

עזרי מעם השם עושה שמים וארץ

סֵפֶר

תּוֹרַת הַזֶּהָר

הַמְּתַרְגֵּם בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ

הַמְּנַקֵּד

מִהַתַּנַּא הָאֱלֹקִי רַבּוֹ שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי זִיע"א

תְּקוּנֵי הַזֶּהָר

חֵלֶק ב'

תְּרַגּוּם קַל וְנִחְמָד לְמַעַן יִרְוֶיךָ חֵלֹמְד בּוֹ

יוצא לאור על ידי "מפעל הזהר העולמי"

בעיה"ק בית שמש תובב"א

אלול תש"ע לפ"ק

הוצאת:

שע"י "חברה מזכי הרבים העולמי" מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
כ"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א

MIFAL HAZOHAR HOILUMI
C/O CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI
Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gross
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin

מצוה גדולה לזכות את הרבים

ולפרסם ספרי הזוהר היומי

בבתי כנסיות, בבתי מדרשות, בשמחות,

לכל החברים וידידים, ולכל אחד ואחד מישראל,

לקרב הגאולה שלימה בב"א

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים

לעילוי נשמת

מרת הינדע לאה, מנחם מוניש וחנה בר"ב יצחק אהרון
הרב צבי יצחק, נטע מאיר, מלכה דבורה בר"ב גבריאל הכהן

לקנות הספרים במחיר מסובסד:

אצל חנות הספרים של ר' פנחס ראובן הי"ו

ברחוב השומר 74 בני ברק

או אצל "מפעל הזוהר העולמי"

רחוב נחל לכיש 24/8 רמת בית שמש ארץ ישראל

טל: 054-843-6784 / פקס: 02-995-1300

Cong. Of Holmin, Nachal Lachish 24/8

Ramat Beth Shemesh 99093, Israel

Tel: 054-843-6784 / fax: 02-995-1300

hazohar.com@gmail.com

ספר הזוהר הקדוש חב"ל ישראל ב'ה' דינמי עם לשון הקודש – ממוקד מופסק ומחולק לקטעים מסודר על הפרשיות

תקון עֲשָׂרִים וְשֵׁשׁ

בְּרֵאשִׁית, בְּרִי"ת א"ש, בְּרִית זֶה צְדִיק שֶׁנִּקְרָא
 כֹּל, הַקָּשֶׁר שֶׁל כָּל אִיבְרֵי הַנּוּף, ח'
 שֶׁהִיא שְׁמוֹנֶה יָמִים, הֵם שְׁעוֹר שֶׁל שַׁבָּת, שֶׁהוּא
 אֶלְפִים אַמּוֹת לְכָל צֵד, לְשֹׁמֵר בָּהֶם אֹת שַׁבָּת.
 כְּמוֹ כֵּן הֵם שְׁמוֹנֶה יָמִים, הַתְּחוּם לְקַבֵּל בָּהֶם אֹת
 בְּרִית וְלְשֹׁמֵר אֹתוֹ בָּהֶם, שֶׁלֹּא נַעֲשֶׂה כְּאֹת
 הַבְּרִית חֲלוּל.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: אָבִא, יוֹם אֶחָד הָיִיתִי הוֹלֵךְ אֲנִי
 וְרַבִּי יוֹסִי, וּבֵא בְּנֵי שֶׁל רַב הַמְּנוּנָא הַזֶּקֶן
 מֵאֹתוֹ הָעוֹלָם בְּדַמּוֹת שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה, וְהוֹדִמָן לָנוּ
 בְּדַרְךְ כְּמוֹ שֶׁמְחַמֵּר עִם שְׁנֵי חֲמוּרִים, וְשֶׁאֲלָנוּ, מַה
 זֶה אֶת שַׁבָּתֵתִי תִשְׁמְרוּ וּמִקֵּדְשֵׁי תִירָאוּ? וְאָמַר
 הוּא דְבָרִים יָפִים, אֲכַל עִם כָּל זֶה רְצִיתִי לְשִׁמְעַ
 מִפִּיךָ. אָמַר לוֹ: בְּנִי, וְדַאי שַׁבְּרִית שְׁקוּלָה לְשַׁבָּת,
 וּמִשּׁוּם זֶה (בְּרֵאשִׁית יֵרָא שַׁבָּת וְכו').

תיקון עשרים וארבעה

בְּרֵאשִׁית, יר"א שֶׁבַע"ת, (ובת) שֶׁבַתוֹתֵי תִהְיֶה יִרְא, יִרְא תוֹר"ה, יִרְא בְּרִי"ת, כְּמוֹ שֶׁצָּרִיךְ שְׁמִירַת הַבְּרִית, שְׁלֹא יִכְנִיסֶנָּה לְרֵשׁוֹת זָרָה, כְּמוֹ כֵּן צָרִיךְ אָדָם שְׁמִירַת שֶׁבַת, שְׁלֹא לְהוֹצִיא מִרֵשׁוֹת הַתִּיחִיד וַיִּכְנִיס לְרֵשׁוֹת הַרְבִּים. רֵשׁוֹת הַתִּיחִיד הֵיא הַשְּׂכִינָה, רְחֹבּוֹ ד' וְהֵם יְהו"ה, וְנִבְּהוּ עֲשָׂרָה יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, רֵשׁוֹת הַרְבִּים נִחַשׁ אִשְׁתּוֹ זְנוּנִים, סָם שֶׁל אֵל אַחַר שֶׁהוּא סַמָּא"ל, וְהוּא הַכֶּלֶל שֶׁל שְׁבַעִים אַמּוֹת, וְהֵיא חֶלְלָה זוֹנָה, וּבַעֲלָה הוּא חֶלּוּל שֶׁבַת, וּמִשּׁוּם זֶה מִי שֶׁמוֹצִיא מִרֵשׁוֹת הַתִּיחִיד לְרֵשׁוֹת הַרְבִּים תֵּיב סְקִילָה.

הַעֲרוֹב הוּא הָעֲמוּד הָאֲמָצְעִי, וְכוּ מְטַלְטְלִים מִבֵּית לְבֵית, שָׁהֵם שְׂכִינָה עֲלִיוֹנָה וְתַחְתּוֹנָה, וְעֲלִיָּהֶם נֵאמַר אֵת שֶׁבַת־תִּי תִשְׁמְרוּ, וּמִקִּדְשֵׁי תִירָאוּ זֶה מִקִּדְשׁ יו"ד, אֹת שֶׁבַת, (זו בְּרִית), שֶׁצָּרִיךְ לְשַׁמֵּר אֹתוֹ בְּבֵת זוּגוֹ, שֶׁהֵיא תְּקַדְּשָׁה שְׁלוֹ, הַבְּרָכָה שְׁלוֹ, שֶׁעֲלֶיהָ נֵאמַר וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֵת יוֹם

הַשְּׂבִיעִי וַיִּקְדָּשׁ אוֹתוֹ. וַיְבָרֶךְ זֶה בְּרָכָה, וַיִּקְדָּשׁ זֶה
קִדְּשָׁה, וְלִשְׁנֵיהֶם הָיוּ יוֹצְאִים תְּרַאשׁוֹנִים לְפָנָי
הַכֹּלָה וְהָיוּ אוֹמְרִים פְּעַמִּים בְּאֵי כֹלָה בְּאֵי כֹלָה,
בְּאוֹתוֹ זְמַן קוֹל חֲתָן וְקוֹל כֹּלָה.

וְעוֹד מִקְדָּשֵׁי בְּאוֹת יו"ד, מִשׁוּם שְׂאִין קִדְּשָׁה
פְּחוֹת מִעֲשָׂרָה, וְצָרִיךְ לְבָרְכֶם וּלְקִדְּשׁ
אוֹתָם בְּקִדּוּשׁ עַל חֵיזוֹ בְּשִׁבְעִים תִּבּוֹת שָׁל קִדּוּשׁ,
וַיִּבְל"ו בְּחֻשְׁבוֹן בְּי"ו, וְצָרִיךְ לוֹמַר סְבָרֵי מְרֻנָּה,
וְאוֹתָם שְׂאוֹמְרִים וְעוֹנִים לְחַיִּים, מִשׁוּם שֶׁנִּקְשְׂרוּ
בְּעֵץ חַיִּים, וְלֹא בְּעֵץ הַמּוֹת, שֶׁהוּא נֶפֶן שָׂבוּ חֲטָא
אָדָם תְּרַאשׁוֹן, וְאַחַד אָמַר חֲטָא תָּהָה, וְאַחַד אָמַר
נֶפֶן, וְהַכֹּל אֵימָת.

שִׁבְעָה מֵינִים הֵם, חֲטָא וְשִׁעוּרָה נֶפֶן וְתַאֲנָה וְרַמּוֹן
זֵית שְׁמֶן וְדָבָשׁ. חֲטָא וְשִׁעוּרָה וְהָרִי
נִתְּבָאָר, וְצָרִיךְ לְחַזֵּר אַחֲרֵיהֶם, חֲטָא תְּרִי נִתְּבָאָר,
שִׁעוּרָה שְׂמוּצִיא ה' מִחֲשַׁעוֹר שְׁלָה, נֶפֶן סְחַטָּה
עֲנָבִים בְּרִשׁוֹת אַחַר, וְעֲשָׂה יֵין נֶסֶף, וְנִעֲשָׂה תְּעֵץ
שָׁל מִזֵּב וְרַע. תַּאֲנָה לוֹקַט תַּאֲנִים קָדָם זְמַנָּם קָדָם

וְשֶׁהַבְּשִׁילוֹ, כִּדְ נִלְקַט הוּא מִן הָעוֹלָם קִדְם וְזִמְנוֹ,
 וְזֶהוּ סוֹד מִי שְׁגוֹרֵם שְׂיָמוֹתוֹ בְּנִים קִדְם וְזִמְנָם. זֶהוּ
 שְׂפָתוֹב לָמָּה יִקְצַף הָאֱלֹהִי"ם עַל קוֹלְךָ וְחִבַּל אֶת
 מַעֲשֵׂה יְדִיךָ, וְסוֹד הַדְּבָר - לְשׂוּא הַפִּיתִי אֶת פְּנֵיכֶם
 וְגוֹמֵר, וּמִשׁוֹם זֶה לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם יְהו"ה אֱלֹהֵי"ךָ
 לְשׂוּא. רְמוֹן, בֶּן זֹמָא חָטָא בּוֹ, אֲכַל רַבִּי מֵאִיר,
 תּוֹכוֹ אֲכַל קִלְפָתוֹ זָרְק, שְׂהַקְלִפּוֹת הֵן אַמּוֹת
 הָעוֹלָם, יִשְׂרָאֵל הַמַּחַ פִּינִיחֵם. בֶּן כָּמוֹ זֶה, הַשְּׂכִינָה
 הִיא פְּרִדָּם ^(דף סט ע"ב) בְּנֵלוֹת, וְהִיא מַחַ מִבְּפָנִים, אֲגוֹז
 קוֹרְאִים לָהּ, כָּמוֹ שְׂאָמַר שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ אֶל גִּבְתֵּי
 אֲגוֹז יְרֵדְתִי, וְהַשְּׂכִינָה הִיא פְּרִי מִבְּפָנִים. זֶהוּ
 שְׂפָתוֹב כָּל כְּבוֹדָה בַּת מֶלֶךְ פְּנִימָה מִבְּשִׂפְצוֹת וְזֶה
 לְבוּשָׁה, וְהַקְלִפּוֹת הֵן פְּמָה רְשִׁיּוֹת נְכַרְיּוֹת, וּבְשִׂפָּת
 הִיא מַתְּשִׁטָּת מִן הַכֹּל וּמַתְּלַבְּשָׁת בְּלְבוּשִׁים יָפִים,
 וְכֵן צְרִיכִים יִשְׂרָאֵל לְמַטָּה, לְהַתְּחִידֵשׁ בְּשִׂפָּת
 בְּלְבוּשִׁים יָפִים, וְכֵן לְטַעַם בְּשִׂפָּת מִכָּל הַמַּאֲכָלִים
 הַטּוֹבִים, כִּדְ לְקַשֵּׁר וּלְהַרְיֵק בְּרָכוֹת אֵלֶיךָ מִכָּל
 הַסְּפִירוֹת, וְשִׂתְּהִיחַ מִשְׁקִית מִכָּלֵם.

וְצָרִיךְ לְקַיֵּם בָּהּ עֲנֵנִי, שֶׁהוּא צָדִיק שְׂוִיָּא מֵעַדְוֵי,
 שֶׁהִיא בִּינָה, הָעוֹלָם הַבָּא, לְהַשְׁקוֹת אֶת
 הַנֶּזֶק, זֶה הַשְׂכִּינָה הַתְּחַתּוֹנָה, וְהַאֲזֵר הוּא ו' שְׂוִיָּא
 מִן י"ה, וְהוֹלִיךְ חֲמִשׁ מֵאוֹת שָׁנִים, שֶׁהֵם חֲמִשׁ
 סְפִירוֹת, וּמְגִיעַ לְצָדִיק לְהַשְׁקוֹת מִמֶּנּוּ אֶת הַנֶּזֶק
 שֶׁהוּא ה', וְעַל כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ
 וְדַבֵּק בְּאִשְׁתּוֹ וְגוֹמֵר.

וְכֵן בְּרִית מִלָּה הִיא כְּמוֹ אֲגוּזָה, צָרִיךְ לְשַׁכַּח אֶת
 קְלָפוֹת הָעֶרְלָה וְהַפְּרִיעָה, וּלְהַעֲבִיר מִשָּׁם
 וּלְגַלּוֹת אֶת הַפֶּתַח מִבְּפָנָיו, וְזוֹ אוֹת בְּרִית, וְזֶה עֵץ
 חַיִּים, אֲבָל הַבְּרִית שֶׁהִיא בְּעֶרְלָתוֹ וְאִין בּוֹ פְּרִיעָה,
 עָלָיו נֵאמַר וּמַעֲזֵן חַדְעַת טוֹב וְרַע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ,
 כִּי בַיּוֹם אֲכַלְךָ מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת, מוֹת - בְּעוֹלָם
 הַזֶּה, תָּמוּת - בְּעוֹלָם הַבָּא.

וְעוֹד הַלֵּב הוּא אֲגוּזָה, וּמִי שֶׁשׁוֹכֵר קְלָפָתוֹ, שֶׁהוּא
 יֵצֵר חָרָע, עָלָיו נֵאמַר לֵב נִשְׁכָּר וְנִדְבָּה
 אֱלֹהִים לֹא תִבְזֶה, וְנִסּוֹת הַלֵּב שֶׁהוּא שָׁלֵם
 בְּקַלְפוֹתָיו וְלֹא נִשְׁכָּר, עָלָיו נֵאמַר תּוֹעֵבֶת יְהוָה

כָּל גְּבוּה לֵב, וְהַשְׂכִּינָה לֹא שׁוֹרָה עָלָיו, וּמִצַּד
הַקְּלָפוֹת נִקְרְאוּ בְּנֵי אָדָם עַרְלֵי לֵב.

וּבְשִׁפְתַי, גִּיהֶנֶם לֹא שׁוֹלֵט בְּעוֹלָם וְלֹא הַמְּנִים
שָׁלוֹ, בְּגִלְלֵל זֶה צְנִיחָה לְיִשְׂרָאֵל לֹא תִבְעֶרוּ
אִישׁ בְּכָל מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם בַּיּוֹם הַשִּׁפְתַי, וְאִם אָדָם
מִבְּעִיר בְּשִׁפְתַי, אוֹמֵר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֲנִי הֵייתִי
מִכְּבֹה אֶת הָאִישׁ שְׁלֹא תִשְׁרַף, וְאַתֶּם מִבְּעִירִים
אוֹתָהּ? אַתֶּם תִּשְׁרְפוּ בְּגִיהֶנֶם, בְּגִלְלֵל זֶה לֹא תִבְעֶרוּ
אִישׁ בְּכָל מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם, וְאַפְלוּ בַגּוֹף, וּמָה הוּא
הַגִּיהֶנֶם בַּגּוֹף? הַכְּבֹד שָׁבוּ הַמְּרָה, שְׁהוּא גִיהֶנֶם,
סֵם הַמְּוֹת, סֵם שָׁל אֵל אַחֵר, תִּרְבוּ שָׁל מְלֶאךְ
הַמְּוֹת, וְעָלִיו נֵאמַר וְאַחֲרֵיתָה מְרָה כְּלַעֲנָה, תִּדָּה
בְּחֶרֶב פִּיּוֹת.

וְצָרִיךְ שְׁלֹא יַעִיר (לְעוֹרֵר) עֵצֶב וּקְטָמָה מִצַּד הַטְּחוּל,
אֵלָּא שְׁיִתְּיָה הַלֵּב שְׁמוֹר מִכָּלֵם, שְׁהוּא
שִׁפְתַי שְׁמוֹר, וְהַמַּח וְכוּר, וְצָרִיךְ לְקַבֵּל אוֹרְחִים
שְׁהֵם מְלֶאכִים, הַעֲלָמִים שָׁל הַנְּשִׁמָּה תִיתְרָה,

שְׁהִיא הַשְּׂכִינָה הָעֲלִיּוֹנָה וְנִפְשׁ יִתְרָה, שְׁהִיא
הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה, וְהַאֲוֲרָחִים שִׁיּוֹרְדִים עִמָּהּ.

וְצָרִיכָה הָאִשָּׁה לְתַקֵּן נֵר בְּלַיִל שַׁבָּת לַיָּמִין,
וְנִחַשְׁבׁ לָהּ כְּאִלּוּ תִקְנָה מְנוּחָה בַּדְרוֹם
וְשִׁלְחָן בַּצָּפוֹן, וְעֲלִיָּהֶם נֹאמַר הָרוּצָה לְהַחֲכִים
יְדָרִים, הָרוּצָה לְהַעֲשִׂיר יְצַפִּין, וְהֵן שְׂכִינָה עֲלִיּוֹנָה
וְתַחְתּוֹנָה, הַשְּׂכִינָה הָעֲלִיּוֹנָה מְנוּחָה לְדָרוֹם, צָרִיךְ
לְתַקְנָהּ, מִשׁוֹם שְׁשָׁם חֲכָמָה, וּמִשׁוֹם זֶה הָרוּצָה
לְהַחֲכִים יְדָרִים.

וּבְאֹתוֹ בֵּית שְׁמוֹנְצֵאִים דִּיכָה זֵו מְתַקְנָת בַּסְדּוֹר
הַזֶּה, מְנוּחָה בַּדְרוֹם וְשִׁלְחָן בַּצָּפוֹן, וּמִטָּה
בֵּין צָפוֹן לְדָרוֹם, אֹמְרִים הַמְּלָאכִים הִלְלוּ
שִׁיּוֹרְדִים עִם הַשְּׂכִינָה, שְׁהִיא הַנְּשָׁמָה הִיתְרָה, אִין
זֶה מְקוֹם הַדִּיוּט שֶׁל עִם הָאָרֶץ, אֵלָּא הֵן מְקוֹם שֶׁל
רְצוֹן בּוֹ מִלְּפָנֵי יְהו"ה.

הַשִּׁלְחָן צָרִיךְ לְתַקְנֵוּ לַצָּפוֹן, וְהַשִּׁלְחָן הִיא שְׂכִינָה
הַתַּחְתּוֹנָה, שֶׁנֹּאמַר בָּהּ כָּל כְּבוֹדָה בַּת
מִלְךָ פְּנִימָה מִמִּשְׁבָּצוֹת זָהָב לְבוּשָׁהּ. מַה זֶה זָהָב?

זו גבורה, שנאמר בַּהּ מִצָּפוֹן זָהָב יֵאָתֶה. ממשפחות זהב, שני עמודי אמת. מטה למערב בין צפון לדרום, לתקנה אל העמוד האמצעי, שנאמר בו בְּנֵי בְּכָרֵי יִשְׂרָאֵל, וּבְבֵית שְׁלֹא מִתְקַנִּים הַתְּקוּנִים הִלְלוּ בְּלֵיל שַׁבָּת, האורחים אומרים, זו לא דירה של ישראל, שנאמר בַּהּ וְשָׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת ^(דף ע ע"א) הַשַּׁבָּת לַעֲשׂוֹת אֶת הַשַּׁבָּת לְדֹרְתָם, לְדֹרְתָם כְּתוּב חֹסֵר, מלשון דירה, וְכָל הַתְּקוּנִים הִלְלוּ צָרִיךְ לְתִקֵּן בְּלֵיל שַׁבָּת, שְׁהִיא מִמַּשׁ אֹת בְּרִית מִילָה.

אמר רבי אלעזר: וכי ברית המילה לכל בני האדם היא שוה? אמר לו: לא, שברית מילה לרשעים, העפר שתקן בכלי הוא מזון לנחש שהפריד ממנו, והו שבתוב ונחש עפר לחמו, ודם הברית הוא המזון של סמא"ל, שהוא רוצח, שהפריד ממנו, וסוד הדבר - אם רעב שניאף האכילהו לחם ואם צמא השקהו מים.

לְבִינֹנָיִים נֶחֱשָׁב בְּרִית הַמִּלָּה הַעֲבַרְתָּ דָם וּבָשָׂר
 בְּקֶרְבָּן, זֶהוּ שְׁפָתוֹב וְזִבְחַתָּ עָלָיו אֶת
 עֲלֹתֶיךָ וְאֶת שְׁלָמֶיךָ, לְצַדִּיקִים וְדָאֵי, בְּמָקוֹם
 הַמִּלָּה וְהַפְּרִיעָה שׁוֹרָה יְהו"ה, וְזֶהוּ וּמִבְּשָׂרֵי אֲחֻזָּה
 אֱלו"ה, וְעֲלֵיהֶם נֵאמַר וְאֵמַר לָךְ בְּדַמֶּיךָ חַיִּי,
 לְצַדִּיקִים (וְכֵתוֹב גַּם אֶת בְּרִיתְךָ שֶׁלַחְתִּי אֲסִירֶיךָ מִבּוֹר, שְׁחֹא גִיחֵנִם).

תקון עשירים וחסמשה

בְּרֵאשִׁית זֶה הַתּוֹרָה, זֶהוּ שְׁפָתוֹב יְהו"ה קִנְנִי
 רֵאשִׁית וְרַבּוֹ קָדָם מִפְּעָלָיו מֵאֵז,
 מֵאוֹתוֹ מָקוֹם שֶׁנֵּאמַר בּוֹ נָכוֹן כְּסֵאֵךְ מֵאֵז, וּבַתּוֹרָה
 יֵשׁ שְׁתֵּי מִצְוֹת, אַחַת וְהַגִּיטָה בּוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה,
 וְהַשְּׁנִית שִׁתְּיָה לְמַלְךְ סֵפֶר תּוֹרָה, שְׁהוֹלֶךְ עִמּוֹ
 בְּכָל מָקוֹם. זֶהוּ שְׁפָתוֹב וְהִיטָה עִמּוֹ וְקָרָא בּוֹ כָּל
 יְמֵי חַיָּיו. לָמָּה סֵפֶר תּוֹרָה לְמַלְךְ? מִשּׁוֹם שְׁחֹא
 אֵינוֹ מַלְךְ אֱלֹא מִצַּד הַמַּלְכוּת, וְצָרִיךְ שִׁתְּיָה לוֹ
 עִמּוֹ בְּכָל מָקוֹם סֵפֶר תּוֹרָה, שְׁחֹא תֵעָמוֹד
 הָאֲמֻצָּעִי לְקֶשֶׁר בּוֹ אֶת תְּקֵדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עִם
 שְׁכִינָתוֹ, וְסֵפֶר הַתּוֹרָה הוּא תְּדַרְגָּה שֶׁל יַעֲקֹב,

שְׁנָאֵמַר בּוּ וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם, וְסֵפֶר תּוֹרָה כָּךְ צָרִיךְ
 לְהִיזוֹת תָּם בְּלֹא פְסֻלָּת, וְאִם סֵפֶר הַתּוֹרָה חָסֵר
 בְּמָקוֹם שֶׁל מְלֵא, אִו מְלֵא בְּמָקוֹם שֶׁל חָסֵר, אִו
 אִוֹת אֶחָת חֲסָרָה אִו יִתְרָה אִו מְחַלְפֶת, סֵפֶר
 הַתּוֹרָה פְּסוּל, הוּא אֵינּוּ כְדָמוֹת סֵפֶר הַתּוֹרָה שֶׁל
 מַעֲלָה.

כְּמוֹ זֶה הֵם חֲמֻשָּׁה בְּנֵי רֵאָה, כְּמוֹ שְׁחֲמֻשָּׁה
 חֲמֻשֵׁי תּוֹרָה, וְחִוְרָדָא כְּמוֹ שְׁוֹת הַסֵּפֶר
 שֶׁהוּא סֵפֶר יִשְׂרָאֵל, אִם אֲוֹנוֹת חָסֵר אִו יִתֵּר אִו
 מְחַלְפָּה, הוּא כְּבֶשׂ פְּסוּל, וּמִי שֶׁעוֹבֵר עֲלֵיהֶם כְּאֵלוֹ
 עֹבֵר עַל הַתּוֹרָה וְחֲמֻשָּׁה הַחֲמֻשִׁים שְׁלָה, שְׁחֲמֻשָּׁה
 בְּנֵי רֵאָה וְחִוְרָדָא הֵם שֵׁשׁ, זֶה ו', כָּל מִי שֶׁעוֹבֵר
 (עַל זֶה, כְּאֵלוֹ עֹבֵר) עַל זֶה.

וְחֲמֻשָּׁה דְבָרִים הַמְּפַסְדִּים אֶת הַשְּׁחִיטָה, (כָּל מִי
 שֶׁעוֹבֵר עֲלֵיהֶם), כְּאֵלוֹ עֹבֵר בַּח' מִן יְהו"ה,
 בְּבִנְיָי תֵּרָאָה צָרִיךְ שְׁלֵא יִהְיֶה בָּהֶם סְרָכוֹת,
 שְׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה סְרָכוֹת הֵן, מִי שֶׁעוֹבֵר עֲלֵיהֶם כְּאֵלוֹ
 עֹבֵר עַל בְּרִית שֶׁהוּא ח"י הָעוֹלָמִים, וְהַסְרָכָה הוּא

סם המות, הסם של אל אחר, שהוא סמא"ל,
 עליה נאמר רגליה ירדות מות, בכל מקום
 שנסרבת, הורגת, ובנפי ראה הם בנפי החיות,
 וצריכות להיות פרודות מלמעלה. והו שפתוב
 ופניהם ובנפיהם פרודות מלמעלה, אם הם
 בחבור, מרפה, ושתי אמות (אונות) הן בראה, ובחן
 יש בנפיהם, חמש אונות ונרדא, ועליהם נאמר
 שרפים עמדים ממעל לו יש בנפיהם יש בנפיהם
 לאחד, ששה הם מהצד של האות ו', שהוא ספר
 התורה.

הארון של ספר התורה זה הכים של הלב, והיא
 איש בוערת, ואם לא בנפי תראה
 שנושבים עליו, הנה הלב שורף את כל הגוף,
 ואותה האש שהיא דם העורקים של הלב, הרוח
 נושבת אחריו בעורקי הדם, ובכלם מתנהגים
 אחריו, והו שפתוב אל אשר יהיה שמה הרוח
 ללכת ילכו וגומר, ובשעולה הרוח מן הלב
 (דף ע ע"ב) על הדם האש בוערת, נאמר
 בנפש אני ישנה, ובשיבא הרוח אליו נאמר ולפי

ער, וְזֶהוּ נִפְשֵׁי אֹוִיתֶיךָ בְּלִילָה אַף רוּחֵי בְּקֶרְבֵי
 אֲשַׁחֲרֶךָ, וּבְשִׁתְּבֹא הָרוּחַ לֵלֵב שְׁשָׁם הַנֶּפֶשׁ, נֹאמֵר
 בּוֹ קוֹל הַיּוֹדֵי דוּפֵק, דוּפֵק עַל שַׁעַר הַלֵּב שֶׁשׁ
 דְּפִיקוֹת, לְהוֹדִיעַ שֶׁהוּא הוּא שְׁיִבֹא אֶל ה' (ד), שֶׁהוּא
 הַנֶּפֶשׁ, וּכְהֵם עֲשָׂרָה, וּבְכֵלָם בְּפִינֵם. זֶהוּ שְׁכַתוֹב
 בְּתַחֵי לִי אַחֹותֵי רַעֲיָתִי יוֹנְתֵי תַמְתֵי שְׂרָאֲשֵׁי נִמְלֵא
 טַל.

וּבְתִקּוֹן שְׁמוֹנָה עָשָׂר, (וּבְתִקּוֹן זֶה שֶׁשׁ אֹוִתִיּוֹת) שֶׁהוּא
 בְּר"א שֵׁי"ת, הֵם רְמוּזִים כְּמוֹ זֶה: בְּתַחֵי
 לִי בָאוֹת ב' שֶׁהוּא הַשַּׁעַר, אַחֹותֵי בָאוֹת א', רַעֲיָתִי
 בָאוֹת ר', יוֹנְתֵי בָאוֹת י', תַמְתֵי בָאוֹת ת', שְׂרָאֲשֵׁי
 נִמְלֵא טַל זֶה יו"ד, הַנִּקְבָּה שֶׁל אֹוֹת ב', קִנְצוֹתֵינוּ
 אֵלּוֹ שִׁשֶּׁת הַצְּדָדִים, שֶׁנֹּאמֵר בָּהֵם שׁוֹקֵינוּ עֲמוּדֵי
 שֵׁשׁ, וְהֵם הַדְּפִיקוֹת, בְּמוֹלֵיךְ וּמִבֵּיא אֶת מִי
 שְׂאֲרַבְעַת הַצְּדָדִים שְׁלוֹ, וּמַעֲלָה וּמוֹרִיד אֶת מִי
 שֶׁהַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ שְׁלוֹ, וְשִׁשֶּׁת הַצְּדָדִים הֵם שֵׁשׁ
 הַסְּפִירוֹת, וְהַדְּפֵק עוֹלָה וְיוֹרֵד בָּהֵם בְּאֲרִיכוֹת שֶׁל
 חֶסֶד כְּמוֹ זֶה תְּתַקִּיעוֹת, בְּשֶׁכֶר שֶׁל הַגְּבוּרָה שֶׁהֵם
 שְׁבָרִים, בְּמַהִירוֹת שֶׁל הַעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי שֶׁהוּא

תְּרוּעָה, בְּחֶסֶד גְּבוּרָה תִּפְאָרַת הֵם עוֹלָיִם, בְּנִצְחָה
וְהוֹד יִסוֹד הֵם יוֹרְדִים.

וְכֻלָּם דוֹפְקִים לְשִׁכְנָה שְׁהִיא סְלָם, שָׁבוּ שֵׁשׁ
דְּרָגוֹת, וְזֶה הַלֵּב, וְבוֹ מִלְּאֲכֵי אֱלֹהֵי"ם
עוֹלָיִם וַיּוֹרְדִים, שְׁהֵם הִדְפִּיקוֹת שָׁל חֲרוֹת, וְאוֹתָם
הַשֵּׁשׁ עוֹלָיִם לְעֵשֶׂר, וְזֶה י', הֵן קִשְׁר"ק קִשְׁר"ק
קִר"ק, עַד שֶׁנִּכְלְלוּ בַעֲשָׂרָה זְכוּרוֹת וּבַעֲשָׂר
מְלָכִיּוֹת וּבַעֲשָׂרָה שׁוֹפְרוֹת, שְׁלוֹשִׁים עוֹלָיִם מִמַּטָּה
לְמַעְלָה, וְשְׁלוֹשִׁים יוֹרְדִים מִמַּעְלָה לְמַטָּה, וְכֻלָּם
עוֹלָיִם לְשִׁשִּׁים, שֵׁשׁ פְּעָמִים עֵשֶׂר, בְּשַׁעוֹלָה הִדְפַּק
בְּחֹזֶק שָׁל הַגְּבוּרָה בְּהַתְּנַבְרוֹת, הוּא הַדִּין הַקָּשָׁה,
בְּשַׁעוֹלָה הִדְפַּק וּמִתְרַפֵּא, תַּחֲלִי יִתְרַפֵּא, שְׁחֲרֵי
מַטָּה כְּלָפֵי חֶסֶד.

קָם הַזִּקְנָן שְׁנֵית מֵאוֹתָם רָאשֵׁי הַיְשִׁיבָה, וְאָמַר:
מְנוּרָה הַקְּדוּשָׁה, תְּרֵי הַפִּימָנִים הִלְלוּ הֵם שָׁל
תַּחֲלִי בְּנִלוֹת, בְּשַׁחֲדָפֶק מְתַקְצֵר וְהַנְּלוֹת מְתַקְצֵר,
תְּרֵי מַטָּה כְּלָפֵי גְבוּרָה בֵּית הַדִּין הַגְּדוֹל, וְהַמְּנַפֵּחַ
מֵרְאִים לְמִשִּׁיחַ וְלִשְׁבָטִים, וּמִשׁוּם זֶה נִשְׁפָּעָה אוֹתָהּ

חֹלָה בְּנֵלוֹת לְיִשְׂרָאֵל, אִם תְּעִירוּ וְאִם תְּעוֹרְרוּ,
שָׁלֵא יִהְיֶה בְּמַהֲרֹת, אֲלֵא עַד שֶׁתִּחַפֵּץ.

וְאִם הִדְפַק מִתְאַרְךָ, הָרִי מִשָּׁה פְּלִפִּי חֶסֶד, וְעַם
כָּל זֶה הַחֲלִי בְּנֵלוֹת מִתְאַרְךָ, וְאִם הִדְפַק לֹא
אָרֶךְ וְלֹא קָצֵר, הָרִי מִתְעוֹרְרִים רַחֲמִים לַחֹלָה
בְּנֵלוֹת, שֶׁהִיא הַלֵּב, וְלְעוֹרְקִים שְׁלֵחַ שָׁהם בְּנִיחָה,
יִשְׂרָאֵל, וְזִחוּ הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, עָלָיו נֶאֱמַר
וּבְרַחֲמִים גְּדוֹלִים אֶקְבֹּצֶךָ.

וְעוֹד, בְּשֶׁהִדְפַק הוּא כְּמוֹ תְרוּעָה בְּמַהֲרֹת, דַּחֲק
אַחַר דַּחֲק, מְיָד תֵּבֵא תְנַאֲלָה. וְעוֹד, אֹתָהּ
חֹלָה, שֶׁהִיא הַלֵּב, בְּשֶׁהָרוּחַ אֵינָה נוֹשֶׁבֶת אֵלֶיהָ,
שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם,
הִיא לֹא דוֹפְקֶת בְּעוֹרְקִים שְׁלֵחַ, וְכֵלָם חֲשׂוּבִים
בְּנֵלוֹת כְּמוֹ מֵתִים, וְנֶאֱמַר כֹּהֵם בְּמַחְשָׁפִים הוֹשִׁיבֵנִי
כְּמִתֵּי עוֹלָם, וּמִשׁוּם זֶה בְּנֵלוֹת אֲנִי יִשְׁנָה, וְהִיא
חֹלָה בְּנֵלוֹת, וְכִפָּה רוֹפְאִים תִּלְמִידֵי חֲכָמִים
מִשְׁתַּדְּלִים עָלֶיהָ עִם כִּפָּה בְּשָׂמִים וְרִיחֹת שֶׁל
שׁוֹשְׁנִים, תַּפּוּחִים וְאַגְזוּזִים וְרַמְזוּנִים, וְלֹא חוֹזְרֵת

אֵלֶיךָ הָרוּחַ בָּהֶם בְּגִלּוֹת בַּחֲלֵי שְׁלָה, וְהִדְפַק לֹא
 חוּזַר אֵלֶיךָ, עַד שְׁיָבֹא הָרוּעָה הַנְּאֻמָּן הָאֱהוּב שְׁלָה,
 שְׁנֵאמַר בּוּ הָרוּעָה בַּשׁוֹשְׁנִים, וּמֵבִיא לָהּ תַּפּוּחַ
 וְשֵׁם בְּחַטָּמָה, וּמְרִיחָהּ בּוּ, וְנוֹדַעַת אֵלָיו. זֶהוּ
 שְׁכֵתוֹב מִנְחָם מֵשִׁיב נַפְשֵׁי. מִיַּד חוּזַרְת הָרוּחַ
 וְהִדְפַק אֵלֶיךָ.

בְּאֹתוֹ זְמַן מִשְׁבַּחַת אֹתוֹ, כְּתַפּוּחַ בְּעֵצֵי הַיַּעַר בֵּן
 דוֹדֵי בֵּין הַבָּנִים וְכוּ', וְאַחַר כֵּן יָבִיט לְבָן
 וּמוֹצִיא מִשָּׁם רְמוֹנִים, וְנוֹתֵן לָהּ מַעֲסִים הָרְמוֹנִים,
 וְלוֹקֵט אֶגְזוֹ וְשׁוֹבֵר ^(דף עא ע"א) תְּקֵלָפוֹת, וְנוֹתֵן לָהּ תַּמְחַ
 מִבְּבָנִים, וְהִיא אוֹכֶלֶת וְשׁוֹתָה מַעֲסִים הָרְמוֹנִים
 וְנִרְפָּאת, וְזֶהוּ שְׁאֵמַר הַכֶּתוּב אֵל גִּנַּת אֶגְזוֹ יִרְדְּתִי.
 בֵּינְתִים הִנֵּה בָּא הַנְּשֵׁר, הַנְּשֵׁר הַגָּדוֹל בַּעַל
 הַבְּנֵפִים, וְנוֹתֵן שְׁלִשָּׁה קוֹלוֹת, וְעוֹלָה לְהָרִים. אָמַר
 רַבִּי שְׁמַעוֹן לְחֻבְרִיו: בּוֹדְאֵי שְׁנַמְצָא רְצוֹן לְמַעְלָה,
 וְרַחֲמִים נִמְצָאִים לְשִׁכְנֵה וַיִּשְׂרָאֵל בְּגִלּוֹת, שְׁוֹדְאֵי
 שְׁלֵשׁ חַיּוֹת הֵן בַּמְרַבָּה, אֲרִיָּה שׁוֹר נְשֵׁר, וּבְכֵלָם
 אֵין רַחֲמִים כְּבַנְשֵׁר, וּמִשׁוּם זֶה אָמַר לְיִשְׂרָאֵל
 וְאַשָּׁא אֶתְכֶם עַל בְּנֵפֵי נְשָׁרִים וְאַבִּיא אֶתְכֶם אֵלָי.

בִּינְתֵימֵינוּ הִנֵּה הַנֶּשֶׁר בָּא אֵלֵינוּ פַּעַם אַחֲרֵיתָּ, וְהִכָּה
 בְּכַנְפָיו עֲלֵינוּ, וְהָרִים קוֹלוֹת וְעָלָה לָהָר. אָמַר רַבִּי
 שְׁמַעוֹן: בְּיָדָי שְׁחֹא מִכָּה בְּכַנְפָיו עָלֵינוּ וְעוֹלָה
 שָׁם. אָמְרוּ לוֹ: עָלָה, וְהָרִי אֲנַחְנוּ אַחֲרֵיָךְ. עָלוּ כָּלֵם
 אַחֲרָיו לָהָר, וְהוּא עָלָה לְמַעְלָה עַד שֶׁלֹּא נִרְאָה.

לְפִי שָׁעָה הָרִי הַנֶּשֶׁר בָּא, וְשָׂתִי שׁוֹשְׁנִים בְּפִיו,
 וְזָרַק אוֹתָם עַל (יְדֵיהֶם) רֵאשִׁים (עַל יְדָיו). מִיַּד שָׁמַח
 רַבִּי שְׁמַעוֹן שְׁמַחָה רַבָּה. אָמַר לָהֶם: חֲבֵרִים, בְּיָדָי
 שְׁמַחָה הַזֶּה מְנַחֵה לְשִׁבְיָה שְׁחֵיָא חוֹלָה, שְׁחֵרִי אִם
 שׁוֹשְׁנָה אַחַת נָתַן בֵּינֵינוּ, לֹא הִיָּתָה זוֹ רְפוּאָה,
 מִשּׁוּם שׁוֹשְׁנִים רְמוּזִים בְּנֶגֶד בֵּית רֵאשׁוֹן וְשָׁנִי,
 שְׁנַשְׁבַּע תְּקוּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁלֹּא יִכְנַס זֶה בְּלִי זֶה,
 וּמִשּׁוּם שְׁזָרַק שְׁנַיִם, זֶה רוּמֹז עַל שְׁנֵי שׁוֹשְׁנִים,
 בְּעֵת זוֹהִי רְפוּאָה שְׁלֵמָה, וְאִזְ צָרִיךְ לְפַתַח עֲלֵיהֶם
 כְּמוֹ שְׁחֵיָנוּ.

פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר: אֲנִי לְדוּדֵי וְדוּדֵי לִי
 הַרוּעָה בְּשׁוֹשְׁנִים. מַה זֶה שׁוֹשְׁנִים? אֵלֹא
 הַשׁוֹשְׁנָה הָעֲלִיזוֹנָה, הַשְּׁבִינָה הָעֲלִיזוֹנָה, וְהִיא קְרִיאַת

שְׁמַע שָׁל שְׁחַרִית, וְשׁוֹשְׁנָה הַשְּׁנִיָּה שָׁל קְרִיאַת
 שְׁמַע שָׁל עֲרַבִית, הַשְּׁכִינָה הַתְּחִתּוֹנָה, זוֹ לְיָמִין וְזוֹ
 לְשְׂמָאל, הַרוּעָה בְּשׁוֹשְׁנִים זֶה הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי,
 וְהַשׁוֹשְׁנָה הָעֲלִיוֹנָה שָׁל קְרִיאַת שְׁמַע שָׁל שְׁחַרִית,
 שָׁהוּא בְּקַר, הַיָּמִין שָׁל אֲבָרָהֶם, יֵשׁ לָהּ חֲמִשָּׁה
 עֲלִים, וְהֵם שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה,
 וְשִׁלְשָׁה עֶשְׂרֵי עֲלִים מִבְּפָנִים אַח"ד, שְׁשָׁה אֲדָמִים
 וְשְׁשָׁה לְבָנִים, וְהַשׁוֹשְׁנָה שְׁנִכְלָלֶת בָּהֶם הָרִי שְׁלֹשׁ
 עֶשְׂרֵה בְּחֻשְׁבוֹן אַח"ד, וְכֵן שׁוֹשְׁנָה בָּהּ עֶשְׂרִים
 וְחֲמִשָּׁה גְּרַעֲיָנִים בְּתַפּוּחַ שְׁלָהּ, בְּחֻשְׁבוֹן עֶשְׂרִים
 וְחֲמִשׁ אֲוֹתִיּוֹת הַיְחֻד, וְכֵן בְּשׁוֹשְׁנָה הַשְּׁנִיָּה עֶשְׂרִים
 וְחֲמִשָּׁה גְּרַעֲיָנִים, וּבְכֵלָם עוֹלָם לְחֲמִשִּׁים, שׁוֹשְׁנָה
 בֵּין הַחוּחִים זֶה בְּרֵאשִׁית בְּרֵא, וְזֶה (בְּרֵאשִׁית ב' שׁוֹשְׁנָה י').

תקון עֶשְׂרִים וְשִׁשָּׁה

בְּרֵאשִׁית ב' שׁוֹשְׁנָה, חֲמִשָּׁת הָעֲלִים שְׁלָה
 רֵאשִׁית, בְּרֵאשִׁית לְחֻשְׁבוֹן קָטָן שָׁל
 חֲנוּךְ שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֵי, הַחוּחִים שְׁלָה שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה
 תְּבוֹת מִן אֱלֹהִים וְעַד אֱלֹהִים, וְאֵלֶּה הֵם: אֵת

הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ וְהָאָרֶץ הִיְתָה תְּהוֹ וְכָהוּ וְחִשְׁדָּ
 עַל פְּנֵי תְּהוֹם וְרוּחַ אֱלֹהִים, חֲמֹשֶׁה חוֹחִים אֲחֵרִים
 - מִרְחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם וַיֹּאמֶר.

מַה הִיא בֵּין הַחוֹחִים? אֵלֶּא מִשְׁחָרֵב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ,
 וְהָאָרֶץ הִיְתָה תְּהוֹ וְכָהוּ, וְנִפְלָה הַשּׁוֹשְׁנָה בֵּין
 הַחוֹחִים. כְּשֶׁתִּבְּא הַנְּאֻלָּה, תְּהִיָּה כְּשׁוֹשְׁנָה שֶׁל
 שְׁחָרִית, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ הַבְּקָר אֹר (וְהַאֲנָשִׁים שְׁלָחוּ), וְהֵם
 חֲמֹשֶׁה אֹר, חֲמֹשֶׁה עָלִים שֶׁל הַשּׁוֹשְׁנָה הָעֲלִיּוֹנָה,
 אֶחָד - וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר, הַשְּׁנִי - וַיְהִי אֹר,
 שְׁלֹשָׁה - וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאֹר, אַרְבָּעָה - וַיִּבְדֵּל
 אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר, חֲמֹשֶׁה - וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאֹר
 יוֹם. שְׁלֹשָׁה עָשָׂר עָלִים מִכְּפָנִים, וַיְהִי עָרֵב וַיְהִי
 בֶּקֶר יוֹם אֶחָד, אֶחָד אֶחָד בְּשִׁתֵּי שׁוֹשְׁנִים, זֶה
 יְהו"ה, עָלְיוֹ נֶאֱמַר בַּיּוֹם תְּהוֹא יְהִיָּה יְהו"ה אֶחָד
 וַשְּׁמוֹ אֶחָד, וְהוּא הָעֲמוּד (דף עא ע"ב) הָאֲמֻצָּעִי, הָרוּעָה
 בְּשׁוֹשְׁנִים, וְחֻשְׁבוֹנוֹ אֶחָד, הַשּׁוֹשְׁנָה הַתְּחִתּוֹנָה, בָּהּ
 פְּחַד וְהוּא יֵרָאָה, הַשּׁוֹשְׁנָה הָעֲלִיּוֹנָה אֲהַבַת
 הָאֲהַבָּה, וְכֵה נֶאֱמַר אִם תְּעִירוּ וְאִם תְּעוֹרְרוּ אֶת
 הָאֲהַבָּה עַד שֶׁתְּחַפֵּין.

בַּמָּה יבאו לְהַעֲרִיחַ? בְּיָמֵינוּ, וְהִיא לֹא רוּחַ בָּהֶם,
 עַד שְׁיָבֹא הָרוּחַ הַנְּאֻמָּן, שְׁנֵאמַר כּוּ וְרוּחַ
 אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת, שֶׁהוּא רוּחוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ, שְׁנֵאמַר
 כּוּ וְנָחָה עָלֶינוּ רוּחַ יְהוָה, בְּרוּחַ זֶה מְרִיחָה אוֹתָהּ
 חוֹלָה וְנִרְפֵאת, וּמְשׁוּם זֶה הַשְּׂבַעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת
 יְרוּשָׁלַם בְּצַבְאוֹת אוֹ בְּאֵילוֹת הַשָּׁדָה אִם תַּעֲרֹו
 וְאִם תַּעֲזֹרוּ אֶת הָאֲחֵכֶּה עַד שְׂתַחֲפֵן, וְהוּא מְרִיחַ
 רִיחַ בְּשָׁנֵי תַפְּוּחִים (וְהוּא רִיחַ שֶׁל שְׁנֵי תַפְּוּחִים), שְׁנֵאמַר (כּו)
 בָּהֶם וְרִיחַ אַפְּדֵ בַתַּפְּוּחִים, וּמַה הֵם? שְׁנֵי עַמּוּדֵי
 אֶמֶת, וְהֵם שְׁנֵי רַמּוֹנִים, הָאֶגּוֹז זֶה הַצַּדִּיק, גִּנַּת
 אֶגּוֹז זֶה הַשְּׂכִינָה, וְזֶהוּ שְׁאֵמַר שְׁלֵמָה אֶל גִּנַּת אֶגּוֹז
 יִרְדָּתִי.

גַּנַּת ג' גִּימַטְרִיאוֹת (אֲדֻנִּי בִיהו"ה), שֶׁהֵן פְּרָפְרָאוֹת
 לְחֻכְמָה, נ' נוֹטְרִיקוֹן, ת' תְּמוּדָה,
 גִּימַטְרִיאוֹת זֶה אֲדֻנִּי יְהוָה, עוֹלָה בְּחֻשְׁבוֹן אֶמ"ן,
 אֵהי"ה אֲדֻנִּי עוֹלָה בְּחֻשְׁבוֹן שְׂמוֹנִים וְשִׁשָּׁה
 אֱלֹהִים, שֶׁהוּא בְּנו"י, מ"ה - מ"ם ה"א, מ"ם ה"א
 בְּגִימַטְרִיָא אֱלֹהִים, יו"ד ה"א וַא"ו ה"א בְּגִימַטְרִיָא

מ"ה, וְזֶהוּ עֶשֶׂר סְפִירוֹת בְּלִימ"ה, וְהוּא מַעֲיֵד עַל
הַיְחוד הַקְּדוּשׁ, וּמַשׁוּם זֶה מ"ה אֲעִידָךְ.

דָּבָר אַחֵר, א"ב ג"ד ה"ו ז"ח ט"י בְּגִימְטְרִיא
שְׂכִינָה, כְּמוֹ זֶה: א' פַּעַם אַחַת, ב' פַּעַמִּים,
ג' שְׁלֹשׁ פַּעַמִּים, ד' אַרְבַּע פַּעַמִּים, ה' חֲמִשׁ פַּעַמִּים,
ו' שֵׁשׁ פַּעַמִּים, ז' שִׁבְעַת פַּעַמִּים, ח' שְׁמוֹנֶה פַּעַמִּים,
ט' תִּשְׁעַת פַּעַמִּים, י' עֶשֶׂר פַּעַמִּים, כָּלֵם עוֹלָיִם
לְחַשְׁבוֹן שְׂכִינָה, וְסוּד הַחֲשֻׁבוֹן, לְקַיֵּם שְׂאִין
שְׂכִינָה יוֹרֶדֶת פְּחוֹת מַעֲשָׂרָה, וְלֹא עוֹלָה לְמַעְלָה
מֵעֶשֶׂר.

וְעוֹד, הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְקוּמוֹ שֶׁל עוֹלָם,
וְהַמְּלָאכִים לֹא יוֹדְעִים, וְשׂוֹאֲלִים אֵיזָה
מְקוֹם כְּבוֹדוֹ לְהַעֲרִיצוֹ, וּמַצְאָנוּ אוֹתוֹ בְּגִימְטְרִיא
מְקוֹם נוּמְרִיקוֹן כְּמוֹ זֶה: י' עֶשֶׂר פַּעַמִּים - מֵאָה,
ה' חֲמִשׁ פַּעַמִּים - עֶשְׂרִים וְחֲמִשׁ, ו' שֵׁשׁ פַּעַמִּים -
שְׁלֹשִׁים וְשֵׁשׁ, ה' חֲמִשׁ פַּעַמִּים - עֶשְׂרִים וְחֲמִשׁ
בְּגִימְטְרִיא מְקוֹם, וְעָלְיוֹ אָמְרוּ הַמְּלָאכִים בְּרוּךְ
כְּבוֹד יְהו"ה מִמְּקוּמוֹ, יֵשׁ אַחֲרֵים בְּגִימְטְרִיאֹת

שְׂאִין לָהֶם חֲשׁוֹן, מִשּׁוֹם שֶׁהֵם פִּרְפְּרָאוֹת לַחֲכָמָה
 שְׂאִין לָהּ סוּף, הַתְּמוֹרוֹת אֵלּוּ אֶלְפָּא בֵּיתוֹת, כְּמוֹ
 כּוּז"ו בְּמוֹכֶם"ז כּוּז"ו, שֶׁהֵן תְּמוֹרוֹת יְהו"ה אֶלְהֵינ"ו
 יְהו"ה, וַיֵּשׁ תְּמוֹרוֹת אַחֲרוֹת מִכַּפָּה מִיָּנַיִם.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: וְהָרִי כָּתוּב אָנִי יְהו"ה לֹא
 שָׁנִיתִי? אָמַר לוֹ: פָּנֵי, אֵוִי לְבָנֵי הָעוֹלָם
 שֶׁהֵם אֲטוּמֵי לֵב, שֶׁחֹשְׁבִים שִׁידוּעִים וְלֹא יוֹדְעִים,
 וְדַאי אָנִי, הִיא הַשְּׂכִינָה. זֶהוּ שְׂכָתוּב וַיִּסְרְתִי
 אֶתְכֶם אֶף אָנִי, הִיא לֹא מִשְׁתַּנָּה וְאֵינָה תְּמוּרָה
 מִמֶּנּוּ בְּאַחַר, וְהוּא לֹא מִשְׁתַּנָּה וְלֹא מִסְתַּתֵּר
 מִמֶּנָּה, אֲבָל אֵל הַרְשָׁעִים מִשְׁתַּנָּה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא וּמִסְתַּתֵּר מֵהֶם. זֶהוּ שְׂכָתוּב אֶסְתִּירָה פָּנֵי
 מֵהֶם אֶרְאֶה מָה אַחֲרֵיָתֶם, וְלָמָּה? בְּגִלְל כִּי דוּר
 תִּהְיוּכֹת הַמָּה פָּנִים לֹא אֲמוּן בָּם.

מִיָּד קָמוּ כָּל הַחֲבָרִים שֶׁשָּׁמְעוּ אֶת הַדְּבָרִים הַלְלוּ,
 וַנִּשְׁקוּ אוֹתוֹ עַל רֵאשׁוֹ, וְאָמְרוּ, אֵלּוּ לֹא בָּאֵנוּ
 לְעוֹלָם אֶלָּא לְשִׁמְעַ אֶת זֶה - וַיִּנּוּ, שְׁוֹדַאי הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא וְשְׂכִינָתוֹ לֹא מִשְׁתַּנֵּי זֶה מִזֶּה, אֲבָל

לְאַחֲרֵי־מִשְׁתַּנֶּה וּמִסְתַּתֵּר בְּכַמָּה לְבוּשִׁים, וּבְכַמָּה
 בְּסוּיִים, וּבְכַמָּה קְלָפוֹת, וּמִשׁוּם זֶה אָמַר שְׁלֹמֹה,
 עָלְיוֹ הַשְּׁלוֹם, אֵל גִּנַּת אֶגְנוֹז יִרְדֹּתִי, שֶׁהוּא הָיָה יוֹדֵעַ
 אֶת כָּל הַקְּלָפוֹת, וּמִשׁוּם זֶה לֹא הִשְׁאִיר אֶפְלוֹ מִיְּמֵי
 כְּשׁוֹף שְׁלֹא יָדַע, מִשׁוּם שֶׁיָּדַע (לְדַעַת) אֶת הַקְּלָפוֹת,
 וְהַרְוֵעָה הַנֶּאֱמָן יִשְׁכַּר אֶת כָּל הַקְּלָפוֹת, וּמוֹצִיא
 מִשָּׁם הַמַּחַ, שֶׁהוּא יְהו"ה, לְאַרְבַּעַת צַדֵּי הָאֶגְנוֹז,
 (שֶׁהֵם תַּחֲוֹ וְכַחוֹ וְחֶשֶׁךְ וְתַהוֹם), וּמְפָרְנִים מִמֶּנּוּ אֶת אוֹתָהּ חוֹלָה
 שֶׁהִיא אֲדֹנָי, שֶׁבְּקְלָפוֹת הַלָּלוּ שֶׁבְּאֶגְנוֹז, שֶׁהֵם תַּחֲוֹ
 וְכַחוֹ וְחֶשֶׁךְ וְתַהוֹם, אָמַר אֶסְתִּירָה פָּנַי מֵהֵם, וַיֵּשׁ
 שְׁנוּיִים אַחֲרֵי לְטוֹב לְכָל אֶחָד פְּנֵי מַעֲשָׂיו.
 לְפַעְמִים מִתְגַּלָּה לָהֶם בְּדַמוֹת אֲרִיָּה, זֶהוּ
 שְׁכַתוֹב אֲרִיָּה שֶׁאֵין מִי לֹא יִירָא, לְפַעְמִים בְּדַמוֹת
 שׁוֹר, זֶהוּ שְׁכַתוֹב בְּכוֹר שׁוֹרוֹ הָרָר לֹו וְקַרְנֵי רֵאִם
 קַרְנָיו, וְלְפַעְמִים בְּדַמוֹת נֶשֶׁר, זֶהוּ שְׁכַתוֹב בְּנֶשֶׁר
 יַעִיר קִנּוֹ, וּפַעְמִים בְּדַמוֹת אָדָם זָקֵן, כְּמוֹ שֶׁנִּדְּמָה
 לְאֵלוֹ, שֶׁאָמְרוּ זֶה אֵלֵי וְאֵנִיחוּ, שֶׁהוּא הָיָה מִתְדַּבֵּר
 לָהֶם בְּדַמוֹת זָקֵן, וְנֶאֱמַר בָּהֶם (ב) וַיִּנְקְחוּ דְבַשׁ

מסלע ושמן מחלמיש צור, אבל לאלו שתלוים
ממנו ומשכינתו, לא משתנה לעולם.

ואותן התמורות הן סוד היבום, שנאמר בזה
ביבמה על הנאלה ועל התמורה, לקיים
כל דבר, שלף איש נעלו ונתן לרעהו, באותה נעל
שנתן לרעהו יש תמורה ושנוי רצון, ושם צריך
שנוי מקום ושנוי השם ושנוי מעשה לקיים כל
דבר, הנעל הוא הגוף.

ולמה בחליצת נעל שנתן לרעהו יש תמורה
ושנוי? אמר זקן אחד: רבי רבי, אל
תאמר כן, אלא למה חליצה בנעל? אלא היא
הקלפה להסתתר בה להנצל ממנו, ולא נודע אל
המקטרגים שלו, ובחליצה של נעל חולץ לו י"ה,
ומשום זה שלף איש נעלו ונתן לרעהו, נעל ו', בן
נעל, שהוא בן י"ה, להפנים בין ו"ה, וזהו חליץ י"ה.

ובמשה נאמר של נעליך מעל רגליך, זה בהפך
של אחרים, שלא צריך להראות לפני
השכינה עם קלפה, וסוד הדבר - כי אין לבא אל

שְׁעַר הַמֶּלֶךְ בְּלוֹשׁ שָׂק, וְלֹאכּוֹת לֹא נִרְאָה אֵלָּא
 בְּנִעְלִים, זֶהוּ שְׂפָתוֹב מַה יָּפוּ פְּעָמֶיךָ בְּנִעְלִים כַּת
 נְדִיב, אֲבָל לְמַעַשׂה בְּלִי כְּסוּי כָּלֵל, וְסוּד הַדָּבָר -
 וְאִירָא אֵל אֲנִרְהֵם אֵל יִצְחָק וְאֵל יַעֲקֹב בְּאֵ"ל שֵׁד"י
 וְשָׂמִי יְהו"ה לֹא נוֹדַעְתִּי לָהֶם, וּבְמַעַשׂה נֹאמֵר וְאָמְרוּ
 ל"י מַה שָּׂמ"ו מ"ה אֹמֵר אֲלֵיהֶם.

וְעוֹד, לָמָּה צָרִיךְ חֲלִיצָה בְּנִעַל בְּאִשָּׁה? מִשּׁוּם
 שָׂמִי שְׂיָמוֹת בְּלִי בֵן, הוּא קָשׁוּר בְּרָגְלוֹ
 לַיָּבֵם, וְסוּד הַדָּבָר - הוּא יִשׁוּפְךָ רֹאשׁ וְאַתָּה
 תִּשׁוּפְנֵנוּ עֵקֵב, וּכְדִי שְׁלֹא יָמִית אוֹתוֹ הַנְּחָשׁ שֶׁהוּא
 כְּרוּךְ עַל עֵקֵבוֹ, צָרִיךְ לְחַלֵּץ לְגַבִּי נֶעַל שֶׁל אִשָּׁה,
 וּנְכַפֵּר מִמֶּנּוּ אוֹתוֹ הַנְּחָשׁ.

וְהַכֹּל עַל אוֹתָהּ טָפָה, שֶׁהִיא י', שְׂפָרְחָה מִיַּעֲקֹב
 לְמִקוּמוֹ, וַיַּעֲקֹב בְּגִלְלָל זֶה קָנָה מִמֶּנּוּ אֶת
 הַבְּכוֹרָה, לְחַחֲזוֹר י' לְמִקוּמָהּ, שֶׁהִיא טָפָה בְּכוֹרָה,
 שְׂפָה חָטָא אָדָם וּפְרָחָה מִמֶּנּוּ, וְנִשְׁאָר יָחִיד בְּלִי
 עוֹד, וּמִשּׁוּם זֶה אָמַר לָמָּה אִירָא בִּימֵי רַע עוֹן עֵקֵבִי
 יְסוּבְנִי, וּמִשּׁוּם זֶה הִבִּיא תְּקוּדָשׁ כְּרוּךְ הוּא אֶת

אָדָם הָרֵאשׁוֹן שָׁלַשׁ פְּעָמִים בְּגִלְגּוּל. זֶהוּ שְׁכַתּוֹב הֵן
כָּל אֵלֶּה יַפְעַל אֱלֹהִים שְׁלוֹשׁ עָם נְבִיר, וְזֶהוּ
שְׁנַיִם מְקוֹם וְשְׁנַיִם הַשֵּׁם וְשְׁנַיִם מַעֲשֵׂה.

וְעַל אוֹתָהּ טָפָה נֶאֱמַר כֹּה מָה יָפוּ פְּעָמֶיךָ בְּנִעְעָלִים
בַּת נְדִיב, וְנִדְבָקָה בְּיַעֲקֹב, וְהוֹצִיָּאָה מִמֶּנּוּ
שְׁנַיִם עֶשְׂרֵי שְׁכָטִים. זֶהוּ שְׁכַתּוֹב שְׁכָטֵי י"ה עֲדוֹת
לְיִשְׂרָאֵל, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ אָדָם יִשְׂרָאֵל, וּבְאוֹתוֹ זְמַן
הַרְוִיחַ יַעֲקֹב מַה שְׁאֵבֵד, שֶׁהוּא י' מִיַּעֲקֹב. זֶהוּ
שְׁכַתּוֹב לֹא יַעֲקֹב יֹאמַר עוֹד שְׁמֶךָ כִּי אִם יִשְׂרָאֵל.

בְּאֲבָרְהָם הַצִּיל מִסַּם מוֹת, חֲטָאוּ שֶׁל אָדָם,
בְּיַהֲנֵם, נְחָשׁ, אִשָּׁת זְנוּנִים שֶׁנֶּאֱמַר כֹּה
לֹא תִנָּאֵף. בְּיַצְחָק הַצִּיל מֵאֵל אַחַר שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ לֹא
תִרְצֵחַ. בְּיַעֲקֹב מָצָא מְקוֹם לְהִינִיךְ (לְנִקּוֹת) כְּנִיּוֹ, וְזֶה
שְׁנַיִם מְקוֹם, וְאִין אַחַד מֵהֶם שָׁלֵא נִכְלָל בַּשְּׁלֵשָׁה,
לְקַיֵּם הֵן כָּל אֵלֶּה יַפְעַל אֱלֹהִים שְׁלוֹשׁ עָם
נְבִיר.

קָם זְקוּן וְאָמַר: רַבִּי רַבִּי, בְּמָה הַקִּימוֹת הַסּוּד שֶׁל
יְבוּם וְחִלְיָצָה, שְׁחָרֵי בְרוּר הַדְּבָר שְׁמַעְתִּי?

אמר לו: מה ששמעת אמר. אמר: ודאי בסוד
היבום מצאה מקום אותה נשמה ערטילאית, זהו
שפתוב גם צפור מצאה בית, וזו הנפש שפאה
בגלגול פעם ראשונה, ודרור קן לה - זו רוח
שפאה בגלגול פעם שניה, אשר שטה אפרוחיה -
זו נשמה שפאה בגלגול פעם שלישית, וממנה
יוצאים אפרוחים שהם פנים, ובסוד היבום כל
השליש יורדים בבית אחת, זהו שפתוב אם ישים
אליו לבו, רוחו ונשמתו ^(דף עב ע"ב) אליו יאסף. לבו
ישם הנפש, הרוח בכנפי ראה, הנשמה במח,
ובלם אחד בקשר אחד, אבל החליצה מצילה
אותה נשמה ורוח ונפש, שהם קשורים בשלשה
קשרים של הנחש, וסוד הדבר - נפשנו כצפור
נמלטה מפח יוקשים הפח נשבר ואנחנו נמלטנו.
קם רבי שמעון כדי לנשק אותו, פרח מיד ולא
נראה.

תקון עשירים ושמונה

בְּרֵאשִׁית, בּוֹ שְׁלֹשׁ מִצְוֹת, הָאֶחָת - יֵרָאֵת יְהו"ה
כְּמוֹ זֶה: בְּרֵאשִׁית יֵר"א בַּשָּׁת, וְהָרִי
פְּרָשׁוּהוּ. הַשְּׁנֵי - בְּרִית כְּמוֹ זֶה: בְּרֵאשִׁית בְּרִית
א"ש. שְׁלִישִׁית - שְׁבַת כְּמוֹ זֶה: שְׁבַת יֵר"א.

מִצְוָה רֵאשׁוֹנָה יֵרָאֵת יְהו"ה, עָלֶיָּה נֶאֱמַר יֵרָאֵת
יְהו"ה הִיא אֲוָצֵרוֹ, וְעוֹד נֶאֱמַר פֶּה יֵרָאֵת
יְהו"ה רֵאשִׁית דַּעַת, רֵאשִׁית חֲכָמָה יֵרָאֵת יְהו"ה,
וּבְנֵדָאֵי מִי שְׁאִין בּוֹ יֵרָאֵת, שְׁהִיא אֲוָצֵר, אִין שָׁם
חֲכָמָה. הָאֲוָצֵר שֶׁל הַחֲכָמָה הַזֶּה הִיא ב'. וּבְתִקּוֹן
אַחַר, בְּרֵאשִׁית ב' רֵאשִׁית, נִקְרָה בְּהִיכְלוֹ, עָלֶיָּה
נֶאֱמַר גֵּן נְעוּל אַחוּתֵי כֻלָּה גַל נְעוּל מַעֲיֵן חָתוּם,
הַגֵּן הוּא תוֹרָה שְׁבַבְתָּב, שְׁהוּא ג"ן סְדָרִים שֶׁל
הַתוֹרָה, גַל הוּא תוֹרָה שְׁבַעֲל פֶּה, וְשְׁנֵיהֶם ב'
מְבַרְאשִׁית, מַעֲיֵן חָתוּם זֶה רֵאשִׁית נִקְרָה בְּהִיכְלוֹ.

וּבַמָּה הוּא חָתוּם? בָּאוֹת ו', וְנַעֲשִׂית ב' עִם
הַחֲתִימָה שֶׁל ו' ם, מֵה שְׁתֵּיהֶם ב' נַעֲשִׂתָה
ם, יִין סָתוּם וְחָתוּם, יִינָה שֶׁל תוֹרָה סָתוּם וְחָתוּם

שְׁלֵא יִכְנַם נְכָרֵי לְשָׁם, וְזֶה יִיזן הַמְשָׁמֵר בְּעֵנְבֵינוּ
 מִשִּׁשָּׁת יָמֵי בְּרֵאשִׁית, וְלֹא לְחֹנָם תִּקְנֵנוּ בְּעֲלֵי
 הַמְשָׁנָה, חֲתִימַת יִיזן שְׁלֵא הַתְּנִסְף וְיִתְעַרֵב בְּצַד
 הָאֲחֵר, וְעַל הַיִּיזן הַזֶּה נֶאֱמַר לֹא עָשָׂה בֵּן לְכָל גּוֹי
 וּמְשַׁפְּטִים כָּל יַדְעוּם, כִּי"ן וְדֹאֵי יי"ן, שְׁבָעִים הַפְּנִינִים
 שֶׁל הַתּוֹרָה, וְעֲלֵיהֶם נֶאֱמַר סוּד יִהוּ"ה לִירְאֵינוּ.

תְּקַנְקֵנוּ שֶׁל הַיִּיזן הַזֶּה זֶה לְבוֹ שֶׁל אָדָם, שָׂאָם הוּא
 קִנְקֵנוּ חֲדָשׁ וְהַתְּנִסְף כִּיִּיזן נִסְף, שְׁחֹוֹא יִצַר
 הָרַע, צָרִיף שֶׁלֹּשׁ פְּעָמִים הִדְחָה, וְהֵן כָּל אֱלֹה יִפְעַל
 א"ל פְּעָמִים שְׁלוֹשׁ עִם נְכָר, וְלֹא לְחֹנָם תִּקְנֵנוּ כּוּם
 שֶׁל בְּרָכָה אֵת כֶּף הִדְחָה וְשִׁטִּיפָה, הִדְחָה מִפְּנִינִים
 וְשִׁטִּיפָה מִפְּחוּיָן, לְהִיזוֹת תּוֹכּוֹ כְּבָרוּ, וְסוּד הִדְכָר -
 וּמִתְרוּ וְקִדְשׁוּ, וְכֹאֲשֶׁר תְּקַנְקֵנוּ, שְׁחֹוֹא לֵב וְדָ
 מִפְּנִינִים וּמִפְּחוּיָן, שׁוֹרָה שָׁם חֲכָמָה, שְׁנֶאֱמַר כָּהֵ
 יִהוּ"ה קִנְנֵי רֵאשִׁית וְדָרְכוּ, קִנְנֵי הוּא קִנְקֵנוּ וְדֹאֵי,
 וְאִם תְּקַנְקֵנוּ הַזֶּה הוּא וְדָ, נֶאֱמַר כּוּ וְנִקְתָּ, וְאִם לֹאוּ,
 לֹא יִנְקָה כָּל תְּנַגַּע כָּהֵ.

וְקִנְיָנוֹ שֶׁל אָדָם זֶה הָאִשָּׁה, וְהוּא כּוֹס, כֶּךָ צְרִיכָה
 שְׂמִיפָה וְהִדְחָה, אִם הֵיא כּוֹס שֶׁל בְּרָכָה,
 וְעֲלֶיהָ נֹאמֵר, לְהַנִּיחַ בְּרָכָה אֶל בֵּיתָךְ, וְאִם לֹא,
 נִקְרָאת כּוֹס הַתְּרַעְלָה, וְעַל חֵיזוֹן שְׁלָה נֹאמֵר תִּנּוּ
 שְׂכָר לְאוֹבֵד וַיִּזֵּן לְמָרִי נֶפֶשׁ וְכוּ'. הַשְּׂדִים שְׁלָה חֵן
 אֲשֶׁכּוּלוֹת מְרוֹרוֹת, אֲכַל חֵיזוֹן שֶׁל כּוֹס שֶׁל בְּרָכָה
 עָלָיו נֹאמֵר וַיִּזֵּן יִשְׁמַח לְבַב אֲנוּשׁ, שְׁשָׁם פְּקוּדֵי
 יְהו"ה יִשְׂרָיִם מִשְׁמַחֵי לֵב, שְׁשָׁם הָאֲשֶׁכּוּלוֹת שְׁלָה.

תְּקוּנֵי עֲשָׂרִים וְתִשְׁעָה

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, ב' נִקְדָּה בְּהִיכָלוֹ, עָלֶיהָ
 נֹאמֵר גֵּן נְעוּל אֲחוֹתֵי כֶּלָּה גַל נְעוּל
 מְעִיֵן חֶתוּם. מִי הַמְעִיֵן חֶתוּם? זֶה נִקְדָּה. מִי הוּא
 הַנְּעוּל (דף עג ע"א) שְׁלָה? זֶה ו' שְׁסֶתוּם לְהִיכָל, וְכוּ'
 נְעִישִׁית ם סְתוּמָה, הֵיא ם גְּדוּלָה מְלִסְרָבָה
 הַמְשָׂרָה, וְעַל הַנִּקְדָּה הַזֶּה נֹאמֵר וְנַעֲלָמָה מִעֵינַי כָּל
 חַי וּמְעוֹף הַשָּׁמַיִם נִסְתָּרָה, וְהַנִּקְדָּה הַזֶּה מְצַד תִּימִין
 נִקְרָאת אֲהֶבָה, וּמְצַד הַשְּׂמָאל נִקְרָאת יְרָאָה, וּמְצַד
 הָעַמּוּד הָאֲמֻצְעֵי נִקְרָאת תּוֹרָה, וְהֵיא מְצוּהָ,

וְשֶׁהַעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי כּוֹלֵל אֶת שְׁנֵיהֶם, מִשּׁוּם שֶׁהוּא
 כּוֹלֵל אֶת י"ה, שֵׁהֶם לְיָמִין וְלְשִׂמְאֵל, וְהוּא בְּאֲמֻצֵּעַ
 כּוֹלֵל אֶת שְׁנֵיהֶם, וְהַשְׂכִּינָה הַתְּחִתּוֹנָה מְצֻוּה
 הַכְּלוּלָה מֵאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת, הִיא נִקְרָאת י' מְצֻד
 הַחֲכָמָה, ה' מְצֻד הָאֵם הַעֲלִיּוֹנָה, וְנִקְרָאת תּוֹרָה
 מִהַצֵּד שֶׁל הַעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי. וְהוּא שְׂפָתוֹב יְהו"ה
 קָנְנִי רֵאשִׁית דְּרָבוֹ, וְדָרְבוֹ דְּרָדָּ ו', קָנְנִי שֶׁהוּא תִּקּוֹן
 שְׁלָה, וּמִשּׁוּם שֶׁהִיא כְּלוּלָה מִכָּל הָאַרְבַּע, נִקְרָאת
 מְצֻוּה. מ"ץ בְּאוֹתֵיּוֹת א"ת ב"ש הוּא י"ה, י"ם ה"ץ,
 וְכֵה כְּלוּלִים מְצֻוֹת עֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה. הַמְצֻוֹת שֶׁל
 לֹא תַעֲשֶׂה מְצֻד הַדִּין שֶׁהוּא אֱלֹהִים, שְׁשָׁם י"ה,
 וְעֲלִיָּה נֵאמַר זֶה שְׁמִי, וְהָרִי פִּרְשׁוּהוּ. מְצֻוֹת עֲשֵׂה
 מְצֻד הַיָּמִין שֶׁהוּא רַחֲמִים, שְׁכְּלוּלִים בְּאַבְרָהָם,
 וְעֲלִיָּהֶם נֵאמַר בְּרָגוּ רַחֵם תּוֹכַר.

קָם זָקֵן אַחַד מֵאַחַר הַצֵּל (הַכֶּתֵּל) וְאָמַר: רַבִּי רַבִּי,
 מְנוּרָה הַקְּדוּשָׁה, קוּם הַדֶּלֶק נֵר שֶׁהִיא מְצֻוּה,
 הַשְׂכִּינָה הַקְּדוּשָׁה, שְׁעֲלִיָּה נֵאמַר אֵשׁ תָּמִיד תּוֹקֵד
 עַל הַמּוֹזֵבַח לֹא תִכְבֶּה, וְעֲלִיָּה נֵאמַר לְהַעֲלֹת נֵר

תמיד, גר יהו"ה נקראת ודאי, האור שמאירה בו
נשמת אדם, קום הדלק בה.

קם רבי שמעון על רגליו, וישב רגע אחד ואמר:
רבון העולמים, שאתה הוא בעל המלכים
ומגלה רזים, יהי רצונך לסדר דברים בפני לבי
בי את הפסוק הזה, ואנכי אהיה עם פיך, שלא
אכנס בבושה לפניך, פתח ואמר.

תקון שלשים

בראשית, מי הראשית? זו חכמה, זו נקדה של
בפנים, שנאמר בה כל כבודת בת
מלך פנימה, וזו יראה שהיא מצוה ראשונה,
ועליה נאמר יראת יהו"ה ראשית דעת, והיא
רמוזה במלת בראשית, ויש יראה רעה, רצועה
להלקות את הרשעים, והנקדה הזו היא אות שפת
וימים טובים, ואות של תפלין ואות של ברית
מילה. אותה הרצועה היא יראה רעה, היא ערלה.
אשרי הוא מי שמעביר אותה ממנו, שאין רשות
לרצועה להלקות אותו, ועל הנקדה הזו נאמר

מַחֲלֵיָהּ מוֹת יוֹמָת. מַה זֶה מַחֲלֵיָהּ? אֵלֶּא מִי
שֶׁמְכַנִּים רְשׁוֹת זָרָה בְּחֶלֶל שְׁלָה, שֶׁהִיא רְשׁוֹת
הַיְחִידָה, שֶׁעֲלֶיהָ נֶאֱמַר וְנִכְרַתָּה הַנֶּפֶשׁ הַהִיא מִתּוֹךְ
הַקְּהָל, כִּי אֵת מִקְדָּשׁ יְהו"ה טַמְא.

וְהַכֹּל נִרְמָז בַּתְּבִיחַ הַזֶּה, יִרְא"ה כְּרִי"ת שֶׁכ"ת, כְּמוֹ
זֶה: יִרְא"ת כְּרִאשֵׁי"ת, כְּרִי"ת כְּרִאשֵׁית,
שֶׁכ"ת כְּרִאשֵׁי"ת, וְהַנִּקְדָּה הַזֶּה הִיא רִאשֵׁית, יְהו"ה
קָנְנִי רִאשֵׁית דְּרַכּוֹ, כְּמוֹ זֶה כְּרִאשֵׁית, הַכֹּל הִיא
נִקְדָּה אַחַת, הִיא רִאשֵׁית, וְהִיא אֹת כְּרִית, וְהִיא
אֹת שֶׁכַּת, וְהִיא יִרְאֵת יְהו"ה.

מִי הֶחֱלַל שְׁלָה? ב', ו' הוּא בְּעֵלָה, בּוֹ הִיא שְׁמוּרָה
וְנִסְתָּרָת בְּנִלוֹת, זֶהוּ שֶׁכַּתוּב יְהִיָּה סָגוּר שֶׁשֶׁת
יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה, כְּמוֹ זֶה ם סְתוּמָה, וְהָרִי נִתְּבָאָר,
וְהַנִּקְדָּה הִיא הַשְּׂבִיעִית כְּתָר עַל רִאשׁוֹ, וְכְתָר שֶׁל
סֶפֶר תּוֹרָה הַעֲטָרָה עַל הַכְּרִית, ז' שֶׁהִיא הַיּוֹם
הַשְּׂבִיעִי, יוֹם הַשְּׁכֵפֶת, שְׂבִיעִי וְדַאי, וְעֲלִיו נֶאֱמַר
וּבַיּוֹם הַשְּׁכֵפֶת יִפְתַּח, אֲבָל בַּיּוֹמֹת הַחֹל גַּן נֶעוּל
אַחֲרָתִי כֻלָּה. (דף עג ע"ב) נִקְרָאת סְתוּמָה כְּאֹת ו'.

וְהָעֲרָלָה וְהַפְּרִיעָה הֵזוּ הֵן כְּמוֹץ וְתָבֵן שֶׁל הַחֲטָה,
 בַּיָּמֹת הַחֵל נִקְרְאת ה"א, שֶׁהוּא הַכ"ל
 לַה"ב הַמְּזוּבָּת, לְהַדְּלִיק מוֹץ וְתָבֵן, וְהִיא נִשְׁאֶרֶת
 סֶלֶת נִקְיָה, אֲבָל בַּיָּמִים שֶׁל שַׁבָּת וַיָּמִים טוֹבִים
 נִקְרְאת י' עֲטָרָה עַל הַכֹּל, וְהַפִּיִת (וְהַכֶּסֶף) שֶׁלָּהּ
 שְׁלֵשִׁים וּשְׁנַיִם אֱלֹהִי"ם שֶׁל מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, וְהַב'
 הִיא כְּלוּלָה מִמַּעֲשֵׂר אֲמִירוֹת בְּכָל צַד, הִי הֵזוּ
 נִקְרְאת יִרְאָה, בֵּין בְּשַׁבָּת בֵּין בְּבִרְיַת מִילָה וּבֵין
 בְּדִין, וְכֹךְ בְּכָל מִצְוָה.

אֱלֹהִי"ם זֶה הַנְּתִיב הַרְאֵשׁוֹן, עָלָיו נֶאֱמַר נְתִיב לֹא
 יִדְעוּ עַיִט וְלֹא שׁוֹפְתוּ עֵין אֵינָה. מַה זֶה
 עֵין אֵינָה? אֵלָּא מֵאוֹתָם מְלֹאכִים שְׂאוֹמְרִים אֵינָה
 מְקוֹם כְּבוֹדוֹ לְהַעֲרִיצוֹ, כִּשְׁהִיא בְּנְתִיב הַזֶּה, אֵין
 לָהֶם כָּהּ יְדִיעָה, שֶׁהִיא נִסְתָּרֶת מִחַיּוֹת הַמְּרַכְּבָה.

וְהָאֶרֶץ הַזֵּה תִּהְיֶה וּבָהּ, מַה זֶה וְהָאֶרֶץ הַזֵּה
 תִּהְיֶה וּבָהּ? אֵלָּא מִי שְׂמוֹצִיא מִרְשׁוֹת
 תִּיחִיד לְרְשׁוֹת הַרְבִּים, גּוֹרֵם לְשִׁכְיָנָה לְהִיּוֹת תִּהְיֶה
 וּבָהּ חֲשׂוֹךְ וְתִהְיֶה, שְׂמֵת לְבָשֶׁת בְּאוֹתָן קְלָפוֹת,

שְׁהֵן אַרְבַּע גְּלוֹת, וְלֹא עוֹד, אֲלֵא שְׁגוֹרִם לָהּ
 לְהִיּוֹת יְבֻשָׁה, תְּהוּ, שְׁמִסְתַּלְקֶת הַנְּקֻדָּה מִהַחֲלָל
 שְׁלֵה, שְׁהִיא ב', וְנִשְׁאַרְתַּ יְבֻשָׁה.

הַנְּתִיב הַשְּׁנִי, וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי
 הַמַּיִם. מַה זֶה וְרוּחַ? אֲלֵא בּוֹדְאֵי בְּזִמְנָא
 שְׁהַשְׁכִּינָה יוֹרֶדֶת לְגִלוֹת, הָרוּחַ הַזֶּה נּוֹשֶׁבֶת עַל
 אוֹתָם שְׁמַתְעִסְקִים בַּתּוֹרָה, מִשּׁוּם שְׁהַשְׁכִּינָה
 נִמְצְאָת בִּינֵיהֶם, וְהָרוּחַ הַזֶּה נַעֲשִׂית קוֹל, וְתֹאמַר
 כָּדָּ: אוֹתָם יִשְׁנִים שְׁשֻׁנָה בְּנַחֲרֵיהֶם, סְתוּמֵי הָעֵינַיִם
 וְאִטוּמֵי הַלֵּב, קוּמוּ וְהִתְעוֹרְרוּ אֶל הַשְׁכִּינָה, שְׁיִישׁ
 לָכֶם לֵב בְּלִי הַשְּׁכָל לְדַעַת אוֹתָהּ, וְהִיא בִּינֵיכֶם.

וְסוּד הַדְּבָר - קוֹל אוֹמֵר קְרֵא, כְּמוֹ קְרֵא נָא הֵישׁ
 עוֹנֶדָּ וְאֵל מִי מִקְדוּשִׁים תִּפְנֶה, וְהִיא אוֹמְרַת
 מָה אֶקְרֵא, כָּל הַבָּשָׂר חָצִיר, הַכֹּל הֵם כְּבִהְמוֹת
 שְׂאוּכְלוֹת חָצִיר, וְכָל חֶסְדוֹ כְּצִיץ הַשְּׂדֵה, כָּל
 הַחֶסֶד שְׁעוֹשִׂים, עוֹשִׂים לְעֶצְמָם. וְאֶפְלוּ כָּל אֵלוּ
 שְׁמִשְׁתַּדְּלִים בַּתּוֹרָה, כָּל חֶסֶד שְׁעוֹשִׂים - לְעֶצְמָם
 עוֹשִׂים. בְּאוֹתוֹ זִמְנָא וַיִּזְכֹּר כִּי בָשָׂר הִמָּה רוּחַ הוֹלֵךְ

וְלֹא יָשׁוּב לְעוֹלָם, וְזוֹהֵי רוּחוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ, אוֹי לָהֶם
 מִי שְׁגוֹרְמִים שְׂיִלְךָ לוֹ מִן הָעוֹלָם וְלֹא יָשׁוּב לְעוֹלָם,
 שְׂאֵלוֹ הֵם שְׁעוֹשִׂים אֶת הַתּוֹרָה יְבֹשָׁה, וְלֹא רוֹצִים
 לְהַשְׁתַּדֵּל בְּחֻכְמַת הַקְּבָלָה, וְגוֹרְמִים שְׂמִסְתַּלֵּק
 מֵעֵינַי הַחֻכְמָה, שְׂהִיא י' מִמֶּנָּה, וְנִשְׁאַרְתַּ ב' יְבֹשָׁה,
 אוֹי לָהֶם שְׁגוֹרְמִים עֲנִיּוֹת וְחָרֵב וְכֹזֵה וְחָרֵג וְאֶבְדָּן
 בְּעוֹלָם, וְהַרוּחַ הַזֶּה שְׂמִסְתַּלֵּקֶת הִיא רוּחַ הַמְּשִׁיחַ,
 כְּמוֹ שְׁנֵתְבֵאֵר, וְהִיא רוּחַ הַקִּדְשׁ, וְהִיא רוּחַ חֻכְמָה
 וּבִינָה רוּחַ עֲצָה וְגִבּוֹרָה, רוּחַ דַּעַת וְיִרְאַת יְהו"ה.

מִצְוָה שְׁנֵיָה, וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר וְיְהִי אֹר,
 וְזוֹ אֶהְבֶּה שְׂהִיא אֶהְבֶּת חֶסֶד. וְהוֹ שְׂכַתּוֹב
 וְאֶהְבֶּת עוֹלָם אֶהְבֶּתִיךָ עַל כֵּן מִשְׁחֵתִיךָ חֶסֶד,
 וְעֲלִיָּה נֵאמַר אִם תָּעִירוּ וְאִם תְּעוֹרְרוּ אֶת הָאֶהְבֶּה
 עַד שְׂתַחֲפִין. יִרְאֶה נִקְרְאת מִצַּד הַשְּׂמֵאל, וְאֶהְבֶּה
 נִקְרְאת מִצַּד הַיְמִין.

יֵשׁ יִרְאֶה וְיֵשׁ יִרְאֶה, יֵשׁ אֶהְבֶּה וְיֵשׁ אֶהְבֶּת. יִרְאֶה,
 שְׂיִרְא אָדָם מִהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּדִי שְׂלֹא יִרַד
 מִנְּכֶסֶיוֹ אוֹ כְּדִי שְׂלֹא יָמוּתוּ בְּנָיו בְּחַיָּיו. נִמְצָא

שָׂאֵם הָיָה יוֹרֵד מִנְכַסֵּיוֹ אִם יָמוּתוּ בָנָיו בְּחַיָּיו,
 הוּא לֹא הָיָה יָרֵא מִמֶּנּוּ, וּמִשׁוֹם זֶה הָיָה אוֹהֵב
 אוֹתוֹ, הַיְרָאָה וְהַאֲהָבָה הִלְלוּ לֹא שָׂם אֶת יְרֵאָת
 יְהו"ה וְאֶת הַאֲהָבָה שָׁלוֹ לְעַקֵּר, אֲבָל אֲהָבָה וַיְרָאָה
 הָעַקֵּר שָׁלוֹ בֵּין טוֹב וּבֵין רַע, וּמִשׁוֹם זֶה נִקְרָאוֹת
 הַיְרָאָה וְהַאֲהָבָה הִלְלוּ עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרֶם.

וּמִשׁוֹם זֶה אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הַשְׂפַעְתִּי
 אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם בְּעֵבְאוֹת אוֹ
 בְּאֵילוֹת הַשָּׂדֶה אִם תַּעֲיִרוּ וְאִם תַּעֲזְרוּ אֶת
 הַאֲהָבָה עַד שֶׁתִּחַפֵּץ, שְׁהִיָּא אֲהָבָה (שְׁהִיָּא בְּחַיִּים) בְּלִי
 פָּרֶם, (עַד שְׁהִיָּא יְחַפֵּץ), וְלֹא עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרֶם,
 שְׁיְרָאָה וְאֲהָבָה עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרֶם (דף עד ע"א) הִיָּא שָׁל
 שְׂפַחָה, וְתַחַת שָׁלוֹשׁ רְגָזָה אֶרֶץ וְגוֹמַר תַּחַת עֶבֶד
 כִּי יִמְלוֹךְ וְשְׂפַחָה כִּי תִירַשׁ גְּבֻרָתָהּ.

אֱלֹהִי"ם זֶה מִן וַיֹּאמֶר אֱלֹהִי"ם יְהִי אוֹר, הוּא
 הַנְּתִיב הַשְּׁלִישִׁי, יְהִי אוֹר י"ה אֱוִי"ר,
 או"ר י', וּכְשֶׁתִּנְקֶדָה הוּוּ מִתְעַשֵּׂפֶת (מִתְעַשֵּׂפֶת) בְּאוֹר
 הַזֶּה וְנַעֲשִׂית אוֹר, מִכָּאן נִמְשְׁכוּ כָּל הַחַיּוֹת.

קָם זָקֵן אַחֵר, פָּתַח וְאָמַר: יְהִי אֹר וַיְהִי אֹר, יְהִי
 אֹר זֶה הַיָּמִין, וַיְהִי אֹר זֶה הַשְּׂמָאל, שְׂבָבָל
 מְקוֹם וַיְהִי הוּא לְשׁוֹן צַעַר, וּמִשׁוֹם כַּף וַיְהִי הַיּוֹם,
 שְׁוֹהוּ רֵאשׁ הַשָּׁנָה, שְׁהוּא שְׂמָאל שְׁהוּא דָן אֶת דִּין
 כָּל הָעוֹלָם, וּבְגִלְגָּלָה נֹאמַר וַיְהִי אֹר. וַיֵּרָא אֱלֹהִי"ם
 אֶת הָאֹר כִּי טוֹב, זֶה הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי שְׁהוּא טוֹב,
 וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִי"ם בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֲשֵׁךְ, בֵּין הָאֹר -
 זֶה אַחֲרֵן הַכְּתוּן, וּבֵין הַחֲשֵׁךְ - זֶה קִרְתָּ. אָמַר מִשָּׁה,
 לִי רְאוּי לְהַפְרִיד הַמַּחְלָקָת, שְׂאֲנִי הוּא דְמוּת שְׁל
 הַטּוֹב שְׁל מַעְלָה. רְאָה שְׂנֵדְבֵק קִרְתָּ בַּחֲשֵׁכָה שְׁל
 הַצַּד הָאֲחֵר וְהַכְּחִישׁ אֶת מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, שְׁלֹא
 רְצָה לְהַדְבֵּק בַּשְּׂמָאל שְׁהוּא לוֹי, אָמַר הַבְּדִלוּ
 מִתּוֹךְ הָעֲדָה הַזֹּאת.

וְסוּד הַדְּבָר - וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִי"ם בֵּין הָאֹר וּבֵין
 הַחֲשֵׁךְ, וַיִּקְרָא אֱלֹהִי"ם לְאֹר יוֹם, וְלַחֲשֵׁךְ
 קָרָא לַיְלָה. שׁוֹךְ הַיָּמִין שְׁהוּא אֹר, שְׂנֵאמַר וַיִּבְדֵּל
 אֱלֹהִי"ם בֵּין הָאֹר, הוּא שׁוֹךְ יָמִין הַכְּתוּן, שְׂנֵאמַר
 בּוֹ נַעֲמוּת בִּימִינְךָ נִצַּח, וּכְמוֹ שְׂנֵצַח נִקְשָׁר בַּיָּמִין,
 כַּף הוּד נִקְשָׁר בַּשְּׂמָאל. וַיְהִי עָרֵב וַיְהִי בִקְרַי יוֹם

אָחַד, עָרַב זֶה הָעָרַב שֶׁל יִצְחָק, בְּקָר זֶה הַבְּקָר שֶׁל
אֲבֹרָהֶם, יוֹם אֶחָד הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי וְצַדִּיק,
שְׁחֹשְׁבִים אוֹתָם כְּאַחַד, וְאִין יוֹם בְּלִי לַיְלָה, שְׁהִיא
הַשְּׂכִינָה.

בֵּין כָּה, הֲרִי קוֹל עוֹלָה וּמִתְפּוֹצֵץ בְּרוּמֵי הַרְקִיעִים
וְהָיָה אוֹמֵר: מַחְנוֹת קְדוֹשִׁים שֶׁל יְשִׁיבַת
הַרְקִיעַ שֶׁל מַעְלָה וּמַטָּה, הוֹדְרוּ וְהִתְתַּקְּנוּ לִפְנֵי
הַגְּבִירָה שְׂבָאָה לְהַכְנִים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ בְּכַמָּה קְשׁוּמִים
שֶׁל מַצּוֹת עֲשֵׂה, קוּמוּ מַחְנוֹת לְקַרְאֲתָהּ. בֵּינְתִים
הֲרִי קוֹל שְׁנֵי הָיָה מִתְעוֹרֵר אֶל בַּעֲלֵי הַמַּפְתָּחוֹת,
הֲרִי הַשְּׂכִינָה בָּאָה לְהַכְנִים לְהִיכָלָהּ, אַדְנִי שְׂפַתִּי
תִּפְתָּח.

בְּאוֹתוֹ זְמַן הַגְּבִירָה הָעֲלִיּוֹנָה יוֹרְדַת אֵלֶיהָ לְקַבְּלָהּ
בְּמַצָּה הָרֵאשׁוֹנָה בְּכַמָּה קוֹלוֹת
וְשׁוֹפְרוֹת, וְשִׁתִּיחַן עוֹלוֹת לְמֶלֶךְ, וּבְכֵלָם הָיוּ
שׁוֹאֲלִים, מִי זֹאת עוֹלָה מִן הַמַּדְבָּר? מ"י, שְׁהִיא
הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה, בְּזֹאת עוֹלָה, וּבְשִׁעוֹלָה לְמַעְלָה,
נַעֲשִׂית כִּפְסָא לְמֶלֶךְ הָעֲלִיּוֹן, וּבָהּ פּוֹתַח אֲנִכְ"י,

שָׁכַךְ עוֹלָה לְחֶשְׁבֹן כִּס"א, וּכְשֶׁשְׁנִיחָם הִתְחַבְּרוּ,
נֹאמַר בָּהֶם אָנֹכִי יְהו"ה אֱלֹהֵי"ךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם.

אֲשֶׁר, רָמַז הוּא בְּמִלַּת פְּרֵאשִׁית. אֲשֶׁר, זוֹ הָאֵם,
שֶׁהִיא אֲשֶׁר אֶהְי"ה, אֲשֶׁר קִדְשָׁנוּ בְּמִצּוֹתָיו,
אֲשֶׁר קִדַּשׁ יָדֶיךָ מִכֶּטֶן, שֶׁהִיא הַכֶּטֶן שֶׁנֹּאמַר בָּהּ
מִכֶּטֶן מִי יֵצֵא הַקֶּרֶת, הַקֶּרֶת הַנּוֹרָא. מַה זֶה נּוֹרָא?
זֶה הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי. מַה זֶה קִדַּשׁ יָדֶיךָ מִכֶּטֶן?
הַכֶּטֶן שֶׁנֹּאמַר בּוֹ זֶה צְדִיק, אֲשֶׁר, שֶׁהִיא הָאֵם
הָעֲלִיּוֹנָה, קִדְשָׁנוּ, בְּעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, וְצוֹנֵנוּ, בְּצְדִיק
עַל כָּל מִצְוָה וּמִצְוָה, מִשּׁוּם שֶׁאֶחָד הוּא מִצְוָה
וְאֶחָד עוֹשֶׂה, אֶחָד מִצְוָה עַל הַמִּצְוָה שֶׁהִיא שְׂכִינָה,
מִצְוֹת יְהו"ה פָּרָה מְאִירַת עֵינַיִם, וְאֶחָד עוֹשֶׂה
עֲשִׂיתָה שֶׁהִיא מַעֲשֶׂה שֶׁל מִצְוָה, שָׁכַךְ פִּרְשׁוּהוּ
בְּעֵלֵי הַמִּשְׁנָה, גְּדוֹל הַמִּצְוָה וְעוֹשֶׂה מִמֶּי שְׂאִינֵנוּ
מִצְוָה וְעוֹשֶׂה.

וְעוֹד מִצְוָה זֶה הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, שֶׁהוּא מִצְוָה
מִצַּד הָאֵב שֶׁהוּא רֵא"ש, וּמִצַּד הָאֵם שֶׁהִיא

אֲשֶׁר, וְכִּי צְדִיק מְצֹנֶה וְעוֹשֶׂה מִשְׁנֵיהֶם, וּמִשׁוּם
 כִּי נֹאמַר עַל שְׁנֵיהֶם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ. הָאִם - קִדְּשָׁנוּ,
 וְהָאֵב - צִוְּנוּ. עַל מִי? עַל הַשְּׂכִינָה הַתְּחִתּוֹנָה
 שֶׁהִיא פֶטֶר כָּל רַחֵם, פְּתִיחַת הָרַחֵם, שֶׁהִיא
 מֵאֲתִים אֲרַבְעִים וּשְׁמוֹנֶה מְצוּוֹת, הִיא מְצֹנֶת יְהו"ה
 בְּכָל אֵיבֵר וְאֵיבֵר שֶׁל הַמְּלֶךְ, הִיא מְצֹנֶה, וְעוֹד
 אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ, מְצַד הָאֵב (דף עד ע"ב) וְהָאִם. זֶהוּ שְׂפָתוֹב
 וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵי"ם יְהִי אֹר וַיְהִי אֹר, וַיֹּאמֶר - מְצַד
 הָאֵב שֶׁהִיא י', יְהִי - מְצַד הָאִם שֶׁהִיא ה', אֲמִירָה
 אַחַת וַתְּהִי אַחַת, עֲשִׂיתָה שֶׁל שְׁנֵיהֶם - יְהִי אֹר.

וְעוֹד אֲשֶׁר, עַל שֵׁם בְּאֲשֶׁרֵי כִי אֲשֶׁרוֹנֵי בָנוֹת,
 אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, וְכִי עָבַד
 שֶׁהִיא בְּבֵית אֲסוּרֵי הַמְּלֶךְ, וְהַבְּטִיחַ לוֹ הַמְּלֶךְ
 לְהוֹצִיאֹו מִבֵּית הָאֲסוּרִים, יֵשׁ לוֹ לְמֶלֶךְ לְשִׁבְחָת אֶת
 עֲצָמוֹ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם כִּמְהָ פְעָמִים?
 אֵלָּא חֲמֻשִׁים פְּעָמִים תּוֹכִיר בְּתוֹרָה יְצִיאַת מִצְרַיִם
 בְּנֶגֶד חֲמֻשִׁים שְׁעָרֵי בִּנְיָה, לְהוֹדִיעַ לָהֶם מֵאִיזָה
 מְקוֹם הוֹצִיאָם מִן הַגְּלוּת.

וּבְשִׁירְדָה אֵלֵיהֶם, יִרְדָה לְגֵאֵל אוֹתָם בְּכַמָּה
 קוֹלוֹת וּבְרָקִים, זְהוּ שְׁפָתוֹב וַיְהִי
 בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בְּהֵיוֹת הַבְּקָר וַיְהִי קוֹלוֹת וּבְרָקִים
 וְגוֹמֵר, וַעֲלִיָּהֶם נֶאֱמַר וְכָל הָעָם רָאִים אֶת הַקּוֹלוֹת.
 אֵת, זֶה הַשְּׁכִינָה הַתְּחִתּוֹנָה שֶׁהִיְתָה עוֹלָה בְּכָל קוֹל
 וְקוֹל מֵאוֹתָם שְׁבַע קוֹלוֹת, וְהִיא הִיְתָה בֵּית קוֹל שֶׁל
 כָּל אֶחָד וְאֶחָד, קוֹל דְּבָרִים אֲתֶם שֹׁמְעִים, זֶה הַקּוֹל
 הָעֲלִיּוֹן הַכְּלוּל מִשְׁלֹשָׁה קוֹלוֹת עֲלִיּוֹנִים שֶׁהֵם שְׁלֹשׁ
 הַסְּפִירוֹת הָעֲלִיּוֹנוֹת, וְעַל הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה נֶאֱמַר,
 וְתִמְוֹנָה אֵינְכֶם רוֹאִים זוֹלָתִי קוֹל, אֲבָל עַל בֵּית קוֹל
 נֶאֱמַר וְכָל הָעָם רוֹאִים אֶת הַקּוֹלוֹת וְאֵת, וְאֵת
 וְדֹאֵי, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ וְתִמְוֹנַת יְהוָה יִבִּיט. קוֹלוֹת הֵם
 מִצְדוֹ שֶׁל הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, הוּא קוֹל הַשּׁוֹפָר
 הַשְּׁבִיעִי בָּאֵם הָעֲלִיּוֹנָה, וְלִמְטָה שִׁשָּׁה קוֹלוֹת.

בְּרָקִים מִצְד הַצְּדִיק, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וַיֵּצֵא בְּרָק חֲצוֹ,
 עֲנָן זֶה הַשְּׁכִינָה הַכְּלוּלָה מִשְׁבַּע עֲנָנֵי
 כְּבוֹד, שֶׁבּוֹ מִתְּכַסִּים קוֹלוֹת וּבְרָקִים, וּמִצְד הַיְמִינִי
 נִקְרָאת עֲנָן, וּמִצְד הַשְּׂמָאל עֲרָפֶל. זְהוּ שְׁפָתוֹב
 וּמִשָּׁה נִגְשׂ אֶל הָעֲרָפֶל אֲשֶׁר שָׁם הָאֱלֹהִים. וְעוֹד,

אָנְכִי זֶה שְׂכִינָה הַתְּחִינָה, וְסוּד הַדְּבָר - אָנְכִי
 אָנְכִי הוּא מְנַחֵמְכֶם. הַיָּם הָעֲלִיזָה אָנְכִי לְמַעַלָּה,
 אָנְכִי הַיָּם הַתְּחִינָה לְמַטָּה, עַל שְׂתִיחָן נְאֻמָּה רְאוּ
 עָתָה כִּי אֲנִי הוּא, כְּשֶׁמֶךְ אֱלֹהִים בֵּן הַתְּחִינָה
 עַל קִצְוֵי אֶרֶץ.

הֲרִי כָּאֵן מְצֻה רֵאשׁוּנָה, וְאֵין מְצֻה שְׁלֵא נְתָנָה
 בְּיִרְאָה וְאֶהְבָּה שֶׁהוּא ב', וְזֶה ב' מְבִרְאשׁוּת
 הַפֶּחַד שֶׁל הִירְאָה וְאֶהְבָּה, שֶׁהֵן ב' עֲלִיזָה וְכ'
 תְּחִינָה, ב' הָעֲלִיזָה הֲרִי נְתַבְּאָר שֶׁהִיא יִרְאָה
 וְאֶהְבָּה, ב' אֶחְרוּנָה (תְּחִינָה) תּוֹרָה וּמְצֻה, וְהִיא ב'
 מְבִרְ"א, כְּהַפּוּדֵי אוֹתִיזוֹת אֶב"ר, הִיא מְצֻה כְּכֹל (שֶׁל
 ל) אֵיבָר וְאֵיבָר, הַמְצֻה הֲרֵאשׁוּנָה הִיא אָנְכִי
 יְהו"ה אֱלֹהֵי"ךָ, וְהוּא ב', יִרְאָה וְאֶהְבָּה, אִישׁ אִמּוֹ
 וְאָבִיו תִּירָאוּ מְצַד שֶׁל הִירְאָה, כִּכֵּד אֶת אָבִיךָ וְאֶת
 אִמְךָ מְצַד שֶׁל הָאֶהְבָּה, וְשִׁנִּיהֶם הֵם זְכוּר וְשָׁמּוֹר.

תְּפִלִּין שֶׁל רֵאשׁ וְתְּפִלִּין שֶׁל יָד, הָאֵב תְּפִלִּין שֶׁל
 רֵאשׁ (עַל הָרֵאשׁ), שֶׁהוּא רֵאשׁ דְּבִרְךָ אֱמֶת,
 הַעֲמוּד הָאֶמְצָעִי, וְהַיָּם תְּפִלִּין שֶׁל יָד, שֶׁהִיא

השכינה התחתונה. האב ואם תפלין של רבון
העולם, הקדוש ברוך הוא ושכינתו, שהם בן ובת,
הם התפלין שלנו.

ועוד נתי"ב השליש"י, בו המצוה השלישית,
שהיא נבוא"ה, זהו שכתוב ויאמר אלהי"ם
יהי אור ויהי אור, חמשה אור הם, ועליהם נאמר
נפתחו השמים ואראה מראות אלהי"ם, האם
העליונה המראה הנסתר שאין בו דמיון, האם
התחתונה מראה בגלוי שיש בה דמיון, ועליה
נאמר וכיד הנביאים אדמה, אדמה היא דמיון לכל
הנביאים, ולכל אחד כפי כחו, ומשום שהיא
שולטת על כל המרכבות שלמטה, ועל כל
כוכבים ומזלות ואילנות ודשאים, ועל כל עופות
השמים וחיית הארץ ודגי הים, בגלל זה נקראת
בשם של כלם. מצד החיות היא נקראת תיה,
ומצד העופות - נשר יונה צפור, ומצד הדגים -
דג. צד (שפחה) הרע בהפוך דגה, ומצד העשבים
נקראת שכינה שושנת. (דף עה ע"א)

תַּנְתִּיב הַרְבִּיעֵי - וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר וּבֵין
הַחֹשֶׁךְ, זָכַר וּנְקֵבָה הֵם, חֹשֶׁךְ לַיְלָה, זָהוּ
שְׁפָתוֹב וְלַחֹשֶׁךְ קָרָא לַיְלָה, וַיֵּשׁ חֹשֶׁךְ מִצַּד הַמַּהֲר
וְלַיְלָה מִצַּד הַמַּהֲר, זָהוּ שְׁפָתוֹב גַּם חֹשֶׁךְ לֹא יַחֲשִׂיךְ
מִמֶּךָ וְלַיְלָה כִּיּוֹם יֵאֵיר בְּחֹשֶׁכָה כְּאֹרֶת, וְהַחֹשֶׁךְ
הִיא נְקֵבָה שְׁמִקְבֻלַּת מִהָאֹר שֶׁהוּא אֹר זָכַר, כְּמוֹ
שְׁחֵלְבָנָה שְׁמִקְבֻלַּת מִן הַשֶּׁמֶשׁ, וְשֵׁנֵיהֶם הֵם
הָאִסְפְּקֵלְרִיָּה הַמְּאִירָה וְהָאִסְפְּקֵלְרִיָּה שְׂאִינָה
מְאִירָה, וַיֵּשׁ חֹשֶׁךְ שֶׁל הַצַּד הָאֲחֵר שֵׁשׁ בּוֹ הַבְּדִלָּה
וְלֹא חֲבוּר, וְאוֹתוֹ הָאֹר הוּא כְּמַח בְּאַגְזוֹ.

בֵּינְתֵימ הִנֵּה קוֹל נִשְׁמַע בְּרוּמֵי הַרְקִיעִים: בְּעֲלִי
הָאוֹצְרוֹת, בְּעֲלִי הַהִיכָלוֹת, פֶּתְחוּ אֶת
הַהִיכָלוֹת, הֲרֵי הַגְּבִירָה רוֹצָה לְהַכְּנִס לְהִיכָלוֹ.
בְּאוֹתוֹ זְמַן אֲדַנִּי שְׁפָתַי תִּפְתָּח, הַהִיכָל כָּלוּל
מִשְׁבָּעָה הִיכָלוֹת. בְּאוֹתוֹ זְמַן כְּפָחָה נְבִיאִים עוֹלָיִם
עָמָה וּמִתְכַּנְּסִים עָמָה, שֵׁשׁ נְבִיאִים וַיֵּשׁ נְבִיאִים,
יֵשׁ נְבִיאִים שֶׁהֵם בְּעֲלִי הַבַּיִת שֶׁל הַגְּבִירָה, וַיֵּשׁ
נְבִיאִים שֶׁהֵם בְּעֲלִי הַבַּיִת שֶׁל הַמֶּלֶךְ, אֵלוֹ
מִהָאִסְפְּקֵלְרִיָּה הַמְּאִירָה, וְאֵלוֹ מִהָאִסְפְּקֵלְרִיָּה

שְׂאִינָה מְאִירָה. הַנְּבִיאִים שֶׁל הָאִסְפָּק־לְרִיָּה
הַמְּאִירָה הֵם מִצַּד שֶׁל יְהו"ה, וְהַנְּבִיאִים שֶׁל
הָאִסְפָּק־לְרִיָּה שְׂאִינָה מְאִירָה הֵם מִצַּד שֶׁל אֲדֹנָי,
וְהֵם שְׂקוּלִים לַתּוֹרָה שֶׁבְּכַתָּב וְלַתּוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה.
הַנְּבִיאִים מִצַּדוֹ שֶׁל אֲדֹנָי - מִצַּד הַיְרֵאָה,
וְהַנְּבִיאִים שֶׁהֵם מִצַּדוֹ שֶׁל יְהו"ה הֵם מִצַּד שֶׁל
הָאֱהָבָה.

בְּאֹתוֹ זְמַן כִּמְהַ בְּעָלֵי שְׁעָרִים מְזַדְעָזְעִים
וּמְזַדְמָנִים לְהִיכָל, וְכִמְהַ בְּעָלֵי חוֹתְמוֹת,
וְכִמְהַ בְּעָלֵי שְׂאֵלוֹת, וְכִמְהַ בְּעָלֵי תְּשׁוּבוֹת, שֶׁבָּהֶם
נִבְיָא שׁוֹאֵל וּמְשִׁיב, וְכִמְהַ בְּעָלֵי עֲתִידוֹת, מֵהַ
שְׁתֵּיהֶם וּמֵהַ שְׁעֵתִיד לְהִיּוֹת, וְכִמְהַ בְּעָלֵי עֵינַיִם שֶׁהֵם
מְרֵאוֹת וְחוּזִים שֶׁל נְבִיאִים, וְכִמְהַ בְּעָלֵי אָזְנַיִם
שֶׁהֵם בְּעָלֵי כְּנָפַיִם, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וְאֶשְׁמַע אֶת קוֹל
כְּנַפֵּיהֶם, וְכִמְהַ בְּעָלֵי חֲטָם שֶׁשָּׂם רִיחַ, שֶׁנֶּאֱמַר
בָּהֶם אִשָּׁה רִיחַ נִיחַת, וְכִמְהַ בְּעָלֵי פָּנִים, שֶׁנֶּאֱמַר
בָּהֶם וְאַרְבָּעָה פָּנִים לְאַחַת, וְכִמְהַ בְּעָלֵי קוֹלוֹת
וּבְעָלֵי דְבוּרִים וּבְעָלֵי הַבָּלִים שֶׁהֵם לְהַבּוֹת אֵשׁ, וְהוּ
שֶׁכְּתוּב קוֹל יְהו"ה חִצְב לְהַבּוֹת אֵשׁ, וְכִמְהַ בְּעָלֵי

יָדִים, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וַיְדִי אָדָם מִתַּחַת פְּנֵיהֶם,
 וְכִמָּה בַּעֲלֵי קוֹמָה, וְהֵם שְׁעוֹר הַקּוֹמָה שֶׁל הַכֶּסֶּא,
 וְכִמָּה בַּעֲלֵי אוֹת בְּרִית, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וְזֶה לְךָ
 הָאוֹת, וְכִמָּה בַּעֲלֵי רַגְלַיִם שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וְהַחֲיוֹת
 רְצוּא וְשׁוֹב.

כָּל הַתְּקוּנֵי הַנְּבִיאִים מִבְּחוּץ (מִבְּפָנִים) בַּגּוֹף, בְּאֵיבָרֵי
 הַגּוֹף, בַּעֲלֵי הַחֲכָמָה הֵם מִבְּפָנִים בַּמַּחַת,
 וּמֵשׁוּם זֶה חָכַם עֲדִיף מִנְּבִיא, וּמִן הַמַּחַת הַתְּלוּוִיִּים
 ל"ב נְתִיבוֹת, וְזֶה ל"ב, שֶׁנֶּאֱמַר לֵב מִכִּין, וַיִּבְדֵּל
 אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ, כָּאֵן הַסּוּד שֶׁל
 הַנְּתִיב הַרְבִּיעִי, מָה הַתְּבַדְּלָה כָּאֵן פְּנִיבּוֹאָה? אֵלֶּא
 כִּמָּה נְבִיאֵי שְׁקָר הֵם מֵצַד הַחֹשֶׁךְ, שְׁחוֹלְכִים בְּאוֹר
 לְהַטְעוֹת בְּנֵי אָדָם. בְּאוֹתוֹ וּמִן שִׁיתִּיהַ תְּקוּדוֹשׁ פְּרוּךְ
 הוּא עִם שְׂכִינְתּוֹ, וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר וּבֵין
 הַחֹשֶׁךְ.

הַנְּתִיב הַחֲמִישִׁי, וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאוֹר יוֹם, אֵלֹ
 בַּעֲלֵי מִקְרָא, שֶׁבַּעֲלֵי מִקְרָא הֵם פְּתִילָה,

וּבַעֲלֵי הַמְּשָׁנָה - זֵוֹת, וּבַעֲלֵי תִלְמוּד שְׁהוּא קִבְּלָה
לְמַעַשׂה מְסִינֵי - גַּר.

מִצְוָה רְבִיעִית - לְהִתְעַסֵּק בַּתּוֹרָה שְׁפָעַל פֶּה
וּלְהַפְרִיד בָּהֶם בְּשֵׁשׁ דְּרָגוֹת, בְּאִסּוּר
וְהִתַּר, טְמָאָה וּמְהַרְתָּ, כָּשֶׁר וּפְסוּל. וְהוּא שְׁכַתּוֹב
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם וַיְהִי מִבְּדִיל
בֵּין מַיִם לְמַיִם, בֵּין מַיִם שֶׁל מְהַרְתָּ הִתַּר כָּשֶׁר, וּבֵין
מַיִם שֶׁל טְמָאָה, שְׁהֵם אִסּוּר טְמֵא פְּסוּל, שְׁהֵם מִי
בוֹרוֹת נְשֻׁפְרִים, מַיִם סְרוּחִים, מַיִם מְטֻנְפִים,
וְעֲלִיָּהֶם נֹאמַר לֹא יִתְּיָה לָךְ אֱלֹהִים אַחֲרַיִם עַל פָּנָי,
וְהָרְקִיעַ הַזֶּה שְׁמִבְּדִיל בֵּינֵיהֶם, זֶה הָרְקִיעַ שְׁעַל
רֵאשִׁי ^(דף עה ע"ב) הַחַיּוֹת, וְזֶה מִטְטְרוֹן, שְׁעֲלָיו נֹאמַר
וּדְמוֹת עַל רֵאשִׁי הַחַיּוֹת רְקִיעַ, וְעֲלָיו נֹאמַר וַיַּעַשׂ
אֱלֹהִים וְגוֹמַר, וְזֶה הַנְּתִיב הַשְּׁשִׁי, וַיַּעַשׂ רְקִיעַ מֵעַל
לְרְקִיעַ, וְזֶה הַצְּדִיק שְׁמִפְרִיד בֵּין מַיִם נְקֻבִיִּים לְמַיִם
זְכוּרִים לְהוֹדֵעַ בּוֹ, וְעֲלָיו נֹאמַר וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת
הָרְקִיעַ, וַיַּבְדֵּל בֵּין הַמַּיִם אֲשֶׁר מִתַּחַת לְרְקִיעַ וּבֵין
הַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל לְרְקִיעַ, וְזֶה הַנְּתִיב הַשְּׁבִיעִי -
צְדִיק.

תַּנְתִּיב הַשְּׁמִינִי, וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְרַקִּיעַ שָׁמַיִם.
 וַיִּקְרָא אֱלֹהִים - זוּ הָאֵם הָעֲלִיוֹנָה,
 לְרַקִּיעַ - זֶה הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, שֶׁהוּא בֵּין יָמִין
 וּשְׂמָאל וְכוּלָּל אֶת שְׁנֵיהֶם. זֶהוּ שְׂכַתוֹב וַיְהִי עָרֵב
 וַיְהִי בֶקֶר יוֹם אֶחָד, וְהֵם הָעָרֵב שֶׁל יִצְחָק וְהַבֶּקֶר
 שֶׁל אַבְרָהָם.

תקון שלשמים ואחד

בְּרֵאשִׁית, בְּר"א שְׁתִּי, וְעֲלִיָּהוּן נֶאֱמַר וַתִּלְכְּנָה
 שְׁתֵּיהֶם וְנוֹמַר, וְהֵן שְׁתֵּי תוֹרוֹת,
 הַתּוֹרָה שְׂכַבְתָּב וְתוֹרָה שְׂבָעֵל פֶּה, וְעוֹד, שְׁנֵי לוֹחוֹת
 הָלְכוּ לְהַר סִינַי, מִיָּד וְתֵהֶם כָּל הָעִיר עֲלִיָּהוּן,
 הַזֹּדֵעוֹע כָּל הָעוֹלָם. זֶהוּ שְׂכַתוֹב וְכָל הָעַם רֹאִים
 אֶת הַקִּלַּת וְכוּ' וַיִּרְא הָעַם וַיִּנּוּעוּ, וַאֲמָרוּ הַזֹּאת
 נֶעֱמִי, זוֹהִי הַנְּעִימוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה?! מִיָּד נֶאֱמַר
 וַיִּשְׁכַּר אֹתָם תַּחַת הָהָר. פְּרָחָה הַתּוֹרָה מִשָּׁם
 וַאֲמָרָה, אֲנִי מְלֵאָה הַלְּבָבִי לְהַר סִינַי, וְכַעַת רִיקָם
 הַשִּׁיבֵנִי יְהו"ה, מְלֵיאָ"ה מְלֵא י"ה, וְכַעַת פָּרַח
 מִמֶּנִּי מְלֵא"א י"ה, שֶׁהוּא יְהו"ו, וְנִשְׁאַרְהָ ה' יְחִידָה

אֱלֹהִים, נְאֻלְמַתִּי דוּמִי"ה, הו"ם י"ה, הַחֲשִׁיתִי מִטּוֹב
שֶׁהוּא ו'.

דָּבָר אַחֵר וַתִּלְכְּנָה שְׁתֵּי הֶן, הַגּוֹף וְהַנְּפֶשׁ, לְאִיזָה
מָקוֹם הַלְכוּ? לְבֵית הַקְּבָרוֹת, הַגּוֹף נִדוֹן
וְנִרְקָב, וּבְנֶפֶשׁ נֹאמֵר וַתִּגַּל מַרְגְּלוֹתָיו וַתִּשְׁכַּב.

קָם זָקֵן אֶחָד וְאָמַר: מְנוּרָה הַקְּרוּשָׁה חוֹר בָּךְ,
עֲרֶפֶת הִיא הַגּוֹף, רוּת הִיא הַנְּפֶשׁ, הַשְּׁתַּפָּה
שָׁלָה נַעֲמִי, נִשְׁמַת חַיִּים, מַחֲלוֹן הַרוּחַ, הַגּוֹף שֶׁהִיא
עֲרֶפֶת הַחֲזִירָה עֲרַף אֶל הַנְּשָׁמָה (הַשְּׂכִינָה), הַנְּפֶשׁ
נִדְבָקָה בַּנְּשָׁמָה, זֶהוּ שְׁפָתוֹב בַּאֲשֶׁר תִּלְכִּי אֵלַי -
בְּמַצּוֹת עֲשֵׂה, וּבַאֲשֶׁר תִּלְיִנִי אֵלַיִן - בְּמַצּוֹת לֹא
תַעֲשֵׂה.

דָּבָר אַחֵר, בַּאֲשֶׁר תִּלְכִּי אֵלַי - בְּגָלוֹת, שֶׁנֹּאמֵר
כֹּה וּבְכַפְשֵׁיכֶם שִׁלְחָה אִמְכֶם, וּבַאֲשֶׁר תִּלְיִנִי
אֵלַיִן, שְׂמִשְׁכְּבְךָ בְּגָלוֹת, זֶהוּ שְׁפָתוֹב עַל מִשְׁכְּבִי
בְּלִילוֹת. עֲמֹד עַמִּי - אֵלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, וְאֵלֵהִי"ךְ אֵלֵה"י
- זֶה הַקְּרוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. אֵלִימְלֶךְ זֶה י', נַעֲמִי זו

ה', מחלוץ ו', רות בָּה נְדַבְקָה ה' וְנַעֲשֶׂתָה תּוֹרָה,
וְעָלֶיָּה נֶאֱמַר וְקוֹל הַתּוֹר נִשְׁמַע בְּאַרְצֵנוּ.

עֲרַפָּה הִיא הָאִם שֶׁל הָעָרֵב רַב, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם כִּי
עִם קִשָּׁה עָרַף הוּא, שְׁחִזְרָה לְסֶרְחֻנָּה
וְהַחֲזִירָה עָרַף לַחֲמוּתָהּ, כְּלִיזוֹן בַּעֲלָהּ שֶׁל עֲרַפָּה,
יֵצֵר הָרַע, שֶׁבָּאָה כְּלָיָה מִמֶּנּוּ לְעוֹלָם, וְהוּא כְּלִיזוֹן,
וְאֲשֶׁתּוֹ לִילִית כְּלָיָה.

נִשְׁמָה וְנִפְשׁ, בְּשִׁאָרָם מְחִיב בַּחֲטָאִים וְהֵם
מִתְנַבְּרִים עַל הָאִיבָרִים, נִשְׁמַת חַיִּים
מִסֶּתְלָקֶת מִהַגּוֹף, וְהַנִּפְשׁ נִשְׁאָרֶת שָׁם, וְנֶאֱמַר בָּה
וְהַגּוֹל מִרְגְּלוֹתָיו, לְמִי? לְצַדִּיק, וְזוֹ בְרִית מִלָּה,
שֶׁהוּא בּוֹע"ו ב"ו ע"ו, תִּקְוָה עַל יֵצֵרוֹ, וַיִּמַּד יֵשׁ
שְׁעוֹרִים וַיִּשֶׁת עָלֶיָּה, שׁוֹקִיו עֲמוּדֵי יֵשׁ, שְׁמָה
אוֹתָם עָלֶיָּה לְהַגֵּן עָלֶיָּה, וּפְרָשׁוּהָ וַתִּלְכְּנָה שְׁתֵּיהֶם,
עִם הַשְּׂכִינָה הָעֲלִיזוֹנָה וְהַתְּחִתּוֹנָה, וְעָלִיהֶם נֶאֱמַר
וַתִּקְרָאנָה לוֹ הַשְּׂכִנּוֹת שָׁם, לְאֹמֵר יֵלֵד בֵּן לְנַעֲמִי,
זֶה הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ בְּנֵי בְּכָרֵי יִשְׂרָאֵל.

בְּשַׁחֲטָאוֹ יִשְׂרָאֵל וְנִרְמֹו לְהַסְתַּלְקוֹת הַשְּׂכִינָה, עַל
הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה נֶאֱמַר וַתִּגַּל מִרְגְּלוֹתָיו.

דָּבָר אַחֵר וַתִּלְכְּנָה שְׁתֵּיהֶם, הוּא מְדַבֵּר בְּגוֹף
וְנַפֶּשׁ, וּמֵאַהֲבַת הַגּוֹף כִּשְׁהוּא בַּעַל תְּשׁוּבָה,
הַנֶּאֱמַר הַנֶּפֶשׁ אֵלָיו בְּאִשֶּׁר תְּמוֹתַי אָמוֹת וְשֵׁם
אֶקְבֵּר, וְלֹא תִזְוֶי הַנֶּפֶשׁ בְּקִבְרִי מִמֶּנּוּ, וְעָלְיוֹ נֶאֱמַר
בְּהַתְּהַלְּכֶךָ ^(דף עו ע"א) תִּנְחָה אוֹתְךָ - בְּעוֹלָם הַזֶּה,
בְּשַׁכְּבֶךָ תִּשְׁמַר עֲלֶיךָ - בְּקִבְרִי, וְהַקִּיצוֹת - לְתַחֲתֵי
הַמַּתִּים ^(לְעוֹלָם הַבָּא), הִיא תִשְׁיַחֵךְ - זֶה הַנֶּפֶשׁ לְגוֹף,
וּמִנּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אִם הַגּוֹף לֹא חוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה
וְהַחֲזִיר עִרְףָה לְתִשׁוּבָה, הַנֶּפֶשׁ נִפְרָדַת מִמֶּנּוּ
וְנִקְרְאָת עִרְפָּ"ה, וְהַגּוֹף הַזֶּה נֶאֱבָד מִשְׁנֵי הָעוֹלָמוֹת.

אֵמַר לוֹ: זָקֵן וְזָקֵן, וַתִּרֵי כַּמָּה קְבָרִים לְחַנָּם, וַתִּרֵי
אִם הַגּוֹף נֶאֱבָד, עַל מָה תִּקּוּם הַנֶּפֶשׁ
לְתַחֲתֵי הַמַּתִּים? שְׁתִּירֵי וַדַּאי הַגּוֹף נֶאֱבָד, וְנִתְבָּאֵר
שֶׁנֶּאֱבָד מִשְׁנֵי עוֹלָמוֹת, וַתִּרֵי יָרֵד לְנִשְׂיָה שְׁשֵׁם
נִשְׂכַּח לְדוּרֵי דוּרוֹת, אִם כֵּן, כַּמָּה קְבָרִים לְחַנָּם?

אֵלֵּא וְדַאי שְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא יִשְׁנָה אֶת
מַעֲשֵׂי יָדָיו, שְׁוֹדַאי הָעוֹלָם תְּזַה וְהָעוֹלָם
הַבָּא, שְׁהֵם שָׁמַיִם וָאָרֶץ, הֵם שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא, וְעֲלֵיהֶם אָמַר דָּוִד הַשָּׁמַיִם שָׁמַיִם לִיהו"ה,
הָאָרֶץ - אֶתְהַלֵּךְ לִפְנֵי יְהו"ה בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים,
עֲלֵיהֶם נֹאמַר הָעוֹלָם תְּזַה וְהָעוֹלָם הַבָּא בְּשֵׁם
יְהו"ה. וְהוּ שְׁכַתוֹב י'שְׁמַחוּ ה'שָׁמַיִם וְתִגַּל ה'אָרֶץ,
מָתִי? בְּזִמְנָן שְׁנֹאמַר לַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, שֶׁל סַמָּא"ל
וְנַחֲשׁ, כִּי שָׁמַיִם בְּעֵשֶׂן נִמְלָחוּ וְהָאָרֶץ בַּבְּגָד תִּבְלָה,
וְאַחַר שְׁיִמְחָה אוֹתָם וַיִּשְׁמִיד אֶת אוֹתָם הַמְּמַנִּים
שְׁעֲלֵיהֶם, מִיָּד יַחַדֵּשׁ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הַשָּׁמַיִם
וְאֶת הָאָרֶץ, שְׁיִמְחוּ בְּגִלְלֵי הַמְּמַנִּים הָרָעִים הַלְלוּ.
וְהוּ שְׁכַתוֹב כִּי כַּאֲשֶׁר הַשָּׁמַיִם הַחֲדָשִׁים וְהָאָרֶץ
הַחֲדָשָׁה אֲשֶׁר אָנִי עוֹשֶׂה וְגוֹמַר, וְהַכֹּל כִּדֵּי שְׁלֹא
יִכְלוּ מַעֲשֵׂי יָדָיו, שְׁהֵם הַנְּשָׁמוֹת וְהַנְּגוּפּוֹת שְׁנֹאבְדוּ
מִשְׁנֵי הָעוֹלָמוֹת, וְאֵלוּ הָעֲשִׂירִים שְׁבַבְלוֹת, בְּגִלְלֵי
שְׁהָעוֹלָם תְּזַה הוּא שְׁלָתָם.

אָבֵל הָעֲנִיִּים שְׁהֵם צְדִיקִים, הַטּוֹב שְׁלָתָם לְאוֹתָם
הָעוֹלָמוֹת הַטּוֹבִים, שְׁפָתָם נִבְרָאוּ שְׁתִּי

תּוֹרוֹת, הַתּוֹרָה שֶׁבְּכַתָּב וְתוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה, שֶׁשְׂכָרָם
שָׁם, וּבְשִׁבִיל שְׁלֵמֻטָּה שֶׁל אֶרֶץ הַחַיִּים, שָׁם הַגּוֹפּוֹת
לְנַשְׁמוֹת קְדוֹשׁוֹת שֶׁנִּבְרְאוּ בְּשֵׁם יְהו"ה, וְהַגּוֹף שֶׁל
מֵשָׁה, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ לֹא כָהֵתָה עֵינֶיךָ וְלֹא נָם לִיחָה,
מִשָּׁם הָיָה, וּבְשִׁבִילֹו הוּא הָיָה מְבַקֵּשׁ רַחֲמִים שֶׁלֹּא
יָמוּת וַיֵּצֵא מִמֶּנּוּ, וְלֹא עַל הַגּוֹף שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה
שֶׁנִּקְרָא אֶצְלוֹ סִנְדֵּל, שֶׁעָלִיו נֶאֱמַר לוֹ שֶׁל נְעֻלְיָךְ
מֵעַל רַגְלֶיךָ.

וְאָדָם וְחַיּוֹת וּבְהֵמוֹת וְעוֹפּוֹת שֶׁל שָׁם יֵם מַעֲשֵׂי
בְּרֵאשִׁית, וְיֵם בְּדַמוֹת עֲלִיּוֹן שֶׁל אֱלֹהִים
שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם בְּמִרְכָּבָה וּדְמוֹת פְּנִיָהֶם פְּנֵי אָדָם
וְגוֹמֵר, שֶׁהֵם בְּהֵמוֹת עֲלִיּוֹנוֹת, עֲלִיָּהֶן נֶאֱמַר יַעֲשֶׂה
לְמַחֲבֵה לוֹ, וְשָׁם עֵץ הַחַיִּים, שְׁמִי שְׂאוּכַל מִמֶּנּוּ
נֶאֱמַר בּוֹ וְאָכַל וְחַי לְעוֹלָם.

וְשָׁם בְּסֵאוֹת שֶׁל זָהָב וְכֶסֶף וְאֲבָנִים יְקָרוֹת,
וּמִטּוֹת שֶׁל זָהָב וְכֶסֶף, וְרַמ"ח מִצְּוֹת שֶׁצִּוְּהָ
אוֹתָן מֵשָׁה לְיִשְׂרָאֵל בְּעוֹלָם הַזֶּה, לְטַהֵר אֶת
מֵאֲתָיִם אַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנָה אֵיבָרִים שֶׁל אוֹתוֹ הַגּוֹף,

והגוף של העולם השפל הזה הוא סנדל לנשמה,
 שמתמנה (ומתמנה) בזהמת העולם הזה. הרי כאן
 שלשים ואחת פעמים שהתפרש בראשית, ועשר
 אמירות, ושלשים ושנים שבילים, הרי שבעים
 ושתיים, וצריך לפרש אותם. פתח ואמר בראשית.

תיקון שלשים ושנים

בראשית, המאמר הראשון לכל, והוא כולל שני
 דבורים, אנכי ולא יהיה לך, שנאמרו
 בדבור אחד, ושניהם רמוזים במלת בראשית,
 בגלל זה בראשית, א"ב רשי"ת, א"ב א' אנכי ב'
 לא יהיה לך, והכל פאות אחת ב', והיא ב'
 מבראשית.

אמר רבי אלעזר: וכי מי שיש לו עבד והוציא
 אותו לחרות משעבודו, יש לרבונו לשבח
 את עצמו בהוצאה לחרות של עבדו? וכי הקדוש
 ברוך הוא שאמר לאברהם כי גר יהיה זרעך וכו',
 יש לשבח עצמו כמה (דף עו ע"ב) פעמים אשר הוצאתיך
 מארץ מצרים? אמר לו רבי שמעון: ודאי כף הוא,

אבל כֵּאֵן לֹא מִשְׁבַּח הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת עֲצֻמוֹ
 שֶׁהוֹצִיא אוֹתָם מִן הַגְּלוּת, אֵלָּא חֲמִשִּׁים פְּעַם
 הוֹזִיֵר בַּתּוֹרָה יְצִיאַת מִצְרַיִם, לְהוֹדִיעַ תְּדַרְגָּה
 שֶׁהוֹצִיאָה אוֹתָם, שֶׁהִיא הַיּוֹבֵל, שֶׁנֶּאֱמַר כֹּה יוֹבֵל
 הִיא שְׁנַת הַחֲמִשִּׁים שָׁנָה, וְהֵם חֲמִשִּׁים שְׁעָרֵי בֵּינָה
 שֶׁנִּמְסְרוּ לְמִשָּׁה בְּסִינֵי, פָּרַט לְאַחַד שְׁלֹא נִמְסַר לוֹ,
 וְלִבְּן הוֹזִיֵר חֲמִשִּׁים פְּעַם בַּתּוֹרָה יְצִיאַת מִצְרַיִם.
 אָמַר, הֲרֵי וַדַּאי תִּתְּשֶׁבֶה דַעְתִּי.

מִי זֶה אֱלֹהִים אַחֲרַיִם? אֵלֹהֵי הַמַּמְנִים שֶׁל שְׁבַעִים
 אַמּוֹת, וְסַמַּ"ל וְנַח"ש הֲרֵי שְׁבַעִים וּשְׁנַיִם,
 בְּגִלְלָל זֶה נָתַן הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא תּוֹרָה מִיָּמִין,
 שֶׁהוּא חֶסֶד, וּמִשְׁמַאל שֶׁהוּא גְבוּרָה, שְׁיֵשׁ כֹּה
 שְׁבַעִים פָּנִים לְהַצִּיל מִשְׁבַּעִים אַמּוֹת, וְהַתּוֹרָה
 נִתְּנָה מִיָּמִין וְאֵשׁ, שֶׁהֵם שְׁנַיִם, לְהַצִּיל אֶת יִשְׂרָאֵל
 מִסַּמַּ"ל וְנַח"ש, שֶׁהֵם מִיָּמִין וְאֵשׁ, וּבְגִלְלָם נֶאֱמַר
 לֹא יִהְיֶה לָךְ אֱלֹהִים אַחֲרַיִם עַל פָּנָי, וּכְנֻגַד שְׁבַעִים
 אַמּוֹת שְׁבַעִים נֶפֶשׁ, וּמִי שֶׁעוֹבֵר עַל שְׁבַעִים פָּנִים
 שֶׁל תּוֹרָה, שֶׁנֶּאֱמַר לֹא יִהְיֶה לָךְ אֱלֹהִים אַחֲרַיִם

עַל פָּנָי, שׁוֹלְטִים שְׂבָעִים מִמֵּנִים וְאַמּוֹת שָׁל יֵצֵר
הָרַע עַל שְׂבָעִים נֶפֶשׁ.

וְכַמָּה גִלְגּוּלִים יִבְאוּ לְאָדָם עַל הַחֲטָאִים הַלָּלוּ,
וְאִם לֹא חוֹזֵר הָאָדָם בְּתַשׁוּבָה בְּגִלְגּוּלִים
הַלָּלוּ, אֹתוֹ תַּגּוּף יוֹרֵד לְאַבְדּוֹן, הַגִּלְגּוּל הָרִאשׁוֹן
נִצָּבַע בְּצַבַּע לָבָן, וְרוֹכֵב עַל סוּם לָבָן
שֶׁהִיא תַּגּוּף, וְאִם חוֹזֵר בְּתַשׁוּבָה, נֹאמֵר בּוֹ אִם
יְהִיו חֲטָאֵיכֶם כַּשָּׁנִים כַּשָּׁלֹשׁ יְלִבִּינוּ, וְאִם לֹא, יִבְאוּ
בְּגִלְגּוּל שְׁנִי, וְרוֹכֵב עַל סוּם אָדָם, וְאִם חוֹזֵר
בְּתַשׁוּבָה נֹאמֵר עַל חֲטָאוֹ אִם יֵאָדִימוּ כַּתּוֹלָע
כַּצֶּמֶר יְהִיו, וְאִם לֹא, חוֹזֵר וּמִתְגַּלְגֵּל בְּגִלְגּוּל
שְׁלִישִׁי, וְרוֹכֵב עַל סוּם יָרֵק, וְזֶה תַּגּוּף.

וְהֵם מִזֵּל אֲרִיָּה, מִזֵּל שׁוֹר, מִזֵּל נֶשֶׁר, שְׁעֲלִיָּהֶם
נֹאמֵר הֵן כָּל אֵלֶּה יִפְעַל אֱ"ל פַּעַמִּים שְׁלֹשׁ
עִם גָּבֵר, וְאִם שְׁלֹשׁ אֵלֶּה לֹא יַעֲשֶׂה לָּהּ, לְנֶפֶשׁ,
בְּשִׁלְשָׁה גִלְגּוּלִים, שְׁעוֹשָׂה לָּהּ שְׂאֵר כְּסוּת וְעוֹנָה,
וְיִצְאָה תָּנִם אֵין כְּסָף, וְעַל שְׁלֹשָׁה פְּשָׁעֵי יִשְׂרָאֵל

וְעַל אֲרֻבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ, וְעַל אֲרֻבָּעָה, שֶׁהוּא מוֹל
אָדָם, לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ, שְׂלֵא יִקְלְקְלוּ אוֹתוֹ.

אָבֵל לְצַדִּיקִים, וְעֹשֶׂה חֶסֶד לְאֱלֹפִים, אֱלֹפִים
וְדָאֵי, שְׁלֵשָׁה גְלָגוּלִים בָּהֶם הוּא מְרוֹיחַ
שְׁלֵשֶׁת אֱלֹפִים, שָׁהֶם עוֹלָמוֹת שֶׁל כְּסוּפִים, וְלָמִי?
לְאֵהָבָיו וְלִשְׁמֵרֵי מִצְוֹתָיו. לְרָשָׁעִים שָׁהֶם לֹא יִחְזְרוּ
בְּתִשׁוּבָה בְּשִׁלְשֶׁת הַגְּלָגוּלִים הַלָּלוּ, נֹאמֵר בָּהֶם
וְהֶאֱבַדְתִּי אֶת הַנְּפֶשׁ הַהִיא מִקֶּרֶב עֲמָתָה. אָמַר: רַבִּי,
אִם כֵּן אֲנִי יוֹרֵד, אֵלָּא שְׁבַע אֲרָצוֹת הֵן, וְעוֹלָם
לְשִׁבְעִים כְּנָגֵד שְׁבַעִים נְפֶשׁ, וְשְׁבַע אֲרָצוֹת הֵן:
אֲרִיז, אֲדָמָה, אֲרָקָא, גֵּיאָה, צִיָּה, נְשִׁיָּה, תַּבְּלָא, וְהֵם
שְׁבַעַת מְדוּרֵי גֵיהֶנָם. אוֹתָהּ נְפֶשׁ שְׂלֵא תִזְרָה
בְּתִשׁוּבָה בְּשִׁלְשֶׁת אֵלֶּה, מוֹרִיד אוֹתָהּ תִּקְדוּשׁ פְּרוּךְ
הוּא לְמְדוּרֵי תַּגִּיהֶנָם הַלָּלוּ, וְשֵׁם נְשִׁכַחַת לְדוּרֵי
דוּרוֹת.

וְאִם הוּא צַדִּיק, נֹאמֵר בּוֹ כִּי שְׁבַע יְפוּל צַדִּיק
וְקָם. אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר: וְאִם הוּא צַדִּיק,
לָמָּה יֵרֵד לְשָׁם? אֵלָּא כִּדִּי לְהוֹצִיא מִשָּׁם כָּל נְפֶשׁ

וּנְפֹשׁ שֶׁהִרְתִּירוּ תְּשׁוּבָה וּמִתּוֹ בְּקִצּוֹר שָׁנִים, וְהוּא
מִזִּרְחַ בְּשִׁבְלֹו, וְהוּ מֵאָמַר רֵאשׁוֹן שֶׁהוּא בְּרֵאשִׁית.

תְּקוּן שְׁלֹשִׁים וּשְׁלֹשָׁה

בְּרֵאשִׁית, זוּ מִצְוָה רֵאשׁוֹנָה, שְׁנִרְמְזָה בְּשְׁלֹשִׁים
וּשְׁנַיִם שְׁבִילִים, שֶׁהֵם שְׁלֹשִׁים וּשְׁנַיִם
אֱלֹהִים שֶׁל מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם
אוֹתִיּוֹת וְעֶשְׂרֵי אֲמִירוֹת שֶׁנִּכְלְלוּ בָּהֶם. הַתְּקוּן
הַרֵאשׁוֹן יֵרָאֶה, וְעַלֶּיהָ נֵאמַר רֵאשִׁית חֲכָמָה יֵרָאֶת
יְהו"ה, שֵׁיִשׁ יֵרָאֶה וְיִישׁ יֵרָאֶה. (דף עז ע"א) יֵרָאֶת יְהו"ה זוּ
הַשְּׂכִינָה, הַמְּלָכוֹת הַקְּדוֹשָׁה, יֵרָאֶה רָעָה זוּ רְצוּעָה
לְהִלְקוֹת אֶת הַרְשָׁעִים, וּמִי הוּא? סֵם הַמְּנוֹת שֶׁל
סְמַא"ל, הַנִּקְבָּה שְׁלֹו, יֵרָאֶת יְהו"ה הִיא שָׂכָר לְמִי
שֶׁשׁוּמַר מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה, יֵרָאֶה רָעָה הִיא רְצוּעָה
לְהִלְקוֹת אֶת מִי שֶׁעוֹבֵר עֲלֵיהֶן.

קָם רַבִּי שְׂמַעוֹן וְאָמַר: אֶלְעָזָר בְּנִי, יֵשׁ מִי שֶׁיֵּרָאֶה
מִהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כִּדִּי שְׂיִיחֵיו אֶת בְּנָיו
וְיִגְדֵל עֲשָׂרוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְאִם חָסַר מִזֶּה, אֵינֹו יֵרָאֶה
בְּמִנּוֹ, זֶה לֹא שָׁם לוֹ אֶת יֵרָאֶת יְהו"ה לְעֵקֶר, אֲבָל

מי שיִרא את הקדוֹש בְרוּךְ הוּא בֵּין כְּטוֹב בֵּין
 בְּצָרָה, וְהוּ מִי שִׁשָּׁם אֶת יְרֵאת יְהו"ה בּוֹ לְעֵקֶר,
 שִׁשָּׁלֵשׁ דְּרָגוֹת הֵן שָׁל יְרֵאת, יֵשׁ יְרֵאת בֵּין כְּטוֹב
 בֵּין בְּצָרָה, וְיֵשׁ יְרֵאת שִׁירָא אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 כְּטוֹב וְלֹא בְּצָרָה, וְיֵשׁ יְרֵאת שְׁלֹא שָׁם אוֹתָהּ עָלָיו
 לְעֵקֶר, בֵּין לְטוֹב בֵּין לְצָרָה. צְדִיק נְמוֹר שָׁם אוֹתָהּ
 עָלָיו לְעֵקֶר בֵּין לְטוֹב בֵּין לְדִין, תְּפִינּוּנֵי שָׁם אוֹתָהּ
 עָלָיו לְטוֹב וְלֹא לְדִין, תְּרַשָּׁע הַנְּמוֹר לֹא שָׁם אוֹתָהּ
 עֵקֶר, לֹא כְּטוֹב וְלֹא בְּדִין.

וְלָמָּה הַשְּׂכִינָה נִקְרֵאת יְרֵאת? שְׁחֵרֵי הִיא נִטְלָה
 מִצַּד הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי. אֵלֹא כְּמוֹ שֶׁהָעֲמוּד
 הָאֲמֻצְעִי נוֹטֵל מִרְחָמִים וְדִין, שָׁחֵם יָמִין וְשְׂמָאל,
 כִּדּוּ הִיא נוֹטֵלֶת מִשְׁנֵיהֶם, מִצַּד הַשְּׂמָאל זוֹ נִקְרֵאת
 יְרֵאת, פֶּתַח יִצְחָק, שְׂמֵצַד תֵּימִין נִקְרֵא אֶהָב"ה, וְזוֹ
 הַמְּצוּחַ הַשְּׂנֵיחַ שְׂנֵימֵר כָּה וְאֶהָבֶת עוֹלָם אֶתְחַבְּרֵיךְ
 עַל כֵּן מִשְׂכְּתֵיךְ חֶסֶד.

וּמִצַּד שְׁנֵי הַצְּדָדִים תִּלְלוּ נִקְרֵא הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי
 אֹר וְנֵר, וְהַשְּׂכִינָה אֹרָה, אֲבוּקָה. אֹרָה -

לַיהוּדִים הִיְתָה אוֹרָה, אֲבוֹקָה - כָּךְ פִּרְשׁוּהוּ בַּעֲלֵי
 הַמִּשְׁנָה, שְׂצַדִּיקִים עוֹמְדִים לְפָנַי הַשְּׂכִינָה כְּנֹר
 לְפָנַי הָאֲבוֹקָה, מֵצַד הַיָּמִין יְהו"ה, וּמֵצַד הַשְּׂמָאל
 אֲדנ"י, שְׁשֵׁם תְּדִין, וּמִשׁוֹם זֶה פִּיּוֹם תְּרַאשׁוֹן וַיֹּאמֶר
 אֱלֹהִים יְהִי אוֹר, מִשׁוֹם שְׂחַמְשָׁה אוֹר הֵם פִּיּוֹם
 תְּרַאשׁוֹן, וְהֵם ה' הַעֲלִיזָנָה, וּמִשָּׁם מְאִירִים, י'
 בְּשָׂמָאל, וְזֶה נֹר, וְזֶה ה"י מִן אֱלֹהִים, ה' לַיָּמִין י'
 לְשָׂמָאל, (ו' מְל"א מְשַׁנֵּיחֶם תַּעֲמֹד הָאֲמָצִי, כֵּן י"ה, וְזֶה סוּד אֱלֹהִים מְל"א
 ה"י, זו כְּתוּבָה רֵאשׁוֹנָה. וְסוּד תְּדָבָר - ה"א, אֱלֹהִים זֶה מְלִיאָ"ה כְּהַפּוּף אוֹתִיּוֹת,
 וְזוּ ה' יַעֲיֶרָה, שְׁהִיא מְלֵאָה מְשַׁלֵּשׁ אוֹתִיּוֹת, וְנַעֲשִׂית הוּי"ה, לְמַעַלָּה הוּא הוּי"ה, וְכֵה
 מִתְחִילִים אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה ה"ו וְאַחַר כָּךְ ט"י, וְאֵנָה נִמְצָאת ה' אַחֲרוֹנָה? אֵלֶּא ד'
 הִיְתָה לְהִיּוֹת ה', אֵלֶּא מִי גָרַם שְׁפָרַח מִמֶּנָּה ו' שְׁהוּא תִּרְדָּ שְׁלָה? אֵלֶּא נִתְּנִי שׁוּמְמָה
 כָּל חַיּוֹם דְּוֹת, זֶהוּ הוּד שְׁהוּא תִּרְדָּ שְׁלָה, שְׁהוּא חוּר דְּוֹת בְּאֵלֶּף תְּחַמִּישִׁי, מִשׁוֹם
 שְׁפָרַח מִמֶּנָּה יִרְדָּ, שְׁעֲלִיו נֹאמֶר וַתִּקַּע כַּף יִרְדָּ יַעֲקֹב, נוֹדַע שְׁמִימִין מִתְחִילָה לְמִנּוֹת
 הַאוֹת ד' עַד נִצַּח, וְהוּד הוּא תִּרְדָּ, הַשְּׁלֵמוֹת שְׁלָה, וְזֶהוּ שְׁנַתֵּן לְמֹשֶׁה, זֶהוּ שְׁנַאמֶר

וְנִתְּן הוּד לְמֹשֶׁה)•

תקון שלשים וארבעה

בִּרְאשִׁית, ב' נִקְבָּה פְּתוּחָה לְקַבֵּל מִיְמִין, לְאוֹתוֹ
 (מאותו) שְׁגוּמָל עָמָה חֶסֶד, וְלָמָּה?
 שְׁהָאוֹת י' עַל רֵאשׁוֹ כְּמוֹ זֶה ג', וּמִשּׁוּם זֶה הִרְוָעָה
 לְהַחֲכִים יְדָרִים, אִם כֵּן, לָמָּה ג' אַחֲזֹר לִב' אֵלֶּא
 סוּד הַדְּבָר - וְאִישׁ אֲשֶׁר יִקַּח אֶת אֶחָתוֹ בֵּת אָבִיו
 אוֹ בֵּת אִמּוֹ וְרָאָה אֶת עֲרוֹתָהּ וְהִיא תִּרְאֶה אֶת
 עֲרוֹתוֹ חֶסֶד הוּא, ב' הַחֲזִירָה פְּנִיָּה מֵא', ג' הַחֲזִירָה
 פְּנִיָּה מִב', ד' הַחֲזִירָה פְּנִיָּה מִג', ה' הַחֲזִירָה פְּנִיָּה
 מִד', כָּל הָאוֹתִיּוֹת הַחֲזִירוּ פְּנִיָּהן ^(דף עז ע"ב) זוֹ מִזוֹ, וְאֵינֶן
 פְּנִים בְּפְנִים, וְלָמָּה? אֵלֶּא סוּד הַדְּבָר - וְרֵאִיתָ אֶת
 אַחֲרֵי וְכוּ', וְלָמָּה מִחֲזִירוֹת פְּנִים זוֹ מִזוֹ? בְּשִׁבִיל
 הַעֲרִיּוֹת שֶׁחֵן כְּנֻגָדָם, א' כְּנֻגָד אֲרוּר שֶׁהוּא עֲרוּהָ,
 וְעָלָיו נֶאֱמַר אֲרוּר שׁוֹכֵב עִם אֶחָתוֹ, שְׁהַעֲרִיּוֹת
 הַלָּלוּ, כָּל אֶחָד שׁוֹכֵב עִם אִמּוֹ וְעִם אֶחָתוֹ וְעִם
 בָּתוֹ, וּמִחֲזִירִים פְּנִים אֵלֵיהֶם, שְׂאִין לָהֶם בִּשְׁת
 פְּנִים, אֲבָל הָאוֹתִיּוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת מִחֲזִירוֹת פְּנִיָּהן
 בְּבִשְׁת בְּעֲנֻהָ, עֲרִיָּה תַעֲזֹר, וּבְגִלְלָהּ נֶאֱמַר וְלִפְנֵי

עֵוֶר לֹא תִתֵּן מִכְשׁוֹל, עֵוֶר אֲשֶׁהוּא עֹזֵר, וְסוֹד הַדְּבָר
- עָרוֹם רָאָה רָעָה וְנִסְתָּר.

וְאַחַר כֵּן כְּשֶׁמֵת־פְּשָׁטִים מֵהֶם, כֻּלָּם מֵת־יַחַדִּים
וְלֹא יִתְבַּשְׁשׁוּ, וּמֵת־יַחַדִּים אָב עִם אִם, אֶחָד
עִם אֲחֹתוֹ. כִּיעַת אֲשֶׁרֶנָּה בִּינֵיהֶם, יֵשׁ פֶּרוֹד
בְּאוֹתֵיזוֹת אֲשֶׁהֵן יְהו"ה, זֶהוּ אֲשֶׁכֶתוֹב כִּי הַמּוֹת יִפְרִיד
(בֵּין אֲחִים) בִּינֵי וּבִינָה. אַחַר אֲשֶׁהֶעֱרִיזוֹת עֹזְבֵרוֹת מֵהֵן,
יִתְּיָה יְהו"ה אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד, וְהַסּוֹד אֶשׁל אֶחָד -
אֶחָד ד', הֶעֱרֶנָּה אֶשׁל אֲשֶׁנִּיהֶם אַחַר. בְּזִמָּן אֲשֶׁמִסְתַּלַּק
הַקּוֹץ מִד' אֶשׁל אֶחָד נִשְׁאַר אַחַר, וְעֲלִיו נֶאמַר וְסוֹד
אַחַר אֶל תִּגַּל.

תקון שלשים וְחִמְשָׁה

בְּרֵאשִׁית, בְּתִשְׂרִי נִבְרָא הָעוֹלָם, חֶסֶד א' לְהִיזוֹת
בְּרֵאשִׁית, זֶה אָדָם אֲשֶׁנִּבְרָא בְּתִשְׂרִי,
וּמִשׁוֹם אֲשֶׁעֲתִידָה הָאָרֶץ לְהִתְקַלֵּל בְּגִלְלוֹ, זֶהוּ
אֶרוּרָה הָאָדָמָה בְּעֵבוֹרָה. הַסְתַּלַּק מִן תִּשְׂרִי וּפְתַח
בְּב' אֲשֶׁהִיא בְּרָכָה אֲשֶׁתִּתְּבַרַךְ הָאָרֶץ, וְלְהוֹצִיא אוֹתָהּ
מִן הַקְּלָלָה, וְלֹא עוֹד, אֶלָּא מִשׁוֹם אֲשֶׁתִּשְׂרִי הוּא דִּין,

לא נזכר שם בַּת־שָׂרִי, שְׁלֹא יתכן בו פעם אַחֶרֶת.
זֶהוּ שְׁכַת־וֹב נַר יְהו"ה נְשֻׁמַּת אָדָם.

תקון שלשים וְשֵׁשָׁה

בְּרֵאשִׁית, שְׁהוּא שַׁבַּת בְּרֵאשִׁית, שְׁהָרִי שְׁבַע
שַׁבָּתוֹת הֵן, וְלִכְל אַחַת יֵשׁ לוֹ שֵׁשָׁה
יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה, וְכָל יוֹם שֶׁל הַקְּדוּשָׁה בְּרוּךְ הוּא הוּא
אֶלֶף שָׁנִים, זֶהוּ שְׁכַת־וֹב כִּי אֶלֶף שָׁנִים בְּעֵינֵינוּ וְכו'.
וְשַׁבַּת בְּרֵאשִׁית שֵׁשֶׁת הַיָּמִים שֶׁלֹּא הֵם שְׁנֵי אֲלָפִים
תְּהוּ, שְׁנֵי אֲלָפִים תּוֹרָה, שְׁנֵי אֲלָפִים יְמוֹת הַמַּשִּׁיחַ.

שְׁנֵי אֲלָפִים תְּהוּ - וְהָאָרֶץ הִיָּתָה תְּהוּ, שְׁנֵי אֲלָפִים
תּוֹרָה - וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם,
וְאֵין מַיִם אֶלָּא תּוֹרָה, פְּנֵי הַמַּיִם - שְׁנֵי הַפְּנִיִם
שְׁלָה, שְׁתֵּן מַצּוֹת עֲשֶׂה וּמַצּוֹת לֹא תַעֲשֶׂה, לְבָן
וְאָדָם, יָמִין וּשְׂמָאל, וְאֶלֶה הֵם שְׁנֵי אֲלָפִים תּוֹרָה,
שְׁנֵי אֲלָפִים יְמוֹת הַמַּשִּׁיחַ. וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר
וַיְהִי אֹר, עֲלִיָּהֶם נֹאמַר עַל כֵּן בְּאֹרִים כִּבְדוּ
יְהו"ה, עַל כֵּן וַדַּאי, שְׁנֵי אֲלָפִים בּוֹ וַיְהִי כ"ן, וְהֵם
שְׁבַעִים, וְעַל שְׁנֵי הַמַּאֲוֹרוֹת הִלְלוּ נֹאמַר הוּ

פְּרָצוּפִים זָכַר וּנְקָבָה. יְהִי אֹר - זֶה פָּסַח, אֹר
 לְאַרְבָּעָה עָשָׂר, וַיְהִי אֹר - רֵאשׁ הַשָּׁנָה, שֶׁנֶּאֱמַר
 בּו וַיְהִי הַיּוֹם, כָּאֵן וַיְהִי וְשֵׁם וַיְהִי, וּבְכֹל מְקוֹם וַיְהִי
 לְשׁוֹן צֶעֶר.

שֶׁבֶת בְּרֵאשִׁית נִקְדָּה בְּחֻלָּל שְׁלָה, (שְׁהִיא שֶׁבֶת בְּרִית),
 י' שֶׁבֶת חֻלָּל, חֻלָּל אֶת מִי? אֶת אֹתָהּ
 נִקְדָּה, מְחַלְלֶיהָ מוֹת יוֹמָת, לְמִי שֶׁמְכַנֵּם נְכַרְיָה
 בְּחֻלָּל שְׁלָה, שְׁהִיא רְשׁוֹת הַרְבִּים, יִיזן נֶסֶף זֹנָה,
 וּמִשׁוֹם זֶה כָּאֵן צָרִיף יִרְאָה, וְזֶהוּ בְּרֵאשִׁית יִר"א
 שֶׁב"ת. זֶהוּ שְׁכַתוֹב אִישׁ אָמוֹ וְאָבִיו תִּירָאוּ וְאֶת
 שְׁכַתֵּי תִשְׁמְרוּ, וּמִי שֶׁמְכַנֵּם רְשׁוֹת נְכַרְיָה בְּחֻלָּל
 שְׁלָה, שְׁהִיא רְשׁוֹת הַרְבִּים, יִיזן נֶסֶף זֹנָה,
 עֲלִיו נֶאֱמַר אֶת מִקְדָּשׁ יְהו"ה טִמְא וְנִכְרַתָּה וְכו',
 וְהִנְקָדָה הַזֶּה הִיא אֹת שֶׁל שֶׁבֶת, אֹת שֶׁל יָמִים
 מוֹזְבִים, אֹת שֶׁל תְּפִלִּין, אֹת שֶׁל בְּרִית מִילָה,
 עֲטָרַת הַבְּרִית, כֶּתֶר שֶׁל סֶפֶר תוֹרָה קוֹרְאִים לוֹ,
 כֶּתֶר בְּרֵאשׁ כָּל צַדִּיק, הַנְּקָדָה שֶׁעֲלֶיהָ נֶאֱמַר אָדָם
 וְחָוָה שֶׁהָיוּ הֵם פְּרָצוּפִים, וְעֲלֶיהָ אָמְרָה הַלְבָנָה אִי
 אֶפְשָׁר לְשָׁנִי מְלָכִים שִׁישְׁתַּמְשׁוּ בְּכֶתֶר אַחֵר.

הַסֹּדֵר הַזֶּה נִמְסַר לְחַכְמֵי הַלֵּב, (יז) (ד' ו') הִיא ה'
 אַחֲרוֹנָה, שְׁשִׁנִּיהֶם י', וְכֵן נַעֲשׂוּ אַחַד,
 וְהַנְּקֻדָּה הַזֹּאת הִיא סְתוּמָה וְחַתוּמָה בְּשֵׁשֶׁת יָמֵי
 הַחֹל. זֶהוּ שְׁפָתוֹב יְהִי סְגוּר בְּשֵׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֵׂה,
 בְּמָה? בָּאוֹת ו', (ב) סְתוּמָה בָּאוֹת ו', בּו' יָמוֹת
 הַחֹל, וּבִיּוֹם הַשְּׁבִיעִי נִפְתַּח לְקַבֵּל אֶת בְּעֻלָּה,
 וּמִשׁוֹם זֶה הַזְּיוּג שֶׁל תְּלִמּוּדֵי חַכְמֵים מְשַׁבֵּת
 לְשֵׁשֶׁת, וְיִזְרְשִׁים נְשָׁמוֹת קְדוֹשׁוֹת חֲדָשׁוֹת לְבָנֵיהֶם.

וּמִשׁוֹם זֶה הַנְּקֻדָּה נִקְרְאת בְּתוּלָה, וְאִישׁ לֹא
 יִדְעָה, בְּשֵׁחִיא גַל (יז) נָעוּל מֵעֵינַי חָתוּם,
 עַד שֶׁנִּפְתַּח לְבַעֲלָהּ, וּכְשֵׁחִיא סְתוּמָה, נִקְרְאת
 יְרָאָה, בְּכָל שֵׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל שֶׁחִיא סְגוּרָה וְשִׁמּוּרָה
 בְּעֵשֶׂר אֲמִירוֹת וְשָׁלְשִׁים וְשָׁנִים אֱלֹהִים, שֶׁהֵם
 אַרְבָּעִים וְשָׁתַיִם אוֹתִיּוֹת הַגְּבוּרָה, שְׁשָׁם בִּינָה,
 בְּשֵׁשֶׁת וַיְבָלוּ הַשָּׁמַיִם, וַיְבָל"ו הַחֹסֶד שֶׁל הַיָּמִין
 בּוֹלֵל שְׁבַעִים וְשָׁנִים שְׁמוֹת, שְׁשָׁם חֲכָמָה, כְּמוֹ
 שְׁאֲמַרְנוּ הַרוֹצֵה לְהַחֲכִים יְדָרִים. יְרָאָה בְּשֵׁשֶׁת יָמֵי
 הַחֹל, אִישׁ אָמוֹ וְאָבִיו תִּירָאוּ, אֲהַבָּה בְּשֵׁשֶׁת, כִּכְד
 אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמְךָ. בְּשֵׁשֶׁת נִפְתַּח לְבַעֲלָהּ נִקְרְאת

אַהֲבָה, וּמִירָאָה וְאַהֲבָה נִתְּנוּ מִצְוֹת עֲשֵׂה וְלֹא
תַעֲשֵׂה.

תקון שבִּעָה וּשְׁלֵשִׁים

בְּרֵאשִׁית הוּא בְּרִי"ת, וְדַאי בְּשֵׁהוּא בְּלְבוּשִׁים שֶׁל
הַקְּלָפוֹת הִלְלוּ שֶׁהֵן עֲרָלָה וּפְרִיעָה, שֶׁם
צָרִיךְ יִרְאֶה, וְעֲלֵיהֶם נֹאמֵר לֹא יִהְיֶה לָךְ אֱלֹהִים
אַחֲרַיִם עַל פָּנַי, וְהָאֹת הִזֵּי אֵינִי יוֹרְשִׁים אוֹתָהּ אֲלֵא
יִשְׂרָאֵל, שְׂאִין אוֹת בְּרִית עַד שְׁמַעְבִּירִים אֶת
הַקְּלָפוֹת הִלְלוּ מֵהֶם, שֶׁהֵן עֲרָלָה וּפְרִיעָה עִם
הַטְּפֹת דָּם.

שְׁלֵשׁ קְלָפוֹת הֵן בְּעֲרָלָה בְּנֶגֶד שְׁלֵשׁ קְלָפוֹת
הָאֲגוּז, וְעֲלֵיהֶם נֹאמֵר וְהָאָרֶץ הִיְתָה תְּהוֹ
וּבָהּ וְחֶשֶׁךְ. תְּהוֹ - בּוֹ יָרָק, קְלָפָה רֵאשׁוֹנָה, בָּהּ
- קְלָפָה שְׁנִיָּה, חֶשֶׁךְ - קְלָפָה שְׁלִישִׁית, וְשְׁלֵשׁ אֵלוֹ
זוֹ עַל גַּב זוֹ, בְּנֶגֶד שְׁלֹשֶׁת צְבָעֵי הָעֵינַן, שֶׁנֹּאמֵר בָּהֶם
וְלֹא תִתּוּרוּ אַחֲרַי לְבַבְכֶם וְאַחֲרַי עֵינֵיכֶם וְכוּ',
בְּנֶגֶד שְׁלֹשֶׁת צְבָעֵי הַקִּשְׁת שֶׁבָּהֶם נִקְרָא בַת עֵינַן,
שֶׁהִיא נִקְדָּה אוֹת בְּרִית, עֲלֶיהָ נֹאמֵר וּרְאִיתִיהָ

לזכר ברית עולם, ועליהם נאמר שלש פעמים כל
גוים וכו' כי אמילם, ומתי יעביר הקדוש ברוך
הוא את הקלפות הללו מן העולם ויזכר ברית
עולם? בזמן הגאולה. זהו שכתוב ולא יבנה עוד
מוֹרֵיךָ, מתי? אחר שיֵעבירו שלש הקלפות הרעות
ממנה, ובזמן שהיא מתלבשת בקלפות הללו, היא
אומרת אל תראני שאני שחרחרת, שבקלפות
הללו היא מתחללת, ומשום זה מחלליה מות
יומת.

תהו"ם היא המו"ת, אליו צריך פריעה עם
הטפת דם, ועד שנפרעת הפריעה הזו,
היא לא מתנלה בעולם ולא תהיה אות בעולם,
וסוד הדבר, בשעוברים ממנה ערלה ופריעה,
רומא וקושטאנדינא, מיד מתנלה האות בעולם
לאותו שפאמר בו וזה לך האות כי אנכי שלחתיך,
לקים בו הכתוב בימי צאתך מארץ מצרים אראנו
נפלאות.

וּמִשּׁוֹם זֶה, אֶלְעֶזֶר בְּנִי, אֵל תִּצְפֶּה לְרַגְלֵי מְשִׁיחַ,
 עַד שֶׁתִּרְאֶה אֶת הַקִּשְׁתַּת בְּגִנְיָהּ הַמְּאִירִים,
 אוּ עַד שֶׁתִּנְלָה אוֹת בְּעוֹלָם. מַה זֶה אוֹת? אֵלֹא
 דְּרָךְ כָּכָב מִיַּעֲקֹב, זֶה הָאוֹת י', אוֹת בְּרִית. וּמִיָּד
 וְקָם שֹׁכֵט מִיִּשְׂרָאֵל אֵלֶיךָ, אוֹתוֹ שֶׁנֶּאֱמַר כּוּ וַיְהִי
 בְּיִשְׂרוּן מֶלֶךְ.

בַּיּוֹם וּרְאֵהוּ, יוֹם אֶחָד שָׁאַלְתִּי (דף עח ע"ב) אֶת אֱלֹהֵינוּ,
 לָמָּה שָׁמַיִם הֶעֱרָלָה בְּכָלִי עֶפְרָ? אָמַר לִי,
 שָׁמַעְתִּי בְּיִשְׁבִּיחָהּ, שֶׁעֲרָלָה הוּא נְחֹשׁ, וְכִיּוֹן
 שֶׁמִּעֲבִירִים אוֹתוֹ מִמְּקוֹמוֹ, צָרִיךְ לָתֵת לוֹ מְזוֹנוֹ,
 וְהוּ שֶׁכֶּתוּב וְנִחַשׁ עֶפְרָ לְחִמוֹ, וּבְיַדֵּי בְּנֵי, בְּזֶה
 נִצָּל אָדָם מִדִּין חֲבוּט הַקֶּבֶר, וְחֵדָם שֶׁמִּטִּיפִים
 מִתְּפִרְיָעָה, לָתֵת מְזוֹן לְאוֹתוֹ הַכָּלֵב שֶׁהוּא רוֹצֵחַ,
 וּבְזֶה נִצָּל אָדָם מִחֲרָבוֹ שֶׁל מֶלֶךְ הַמָּוֶת.

וְעַל כֵּן אָמַר אָדָם הַרְאֵשׁוֹן לְפָנַי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא, מִי מִצִּיל בְּנֵי מִחֲרָב הַמֵּתֵת־הַפְּכֶת? אָמַר
 לוֹ, תִּרְבַּ תְּמִילָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר עֲשֵׂה לְךָ תְּרֻבוֹת
 צוּרִים, וְחֲרָבוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁשׁ עֲשָׂרָה

פִּיפִיּוֹת, כְּנֶגֶד מִלָּה וּפְרִיעָה וּמְצִיצָה וְשִׁלְשׁ עֶשְׂרֵה
בְּרִיתוֹת שֶׁנִּכְבְּרוּ עָלֶיהָ, וְכֵן הַתּוֹרָה מְצִילָה אֶת
הָאָדָם מִשֵּׁשׁ עֶשְׂרֵה פִּיּוֹת הַחֶרֶב, כְּמוֹ שֶׁאָמַר
שְׁלֹמֹה עֵץ חַיִּים הִיא, שְׁעוֹלָה לְשֵׁשׁ עֶשְׂרֵה.

וּכְנֶגֶד שְׁנֵי אֵלֹהִים אֲמָרָה תּוֹרָה לֹא תִרְצַח וְלֹא
תִנְאָף. לֹא תִנְאָף כְּנֶגֶד נְחֹשׁ אִשֶׁת זְנוּנִים,
לֹא תִרְצַח כְּנֶגֶד סַמָּא"ל, וְאָמַר דָּוִד עָלָיו, הֲצִילָה
מִחֶרֶב נַפְשִׁי מִיַּד כָּלֵב יַחֲדָתִי. שְׁלֹשׁ קְלָפוֹת
הָעֶרְלָה הֵן מִשְׁחֵי"ת א"ף וְחַמ"ה, כְּנֶגֶד הָעֶרְלָה,
הוּא הָעוֹן. וְחֵינוּ מֵה שֶׁתִּקְנוּ בַּתְּפִלָּה אֶצְלָם, וְהוּא
רְחוּם יְכַפֵּר עוֹן - זֶה עוֹן, וְלֹא יִשְׁחִית - זֶה
מִשְׁחִית, וְהִרְבֵּה לְהֵשִׁיב אִפּוֹ - זֶה אָף, וְלֹא יַעִיר
כָּל חַמָּתוֹ - זֶה חַמָּה, וּמִי שֶׁמְכַנֵּם אֶת הַבְּרִית
לְרֵשׁוֹת נְבֻרָה, אֲרַבְּעָה הִלְלוּ שׁוֹלְטִים עָלָיו. זֶהוּ
שְׁכַתוֹב וְהַמִּים גָּבְרוּ מְאֹד מְאֹד עַל הָאָרֶץ. עַל
הָאָרֶץ - זֶה הַגּוֹף שְׁלוֹ, וְאַרְבַּע פְּעָמִים נֶאֱמַר
בְּפָרְשֵׁת נַח וַיִּגְבְּרוּ הַמִּים, גָּבְרוּ, כְּנֶגְדָם, וְהָרִי
פָּרְשׁוּהוּ.

עָרְלָה וּפְרִיעָה, שְׁמַעְתִּי שֶׁהֵן רוּמֵי רַבְתֵּי וְרוּמֵי
הַקְּטַנָּה, בְּזִמְן שֶׁתְּעַבְרָנָה מִן הָעוֹלָם,
מִתְנַלָּה אֹת הַבְּרִית, שֶׁהִיא בַּת עֵינַי, צִיּוֹן, שֶׁהִיא
נִקְרָאת הָעוֹלָם, שֶׁבְזִמְן שֶׁהַקְּלָפוֹת הִלְלוּ שׁוֹלְטוֹת
בְּעוֹלָם, חוּזְרֵי הָעוֹלָם לְתַחֲוֹ וּבַחֲוֹ. וְהוּ שֶׁכָּתוּב
וְהָאָרֶץ תִּיָּתֵחַ תַּחֲוֹ וּבַחֲוֹ, בְּזִמְן שֶׁתָּבֹא הַגְּאֻלָּה, מִיַּד
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹרֶךְ וַיְהִי אֹרֶךְ. תִּיָּחַ אֹרֶךְ לֹא
כָּתוּב, אֲלֵא יְהִי (וַיְהִי אֹרֶךְ) אֹרֶךְ, וַיְהִי עָרֵב וַיְהִי בְּקֶרֶב
יוֹם אֶחָד, בַּיּוֹם תַּחֲוֹא יְהִיָּה יְהו"ה אֶחָד וַשְּׁמוֹ אֶחָד.

תִּקּוּן שְׁמוֹנָה וְשָׁלְשִׁים

בְּרֵאשִׁית בְּרֵא אֱלֹהִים, פָּתַח וְאָמַר כְּשׁוֹשְׁנָה בֵּין
הַחֹחִים וְכוּ', כְּשׁוֹשְׁנָה יֵשׁ חֲמִשָּׁה עָלֵים
מִבְּפָנִים וְחֲמִשָּׁה עָלֵים מִבְּחוּץ, וְהֵם ה"ה, הַשְּׂרָבִיט
שָׁלָה ו', הַתְּפוּחַ שָׁלָה י', וְהַכֹּל אֱלֹהִים. חֲמִשׁ
הָאוֹתִיּוֹת שָׁלוֹ ה' חֲמִשָּׁה עָלֵים מִבְּחוּץ, ה' חֲמִשָּׁה
עָלֵים מִבְּפָנִים, י' תְּפוּחַ, ו' מִל"א שְׂרָבִיט.

בְּזִמְן שֶׁהַשׁוֹשְׁנָה הַזֹּאת הִיא בְּגִלּוֹת, הִיא אֲטוּמָה.
בְּזִמְן שֶׁתִּהְיֶה גְּאֻלָּה בְּעוֹלָם, נִפְתַּחַת

בְּחַמְשָׁה אֹר. וְהוּ שְׁכַתוֹב וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵי"ם יְהי אֹר,
 וּבְאוֹתוֹ הַזְּמַן שֶׁנִּפְתַּחַת, מִתְּלַבֶּשֶׁת בְּכַמָּה לְבוּשִׁים
 שֶׁל אֹרוֹת הַתּוֹרָה, וּמִתְקַשְׁטָת בְּכַמָּה קְשׁוּטִים שֶׁל
 מְצוּוֹת עֲשֵׂה, וּבְזְמַן שֶׁנִּפְתַּחַת וּמִתְקַשְׁטָת
 בְּקְשׁוּטִיָּה, בְּאַרְבָּעָה בְּגָדֵי לָבָן שֶׁהֵם יְהו"ה,
 וּבְאַרְבָּעָה בְּגָדֵי זָהָב שֶׁהֵם אֲדֹנָי, בְּאַרְבַּעַת כְּפָתֵי
 תְּפִלִּין שֶׁל יָד וּבְאַרְבַּעַת כְּפָתֵי תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ שֶׁהֵם
 כְּנִגְדָם. אַרְבָּעָה לְבוּשֵׁי כֹהֵן הַדְּיוּט, הֵם כְּנִגְדֵי אַרְבַּע
 בְּנֵינֹת כֹּס וְתָדָא אֲשֶׁר תְּכַסֶּה בָּהּ.

וּבְשִׁמְתֵי תְּקִנָּת בְּלְבוּשִׁים הַלְלוּ, מִיָּד נִפְתַּח
 תְּהִיבֵל אֵלֶיָּהּ. וְהוּ שְׁכַתוֹב
 אֲדֹנָי שְׁפָתַי תִּפְתַּח, וְלִקּוֹל נְעִימוֹת הַרְמוֹזִים
 וְהַפְּעֻמוֹזִים שֶׁל לְבוּשָׁה, נֵאמַר בְּחִיּוֹת וְאִשְׁמַע אֶת
 קוֹל בְּנִפְיָהֶם, וּבְשִׁי שְׂרָאֵל אוֹמְרִים קְרִיאַת שְׁמַע,
 מַה כְּתוּב בָּהּ? וַיִּשְׁמַע אֶת הַקּוֹל מִדְּבַר אֱלֹו,
 הַקּוֹל נִשְׁמַע אֵלֶיָּהּ מִבֵּין שְׁנֵי הַפְּרוּבִים, שֶׁהֵם דוּ
 פְּרָצוּפִים, וּבְשִׁמְתֵי חֵד הַדְּבוּר עִם הַקּוֹל, נִעֲשִׂים
 קוֹל דְּמָמָה דְּקָת, וְזוֹ תְּפִלָּה בְּחֵשְׁאֵי, וּבְאוֹתוֹ זְמַן,
 מִי שְׂרוּצָה לְבַקֵּשׁ בְּקִשְׁתּוֹ יְבַקֵּשׁ, שֶׁבְאוֹתוֹ זְמַן

יְהִיָּה עֵת רְצוֹן, שְׁתַּרִי שְׁנֵי הַשְּׁמוֹת כְּאַחַד -
 יֵאֱהַרְוֶנָה"י, אִזּוּ תִקְרָא וַיְהוּ"ה יַעֲנֶה, מִיַּד אֲ"ז
 יֵאֱהַרְוֶנָה"י, שְׁנֵי שְׁמוֹת וְשְׁמוֹנָה אוֹתִיּוֹת שְׁפָתָם,
 תַּרִי עֶשֶׂר, (וְזֶה סוּד אֲרוּר אֲשֶׁר לֹא יָקִים אֶת דְּבָרָי הַתּוֹרָה הַזֹּאת וְכוּ', וְזֶה
 הַחֲבִיר שֶׁל תִּתֵּן (דף עט ע"א) וְכֹלֵה, כִּי אִזּוּ אֶהְפֹּד אֶל עַמּוּם שֶׁפָּה כְרוּרָה וְכוּ', וְזֶה סוּד
 וְאָמַר כָּל הָעָם אַמֵּן).

וְעַד שֶׁיֵּצְאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הַגְּלוּת, לֹא יִהְיוּ בְּזוּז
 אַחַד, וּבְזִמְן שֶׁיֵּצְאוּ יִשְׂרָאֵל מִן הַגְּלוּת,
 יִתְחַבְּרוּ כְּאַחַד. בְּאוֹתוֹ זְמַן אֲ"ז יִשִּׁיר מִשֶּׁה, וּמִיַּד
 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר, שְׁהוּא יֵצִיאַת הַגְּלוּת.
 בְּאוֹתוֹ זְמַן שֶׁהַגְּבִירָה רוֹצֶה לְהַכְּנִים לְהִיכְלֹה, קוֹל
 עוֹלָה בְרוּמֵי הַרְקִיעִים וַיֹּאמֶר כָּה: הַמַּחְנֹת הַרְבִּים
 שֶׁל הַיְּשִׁיבָה הַעֲלִיזָה וְהַתְּחַתּוּנָה שֶׁל נְשָׁמוֹת
 קְדוֹשׁוֹת, הַתְּתַקְּנוּ לְמוֹל הַגְּבִירָה שְׁפָאָה לְהַתְּתַקֵּן,
 לְגַאֵל אֶת בְּנֵיהָ מִן הַגְּלוּת. בְּאוֹתוֹ זְמַן כִּפְּתָה בְּעֲלֵי
 שׁוֹפְרוֹת וּבְעֲלֵי קוֹלוֹת וּבְעֲלֵי בְּרָקִים, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם
 וַיְהִי קוֹלוֹת וּבְרָקִים וְעָנָן כְּבֹד עַל הָהָר וְקוֹל שׁוֹפֵר
 חֲזָק מְאֹד וְכוּ', מִשֶּׁה יִדְבֵּר וְהֵאֱלֹהִים יַעֲנֶנּוּ בְּקוֹל,
 בְּאוֹתוֹ זְמַן מִשֶּׁה יִדְבֵּר עִם הַשְּׂכִינָה. וְזֶה שְׁפָתוֹב

כָּה אֵל כָּה אֲדַבֵּר בּוֹ, וְהָאֱלֹהִים, שְׁהִיא הָאֵם
הָעֲלִיּוֹנָה, יַעֲנֵנוּ בְּקוֹל, שְׁהוּא הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי,
וְחֵרִי פִרְשׁוּהוּ בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה בְּקוֹלוֹ שֶׁל מִשָּׁה.

וּבְאוֹתוֹ הַזְּמַן, הַשְּׂכִינָה הָעֲלִיּוֹנָה וְהַתְּחִתּוֹנָה
עוֹלוֹת זו עַל גַּב זו, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בְּהַר
סִינִי, שֶׁנֶּאֱמַר שָׁם מִי זֹאת עוֹלָה מִן הַמִּדְבָּר, מִי
בּוֹאֵת עוֹלָה, מ"י - הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה, שְׁכָה פֶתַח
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּהַר סִינִי אָנֹכִי.

כֵּן זָקַן אַחַר מֵאָחֵר הֵצֵל שֶׁל רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר:
רַבִּי רַבִּי, הֵרִי רְאִיתִי שֶׁנֶּאֱמַר מִן הַשָּׁמַיִם
הַשְּׂמִיעָד אֶת קוֹל לְיִסְרָךְ וְכוּ', וּבְמָקוֹם אַחֵר
שְׁמַעְתִּי שְׁדַבֵּר עִם יִשְׂרָאֵל מֵצַד שֶׁל הַמַּלְאָכִים,
שְׁכָךְ פִּרְשׁוּהוּ, שְׁכָל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁיֵּצֵא מִפִּי נַעֲשֶׂה
מַלְאָךְ, וְזֶהוּ וְכָל הָעַם רֹאִים אֶת הַקּוֹלֵת וְאֶת
הַלְּפִידִם, וּבְמָקוֹם אַחֵר אָמַר הַכֶּתוּב אַחַת דְּבַר
אֱלֹהִים שְׁתִּיבִים זו שְׁמַעְתִּי. מַה זֶה?

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן: זָקַן זָקַן, שְׁמַעְתִּי שְׁכָאֲדָם נָתַן
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁלֵשָׁה קְשָׁרִים, נִשְׁמָה

וְרוּחַ וְנֶפֶשׁ, הַנְּשָׁמָה מִכֶּסֶף הַכְּבוֹד, שָׁם יוֹרֵדֶת
 הַשְּׂכִינָה הָעֲלִיּוֹנָה כְּלוּלָה מִשְׁלֹשׁ סְפִירוֹת עֲלִיּוֹנוֹת,
 וְעֲלִיָּהֶן נִאָּמַר אַחַת דְּבַר אֱלֹהִים שְׁתֵּי זֵו שְׁמַעְתִּי,
 אַחַת וְשְׁתֵּי - הֲרִי שְׁלֹשׁ סְפִירוֹת עֲלִיּוֹנוֹת, שְׁנֵאמַר
 בְּהֵן אַחַת, אַחַת וְאַחַת, שְׁלֹשָׁה אֲחָדִים, וְזֵהוּ אַחַת
 דְּבַר אֱלֹהִים שְׁתֵּי זֵו שְׁמַעְתִּי, ז"ו - בְּה עוֹשָׂה
 אוֹתָם אֶחָד.

וְאַחַר כֵּן דְּבַר עֲמוּ מִהֲרוֹת, שֶׁהוּא מִטְטְרוֹן,
 כּוֹלֵל כָּל צְבָא הַשָּׁמַיִם שְׁלֵמֵטָה, מַשׁוּם
 שֶׁהִתְלַבַּשׁ בּוֹ וְרוֹכֵב עָלָיו הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעֵי הַכּוֹלֵל
 שֵׁשׁ סְפִירוֹת, וְלִכְּן בְּכָל דְּבוּר וְדְבוּר שֵׁיִצָּא מִפְּנֵו,
 הָיָה יוֹצֵא מִפְּנֵו מִלְּאָה, וְזֵהוּ וְכָל הָעַם רֵאִים אֶת
 הַקּוֹלֵת. אַחַר כֵּן יֵרְדֶה הַשְּׂכִינָה הַתְּחַתּוֹנָה עֲשִׂירִית
 בְּאוֹפֵן, שֶׁהוּא נֶפֶשׁ הָאָדָם מִשָּׁם, וְנִאָּמַר בּוֹ וְעַל
 הָאָרֶץ הִרְאָה אֶת אֲשׁוֹ הַגְּדוּלָּה, מַשׁוּם שֶׁעָלָו
 נִאָּמַר וְהִנֵּה אוֹפֵן אֶחָד בְּאָרֶץ, בְּרִי שִׁישְׁמַע קוֹלוֹ
 וְדְבוּרוֹ מִן הַכֶּסֶף וְהַמְּלָאכִים וְשָׁמַיִם וְאָרֶץ, שִׁיִּבִּירוּ
 בּוֹ בְּכָל מַעְלָה וּמִטָּה בְּנִשְׁמָה שֶׁשְׁלֵטוֹנָה בְּכָל הַגּוֹף
 וְאַפְלוֹ בְּאֵיבָר קָטָן, וְאִין אֵיבָר פָּנוּי מִפְּנֵה.

תקון התשעה ושלשים

בראשית, שם אש"ר, שנאמר בו אשר הוצאתיך
 וכו', אהיה אשר אהיה, אשר באשרי
 כי אשרוני פנות, וזו האם העליונה, אשר קדשנו
 במצותיו וצוננו, על כל מצוה ומצוה, שהן פטר
 כל רחם, שהם מאתים ארבעים ושמונה, שכלן
 קשורות בצדיק שהוא כל, שהוא אות ברית,
 שנפתח (פטר כל) רחם, שהן מאתים ארבעים ושמונה
 מצוות עשה, ועליו נאמר אשר קדש ידיו מכתן,
 וזו האם שנאמר בה מכתן מי יצא הקרחת, (וזהו מקרה
 הנורא). אשר - שהיא האם העליונה. (דף עט ע"ב) קדשנו
 במצותיו - בצדיק, שהוא קדש ידיו מכתן. וצוננו
 - עליהם, משום שהוא מצוה ועושה. ועוד אשר
 קדשנו - זה העמוד האמצעי שנאמר בו קדש
 ישראל ליהו"ה, וצוננו - שכל הוא מצוה ועושה.
 ועוד קדשנו - מצד השמאל, שנאמר בו וקדשת
 את הלויים, ואין קדשה פחות מעשרה, ואלו
 עשרה מאורות, (שהיא קדש לי כל בכור, שהוא כתר עליון וחקמה

שְׁהִיָּא יִשְׂרָאֵל עֲלָה בְּמַחְשָׁבָה), שְׁנַאֲמַר בְּהֵם וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
יְהִי אֹר.

וְצִוְנוּ עַל, מְצַד הַיָּמִין שְׁנַאֲמַר בּוּ הוּקַם עַל, שְׁשָׁם
כָּל הַבְּרָכוֹת לַיָּמִין, שְׁהֵם מֵאָה בְּרָכוֹת
בְּחֻשְׁבוֹן ע"ל, שְׁאֹת י' עִם ק' עוֹלָה לְמֵאָה, שְׁהִיָּא
הַקָּרְבָּן שֶׁל הַכֹּל, מְצַד הָאֵב - רֵאשׁ, מְצַד הָאֵם -
אֲשֶׁר, מְצַד הָאֵב - מְצִוָּה, מְצַד הָאֵם - עוֹשָׂה,
וּמְצִוָּה זֶה עֵץ פְּרִי, וְעוֹשָׂה זֶה עוֹשָׂה פְּרִי, וְשִׁמְעֵנוּ
שְׁהֵם גּוֹף וּבְרִית שְׁמַחֲשִׁיבִים אַחַד, עֲלֵיהֶם נֹאמַר
שְׁתִּי כְּתִפַּת חֲבֵרַת. כְּמוֹ שְׁהֵן חוֹבְרוֹת, כְּדִ
הַשְׁכִּינָה הָעֲלִיוֹנָה וְהַתְּחִתּוֹנָה חוֹבְרוֹת אֲשֶׁה אֶל
אַחֲוֹתָה.

עוֹד אֲשֶׁר קִדְשָׁנוּ בְּמְצוֹתָיו וְצִוְנוּ, וְלֹא אֹמַר
קִדְשָׁתָנוּ וְצִוִּיתָנוּ, אֲשֶׁר הוּא אֲשֶׁר אֱהִיָּה
וּדְאִי, וְזֶה כְּתֵר עֲלִיוֹן, מְצַד הַנְּקִבָה נִקְרָא אֲשֶׁר,
וּמְצַד הַזְּכָר נִקְרָא רֵאשׁ, הָרֵאשׁ שֶׁל כָּל הָרֵאשִׁים.
קִדְשָׁנוּ זֶה אֲבָא (בְּבֵא), שְׁנַאֲמַר בּוּ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
יְהִי אֹר. וְצִוְנוּ - זוּ הָאֵם, שְׁנַאֲמַר בָּהּ וַיְהִי אֹר,

וַאִין הַחַי"ה אֵלָּא עַל יְדֵי עֲשִׂיָּהּ, וְשִׁנְיָהֶם לְיָמִין
וְלִשְׂמָאל.

וּמִי מַצְיָה וְעוֹשֶׂה עַל הַמַּצְוָה שֶׁהִיא שְׂכִינָה? זֶה
הָעֲבוֹד הָאֲמֻצְעִי, וְכֹךְ צְדִיק בְּצִלְמוֹ וְכַדְמוּתוֹ,
וְעַל שְׁמוֹ נִקְרָאוּ יִשְׂרָאֵל בְּנֵי בְּכָרֵי יִשְׂרָאֵל, וְעַל שֵׁם
הַצְדִּיק נִקְרָאוּ צְדִיקִים, זֶהוּ שְׂכָתוֹב וְעַמּוֹד בְּלֶם
צְדִיקִים לְעוֹלָם יִירָשׁוּ אֶרֶץ.

וְעוֹד אָנֹכִי יְהו"ה אֱלֹהֵיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ
מִצְרַיִם, אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: אֲבָא, וְכִי מִי
שֶׁהוּא תַּחַת שְׁעֵבוֹד אֲדוֹנָו, וְרַבּוֹנָו הַבְּטִיחַ לוֹ
לְהוֹצִיאֵו לְחֵרוֹת וְהוֹצִיא אֹתוֹ, יֵשׁ לוֹ לְשַׁבַּח אֶת
עֲצָמוֹ שֶׁהוֹצִיאֵו מִתּוֹךְ הַשְׁעָבוֹד? וַחֲרִי הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא אָמַר לְאַבְרָהָם כִּי גַר יִהְיֶה וְרָעָד בְּאֶרֶץ
לֹא לָהֶם, וַחֲרִי הוּא הַבְּטִיחַ לְהוֹצִיא אֶת בְּנָיו מִן
הַגְּלוּת, זֶהוּ שְׂכָתוֹב וְאַחֲרֵי כֵן יֵצְאוּ בְּרַכְשׁ גְּדוֹל,
וְהוּא מְשַׁבַּח אֶת עֲצָמוֹ כִּמְהָ פְעָמִים אֲשֶׁר
הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם?

אָמַר לוֹ: בְּנִי, יָפֵה אָמַרְתָּ, אֲבָל זֶה לֹא לְשִׁנְתָּ אֶת
עֲצָמוֹ, אֲלֵא כָּל סְפִירָה וְסְפִירָה נִקְרְאָתָה
רֵאשׁ לְחִבְרָתָהּ, וְכִדִּי לְהוֹדִיעַ לָהֶם מֵאִיזָה מְקוֹם
הוֹצִיא אוֹתָם מִתּוֹךְ הַשְּׁעָפוֹד, פָּתַח בְּאָזְנִי, וְהוֹזִיִר
אֲשֶׁר הוֹצִיאֲתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וְגוֹמַר חַמְשִׁים
פְּעָמִים, בְּנִגְדַת חַמְשִׁים שְׁעָרֵי בֵּינָה.

וְעוֹד אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ, אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: אֲבֵא, הֲרִי
אִם הָעַמּוּד הָאֲמֻצְעִי הוּא מְצוּהָ וְעוֹשָׂהָ,
הָיָה לוֹ לומר בְּשִׁבְלִי אֲשֶׁר קִדְּשָׁנִי וְצוֹנִי, מֵה זֶה
אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ וְצוֹנֵנוּ? אָמַר לוֹ: וַדַּאי, יָפֵה אָמַרְתָּ,
בְּוֹדַאי עַל הָעַמּוּד הָאֲמֻצְעִי וְצִדִּיק נֶאֱמַר עַל שְׁנֵיהֶם
אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצּוֹתָיו וְצוֹנֵנוּ, אֲשֶׁר וַדַּאי, שְׁהִיא
אֲשֶׁר אֵהִי"ה, הָאִם הָעֲלִיזָה, צוּה אוֹתָם עַל
הַשְּׁכִינָה שְׁהִיא מְצוּהָ, לְכָל אֶחָד מֵהֶם, וְהֵם
לְמַעַלָּה שָׁנִים בְּעֲנֵפֵי הָאֵילָן שֶׁנִּפְרְשׁוּ לְיָמִין
וּלְשִׁמְאֹל, וּלְמַטָּה הֵם נִעְשׂוּ בָּהּ אֲנֻדָּה אֶחָת,
וּבְשׁוּם זֶה הֵם לְמַעַלָּה שָׁנִים וּלְמַטָּה אֶחָד, שְׁאִין
הִיחוּד בְּכָל עֲנֵפֵי הָאֵילָן אֲלֵא בָּהּ, שְׁהִיא אֲנֻדָּת

שָׁל כָּלָם, הִיא אֲנֵדָה שָׁל כָּל אֵיבָר וְאֵיבָר, וְכֵה
כָּלָם נַעֲשִׂים אַחֵר.

וְעוֹד, וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹזֶר, זֶה נְבוֹאָה בְּמִרְאָה,
שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ בְּמִרְאָה אֵלָיו אֶתְנַדַּע, וְהִיא
חֲזוֹן הַנְּבִיאִים, הִיא חֲזוֹן וְהַקְּדוּשׁ כְּרוּךְ הוּא חֲזוֹת,
שֶׁהוּא יְהו"ה אֲדנ"י, שְׂכָךְ עוֹלָה חֲזוֹן חֶסֶד ו' שְׁשִׁים
וְחֲמִשׁ כְּחֻשְׁבוֹן אֲדנ"י, בְּנְבוֹאָה"ה ס"ו, ס"ה כְּחֻשְׁבוֹן
אֲדנ"י, וְתִבְהָ תְּרִי ס"ו, (דף פ ע"א) וְכֵמָה הִיא חֲזוֹן?
כְּאוֹת ו', כֹּו נַעֲשִׂית אִם פִּקְלִרְיָה הַמְּאִירָה הָאֲרוֹן
שְׁלָה.

תקון ארבעים

בְּרֵאשִׁית, שְׁמַעִי בַת וִרְאִי וְתַפְּי אֲזַנְךָ וְגוֹמַר,
בְּרֵאשִׁית שָׁם שְׁמַע"י, שָׁם ב"ת, שָׁם
רֵא"י, שְׁמַע"י ש' מִן בְּרֵאשִׁית, ב"ת שָׁם נוֹדַע
בְּרֵאשׁ וְסוֹף הַתִּבְּהָ, רֵא"י שָׁם נוֹדַע בְּאִמְצַע, כְּמוֹ
זֶה בְּרֵאשִׁית, וְכִשְׁתִּהִי עִמּוֹ כְּחִבּוּר כְּמוֹ זֶה:
יֵאֱהַרְוֵנָה"י, הוּא אֹמֵר לָהּ וְשִׁכְחִי עִמָּךְ וְכִית אֲבִיךָ,
שְׁעַל כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ וְדָבַק

בְּאִשְׁתּוֹ וְהָיוּ לְבָשָׂר אֶחָד, כִּי הוּא אֲדוֹנֶיךָ וְהַשְׁתַּחֲוִי
לוֹ, אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ וְדַאי.

וּמִשּׁוּם זֶה מֵצַד שֶׁל יְהו"ה נִקְרְאת הַאִסְפֵּק־לְרִיָּה
הַמְּאִירָה, וּכְשֶׁאֲדַנ"י הֵיא, בְּלִי בַעֲלָהּ,
נִקְרְאת אִסְפֵּק־לְרִיָּה שְׂאִינָה מְאִירָה, וְהַנְּבִיאִים מֵצַד
שֶׁל יְהו"ה הֵם אִסְפֵּק־לְרִיָּה שְׂמֵאִירָה, וְנְבִיאִים מֵצַד
שֶׁל אֲדַנ"י הֵם מִן הַאִסְפֵּק־לְרִיָּה שְׂאִינָה מְאִירָה,
שְׂאִילוֹ מִתְנַבְּאִים רַחֲמִים, וְאִלוֹ מִתְנַבְּאִים דִּין,
שְׂהַנְּבוּאָה שְׂקוּלָה לְתוֹרָה שְׂכַתָּב וְלְתוֹרָה שְׂפִעֵל
פֶּה.

וּבְאֹתוֹ זְמַן שְׂנַפְתָּחִים הֵיכְלוֹת הַנְּבוּאָה, כַּמָּה
בַּעֲלֵי עֲתִידוֹת יִתְעוֹרְרוּ בְּעוֹלָם, זֶהוּ
שְׂכַתוֹב וְנִבְאוּ בְּנִיכֶם וּבְנֹתֵיכֶם וְכו', וְכַמָּה בַּעֲלֵי
אוֹתוֹת וּבַעֲלֵי עֲתִידוֹת מִמָּה שְׂחָיו וְעֲתִידִים לְהִיּוֹת,
מִמָּה שְׂחָיו מֵצַד הַמַּחְשָׁבָה, שְׂנֵאֲמַר פֶּה וַיִּשְׂרָאֵל
עָלָה בְּמַחְשָׁבָה, וּמָה שְׂעֲתִיד לְהִיּוֹת מֵצַד הָאֵם
הַעֲלִיּוֹנָה, וְסוּד הַדְּבָר - מָה שְׂחָיָה כְּבָר הוּא, וְאֲשֶׁר
לְהִיּוֹת כְּבָר הִנֵּה.

וְכַמָּה בַּעֲלֵי עֵינַיִם, שֶׁהֵם חוֹזִים וְנִבְיָאִים, יִתְעוֹרְרוּ
 בַּעוֹלָם, שֶׁהֵם עֵינֵי יְהו"ה, וְכַמָּה בַּעֲלֵי
 אֲזַנַיִם, שֶׁשָּׁם שְׁמִיעָה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וְאֶשְׁמַע אֶת
 קוֹל בְּנִפְיָהֶם, וּבַעֲלֵי פָּנִים שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וְאֶרְבָּעָה
 פָּנִים וְגוֹמֵר, וּבַעֲלֵי קוֹלוֹת, וּבַעֲלֵי דְבוּרִים, וּבַעֲלֵי
 רוּחַ הַקֹּדֶשׁ, וּבַעֲלֵי יָדַיִם, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וַיְדִי אָדָם
 וְגוֹמֵר, וּבַעֲלֵי קוֹמָה, וּבַעֲלֵי אוֹת וּבַעֲלֵי רַגְלָיִם,
 שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וְחַחֲיוֹת רָצוּא וְשׁוֹב, בְּאוֹתוֹ זְמַן
 וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ, אֵלֹהִים הֵם
 נִבְיָאֵי הַשָּׁקֶר, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וַיַּעֲשׂוּ גַם הֵם חֲרָטְמַי
 מִצְרַיִם וְגוֹמֵר, שֶׁהִפְרִידם תְּקוּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 מִנִּבְיָאֵי הַאֲמָת.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם וַיְהִי מִבְּדִיל
 בֵּין מַיִם לְמַיִם, כָּאֵן הַסּוּד לְהַתְּעַסֵּק
 בַּתּוֹרָה שֶׁבַעֲלָה פָּה וּלְהַפְרִיד בֵּין אִסּוּר וְהַתֵּר, שֶׁהֵם
 מַיִם מְתוּקִים, וּמַיִם מְרִים מִצַּד הַשְּׂמַאל, וְלֹא יִכְלוּ
 לְשִׁתּוֹת מַיִם כִּי מְרִים הֵם, וּמִצַּד הַיְמִין וַיִּמְתְּקוּ
 הַמַּיִם, וְהֵם כְּמוֹ שֶׁדָּם מְתוּר וְדָם נָדָה שֶׁצָּרִיךְ
 לְהַפְרִיד בֵּינֵיהֶם, מִשּׁוּם שֶׁאוֹתָהּ וְהִמָּה שֶׁהִטִּיל נֶחֱשׁ

בַּחֲוָה, גָּרְמָה לְעָרַב מִי טַהֲרָה עִם מִי הַטְּמֵאָה,
 וּמִשׁוֹם זֶה תִּקְנֵנוּ תִּקְנָה זֹו כְּחוּכָה לְהַפְרִיד בֵּינֵיהֶם,
 וְאוֹתוֹ שֶׁהַפְרִיד בֵּינֵיהֶם, זֶה הֶרְקִיעַ שָׁעַל רְאִישֵׁי
 הַחַיּוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וּדְמוּת עַל רְאִישֵׁי הַחַיָּה רְקִיעַ,
 זֶה מִטְטְרוֹ"ן.

וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת הֶרְקִיעַ וַיַּבְדֵּל וְכוּ', כָּאֵן אֵין
 מִיָּם מִצַּד הַטְּמֵאָה, אֵלָא שְׁתֵּמִים שְׁמִצַּד
 הַשְּׂמֵאל הָיוּ רוֹצִים לְהַתְגַּבֵּר, וְהַמִּים שְׁמִצַּד הַיָּמִין
 הָיוּ רוֹצִים לְהַתְעַלּוֹת עֲלֵיהֶם, עַד שֶׁאֵלוֹ אוֹמְרִים
 אָנוּ רוֹצִים לְהִיּוֹת לְפָנֵי הַמַּלְאָךְ, וְאֵלוֹ אוֹמְרִים אָנוּ
 רוֹצִים לְהִיּוֹת לְפָנֵי הַמַּלְאָךְ, עַד שֶׁבָּא הָעֲמוּד
 הָאֲמֻצְעִי וְהַכְּנִים שְׁלוֹם בֵּינֵיהֶם, וְקָשַׁר אוֹתָם
 וַנַּעֲשֶׂה שֶׁקֶל (שְׁלוֹם) בֵּינֵיהֶם, וְזוֹ מַחְלָקַת לְשֵׁם שָׁמַיִם,
 כְּמוֹ לֵאמֹר וְרַחֵל, שָׂזוּ רוֹצָה לְהַתְחַבֵּר עִם בַּעֲלָהּ וְזוֹ
 רוֹצָה לְהַתְחַבֵּר עִם בַּעֲלָהּ, וְנָטַל אוֹתָן יַעֲקֹב וְקָשַׁר
 אוֹתָן בּוֹ (דף פ ע"ב) אֶת שְׁתֵּיתָן, מִשׁוֹם שֶׁהִיָּתָה מַחְשָׁבַת
 לֵאמֹר בְּלִבָּהּ, אִם יַעֲקֹב נוֹשֵׂא אֶת אַחוֹתַי, נוֹשֵׂא
 אוֹתִי עֲשׂוֹ הַרְשָׁע, וְכִּדְ רַחֵל חֲשָׁבָה כְּמוֹ כֵּן, מִשׁוֹם

זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נָתַן אֶת שְׁתֵּיחַן לַיַּעֲקֹב,
וְהִצִּיל אוֹתוֹ מֵאוֹתוֹ הַרְשָׁע, וְהִתְחַבְּרוּ עִם הַצְּדִיק.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: אַפֵּא, יוֹם אַחַד הָיִיתִי בְּבֵית
הַמְּדַרְשָׁי, וְשָׂאֵלוּ הַחֲבֵרִים, מַה זֶה שָׂאָמַר
רַבִּי עֲקִיבָא לְתַלְמִידָיו, כְּשֶׁתִּגִּיעוּ לְאַבְנֵי שֵׁשׁ
טָהוֹר, אַל תֹּאמְרוּ מִים מִים, שְׂמָא תִּסְכְּנוּ עֲצָמְכֶם,
שְׂנַאָמַר דְּבַר שְׁקָרִים לֹא יִכּוֹן לְנִגְדַּי עֵינַי? [נ"א. קם זמן

הַזְּקֵנִים, עֲתִיק הָעֵתִיקִים, וְאָמַר: רַבִּי רַבִּי, מַה הוּא שָׂאָמַר רַבִּי עֲקִיבָא לְתַלְמִידָיו
כְּשֶׁתִּגִּיעוּ לְאַבְנֵי שֵׁשׁ טָהוֹר אַל תֹּאמְרוּ מִים מִים שְׂמָא תִּסְכְּנוּ בְּעֲצָמְכֶם, וְהוּוּ שְׂכֵתוֹב
דְּבַר שְׁקָרִים לֹא יִכּוֹן לְנִגְדַּי עֵינַי, דְּרִי בְּתוֹב (כְּרֵאשִׁית א, ו) יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹדַי הַמָּיִם
וְיְהִי מְבָדִיל בֵּין מִים לְמָיִם, וְעוֹד מִים עֲלִיוֹנִים וּמִים תַּחְתּוֹנִים יֵשׁ שָׁם, לְמַה אָמַר
אַל תֹּאמְרוּ מִים מִים? אָמַר לוֹ הַמְּנַוְרָה הַקְּדוֹשָׁה: זְמַן הַזְּקֵנִים, לָךְ נָאֵה לְגִלּוֹת הַסּוּד
הַזֶּה, שְׂאִין הַחֲבֵרִים יְכוּלִים לַעֲמֹד בּוֹ עַל פְּרִי. אָמַר לוֹ זְמַן הַזְּקֵנִים: רַבִּי רַבִּי, מְנַוְרָה
הַקְּדוֹשָׁה, בְּוֵדָא אַבְנֵי שֵׁשׁ טָהוֹר הֵן י' י', שְׁחַן אַחַד יו"ד עֲלִיוֹנָה מִן א, וְהַשְּׁנָה
יו"ד תַּחְתּוֹנָה מִמְּנָה, וְכֵאֵן אֵין מְמַאָה אֶלְא אַבְנֵי שֵׁשׁ טָהוֹר, וְאֵין הַפְּרָשָׁה בֵּין מִים
לְמָיִם, שְׂחַבְל יְחוּד אַחַד, שְׂאֵלוּ הֵם מַצַּד שָׁל עֵין חַחִיִּים, שְׂהוּא וּ בְּאֶמְצַע שָׁל א,
שְׂנַאָמַר בּוֹ וְלִקְחָה גַם מֵעֵין חַחִיִּים וְאֶבֶל וְחִי לְעֵלְמָה, אֶבֶל הָאֵילָן שָׁל עֵין הַדַּעַת
לְמַטָּה]. בֵּין כֶּךָ הֵינָה זְמַן הַזְּקֵנִים, עֲתִיק הָעֵתִיקִים,
יִוֹרֵד וְאוֹמַר לָהֶם: חֲכָמִים, בְּמַה עֲסַקְתֶּם? אָמְרוּ

לו: וַדַּאי בָּזַח שְׁאֵמַר רַבִּי עֲקִיבָא לְתַלְמִידָיו,
 בְּשִׁתְּנִיעוּ לְאַבְנֵי שֵׁשׁ טָהוֹר אֵל תֵּאמְרוּ מִים מִים.
 וְאֵמַר לָהֶם: וַדַּאי סוּד עֲלִיּוֹן יֵשׁ כָּאֵן, וְהָרִי פִּרְשׁוּהָ
 בְּיִשְׁיבָה הָעֲלִיּוֹנָה, וּבְדֵי שְׁלֵא תִטְעוּ יַרְדְּתֵי אֱלֵיכֶם,
 בְּדֵי שְׁוִתְנַלְחָה חֶסוֹד תְּזַח בֵּינֵיכֶם, שְׁהוּא סוּד עֲלִיּוֹן
 טָמִיר מִבְּנֵי הָאָדָם (תדור).

בַּוְדַּאי אַבְנֵי שֵׁשׁ טָהוֹר הֵן י' י', שְׁמַחֶם יוֹצְאִים
 מִים זְכִים, וְהֵם רְמוּזִים בָּאוֹת א, פְּרֵאשׁ
 וּבִסּוּף י' י', ו' שְׁהוּא נְטוּי בֵּינֵיהֶם, הוּא עֵץ הַחַיִּים,
 מִי שְׁאוּכַל מִפְּנֵו, וְחֵי לְעֵלָם.

וְאֵלוֹ שְׁנֵי הַיּוֹדִי"ם הֵם רְמוּזִים בְּוִיבְצַר, וְהֵם שְׁתֵּי
 יְצִירוֹת, יְצִירָה שֶׁל עֲלִיּוֹנִים וַיְצִירָה שֶׁל
 פְּחִתּוֹנִים, וְהֵם חֲכָמָה פְּרֵאשׁ וְחֲכָמָה בִּסּוּף,
 פְּעֵלּוֹמוֹת חֲכָמָה, וַדַּאי הֵם פְּעֵלּוֹמוֹת מֵהַחֲכָמָה
 הָעֲלִיּוֹנָה (שְׁהֵיא) תַּחַת הַכֶּתֶר הָעֲלִיּוֹן.

וְהֵם בְּנֶגֶד שְׁתֵּי עֵינַיִם, שְׁבָהֶם שְׁתֵּי דְמָעוֹת יוֹרְדוֹת
 לָיִם הַגָּדוֹל, וְלָמָּה יָרְדוּ? מִשּׁוֹם שְׁתַּתּוֹרָה,
 מִשְׁנֵי לִוְחוֹת הַלָּלוֹ הָיָה מוֹרִיד מִשָּׁה לְיִשְׂרָאֵל, וְלֹא

זכו, וְנִשְׁבְּרוּ וְנִפְּלוּ, וְזֶה גַּרְם לְאַבְרָם שֶׁל בֵּית
 ראשון וְשֵׁנִי, וְלָמָּה נִפְּלוּ? מִשּׁוּם שֶׁפָּרַח מֵהֶם ו',
 שֶׁהִיא ו' מִן וַיִּיצֶר.

וְנָתַן לָהֶם אֲחֵרִים מֵצַד שֶׁל עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע,
 שְׁמֵשׁם נִתְּנָה תוֹרָה בְּאִסּוּר וְהַתֵּר, מִיָּמִין
 חַיִּים וּמִשְׁמָאל מִיתָה, וּמִשּׁוּם זֶה אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא
 לְתַלְמִידָיו, כְּשֶׁתִּגְּדוּ לְאַבְנֵי שֵׁשׁ אֵל תִּגְּדוּ מִיָּם
 מִיָּם, וְאֵל תִּתְּיוּ שׁוֹקְלִים אֲבָנֵי שֵׁשׁ טָהוֹר לְאַבְנֵים
 אֲחֵרוֹת, שֶׁהֵן חַיִּים וּמִיתָה, שְׁשֵׁם לֵב חָכָם לִימִינוֹ
 שֶׁל אָדָם, וְלֵב כָּסִיל לְשְׁמָאלוֹ, וְלֹא עוֹד, אֲלֵא אַתֶּם
 תִּסְכְּנוּ עֲצָמְכֶם, מִשּׁוּם שֶׁהָאַבְנֵים תִּלְלוּ שֶׁל עֵץ
 הַדַּעַת טוֹב וְרָע הֵן בְּפִרוּד, וְאַבְנֵי הַשֵּׁשׁ טָהוֹר
 תִּלְלוּ הֵן בְּיַחְדוֹ, בְּלֵי פִרוּד כָּלֵל, וְאִם תִּאֲמְרוּ שֶׁחֲרֵי
 הַסִּתְּלָק מֵהֶם עֵץ הַחַיִּים וְנִפְּלוּ וַיֵּשׁ בֵּינֵיהֶן פִּרוּד -
 דִּבְרֵי שְׁקָרִים לֹא יִכּוֹן לְנֶגֶד עֵינַי, שֶׁחֲרֵי אֵין שֵׁם
 פִּרוּד לְמַעְלָה, וְאֵלוֹ שֶׁנִּשְׁבְּרוּ, מֵאוֹתָם (כָּלִים) הָיוּ.
 בָּאוּ לְנִשְׁקֹת אוֹתוֹ, פָּרַח וְהַסִּתְּלָק מֵהֶם.

אמר ^(דף פא ע"א) רבי יצחק, כל אותם המתים של ארץ ישראל יחיו ויקומו בראשונה לזמן שיחיה הקדוש ברוך הוא את המתים, משום שהקדוש ברוך הוא יתעורר עליהם. זהו שכתוב יחיו מתוך נבילתי יקומו, יחיו מתוך - אלו הם של ארץ ישראל, נבילתי יקומו - אלו שבארץ נכריה, שלא כתוב בהם תחיה אלא קומה, שחרי רוח תחיים לא תשרה עליהם אלא בארץ ישראל, ומשום כך כתוב בהם יחיו. נבילתי יקומו, אלו שבחוץ, יבוא הגוף שלהם ויקומו, גוף בלי רוח, ואחר כך יתגלגלו מתחת העפר עד שיגיעו לארץ ישראל, ושם יקבלו נשמה, ולא ברשות אחרת, כדי שייתקומו בעולם בראוי.

אמר רבי אלעזר: בא וראה, בשעה שעתיד הקדוש ברוך הוא להחיות את המתים, כל אותן נשמות שיתעוררו, כלם יקומו באותו דמות ממש שהיו בעולם הנה, ומוריד אותן הקדוש ברוך הוא וקורא להם בשמות, זהו שכתוב לכלם בשם יקרא. וכל נשמה תבנם למקומה, ויעמדו בקיום

בְּעוֹלָם כְּרֵאוּי, וְאִזּוּ יִהְיֶה הָעוֹלָם שָׁלֵם, וְעַל אוֹתוֹ
זְמַן כְּתוּב וְחֶרֶפֶת עֲמוֹ יָסִיר, זֶה יֵצֵר הָרַע שְׂמֵחַ שִׂיד
פְּנֵי הָאָדָם וְשׁוֹלֵט בּוֹ.

אָמַר רַבֵּי חֲזַקְיָה: אִם תֹּאמַר שְׂכָל הַגּוֹפּוֹת שֶׁל
הָעוֹלָם יִקּוּמוּ וַיִּתְעוֹרְרוּ מִן הָעֶפֶר, אוֹתָם
גּוֹפִים שְׁנַנְטְעוּ בְּנִשְׁמָה אַחַת מֵהַ יִּהְיֶה מֵהֶם? אָמַר
רַבֵּי יוֹסֵי, אוֹתָם גּוֹפִים שְׂלֵא זְכוּ וְלֹא הִצְלִיחוּ, הֲרֵי
הֵם כֹּלָא הֵינּוּ, כְּמוֹ שֶׁהָיוּ עֵץ יָבֵשׁ בְּעוֹלָם הַזֶּה, כִּד
גַּם בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן, וְהַגּוֹף הַאֲחֵרוֹן יִקּוּם, אוֹתוֹ שְׁנַנְטְע
וְהִצְלִיחַ וְנָטַע שְׂרָשָׁיו כְּרֵאוּי, וְעַל אוֹתוֹ הַגּוֹף
הַאֲחֵרוֹן כְּתוּב וְהָיָה כְּעֵץ שֶׁתּוֹל עַל פְּלִגֵּי מַיִם,
שֶׁעָשָׂה פִּרוֹת וְנָטַע שְׂרָשִׁים וְהִצְלִיחַ כְּרֵאוּי, וְעַל
אוֹתוֹ הַגּוֹף כְּרֵאוּשׁוֹן כְּתוּב וְהָיָה כְּעֶרְעֵר כְּעֶרְבָה
וְלֹא יִרְאֶה כִּי יָבֵא טוֹב. כִּי יָבֵא טוֹב, זֶה תַּחֲתֵית
הַמַּתִּים.

וּמֵאִיר אוֹתוֹ הָאֹר שֶׁעֲתִיד לְהֵאִיר לְצַדִּיקִים,
שֶׁתְּהִיָּה גְנוּז לְפָנָיו מִיּוֹם שְׁנַנְבְּרָא הָעוֹלָם,
וְהוּ שְׂכַתוּב וַיִּרְא אֱלֹהִים אֶת הָאֹר כִּי טוֹב, בּוֹ

עֲתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַחֲיוֹת מֵתִים, זֶהוּ
שְׂפָתוֹב וְזָרְחָה לָּכֶם יְרֵאֵי שְׁמֵי שְׁמַשׁ צְדָקָה
וּמְרַפֵּא, וְאִזּוּ יִתְגַּבֵּר הַטּוֹב בְּעוֹלָם, וְאוֹתוֹ שְׁנַקְרָא
רַע יַעֲבֹר מִן הָעוֹלָם, וְאִזּוּ אוֹתָם גּוֹפּוֹת רֵאשׁוּנִים
יִהְיוּ כֹּלָא הִיוּ.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק: עֲתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַרְיֵק
עַל אוֹתָם גּוֹפּוֹת רוּחוֹת. אִם זָכוּ בָהֶם,
יִקוּמוּ לְעוֹלָם בְּרֵאוּי, וְאִם לֹא, יִהְיוּ אֶפְרַת תַּחַת
רְגְלֵי הַצְּדִיקִים. זֶהוּ שְׂפָתוֹב וְרַבִּים מִיַּשְׁנֵי אֲדַמַּת
עָפָר יִקִּיצוּ וְגוֹמַר.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: וְזֶה מִי שְׁהֵם תֵּלֵק מִן הָעוֹלָם
טָרָם שְׁהַגִּיעוּ יָמָיו לְעֹשְׂרִים שָׁנִים, מֵאִיזָה
מְקוֹם נִיעַנְשׁ? מִשׁוּם (שְׁתֵּי מִשְׁלֵשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנִים וּמַעְלָה), שְׁתֵּי
מִשְׁלֵשׁ עֶשְׂרֵה וּמִטָּה אֵינוֹ בֵּר עֲנֵשׁ, אֶלָּא בְּחֵטְאוֹ
שֶׁל אָבִיו, אֲבָל מִשְׁלֵשׁ עֶשְׂרֵה וּמַעְלָה מַה הוּא?
אָמַר לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, תָּם עָלְיוֹ שְׁיָמוֹת זָבֵא,
וְנוֹתֵן לוֹ שְׂכָר טוֹב בְּאוֹתוֹ הָעוֹלָם, וְלֹא יָמוֹת תִּיב
שְׁיַעֲנֵשׁ בְּאוֹתוֹ הָעוֹלָם, וְתֵרִי פְרִשׁוּהָ.

אמר לו: אם הוא רשע ולא הגיע ימיו לעשרים
שנים מה הוא? כיון שהסתלק מן העולם
במה הוא ענשו? אמר לו: בזה התקיים - ויש
נספה בלא משפט, שפשענש יורד לעולם, אותו
שפונש באותו המשחית נענש, שלא השגיחו עליו
מלמעלה, ועליו כתוב עונותיו ילכדונו את הרשע.
את - לרבות מי שלא הגיעו ימיו להענש, עונותיו
ילכדונו, ולא בית הדין שלמעלה, ובחבלי הטאתו
יתמד, ולא בית הדין שלמטה.

תקון אחד וארבעים

בראשית, שם תשר"י, וזו זרוע שניה, יום השני,
יש"ת חשך סתרו. (דף פא ע"ב) נשארה ר',
היא ראש השנה, ושם הכדלה בין טוב ורע,
ובראש השנה המלך הוא דין, וכל הספירות
נקראו דינים ומשפטים מצדו, וכל צבא השמים
עומדים עליו מימינו ומשמאלו, אלו מימינים לבך
זכות, ואלו משמאלים לבך חובה, ובשיתעוררו
ישראל עם שופרות, ומעלים לשם את השכינה,

אֲשֶׁהִיא תְּרוּעַת מֶלֶךְ בְּעֶשְׂרֵה שׁוֹפְרוֹת, מִשׁוֹם אֲשֶׁהִיא
 אֵינָה עוֹלָה פְּחוֹת מֵעֶשְׂרֵה, בְּאוֹתוֹ זְמַן וַיְהִי מִבְּדִיל
 בֵּין מַיִם לְמַיִם, מִפְּרִיד הַקְּדוּשׁ כְּרוּךְ הוּא בֵּין אֱלוֹ
 אֱשֵׁמִימִינִים לְכַף זְכוֹת, וּבֵין אֱלוֹ אֱשֵׁמִשְׁמֵאֵילִים לְכַף
 חוֹבָה, וְנֹאמַר הַבְּדִלוּ מִתּוֹךְ הַעֲדָה הַזֹּאת וְאֶכְלֶה
 אוֹתָם כְּרַנֵּעַ.

וְעַל הַתְּשָׁרֵי הַזֶּה נֹאמַר בְּתִשְׁרֵי נִבְרָא הָעוֹלָם,
 וְשֵׁם שֵׁשֶׁת שָׁנִיָּה מֵאוֹתָן שִׁבְעַת שְׁבֹתוֹת, (וְשֵׁם
 בַּת שֵׁשׁ, בַּת מֵאֵלֹהֵי שֵׁשׁ), וַחֲמִשָּׁה רְקִיעִים, וְשֵׁשִׁי שָׁמַיִם, הֵם
 בְּנִגְדַת שֵׁשֶׁת יָמֵי בְּרֵאשִׁית, וּבְכֻלָּם אָמַר טוֹב, פְּרַט
 לְיוֹם הַשְּׁנִי, מִשׁוֹם אֲשֵׁינִי בְּתִשְׁרֵי א' לְהַשְׁלִים
 לְבְרֵאשִׁית, מִשׁוֹם אֲשֶׁהִסְתַּלַּק בְּחַטָּאוֹ שֶׁל אָדָם,
 וּמִשׁוֹם כִּךְ הַצָּפוֹן הוּא פָּגוּם, וּמִשׁוֹם זֶה מִצָּפוֹן
 תִּפְתַּח הַרְעָה, עַד אֲשֶׁמִּשְׁתַּלֵּם, וּכְמוֹ אֲשֶׁאֲבָרְהֵם
 אֲשֶׁהוּא יָמִין, יוֹם הַרְאֲשׁוֹן אֲשֶׁבוּ כָּלֹלוֹת וּתְלוּיּוֹת
 מֵאֲתֵיב אֲרַבְעִים וְשִׁמוֹנֶה מִצְוֹת עֲשֵׂה, כִּךְ גַּם
 מִיִּצְחָק, אֲשֶׁהוּא כְּמוֹ הַיּוֹם הַשְּׁנִי, תְלוּיּוֹת בּוֹ שֶׁלֹּשׁ
 מֵאוֹת שְׁשִׁים וְחֲמִשׁ מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה, יוֹם

השלישי בו הכל כּלול, וממנו תלויות מצוות עשה
ולא תעשה כּענבים באשכול.

תקון ארבעים ושנים

בראשית, שם איש, שנאמר בו ויעקב איש תם,
וזה היום השלישי, שהרי שלשה
אמנים היו עד כאן. היום הראשון והיום השני
והיום השלישי, כל אחד הוציא את אמנותו. היום
הראשון אמר לו אותו אמון מפלא ומכסה, שהוא
אי"ן, הכולל שלש ספירות, א' פתח, י' חכמה, ו'
בינה, וה' אותיות מנצפ"ך מהעולם הפא הם כּנגד
ה' העליונה.

אמר לכול אחד משלשת הימים שיוציא אמנותו,
אמר ליום הראשון יהי אור, מיד הוציא
אמנותו ועשה אותה, והו שפתוב ויהי אור, והרי
פרשוהו שאין הנה אלא על ידי עשייתה, א' מן אי"ן
שהיה פורח באויר הוציא אור, י' הוציא רקיע, ו'
מן אין הוציא יבשה. והו שפתוב ויאמר אלהי"ם
יקוו המים מתחת השמים אל מקום אחד ותראה

הַיִּבְשָׁה. וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְקוּוּ הַמַּיִם, כָּאֵן כַּמָּה
 מִצְוֹת, מִצְוֹת הַיַּחֲדוּד וּמִצְוֹת פְּרִיָּה וְרִבְיָה. מִצְוֹת
 הַיַּחֲדוּד שֶׁהֵינָא יְקוּוּ הַמַּיִם, מִתְּכַנְּסִים הַיַּחֲדוּד שֶׁל כָּל
 סְפִירָה וּסְפִירָה לְמָקוֹם אֶחָד, שֶׁהֵינָא הַכְּנוּם שֶׁל
 הַכֹּל, אֵל מָקוֹם אֶחָד, שֶׁהוּא מְקוּנָה יִשְׂרָאֵל יְהו"ה.

הַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי שָׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה
 אֶחָד, וַיְהו"ה הוּא נִקְרָא מָקוֹם, וַהֲרִי
 פְּרִשׁוּתָּהּ בְּעֲלֵי הַמְּשָׁנָה, שֶׁהַקְּדוּשׁ כְּרוּךְ הוּא נִקְרָא
 מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם, וַאֲיֵן הָעוֹלָם מְקוֹמוֹ, כְּמוֹ כֵּן י'
 עֶשֶׂר פְּעָמִים הוּא ק' מִן מְקוֹם, ה"ה חֲמִשׁ פְּעָמִים,
 כָּל אֶחָד וְאֶחָד עוֹלָיִם עֶשְׂרִים וְחֲמִשׁ עֶשְׂרִים וְחֲמִשׁ,
 כְּחֻשְׁבוֹן אוֹתֵיּוֹת הַיַּחֲדוּד, שְׁתֵּי הַפְּעָמִים שְׁמִינִיחִים
 שָׁמַע יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם שֵׁשׁ תִּבּוֹת, שְׁפָתַן עֶשְׂרִים
 וְחֲמִשׁ עֶשְׂרִים וְחֲמִשׁ אוֹתֵיּוֹת. אִם כֵּן, מַה זֶה ק' ?
 מֵאָה בְּרָכוֹת שֶׁחַיֵּב אָדָם לְבָרֵךְ אֶת הַקְּדוּשׁ כְּרוּךְ
 הוּא בְּכָל יוֹם, נִשְׁאָר ו', שֵׁשׁ פְּעָמִים שֵׁשׁ עוֹלָיִם
 שְׁלֹשִׁים וְשֵׁשׁ, כְּחֻשְׁבוֹן כְּנִפֵּי הַשְּׂרָפִים, שֶׁנֶּאֱמַר
 בָּהֶם שְׂרָפִים עֹמְדִים מִמַּעַל ל"ו, וְהַכְּנָפִים תִּלְלוּ
 תְּלוּיּוֹת מו', שֶׁהוּא שֵׁשׁ תִּבּוֹת שֶׁל הַיַּחֲדוּד, וְבו'

עוֹלָיִם אֲרַבְעִים וְשֵׁתִים אוֹתִיּוֹת שְׁבַהֵן נִבְרָאוּ שָׁמַיִם
 וָאָרֶץ. תִּמְצָא ^(דף פב ע"א) שְׁמֹנוֹן עוֹלָה יְהו"ה בְּחֻשְׁבוֹן
 כְּמוֹ זֶה: י' ק', ה"ה כ"ה כ"ה, ו' ל"ו, עוֹלָה הַכֹּל
 מֵאֵה שְׁמוֹנִים וְשֵׁשׁ בְּחֻשְׁבוֹן מְקוֹם, וְכוּ פֶק"ו
 פְּלִילִיָּה, וְכוּ קפ"ו תְּהוֹמוֹת בְּלֵב ים.

בַּשֵּׁם הַזֶּה שֶׁהוּא יְהו"ה, צָרִיךְ לְבַנֵּם אֶת דְּרָגוֹת
 הַיְחוד וְלְהַכְלִיל בּוֹ עֶשֶׂר סְפִירוֹת כְּמוֹ זֶה:
 יו"ד ה"א וא"ו ה"א, שֶׁהֵן עֶשֶׂר סְפִירוֹת בְּלִימָה,
 יְהו"ה מְקוֹם לְיו"ד ה"א וא"ו ה"א, שֶׁהוּא סְתוּם
 וְנֶעְלָם, וּמִשּׁוֹם זֶה נִקְרָא עוֹלָם עֲלָם, צָרִיךְ לְהַעֲלִים
 אוֹתוֹ מִכָּל הָעוֹלָם, שֶׁהוּא עֲלָם, וְהַשְׂכִּינָה נֶעְלָמָה,
 זֶהוּ שְׂכָתוֹב וְנֶעְלָמָה מֵעֵינַי כָּל חַי.

אֵינן סְפִירָה שְׂאִין שָׁם יְהו"ה יו"ד ה"א וא"ו ה"א,
 וְכִי צָרִיךְ לְבַנֵּם בּוֹ הַכֹּל בְּכָל מְקוֹם, שְׁכָל
 הַשְׂמוֹת הֵן כְּפוּיִים לוֹ, וְשְׂכִינָתוֹ הִיא יְהו"ה, הִיא
 כְּלוּלָה מֵאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת, וְהוּא לֹא נִקְרָא מְקוֹם
 אֶלָּא בְּהַ, מְקוֹם אֶחָד וְיָדַי, הוּא לֹא נִקְרָא אָדָם
 אֶלָּא בְּהַ, כְּמוֹ שֶׁהָאָדָם שְׁלֵמָה שְׂפָרָא ^(אֶחָד)

בְּדַמוֹתָיו, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ זָכַר וַיִּנְקְבָה בְּרֵאשִׁים וַיִּבְרָךְ אֶתֶם
וַיִּקְרָא אֶת שְׁמֵם אָדָם.

וְעוֹד, כִּי אֶחָד קָרָאתִיו, כְּמוֹ שֶׁעָשָׂר הַסְּפִירוֹת,
שֶׁהֵן א' בְּתָר עֲלִיּוֹן, ח' שְׁמוֹנֶה סְפִירוֹת
מִחֲכֵמָה עַד צַדִּיק, ד' הַמְּלָכוֹת הַקְּדוֹשָׁה, עֲלֶיהָ
נֶאֱמַר לְמַעַן יֵאָרִיךְ יָמִים עַל מַמְלַכְתּוֹ, וְאִם חֵם
וְשָׁלוֹם פּוֹחַת אָדָם מֵעָשָׂר לַיְחָד בָּהּ, מִסְּתַלַּק הַקּוֹיָן
מִן ד' מִן אֶחָד וְנִשְׁאַרְתַּי בְּשָׁה, וְסוּד הַדְּבָר - יָקוּוּ
הַיָּמִים מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם, שֶׁהֵיא תַחַת הַשָּׁמַיִם, שֶׁהוּא
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וְאַתָּה תִשְׁמַע
הַשָּׁמַיִם, שֶׁהִנְקָבָה הֵיא תַחַת בַּעֲלָהּ.

וְכָךְ כָּל מִי שֶׁפּוֹנֵם אֶת אֹת הַבְּרִית, בְּאוֹתָהּ
הַטָּפָה שֶׁהֵיא הַיְחוּד, וְזוֹרֵק אוֹתָהּ בְּמָקוֹם
אַחַר, גוֹרֵם לָהּ לְהִיּוֹת יְבִשָׁה מֵעַדוֹ, שֶׁהַסְּתַלַּק
הַמַּעֲיָן וְהַיְחוּד מִפְּנֵה, וְהֵיא נִשְׁאַרְתַּי יְבִשָׁה, וְזֶה
גוֹרֵם חֲרַבְּן הָעוֹלָם, וּמִיָּד נֶאֱמַר וְנָתַר יַחֲרַב וְיִבֶשׁ,
שֶׁהוּא הַנָּתַר שִׁיּוּצָא מֵעַדוֹ, שֶׁמִּשְׁקָה אֶת הַנֶּזֶן, שֶׁהֵיא

תּוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה שְׁנֵשְׁקִית מִתּוֹרָה שְׁבַכְתָּב,
שְׁבוּלָלֶת חֲמִשִּׁים וְשָׁלֹשׁ סְדָרִים שֶׁל הַתּוֹרָה.

תקון ארבעים ושלשה

בְּרֵאשִׁית, שָׁם אֶת"ר יב"ש, וְזֶהוּ נֶהַר יַחֲרַב וַיִּבֶשׁ,
בְּאוֹתוֹ זְמַן שֶׁהוּא יִבֶשׁ וְהִיא יִבְשָׁה,
צוּחִים הַבָּנִים לְמִטָּה בְּיַחֲוֹד וְאוֹמְרִים שְׁמַע
יִשְׂרָאֵל, וַאֲיֵן קוֹל וַאֲיֵן עוֹנָה. זֶהוּ שְׁפָתוֹב אִז
יִקְרָאנִי וְלֹא אֶעֱנֶה.

וְכַךְ מִי שְׁגוֹרֵם שְׁתִּסְתַּלֵּק קִבְּלָה וְחִכְמָה מִתּוֹרָה
שְׁבַעַל פֶּה וּמִתּוֹרָה שְׁבַכְתָּב, וְגוֹרֵם שְׁלֹא
יִשְׁתַּדְּלוּ בְּהֵן, וְאוֹמְרִים שְׁאֵיִן אֱלֹא פִּשְׁט בַּתּוֹרָה
וּבַתְּלִמוּד, בְּוֹדָאֵי בְּאֵלוֹ הוּא יִסְלַק אֶת הַמַּעֲיָן
מֵאוֹתוֹ נֶהַר וּמֵאוֹתוֹ גֵּן. אִוִי לוֹ, מֵוֹב שְׁלֹא נִבְרָא
בְּעוֹלָם וְלֹא יִלְמַד אוֹתָהּ תּוֹרָה שְׁבַכְתָּב וְתּוֹרָה
שְׁבַעַל פֶּה, שְׁנַחֲשֵׁב לוֹ בְּאֵלוֹ הַחֲזִיר הָעוֹלָם לְתַהוּ
וּבַהוּ, וְגוֹרֵם עֵנִי בְּעוֹלָם וְאַרְךְ הַגְּלוּת.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תְּדַשָּׂא הָאָרֶץ דְּשָׂא וְכוּ', אָמַר
 רַבִּי אֶלְעָזָר: אֲבָא, וַחֲרִי קָרָא לוֹ יַבְשָׁה,
 מֵאִיפָּה תְּדַשָּׂא הָאָרֶץ? אָמַר לוֹ: בְּנִי, כֹּךְ לְמַד
 תְּשׁוּבָה לְכֹל בְּנֵי הָעוֹלָם, שָׂאם אָדָם יַחֲזֹר
 בְּתְשׁוּבָה, מוֹרִיד לָהּ הַמַּעֲזִין שְׂחָס־תֵּלֵק, וּמָה
 שְׂחָתִיתָה יַבְשָׁה קוֹרָא לָהּ אָרֶץ, וְלִנְחָר שְׂחָתִיהָ תִּרְב
 וַיֵּבֶשׂ קָרָא לוֹ מְקוֹה הַמַּיִם וַיַּיָּמִים, זְהוּ שְׂפָתוֹב
 וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לַיַּבְשָׁה אָרֶץ וּלְמְקוֹה הַמַּיִם קָרָא
 יַמִּים. בְּאוֹתוֹ זְמַן שְׂנַקְרָאת אָרֶץ, מָה כְּתוּב בּוֹ?
 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תְּדַשָּׂא הָאָרֶץ, לְהוֹצִיא זְרָעִים
 וּפְרוֹת שְׂחָן נְשָׂמוֹת, ^(דף פב ע"ב) כָּל אֶחָד לְמִינְהוּ, אֵלּוּ
 הַנְּשָׂמוֹת שְׂנַגְזְרוּ מִכַּפָּא כְבוֹדוֹ, וְאֵלּוּ רוּחֹת שְׂנַגְזְרוּ
 מִמְּלֶאכִים, וְאֵלּוּ הַנְּפָשׁוֹת שְׂנַגְזְרוּ מִחֵאוּפְנִים, כָּל
 אֶחָד הוֹצִיא לְמִינְהוּ אֶת כָּל אֶחָד כְּרָאוּי. עֵץ פְּרִי
 - זֶה תִּלְמִיד חֲכָם, עֵשֶׂה פְּרִי - זוּ בֵּת זוּגוּ, לְכֹל
 אֶחָד כְּרָאוּי, (כָּל אֶחָד הוֹצִיא לְמִינוֹ).

וְעוֹד, עֵץ פְּרִי - זֶה הָעַמּוּד הָאֲמָצְעִי, עֵשֶׂה פְּרִי -
 זֶה צַדִּיק, אֲשֶׁר זָרְעוּ בּוֹ עַל הָאָרֶץ - זוּ
 הַשְּׂכִינָה, שְׂפָל הַזְּרָעִים נִכְלָלִים בָּהּ, וְכֵאן הַמְצָוָה

שֶׁל פְּרִיָּה וְרִבְיָה, לַעֲשׂוֹת פְּרוֹת וּזְרָעִים, זֶהוּ
 עֲשָׂתוֹב לֹא תִהְיוּ בְּרָאָה לְשֶׁבֶת יִצְרָה, וּמִי
 עֲשֵׂת־בְּטִיל מִפְּרִיָּה וְרִבְיָה, כְּאֵלוֹ הַחֲזִיר אֶת אוֹתָהּ
 אֶרֶץ יִבְשָׁה, וּמוֹנֵעַ מִמֶּנָּה בְּרִכּוֹת, כָּל אֶחָד לְפִי
 דְּרָגָתוֹ, מִי שְׁפוּגִים לְמִטָּה פּוּגִים לְמַעְלָה אֶת הַמָּקוֹם
 שְׁנַנְנֹרָה נִשְׁמָתוֹ.

תקון ארבעים וארבעה

בְּרֵאשִׁית, שָׁם תִּרְ"י, שָׁם א"ש, וְעֲלֵיהֶם נֹאמַר
 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי מְאֹרֶת בְּרִקִיעַ
 הַשָּׁמַיִם. מְאֹרֶת כְּתִיב, חֶסֶד ו', זוֹ תוֹרָה שְׁכַכְתָּב.
 מַה זֶה מְאֹרֶת? זוֹ תוֹרָה שְׁבַעֲלֵ פֶה, וְאֵף עַל גַּב
 שְׁבַעֲרוֹה מְאֹרֶת חֶסֶד זוֹ לִילִית, שְׁבַעֲעִים פָּנִים
 לְתוֹרָה, וּמִשׁוֹם זֶה מְאֹרֶת בְּמָקוֹם הַזֶּה, אוֹתָהּ
 שְׁנֹאמַר כֹּה כִי יָרַ מְצֻוֶה, וְתוֹרָה אוֹר זֶה הָעֵמוֹד
 הָאֲמֻצֵּי, וְעֲלֵיהֶם נֹאמַר אֶת הַמְּאוֹר הַגָּדֹל
 לְמַמְשֶׁלֶת הַיּוֹם וְאֶת הַמְּאוֹר הַקָּטָן לְמַמְשֶׁלֶת
 הַלַּיְלָה.

כָּאֵן מִצְוָה לַעֲשׂוֹת צְדָקָה, אֶת הַמָּאוֹר הַגָּדֹל -
 סוּד הָעֲשִׁירִים, וְאֶת הַמָּאוֹר הַקָּטָן - סוּד
 הָעֲנִיִּים, וְכִמוֹ שֶׁהַלְבָּנָה לוֹוֶה מִן הַשֶּׁמֶשׁ וְאִין לָהּ
 אוֹר אֲלֵא מִמֶּה שֶׁהַשֶּׁמֶשׁ נוֹתֶנֶת לָהּ, כִּי הַשְּׂכִינָה
 אוֹמֶרֶת לוֹ עָלַי וְאֲנִי פוֹרֵעַ, שְׂכָךְ צְרִיךְ אָדָם לְהִיּוֹת
 מְלוֹוֶה לְעֲנִי, וְכִמוֹ בֵּן לוֹוִים הַכּוֹכָבִים וְהַמְּזֻלוֹת זֶה
 מְזוּה, וְהַמְּלָאכִים זֶה מְזוּה. וְסוּד הַדְּבָר - וּמְקַבְּלִים
 זֶה מְזוּה, כִּי לוֹוֶה הַשְּׂכִינָה, שֶׁהִיא הַלְבָּנָה
 הַקְּדוּשָׁה, מִן הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּמְקַבְּלֵת מִמֶּנּוּ,
 שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ כִּי שֶׁמֶשׁ וּמִגֵּן יְהוָה אֱלֹהֵי"ם, וְכֵן הָיָה
 מְקַבֵּל יְהוֹשֻׁעַ מִמֹּשֶׁה, כִּמוֹ שֶׁבִּאֲרוּחוֹ פָּנֵי מֹשֶׁה
 כְּפָנֵי חֲמָה וּפָנֵי יְהוֹשֻׁעַ כְּפָנֵי לְבָנָה, וְכִי הָיוּ כָּל
 הַנְּבִיאִים לְפָנֵי מֹשֶׁה כִּמוֹ הַלְבָּנָה וְהַכּוֹכָבִים לְפָנֵי
 הַשֶּׁמֶשׁ, שֶׁאִין לָהֶם אוֹר אֲלֵא מִן הַשֶּׁמֶשׁ.

תקון ארבעים וּחמשה

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהֵי"ם, א"ל תֵּי"ם, תֵּי"ם שָׁל
 הַתּוֹרָה, וְעָלִיו נֶאֱמַר וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵי"ם
 יִשְׂרָעוּ הַמַּיִם שָׂרָץ נֶפֶשׁ חַיָּה וְעוֹף יְעוֹפֵף עַל

הָאָרֶץ. כָּאֵן מִצְוָה לְעַם בְּתוֹרָה, שְׁנֹאֵמַר כָּה הוּי
כָּל צִמָּא לְכוּ לַמַּיִם, וְאֵלוּ שְׁעוֹסְקִים בְּתוֹרָה
יִרְשִׁים נֶפֶשׁ מִהַשְּׂכִינָה. זֶהוּ שְׂכַתוּב יִשְׂרָעוּ הַמַּיִם
שְׂרָץ נֶפֶשׁ חַיָּה, וְעוֹף יְעוֹפֵף - זוּ רוּחַ, שְׁנֹאֵמַר בּו
כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיךְ אֶת הַקּוֹל וּבַעַל כְּנָפַיִם יִגִּיד
דְּבַר, וְזֶהוּ יְהו"ה, הָעַמּוּד הָאֲמֻצָּעִי.

כְּנַגְדוֹ מִטְטְרוֹ"ן שְׁשֵׁמוֹ כְּשֵׁם רַבּוֹ, י' הָרֵאשׁ שֶׁל
הָעוֹף, ו' הַגּוֹף שֶׁלוֹ, ה"ה שְׁנֵי כְּנָפָיו,
שְׂפָתָם פּוֹרַח לְמַעַלָּה וְיוֹרֵד לְמַטָּה, וְאֵלוּ שְׁנֵי
הַכְּנָפַיִם הֵם שְׁנֵי הַכְּלִיִּם ה"ה, שְׂפָתָם נֹאמַר וְהַחַיּוֹת
רְצוּא וְשׁוּב, שְׁתֵּם י"ו, הַכָּל עוֹלָה בִּי, הַכָּל יוֹרֵד
בּוֹ, כְּהַכָּל שְׁיֹצֵא מִפִּי הַכְּבָשָׁן, וְכֹךְ הַיָּם עוֹלָה
וְיוֹרֵד וְגַלְיוֹ רְצִיִּים וְשָׂבִיִּים, (דף פג ע"א) וְרוֹצִיִּים לְהַחֲזוֹר אֶת
הָעוֹלָם לְתַהוֹ וּבְחַוּ, וּבְזִמְן שְׂמִסְתְּכָלִים בַּשְּׂכִינָה,
שְׁתֵּיָא תְּחוּם הַיָּם, חוֹזְרִים לְמְקוֹמָם. בֵּא וְרֵאא, י'
הִיא אֲמִירָה וְדַבּוּר וְקַרִיָּאָה, ו' קוֹל, ה"ה הַכָּל
שְׁיֹרֵד בְּדַבּוּר, הַכָּל עוֹלָה בְּקוֹל, הַקּוֹל עוֹלָה, דַּבּוּר
יֹרֵד, וּכְשֶׁתּוֹא עוֹלָה וְיֹרֵד, מִלְּאֲבִי אֱלֹהִי"ם עוֹלָיִם
וְיֹרְדִים בּוֹ, שְׁתֵּם הַמַּחְנֻנּוֹת וְהַחֲתִילוֹת שֶׁלוֹ, וְזֶה סוּד

מי עלה שמים וירד. אשרי מי שמעלה בו תפלות,
 שהרי התפלה היא סלם שבה מעלים ומורידים
 אותה מלאכי אלהי"ם.

יש מי שמעלים אותה למעלה, ויש מי שמורידים
 אותה למטה. כשמעלים אותה למעלה,
 מעלים אותה בזכיות, וכשיורדת, יורדת בזכיות,
 זה לצדיק גמור עולה ממנו בזכיות ויורדת בו
 בזכיות. לבינוני שזכיותו שקולים לחובותיו, היא
 תלויה באויר, אם החובות רבים על הזכיות (כחוט
 השערה), היא מעלה אותו בחובות ומורידה אותו
 בזכיות, ונוטל בה שכרו בעולם הזה. לרשע גמור,
 שאין לו זכות בעולם לא למעלה ולא למטה,
 עולה ממנו בחובות ויורדת עליו בחובות.

הרי כאן כי עוף השמים יוליך את הקול, שנאמר
 בו ועוף יעופף, כמו מועף ביעף. על פני
 רקיע השמים, זו הנשמה, שאלו שזוכים בתורה
 נאמר בהם ישרצו המים שרץ נפש תיה וגומר,
 שיורשים נשמות מן התורה, לאחרים - כל אחד

לְמִינּוּ כְּפִי מַעֲשָׂיו. וְהוּא שֹׁכֵתוּב בַּיּוֹם הַשְּׁשִׁי וַיֹּאמֶר
 אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ בְּהֵמָה
 וְרֶמֶשׂ וְגוֹמֵר. בְּהֵמָה - אֵלוּ עַמֵּי הָאָרֶץ שֶׁמַּעֲשִׂיהֶם
 בְּבִהְמוֹת, עֲלִיהֶם נֹאמֵר תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה
 לְמִינָהּ בְּהֵמָה וְרֶמֶשׂ.

תְּקוּנַת שֵׁשׁ וְאַרְבָּעִים

בְּרֵאשִׁית, בְּרֵאשִׁית, וְהֵן שֵׁשׁ הַכְּנָפִים שֶׁל חַיָּה,
 שֶׁנֹּאמַר בָּהּ וְעוֹף יְעוֹפֵף עַל הָאָרֶץ עַל
 פְּנֵי רְקִיעַ הַשָּׁמַיִם, הֵן שֵׁשׁ סְפִירוֹת שֶׁכּוֹלֵל הָעוֹף
 הַזֶּה, שֶׁהוּא הָעֲמוּד הָאֲמִצְעִי, יֵשׁ מִי שִׁיּוֹרֵשׁ רוּחַ
 הַקֹּדֶשׁ בְּדֶרֶךְ אֲצִילוֹת מִן הָעוֹף הַזֶּה, וַיֵּשׁ מִי שִׁיּוֹרֵשׁ
 רוּחַ מֵאוֹתוֹ הָעוֹף שֶׁהוּא נֶעַר, שֶׁשְׁמוֹ כָּשֵׁם רַבּוֹ,
 וַיֵּשׁ מִי שִׁיּוֹרֵשׁ רוּחַ מִלְמַטָּה שֶׁל הָאָרֶץ, כְּמוֹ שֶׁאָמַר
 קַהֲלֵת מִי יוֹדֵעַ רוּחַ בְּנֵי הָאָדָם הָעֹלָה הִיא לְמַעְלָה,
 וְרוּחַ הַבְּהֵמָה הַיֹּרֶדֶת הִיא לְמַטָּה לָאָרֶץ.

תִּקּוּן שִׁבְעָה וְאַרְבָּעִים

בְּרֵאשִׁית, בְּרֵאשִׁית, וְזֶה הַיּוֹם הַשְּׁשִׁי, שֶׁנֶּאֱמַר
 בּוֹ וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם הַשְּׁשִׁי,
 כֵּן שְׁלֹשָׁה אֲמָנִים שְׁנַיִם. אֲמָן אֶחָד הוֹצִיא
 מְאוֹרוֹת בַּיּוֹם הַרְבִּיעִי, שֶׁהָיוּ תְלוּיִים בַּיּוֹם הַרְבִּיעִי
 שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ אֹר, הָאֲמָן הַשְּׁנַיִ הוֹצִיא אֶת שְׁרֵץ
 הַמַּיִם, וְזֶה שְׁכָתוֹב יִשְׂרָצוּ הַמַּיִם, וְזֶה הָיָה תְלוּי
 בַּיּוֹם הַשְּׁנַיִ שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ מַיִם, וְזֶה שְׁכָתוֹב יְהִי רְקִיעַ
 בְּתוֹךְ הַמַּיִם. כֵּן מַיִם וְכֵן מַיִם. הָאֲמָן הַשְּׁלִישִׁי
 (הוֹצִיא עֲשָׂבִים וְדָרָעִים) כִּנְגַד הַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ
 תְדַשֵּׂא הָאָרֶץ וְדַשֵּׂא עֵשֶׂב מִזְרִיעַ וְדַע לְמִינֵהוּ,
 וְנֶאֱמַר בַּיּוֹם הַשְּׁשִׁי פָרוּ וּרְבוּ וּמְלָאוּ אֶת הָאָרֶץ.
 מַה זֶה וּמְלָאוּ אֶת הָאָרֶץ? אֵלֶּא אוֹתָהּ שֶׁהִתְהַ
 יְבֹשָׁה בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי, נֶאֱמַר כֵּן וּמְלָאוּ אֶת הָאָרֶץ,
 וְזֶה שְׁכָתוֹב מְלֵא כָּל הָאָרֶץ ^(דף פג ע"ב) כְּבוֹדוֹ, וְזֶה כְּבוֹד
 שֵׁם כְּבוֹד מְלֵכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד. קְדוּשׁ קְדוּשׁ קְדוּשׁ
 יְהו"ה צְבָאוֹ"ת כִּנְגַד יְקוּוֹ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל
 מְקוֹם אֶחָד וְתִרְאֶה הַיְבֹשָׁה, כִּנְגַד מְלֵא כָּל הָאָרֶץ
 כְּבוֹדוֹ. בַּיּוֹם הַשְּׁשִׁי תִּתְקַנּוּ שֵׁשׁ הַדְּרָגוֹת שֶׁל

הכּסא, וכו' נִבְרָא אָדָם בְּצִלְמוֹ, שֶׁהוּא מוֹכֵן לְשִׁכְתָּה
עַל הַכּסֵּא. זֶהוּ שִׁכְתּוֹב וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם
בְּצִלְמוֹ, וְכֵאן שְׁתֵּי מַצּוֹת, אַחַת - נַעֲשֶׂה אָדָם
בְּצִלְמֵנוּ בְּדַמוֹתֵינוּ, וְהַשְּׁנִיָּה - וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת
הָאָדָם בְּצִלְמוֹ.

נַעֲשֶׂה אָדָם, זוּ מַצְוָה לְמוֹל אֶת הַגֵּר, לְהִיזוֹת
בְּצִלְמֵנוּ בְּמִילַת הָעֲרָלָה, בְּדַמוֹתֵינוּ
בְּפִרְיעָה, וְאִם שׁוֹמֵר אֹת הַבְּרִית בְּשִׁנְיָהֶם, הוּא
בְּצִלְמֵנוּ בְּדַמוֹתֵנוּ, וְאִם לֹא - לֹא. וְאִם מְקַיֵּם זְכוּר
וְשִׁמּוֹר בְּשִׁכְתָּה, הוּא בְּצִלְמֵנוּ בְּדַמוֹתֵנוּ, וְאִם לֹא -
לֹא, וְאִין לוֹ חֵלֶק בְּזֵרַע יִשְׂרָאֵל, וְאִם מִיַּחַד אֶת
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא פְּעַמִּים בְּכָל יוֹם בְּקִרְיַת שְׁמַע
בִּיזוּם וּבְלִילָה, הוּא בְּצִלְמֵנוּ בְּדַמוֹתֵנוּ, וְאִם לֹא -
לֹא, וְאִם הוּא מַנִּיחַ תְּפִלִּין שָׁל יָד וְתְּפִלִּין שָׁל רֵאשׁ
בְּכָל יוֹם, שָׁהֶם פְּנֵד זְכוּר וְשִׁמּוֹר, הוּא בְּצִלְמֵנוּ
בְּדַמוֹתֵנוּ, וְאִם לֹא - לֹא, וְאִם הוּא מְקַיֵּם יְבוּם
וְחִלְיָה הוּא בְּצִלְמֵנוּ בְּדַמוֹתֵנוּ, וְאִם לֹא - לֹא,
וְהַכֹּל בְּאַהֲבָה וַיִּרְאֶה שָׁל תְּקֵדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

וְעוֹד, נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצִלְמֵנוּ בְּדְמוּתֵנוּ, לְמִי אָמַר
 אֵת זֶה (לְמַעַלָּה)? לְאוֹתָם הַמְּלֹאכִים
 שְׂמֵבְרָכִים וּמְקַדְּשִׁים אֵת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 לְמַעַלָּה בְּכָל יוֹם בְּבְרוּךְ וְקְדוֹשׁ וְקְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ. זֶהוּ
 שְׂפָתוֹב וְקָרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמַר קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ.
 וּמַנִּין לָנוּ שְׂמֵבְרָכִים אוֹתוֹ? אֵלָּא בְּשִׁשׁ־אֲלִים אֵיִה
 מְקוֹם כְּבוֹדוֹ לְהַעֲרִיצוֹ, אוֹמְרִים בְּרוּךְ כְּבוֹד יְהו"ה
 מִמְּקוֹמוֹ, וְאָנוּ בְּנִגְדָם מְקַדְּשִׁים אוֹתוֹ בְּקְדוֹשׁ קְדוֹשׁ
 קְדוֹשׁ, וּמְבָרְכִים אוֹתוֹ בְּרוּךְ כְּבוֹד יְהו"ה מִמְּקוֹמוֹ.

וְהֵם אוֹמְרִים עַל יִשְׂרָאֵל נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצִלְמֵנוּ
 בְּדְמוּתֵנוּ. בְּצִלְמֵנוּ, שְׂמֵבְרָכִים אֵת הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא כְּמוֹ שְׂבֵאֲרֵנוּ, וְקָרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמַר
 קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ, בְּדְמוּתֵנוּ, לְעַמְתָּם מִשְׂבָּחִים
 וְאוֹמְרִים בְּרוּךְ כְּבוֹד יְהו"ה מִמְּקוֹמוֹ, וְעוֹד לְמַעַלָּה
 נַעֲשֶׂה אָדָם, כָּאֵן נִכְלְלוּ כָּל הַסְּפִירוֹת, שְׁהֵן יו"ד
 ה"א וּא"ו ה"א, שְׁהֵן עֶשֶׂר, וְעוֹלוֹת לְחֻשְׁבוֹן אָדָם,
 וְאוֹמְרִים בְּשִׁבִיל יִשְׂרָאֵל לְמַטָּה, נַעֲשֶׂה אָדָם
 בְּצִלְמֵנוּ בְּדְמוּתֵנוּ. וַיִּרְדּוּ בְּדַגַּת הַיָּם - אֵלּוּ תִּלְמִידֵי
 חֲכָמִים שְׂמֵתִנְדְּלִים בְּיָם הַתּוֹרָה, שְׂיִוְרְשִׁים מִשָּׁם

נפש חיה, ובעוף השמים - אלו בעלי הזכיות
 שבזכותם (שזכותם) פורחים למעלה ויורשים משם
 רוח, שהוא עוף יעופף בכנפים של מצוות עשה,
 ובבהמה - אלו עמי הארץ, שנאמר בהם אל
 תיראו את עם הארץ כי לחמנו הם.

ועוד נעשה אדם, השכינה התחתונה נוטלת עצמה
 מן הקדוש ברוך הוא, שנאמר בו כתפארת
 אדם לשבת בית, שעל העמוד האמצעי והשכינה
 נאמר זכר ונגבה בראם, ונקראו אדם, וכמותו
 אמר למטה באדם וחוה, זכר ונגבה בראם ויקרא
 את שמם אדם, וכמו שהקדוש ברוך הוא ושכינתו
 נקרא אחד, כך קרא לאדם ולאשתו אחד. והו
 שכתוב כי אחד קראתיו, שתפארת הוא א"ח
 בולל תשע ספירות, המלכות ד' עשירית לו,
 בלולה מעשר שהם יו"ד ה"א וא"ו ה"א, והד'
 בלולה מארבע אותיות שהן יהו"ה. הקוץ של
 האות ד' מורה על עשר, וד' על ארבעה, שכו
 רשות היחיד - רחבו ארבעה ונגהו עשרה, והרי
 פרשוק.

וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ בְּצֶלֶם אֱלֹהִים
בָּרָא אֹתוֹ, כָּאֵן מִצּוֹת תְּפִלִּין. בֹּא וּרְאֵה,
כָּל מִי שְׂמִנִּיחַ תְּפִלִּין עַל רֵאשׁוֹ וְעַל זְרוּעוֹ, קוֹל
עוֹלָה בְּכָל יוֹם לְכָל הַחַיּוֹת, מְרַכְּבוֹת, וְאוֹפְנִים
וּשְׂרָפִים וּמְלֹאכִים שְׂמִמְנִים עַל הַתְּפִלוֹת: תְּנוּ
כְבוֹד לְדַמוֹת הַמַּלְאָךְ, שֶׁהוּא מִי שְׂמִנִּיחַ תְּפִלִּין,
שְׁעָלְיוֹ נֵאמַר וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ
בְּצֶלֶם אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ. (דף פד ע"א) בְּצַלְמוֹ - בְּתְפִלִּין
שֶׁל רֵאשׁ, כְּמוֹ הַתְּפִלִּין שֶׁל רַבּוֹן הָעוֹלָם, שֶׁהֵן
הַשְּׂכִינָה הָעֲלִיּוֹנָה, תְּפִלִּין עַל הָרֵאשׁ (שֶׁהוּא) הָעַמּוּד
הָאֲמֻצְעִי, שֶׁהִיא הַכָּלֵל שֶׁל שְׁלֹשׁ הַסְּפִירוֹת
הָרֵאשׁוֹנוֹת, וְהָעַמּוּד הָאֲמֻצְעִי כּוֹלֵל שֵׁשׁ סְפִירוֹת,
וְהֵאֵם הָעֲלִיּוֹנָה תְּפִלִּין עַל רֵאשׁוֹ, הוּא הַתְּפִלִּין
שְׂמִנִּיחַ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכָל יוֹם. בְּצֶלֶם אֱלֹהִים
- תְּפִלִּין שֶׁל יָד, זוֹ הַשְּׂכִינָה הַתְּחִתּוֹנָה, שֶׁהִיא
קְשׁוּרָה לוֹ, וְעָלֶיהָ נֵאמַר וְנִפְשׁוֹ קְשׁוּרָה בְּנִפְשׁוֹ,
שְׁנֵיהֶם בְּיַחְדָּה אֶחָד, בְּקִשְׁר אֶחָד, הָרְצוּעָה בְּרוּכָה
בְּאַצְבַּע שְׂמָאל, זֶה הַקְּדוֹשִׁין שְׁלֵתָה, שֶׁהִיא הַמַּבְעֵת

בְּרוּכָה בְּאֶצְבַּע שְׁלָהּ, וּבָהּ הִיא קְשׁוּרָה עִמּוֹ וְהוּא
עֲמָה, הֲרִי קְרִשָּׁה.

בְּרָכָה, הַכֶּלֶל שֶׁל שִׁבְעַת סְפִירוֹת, וְהֵן שִׁבְעַת
הַבְּרָכוֹת שֶׁל חֲתָן, שְׁהֵן ז', יוֹם הַשְּׂבִיעִי
צַדִּיק, עָלָיו נֶאֱמַר וּבְרָכוֹת לְרֹאשׁ צַדִּיק, שִׁיּוּרֵשׁ
מִהֵאֵם הָעֲלִיזָנָה, וְהָאוֹת י' עַל רֹאשׁוֹ הִיא חֲכֻמָּה
י', בָּהּ נַעֲשֶׂה ז', שִׁבְעַת בְּרָכוֹת שִׁיּוּרֵשׁ חֲתָן וּבְכָלֶּה,
וּבְלוֹלִים בְּצַדִּיק יוֹם הַשְּׂבִיעִי, שָׁבוּ מִתִּיחָדִים חֲתָן
וּבְכָלֶּה, שֶׁהוּא יֵאֱחָדוּנָה"י, וְהֲרִי פִרְשׁוּהוּ כִּי כָל
בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְתִרְגָּמוּ - שְׁאֲחוּזֵי בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ,
וְהוּא אוֹת הַבְּרִית, שְׁאִין יִחוּד לְחֲתָן וּבְכָלֶּה חוּץ
מִמֶּנּוּ.

וַיְכַלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צְבָאָם. וַיְכַלּוּ, בְּצַדִּיק
נְכַלְלִים כָּל הָאֵיבָרִים וְכָל הַסְּפִירוֹת, כָּל
הָאֵיבָרִים שֶׁהֵם מַצּוֹת עֲשֵׂה, שָׁבוּ אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמַצּוֹתָיו וְצָנְנוּ לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל הַמַּצּוֹת, שָׁב"ל
כּוֹלֵל הַכֹּל, וְהוּא הַכֹּל, וּמִמֶּנּוּ תְלוּי הַכֹּל, הָעֵמוּד
שְׁנוּשָׂא שָׁמַיִם וָאָרֶץ עָלָיו, וְבוֹ נַעֲשׂוּ כָּלֵל וּפְרָט

וּכְלָל, וּמִשּׁוּם זֶה וַיִּכְלוּ, כּוֹלֵל שָׁמַיִם וָאָרֶץ, שָׁמַיִם
 אֵשׁ וּמַיִם, וְזֶה שְׁמַאל וְיָמִין, שָׁמַיִם - הָעֲמוּד
 הָאֲמֻצְעִי, כּוֹלֵל אֶת שְׁנֵיהֶם, הָאָרֶץ - הַשְּׂכִינָה
 הַתְּחִתּוֹנָה, וְכָל צְבָאָם - נִצַּח וְחֹד, שָׁהֵם צְבָא
 הַשָּׁמַיִם, מִשּׁוּם שֶׁהוּא כּוֹלֵל שִׁבְעַת סְפִירוֹת שְׁדוּד
 שְׂבַח בָּהֶם אֶת הַקְּדוּשׁ כְּרוּךְ הוּא. זֶהוּ שְׂכַתוֹב לְךָ
 יְהו"ה הַגְּדֹלָה וְהַגְּבוּרָה וְגוֹמֵר. בְּגִלְלָל זֶה נִקְרָא יוֹם
 הַשְּׁבִיעִי כִּלְלֵי שִׁבְעַת, וְעוֹלָיִם לְשִׁבְעִים שָׁל הַשְּׁבוּז
 הַתְּבוֹת שָׁל קְדוּשׁ וַיִּכְלוּ.

וַיִּכְלֵ אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי, זֶה הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה
 שֶׁהִיא אֱלֹהִים. אַחַר שְׂכַלְלָל בּוֹ שִׁבְעַת
 סְפִירוֹת, נִקְרָאוּ עַל שְׁמוֹ כָּל הַשְּׂכַתוֹת שִׁבְעַת
 שְׂכַתוֹת, אַחַר כֵּן כּוֹלֵל בּוֹ שְׁלֹשׁ סְפִירוֹת עֲלִיּוֹנוֹת
 שְׂכַלְלוֹת בָּאֵם הָעֲלִיּוֹנָה, וְקוֹרָא לָהֶם שְׂבִיעִי
 שְׂבִיעִי שְׂבִיעִי עַל שְׁמוֹ. זֶהוּ שְׂכַתוֹב וַיִּכְלֵ אֱלֹהִים
 בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי, הִנֵּה אַחַד שְׂכַלְלוֹל בּוֹ, וַיִּשְׁכַּח בַּיּוֹם
 הַשְּׂבִיעִי - זֶה הַשְּׁנִי, וַיִּבְרָךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם
 הַשְּׂבִיעִי - הָרִי שְׁלֹשׁ, לְהַכְלִיל בְּעֶשֶׂר סְפִירוֹת, שְׂאִין
 סְפִירָה שְׁלֹשׁ נִכְלָלָת בְּעֶשֶׂר, כָּל אַחַת בְּמִשְׁלָתָהּ,

אבל ממשלת הצדיק היום השביעי, בו נקראו כל
הספירות השביעיות, שבעים תבות הן בקדוש
וויכלו, וזכור ושומר הרי שבעים ושתיים כחשבון
ויכלו.

ובשבת צריך לתקן שלחן עם ארבע רגלים, כמו
השלחן שלמעלה, שנאמר בו זה השלחן
אשר לפני יהו"ה, ועליה נאמר תערך לפני שלחן,
שלחנו של הקדוש ברוך הוא זו השכינה, היא
מצד הצפון שהוא גבוהה, ומשום זה תקנו בפעלי
המשנה שלחן בצפון, ונר דולק לימין כמו
שלמעלה, שנאמר בו מנורה בדרום, מטה באמצע
מצד העמוד האמצעי.

בא וראה, שכינה נקראת שלחן מצד השמאל,
והמנורה מצד הימין, ומטה ממצעת מצדו
של העמוד האמצעי, ומשום זה זוונו באמצע בין
צפון לדרום, ורחי פרשוה חכמים, כל הנותן
מפתו בין צפון לדרום יהיו לו בנים זכרים וכו'.
השלחן סמוך על ארבעה עמודים, שהוא כמו

שְׁתַּגְּפוּ שְׂתוּמְכִים בּוֹ הַזְרוּעוֹת וְהַשׁוֹקִים שֶׁהֵם
אַרְבַּע, וְצָרִיךְ שְׂשָׂה לְחָמִים מִצַּד זֶה, וְשְׂשָׂה לְחָמִים

מִצַּד זֶה. (דף פד ע"ב)

וְסוּד הַדָּבָר - זֶה הַשְּׁלֶחַן אֲשֶׁר לְפָנַי יְהו"ה, וְזֶה
בְּחֻשְׁבוֹן ו' ו', שֶׁהֵם שְׂשָׂה פְּרָקִים שֶׁל שְׂתֵי
הַזְרוּעוֹת וְשְׂשָׂה הַפְּרָקִים שֶׁל שְׂתֵי הַשׁוֹקִים, שְׁתֵּי
הַשְּׂכִינָה נְעֻשִׁית גּוּף לְמֶלֶךְ בְּכָל תְּקוּנָה, וּבְאֵלוֹ
שְׁנַיִם עָשָׂר הַפְּרָקִים שֶׁל הַנְּקֵבָה וְשְׁנַיִם עָשָׂר
הַפְּרָקִים שֶׁל הַזָּכָר, הַמְּלֵאכִים אוֹמְרִים וְקָרָא זֶה
אֵל זֶה וְאָמַר קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ וְגוֹמֵר. וְזֶה עִם
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶחָד, וְזֶה עִם הַשְּׂכִינָה
אֶחָד, וְהַכֹּל יְהו"ה אֶחָד, מְנַחֵד אֶת שְׁנֵיהֶם,
וּבְנֵגֵד זֶה אֵל זֶה אָמַר דָּוִד עֲשָׂרִים וְאַרְבַּע רִנָּנוֹת,
וְהֵם בְּנֵגֵד עֲשָׂרִים וְאַרְבַּעַת סְפָרֵי הַתּוֹרָה.

זֶה הוּא בְּנֵגֵד אַרְבַּעַת פָּנִים לְכָל תְּיָה לְשֵׁלֶשׁ חֵיווֹת,
זֶה הַשְּׁנַיִ בְּנֵגֵד אַרְבַּע בְּנָפִים לְכָל תְּיָה לְשֵׁלֶשׁ
חֵיווֹת, וְזֶהוּ סוּד הַדָּבָר - וְאַרְבַּעַת פָּנִים לְאַחַת
וְאַרְבַּע בְּנָפִים לְאַחַת לָהֶם, שְׂבָלָם פּוֹרְחִים בְּשֵׁלֶחַן

לפני יהו"ה בכמה רגנות, וצריך לחבר לשלחן
הזה תורה, שהיא הקדוש ברוך הוא, ומשום זה
פרשוהו בפעלי המשנה, שנים שאוכלים על שלחן
אחד וכו', ואם הוא אחד אורח ואחד בעל הבית,
בעל הבית בוצע ואורח מברך. בעל הבית בוצע
זה העמוד האמצעי למעלה, ואורח מברך זה
הצדיק, שנאמר בו וארח צדיקים כאור נגה וגומר,
והצדיק הוא בשבת כאורח שפא והולך בכל שבת
ושבת.

השבת שכינה, בעל הבית שפא - העמוד
האמצעי, והוא בוצע ופורם פרוסת
לחם שהיא טפה, ונותן לאורח שהוא צדיק ועני,
ואורח מברך לבעל הבית בכל מכל כל, שהם
שלשת האבות, בברכות שהם התברכו,
שהתברכות על ידי הצדיק יורדות לעמוד האמצעי.
זהו שפתוב וברכות לראש צדיק. מי זה ראש
הצדיק? זה העמוד האמצעי. תשע ברכות הן
ממעלה למטה, מפתר עד צדיק, ותשע הן ממטה

לְמַעַלָּה, מִצְדִּיק עַד כְּתָר עֲלִיּוֹן, וְכִלְזַן עוֹלוֹת
לְשִׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה, וְהַכֹּלָה כְּלוּלָה מֵהֶם.

תְּפִלָּה לְמִשְׁה, תְּפִלָּה לְדוֹד, בֵּית הַכְּנֶסֶת הוּא
כְּנוּם שֶׁל כָּל הַכְּרֻכּוֹת, הַתְּפִלָּה הִיא
מִשׁוּם שֶׁהוּא סוּם לְקִדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְהִיא נֶעֱשִׂית
מִפְּלָה לְרוֹכֵב, כֶּךָ פִּרְשׁוּהוּ בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, אִין
הָרוֹכֵב טָפֵל לְסוּם אֲלָא הַסוּם מִפְּלָה לְרוֹכֵב. יֵשׁ
מָפֵל בְּט' וְיֵשׁ תְּפִלַּת בְּת', כְּמוֹ הַיֵּאֱכֹל תְּפִלַּת מִבְּלֵי
מִלְחָח! וְהַתְּפִלָּה הַזֹּאת כֶּךָ הִיא בְּת'.

וְהִיא כּוּם שֶׁל יֵין, שֶׁהוּא יֵין חֶשְׁבּוֹן סו"ד מִן
יְסוֹד, וְצָרִיךְ בּוֹ עֲשָׂרָה דְּבָרִים, כְּמוֹ
שֶׁבְּאַרוּהוּ בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, וְהֵן כְּחֶשְׁבּוֹן י' מִן יְסוֹד,
וְהֵם עֲטוּר וְעֲטוּרָה, הִדְרָחָה וְשִׁטְיָפָה, ח"י וּמְלֵא,
מִקְבְּלוֹ בְּשִׁתֵּי יָדָיו וְנוֹתְנוֹ בְּיָמָיו, וְנוֹתֵן עֵינָיו בּוֹ,
וּמִסְּלָקוֹ מִן הַקְּרָקַע מִפְּתָה, וּמִשְׁנָרוֹ בְּמַתְנָה לְאַנְשֵׁי
בֵּיתוֹ, עֲטוּר מִצַּד שֶׁל עֲטָרָה שֶׁל בְּרִית מִיָּלָה,
עֲטוּרָה, עֲטָה אֹזֵר בְּשִׁלְמָה, וְאֵם הוּא עֲנִי שְׂאִין לוֹ
אֲלָא רְבִיעִית לֹזֵג, שֶׁהִיא הַשְּׁעוּר שֶׁל הָאוֹת ד',

נאמר התפלה לעני כי יעטף, הדחה ושטיפה,
 הדחה מבפנים ושטיפה מבחוץ, וסוד הדבר -
 וטהרו וקדשו.

קם וקו אחד מאחר הצל של רבי שמעון בן
 יוחאי, ואמר: רבי רבי, יפה אמרת, אבל את
 הכוס הזו צריך להעלותה בדרגותיה, עטור - מצד
 של עטרה, שהיא כתר עליון על ראש הצדיק,
 עטוף - כמו עטה אור בשלמה. מה זה עוטה? זה
 'שהתעטף באור ונעשה אור, וזה שהתעטף הוא
 חכמה, הדחה ושטיפה, שהוא וטהרו וקדשו,
 טהרה מצד הכהן, שנאמר בפסוק טבל ועלה, נטהר
 לאכל בתרומה, וקדשו מצד השמאל. זהו שכתוב
 וקדשת את הלויים, ח"י מצד של צדיק ח"י
 העולמים כולל שמונה עשרה ברכות של התפלה,
 ומלא מצד של העמוד האמצעי, ומקבלו בשתי
 ידיו ונותנו בימין, זהו שנאמר בו מימינו איש דת
 למו, כי ימינד פשוטה לקבל שבים, והוא ימינד
 יהו"ה (דף פה ע"ב) נאדרי בפת, שתי ידים הן ה"ה, אחת
 שמאל ואחת ימין, ומשום כך צריך להנותן בחדש

אֶצְבְּעוֹתַי, מִשׁוֹם כּוֹס יְשׁוּעוֹת אִשָּׁא, וְנוֹתַן עֵינָיו
 בּוֹ, עָלֵיהֶם נֹאמֵר עֵינֵי כָל אֱלֹהִים יִשְׁכְּרוּ, וְהֵם שְׁנֵי
 עֲמוּדֵי אֱמֶת שֶׁהֵם י' י', שֶׁהֵם בַּת עֵין יָמִין וּבַת עֵין
 שְׂמָאל, וּבִינֵיהֶם ו' קַטְנָה, וְעִיר אֲנָפִין, שֶׁהוּא
 שׁוֹקֵינוּ עֲמוּדֵי שֵׁשׁ.

וּמִם לֵק מִן הַקְּרָקַע טַפַּח מִצַּד שֶׁל י' קַטְנָה חֲכָמַת
 שְׁלֹמֹה, וּמִשְׁנֵרוּ בְּמִתְנָה לְאֲנָשֵׁי בֵיתוֹ, זֶה
 הָאֵם הָעֲלִיוֹנָה, שֶׁנֹּאמֵר בָּהּ יִשְׂמַח מֹשֶׁה בְּמִתְנַת
 חֶלְקוֹ, וּבְנָלוֹת אֵין לָנוּ אֵלָא אַרְבָּעָה, ח"י מ"לא
 ש"טיפה ה"דחה, וְסִימְנָה חֲמִשָּׁה, וְהֵן מִצַּד שֶׁל
 הָאוֹת ה' שֶׁהִיא רְבִיעִית לְחֶשְׁבוֹן, וְהִיא דָל"ת
 עֲנָיָה, מִשׁוֹם שֶׁחֶסֶת־לֵק מִמֶּנָּה ו' שֶׁהוּא שֵׁשׁ
 הַדְּרָגוֹת, הַכּוֹס הוּא בְּסוּד שֶׁל יֵאֱהַדוֹנָה"י, שֶׁהוּא
 כ"ו ה"ם, כּוֹס בְּחֶשְׁבוֹן אֱלֹהִים.

תקון שמונה וארבעים

בְּרֵאשִׁית, שָׁם תִּר"י, שָׁם שְׁב"ת, כְּמוֹ כֵן ב'
 רֵאשִׁית בְּר"א שִׁי"ת, וְהֵן שְׁתֵּי
 שְׁבָתוֹת, עָלֵיהֶם נֹאמֵר וְשָׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת

השָׁבֶת לַעֲשׂוֹת אֶת הַשָּׁבֶת וְגוֹמֵר. פְּעָמִים הַזְכִּיר
 בְּאֵן שַׁבָּת, בְּנֶגֶד הַשְּׂכִינָה הָעֲלִיּוֹנָה וְהַתַּחְתּוֹנָה.
 לְדַרְתָּם, מַה זֶה לְדַרְתָּם? אֵלֶּא אֲשֶׁרִי הוּא מִי
 שְׁעוֹשֶׂה אוֹתָם דִּירָה בְּשַׁבָּת בְּשָׁנֵי כְּתִי הַלֵּב, וּמִפְּנֵי
 מִשָּׁם יֵצֵר הָרַע שֶׁהוּא חֲלוּל שַׁבָּת. בְּרִית עוֹלָם, זֶה
 צְדִיק, שְׁשִׁנִּיהֶם שׁוֹרִים עָלָיו, אַחַד לְמִלֵּאת אוֹתוֹ
 וְאַחַד לְהַתְּמִילָא מִמֶּנּוּ.

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הֵם שְׁתֵּי כְּלָיוֹת - נִצַּח וְהוֹד, בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל סָבֵא - הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, שְׁלֹשׁ שְׁבִיעֵי
 שְׁבִיעֵי שְׁבִיעֵי אֵלּוּ שְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת, עֲנֵג שַׁבָּת וְנִ"ח
 יוֹצֵא מֵעֵד"ן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַנֶּזֶן. וְנִחָר, יֵשׁ נִחָר וְיֵשׁ
 נִחָר, יֵשׁ נִחָר שְׁנִקְרָא נִחָר פְּלִגְיוֹ, וְיֵשׁ נִחָר שְׁנִקְרָא
 נַחַל קְדוּמִים, עַל הָעֵדֶן הָעֲלִיּוֹן נֶאֱמַר עֵינַי לֹא
 רָאִיתָה אֱלֹהִים זֹלָתָהּ, תִּנְחָר תִּנְחָר הוּא ו', שִׁיּוֹצֵא
 מִהָעֵדֶן הָעֲלִיּוֹן שֶׁהוּא א', וְעוֹבֵר בֵּין הָאָבִיב וְהָאָמֵא
 וְהוֹלֵךְ חֲמִשׁ מֵאוֹת שָׁנָה, וּמִנִּיעַ עַד צְדִיק שְׁבִיעֵי,
 וּמִשָּׁם מִשְׁקָה אֶת הַנֶּזֶן, שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה.

אֲשֶׁר־י הוּא מִי שְׁשׁוֹמֵר דִּירָה לְשַׁבָּת, שֶׁהוּא הַלֵּב,
 שְׁלֹא מִתְקָרֵב לְשֵׁם עֶצֶב הַפְּחוּל וְכַעַם
 הַמָּרָה שֶׁהִיא אֵשׁ הַגִּיהֶנֶם, שֶׁעָלֶיהָ נֶאֱמַר לֹא
 תִבְעֲרוּ אֵשׁ כָּל מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם בַּיּוֹם הַשַּׁבָּת, וְכֹךְ
 הוּא וְדַאי, שֶׁכָּל מִי שְׁכּוֹעֵם כְּאֵלוֹ מְדַלֵּיק אֵשׁ שֶׁל
 הַגִּיהֶנֶם. אַרְבָּעִים מְלָאכוֹת חֹסֵר אַחַת, הֵן כְּנֶגֶד
 אַרְבָּעִים מְלָקִיזוֹת חֹסֵר אַחַת בַּשַּׁבָּת, וְהֵם עֲשָׂרָה
 שְׁלָקָה אָדָם, וְעֲשָׂרָה לְחוּת, וְעֲשָׂרָה לְנַחֵשׁ, וְתִשְׁעָה
 לְאֲדָמָה, וְלִכְּזֵן אָמְרוּ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה אֵין לִזְקִין
 בַּשַּׁבָּת, שֶׁאֵלוֹ הַמְּלָאכוֹת הֵם נְחֻשְׁבוֹת לְיִשְׂרָאֵל
 כְּנֶגֶד מְלָקִיזוֹת.

יִצְיָאוֹת הַשַּׁבָּת שְׁתַּיִם, הֵן עֲקִירָה וְהַנְּחָה, שֶׁעוֹשֶׂה
 אוֹתָם בְּבַת אַחַת. מִי שֶׁעוֹקֵר חֶפְזָן
 מִמְּקוֹמוֹ וּמְנִיחַ אוֹתוֹ מִחוּץ לְמְקוֹמוֹ וּמְרַשׁוֹתוֹ,
 כְּאֵלוֹ עֵקֶר אֵת עֵץ הַחַיִּים, שֶׁהוּא אוֹת בְּרִית,
 וְהַנִּיחַ אוֹתוֹ בְּרִשׁוֹת נְכַרְיָה, מִי שֶׁעוֹשֶׂה אֵת זֶה,
 גּוֹרֵם שֶׁעוֹקֵר נְשַׁמְתוֹ מִרְשׁוֹתָהּ וּמְנִיחָהּ בְּרִשׁוֹת
 אַחֲרָת, שֶׁהִיא מָרָה וּמְחוּל, וְזֶה גֵרָם לְיִשְׂרָאֵל
 שֶׁנֶּעְקְרוּ מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְנָלוּ לְאֶרֶץ נְכַרְיָה, שֶׁהִיא

רְשׁוֹת הָרַבִּים, וְכִּי הוּא מִי שְׁמִכְנִים אֹת בְּרִית
 קֹדֶשׁ שְׁלוֹ לְרְשׁוֹת נְבִרְיָה. שְׁבֹתָא"י הוּא מְחֹל
 חַמ"ה, אִשָּׁה רָעָה מְרָה, עַל שְׁבֹתָא"י נֶאֱמַר וְהַבּוֹר
 רַק אֵין בּוֹ מַיִם, מַיִם אֵין בּוֹ אֲבָל נְחָשִׁים וְעַקְרָבִים
 יֵשׁ בּוֹ, וְהוּא רָעַב וְצָמְאוֹן וְקִינָה וְהַסְפֵּד (דף פה ע"ב)
 וְחִשְׁבָּה וְעַרְפָּל, וְהִיא גְלוּת לְיִשְׂרָאֵל, וְצָרִיכִים
 יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת לָהּ שְׁנוּי בְּכָל, וְחָרִי פְרָשׁוּתָהּ, וְהוּא
 דְבוֹר שֶׁל חַל שֶׁהוּא אָסוּר בְּשֹׁבֵת, וְכִשְׂאִינָה
 מוֹצֵאת מְקוֹם לְשָׂרוֹת שָׁם, הִיא בּוֹרַחַת, כְּמוֹ
 הַשְּׁפָחָה שֶׁל אַבְרָהָם שֶׁנֶּאֱמַר כֹּה מִפְּנֵי שָׂרִי נְבִרְתִּי
 אֲנִכִּי בּוֹרַחַת.

עַל הַמְּחֹל נֶאֱמַר שֶׁל נְעֻלְיָךְ מֵעַל רַגְלֶיךָ, נַעַל
 מְטַנְנָה שֶׁל טַפָּח סְרוּחָה, כִּי הַמְּקוֹם אֲשֶׁר
 אָתָּה עוֹמֵד עָלָיו אֲדַמַּת קֹדֶשׁ הוּא, זֶה שְׁבֹתָהּ, וְעָלָיו
 אוֹמְרַת הַשְּׂבִינָה פִּשְׁטֵתִי אֶת כַּתְּנֹתַי אֵיכָבֶּה
 אֶלְבָּשְׁנָה, רַחֲצֵתִי אֶת רַגְלֵי אֵיכָבֶּה אֶמְנַפֵּם, וּמִשׁוֹם
 זֶה צָרִיךְ אָדָם בְּשֹׁבֵת לְשַׁנּוֹת בְּלָבוּשִׁים, בִּינֵר
 וּבַמַּאֲבָלִים, וְצָרִיךְ לְהִיּוֹת מוֹסִיף מֵחַל עַל הַקֹּדֶשׁ,

וְכָל הַמוֹסִיף, מוֹסִיפִים לוֹ נֶפֶשׁ יִתְּרָה בְּשֶׁבֶת, וְכָל
הַגּוֹרֵעַ, גּוֹרֵעִים לוֹ אוֹתָהּ נֶפֶשׁ יִתְּרָה חֵם וְשָׁלוֹם.

תקון תשעה וארבעים

בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהֵי"ם. שָׂאוּ מָרוֹם עֵינֵיהֶם וּרְאוּ
מִי בָרָא אֱלֹהִים, מִי אֱלֹהִים - הוּא אֱלֹהֵי"ם,
מִי בָרָא לְאֱלֹהִים. שָׂאוּ מָרוֹם עֵינֵיכֶם - זוֹ קְרִיאַת
שְׁמַע, רְאֵשִׁי תְבוֹת שְׁמַע שְׁמִיחָדִים יִשְׂרָאֵל אֶת
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא פְּעֻמִּים, וְתִמְצְאוּ שָׁם מ"י שֶׁהוּא
כָּלֵל שֶׁל חֲמִשִּׁים אוֹתִיּוֹת. וּבְמַה צָרִיךְ לִיחָדוֹ
בְּשִׁחְרִית? בְּאוֹתוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ רוֹם יָדִיהוּ נָשָׂא,
שֶׁהוּא מָרוֹם, מִשּׁוֹם שֶׁהוּא מָרוֹמִים יִשְׁכֵּן, וּרְאֵוּ
שְׁשֵׁם או"ר, וְזֶה אוֹר הַכּוֹכָבִים, שֶׁבָּהֶם הַשְּׂכִינָה
יוֹצֵאת. זֶהוּ שֶׁפְּתוּב הַמוֹצֵיא בְּמִסְפָּר צְבָאִים,
וּמִשּׁוֹם זֶה קְרִיאַת שְׁמַע בְּלִילָה, כְּמוֹ שֶׁבִּאֲרוּהוּ
בְּעֵלֵי הַמִּשְׁנָה בִּיצִיאַת הַכּוֹכָבִים, עָרַב וּבִקֵּר
צְרִיכִים לִיחָד אוֹתָהּ עִם הַמֶּלֶךְ, מִשּׁוֹם שֶׁבְּעָרַב הִיא
בָּאָה עִמּוֹ וּבִבְקָר הִיא שָׂבָה אֵלָיו, וְזֶה הָעָרַב שֶׁל
יְצַחֵק וּבִקֵּר שֶׁל אַבְרָהָם, שְׁשֵׁם בְּעֵלָה בֵּין יִשְׂרָאֵל.

וְעוֹד הַמוֹצֵיא, זֶה הַמוֹצֵיא לָחֵם מִן הָאָרֶץ,
 בְּשִׁבְלָה נֵאמַר לָחֵמוּ נִתֵּן וְכוּ'. וְעוֹד
 הַמוֹצֵיא בְּמִסְפָּר צְבָאָם, אֵלֹה מְאֹתָיִם אֲרַבְעִים
 וְשִׁמוֹנָה תְבוֹת שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע, לְכֹלֵם בְּשֵׁם
 יִקְרָא. זֶהוּ שְׁכֵתוֹב וַיִּקְרָא הָאָדָם שְׁמוֹת וְגוֹמֵר, זֶה
 אוֹתוֹ שֶׁנֵּאמַר בּוֹ כִּתְפֹאֶרֶת אָדָם לְשֶׁבֶת בְּיַת,
 שֶׁקְרָא שְׁמוֹת לְכֹל חַיּוֹת הַקֶּדֶשׁ וּלְכֹל הַשְּׂרָפִים
 וְהָאוֹפְנִים וְהַצְבָּא שְׁלִמְעָלָה, לְכֹל אֶחָד קָרָא לוֹ
 בְּשֵׁם יְדוּעַ וּבְדִרְגָּה יְדוּעָה, לְהוֹדִיעַ לְכֹל אֶחָד
 מִמְּקוֹם שֶׁנִּשְׁטַל, כְּמוֹ שֶׁנִּחְלִי הַיָּם שֶׁחוֹזְרִים לְמְקוֹם
 שֶׁנִּנְטְלוּ בְּשִׁלְיָחוֹת. זֶהוּ שְׁכֵתוֹב כָּל הַנְּחָלִים
 הוֹלְכִים אֶל הַיָּם וְגוֹמֵר, אֶל מְקוֹם שֶׁהַנְּחָלִים
 הוֹלְכִים שָׁם הֵם שָׁבִים לְלֶכֶת. מִמְּקוֹם שֶׁחוֹלְכִים,
 לְשֵׁם חוֹזְרִים בְּשִׁלְיָחוֹת.

מֵרַב אוֹנִים - זֶה כֶּתֶר עֲלִיּוֹן, וְאִמְיִן כַּח - זוֹ
 חֲכָמָה, מֵהוּ כַחוּ? הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה, אִישׁ לֹא
 נִעְדָּר - זֶהוּ כָלֵל שֶׁל שְׁלֹשׁ סְפִירוֹת. מֵה זֶה אִישׁ,
 יְהו"ה אִישׁ מִלְחָמָה יְהו"ה שָׁמוֹ? אִישׁ - א' כֶּתֶר
 עֲלִיּוֹן, י' חֲכָמָה, ש' שָׂרֵשׁ הָאֵילָן, שְׁהֵם הָאֵם

הַעֲלִינָה תְּשׁוּבָה וְדַאי. וְעוֹד, מֵרַב אֲזַנִּים - זֶה
הַעֲמֹד הָאֲמֻצֵּי, הָאֲזַנִּים שְׁלוֹ נִצַּח וְחֹד, וְאֲמִיץ
כַּח - זֶה צְדִיק, אִישׁ לֹא נֶעְדָּד - יְהו"ה אִישׁ
מִלְחָמָה, וְהָרִי נִתְפָּאֵר.

כֵּן הַזְּקֵן מֵאַחַר צִלוֹ שֶׁל רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְאָמַר: רַבִּי
רַבִּי, כִּי שָׁמַעְתִּי אֶת הַפְּסוּק הַזֶּה, שָׂאוּ מְרוֹם
עֵינֵיכֶם, שָׂאוּ כָמוֹ שָׂאוּ יְדֵיכֶם קִדְשׁ, וְזֶה קִדְשׁ
יִשְׂרָאֵל לַיהו"ה רֵאשִׁית, הַמְרוֹם שְׁלוֹ כֶּתֶר עֲלִיּוֹן.
מִי - הָאֵם הַעֲלִינָה שְׁפָרָא הָעוֹלָם בְּאֵלָה. מִי הֵם
אֵלָה? אֵלָה רְאשֵׁי בַיִת אֲבוֹתָם, וְהֵם שְׁלֹשֶׁת
הָאֲבוֹת. הַמוֹצִיא בְּמִסְפָּר צְבָאָם, אֵלֹו צְבָא הַשָּׁמַיִם
שְׁתֵּם נִצַּח וְחֹד, מַה מְסָפֵר שְׁלָחָם? אֵלָה מְסָפֵר
וְחֲשִׁבּוֹן שְׁכַכְל, זֶה הַשְּׂכִינָה הַעֲלִינָה. לְכֹלֵם בְּשֵׁם
יְקָרָא, זוֹ הַשְּׂכִינָה הַתְּחִתּוֹנָה, שְׁנַאֲמַר לְמֹשֶׁה
בְּשִׁכְלָה וְאַדְעָף (דף פו ע"א) בְּשֵׁם. מֵרַב אֲזַנִּים, אוֹתוֹ
שְׁנַאֲמַר בּוֹ וַיְדַנּוּ לָרֵב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ, וְזֶה צְדִיק,
וְהוּא אֲמִיץ כַּח, אִישׁ צְדִיק, כַּח שְׁלוֹ הוּא כַּח
שֶׁל מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, שְׁנַאֲמַר בּוֹ וְעַתָּה יִגְדֵּל נָא

כח אדנ"י, לא נעדר מהשכינה לעולם, וזה וזה
הכל אמת, שבעים פנים לתורה.

אמר לו: זקן זקן, מרב אונים ואמיץ כח, שם
אדם הראשון, שם אברהם יצחק ויעקב,
שם משה ואהרן, שם דוד ושלמה ושנים עשר
שבטים, וכל הנשמות של ששים רבוא של ישראל
ושל כל הדורות העליונים והתחתונים, שנאמר
בהם כי את אשר ישנו פה עפנו עומד היום
וגומר, כלם שם, איש לא נעדר, לא חסר מהם
אחד מהחשבון, כמו צבא השמים.

ועוד מרב אונים - זה הכהן, שנאמר בו כהן און,
ואמיץ כח - זה אלהים, שהיא האם
העליונה שמתלבשת בגבורה, וברא העולם במדות
הדין, ומשום כך הוא גבור ואמיץ כח. איש לא
נעדר - זה יעקב, שנאמר בו ויעקב איש תם. מה
שנאמר בשלש אלה, נאמר בשלש העליונים
ונאמר בשלש התחתונים, המספר של כלם,
השכינה היא מספר תימים.

תקון חמשים

בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים, פָּתַח רַבִּי שְׁמֵעוֹן וְאָמַר:
 שָׂאוּ מְרוֹם עֵינֵיהֶם וּרְאוּ מִי בָרָא אֱלֹהִים,
 רֵאשֵׁי תְבוֹת שָׂאוּ מְרוֹם עֵינֵיכֶם - ש'חֲרִית מ'נְחָה
 ע'רְבִית, שְׁלֹשׁ תְּפִלוֹת, עֲלִיָּהוּן נֶאֱמַר הֵן כָּל אֱלֹהִים
 יִפְעַל א"ל פְּעֻמִּים שְׁלוֹשׁ עִם גְּבֵר, מִשּׁוֹם שְׁהֵם
 הַמְרַכְּבָה שֶׁל שְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת, וְעֲלִיָּהֶם נֶאֱמַר אֱלֹהִים
 תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהַבְרָאָם, אֱלֹהִים פָּסַל אֶת
 הָרֵאשׁוֹנִים, אֱלֹהִים וְדָאֵי פָּסַל אֶת הָרֵאשׁוֹנִים שְׁאֵמְרוּ
 אֱלֹהִים אֱלֹהֵי"ךְ יִשְׂרָאֵל, שְׁהֵם תּוֹלְדוֹת שֶׁל תְּהוֹ,
 שְׁנַרְמֹז בְּרֵאשֵׁי תְבוֹת תּוֹלְדוֹת ה'שָׁמַיִם וְהָאָרֶץ
 תְּהוֹ"ו, וְהֵם חֲמֻשָּׁה מֵינִים שְׁנֶאֱמַר בָּהֶם בְּה' בְּרָאָם,
 וְהֵם עֲמֻלָּקִים, גְּבוּרִים, גְּפִילִים, עֲנָקִים, רְפָאִים,
 וּמִשּׁוֹם כֶּךָ טְרַחַח ה' בְּשִׁבְלָם, מִשּׁוֹם שְׁבָה' בְּרָאָם,
 ה' שֶׁל אֲבָרָהֶם, וְעֲלִיָּה נֶאֱמַר לֹא תְהוֹ בְּרָאָה,
 לְשֶׁבֶת בֵּינֵיהֶם, לְשֶׁבֶת יִצְרָה, לְעֲשׂוֹת מֵהֶם יִשׁוּב.
 וּמִשּׁוֹם תְּהוֹ תְהוֹ, אֱלֹהִים, שְׁהֵם שְׁלֹשֶׁת אֲבוֹת, תִּקְנֵנוּ
 שְׁלֹשׁ תְּפִלוֹת, לְהוֹרִיד בָּהֶם אֶת תְּקֻדּוֹשׁ

בְּרוּךְ הוּא וּלְהַעֲלוֹת בָּהֶם אֶת הַשְּׂכִינָה שֶׁהִיא ה'
 קַמְטָנָה, שֶׁעָמוּד הָאֲמָצְעִי הוּא הַגּוֹף, וּשְׁתֵּי זְרוּעוֹתָיו
 יָמִין וּשְׂמָאל, שֶׁבָּהֶם אוֹחוּ בָּה, וְעַל הַגּוֹף הַיָּא
 עוֹלָה, וּמִי מַעֲלָה אוֹתָה עַל הַגּוֹף? מ"י, הָאֵם
 הַעֲלִיזָנָה, מִי בָּרָא אֱלֹה, וּכְשֶׁעוֹלָה, עוֹלִים עִמָּה כָּל
 הַצָּבָא שְׁלֹמְעָלָה. זֶהוּ שֶׁכֶּתוּב הַמוֹצִיא בְּמִסְפָּר
 צָבָאָם, וְכֹל יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם שְׂשִׁים רַבּוּא, מִתְיַחֲסִים
 בַּצָּבָא שְׁלֹמְעָלָה, לְכֹל בְּשֵׁם יִקְרָא, כֹּלָם נִקְרְאוּ
 עַל שֵׁם הַצָּבָא שְׁלֹמְעָלָה, אִישׁ לֹא נֶעְדָּר מִתְחַשְׁבּוֹן.

וְהַשְּׂכִינָה בְּנִלוֹת, בְּזִמְן שֶׁמֵּרַחֵק בַּעֲלָה מִמְּנָה,
 לְפַעְמִים מִתְּפַרְנְסָת עַל יְדֵי שְׁלִיחַ,
 לְפַעְמִים עַל יְדֵי הָאֲבוֹת, לְפַעְמִים עַל יְדֵי הָאֲמָא,
 לְפַעְמִים עַל יְדֵי הָאָבָא, לְפַעְמִים עַל יְדֵי הַבְּנִים,
 לְפַעְמִים עַל יְדֵי הַצְּדִיק, וְהַכֹּל נוֹתֵן בַּעֲלָה שֶׁהוּא
 ו', הוּא בֵּין אָבָא וְאֲמָא בֶּן י"ה, וּכְשֶׁהוּא בֵּין הָאָב
 וְהָאֵם, הוּא מוֹרִיד לָה פִּרְנָסָתָה עַל יְדֵי הָאָב וְהָאֵם,
 וּכְשִׁירָד בֵּין שְׁתֵּי הַזְּרוּעוֹת שִׁישׁ בָּהֶם שִׁשָּׁה
 פְּרָקִים, מוֹרִיד לָה פִּרְנָסָה בְּשְׁתֵּי זְרוּעוֹת,
 וּכְשֶׁמוֹרִיד בַּגּוֹף שֶׁהוּא יַעֲקֹב, מוֹרִיד לָה מְזוֹן עַל

יְדוּ, וּבְשִׁמּוֹרֵיד בְּשִׁתֵּי הַשּׁוֹקִים, שְׁהֵם שׁוֹקִיו עֲמוּדֵי
 יָשׁ, שְׁיֵשׁ בָּהֶם שִׁשָּׁה פְּרָקִים, מוֹרֵיד לָהּ מִזּוֹן עַל
 יָדָם, וּבְשִׁמּוֹרֵיד לָהּ בְּצַדִּיק, מוֹרֵיד לָהּ מִזּוֹן עַל יְדוּ,
 וּבְשִׁמּוֹרֵיד בָּהּ, ^(דף פו ע"ב) בְּשִׁמְת־חֵכֶר ו' בָּה', לֹא צָרִיךְ
 לְהוֹרֵיד לָהּ מִזּוֹן עַל יְדֵי שְׁלִיחַ בְּעוֹלָם אֱלֹא עַל יְדוּ,
 וּבְשִׁיּוּצָא בָּהּ, מִתְּעֵלָה עַד אֵין סוֹף שֶׁהוּא א'.
 מִזּוֹנָה לֹא בּוֹכּוֹת הַדְּבָר תְּלוּי, וְלֹא בְּתִיִּים שְׁהֵם
 הָאֵב וְהָאֵם, וְלֹא בְּבָנִים, שְׁהֵם נִצַּח וְהוֹד, אֱלֹא
 הַדְּבָר תְּלוּי בְּמִוֶּל, וּבְשִׁיּוּרְדַת מִמְּקוֹמָהּ וְיִוֹרֵד
 הַקְּדוּשׁ פְּרוּךְ הוּא לְדוֹר עֲפָה, נֶאֱמַר בָּהּ וְעַל בְּנֵיהָ,
 אֵין מִוֶּל לְיִשְׂרָאֵל, אֱלֹא הַקְּדוּשׁ פְּרוּךְ הוּא רוֹכֵב
 עַל פְּרוּ"ב, שֶׁהוּא מִטְּטְרוּ"ן, וְהוּא פְּרוּ"ךְ,
 וּמִתְּפַרְנֶסֶת עַל יְדוּ, שֶׁהוּא עֶבֶד עוֹלָם, עֶבֶד שְׁלָהּ,
 וּבְאוֹתוֹ זְמַן הִיא מִתְּפַרְנֶסֶת עַל יְדֵי שְׁלִיחַ, וְכָל זֶה
 כְּפִי מַעֲשֵׂיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל כִּךְ מִתְּפַרְנֶסֶת.

אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמַּעֲלָה אוֹתָהּ לְמְקוֹמָהּ וְאֵת הַקְּדוּשׁ
 פְּרוּךְ הוּא לְמְקוֹמוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ (הַגֵּת יח"ה רַכֵּב
 עַל עֵב קַל) הַגֵּת יח"ה יֵצֵא מִמְּקוֹמוֹ. אֶמַר לוֹ רַבִּי
 אֶלְעָזָר: אֲבֵא, וְכִי יָכוֹל אָדָם לְהַחֲזִיר אֵת הַקְּדוּשׁ

בְּרוּךְ הוּא לְמִקוּמוֹ? אָמַר לוֹ: כֵּן, כְּמוֹ שְׂמֵצָאנוּ
 בְּרוּךְ שְׂאֵמֶר, אִם אֵתֵן שְׁנַת לְעֵינַי לְעַפְעַפֵי תְנוּמָה
 עַד אֲמַצָּא מָקוֹם לִיהו"ה כּו'. בְּאוֹתוֹ זְמַן שְׂאֵדָם
 מִחֲזִיר אוֹתוֹ לְמִקוּמוֹ, מַה כָּתוּב בּוֹ? מִמִּקוּמוֹ הוּא
 יִפֵּן בְּרַחֲמָיו לְעַמּוֹ, וּבִמָּה מִחֲזִירִים אוֹתוֹ לְמִקוּמוֹ?
 אֵלָּא בְּשִׁלְמוֹת חֲתָקוֹן שְׂתַקְנוּ בַּתְּפִלָּה, וּמוֹכִיחַ,
 שְׂאֵחֵר שְׂאֵמֶר מִמִּקוּמוֹ יִפֵּן בְּרַחֲמָיו לְעַמּוֹ, אָמַר,
 תְּמִיחֵדִים אֶת שְׁמוֹ עָרַב וּבִקֵּר תְּמִיד בְּכָל יוֹם
 אוֹמְרִים פְּעַמִּים, וְהֵם ה"ה, שְׂצָרִיךְ לְתַחֲזִיר י' לְה',
 שֶׁהוּא הַמָּקוֹם שְׁלִמְעָלָה, וּלְתַחֲזִיר ו' לְה', שֶׁהוּא
 מָקוֹם שְׁלִמְטָה, מִשּׁוּם שְׂתַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נִשְׁבַּע
 שְׁלֵא יַחֲזִיר אֶת ה' שְׁלִמְעָלָה עַד שְׂיַחֲזִיר אֶת ה'
 שְׁלִמְטָה, וְסוּד תְּדַבֵּר - לֹא אֲבֵא בְּעִיר וְגוֹמֵר, וְהִרִי
 פְּרִשׁוּתָּהּ.

תְּקוּן אֶחָד וַחֲמִשִּׁים

בְּרֵאשִׁית בְּרֵא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ,
 מַה זֶה אֶת? אֵלָּא כִּי פְּרִשׁוּתָּהּ
 תְּקַדְמוֹנִים, כָּל הָאֵתִים הֵם לְרַבּוּי, וְאֵת תּוֹ

הַתּוֹרָה כְּלוּלָהּ מֵא' עַד ת', שְׁכָּה נִבְרָאוּ שָׁמַיִם
 וָאָרֶץ. וְעוֹד אֵת הַשָּׁמַיִם, שָׁמַיִם זֶה הַקְּדוּשׁ כְּרוּךְ
 הוּא, זֶהוּ שְׁכַתוֹב וְאַתָּה תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם, וְאַתָּה כַּת
 זוּגוּ עִמּוֹ, וְאַתָּה - זֶה צְדִיק וְכַת זוּגוּ, הָאָרֶץ - הַכְּלִי
 שֶׁל כָּלָם לְהוֹצִיא בָּהּ זְרָעִים וּפְרוֹת, וְסוּד הַדְּבָר -
 וְכָל שִׁיחַ הַשְּׁדָה טָרָם יִהְיֶה בְּאָרֶץ וְגוֹמֵר.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן: בְּנִי, סוּד עֲלִיּוֹן יֵשׁ כָּאֵן, אֵיךְ עַל
 גַּב שְׁהַכֵּל נִבְרָא וְנִתְקַן בְּשֵׁם שֶׁל יְהו"ה,
 שֶׁהֵם אֵת הַשָּׁמַיִם, וְסוּד הַדְּבָר - י"ה בַּשָּׁמַיִם, ו"ה
 בְּאָרֶץ. זֶהוּ שְׁכַתוֹב י'שְׁמַחוּ ה'שָׁמַיִם וְתִגַּל ה'אָרֶץ.
 עִם כָּל זֶה שְׁהַכֵּל נִתְקַן בְּאֶרְבַּע אוֹתִיּוֹת, אֵינן יוֹרְדוֹת
 נְבִיעָה מְלֻמְעָלָה עַל הַזְּרָעִים וְהַפְּרוֹת שֶׁהֵם שִׁיחַ
 הַשְּׁדָה שֶׁהוּא צְדִיק, וְעֹשֵׁב הַשְּׁדָה שֶׁהוּא הָעֵמוּד
 הָאֲמֻצְעִי, וְלָמָּה? מִשּׁוֹם שֶׁאָדָם אֵינן, שֶׁהוּא יו"ד
 ה"א וּא"ו ה"א, לְעַבֵּד אֵת הָאֲדָמָה.

אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר: אֲבָא, הַשִּׁיחַ, מִנֵּינן לָנוּ שֶׁהוּא
 צְדִיק? אָמַר לוֹ: בְּנִי, בּוֹ תִּמְצָא ח"י ש', הוּא
 כּוּלָּל שְׁלֹשָׁה עֲדָרֵי צֵאֵן, שֶׁהֵם שְׂרֵשׁ הָאֵילָן, וְזֶה

ח"י העולמים, שהוא אות בצבא שלו, צבאו"ת
הוא עמהם, כולל שלש דרגות בנגד שלשת
הענפים של ש'.

והרי ש' של שלשת האבות הם, אלא ש' העליונה
- ענפי האילן, ש' התחתונה - שרשי האילן,
ומשום זה, וכל שיח - זה צדיק, וכל עשב - ע"ב
ש', זה יעקב הכולל שלשת האבות, שהם ענפי
האילן, ועולים לשבעים ושנים שמות של ויסע
ויבא ויט, שפ"שם הנה נבראו עשבים ואילנות
שהם נשמות הצדיקים, והעשב הנה נאמר עליו
ועשב לעבודת האדם להוציא לחם מן הארץ,
לחם אבירים אכל איש, והוא לחם התורה,
שנאמר בו לך אכל בשמחה לחמה, והוא
לעבודת האדם, ה' של אדם שנאמר בזה המוציא
לחם מן הארץ. מה זה לעבודת האדם? אין עבודה
באן אלא תפלה, שהיא עבודת השכינה, עבודת
יהו"ה ודאי, ועליה נאמר יצא אדם לפעלו
ולעבודתו עדי ערב. יצא אדם לפעלו - זו תפלת

שְׁחֵרִית. וְלַעֲבוֹדָתוֹ עָרִי עָרַב - זוֹ תְּפִלַּת מְנַחָה,
שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשׁוּחַ בַּשָּׂדֶה לְפָנֹת עָרַב.

תְּקוּן שְׁנַיִם וַחֲמִשִּׁים

בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים. אֱלֹהִים חֲמִשׁ אוֹתִיּוֹת
בְּחֶשְׁבוֹן ה', א"ד מִן אֲדנ"י כִּדְ עוֹלָה
לְחֲמִשׁ, וְסוּד הַדָּבָר - וְאֵד יַעֲלֶה מִן הָאָרֶץ וְהִשְׁקָה
אֶת כָּל פְּנֵי הָאֲדָמָה. בֹּא וּרְאֵה, הַתְּעוֹרְרוֹת צָרִיכָה
מִמָּטָה לְמַעְלָה, וְאַחַר כֵּן וְהִשְׁקָה אֶת כָּל פְּנֵי
הָאֲדָמָה, וְהִשְׁקָה ו' הִיא הַשְׁקָאָה מִמַּעְלָה לְמַטָּה,
שֶׁהִיא גַחַל קְדוּמִים שֶׁנִּמְשָׁךְ מִן הַמַּחַ, וְכֵן צָרִיךְ
לְהַעִיר הַתְּעוֹרְרוֹת בְּרֵאשִׁיטָה מִהֶאֱשָׁה, וְסוּד הַדָּבָר
- אִשָּׁה כִּי תִזְרִיעַ, וּמִיָּד וַיִּלְדָה זָכָר. הַנִּקְבָּה אֲדנ"י,
הַזָּכָר יְהו"ה, כְּשֶׁמְקַדִּימָה הַבַּת, שׁוֹלֵט הַזָּכָר
וְנִעֲשֶׂה יֵאֱהָרֹנָה"י, וְסוּד הַדָּבָר - יְהוָה אֲדנ"י חִילִי,
וְעַל בְּמוֹתַי יִדְרִיכֵנִי - אֵלֹהֵי הָאֲבוֹת, לְמַנְצֵחַ
בְּנִגְיֹתַי - הָאֵמָה וּשְׁתֵּי הַשׁוֹקִים. מַה זֶה חִילִי?
הַתְּקוּף שֶׁל הַכֹּל מִלְּמַעְלָה, חִילִי - חִיל י', וְזֶה הָאֵב,
תְּקוּפוֹ - הַנְּבִיעָה שֶׁאֵין לָהּ סוּף.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: אָבֵא, וְהָרִי פִּרְשׁוּהוּ בְּעֵלֵי
הַמִּשְׁנָה, שְׁעַד אַרְבָּעִים יָמִים יְכוּלָה לַחֲזוֹר
הַנִּקְבָּה לְזֹכֵר, וּמִתְהַפֵּךְ מִדִּין לְרַחֲמִים, וּפִרְשׁוּהוּ
מִשׁוּם שְׁעַד פָּעֵת אֵין שָׁם דְּמוּת, שְׁנֵאמַר בּוּ וַיִּיצֵר
יְהו"ה אֱלֹהֵי"ם, אִם כֵּן, לָמָּה נָטַל שְׁעוֹר בְּמ',
מִשׁוּם שֶׁהִיא שְׁעוֹר הַנִּקְבָּה שֶׁהִיא י' טַפָּה, (הַשְּׁעוֹר)
שְׁפָה נְעֻשִׁית י"ם מ"י, וַדַּאי נָחַל קְדוּמִים זֶה ו' ו'
שְׁנֵמְשָׁךְ מִי' (ב). וְהַשְּׁקָה אֶת כָּל פְּנֵי הָאֲדָמָה, מַה
זֶה פְּנֵי הָאֲדָמָה? אֵלֶּא אֵלוֹ הֵם הַפְּנִים, שֶׁהֵם אָדָם
וְלֶבֶן וְיֹרֵק וְשָׁחַר, בְּגוֹנִים הִלְלוּ מֵאִיר אוֹתוֹ הַמַּעֲיָן,
שֶׁהַגּוֹנִים הֵם מִתְיַבֶּשֶׁה הַזֶּה, נְבִיעַת הָאוֹרָה שְׁלָה (שֶׁל
בְּחָה), שְׁכָךְ הַנְּבִיעָה לְאָרֶץ כְּמוֹ הַנְּשֻׁמָּה לְגוֹף, כְּמוֹ
שֶׁהָאֵילָן לֹא מִתְגַּדֵּל אֵלֶּא בְּמִים, כִּךְ יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם
עֲנֵפֵי הָאֵילָן לֹא מִתְגַּדְּלִים אֵלֶּא בְּנְבִיעַת הַתּוֹרָה.

וְסוּד הַדְּבָר - מַעֲיָן גְּנִים בְּיַד מִים חַיִּים וְנִזְוִלִים
מִן לְבָנוֹן. מַעֲיָן זֶה חֲכָמָה פְּתָרָה, הוּא אָמוֹן
מִפְּלֵא, שְׁרָצָה לְנִטְעֵי אֵילָנוֹת בְּגֵן, הַסִּתְפַּל בְּכָל הַגֵּן
וְלֹא מִצָּא שָׁם מַעֲיָן מִים, מַה עָשָׂה? אָמַר, אוֹצִיא
מַעֲיָן וְאַחַר כִּךְ אִטְעֵן גֵּן וּמִתְגַּדֵּל הָאֵילָן, וּמִשׁוּם כִּךְ

מֵעֵין גְּנִים, בְּרֵאשׁוֹנָה הַזְכִּיר מֵעֵין וְאַחַר כֵּךְ גְּנִים,
וְזֶה חֲמִשִּׁים וְשִׁלְשָׁה הַסְּדָרִים שֶׁל הַתּוֹרָה, וְכִמוֹ
שֵׁשׁ גֵּן לְמַטָּה, כֵּךְ יֵשׁ גֵּן לְמַעְלָה, וְהַמֵּעֵין הַזֶּה הוּא
בַּמַּח, הָאֵילָן - הַגּוֹף, עֲנָפָיו - הַזְרוּעוֹת וְהַרְגָלִים,
וְנִזְלִים מִן לְבָנוֹן - זֶה הַלֵּב (לְבָנִיָּה), שֶׁהִיא דָלָת,
דָּלָה בְּנִלוֹת, וְעֲלֶיהָ נֹאמַר יוֹל מִים מִדָּלָיו.

אִי לָהֶם לְבָנֵי אָדָם שָׁלֵא מִתְעַסְקִים בַּתּוֹרָה,
שֶׁנִּקְרְאוּ עֲצִים יְבֻשִׁים, שֶׁהֵם עֲתִידִים לְהִשָּׂרֵף
בְּאֵשׁ הַגִּיהֶנֶם, וְלֹא לְחַנֵּם אָמְרוּ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה שֶׁהֵם
עֲמִלִים וְיוֹרְשִׁים גִּיהֶנֶם, וְאִם עַל גַּב שְׂמֵתִנְדֵּל
הָאֵילָן, שֶׁהוּא גּוֹף הַתּוֹרָה, וְאִין לוֹ פְּרִי, שֶׁהֵם
מַצּוֹת עֲשֵׂה, מַה כְּתוּב בּוֹ? רַק עֵץ אֲשֶׁר תִּדַע כִּי
לֹא עֵץ מֵאֲכָל הוּא אוֹתוֹ תִּשְׁחִית וְכָרְתָּ, וּמִשּׁוֹם
זֶה אָמְרוּ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה שֶׁלֹּא הַמְדַרְשׁ עָקַר, אֲלֵא
הַמַּעֲשֵׂה הוּא הָעָקַר. (דף פז ע"ב)

תקון חֲמִשִּׁים וְשִׁלְשָׁה

בְּרֵאשִׁית בְּרֵא אֱלֹהִים שָׁם בְּ"ת, שָׁם אֱ"ם,
שֶׁהוּא אֱ"ם מֵאֱלֹהִים, וְהֵם הַגֵּן

הַעֲלִיזוּ וְהִגְנוּ הַתַּחְתּוֹנִים. פֶּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר:
 וַיִּטַע יְהו"ה אֱלֹהֵי"ם גֵּן בְּעֵדֵן מִקְדָּם וַיִּשֶׁם שָׁם אֶת
 הָאָדָם אֲשֶׁר יָצָר. וַיִּטַע יְהו"ה אֱלֹהֵי"ם גֵּן - זו
 הַשְּׂכִינָה, בְּעֵדֵן - זו הָאֵם הַעֲלִיזוֹנָה, מִקְדָּם - הָאָב
 הַעֲלִיזוֹן, וַיִּשֶׁם שָׁם אֶת הָאָדָם אֲשֶׁר יָצָר - זֶה
 הַעֲמֹד הָאֲמֻצְעִי, וְעֲלִיו נֹאמַר וַיִּצָר יְהו"ה אֱלֹהֵי"ם
 אֶת הָאָדָם עֶפְרָם מִן הָאֲדָמָה וַיִּפַּח בְּאָפִיו נְשִׁמַת
 חַיִּים וְגוֹמַר. וַיִּצָר, צִיר אֹתוֹ בְּשָׁנֵי עֹלָמוֹת,
 בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, וַיִּפַּח בְּאָפִיו נְשִׁמַת חַיִּים
 - זו נְשִׁמַת כָּל חַי, וַיְהִי הָאָדָם - זו רוּחַ הַחַיִּים,
 לְנַפֵּשׁ חַיָּה - זו הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה.

וְעוֹד, וַיִּטַע יְהו"ה אֱלֹהֵי"ם גֵּן - זו תוֹרָה שְׂבַבְתָּב,
 עֵדֵן - זֶה עֵדוֹן הַתוֹרָה, וְשָׁם שָׁם אֶת הָאָדָם
 שֶׁל בְּרִיאָה, וּמָה כָּתוּב בּוֹ? כִּיּוֹם נִטְעַד הַשְּׂגִיגִי.
 וַיִּצְמַח יְהו"ה אֱלֹהֵי"ם וְכוּ', יְהו"ה אֱלֹהֵי"ם - אָב
 וְאֵם, כָּל עֵץ נִחְמָד לְמִרְאָה - זֶה הַעֲמֹד הָאֲמֻצְעִי,
 שֶׁכָּל הַגִּנּוּגִים הַיְפִים נִרְאִים בּוֹ, וּמִשׁוּם זֶה נִחְמָד
 לְמִרְאָה, תִּפְאֶרֶת - הַיְפִי שֶׁל כָּל הַגִּנּוּגִים, וְטוֹב
 לְמֵאֲכָל - זֶה צְדִיק.

אָמַר לוֹ רַבֵּי יְהוּדָה: וַהֲרִי כָּתוּב כָּל עֵין, אִם הִיא
 אוֹמֵר עֵין - יָפָה, אֲבָל כָּתוּב כָּל עֵין? אָמַר
 לוֹ: וַדַּאי כָּךְ זֶה, שְׂבָכָל מְקוּם, כ"ל הוּא צְדִיק,
 אֲבָל הַכֹּל אַחֲרָה. כֹּל זֶה צְדִיק, עֵין זֶה הָעֲמוּד
 הָאֲמֻצְעִי, שְׁנוּף וּבְרִית נְחֻשָׁים לְאַחֲרָה, אֲבָל
 בְּכַתוּב הַזֶּה כָּל עֵין נְחֻמָּד לְמִרְאָה וְטוֹב לְמֵאֲכָל -
 זֶה צְדִיק, לְמִרְאָה - זֶה הַשְּׂכִינָה, שְׁנֵאמַר כֹּה
 בְּמִרְאָה אֵלָיו אֶתְוַדַּע, וְעֵין תְּחִים - זֶה הָעֲמוּד
 הָאֲמֻצְעִי, שֶׁהוּא עֵין תְּחִים שְׁלִמְעָלָה, שְׁנֵאמַר כּו
 תְּחַכְמָה תְּחִיה בְּעֵלְיָה.

אָמַר לוֹ: תְּרִי הַשְּׂכִינָה תִתְחַתּוֹנָה הִיא תִנּוּן, שְׁמֵשׁ
 עֵין תְּחִים נְטוּעַ, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר וְעֵין תְּחִים
 בְּתוֹךְ תִּנּוּן. מַה זֶה מִן הָאֲדָמָה? אֵלָּא זֶה הַשְּׂכִינָה
 הָעֲלִיוֹנָה שְׁמִמָּנָה נְנֻטָע כָּל עֵין, שֶׁהוּא צְדִיק. כ"ל
 הוּא מְצַד שֶׁל מ"י, שְׂכָךְ עוֹלָה לְחֻשְׁבוֹן כ"ל מ"י,
 וּבְשִׁבְלָה נֵאמַר מִכְּטָן מִי יֵצֵא תְקַרַח וְגוֹמַר, שֶׁהוּא
 תְקַרַח הַנּוֹרָא.

וְעַיֵן הַדַּעַת טוֹב וְרַע, הוּא לְמַטָּה, עַיֵן הַדַּעַת טוֹב - זֶה מַטְטְרוֹ"ן, וְרַע - זֶה סַמָּא"ל, וּמִשּׁוֹם זֶה וְעַיֵן הַדַּעַת, ו' בָּא לְרַבּוֹת, שֶׁהוּא בָּא מִמָּקוֹם אַחֵר, וְעַיֵן הַדַּעַת טוֹב וְרַע. וְעוֹד, וַיִּצְמַח יְהו"ה אֱלֹהֵי"ם מִן הָאָדָמָה כָּל עַיֵן, וְהוּ צִמַּח צַדִּיק וּמִתְחַתָּיו יִצְמַח. בָּא תִרְאֶה, כָּל מִי שֶׁשׁוֹמֵר בְּרִית, אוֹתוֹ תִּכַּן שְׁנוֹתָן לוֹ הַקְּדוֹשׁ כְּרוּךְ הוּא עָלָיו נֵאמַר וַיִּצְמַח יְהו"ה אֱלֹהֵי"ם כָּל עַיֵן נִחְמָד לְמִרְאֵה - בְּסוּדוֹת הַתּוֹרָה, וְטוֹב לְמֵאֲכָל - בְּמַצּוֹת הַתּוֹרָה, אֲכָל בֵּין אַחֵר שְׁלֹא נַעֲשֶׂה בִּירְאָה וְאַהֲבָה שֶׁל הַקְּדוֹשׁ כְּרוּךְ הוּא, מַה כֶּתוּב בּוֹ? וְעַיֵן הַדַּעַת טוֹב וְרַע, וְזוֹ עֲרֻבוּכָה שֶׁל טוֹב וְרַע, מְעַרְבַּ מִמִּצְחָה וּשְׂאֹר.

וְלִכֵּן צִוָּה הַקְּדוֹשׁ כְּרוּךְ הוּא אֶת יִשְׂרָאֵל לְשָׁמֵר אֶת עֲצָמוֹ בְּפִרְיָה וּרְבִיּוּת. וְהוּ שֶׁכֶּתוּב וּמִעַיֵן הַדַּעַת טוֹב וְרַע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ, טוֹב - מִצַּד שֶׁל דָּם מְהוֹר, וְרַע - מִצַּד שֶׁל דָּם נְדוּת, שֶׁהֵבֵן הַזֶּה גוֹרֵם אֲבִדָּן שֶׁל שְׁנֵי עוֹלָמוֹת, וְהוּ שֶׁכֶּתוּב כִּי בְיוֹם אֲכַלְךָ מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת, מוֹת - בְּעוֹלָם הַזֶּה, תָּמוּת - בְּעוֹלָם הַבָּא.

תקון חֲמִשִּׁים וְאַרְבָּעָה

בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים, אֶת הַשָּׁמַיִם - עֵץ הַחַיִּים,
 וְאֶת הָאָרֶץ - כָּל עֵץ נְחֹמֵד לְמִרְאֵהוּ,
 וְהָאָרֶץ הִיְתָה תְּהוֹ וְנִהוּ וְזֶה עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע,
 וְזֶהוּ סוּד תְּהוֹ, עֵמֶק רָע, בְּהוּ - עֵמֶק טוֹב, וְזֶה עֵץ
 הַדַּעַת טוֹב וְרָע, כִּי שֵׁם כָּלֵל יְהו"ה שְׁפֹת כָּל
 הָאָרֶץ, וּמִכָּאן יֵצֵא כָּל הָעֲרֻבוּבֵיהּ שֶׁל טוֹב וְרָע,
 שֶׁהוּא הַסוּד שֶׁל צַדִּיק וְרָע לוֹ רָשָׁע וְטוֹב לוֹ. (דף פח)

(ע"א)

תקון חֲמִשִּׁים וְחֲמִשָּׁה

בְּרֵאשִׁית בָּרָא, כִּי"ת רֵא"ש, וְהֵם אָב וְאִם. בָּרָא
 תְּרֵגוּם בֵּן, הוּא הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי, וְעֲלִיו
 נֵאמַר וְנִהַר יוֹצֵא מֵעֵדֶן, יֵשׁ עֵדֶן וְיֵשׁ עֵדֶן, וְזֶהוּ
 שְׁפֹתוֹב וְנִחַל עֲדֻנִּיד תִּשְׁקֹם, עֲדֻנִּיד וְדֵאִי, וְזֶהוּ עֵדֶן
 עֲלִיוֹן, כִּתֵּר עֲלִיוֹן, הָעֵדֶן שֶׁלִּמְטָה זֶה י', וְיֵשׁ עֵדֶן
 שֶׁלִּמְטָה, וְזוֹ הָאֵם הָעֲלִיוֹנָה שֶׁהִיא ד', הִיא עֵדֶן אֵל
 הַנִּהַר שֶׁלִּמְטָה מִמְּנָה, וְזֶהוּ שְׁפֹתוֹב וְנִהַר יוֹצֵא מֵעֵדֶן
 לְהִשְׁקוֹת אֶת הַגֵּן.

בֹּא וּרְאֵה כַּמָּה נְהָרוֹת הֵם שְׁמֵשֵׁנִים זֶה מִזֶּה, יֵשׁ
 נָהָר וְיֵשׁ נָהָר. יֵשׁ נָהָר מִהָאֹר שְׁלִמְעָלָה,
 שְׁנִקְרָא הַנָּהָר שֶׁל הַמַּיִם שֶׁל הַתּוֹרָה, שְׁנֵאמַר כֹּה
 תּוֹרַת חָכָם מְקוֹר חַיִּים, וְיֵשׁ נָהָר שְׁנִקְרָא נָהָר
 פְּלִגְיוֹ, שְׁכַמָּה פְּלִגִּים עֲמָקִים תְּלוּיִים מִמְּנוֹ, שְׁנֵאמַר
 בָּהֶם פְּלִגֵי מַיִם לָב מְלֹךְ וְגוֹמֵר, וְיֵשׁ נָהָר שְׁנִקְרָא
 גַּחַל קְדוּמִים, שְׁנִמְשָׁךְ מִהַעֲלִיּוֹנִים, וּמִמְּנוֹ תְּלוּיִים
 שְׁבָעָה נְהָרוֹת, שְׁנֵאמַר בָּהֶם נְהָרוֹת יִמְחֵאוּ כֹּף יַחַד
 חָרִים יִרְנְנוּ, וְיֵשׁ נָהָר שְׁנִקְרָא נָהָר דִּינֹר מְצַד
 הַשְּׂמֵאל, שְׁנֵאמַר בּוֹ נָהָר דִּי-נֹר נִגְד וְנִפְק מִן
 וְגוֹמֵר, וְנָהָר בְּכָל מְקוֹם הוּא ו'. מִהַצַּד שֶׁל אָב וְאִם
 נִקְרָא גַּחַל קְדוּמִים, וּמְצַד שֶׁל הָעֵדֶן הַעֲלִיּוֹן נֵאמַר
 בּוֹ וְגַחַל עֵדֶנִיךָ תִּשְׁקֶם.

וּמְצַד הַיְמִין נִקְרָא נָהָר פְּלִגְיוֹ, וּמְצַד הַשְּׂמֵאל
 נִקְרָא נָהָר דִּינֹר, וּמִמְּנוֹ תְּלוּיִים שְׁשִׁים
 עֶנְפִּים שֶׁל אֵשׁ שְׁנִקְרָאוּ שְׁשִׁים גְּבוּרִים, וְהֵם שְׁשִׁים
 מִכּוֹת שֶׁל אֵשׁ שֶׁהִכּוּ אֶת מִטְטְרוֹ"ן, וּמְצַד הַיְמִין
 וְהַשְּׂמֵאל נֵאמַר בְּכָל הַנְּחָלִים שֶׁתְּלוּיִים מֵהֶם, גַּחְרֵי
 גַּחְלֵי דְבִשׁ וְחִמָּאָה. וְגַחַל עֵדֶנִיךָ, זֶה הַנָּהָר שִׁיּוּצֵא

מַעֲדָן, שְׁנַאֲמַר בּוֹ וְנָהַר יוֹצֵא מַעֲדָן, וְזֶהוּ הַעֲדָן
 שְׁעִין לֹא רָאָתָה אֱלֹהִים וְכוּ', סְתוּם וְגִנּוּז, שֶׁהוּא
 כְּתָר עֲלִיּוֹן, וּמִשָּׁם יִפְרֹד וְהָיָה לְאַרְבַּעַת רְאִשִּׁים (א)
 שֶׁהוּא ד' אוֹתִיּוֹת שֶׁל שָׁם בְּן ד', אֵלּוּ יְהו"ה שְׁתֵּם הָאֵב וְהָאֵם,
 הַבֵּן וְהַבֵּת. בֵּא וּרְאֵה, הַפְּרָקֶפֶת זֶה אֶלֶף כְּמוֹ זֶה:
 (צִיּוּר לַמַּעֲלָה), אַרְבַּעַת הַצְּדָדִים שָׁלוֹ בְּהֵן תֵּיָה יְהו"ה
 הוּא וְשָׁמוֹ אֶחָד, אֵינן עוֹד מְלַבְּדוֹ, בְּלִי פִרּוּד וּבְלִי
 שְׁתוּף בְּלָל (צִיּוּר לַמַּעֲלָה).

וְעוֹד, וְנָהַר - זֶה ו', יוֹצֵא מַעֲדָן - זֶה י', וּמִשָּׁם
 יִפְרֹד וְהָיָה לְאַרְבַּעַת רְאִשִּׁים - זֶה ד', (אֵלּוּ
 אַרְבַּע הָאוֹתִיּוֹת). וְעוֹד, וְנָהַר יוֹצֵא מַעֲדָן - זֶה הָאֵם
 הַעֲלִיּוֹנָה, שֶׁהִיא א' הַשְּׁנֵנָה, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרוּחוֹ בְּעֲלִי
 הַמִּשְׁנָה מֵה זֶה אֶלֶף? אֵלֶּף בִּינָה, וְלֹאֵן נִמְשָׁךְ
 בְּגוּף? וּמִשָּׁם יִפְרֹד וְהָיָה לְאַרְבַּעַת רְאִשִּׁים, אֵלּוּ
 שְׁתֵּי זְרוּעוֹת וּשְׁתֵּי שׁוֹקֵנִים. מִי הֵנּוּ שֶׁנִּשְׁקָה מִמֶּנּוּ
 לְמַטָּה? זֶה הַשְּׁכִינָה, שֶׁשְׁנֵי גַנְיִם הֵם, אֶחָד לְמַעְלָה
 וְאֶחָד לְמַטָּה. זֶהוּ שְׁפָתוֹב הַיּוֹשֶׁבֶת בְּגַנְיִים, וְהָרִי
 פְּרִשׁוּתָהּ.

וַיֵּשׁ נָהָר לְמַטָּה שְׁהִיא מִטְטְרוּ"ן, שְׁנַפְרָד לְאַרְבָּעָה
 צְדָדִים, שְׁהֵם מִיכָא"ל גְּבַרְיָא"ל נֹרְיָא"ל
 רַפָּא"ל, שֵׁם הָאֶחָד פִּישׁוֹן הוּא הַסַּבָּב אֵת כָּל אֶרְיָן
 הַחַוִּילָה אֲשֶׁר שֵׁם הַזָּהָב, וְהַזָּהָב הוּא לְצַפּוֹן, וְהוּ
 שְׁכַתוֹב מְצַפּוֹן זָהָב יְאֵתָהּ, וְסוּד הַדְּבָר - הוּלֵךְ אֶל
 צַפּוֹן, זֶה גְּבַרְיָא"ל, וְאַחַר כֵּן הוּלֵךְ אֶל דָּרוֹם, וְזֶה
 גִּיחוֹן שְׁשֵׁם מִיכָא"ל, הַחֶפֶץ מְלַמְעָלָה, שְׁאֵמֵר עָלָיו
 הַכְּתוּב הוּלֵךְ אֶל דָּרוֹם כְּרֵאשׁוֹנָה, וְאַחַר כֵּן סוּבָב
 אֶל צַפּוֹן, סוּבָב סוּבָב לְשֵׁנֵי צְדָדִים שְׁהֵם מְזַרְחָ
 וּמְעַרְבָ, שְׁהֵם חֶדְקָל וּפְרָת, שְׁשֵׁם אֹרְיָא"ל רַפָּא"ל.

פִּישׁוֹן כְּנֶגֶד הַתּוֹרָה שְׁבַעֲל פָּה, וּמְשֵׁם פִּישׁוֹן - פִּי
 שׁוֹנָה הַלְכוּת. גְּ"יחוּ"ן - ג' גְּ"זמל חֶסֶד,
 וְשֵׁם הַחַיּוֹת שְׁנַקְרָאוּ חַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ מִהַצַּד שֶׁל אֲרִיָּה
 מְצַד הַיָּמִין, מְצַד הַשְּׂמָאל נְחָשׁ, שְׁנַאֲמֵר בּוֹ כָּל
 הוּלֵךְ עַל גְּחוֹן, לְהַעֲנִישׁ בּוֹ אֵת מִי שְׁעוֹזֵב עַל
 הַתּוֹרָה שְׁנַתְּנָה מִיָּמִין. פִּישׁוֹן - (דף פח ע"ב) שֵׁם שְׁפִיפּוֹן,
 לְהַעֲנִישׁ אֵת מִי שְׁעוֹזֵב עַל הַתּוֹרָה שְׁבַעֲל פָּה.
 חֶדְקָל - ח"ד בן"ל, זֶה חֲרִיף בְּלְשׁוֹנוֹ, וְאַחַד מְצַד
 יָמִין, בן"ל מְצַד הַשְּׂמָאל, לְלַמֵּד שְׁנִיָּהֶם, ח"ד

בַּשָּׁנִים וְק"ל בְּשָׁפְתַיִם, וּמִשׁוֹם זֶה, פִּישׁוֹן - פִּי
 שׁוֹנָה הַלְכוֹת, גִּיחוֹן - גִּיחוֹן, אוֹתוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ
 וַיִּקְבַּר אֹתוֹ בְּנִי, שָׁם שָׂרוּי לְצַד יָמַי, פָּרַת כּוֹלֵל
 אֶת כָּלֶם, זֶה פָּרִיָה וְרִבְיָה, עָלָיו נֶאֱמַר אִם תִּשְׁכַּחוּ
 בֵּין שָׁפְתַיִם, אִם וַדַּאי לַעֲשׂוֹת שָׁם פָּרִיָה וְרִבְיָה.

וּבֵאֵלֶּה הָאֲרֻבָּעָה נִכְנְסוּ לַפְּרִדִּים הָאֲרֻבָּעָה הַלְלוּ.
 אֵלֶּה שְׁנֵיכֶנְסוּ עִם קַלְפוֹת, אֶחָד הַצִּיץ
 וּמֵת, אֶחָד הַצִּיץ וְנִפְנַע, וְאֶחָד יָצָא לְשִׁמּוֹד (יָצָא לְתַרְבוּת
 רָעָה), הַרְבִּיעִי שְׁנֵיכֶנְס לְמַח הָאֲגוּז, נִכְנֵס בְּשָׁלוֹם
 וַיָּצֵא בְּשָׁלוֹם. זֶה שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ הַצִּיץ וְנִפְנַע, נִכְנֵס
 בְּעֵנָג וְלֹא נִכְנֵס בּוֹ כְּרֵאוֹי, הַתְּהַפֵּךְ לוֹ לְנִנְעָה, וְזֶה
 נִתָּר שִׁיּוּצָא מֵעֵדֶן, שֶׁהוּא סִימָן עֵנָ"ג, עֵדֶן נִתָּר נִזְוֹ,
 כָּאֵן אִסוּר וְהִתָּר, טַמְאָה וְטַהֲרָה, כְּאִשֶׁר וּפְסוּל.

וַיִּקַּח יְהו"ה אֱלֹהֵי"ם אֶת הָאָדָם וַיְנִיחֵהוּ בְּגֵן עֵדֶן
 לְעִבְדָּהּ וּלְשִׁמְרָהּ. בֹּא וּרְאֵה, הַקְּדוּשׁ כְּרוּךְ
 הוּא לְמַד אֶת הָאָדָם תּוֹרָה, זֶהוּ שְׁכֵתוֹב אִז רָאָה
 וַיִּסְפְּרָה הִכְיָנָה וְגַם תִּקְרָה וַיֹּאמֶר לְאָדָם, וְזֶהוּ
 וַיְנִיחֵהוּ בְּגֵן עֵדֶן, זֶה הַגֵּן שֶׁל הַתּוֹרָה, לְעִבְדָּהּ -

בְּמַצּוֹת עֲשֵׂה שֶׁל הַתּוֹרָה, שֶׁהוּא זְכוֹר, הַזְּכוֹר,
 וְלִשְׁמֵרָה - בְּמַצּוֹת לֹא תַעֲשֶׂה, שֶׁהוּא שְׂמֹר,
 הַנִּקְבָּה. אֵת הָאָדָם, שֶׁהִיא בְּדִיוֹקֵן שֶׁל הַתּוֹרָה,
 שְׂאֵ"ת לְרַבּוֹת הַתּוֹרָה שֶׁנִּתְּנָה לְאָדָם מֵא' עַד ת',
 שֶׁנִּתְּנָה מִיָּמִין וּמִשְׂמָאל, שִׁשָּׁם מַצּוֹת עֲשֵׂה וְלֹא
 תַעֲשֶׂה, מַצּוֹת שֶׁל עֲשֵׂה מִיָּמִין כְּנֶגֶד ו"ה זְכוֹר",
 וְזֶה זְכוֹנוֹת, מַצּוֹת שֶׁל לֹא תַעֲשֶׂה מִשְׂמָאל כְּנֶגֶד
 י"ה שְׂמ", הָעֲמוּד הָאֶמְצָעִי כּוֹלֵל שְׁנֵיהֶם, יְהו"ה
 שְׂמוֹ, וְהוּא קוֹל הַשּׁוֹפָר מֵצַד הָאֵם הָעֲלִיוֹנָה שֶׁהוּא
 שּׁוֹפָר. הַתְּקִיעָה הִיא מֵצַד הַיָּמִין, וְשְׂבָרִים מֵצַד
 הַשְּׂמָאל, הַשְּׁלִשְׁל"ת שֶׁהִיא תְּרוּעָה מֵצַד שֶׁל
 שְׁנֵיהֶם.

בְּרֵאשִׁית, (בְּר"א שִׁ"ת), בְּרֵא אֱלֹהֵי"ם. הָאֱלֹהֵי"ם הַזֶּה
 הִיא הָאֵם הָעֲלִיוֹנָה, שְׂרוּכְבַת וְעוֹלָה

בְּתְרוּעָה [שֶׁהִיא רֵאשׁ הַשָּׁנָה. זֶהוּ שְׂכַתוֹב עָלֶה אֱלֹהֵי"ם בְּתְרוּעָה],
 שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ לֹא הִבִּיט אֶזְרוֹן בְּיַעֲקֹב וְלֹא רָאָה עֲמֹל
 בְּיִשְׂרָאֵל יְהו"ה אֱלֹהֵי"ו עִמּוֹ וְתְרוּעַת מְלֹךְ בּוֹ, הִרִי
 לְךָ שְׂתְרוּעָה הִיא בְּיַעֲקֹב, וְנֶאֱמַר בּוֹ עָלָה אֱלֹהִים
 בְּתְרוּעָה, יְהו"ה בְּקוֹל שּׁוֹפָר עוֹלָה. תְּקַעוּ בַחֲדָשׁ

שׁוֹפֵר זוּ תְּקִיעָה, וְזֶה הַחֲדָשׁ שְׁמֵת־כֶּסֶף הַלְּבָנָה.
 הַמְּלִכִּיּוֹת מֵצַד הַמְּלָכוֹת, שֶׁהוּא זֶה שְׁמִי, שְׁשֵׁם
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נוֹדַע לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, וְכֵן
 הוּא הַמֶּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ, הַמֶּלֶךְ הַמְּשַׁפֵּט מֵצַד הַשָּׁמַיִם,
 מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ אֱלֹהִים, וְזֶה הַלֵּב לְשִׁמְאֵל
 הַמְּלָכוֹת. זְכוֹרוֹת, זְכוֹר לְזָכַר, וְזֶה הַמַּחַ לְיָמִין,
 וְשֵׁם זְכוֹרוֹת. שׁוֹפְרוֹת זֶה קָנָה שֶׁהוּא שׁוֹפֵר,
 וּמִשָּׁם יוֹצֵא קוֹל הַשׁוֹפֵר, שֶׁהוּא הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי,
 וְהוּא יְהו"ה, בְּמַחַ בְּלֵב וּבְנוֹף.

וּפְרָשׁוֹתָ בְּעֵלֵי הַמְּשָׁנָה, שְׂאִין פּוֹחֲתִין בּוֹ מֵעֲשָׂרָה
 מְלָכִיּוֹת וּמֵעֲשָׂרָה זְכוֹרוֹת וּמֵעֲשָׂרָה
 שׁוֹפְרוֹת, זֶה יו"ד ה"א וא"ו ה"א (יו"ד ה"י וא"ו ה"י).
 מְלָכִיּוֹת - וְתִמְלֹךְ אֶתְּהָ הוּא יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ,
 זְכוֹרוֹת - אֶתְּהָ זָכַר, זְכוֹרָנוּ לְחַיִּים, שׁוֹפְרוֹת -
 תִּקַּע בְּשׁוֹפֵר גָּדוֹל.

וְעוֹד, תִּקְעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפֵר בְּכֶסֶף לְיוֹם חֲנֻנּוֹ, מַה
 זֶה בְּכֶסֶף? זוּ שְׂכִינָה תִּחְתּוֹנָה, וְכֵן כְּתִבְנוּ
 לְחַיִּים, שֶׁהוּא כְּתִיבָה מֵצַד תְּיָמִין וּמֵצַד הַשָּׁמַיִם,

ומשום שְׁנֵאָמְרוּ בּוֹ, הַזְכִּיר פְּעָמִים כְּתִיבָה (שְׁהִיא יָד
 עֲלִיזָנָה יָד תַּחְתּוֹנָה) (הָאֵם תַּחְתּוֹנָה הִיא מֵצַד הַשְּׂמָאל). בְּכֶסֶה, כְּאוֹתוֹ
 שְׁנֵאָמְרוּ בּוֹ בְּמִכְסֵה מִמָּדָּ אֵל תַּחְקֹר, כְּתִבְנוּ לְחַיִּים
 הוּא בְּכַתּוּב תְּהֵא, וְהַלּוּחֹת מַעֲשֵׂה אֱלֹהִי"ם הֵמָּה
 וְהַמְּכַתֵּב מְכַתֵּב אֱלֹהִי"ם הוּא חָרוֹת עַל הַלְּחֹת, מֵה
 זֶה חָרוֹת? זוּ ה', שְׁנֵאָמְרוּ בָּהּ וּקְרֵאתֶם דְּרוֹר בְּאַרְיָן,
 דְּרוֹר הִיא חָרוֹת, וְ"הַלְּחֹת" הֵם ו"ה, הַיָּזַן וְהַכַּת,
 וְהֵם מַעֲשֵׂה אֱלֹהִי"ם, שְׁהִיא הָאֵם הָעֲלִיזָנָה,
 הַמַּעֲשֵׂה הוּא בְּשֵׁתֵי יָדַיִם שְׁשָׁם עֲשִׂיָה, וּמְכַתֵּב
 אֱלֹהִי"ם בְּשֵׁתֵי יָדַיִם ^(דף פט ע"א) שְׁשָׁם כְּתִיבָה, וְהִיא
 חָרוֹת עַל הַלְּחֹת, יָד כּוֹתֶבֶת וְיָד חוֹתֶמֶת, וְהִיא יָד
 הַגְּדוֹלָה אַחַת שְׁנֵאָמְרוּ בָּהּ וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד
 הַגְּדוֹלָה, וְהַשְּׂנִית יָד הַחֲזָקָה, וְהוּא שְׁכַתּוּב וּבְיָד
 חֲזָקָה וְכוּ', וְסוּד תְּדַבֵּר - יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ, יְהו"ה
 י"ד הַגְּדוֹלָה. כּוּז"ו בְּמוֹכְס"ו כּוּז"ו. י"ד תַּחְזָקָה,
 וְהֵם, יָד עֲלִיזָנָה מֵצַד הַיָּמִין, יָד תַּחְתּוֹנָה מֵצַד
 שְׂמָאל, וְהַכֹּל כ"ח פְּרָקִים, שְׁנֵאָמְרוּ בָּהֶם וְעָתָה
 יִגְדַּל נָא כַּח אַרְנ"י, וְזֶה כַּח מַעֲשָׂיו הַגִּיד לְעַמּוֹ, כַּח
 מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית.

וְעוֹד, יֵשׁ יוֹד שֶׁנִּקְרְאת יָד רָמָה, וְזוֹ יְהוּ"ה יוֹד
 ה"א וּא"ו ה"א, וַיֵּשׁ יָד שְׁנֵיחַ לְקַבְּלָהּ, וְזוֹ
 אַחִי"ה אֵל"ף ה"א יוֹד ה"א, וְזוֹ כ"ח. בְּזִמְנֵי
 שְׁחַטְאוֹ יִשְׂרָאֵל, הִסְתַּלַּק הַכַּח תְּהֵא מֵהֶם, וְנֶאֱמַר
 בָּהֶם וַיִּלְכוּ בְּלֹא כַח לְפָנֵי רוּדָף.

וּבַמְלָאכִים כַּתְּבִיא"ל הַמְּמַנָּה עַל הַכְּתִיבָה,
 חַתְּמִיא"ל עַל הַחְתִּימָה. כַּתְּבִיא"ל
 כְּת"ב אֵל"י, אֵל"י הוּא אֵ"ם בְּחֻשְׁבוֹן, זֶה אֵלִי
 וְאַנְוֵהוּ, כְּתַב - כ' כְּתַר, ת' תּוֹרָה, ב' בְּרָכָה, וְהַכֹּל
 הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה, הִיא כְּתַר בְּרֹאשׁ כָּל צְדִיק, וְהִיא
 תּוֹרַת יְהוּ"ה תְּמִימָה, וְהִיא בְּרַבַּת יְהוּ"ה הִיא
 תַּעֲשִׂיר. חַתְּמִיא"ל מַצַּד הַחֲכָמָה, וְשְׁנֵיהֶם חַיִּים.
 חֲכָמָה, שְׁכַתּוֹב הַחֲכָמָה תְּחִיחַ בְּעֲלִיָּהּ, הָאֵם
 הָעֲלִיּוֹנָה עֵין חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ, וְשְׁנֵיהֶם
 לְיָמִין וְלְשִׁמְאֹל.

שְׁלֹשׁ אֲצַבְעוֹת מְתִיחְרוֹת בְּקוֹלְמוֹם לְכְּתִיבָה,
 וְעֲלִיָּהֶם אָמַר בֶּן זוֹמָא, אֵין בֵּין מִים
 הָעֲלִיּוֹנִים לְמִים חַתְּתוֹנִים אֵלָּא בְּשִׁלְשׁ אֲצַבְעוֹת,

וְשָׁנִי אֶצְבְּעוֹת הֵם שְׁסוּמְכִים אוֹתָם, וְהֵם כְּשָׁנִי
 לְבוּשִׁים שְׁפָרוּסִים זֶה אֶצֶל זֶה, רוּיָא"ל הוּא
 אוּרִיָא"ל, וְעָלְיוֹ נֶאֱמַר וְזֶה זְכַר"י, עִם ו"ה - מֵאֲתָיִם
 אֶרְבָּעִים וּשְׁמוֹנֶה, וְזֶה רוּיָא"ל, שְׁמִי עִם י"ה - שְׁלֹשׁ
 מֵאוֹת שְׁשִׁים וְחָמֵשׁ. ש'מועא"ל מ'טטרו"ן י'הוּא"ל
 רֵאשִׁי תְבוֹת שְׁמִי. חסדיא"ל מֵצַד הַחֶסֶד, גְּבֻרִיָא"ל
 מֵצַד הַגְּבוּרָה, אוּרִיָא"ל מֵצַד הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי,
 בְּכָל צַד אֵלֵי הוּא מֵצַד הָאֵם, וְהֵם אֵל"י, א' כְּתָר,
 י' חֲכָמָה, ה' הָאֵם הָעֲלִיזָנָה, שְׁהִיא מְגִדֵּל עוֹ שֵׁם
 יְהו"ה.

וְעוֹד אָמַר אוֹתוֹ זְקוֹן: רַבִּי רַבִּי, וְהַמְּכַתֵּב מְכַתֵּב
 אֵלֶיהֶם הוּא, שְׁתֵּי יָדַי כּוֹתְבוֹת מִיְמִין
 וּמִשְׁמָאל, אֲבָל חָרוֹת עַל הַלְּחָת, הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי,
 (בֵּן י"ה הוּא וְדֹא"י). כְּמָה מְלָאכִים סוֹפְרִים יֵשׁ לְמַעְלָה
 שְׁכוֹתְבִים אֶת זְכוֹת יִשְׂרָאֵל, וְכְמָה מְלָאכִים
 שְׁחוֹתֵם הַמְּלָךְ בִּידֵיהֶם שְׁחוֹתְמִים אֶת זְכוֹת
 יִשְׂרָאֵל, וְכְמָה מְלָאכִים שִׁשׁוּקְלִים קְלוֹת וְחֲמוּרוֹת
 שֶׁל הַתּוֹרָה, זֶהוּ שְׁכַתּוּב אֵינָה סוֹפֵר אֵינָה שׁוֹקֵל,
 וְכִשְׁהוּא חוֹתֵם בְּמַבְעַת הַמְּלָךְ שְׁתוּא ו' (י), אֵינ

לְהַשִּׁיב. חוֹתֶם הוּא ו', חוֹתֶם אֲמַת, יָד כּוֹתֵב וְיָד
 חוֹתֶם. ה' תַּחְתּוֹנָה כּוֹתֵבְתָּ, ה' עֲלִיּוֹנָה חוֹתֵמְתָּ,
 שָׁהֶם ה' אֲצַבְּעוֹת שֶׁל יָד יָמִין וְה' אֲצַבְּעוֹת שֶׁל יָד
 שְׂמָאל. ה' תַּחְתּוֹנָה כּוֹתֵבְתָּ כָּאוֹת ו', שָׁהוּא
 קוֹלְמוֹם, קָנָה שֶׁל זְרוּעַ, ה' תַּעֲלִיּוֹנָה חוֹתֵמְתָּ כָּאוֹת
 י', שָׁהוּא כּף תִּיר.

ש"ם הדור"ש הוא צדיק, עליו נאמר יהו"ה
 אלהי"ם נתן לי לשון למודים, וזה (י) יו"ד
 ועירה, לדעת לעות את יעף דבר, הם ה"ה שפּהם,
 ועוף יעופף על הארץ, ונקדה של שם הכותב,
 והמכתב מכתב אלהי"ם הוא זה יהוהו, ש"ם
 הדור"ש, יהו"ה אלהי"ם נתן לי לשון למודים
 לדעת לעות את יעף דבר, וזה יהוה, ידיעת
 הקדוש ברוך הוא עם שכינתו, בנקדה הזו יתהלל
 המתהלל השכל ו'זרוע, וזה יתהו.

כל הנקודות הללו צריך לנקד אותם מפסוקי
 התורה, כמו שהם כתובים בדרך אמת, וכל
 תו"ה יש לה משמש שרוב עליה, והיא המרכבה

שְׁלוֹ, וְאוֹתָהּ הַוַי"ה יֵשׁ לָהּ מִנְהִיג שְׁשׂוּלֵט עֲלֶיהָ,
כְּמוֹ זָכָר עַל נִקְבָּה, וְאִין רְשׁוֹת לְנִקְבָּה אוֹ לְשְׁלוּחָה
לְעֲשׂוֹת דְּבָר בְּלִי רְשׁוֹת בְּעֵלָה, שְׁכָל מִי שְׁמַקְבֵּל,
הִיא הַנִּקְבָּה, מִהַמָּקוֹם שֶׁהִיא מְקַבֶּלֶת, וְסוּד

(דף פט ע"ב)

הַדְּבָר - כִּי גְבוּהַ מֵעַל גְּבוּהַ שׁוֹמֵר, וְכַגּוֹן זֶה
הַשְּׁלִיחַ לְמַעַלָּה מִמַּטְרוֹן, וְכַמָּה מִמְּנִים שְׁתַּחַת
יָדָיו שֶׁהֵם שְׁלִיחֵי הַשְּׂכִינָה, וְהַשְּׂכִינָה, הִיא נִקְבָּה,
אִין לָהּ רְשׁוֹת לְלָקֶת לְשׁוֹם מָקוֹם בְּלִי רְשׁוֹת
בְּעֵלָה, וְסוּד הַדְּבָר - וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה. אִם אַתֶּם
רוֹצִים שְׁתַּשְׁרָה שְׂכִינָתִי בֵּינֵיכֶם - וַיִּקְחוּ לִי, קָחוּ
מִמֶּנִּי רְשׁוֹת בְּרֵאשׁוֹנָה לְהַתְנַלּוֹת.

תקון חמשים ושש

בְּרֵאשִׁית בְּרֵא אֱלֹהִים, אֱלֹהִים הָרִי פְרִשׁוּהוּ
שָׁם יִרְאֶה, פֶּחַד, מִצַּד הָאוֹת ה' (ה"י),
שֶׁהִיא לְשִׁמְאֵל, שְׁאֵף עַל גַּב שְׁתֵּאוֹת י' הִיא
רְחֵמִים, בְּמָקוֹם שְׁשׂוּלֶמֶת ה' עֲלֶיהָ הִיא נִקְרֵאת
נִקְבָּה, כְּמוֹ זֶה ה"י, וְסוּד זֶה הַתְנַלּוֹת (בִּי"ה ה"א וְא"ו ה"א)
י"ד ה"י וְא"ו ה"י (בִּי"ד ה"א וְא"ו ה"א), שְׁאִין בְּרִיָּה בְּלִי

זָכַר וּנְקָבָה, אֲשֶׁר שָׂנִי שִׁתְּפִים הֵם בְּכֵן וּבְכַת, הָאֵב
 וְהָאֵם, אֶחָד נוֹתֵן טַפָּה זָכַר וְאֶחָד נְקָבָה, וּכְשִׁשׁוּלֵט
 הַזָּכָר עַל הַנְּקָבָה הוּא זָכַר, וּכְשִׁשׁוּלֵטָת הַנְּקָבָה עַל
 הַזָּכָר הִיא נְקָבָה, וַחֲרֵי פִרְשׁוּהוּ בְּסוּד אֶשָּׁה כִּי
 תִזְרִיעַ וַיִּלְדָּה זָכָר.

וְסוּד עֲלִיזוֹן כָּאֵן, לְפַעְמִים נִזְרְקוּ שְׁתֵּי טַפּוֹת,
 לְפַעְמִים שְׁלֹשׁ, לְפַעְמִים אַרְבַּע, לְפַעְמִים
 ה', לְפַעְמִים ו', לְפַעְמִים ז', וְזֶה הַסּוּד שֶׁעָלוּ לַמַּטָּה
 שְׁנַיִם וַיִּרְדּוּ שִׁבְעָה, שְׁתֵּי טַפּוֹת הֵן לְפַעְמִים צִר"י
 וְלְפַעְמִים שְׁב"א, שְׁלֹשׁ לְפַעְמִים הֵן סְגוּ"ל
 וְלְפַעְמִים שׁוּר"ק, לְפַעְמִים שִׁבְעַת כְּמוֹ זֶה ז' מִן יָרַע,
 וְשְׁלֹשׁ טַפּוֹת צְרִיכוֹת שְׁמִירָה מִן כְּב"ד מְחוּ"ל
 מְר"ה, שְׁנַיִמָּר בָּהֶם וַיִּצּוּ יְהו"ה אֱלֹהֵי"ם עַל
 הָאָדָם, וּפִרְשׁוּהוּ, אֵינְ צוֹ אֵלָא עֲבוּדָה זָרָה, וְזֶה
 הַכְּבֵדָה, שְׁנַיִמָּר בּוֹ כָּל הַכּוּעִם כְּאֵלוֹ עוֹבְדֵי עֲבוּדָה
 זָרָה, וּמִשּׁוֹם זֶה לֹא צָרִיךְ לְהַרְיֵק טַפּוֹת אֵלָא
 בְּאַהֲבָה, וְלֹא בְּכַעַס וּבְקַטְמָה, וּכְשִׁזְרַק אָדָם שְׁלֹשׁ
 טַפּוֹת בְּאַהֲבָה, נִקְרְאוּ סְגוּלָתָ"א, וְסוּד הַדְּבָר -
 זָרְקָן"א מִקָּרֵף שׁוֹפָר הוֹלֵךְ סְגוּלָתָ"א.

עַל הָאָדָם, זוֹ שְׂפִיכוֹת דְּמַיִם, זֶהוּ שְׂכָתוֹב בְּאָדָם
 דָּמוֹ יִשְׁפָּךְ, זוֹ הַתְּעוֹרְרוֹת שֶׁל הַטְּפָה שֶׁל
 הַנְּקֵבָה שֶׁהִיא מִלְחָה אֲדָמָה, וְאִם הִיא סָגוּ"ל,
 נִקְדָּה לְמִטָּה הִיא נִקְבָּה, נִקְדָּה שֶׁלֹּמְעֵלָה הִיא זָכָר,
 וּבְשׂוֹרֵק אוֹתָהּ בְּמַר"ה, שֶׁהִיא גֵיהֶנָם, הוֹרְגָת
 (אוֹתָהּ)•

לֵאמֹר, זֶה גִלּוּי עֲרִיזוֹת, וְזֶה טָחוּ"ל, מִי שְׂוֹרֵק
 בְּאִשְׁתּוֹ בְּעֶצֶב וּבְקִטְמָה, הַתְּנַלְתָּה בּוֹ
 עֲרוּהָ, וְלִכֵּן עֲרוֹת אָבִיךָ וְעֲרוֹת אִמְךָ לֹא תִנְלָה.
 טָחוּל הִיא לִילִית, מָרָה שְׁחָרָה, עֲרוֹת הַכֹּל (שֶׁל הַכְּלָה)•

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: אֲבֵא, הַשְּׁעוֹר שֶׁל עֲרִיזוֹת הֵם
 בְּמָקוֹם יְדוּעַ אִי לֹא? אָמַר לוֹ: בְּנִי, יְהוּ"ה
 הוּא י' אֵב, ה' אִם, ו' בֵּן, ה' בַּת, ה"ה הֵם אִשָּׁה
 וּבָתָהּ, כְּלָה וְחִמּוּתָהּ, כְּפִי עֲנִפֵי הָאֵילָן כֶּף נִקְרָאוּ.
 עֲנִפֵי הָאֵילָן נִפְרָדִים לְמַעְלָה בְּאֵילָן, כְּמוֹ שֶׁבְּאֲרוּהוּ
 וּפְנִיָהּם וּבְנִפְיָהּם פְּרוּדוֹת מְלַמְעֵלָה, וְעֲלֵיהֶם נֵאמַר
 וְלֹא יִנְלָה כְּנֶפֶס אָבִיו, וְהֵם מִתְיַחֲדִים לְמִטָּה.

כְּמוֹ לוֹלֵב, שֶׁהוּא אֲנֵדָה אַחַת לְמִטָּה בְּכָל אֵלוֹ
 הַמִּינִים שֶׁל הַדָּם וְעַרְבָּה, שֶׁהֵם שְׁלֹשָׁה
 הַדָּסִים וְשְׁתֵּי עַרְבוֹת, וְהוּא בְּפִרּוּד לְמַעְלָה,
 שֶׁהָעֲנָפִים נִפְרָדִים לְיָמִין וְלְשִׁמְאֹל, וּמִשּׁוּם זֶה,
 נִפְרָצוּ עֲלָיו - פָּסוּל, נִפְרְדוּ עֲלָיו - כָּשֶׁר, וְהַפְרִץ
 הַזֶּה הוּא פְרוּץ בְּעֵרוֹה בֵּין עֲנָף לְעֲנָף, וְלִבֵּן נֹאמֵר
 שֶׁם לֹא תִקְרְבוּ לְגִלוֹת עֵרוֹה, לֹא צְרִיךְ לְקַרֵּב אֶת
 הָאוֹתִיּוֹת שֶׁהֵן יְהו"ה לְמָקוֹם ^(דף ז ע"א) עֵרוֹה, וְסוּד
 הָעֵרוֹה נִרְמָז בְּשְׁתֵּי (עב) אוֹתִיּוֹת ע"ר ו"ה ע"ר ר"ע
 בְּעֵינֵי יְהו"ה, וְהָעֲנָפִים תִּלְלוּ ^(לא) נִפְרְדוּ שֶׁתִּהְיֶה
 עֵרוֹה בִּינֵיהֶם, אֵינּוּ אֵלָּא חוּץ מִמְּקוֹמוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא אֲדֻנִי. זֶהוּ שְׂכָתוֹב לֹא יִגְרַךְ רָע,
 שֶׁבְּפִירוֹת תִּמְצָא אֵב וְאֵם וּבֵן כְּאֶחָד בְּבִינָה, כִּי
 י"ה, וְאֵין שֶׁם עֵרוֹה, וְתִמְצָא אוֹתָם לְמִטָּה, אַח
 וְאַחוֹת שְׁנֵיהֶם בְּיַחְוֵד, הָאֵחַ הוּא הָעַמּוּד הָאֲמֻצָּעִי,
 ד' - אַחוֹתוֹ, וְשְׁנֵיהֶם הֵם אֶחָד בְּלִי פְרוּד, אִף עַל
 נֵב שְׂצַדִּיק הוּא תִיחּוּד שֶׁל כָּלָם.

בִּינְתֵימָם הִנֵּה אֵלֵיהֶן הַזְדַּמֵּן לְרַבִּי שְׂמַעוֹן, וְאָמַר
 לוֹ: רַבִּי רַבִּי, שְׂעוּר הָעֲרִיּוֹת כֵּן הוּא

וְדַאי, בְּכָל הַסְפִירוֹת אֵין יַחֲוֹד שֶׁל אַחַת עִם
 חֲבֵרָתָהּ כְּמוֹ שֶׁל זָכָר וּנְקֵבָה, אֲלֵא רַק בְּצַדִּיק,
 שֶׁהַיַּחֲוֹד שֶׁל שְׁנֵיהֶם אֵינוֹ בְּכָל הָאֵיבָרִים שֶׁלָּהֶם,
 אֲלֵא רַק בְּבְרִית מִילָה, בְּשֵׁאֵר הָאֵיבָרִים קִרְבָּה שֶׁל
 אַחְוָה יֵשׁ שָׁם וְלֹא שֶׁל יַחֲוֹד, וְזֶהוּ סוּד הָאֵילָן
 שֶׁעֲנַפָּיו נִפְרָדִים לְמַעְלָה בְּכָל צַד, וְסוּד הַדָּבָר -
 וְהַשֵּׁב בְּאֵיתָן קִשְׁתּוֹ וַיִּפְּזוּ זְרַעֵי יָדָיו, אֲבָל לְמַטָּה
 בְּלִם אֲגִדָּה אַחַת, יַחֲוֹד אַחֵד, וּמַשּׁוּם זֶה לְמַטָּה
 בְּצַדִּיק צָרִיד לְקָרֵב אֶת אוֹתֵיּוֹת יְהו"ה עִם
 שְׂכִינָתוֹ, שֶׁהֵיא קִרְבָּה שֶׁלָּה קִרְבָּן לִיהו"ה.

וְכִי הַשְׂכִּינָה הָעֲלִיזָה עִם תְּכֻמָּה, צָרִיד לְקָרְבָם
 לְצַדִּיק וְכָל הָעֲנַפִּים שָׁם מְתִיחָדִים וְנִקְשָׁרִים
 וּמַשְׁלָבִים, וּמְקַבְּלִים זֶה מִזֶּה, וְהַכֹּל עַל יְדֵי הַצַּדִּיק,
 וּבְלֵי צַדִּיק אֵין קִרְבַת הַיַּחֲוֹד אֲלֵא אַחְוָה, וּמַשּׁוּם
 זֶה חֶסֶד שָׁם נִקְרָא ו' אַח וְה' אַחֹת, מִצַּד הַיָּמִין,
 וּבְמִקוֹם הַזֶּה נֹאמֵר וְאִישׁ אֲשֶׁר יִקַּח אֶת אַחֹתוֹ בֵּת
 אָבִיו אוֹ בֵּת אָמוֹ וְגוֹמֵר, חֶסֶד הוּא, וְעַם כָּל זֶה
 שֶׁחֶסֶד הוּא, וְנִבְרָתוֹ לְעֵינֵי בְּנֵי עַמָּם. מִי שֶׁמְחַבֵּר

אותיות במקום של פרוד, כאלו הפריד ביניהן,
ומשום כך ונכרתו, מדה פננד מדה.

וכך י"ה בימין הם באחות, ואין יחוד אלא על
ידי צדיק, ומשום זה במקום הזה לא תקרבו
לגלות ערות, וכך בשוק ימין ושמאל שם אלהים
אחרים, ולא צריך לקרב שם אותיות בזמן
שאלהים אחרים שם, שהם מצד של עבודה זרה,
וסוד הדבר - ויקריבו לפני יהו"ה אש זרה.

וכל אותם העריות הם סמא"ל ונחש, שתובעים
לעשות דינים ומגלים אותם לפני יהו"ה,
ומשום זה נקראו עריות, וזהו סוד, וסוד אחר אל
הנל, שזה גורם גלות וגולה בין העמים, מי שמנלה
ערותו שם, כך הוא מתנלה בין העריות, שהם
אלהים אחרים, ומי שמכסה עליהם, כך הוא
מתכסה ביניהם, ומשום זה ולא ינלה פנף אביו,
זו שכינה שגלתה בין העמים בגלל החטא הזה,
כמו שנאמר ובפשעיהם שלחה אפכם.

וְאַרְבַּע פְּעָמִים נִלְתָּה שְׂכִינָה לְנִלּוֹת, מִשּׁוֹם
שֶׁהַכְּנִיסוֹ עָרוּהָ בֵּין אַרְבַּע הָאוֹתִיּוֹת,
וְאִם עַל גַּב שְׁנָאֵמַר כָּל הָעֲרִיּוֹת הִלְלוּ בְּסִפִּירוֹת
וּבְשֵׁם שֶׁל יְהו"ה, לֹא בְּמִקוֹמוֹ שְׁלִמְעָלָה, אֲלָא
בְּשִׂשְׂכִינָה נִלְתָּה, כָּל הַסִּפִּירוֹת יָרְדוּ עִמָּה, וְאִין
פְּרוּד בָּהּ וּבֵין עֲשָׂר הַסִּפִּירוֹת, וּכְשִׁי יָרְדוּ, הִתְלַבְּשׁוּ
בְּשִׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל שְׁשֶׁה עֲנָפִים, חֶסֶד בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן,
גְּבוּרָה בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי, הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי,
שְׁלֹשׁ סִפִּירוֹת שְׁנִיּוֹת בְּשִׁלְשָׁה יָמִים אַחֲרֵיהֶם, שֶׁהֵם
רְבִיעֵי חֲמִישִׁי וְשִׁשִּׁי.

וְעֲשָׂר אֲמִירוֹת זֶה י' הָאֲבָא, תְּמַשָּׁה אֹרֹךְ זוֹ ה'
הָאֲמָא, שֵׁשׁ פְּעָמִים טוֹב ו' שֵׁשׁ בְּשִׁשֶׁת
יָמוֹת הַחֹל, ה' שֶׁל הַשִּׁשִּׁי ה' שֶׁל יְהו"ה, רֵא"ש שֶׁל
בְּרֵאשִׁית זֶה כְּתָר, הָרֵאשׁ לְכָל הָרֵאשִׁים.

וְלָמָּה יֵשׁ פְּרוּד? מִשּׁוֹם שְׂאִין צְדִיק, אוֹת הַכְּבִרִית,
שָׁם, וְסוּד הַדְּבָר - אִין אָדָם צְדִיק בְּאֶרֶץ,
שֶׁהוּא אוֹת הַכְּבִרִית שָׁם, וּבְשִׁשֶׁת שָׁהוּא הַיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי, שָׁם קָרִיבָה וְהִתְחַוֵּד שֶׁל שֵׁם יְהו"ה וְכָל

הספירות, ומשום כך זונגם של תלמידי חכמים
 מליילי שבת לליילי שבת, העריות הללו הם ודאי
 למטה, אבל למעלה ^(דף ז ע"ב) נאמר לא יגרוך רע,
 וצדיק שקרב לאשתו בימות החל, אותו הבן
 שעושה, נאמר עליו צדיק ורע לו, שגורם שנעשה
 קדש חל, שהוא היום השביעי, ובאותו זמן הוא
 הסוד של צדיק ורע לו רשע ומזב לו, אבל למעלה
 אין ערוה וקצוץ ופרוד ופרוץ, ומשום זה למעלה
 (אין לה לדמה ליוצרה, שתאמר בה, שלמעלה) יש יחוד באח ואחות,
 ובבן ובבת, באם עם בן. אם בן, אין לה לדמות
 ליוצרה, שאתה היית גורם שלא תהיה בדמותו
 למעלה, כמו שנאמר כי אם עונותיכם היו
 מברלים בינכם לבין אלהיכם.

ובא וראה, בשעה שרצה הקדוש ברוך הוא
 לברא אדם, כך היה רוצה לעשות אותו
 כמו דמותו, בלי ערוה ובלי פרוץ ופרוד, כמו
 שנאמר נעשה אדם בצלמנו בדמותנו, שיהיו כל
 הספירות כלולות בו, בלי פרוד וקצוץ, ולהתיחד
 בן עם בת שהם אחים, שעליהם נאמר אחים

הַתְּאוּמִים, וְהוּא שְׂכֵתוֹב וַיְהִי תְּאוּמִים מִלְּמִטָּה וַיִּחַדּוּ
 יְהִי תְּמִים עַל רֵאשׁוֹ, בְּאִיזָה מְקוֹם? אֵל הַטַּבַּעַת,
 זוּ הַטַּבַּעַת שֶׁל אוֹת בְּרִית מִיָּלָה, שֶׁהוּא שְׁעוֹר לְכָל
 הָעֲרִיּוֹת לְמִטָּה, וְשְׁעוֹר שֶׁל הַיְחוּד לְמַעְלָה,
 וְלְמַעְלָה נֶאֱמָר בּוֹ וְלָקַח גַּם מִעֵץ הַחַיִּים וְאָכַל וַחֲי
 לְעוֹלָם, אֲכַל לְמִטָּה נֶאֱמָר בּוֹ וּמִעֵץ הַדַּעַת טוֹב
 וְדַע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ, אֵל תִּעְרַב בַּיְחוּד טוֹב עִם
 דַּע, וְאִם לֹא, מוֹת תָּמוּת. נֶאֱמָר כְּאֵן מוֹת תָּמוּת,
 וְנֶאֱמָר בְּשֵׁבֶת מְחַלְלִיהָ מוֹת יוֹמֵת.

וְאֶדָּם וְדֹאֵי נַעֲשֶׂה בְּדַמוֹת שֶׁל מַעְלָה, וְעֲשֶׂה שָׁם
 פְּרוּד וְנִפְרָד מִשָּׁם. אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר:
 אָבִיא, אֵיךְ נַעֲשֶׂה בְּדַמוֹת שֶׁל מַעְלָה, שְׁחֲרִי שְׁמַעְנוּ
 שָׁם כְּמָה דַּעוֹת? אָמַר לוֹ: בְּנִי, כְּשֶׁנַּעֲשֶׂה, כָּל
 הַסְּפִירוֹת נִכְלְלוּ בְּדַמוֹת שֶׁל נִשְׁמָתוֹ, וְנִשְׁמָתוֹ
 הִיָּתָה מְרֻכְּבָה לָהֶם, כְּמוֹ שְׁנִשְׁמָתוֹ, שְׁעָלֶיהָ נֶאֱמָר
 וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ, כְּמוֹ שְׁעֵשֶׂר
 סְפִירוֹת בְּלִימָה, וְכָל הַגּוֹנִים שֶׁל הַנְּשָׁמוֹת הָיוּ
 מְאִירִים בְּנִשְׁמָתוֹ וְהָיוּ מְאִירִים עַל פְּנָיו, וּמִמֶּנּוּ הָיוּ
 מוֹדְעִים עֲלִיוָנִים וְתַחְתּוֹנִים, וְהָיוּ מִשְׁתַּחֲוִים לוֹ

בְּגִלְלַת הַמְּאֻרֹת הִלְלוּ שְׁהִיוּ מְאִירִים בּוֹ. כְּמוֹ
 שֶׁהָאָדָם שְׁלֹמֶעֱלָה שְׁהִיוּ מִשְׁתַּחֲוִים לוֹ, כִּי הָיוּ
 מִשְׁתַּחֲוִים לָאָדָם שְׁלֹמֶטָה, עַד שֶׁהוּא הָיָה אוֹמֵר
 בּוֹאוּ נִשְׁתַּחֲוֶה וְנִכְרַעַה נִכְרַכָּה לְפָנַי יְהו"ה עוֹשֵׁנִי,
 וּבְאוֹתוֹ זְמַן הוּא הָיָה שׁוֹלֵט עַל כָּל הַהַמוֹנִים שֶׁל
 מַעְלָה וּמַטָּה.

הַגִּזּוֹן הַשָּׁחַר שֶׁל הָעֵינַי, וְשִׁעְרָיו שְׁחֹרֹת, וְכָל
 הַגִּזּוֹנִים שְׁחֹרִים יָפִים נִתְּנוּ בּוֹ מִצַּד הָאֵם.
 לֶכֶן הָעֵינַי וְלֶכֶן הַפָּנִים וְלֶכֶן הַמַּחַ וְלֶכֶן הָעֲצָמוֹת
 נִתְּנוּ בּוֹ מִצַּד הָאָב, שְׁחֵרֵי פְרִשׁוּהוּ בְּעֲלֵי הַמְּשָׁנָה
 שֶׁהַלֶּכֶן שִׁבְעִין וְהַמַּח וְהָעֲצָמוֹת נִתְּנוּ מִהָאָב, וְשָׁחַר
 הָעֵינַי וְהַשִּׁיעָר נִתְּנוּ מִהָאֵם, וְהַלֶּכֶן וְהַשָּׁחַר, שְׁנֵיהֶם
 נִמְצְאוּ מִכֶּתֶר עֲלִיּוֹן, הַשָּׁחַר מִבְּחוּץ וְהַלֶּכֶן
 מִבְּפָנִים, וְעֲלִיוֹ נֵאמַר וְעַתָּה לֹא רָאוּ אוֹר בְּהִיר
 הוּא בְּשִׁחְקִים, וְכֵתוּב אַחַר אוֹמֵר יִשֶׁת חֲשׂוֹךְ סִתְרוּ.

וְחֵרֵי פְרִשׁוּהוּ הַחֲבָרִים, שָׁחַר נִקְבָּה לְלֶכֶן,
 וְהַתּוֹרָה מִשֵּׁם הִיא לֶכֶן מִבְּפָנִים וְשָׁחַר
 מִבְּחוּץ, וְלִמְעַלָּה הָאָב וְהָאֵם אָמְרוּ עַל הָעַמּוּד

הָאֱמָצְעִי וְשָׁכִינְתּוֹ נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ בְּדַמוֹתֵנוּ,
הַעֲמוּד הָאֱמָצְעִי בְּלֶבֶן וְהַשְּׁכִינָה בְּשָׁחַר, וְהוּ
שְׁפָתוֹב שְׁחוֹרָה אֲנִי וְנֹאֶוֶה. וּבֹא תִרְאֶהָ, הָאֵם
הָעֲלִיּוֹנָה הִיְתָה שְׁחוֹרָה לְפָנַי אוֹתוֹ אוֹר שְׁלֹפְנַיִם
מִמְנָה, אֲכַל בְּשִׁיּוֹרְדַת לְמַטָּה נִרְאִים גְּנוּנִיהַ בְּחִמְשׁ
סְפִירוֹת, שָׁהֵם חֲמִשָּׁת עֲנָפֵי הָאֵילָן, זְרוּעַ יָמִין
וְשִׁמְאֵל וְהַגּוֹף וְשְׁתֵּי שׁוֹקֵימ, הַצַּדִּיק נוֹטֵל כָּל
הַגְּנוּנִים. וְהוּ שְׁפָתוֹב וְרִאִיתִיהַ לְזִכַּר בְּרִית עוֹלָם,
וְרִאִיתִיהַ בְּגְנוּנִים מְאִירִים, וּכְךָ הַשְּׁכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה
נִרְאִית בְּחִמְשָׁה גְנוּנִים מִמַּטָּה לְמַעְלָה, וְאֵלוֹ הַגְּנוּנִים
שֶׁל שֵׁשׁ הַסְּפִירוֹת, וְעֲלִיהֶם נֶאֱמַר וּתְכַלֵּת וְאֲרַגְמֵן
וְתוֹלַעַת שָׁנִי ^(דף צא ע"א) וְשֵׁשׁ וְעוֹזִים, וּכְמוֹ שְׁנֵבֶלֶלִים כָּל
הַגְּנוּנִים מִמַּעְלָה לְמַטָּה בְּצַדִּיק, כֶּךָ נְכַלְלִים כָּל
הַגְּנוּנִים מִמַּטָּה לְמַעְלָה בְּעֲמוּד הָאֱמָצְעִי.

בֹּא וּרְאֶהָ, אֲרַבְעָה עֲנָפִים גְּדוֹלִים הָיוּ בְּאֵילָן, וְהֵם
הָיוּ שְׁתֵּי זְרוּעוֹת וְשְׁתֵּי שׁוֹקֵימ, וּבְכֵלֵם בְּשַׁעוֹר
שֶׁל הָאוֹת ו' הָעֲלִיּוֹנָה, וּבְכֵל אִמָּה חֲמִשָּׁה עֲנָפִים
קַטְנִים שָׁהֵם זָרַת, שְׁנֶאֱמַר בּוֹ וְשָׁמַיִם בְּזֶרַת תִּכְנֶן,
וְהֵם הַשַּׁעוֹר שֶׁל ה', וְעַל ה' עֲנָפִים הָיָה י' שֶׁהוּא

כַּף הַיָּד, וְזֶה פְּרִי הָאֵילָן, וְכַמָּה שְׂרָטוּטִים מִרְקָמִים
 בְּכַף הַיָּד, אֲשֶׁר הֵגוֹנִים הַיָּפִים שֶׁל הַפְּרִי, אֲשֶׁר
 נִפְתַּח הַשְּׂשֻׁנָּה, אֲשֶׁר עָשָׂה מִמֶּנָּה פְּרִי, וְהֵם כִּפְתוּר
 וּפְרָח לְשֵׁשֶׁת הַקָּנִים הַיִּצְאִים מִן הַמְּנֹרָה, וְאֵלּוּ
 שְׁלֹשׁ עֲצָמוֹת בְּזָרוּעַ יָמִין וְשְׁלֹשׁ בְּזָרוּעַ שְׂמָאל.
 הַמְּנֹרָה, הַגּוֹף שֶׁל הָאֱמֻצָּע.

בְּנִי, בְּכֹל הַתְּקוּנִים הַלְלוּ בְּרָא אֶת הָאָדָם וְכַת
 זִוּגוֹ, (וְאִם) הוּא עָשָׂה פִּרּוּד לְמַעַלָּה בֵּין
 הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשְׂכִינְתּוֹ, אֲשֶׁר לְסֻלּוֹק הַשְּׂכִינָה
 מִהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, כִּי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְסַלֵּק
 מִמֶּנּוּ בֵּת זִוּגוֹ וּמְסַתְּלֵק הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִמֶּנּוּ,
 אֲשֶׁר מְקוּם אֲשֶׁר שׁוֹרָה שְׂכִינָה, אֵין הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא שׁוֹרָה אִשׁ, וּמִזֵּין לָנוּ אֲשֶׁר הִסְתַּלְּקָה בֵּת זִוּגוֹ
 מִמֶּנּוּ? כִּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וַיֹּאמֶר יְהוָה לֹא טוֹב הָיִיתָ
 הָאָדָם לְבַדּוֹ, וְזֶה גֵרָם לִיעֲקֹב שֶׁנֶּאֱמַר כּוֹ וַיִּוְתֵר
 יַעֲקֹב לְבַדּוֹ, וּבְאֹתוֹ זְמַן נִצַּח אֶת סַמְא"ל, וַיִּנְעַע
 בְּכַף יָרְכוֹ, בְּאִיזָה מְקוּם פּוֹרַח? בְּגִיד הַנְּשִׂאָה,
 אֲשֶׁר פָּרַח י' מְגִיד הַנְּשִׂאָה, אֲשֶׁר י' שֶׁל יַעֲקֹב, וְהוּא
 נִשְׂאָר עַקֵּב, אֲשֶׁר הוּא רֵשׁ בְּעַקֵּב, וְזֶה הַסּוּד שֶׁל וַיְרֹד

אוֹתוֹת בְּעֵקֶב עֲשׂוֹ, (שֶׁהוּא דָשׁ בְּעֵקֶב בְּגִלּוֹת וּבְעַל שֶׁל מַלְכוּת שְׁבָעִים
אֲמוֹת, שֶׁהוּא לֹנֵב וְלֹא לְרֹאשׁ).

כִּמוֹ שְׁנָרֵם אָדָם שֶׁהִשְׁכִּינָה נִפְרָדָה מִן הַקְדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא, כִּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וּבִפְשָׁעֵיכֶם שִׁלַּחָה
אִמְכֶם, וְנִשְׁאַר הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יְחִידִי בְּלִי
הַגְבִּירָה, זֶהוּ שְׁפָתוֹב תִּצְדִּיק אָבֵר, מַה זֶה אָבֵר?
אָבֵר לַגְבִּירָה, וּמַשׁוּם זֶה לֹא טוֹב הֵיזֶת הָאָדָם לְבַדּוֹ
אֵעֲשֶׂה לוֹ עֶזֶר בְּגִנְדּוֹ, זֶה אַחֲרָת, שְׁאִינָה בַת זִוְגוֹ,
מִצַּד שֶׁל עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, בְּאִסּוּר וְהִתֵּר, טַמְאָה
וּמִתְהַרָה, כְּאִשׁר וּפְסוּל, דָּם טָהוֹר וְדָם נָדָה, וּמַשׁוּם
זֶה פְּרִשׁוּתָהּ, זָכָה - נִעֲשֶׂה לוֹ עֶזֶר, לֹא זָכָה - בְּגִנְדּוֹ,
שֶׁתִּסְתַּלְּקָה מִמֶּנּוּ אִשָּׁה שֶׁהִיא עֵץ הַחַיִּים, שֶׁנֶּאֱמַר
בָּה עֵץ חַיִּים הִיא לַמַּחְיִיקִים בָּהּ, רִאֵה חַיִּים עִם
אִשָּׁה אֲשֶׁר אָהַבְתָּ, שֶׁעָלֶיָה נֶאֱמַר וְלָקַח גַּם מֵעֵץ
הַחַיִּים וְאָכַל וַחֲיִי לְעֹלָם, שֶׁהוּא הָיָה חָרוּת עַל
הַלּוֹחוֹת, חָרוּת מִמְּלֶאךְ הַמּוֹת, חָרוּת מִשְׁעַבּוֹד
מִלְּבִיּוֹת, חָרוּת מִכָּל הַמַּחְלוֹת הַרְעוֹת, מֵעֲנִיּוֹת
וּמִפְשׁוֹת וְצַעַר וְדַחַק וְרָעַב, וְעָלֶיָה נֶאֱמַר, אֶרֶץ
אֲשֶׁר לֹא בְמִסְכְּנוֹת תֹּאכַל בָּהּ לֶחֶם וְכוּ'.

הַסֵּתֶלְקָה מִמֶּנּוּ, וְנִתְּנָה לוֹ אַחֲרַת מִצַּד הַלְּבָנָה,
 שֶׁנֶּאֱמַר בָּה עֵת לְלֶדֶת וְעֵת לָמוֹת וְכוּ',
 שְׁחֲצִיָּה חַיִּים וְעֹשֶׁר, וְחֲצִיָּה מָוֶת וְעֹנִי, כְּמוֹ שֶׁהֵלֵב
 שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ לֵב חָכָם לִימִינוֹ וְלֵב כְּסִיל לְשִׁמְאֹלוֹ,
 שְׁנַיִם בְּשִׁתְּפוֹת, וְלִכְּזֶן אִם זָכָה - עוֹר, בְּמִלּוֹי
 הַלְּבָנָה, וְאִם לֹא זָכָה - בְּנִגְדּוֹ, בְּחֶסְרוֹן הַלְּבָנָה.

הַעֲרִיזוֹת מִצַּד שֶׁל י"ה, ע"ר י"ה תַּעֲזוֹר בְּשִׁתְּפָה,
 עֲרִיזוֹת מִהַצַּד שֶׁל ו"ה, לֹא תִקְרְבוּ
 לְגִלּוֹת ע"ר ו"ה, וְזוֹ לִילִי"ת שֶׁהִיא עֲרֹנוֹת אִשָּׁה
 וּבִתָּה, שֶׁחֵן ה"ה, עֲרֹנוֹת כִּלְתָהּ זוֹ י' קִטְנָה שֶׁל
 אֲדֹנָי, שֶׁהִיא הַכֹּלָה הָאֲמוּרָה בְּשִׁיר הַשִּׁירִים. בֹּא
 וּרְאֵה, הַשְּׂכִינָה הַתְּחִתּוֹנָה נִקְרָאת בִּתְּהַ מִהַצַּד שֶׁל
 הָאִם הָעֲלִיוֹנָה, וְהַכֹּלָה מִהַצַּד שֶׁל כ"ל כ"ל ה',
 אַחֲזוֹת מִהַצַּד שֶׁל הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, שָׂאֵר בְּשָׂרוֹ
 מִהַצַּד שֶׁל אוֹתוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ בְּשִׁנָּם הוּא בְּשָׂר, מִצַּד
 שֶׁל דְרָגָתוֹ. (דף צא ע"ב)

תקון שבועה וחמשים

בראשית, תר"י שב"א, והם שתי נקודות שתי
 יצירות, שנאמר בהן וייצר יהו"ה
 אלהים מן האדמה כל תיבת השדה ואת כל עוף
 השמים, ויבא אל האדם לראות מה יקרא לו וכו'.
 בא וראה כמה נשמות וכמה ציורים ציר הקדוש
 ברוך הוא בדמות המרכבות של מעלה, שהן חיות
 הקדש, שבני אדם יורשים מהם נשמות, ומביא
 הקדוש ברוך הוא את האדם בגלגול על כלם
 לראות מה יקרא לו, ולא מצא בהם עור. זהו
 שכתוב ולאדם לא מצא עור כנגדו, והוא קרא
 להם לכל אחד שמות כפי הכח שלמעלה, שנאמר
 בהם המוציא במספר צבאם לכלם שמות יקרא,
 לכל תיה ומלאך ואופן קרא לו בשם ידוע, לכל
 אחד על מתכנתו בעבודתו ובמשמרתו.

בא וראה, אדם תיה מכיר כל מלאך ואופן ותיה
 ושדה, כל אחד שהיה ממנה על שליחותו,
 ותיה ידע כל שם של כל אחד שהיה כפי

שְׁלִיחוֹתוֹ, וְכִךְ הָיָה קוֹרְא לּוֹ, שְׂכָךְ מְצֵאֲנוּ בְּסִפְר
 רוֹיָא"ל שְׁנֵתַן לְאָדָם הָרֵאשׁוֹן, שְׁמַטְטְרוּ"ן קָרָא לוֹ
 הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁמוֹת רַבִּים, לְפַעְמִים נִקְרָא
 מִיטְטוּ"ר (מִי"מְטוּר) בְּזִמְן שְׁמִמְנָה עַל הַמָּטָר,
 וְלְפַעְמִים נִקְרָא פִתְחוּ"ן סַגְרוּ"ן (אֲטִימוּ"ן) (אֲטִמוּ"ן),
 אֲטִמוּ"ן בְּזִמְן שֶׁהוּא אוֹמֵם אֶת הַטָּאִי יִשְׂרָאֵל.
 סַגְרוּ"ן בְּזִמְן שֶׁסוּגַר שְׁעָרֵי הַתְּפִלָּה, פִתְחוּ"ן בְּזִמְן
 שֶׁפּוֹתַח שְׁעַר הַתְּפִלָּה, (פִּסְקוּ"ן) (פִּיסקוּ"ן) בְּזִמְן שֶׁפּוֹסֵק
 הַלְבוֹת שֶׁל הַמְּשֻׁנָּה בִּישִׁיבָה הַתְּחִתוֹנָה, וְכִךְ כָּל
 הַשְּׁמוֹת כְּפִי שְׁלִיחוֹתוֹ, וְכִךְ כָּל מַלְאָךְ מְשַׁתְּנָה
 שְׁמוֹ כְּפִי שְׁלִיחוֹתוֹ. זֶהוּ שְׂכָתוֹב לָמָּה זֶה תִּשְׁאַל
 לְשָׁמַי וְהוּא פְּלֵאֵי, וְכְּפִי הַנֵּם שְׁעוֹשִׂים - כִּךְ הַשֵּׁם
 שְׁלָהֶם.

וְלְכָל שְׁלִיחוֹת וּשְׁלִיחוֹת שְׁלָהֶם יֵשׁ רַנֵּע וְשָׁעָה
 יְדוּעָה, וּמְזוּל יְדוּעַ וְיוֹם יְדוּעַ וְכוּכָב יְדוּעַ
 וְשֵׁם מְשַׁתְּנָה, הַמְּלָאָךְ הַזֶּה נִקְרָא בְּשֵׁשׁ רַבּוּא
 שְׁמוֹת שֶׁל מַלְאָכִים, הוּא נִקְרָא חַסְדִּיא"ל בְּזִמְן
 שְׁעוֹשֶׂה חֶסֶד עִם הָעוֹלָם, גְּבֻרִיא"ל בְּזִמְן שְׁעוֹשֶׂה
 גְּבוּרָה בְּעוֹלָם, סַתוּרִיא"ל בְּזִמְן שֶׁמְסַתֵּיר אֶת פְּנֵי

הָעוֹלָם בְּכַנְפָיו מִמְּלֶאכִי הַחֲכֵלָה הַלְלוּ, וְהוּ שְׂכָתוֹב
וְתַחַת כְּנָפָיו תִּתְחַסֶּה צְנָה, וְנִקְרָא חַתְמֵי־א"ל בְּזִמְנֵן
שְׁחֹתֵם זְכוֹת וְחוֹבוֹת עַל בְּנֵי הָעוֹלָם, כַּתְבֵי־א"ל
בְּזִמְנֵן שְׂכוֹתֵב חוֹבוֹת וּזְכוֹת.

וּלְכָל מְלֶאךָ בְּפִי שְׁמוֹ יֵשׁ פְּסוּק בַּתּוֹרָה.
כַּתְבֵי־א"ל עַל שֵׁם וְהַמְכָתֵב מְכַתֵּב
אֱלֹהִים הוּא וְנוֹמֵר, זַכְרֵי־א"ל עַל שֵׁם זוֹכֵר בְּרִית
אֲבוֹת, וַיֵּשׁ לוֹ כָּתוּב זְכָרְנוּ לְחַיִּים, וְנִכְנַע בְּזִכּוֹר,
שְׁמֵרֵי־א"ל בְּשִׁמּוֹר, חַסְדֵי־א"ל בְּחֶסֶד, גְּבוּרֵי־א"ל
בְּגִבוּרָה, צְדָקֵי־א"ל בְּצִדְקָה, רַפְּאֵי־א"ל (בְּרַפּוּאָה, יְתוּאֵי־א"ל)
בַּתְּפִאָרֶת, מַלְכֵי־א"ל בְּמַלְכוּת. אֵינִן מְלֶאךָ שְׂאִינֵן לוֹ
עֶקֶר וַיִּסּוֹד בַּפְּסִירוֹת, וּלְכָל סְפִירָה יֵשׁ שֵׁם יְדוּעַ
וְהוּי"ה יְדוּעָה, וּלְכָל הַשְּׁמוֹת שֵׁם יֵשׁ לָהֶם עֶקֶר
וַיִּסּוֹד.

וְהַכֹּלֵל הַזֶּה נִקְטָ בְּיַדְךָ, שְׂכָל הַמְּמַנִּים שְׁלֵעִיל,
שְׁמוֹתֵם תְּלוּוִים בַּפְּסִירוֹת, וְלְשְׁמוֹתֵיהֶם
יֵשׁ לְכָל אֶחָד פְּסוּק עַל שְׁמוֹ.

וְכָל הַמְּלָאכִים שְׁפוּסֵיהֶם סוּסֵי אֵשׁ, וּמִרְכָּבוֹתֵיהֶם
 אֵשׁ, וְקִשְׁתוֹתֵיהֶם אֵשׁ, וְרִמְחֵיהֶם אֵשׁ, וְכָל
 כְּלֵי הַקָּרֵב שָׁלָהֶם אֵשׁ - יְסוּדֵם בְּגִבּוֹרָה, וּמְלָאכֵי
 הַחֲכָלָה שָׁהֶם אֵשׁ - יְסוּדֵם בְּגִיהָנָם, וַיֵּשׂ מִלְּאָכִים
 שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם עוֹשֶׂה מְלָאכָיו רוּחוֹת - יְסוּדֵם
 בְּעֲמוּד הָאֲמָצִי, וַיֵּשׂ מִלְּאָכִים שָׁהֶם מִתַּמִּים שֶׁל
 תְּרַקִּיעַ, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וְתַמִּים אֲשֶׁר מֵעַל הַשָּׁמַיִם,
 מֵצֵד הַיָּמִין - כָּלֶם עֲקָרָם לְמַעַלָּה, וְאִין מְלֶאךְ שְׁלֵא
 נִמְצָא בּוֹ שֵׁם יְהו"ה, שֶׁנִּמְצָא בְּכָל מְקוֹם, כְּמוֹ
 שֶׁהִנְשָׂמָה שֶׁנִּמְצָאת בְּכָל אֵיבָר וְאֵיבָר, וּמִשׁוּם זֶה
 יֵשׁ לְאָדָם לְהַמְלִיךְ אֶת יְהו"ה בְּכָל הַסְּפִירוֹת וּבְכָל
 הַכֶּסֶּאֹת וּבְכָל הַמְּלָאכִים וּבְכָל אֵיבָר וְאֵיבָר שֶׁל
 הָאָדָם, שְׂאִין מְקוֹם פְּנוּי מִמֶּנּוּ, לֹא בְּעֲלִיּוֹנִים וְלֹא
 בַּתְּחִתּוֹנִים, יְהו"ה לֹא נִקְרָא בְּיַחְדוֹ שֶׁל אַרְבַּע
 הָאוֹתִיּוֹת, אֶלָּא בְּעֲלֵת הָעֲלֹת שְׁמִיחַד אוֹתָם,
 וּמִשׁוּם שֶׁהוּא מִיַּחַד ^(דף צב ע"א) אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת, נִקְרָאוּ
 בּוֹ יְהו"ה בְּיַחְדוֹ אֶחָד יְהו"ה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד,
 וּמִשׁוּם זֶה שָׁם אֶת אֱמוּנַת יִשְׂרָאֵל בְּאַרְבַּע
 הָאוֹתִיּוֹת הַלְלוּ, וְאֶת כָּל הַשְּׁמוֹת שֵׁם כְּפוּיִים לְשֵׁם

הַזֶּה, אֵין שֵׁם עַד אֵין סוּף וְעַד אֵין תְּכֵלִית גְּדוֹל
 וְשְׁלִיט מְזוּה, לְמַעְלָה עַד אֵין סוּף, וְלַמַּטָּה עַד אֵין
 תְּכֵלִית, כָּל הַחֲיָלוֹת וְהַמַּחֲנוֹת מִמֶּנּוּ פּוֹחֲדִים
 וּמְוַדְעִים.

תְּקוּן שְׁמוֹנָה וַחֲמִשִּׁים

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, (היא) אֶת, בַּת יְחִידָה הִיא
 בַּת מְלֶךְ פְּנִימָה, (היא) אֶת הָאֵמָה שְׁלֵה,
 וְעָלֶיהָ נֹאמַר וַיִּפֹּל יְהו"ה אֱלֹהִים תְּרַדְמָה עַל
 הָאָדָם וַיִּישָׁן וְכו', מַה זֶה וַיִּסְגֵּר? פֶּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן
 וְאָמַר: וִירִיחוֹ סְגֹרֶת וּמִסְגֵּרֶת, מַה זֶה וִירִיחוֹ? זֶהוּ
 הַיָּרֵחַ שֶׁהוּא חֲנוּף שְׁלֵה, הָאֵמָה מִבַּת הַמְּלֶךְ, שֶׁהִיא
 הַנְּקֻדָּה שְׁלֵה, סְגֹרֶת וּמִסְגֵּרֶת מִכַּפְּנִים כְּמוֹ זֶה: כ.

וּבְשִׁבְיָה נֹאמַר לְעֵמֶת הַמִּסְגֵּרֶת תִּהְיֶינָה הַטְּבַעֲת
 וְגוֹמַר, מַה זֶה הַטְּבַעֲת? אֵלוֹ שְׁנֵי
 הָאֲזָנִים שֶׁל הַלֵּב, שֶׁהֵם עֲגָלִים כְּטְבַעוֹת, וְהַלֵּב הוּא
 לְשִׁמְאֵל, כִּד הַשְּׁלָחַן צָרִיד לְשִׁמְאֵל, שְׁלָחַן בְּצַפּוֹן.
 לְבָתִּים לְבָדִים, מַה זֶה לְבָתִּים? אֵלוֹ שְׁנֵי כַּתֵּי הַלֵּב.
 מַה זֶה לְבָדִים? אֵלוֹ שְׁתֵּי הַכְּלִיּוֹת, שְׁנֵיהֶם בְּחוּץ,

עליהם נאמר והיו תואמם מלמטה, שני כנפי ראה, ויחדו יהיו תמים על ראשו, ומשום ששמיעה תלויה בלב, פרשוק בעלי המשנה הלב שומע.

בא וראה, נאמר בצלע הזו ויקח, ואחר כך ויבן יהו"ה אלהי"ם את הצלע. מה זה ויבן? אלא בנה בניתי בית זבל לך וגומר, והבית בהפנותו אכן שלמה מסע נבנה. שני פתי הלב, הם שני בנינים של הכתוב הזה, והו שכתוב והבית בהפנותו - זה בית ראשון, אכן שלמה מסע נבנה - זה בית שני, וכנגדם אמר בנה בניתי - שני בנינים, אחד נקרא הבנין של האם העליונה, והשני הבנין של האם התחתונה.

ועוד ויבן, לשון ואבנה גם אנכי ממנה, הבנין של יבום, וכמו שהנקדה הזו היא סגורה ומסגרת, כך צריכה חפת, שהיא בתולה, להיות סגורה ומסגרת בבית אביה, בתולה ואיש לא ידעה. ותרד העינה, זו פת העין, סוגרת ומסגרת בעין, ושלשה גונים סוככים אותה, ועליהם נאמר

הֵן כָּל אֱלֹה יַפְעַל אִ"ל פְּעָמִים שְׁלוֹשׁ עִם נְבִיא,
 וּכְשֶׁהוֹרִיד לָהֶם מִשָּׁה תוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל מִמָּנָה, אָמַר,
 הָיוּ נְבִיִּים לְשִׁלְשֵׁת יָמִים אֵל תִּגְשׁוּ אֵל אִשָּׁה,
 שְׁלִשֵׁת יָמִים כְּנֶגֶד שְׁלִשֵׁת הַגְּוֹנִים שֶׁל הָעֵינ, וְהִיא
 מְמַיְרָה וְנִסְתַּרְת בָּהֶם, וְאִישׁ לֹא יִדְעָה בָּהֶם, עַד
 שְׁחַתְּפִשְׁטָה מֵהֶם.

וּבְאֹתוֹ זְמַן שְׁחַתְּפִשְׁטָה מֵהַלְבוּשִׁים הַלְלוֹ,
 מִתְיַחֵדֵת עִם בַּעֲלָהּ בְּקִרְוֵב בָּשָׂר. זֶהוּ
 שְׁכִתוּב עֲצָם מֵעֲצָמֵי וּבָשָׂר מִבָּשָׂרֵי לְזֹאת יִקְרָא
 אִשָּׁה כִּי מֵאִישׁ לְקָחָה זֹאת, עַל כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ אֶת
 אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ וְהָיוּ לְבָשָׂר אֶחָד.
 שְׂכָרֵךְ תִּדְרֹךְ לְחַתִּיחַד זָכָר וְנִקְבָּה, בְּקִרְוֵב בָּשָׂר, וְזֶה
 תִּדְבּוּק (תִּמְרָבָה) שֶׁל הַיַּחֲוֹד שְׁלִמְעָלָה, שְׁלֹא יִהְיֶה דָבָר
 חוּצָיִן, וּמִשׁוּם זֶה פִּרְשׁוּהוּ בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, שְׂכִשְׂאָדָם
 מִתְפַּלֵּל וּמְיַחֵד אֶת תְּקוּדוֹשׁ כְּרוּךְ הוּא עִם שְׂכִינְתּוֹ
 שְׁלֹא יִהְיֶה דָבָר חוּצָיִן בֵּינּוּ לְבֵין הַקִּיר, שְׂכִינְתּוֹ,
 (קְרָקוּרוֹ שֶׁל תְּקִיר, קִירוֹת הַלֵּב), שְׁלֹא יַעֲשֶׂה פִּרוּד וְקִצּוּץ בֵּין
 תְּקוּדוֹשׁ כְּרוּךְ הוּא וּשְׂכִינְתּוֹ, וְסוּד תְּדַבֵּר - וַיְהִיו
 שְׁנֵיהֶם עֲרוּמִים הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ, עֲרֻמִּים בְּקִרְוֵב בָּשָׂר

בְּלִי לְבוּשׁ כְּלָל, וּבְאוֹתוֹ הַזְּמַן שֶׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
וְשִׁכְנֵתוֹ בְּאַחַד בְּלִי לְבוּשׁ כְּלָל, נֹאמֵר בּוֹ וְלֹא
יִכְנַף עוֹד מוֹרִיךְ וְהָיוּ עֵינֶיךָ רוֹאוֹת אֶת מוֹרִיךְ.

אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר: אֲבָא, מַהוּ סִיּוּם הַכֶּתוּב וְלֹא
(דף צב ע"ב) יִתְבַּשְׁשׂוּ? אָמַר לוֹ: בְּנִי, בְּמָקוֹם שִׁישׁ
עָרְוָה יֵשׁ בַּשֶּׁת, וְזוֹהוּ יֵרָא בַּשֶּׁת, וּמִי שֶׁאִין לוֹ בַּשֶּׁת,
בּוֹדֵאֵי לֹא עָמְדוּ רַגְלֵי אֲבוֹתָיו עַל הַר סִינִי, וְהַבַּשֶּׁת
הוּא בְּשִׁלְשָׁה גְּזוּנִים, לָכֵן אָדָם וִירֵק בַּפְּנִים, שֶׁנֹּאמַר
בָּהֶם וְלֹא עָתָה יְבוּשׁ יַעֲקֹב, בְּגִזּוֹן אָדָם וִירֵק, וְלֹא
עָתָה פָּנָיו יִחֲדָרוּ, בְּגִזּוֹן לָבֵן, וְשִׁלְשֵׁת הַגְּזוּנִים הִלְלוּ
שִׁישׁ בָּהֶם בַּשֶּׁת, אֵלּוּ הֵם שִׁלְשֵׁת הַגְּזוּנִים שֶׁל שְׁלֹשׁ
קְלָפוֹת הַאֲגוּז, שֶׁהֵם עֲרִיּוֹת, שֶׁבָּהֶם מֵתֵלֵבַשֶׁת
הַקִּשָּׁת וְנִרְאִית בָּהֶם.

וּמִשּׁוֹם שֶׁאוֹתָן עֲרִיּוֹת - שְׁלֹשׁ קְלָפוֹת, נֹאמַר בָּהֶם
אִין דּוֹרְשִׁים בְּעֲרִיּוֹת בְּשִׁלְשָׁה, וְאִסּוּר
לְהִסְתַּכֵּל בָּהֶן, וּמִשּׁוֹם זֶה אִסּוּר לָעֵם הַקְּדוּשׁ
לְהִסְתַּכֵּל בְּגוּזֵי הַקִּשָּׁת, וְזוֹה סוּד הָעֵרְלָה שִׁישׁ לָהּ
שְׁלֹשׁ קְלָפוֹת שֶׁצָּרִיךְ לְהַעֲבִירָם מֵאוֹת בְּרִית

הקדש, ומיד וראיתיה לזכר ברית עולם, ועל
 שלשת הקלפות הללו נאמר של נעליך מעל
 רגליך, ומיד וראיתיה, ובזמן שמשה היה מתלבש
 בהם, מה פתוב בו? אל תקרב הלום, מיד
 שחתפשט מהם, התקרב לשם.

וזה סוד הקרבן, שהיתה יורדת אש להדליק את
 שלש הקלפות הללו, והו שכתוב זאת תורת
 העולה היא העלה על מוקדה וגומר, הרי שלשה
 גוונים של אש, שהיו יורדים בשלש תפלות
 להדליק ולשרף את הקלפות הללו, וכאותו הזמן
 היה הקדוש ברוך הוא מתקרב לשכינתו, והיו
 מתקרבים אותיותיו ' עם ה' ו' עם ה', ובזמן שהיו
 מתלבשים בקלפות הללו, נאמר בהם לא תקרבו
 לגלות ערוה, ולא צריך לקרב אותיות ' עם ה',
 ו' עם ה'.

ולכן תקנו שלש תפלות בכל יום, להעביר את
 שלש הקלפות הללו של ערלה מאות
 הברית, שהיא השכינה, וכנה שורה בשלשה גוונים

מְאִירִים, שָׁהֵם כְּהַנִּים לְיָוִם וַיִּשְׂרָאֵל, שְׁעֲלִיָּהֶם
 נֹאמֵר מַה יָּפוּ פְּעָמֶיךָ בְּנַעֲלִים בַּת נְדִיב, וְהֵם
 נִעִילַת חַנּוּם וְזִמְנִים וּמוֹעֲדִים, שְׁעֲלִיָּהֶם נֹאמֵר שְׁלֹשׁ
 רִנָּלִים תִּחַג לִי בַשָּׁנָה, שְׁלֹשׁ הַקְּלָפוֹת, עֲלִיָּהֶן נֹאמֵר
 וַיַּעַשׂ יְהוָה אֱלֹהֵי"ם לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתָנוֹת עוֹד
 וַיְלַבֵּי־שָׁם, בְּרֵאשׁוֹנָה כְּתָנוֹת אֹר, וְאַחַר שְׁחַטָּאוֹ -
 כְּתָנוֹת עוֹר, מֵעוֹר שֶׁהוּא עוֹר הַנְּחָשׁ, וּלְשִׁבְעִים
 שָׁנִים מִתְּפִשֵּׁט אוֹתוֹ (הַנְּחָשׁ) (הָעוֹר) מִפְּנֵיו.

שְׁשֵׁלֶשָׁה גִּוְנִים שָׁל לְבוּשִׁים שָׁל הַשְּׂכִינָה הֵם,
 שְׁשֵׁלֶשׁ וַי"ם שָׁל וַיִּסַּע וַיָּבֵא וַיֵּט, בְּזִמְנֵן
 שְׁמַעְבָּרִים כְּתָנוֹת עוֹר הַנְּחָשׁ, מְאִירִים שְׁשֵׁלֶשָׁה
 גִּוְנִים שָׁל אֹר הַשְּׂכִינָה, וּמִיָּד וּרְאִיתִיָּה לְזִכֵּר בְּרִית
 עוֹלָם, וְאוֹתָם שְׁשֵׁלֶשׁ וַי"ם הֵם שְׁשֵׁלֶשָׁה גִּוְנֹת שָׁל
 הָאוֹת ב, אֶחָד לְשָׁמַיִם, אֶחָד לְאָרֶץ וְאֶחָד לַיָּם.
 וּמִהַב' הַזֶּה תְּלוּוִיִּים שְׁשֵׁבְעִים גִּוְנִים, וְהֵם שְׁשֵׁבְעִים
 וּשְׁנַיִם, שְׁעֲלִיָּהֶם נֹאמֵר הִנֵּה יְהוָה רוֹכֵב עַל עֵב
 קַל וּבָא מִצָּרִים, עַל ע"ב, בְּשִׁבְעִים וּשְׁנַיִם גִּוְנִים
 מְאִירִים, וּמִיָּד וַנְּעוּ אֱלִילֵי מִצָּרִים מִפְּנֵיו.

ואותם שלשה גונים רמוזים בה', ה', שלשה גגות
 שפלה הם מלבושים מאירים של בת
 המלך, שהיא י' בת עין, והיא תמשת אלפי שנים
 של בריאת העולם, והיא ה' קמנה של אנבהם
 שדרגתו חס"ד, שעולה לשבעים ושתיים, ה' י' מן
 אלהים, ה"י מן יו"ד ה"א וא"ו ה"א. (יו"ד ה"י וא"ו ה"י).
 ה' לבוש שמכסה על י'.

תקון תשעה וּחמשים

בראשית, כי באש יהו"ה נשפט, שהם פתנות
 עור שצריך בהם תבדלה, בפאומרים
 ישראל בורא מאורי האש, ואומרים המבדיל בין
 אור לחשך. (דף צג ע"א) חשך שחר, פתנות העור שלו
 שחורים, שנאמר בהם שחורות כעורב, והנחש
 היה ערם מהם, שלכל חיה ברא מלבושים ולכל
 הבריות שנבראו ביששת ימי בראשית, ונשארו
 הגופים של המזיקים לעשות ולא עשה אותם,
 משום שהיה ערב שבת, וזהו אשר ברא אלהים
 לעשות, ומשום זה והנחש היה ערום מכל חית

השָׁדָה אֲשֶׁר עָשָׂה ה' אֱלֹהֵי"ם, שְׁלֹכְלָם עָשָׂה
 לְבוּשִׁים, וְלוֹ לֹא עָשָׂה, מִשּׁוּם שֶׁהֵיוּ הַמְּזִיקִים שֶׁל
 הָעוֹלָם.

וְלָמָּה לֹא עָשָׂה אוֹתָם? מִשּׁוּם שֶׁהָיָה לוֹ לְבָרָא
 אָדָם בְּעָרֵב שַׁבָּת, וּבִגְלָלוֹ לֹא בָרָא אוֹתָם,
 וּמִשּׁוּם זֶה נִכְנָסָה קִנְיָאָה לְלִבּוֹ שֶׁל הַנְּחָשׁ עִם אָדָם,
 מִשּׁוּם שֶׁנִּשְׁאַר עָרֵם בִּגְלָלוֹ לְלֹא מִלְּבוּשִׁים, וְהוּא
 גָּרַם אַחֲרַי כִּי שֶׁהִתְפַּשֵּׁט אָדָם מִלְּבוּשָׁיו, וַיִּרְשׁ
 אוֹתָם נִמְרוֹד וְעֵשָׂו, שֶׁעֲשׂוּ הָיָה דְמוּת הַנְּחָשׁ,
 וּמִשּׁוּם זֶה וְהַנְּחָשׁ הָיָה עָרוֹם, עָרוֹם לְרַע, שֶׁגָּרַם
 בְּעֵרְמָתוֹ לְנִקְבָה רָעָה, סֵם הַמּוֹת, מִיָּתָה לְאָדָם
 וּלְאִשְׁתּוֹ, וְעֵרְמָתוֹ הָיְתָה שֶׁפָּתְחָה אֶת חוּתָה, מִשּׁוּם
 שֶׁדַּעַתָּן שֶׁל נָשִׁים קִלָּה, וּמָה אָמַר לָהּ? וַיֹּאמֶר
 הַנְּחָשׁ אֶל הָאִשָּׁה אַף כִּי אָמַר אֱלֹהֵי"ם לֹא תֹאכְלוּ
 מִכָּל עֵץ הַגֶּן, וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא אָמַר, אֲלֵא
 מִכָּל עֵץ הַגֶּן אָכַל תֹּאכַל, שֶׁהוּא לֹא צִוָּה אוֹתוֹ
 שֶׁלֹּא לֶאֱכֹל, אֲלֵא מֵעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, שֶׁהוּא
 עֵרְבוּבִיָּה שֶׁל טוֹב וְרַע, אֵילָן הַשֶּׁקֶר, אַחַד בְּפֶה

וְאַחַד בְּלֵב, לְבוֹ מְלֵא שְׁקֵר, וּפְתָה בְּפִיו בְּדַבְרֵי
אֱמֶת.

וְהַנְּחֹשׁ הָרַע פֶּאֵן עֵבֶר עַל לֹא תַעֲנֶה בְּרַעְיָךְ עַד
שְׁקֵר, וְעַל לֹא תִרְצֶחַ, וְעַל לֹא תִנְאַף,
וְעַל לֹא תִגְנֹב, וְלֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם יְהו"ה אֱלֹהֶיךָ
לְשׂוֹא, עַל לֹא תַעֲנֶה בְּרַעְיָךְ, שֶׁהַעֵיד שְׁקֵר שֶׁאָמַר

(אף כי אמר אלהים לא תאכלו מכל עץ הגן, ועל לא תגנב, שגנב דעת חוה,
כמו זה שאמר אף כי אמר אלהים וגומר), כי יודע אלהים כי
בְּיוֹם אֲכַלְכֶם מִמֶּנּוּ וְנִפְקַחוּ עֵינֵיכֶם וְהִיִּיתֶם
כְּאֱלֹהִים יוֹדְעֵי טוֹב וְרָע, כִּדְרֵי שְׂלֵא תִהְיוּ בְּדַמוֹתַי,
וְעֵבֶר עַל לֹא תִנְאַף שֶׁהַטִּיל זְהֻמָּה בְּחוּה, וְעֵבֶר עַל
לֹא תִרְצַח שֶׁחָרַג אֶת אָדָם וְאֶת חוּה, שְׁכַף דְּרָכּוֹ
שֶׁל הַיֵּצֶר הָרַע - מְפַתֵּחַ בְּנֵי אָדָם, וְאַחַר כֵּן עוֹלָה
וּמְלִשִׁין עֲלָיו, וְנוֹטֵל רְשׁוֹת וַיִּזְרַד וְנוֹטֵל הַנְּשָׁמָה.

תקון ששים

בְּרֵאשִׁית זו בְּרִי"ת, שֶׁנֶּאֱמַר בָּה עֵץ הַחַיִּים, וְהָרִי
בְּרֵשׁוּתָהּ, וּבְהַפּוּךְ תְּבִי"ר, שֶׁגָּרַם שְׁכַר
לְאָדָם הָרֵאשׁוֹן, וְזֶה עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע, טוֹב הוּא

הָאֵילָן, אֹתוֹ שָׁכַתוּב וַתֵּרָא הָאִשָּׁה כִּי טוֹב הָעֵץ
 לְמֵאֲכָל וְכִי תֵאֵוָה הוּא לְעֵינַיִם, וּפְרִיּוֹ רָע, כְּפִי
 הַמְרָאָה שָׁלָה כֶּף הָיָה (הוּא) נִרְאָה לָהּ מִבַּחוּץ, כְּמוֹ
 שְׂכַפָּה, מְלִים יְפוֹת מִבַּחוּץ וְלֵב מְלֵא בְטַנוּפִים
 מִבְּפָנִים, וְזוֹ לֹא תֵיָתֵה יוֹדַעַת שְׁפָם הַמְּוֹת תֵּיָה
 בְּפָנִים הַפְּרִי. זֶהוּ שְׁכַתוּב וַתִּקַּח מִ"פְּרִיּוֹ ו"תֹּאכַל
 וַתֵּתֵן גַּם לְאִשָּׁה וְגוֹמֵר, תְּרֵי פְרֵי הָאֵילָן, שְׁשָׁם
 מוֹ"ת (מִבְּפָנִים, גָּרַם לָהּ שְׂאֵבְלָה).

וַיֵּשׁ קְלָפוֹת שֶׁל הַפְּרִי שֶׁהֵן תַּחֲוֹ וְנַחֲוֹ וְחֲשׂוֹ
 וַתַּחֲוֹם, שֶׁתְּקַלְפוֹת הִלְלוּ הֵן רָע, הַמַּחַ
 מִבְּפָנִים טוֹב, עֵץ תְּחִיִּים, קְלָפוֹתָיו יְפוֹת וְהַמַּחַ
 שָׁלוֹ יָפָה, וְזֶהוּ עֲנַפּוֹ נָאָה וּפְרִיּוֹ רַב, וַיֵּשׁ אֵילָן
 שְׁכָלוֹ רָע, הַמַּחַ וְהַקְלָפָה כֻּלָּם מָרִים, וְתַמִּים שְׁלָהֶם
 מָרִים, זֶהוּ שְׁכַתוּב וַיִּבְאֹו מְרָתָה וְלֹא יִכְלוּ לְשִׁתּוֹת
 מִים מִמְּרָה כִּי מָרִים הֵם וְגוֹמֵר, וַיִּזְרְחוּ יְהו"ה עֵץ
 וְגוֹמֵר, וְכוּ וַיִּמְתְּקוּ הַמַּיִם, עֵץ מְתוּק שְׂמַמְנוּ
 יוֹצְאִים עֲנָפִים וְשָׂרְשִׁים, שְׂנַאֲמַר כָּהֶם וּמְתוּקִים
 מְדַבֵּשׁ וְנִפְתַּח (דף צג ע"ב) צוּפִים, וּמַשּׁוּם זֶה יֵשׁ עֵץ
 שְׂעֲנָפָיו מְתוּקִים וְעֵץ שְׂעֲנָפָיו מָרִים, וַיֵּשׁ מִים

מִתּוֹקִים וּמִים מָרִים, שְׁזָה לְעַמַּת זֶה עֲשֵׂה הַקְּרוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא, וַיֵּשׁ שֶׁהוּא תְּצִיז מִתּוֹק וְחֲצִיז מֶר, וְזֶה
 עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, כְּמוֹ שֶׁהַכֶּסֶף הַמְעַרְבַּב בְּעַפְרָת,
 וַיֵּשׁ עֵץ שֶׁקְּלֻפּוֹתָיו רָעִים מִבְּחוּץ וְהַפֶּתַח מִתּוֹק
 מִבְּפְנִים. כִּךָּ תִּמְצָא אָדָם רַע בְּדַבְרֵי פִּיו (וּבְפִּי מוֹצִיא
 רַע מִבְּחוּץ) וְטוֹב בְּלִבּוֹ מִבְּפְנִים, וַיֵּשׁ מִפִּיו טוֹב וְלִבּוֹ
 רַע, זֶהוּ עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, כִּי אִן מְקוֹנֵן נֶחֱשׁ רַמְאִי.

כִּךָּ הוּא אָדָם שֶׁתִּמְצָא אוֹתוֹ גּוֹפּוֹ יָפֵה, וְסִימְנּוֹ
 בְּלֶם יָפִים בְּמִדָּה, וְנִשְׁמָתוֹ נִפְשׁ רָשָׁע
 מִבְּפְנִים, וְתִמְצָא אָדָם גּוֹפּוֹ רַע בְּכָל סִימְנּוֹ
 וְנִשְׁמָתוֹ מִבְּפְנִים יָפֵה, זֶהוּ צַדִּיק וְרַע לוֹ, אֲבָל מִי
 שֶׁהוּא טוֹב מִבְּחוּץ וְרַע מִבְּפְנִים, הוּא רָשָׁע וְטוֹב
 לוֹ, כִּדִּי שְׁלֵא יִהְיֶה לוֹ חֵלֶק בְּעוֹלָם הַבָּא, טוֹב
 מִבְּחוּץ וּמִבְּפְנִים - צַדִּיק וְטוֹב לוֹ, רַע מִבְּחוּץ
 וּמִבְּפְנִים - רָשָׁע וְרַע לוֹ, וְהֵרִי פִּרְשׁוּתָּהּ.

טוֹב מִבְּפְנִים וְלִבּוֹשׁוֹ רַע, זֶהוּ עֲנִי וְרוֹכֵב עַל
 חֲמוֹר, רַע מִבְּפְנִים וְלִבּוֹשׁוֹ יָפֵה מִבְּחוּץ, עַל
 זֶה נֶאֱמַר רְאִיתִי עֲבָדִים עַל סוּסִים, וְהַכֹּל נוֹדַע

בְּמַעֲשֵׂי הָאָדָם מִי שֶׁהוּא מִבְּחוּץ, וְלֹא לְחִנּוּם בְּאֵרוֹ
הָרֵאשׁוֹנִים לֹא הַמְדָרְשׁ עֵקֶר אֵלָּא הַמַּעֲשֵׂה הוּא
הָעֵקֶר, שֶׁהַשׁוֹטִים מִסְתַּכְּלִים בְּגוֹף שֶׁהוּא הַלְבוּשׁ,
וְהוּ שֶׁכָּתוּב עוֹד וּבְשָׂר תִּלְבִּישְׁנִי, וְהַצְדִּיקִים
בְּמַעֲשֵׂים טוֹבִים.

וְעוֹד וַיִּזְרְחוּ יְהו"ה עֵץ, וְהָ הַמַּטָּה שֶׁל מֹשֶׁה,
שֶׁהָיָה מִתְהַפֵּךְ מִמַּטָּה לְנֹחֵשׁ וּמִנֹּחֵשׁ לְמַטָּה,
כְּמוֹ לְהֵט הַחֶרֶב הַמִּתְהַפֶּכֶת, וְזֶה מִטְטֵרוֹ"ן, שֶׁכֵּן
הָיָה מִשְׁתַּמֵּשׁ מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, כְּמוֹ שֶׁהַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי
שֶׁהוּא מִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ וְהָיָה מְנַהֵיג בּוֹ אֶת הַתְּחִתּוֹנִים,
אִף כִּי מֹשֶׁה, שֶׁהָיָה כְּמוֹהוּ, הָיָה מִשְׁתַּמֵּשׁ בַּמַּטָּה.
וְלָמָּה נִקְרָא מִטְטֵרוֹ"ן מַטָּה? שֶׁלְּפַעֲמִים מַטָּה כְּלִפֵּי
זְכוּת לְצַדִּיקִים, וְלְפַעֲמִים מַטָּה חוֹבָה לְרָשָׁעִים,
וְלִכֵּן הִתְהַפֵּךְ מִמַּטָּה לְנֹחֵשׁ, לְרָשָׁעִים לְהִלְקוֹתָם
בּוֹ, וּמִנֹּחֵשׁ לְמַטָּה לְצַדִּיקִים, לְתֵת לָהֶם בּוֹ שֶׁכֶר.

שֶׁכֶר הוּא תְקוּדָשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הַמְּלֶאךָ תְּהִיָּה,
כְּמוֹ שֶׁתִּנְשָׁמָה שְׂרוּכְכֵת עַל הַגּוֹף, וְצַדִּיק,
בְּמָקוֹם תְּהִיָּה נֶאֱמַר בּוֹ צַדִּיק מוֹשֵׁל יִרְאֵת אֱלֹהִים,

מִשׁוּם שֶׁהוּא מִתְּהַפֵּךְ דִּין לְרַחֲמִים, וּבְמָקוֹם הַזֶּה צָרִיךְ לְשַׁנּוֹת מִעֲשֵׂה כְּדֵי שִׁיתֶהֱפֹךְ מִדִּין לְרַחֲמִים, וְשַׁנּוֹת הַשֵּׁם וְשַׁנּוֹת מָקוֹם, וְתִקְדוּשׁ כְּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא מִבְּפָנִים, נֹאמֵר בּוֹ אֲנִי יְהו"ה לֹא שְׁנִיתִי, שֶׁהוּא רַחוּם וְחַנוּן, אֵין בּוֹ דִּין כֻּלָּל וְלֹא שְׁנׁוּיִים.

וּכְשֶׁאָדָם שׁוֹלֵט עַל יְצָרוֹ, נִהְפֵּךְ הַנְּחָשׁ לְמַטָּה, וְאִם יְצָרוֹ שׁוֹלֵט עָלָיו, נִהְפֵּךְ מִמַּטָּה לְנְחָשׁ, וּמִיָּד וַיָּנֶם מִשֵּׁה מִפְּנֵיו. מַה זֶה וַיָּנֶם? אֵלֶּא כִּאֵן רוּמֵז שַׁנּוֹת מָקוֹם, שְׁכַרְח מִמָּקוֹמוֹ וּמִלְּפָנָיו, וְזֶהוּ סוּד וַתִּפְקַחְנָה עֵינַי שְׁנִיָּהֶם, וּבְכַה נִפְקַחוּ? לְדַעַת טוֹב וְרַע, שֶׁהוּא הַמַּטָּה הַכֻּלּוֹל מִשְׁנֵיָּהֶם. כְּשֶׁהִתְהַפֵּךְ מִנְּחָשׁ לְמַטָּה, נֹאמֵר בּוֹ צְדִיק וְטוֹב לוֹ, וּכְשֶׁהִתְהַפֵּךְ מִמַּטָּה לְנְחָשׁ, נֹאמֵר בּוֹ רָשָׁע וְטוֹב לוֹ.

תִּקּוּן אַחֵר וְשֵׁשִׁים

בְּרֵאשִׁית - זוֹ מִחְשְׁבָה, אֱלֹהִים - זוֹ הָאֵם הַעֲלִיזָה, מִעֲשֵׂה, שְׁשֵׁנֵיהֶם יִרְאֶה וְאֶהְבֶּה, אֵת הַשָּׁמַיִם - זֶה הַקּוֹל, וְאֵת הָאָרֶץ - זֶה הַדְּבַר, וּבְכָל חֲטָאוֹ אָדָם וְחַוָּה, הַפְּרִידוּ בֵּין הָאֵם

וְהָאֵם, שֶׁהֵן מַחְשָׁבָה וּמַעֲשֵׂהָ, וּבֵין הַקּוֹל וְהַדְּבֹר
שָׁהֵם הַבֵּן וְהַבֵּת, וּמַשׁוּם זֶה וַיִּשְׁמְעוּ אֶת קוֹל יְהוָה
אֱלֹהֵי"ם מִתְּהַלְךְ בְּגֹן לְרוּחַ הַיּוֹם. אִ"ת קו"ל - זֶה
הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי וְהַשְׂכִּינָה עִמּוֹ, יְהוָה
אֱלֹהֵי"ם - הָאָב וְהָאֵם, וְהֵם אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת יְהוָה,
י' אָב, ה' אֵם, ו' בֵּן, ה' בֵּת, שָׁהֵם מַחְשָׁבָה וּמַעֲשֵׂהָ,
קוֹל וְדְבֹר, (וְסוּד הַדְּבָר - מַחְשָׁבָה מְצַמְרֶפֶת לְמַעֲשֵׂהָ, וְזֶה הַסּוּד שֶׁל יו"ה,
שֶׁהִיא י', וְקוֹל וְדְבֹר שֶׁהוּא שְׁמַיִם וְאָרֶץ וְכָל צְבָאָם), הַקּוֹל שֶׁהִיא הוֹלֵךְ
בְּגֹן זֶה הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי, שָׁמַע קוֹלוֹ שֶׁהִיא הוֹלֵךְ
בְּגֹן בְּעֵנְפֵי הָעֵץ, מֵאוֹתוֹ עֵץ שֶׁחָטָא בּוֹ אָדָם
הָרֵאשׁוֹן, שֶׁהִיא אוֹמֵר הָאֵילָן לְסִמָּא"ל הָרָשָׁע,
הַנְּחָשׁ הַקְּדֻמוֹנִי: רָשָׁע, אֵל תִּנְעַב בִּי. וּבְאִיזָה מְקוֹם
הִיא הוֹלֵךְ הַקּוֹל? בְּגֹן, שֶׁהוּא אֲדֻנִּי דִּינִי"א, לְצַד
הַשְּׂמָאל, שֶׁנֶּאמַר בּוֹ וַיְהִי הַיּוֹם וַיִּבְאֹו בְּנֵי הָאֱלֹהִי"ם
לְהַתִּיצֵב עַל יְהוָה, וַזֶּהוּ לְרוּחַ הַיּוֹם, וּמָה הָיוּ
אוֹמְרִים בְּנֵי הָאֱלֹהִי"ם? אֵלָּא בָּאוּ לְהַתִּיצֵב עַל
מֵאֵמֶר יְהוָה, שֶׁכְּשֶׁאָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נַעֲשֵׂה
אָדָם בְּצִלְמֵנוּ בְּדְמוּתֵנוּ, אָמְרוּ הֵם, מָה אָדָם
וַתְּדַעְהוּ. (אָמְרוּ הֵם, מָה אָנוּשׁ בִּי תוֹפְרֵנוּ וְגוֹמֵר).

וְעוֹד, וַיִּשְׁמְעוּ אֶת קוֹל יְהוָה אֱלֹהֵי"ם, אוֹתוֹ
 הַקּוֹל הָיָה בְּגוֹן, שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה, שִׁשָּׁם עֵץ
 הַחַיִּים נְמוּעַ, חוּה גְרָמָה שֶׁנֶּעְקַר הָאֵילָן מִן הַגֵּן,
 וְאָדָם גָּרַם בְּמַחְשָׁבָתוֹ שֶׁהִסְתַּלְּקָה נְבִיעַת הָאֵילָן,
 שֶׁהֵיְתָה יוֹרֶדֶת לְגוֹן, וְנִשְׁאַרְהָ יִבְשָׁה. יְהוָה זֶה
 הָאֵילָן, ה"ה עֲנַפְיוֹ וְשָׂרְשׁוֹ, ו' גּוֹף הָאֵילָן, י' פְּרִיֹו,
 מֵעֵינֹו, וְהַנְּקֻדָּה שָׁלוֹ בְּמוֹ זֶה: יְהוָה, שֶׁהוּא אֶחָד
 וְשִׁמוֹ אֶחָד. וּמִנֵּין לָנוּ שֶׁנְּקֻרָאֵת הַנְּבִיעָה אַחַת?
 בְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר יָקוּוּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל מְקוֹם
 אֶחָד וְתִרְאֶה הַיִּבְשָׁה, אֲדנ"י.

וּמִשׁוֹם זֶה וַיִּתְחַבֵּא אָדָם וְאִשְׁתּוֹ מִפְּנֵי יְהוָה
 אֱלֹהֵי"ם. וְכִי יָכוֹל אָדָם לְהִתְכַּפּוֹת
 מִפְּנֵי, וְחָרִי כְּתוּב אִם יִסְתַּר אִישׁ בְּמַסְתָּרִים וְאֲנִי
 לֹא אֶרְאֶנּוּ נְאֻם יְהוָה? אֵלָּא כָּסוּ פְּנֵי חַרְלִי"ם,
 הַתְּכַסּוּ פְּנֵי מַבְשָׁת, שֶׁנֶּנְפְּקָחוּ עֵינֵיהֶם וְרָאוּ מַה
 שֶׁעָשׂוּ לְמַעַלָּה, שֶׁנֶּגְרָמוּ לְעַקֵּר אֶת הָאֵילָן מִמְּקוֹמוֹ
 וְהִמְעִין לִסְלֵק מִשָּׁם, וְזֶהוּ וַיִּתְחַבֵּא הָאָדָם וְגוֹמֵר,
 שֶׁם הַתְּכַסּוּ פְּנֵי מַבְשָׁת, שִׁשָּׁם חֲטָאוֹ, בְּמַה שֶׁהָיָה
 בְּתוֹךְ עֵץ הַגֵּן, שֶׁם הַתְּכַסּוּ פְּנֵי. יֵשׁ מִי שֶׁאֹמֵר,

בְּתוֹךְ עֵץ - זֶה צַדִּיק, וּבְמָקוֹם זֶה וַיִּסְתֵּר מֹשֶׁה
פָּנָיו, שֶׁנִּזְכָּר מֵה שְׂאֵרֵע לּוֹ בְּרֵאשִׁוֹנָה, הַזְכִּיר הַטָּא
וְהַתְּכֵסָה מִבְּשֵׁת, וּמִשׁוֹם זֶה זָכָה לְוַתְּמוּנַת יְהוָה
יְבִיט, וְזֶה י' שֶׁהוּא הַחֲכָמָה הַתְּתוּנָה, וְהוּא פְּרִי
הָאֵילָן, שֶׁהִיָּה בְּרֵאשִׁי צַדִּיק, ו' - גּוֹף הַבְּרִית, ה"ה
זֶה מְקוֹם הָעֲרָלָה וּפְרִיעָה, אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת הָיוּ עַל
צַדִּיק שֶׁהוּא עֵץ פְּרִי, הוּא גֵרָם שֶׁהִסְתַּלְקוּ מִמֶּנּוּ,
וְהוּא נִיעָקַר מִן הַגֵּז, כִּדְ עֵקַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
אֶת הָאָדָם מְגוּפּוֹ וְגִרְשׁוֹ מִמֶּנּוּ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וַיִּגְרֹשׁ
אֶת הָאָדָם.

תקון שלשים ושלשים

בְּרֵאשִׁית, שָׁם ב"ת, שָׁם א"ש (שָׁם אֲשֶׁר). בְּאוֹתוֹ זְמַן
הִסְתַּלַּק הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִשְׁכִּינָתוֹ
וּנְשָׂאָרָה בַּת יְחִידָה, וְהוּ שְׁכָתוֹב אֵיכָה יִשְׁבָּה בְּדָד,
וְסוּד תְּדַבֵּר - וַיִּקְרָא יְהוָה אֱלֹהֵיִם אֶל הָאָדָם
וַיֹּאמֶר לוֹ אֵיכָה, אֵיכָה ב"ה? אָמַר לוֹ, אֵיךְ עַל גֵּב
שְׁגֵרְמָת לְכָל זֶה וְעֲשִׂיתָ פְרוּד בְּאוֹתִיּוֹת שֶׁהִסְתַּלַּק
י' מֵה', ו' מֵה', וּנְשָׂאָרָה הַשְּׁכִינָה לְמַעְלָה יְחִידָה,

וְהַשְׂכִּינָה לְמַטָּה יְחִידָה, מִשּׁוּם כֶּךָ וַיֹּאמֶר לוֹ אֵיכָּה,
 אֵי"ה כ"ה, וַיֹּאמֶר אֶת קוֹלְךָ שָׁמַעְתִּי בְּנֹן, בְּגִלְלָה זֶה
 וַאֲיִרָא בִּי עִירָם אָנֹכִי וַאֲחֵבֵא. וְעוֹד וַאֲחֵבֵא, סוּד
 הַדָּבָר - עָרוּם רָאָה רָעָה וְנִסְתָּר, מָה הַסְּתִירָה שֶׁל
 הָאָדָם? אֵלָּא בֵּא תִרְאֶה, בְּזִמְנֵי שֵׁשׁ רְשׁוֹת
 לְמִשְׁחִית לְהַשְׁחִית, ^(דף צד ע"ב) נֹאמֶר בּוֹ כִּי תֵצֵא אִישׁ
 וּמִצָּאָה קוֹצִים וְכוּ', וּבְאוֹתוֹ זִמְנֵי וְהָיָה כְּצַדִּיק
 כְּרָשָׁע, וּמִשּׁוּם זֶה יֵשׁ לָאָדָם בְּאוֹתוֹ הַזִּמְנֵי לְהַסְּתִיר
 וּלְהַתְּכַסּוֹת, שְׁלֵא יִמָּצֵא בֵּינֵיהֶם, שֶׁבְּאוֹתוֹ הַזִּמְנֵי יֵשׁ
 נִסְפָּה בְּלֹא מִשְׁפָּט, וּמִשּׁוּם זֶה וַאֲיִרָא בִּי עִירָם
 אָנֹכִי וַאֲחֵבֵא, וּבְמָה נִסְתָּר אָדָם מֵאֵלֹהֵי הַדִּינִים
 וְהַקְטָרוּגִים שְׁלֵא יִשְׁלְטוּ עֲלֵיוֹ? בְּתִשׁוּבָה. זֶהוּ
 שְׁפָתוֹב יֵשֵׁב בְּסִתְרֵי עֲלִיּוֹן, זֶה הָאִם שֶׁהִיא סִתְרָה,
 עֲלִיּוֹן מִמֶּנָּה זֶה חֲכָמָה שְׁלֵא נוֹדַעַת אֵלָּא בָּהּ! בְּצִל
 שַׁד"י יִתְלוּנָן, זֶה הָאִם הַתְּחַתּוּנָה (הַעֲלִיּוּנָה), הַצִּל שֶׁל
 שַׁד"י שֶׁהוּא אוֹת בְּרִית קִדְשׁ, שֶׁנֹּאמֶר בּוֹ אֵךְ בְּצִלָּם
 יִתְחַלֵּף אִישׁ, וְזוֹ הַשְׂכִּינָה הַתְּחַתּוּנָה, שֶׁהִיא צִלְמוֹ
 שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְעֲלֶיהָ נֹאמֶר וַיִּבְרָא
 אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצִלְמוֹ, בְּצִלְמוֹ מִמֶּשׁ, זֶה

שְׂכִינָה, צִלְמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, בַּמִּדָּה שְׁלוֹ, בַּשְּׁעוֹר שְׁלוֹ, שְׁלֹא הוֹסִיף וְלֹא גָרַע. מַה זֶה הָאָדָם?

זוֹ שְׂכִינָה. (זה העמוד האמצעי)

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: וַחֲרֵי בַּשְּׂכִינָה לֹא כָתוּב בָּהּ בְּרִיאָה אֶלָּא אֲצִילוֹת, וְעוֹד, שֶׁהִי לֹא לֹאמַר וַיִּבְרָא יְהו"ה אֶת הָאָדָם, מַה זֶה אֱלֹהִים? אֶלָּא שְׂכִינָה נִקְרְאת אֱלֹהִים, וְעַל אוֹתָהּ נִשְׁמָה שְׂנִתְנָה בָּאָדָם, נֹאמַר וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצִלְמוֹ, בְּדַמוֹת הַשְּׂכִינָה, וְעַל אוֹתָהּ נִשְׁמָה נֹאמַר אֵךְ בְּצִלְמִי יִתְחַלֵּךְ אִישׁ, שֶׁחֲרֵי בְּזִמְנֵי שְׂמִסְתְּלָקָת הַנִּשְׁמָה מִן הָאָדָם, אֵינִי יָכוֹל לְהַתְנַעֲנַע. אָמַר לֹא: בְּרוּךְ בְּנֵי לְעֵתִיק תִּימִים, וּבְנֵי כָּל מִי שְׂפּוּגִים בְּדַמוֹת הַזֶּה כְּאִלוֹ מְמַעַט אֶת הַדַּמוֹת, וְהַשְּׂכִינָה לֹא שׁוֹרָה שָׁם. וּבְאוֹתוֹ הַזִּמְנֵי שׁוֹלְטִים עָלָיו כָּל הַמְּקַטְרָגִים מֵהַצַּד שֶׁל אוֹתוֹ הַפְּגָם, וְסוֹד הַדָּבָר - עַל כֵּי אֵין אֱלֹהִים בְּקִרְבִּי מְצֹאוֹנֵי הַרְעוֹת הָאֵלֶּה, הַרְעוֹת מְצֹאוֹנֵי מִשׁוֹם שֶׁהִסְתְּלָקָה הַשְּׂכִינָה מִמֶּנִּי שֶׁהִיא אֱלֹהִים.

תְּקוּן שְׁשִׁים וְשָׁלֹשָׁה

בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים, מַה זֶה אֱלֹהִים? מִי
 אֱלֹהִים, וְעַל זֶה מִי נֹאמֵר, מִי הַגִּיד לָךְ
 כִּי עִירָם אָתָּה וְנֹאמֵר, אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ. אוֹתָהּ שֶׁנֹּאמֵר
 כֹּה אֲשֶׁר קִדְשָׁנוּ בְּמִצְוֹתֵינוּ, וְאוֹתָהּ שֶׁנֹּאמֵר כֹּה
 אֲשֶׁרִי הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא הֵלֵךְ בְּעֵצַת רְשָׁעִים, שֶׁהוּא
 רְשׁוֹת הַרְבִּים, אִשֶׁת וְנוֹנִים. מַה זֶה רְשָׁעִים? זֶה
 סַמָּא"ל וְנֶחֱשׁ, אוֹתָהּ שֶׁנֹּאמֵר עָלֶיךָ פְּרַעַה מִי יְהו"ה
 אֲשֶׁר אֲשַׁמַּע בְּקוֹלוֹ, אֲשֶׁר שֶׁנֹּאמֵר בּוֹ אֲשֶׁר
 הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, מִ"י וּדְאִי, שֶׁהוּא תְּשׁוּבָה,
 תְּרַפּוּתָהּ לְכָל הַחֲלָאִים וְהַמַּכּוֹת. זֶהוּ שְׁכַתּוֹב מִ"י
 יִרְפָּא לָךְ, וְעָלֶיךָ נֹאמֵר וְשָׁב וּרְפָא לוֹ, רַפְאוֹת תְּהִי
 לְשָׁרְךָ. אֲשֶׁרִי הוּא מִי שֶׁשָּׁב לְבַעֲלָהּ שָׁלָה, הִיא סוֹד
 הַתְּשׁוּבָה, שְׁיִחְזִיר וְיָשִׁיב אוֹתָהּ וְדַרְגָּה שֶׁתִּרְחִיק
 אוֹתָהּ מִמְּקוֹמָהּ, שְׁיִחְזִיר אוֹתָהּ לְמְקוֹמָהּ וְיִקְרַב
 אוֹתָהּ לְשֵׁם. בְּאוֹתוֹ זְמַן שֶׁשָּׁכְנָה מְרַחֶקֶת מִבְּעֻלָּהּ,
 נֹאמֵר בְּאָדָם וְהָיוּ חֲטִיף תְּלוּאִים לָךְ מִנְּגַד, חֲטִיף
 נִקְרָאת, זֶהוּ שְׁכַתּוֹב וַיִּפַּח בְּאִפּוֹ נְשִׁמַת חַיִּים,
 אֲשֶׁרִי הוּא מִי שֶׁמְקַרֵב אוֹתָהּ לְבַעֲלָהּ. מַה זֶה (וּמִיד)

קרוב יהו"ה לכל קוראיו וכו'? שמי שקורא לו
בשקר, רחוק הוא ממנו.

**אמת, א' בראש האלף בית, מ' באמצע, ת'
בסוף.** (ד' אותיות) העשור שלו יו"ד ה"א
וא"ו ה"א אמת, שהיא עשור של ארבע מאות
וארבעים ואחד, הרי הסוד של חמשה וארבעים
מ"ה. בזמן שישראל משקרים בתורת אמת
בשנועה של שקר, נאמר בו ותשלך אמת ארצה.
מה זה ארצה? זו השכינה, ובזמן שישראל
מקימים תורת אמת בשנועת אמת, נאמר בו
אמת מארץ תצמת, ובגלות נאמר (דף צה ע"א) ותהי
האמת נעדרת, והשקר שולט בעולם, (ובזמן שמתקן
האמת ומתעלה למקומו, נמחה השקר מן העולם. והו שכתוב שפת אמת תבון
לעד, כוננת לא כתוב, אלא תבון לעד (אמת), ועד ארניעה לשון שקר, מה זה
אמת? העמוד האמצעי, שכינתו - תורת אמת היתה בפיהו), ומי השקר?
זה סמא"ל, בזמן ששולט האמת, עובר השקר מן
העולם.

אמת הוא בסופי התבות של ברא אלהים
לעשות, ברא אלהים את, בו ברא את
העולם, ועליו נקרא ועומד כל העולם, וכל מי
שנשבע בשקר, כאלו ותשלוך אמת ארצה, והשקר
שולט בכיכול במקום (ג'ש במקום) שלו, שהוא
ירושלים, וזה גרם שנחרב הבית וחזר העולם
לתהו ובהו. שכוך פרשוהו, חרב בית ראשון -
והארץ היתה תהו, חרב בית שני - וחשך על פני
תהום, שאמת נושאת עליונים ותחתונים, ובזמן
שנעשה שקר יתהרם הבנין. באותו זמן נאמר
בשכינה, נפלה לא תוסיף קום, זהו שכתוב איך
נפלת משמים הילל בן שחר, נפלה עטרת ראשנו,
שהם ה' עליונה וה' תחתונה, ו' העמוד האמצעי
נושא את שניהם, היסוד של הכל י', זו תברית,
כל מי שמשקר ועובר בה, כאלו עקר הכל והפיל
אותו, והי' תהו, היא אבן השתייה שממנה השתת
העולם, ועליה נאמר אבן מאסו הבונים וכו', והיא
היסוד של הכל, ועליה נבנה. אוי למי שחוטא
באות שבת, ובאות תפלין, ובאות ימים טובים,

וּבָאוֹת בְּרִית מִלָּה, כְּאֵלוֹ עֶקֶר אוֹתוֹ מִמְקוֹמוֹ
וְהִחְזִיר אֶת הָעוֹלָם לְתֵהוּ וְכֵהוּ.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: אֲבָא, וַהֲרִי י' הִיא לְמַעְלָה,
לְמָה כָּאֵן הִיא לְמַטָּה? אָמַר לוֹ: כְּנִי, זֶה
סוּד עֲלִיּוֹן, מֵאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת תְּלוּיּוֹת אַרְבָּעָה שְׁמוֹת.
מִן י' יְהו"ה, מִן ה' הו"י"ה, וּמִן ו' וְהי"ה, מִן ה'
הוה"י (וְהי"ה הוה"י), עֲלֵיהֶם נֹאמַר וַדַּאי וְדַאֲיָת אֶת
אַחֲרֵי (וְכִי לֹא יֵדְאוּ), וּמֵצֵד שֶׁל אַחֲרֵימִים הִי' הִיא
לְמַטָּה, וּמֵצֵד שֶׁל הַפְּנִיִּים - לְמַעְלָה, וְזֶהוּ הַסּוּד
שְׁמַת־הַפֶּדָּה הַשֵּׁם מִדִּין לְרַחֲמִים וּמִרַחֲמִים לְדִין.
כְּשַׁמַּת־הַפֶּדָּה לְדִין, הוּא הוה"י, י' לְמַטָּה, שְׁנֵי אֲמַר כָּה
אֶבֶן מְאֹסוֹ הַבּוֹנִים, מְאֹסוֹ אֶת הַיְסוּדִים שְׁלָה, וְאֵלוֹ
שְׁחַבִּיבִים הַיְסוּדִים, מִתְּהַפֵּד לָהֶם מִדִּין לְרַחֲמִים
יְהו"ה, וּבָאוֹתוֹ זְמַן אֶבֶן מְאֹסוֹ וְכוּ', מַה שְׁתִּיתָה י'
לְמַטָּה, חֲזָרָה לְמַעְלָה, וּמִתְּצֵד שֶׁל וְהי"ה הִי' הִיא
כְּאֲמִצֵּעַ. כְּאוֹתוֹ תְּזַמֵּן הַשְּׁתַּפֵּחַ אֶצְלוֹ וְאָמַר: אֲשֶׁרִי
חֲלָקוֹ שְׁזָכִיתִי לָזֶה, שְׁזֵה עֶקֶר וַיְסוּד הַכּוֹל.

תקון עשׂים וארבעה

בראשית בר"א אלהי"ם, שם אי"ש, שם אשה עם ה' של אלהי"ם, ועליהם נאמר סמוכי באשׂשות, באיש ואשה, ומי גרם את זה? משום שהתפשטו מכתנות אור אדם וחוה, ומשום זה, סמוכי באשׂשות - בכתנות עור, שהם כנגד וערת אילם מאדמים וכו'.

וכי אדם גרם? והרי כתוב ויאמר האדם האשה אשר נתת עמדי וגומר, ומשום זה אמר הקדוש ברוך הוא לאשה מה עשית? כמו שנאמר ויאמר יהו"ה אל האשה מה זאת עשית? כל חטא שעשית לשכינה, שהיא זאת, עשית, ומשום זה מה זאת עשית, שהיא מה שמו, מה זאת ודאי, מה יהו"ה אלהי"ך שאל מעמד כי אם ליראה, ואל תקרי אם אלא אם, (והו שכתוב איש אמו ואביו תיראו, שהוא י"ה, האב והאם העליונה), ואת לא פחדת מן האם העליונה, לזאת עשית כל זה ודאי, שנאמר פה זאת אות הכרית.

שְׂאֵרָם (דף צה ע"ב) וְאִשְׁתּוֹ נִבְרְאוּ בְדִיּוֹקְנוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא וְשָׁכִינָתוֹ, וּמִשׁוֹם זֶה חֲטָא
 הָאָדָם הָיָה תְלוּי בְּעַמּוּד הָאֲמֻצְעִי, וְהַחֲטָא שֶׁל חוּה
 בַּשְּׂכִינָה, וּמִשׁוֹם זֶה מָה זֹאת עָשִׂיתִי, לְזֹאת עָשִׂיתִי
 וְדָאִי, וְהַחֲטָא חוּה גַרְם שְׁיַרְדָּה הַשְּׂכִינָה לְגַלּוּת,
 שְׁחָיו יִשְׂרָאֵל עוֹשִׂים מַעֲשֵׂה אֲבוֹתֵיהֶם, וּמִשׁוֹם זֶה
 אָמַר וְאָף גַּם זֹאת בְּהִיּוֹתָם בְּאֶרֶץ אֲנִיָּהֶם לֹא
 מְאִסְתִּים וְלֹא גְעֻלָּתִים וְכוּ', וְכֵן אָמַר דָּוִד אִם
 תַּחֲנֶנָּה עָלַי מִחֲנָה לֹא יִירָא לְבִי וְגוֹמֵר, בְּ"זֹאת" אֲנִי
 בּוֹטֵחַ וְגוֹמֵר, זֶה נֶאֱמַר בְּמִלְחָמַת גּוֹג וּמִגּוֹג, וְכִי
 גַרְם שְׁחָוָא יְהִיָּה שְׁמוֹר בָּהּ? מִשׁוֹם שְׁעָלְיוֹ נֶאֱמַר
 אִם אֵתֵן שְׁנַת לְעֵינַי לְעַפְעַפִּי תִּנּוּמָה עַד אֲמַצְא
 מְקוֹם לִיהו"ה וְגוֹמֵר.

וְזוֹהִי חֲכָמַת שְׁלֹמָה, וְעָלֶיהָ נֶאֱמַר וְחֲכָמַת הַמַּסְכֵּן
 בְּזוּיָהּ, וְעָלֶיהָ נֶאֱמַר כִּי מִכְּבָדִי אֲכַבֵּד וּבְזוּי
 יִקְלוּ. בְּשִׁירְד שְׁלֹמָה מִמְּלָכוּתוֹ, הָיְתָה חֲכָמַתוֹ
 בְּזוּיָהּ בְּעֵינַי הַשּׁוֹטִים, וּכְשֶׁהִתְעַלָּה בְּמִלְכוּתוֹ נֶאֱמַר
 בּוֹ וַתֵּרֶב חֲכָמַת שְׁלֹמָה, שְׁהִתְגַּדְּלָה עַד שְׁהִגִּיעָה
 לְמְקוֹם חוּה שְׁנִטְלָה מִשָּׁם, לְמְקוֹם הַחֲכָמָה

הַעֲלִיזָה, שֶׁהִיא חֲכָמָה בְּרֵאשׁ, וְהִיא חֲכָמָה בְּסוֹף,
וְהִיא תוֹרָה בְּאֶמְצֵעַ, בְּעֵמּוּד הָאֶמְצָעִי, תוֹרַת אֱמֶת,
לְמַעַלָּה תוֹרַת חָכְם, לְמַטָּה חֲכַמַת שְׁלֵמָה, וּמִשׁוּם
זֶה מִהֲצַד שֶׁל שְׁלֵמָה נֵאמַר וְחֲכַמַת הַמִּסְכֵּן בְּזוּיָהּ,
שִׁירְדָה בּוֹ וְעֲלָתָה בּוֹ, כְּמוֹ שֶׁנֵּאמַר בּוֹ וַתִּרְב
חֲכַמַת שְׁלֵמָה מִחֲכַמַת כָּל בְּנֵי קֶדֶם.

אֲכַל בְּרִשְׁעִים מַה כְּתוּב בָּהֶם? נִתְּנֵנִי יְהו"ה בְּיַדִּי
לֹא אוֹכֵל קוּם, נִפְלָה וְלֹא תוֹסִיף קוּם, וְאִף
עַל פִּי שְׂאִיזִן לָהּ רִשׁוֹת לְעַמֵּד מִעֲצָמָה, הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא יָקִים אוֹתָהּ, כְּמוֹ שֶׁנֵּאמַר בַּיּוֹם הַהוּא
אֲקִים אֶת סִבַּת דָּוִד הַנִּפְלֵת, וּמִי גַרְם שִׁירְדָה לָהּ
מִמְּקוֹמָהּ? זֶה הַנְּחֹשׁ, כְּמוֹ שֶׁנֵּאמַר וַיֹּאמֶר יְהו"ה
אֱלֹהִים אֵל הַנְּחֹשׁ כִּי עָשִׂיתָ זֹאת, שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה,
שֶׁנִּרְמָה שֶׁנִּמְצְאָת יִבְשָׁה וְנִפְלָה מִמְּקוֹמָהּ, אֲרוּר
אֶתָּה מִכָּל הַבְּהֵמָה וְגוֹמֵר, קָלִיל אוֹתוֹ שְׁלֵא יִהְיֶה
לוֹ מְלָכִים וְשְׁלִיטִים עַל מַה שֶׁסוּמָה, שֶׁהֵם רַגְלָיו
וַיִּדְּיוּ שֶׁקִּצְצוּ אוֹתָם, כְּמוֹ שֶׁהוּא גַרְם קִצְצוּן וּפְרוּד
לְמַעַלָּה, וּמִשׁוּם זֶה עַל גַּחְנִךְ תִּלְךְ וְעַפְרֵךְ תֹּאכֵל כָּל

ימי תייד, וזהו שאמר יצחק לעשו משמני הארץ
יתה מושבך.

ועשר קללות קלל את הנחש, משום שגם
שנפרדה השכינה שהיא עשירית מבעלה,
ועשר לאדם, ועשר לחוה, ותשע לארץ, שחטאה
לצדיק שהוא התשיעי. כלם חטאו לעשירות,
והארץ לצדיק, וממה (ולמה) חטאה לצדיק? שהרי
בעבורך אמר לאדם, ועוד, בגלל האדם קלל את
הארץ שנפיל ממנה, זהו שכתוב וייצר יהו"ה
אלהים את האדם עפר מן האדמה, אם כן, מה
חטאה לצדיק שהוא התשיעי?

אלא משום שנאמר בה ויצמח יהו"ה אלהים מן
האדמה כל עץ נחמד למראה וטוב למאכל
ועץ החיים בתוך הגן ועץ הדעת טוב ורע, והיה
לו רשות למחות בידי אדם שלא יאכל מעץ המות
ולא מחתה, בגלל זה אמר בעבורך. אמר לו רבי
אלעזר: וכי יש דעת בארץ לכל זה? אמר לו: כן,
זהו שכתוב יהו"ה בחכמה יסד ארץ. אמר לו:

וְהָרִי בְּחֻמָּה עֲלִיּוֹנָה וּבְאָרֶץ שֶׁל הַקְּדוּשָׁה כָּרוּךְ הוּא
 נֹאמֵר הַכְּתוּב הִזָּה. אָמַר לוֹ: בְּנִי, זֶה כְּנֻגַד זֶה עֲשֵׂה
 הַקְּדוּשָׁה כָּרוּךְ הוּא, יֵשׁ חֻמָּה וַיֵּשׁ חֻמָּה, יֵשׁ אָרֶץ
 וַיֵּשׁ אָרֶץ.

אָמַר לוֹ: אִם כֵּן, מָה חֻמָּה הָאָרֶץ לְצַדִּיק
 שֶׁלְקָתָה תִשְׁעָה? אָמַר לוֹ: מִשּׁוֹם שְׁעֵץ
 הַדַּעַת טוֹב וְרַע הוּא כְּמוֹ הַבְּרִית, אוֹת הַבְּרִית
 מִכַּפְּנִים טוֹב, וְעַרְלָה רַע, זֶה מִכַּפְּנִים וְזֶה מִכַּחוּץ,
 וּמִשּׁוֹם שֶׁחֻמָּה שֶׁל עֵץ הַדַּעַת נָרַם פְּרוּד בֵּין
 הַצַּדִּיק לְשֹׁכֵינָהּ, בְּגִלְגַּל זֶה לְקָתָה הָאָרֶץ תִּשְׁעָה,
 וְאוֹתָם שֶׁחֻמָּאוֹ בְּשֹׁכֵינָהּ, שֶׁהֵיא עֲשִׂירִית לְקוֹ עֶשֶׂר
 עֶשֶׂר. וּבֵא וּרְאֵה, שֶׁבַע אֲרָצוֹת הֵן: אָרֶץ, אֲדָמָה,

אֲרָקָא, גֵּיא, נְשִׂיָה, צִיָּה, תַּבַּל, וְאָדָם חֻמָּה (דף צו ע"א)
 כְּבַת שֶׁבַע, וְנֹאמֵר בּוֹ כִּי שֶׁבַע יִפְּלֵ צַדִּיק, הִרְחֵר
 תְּשׁוּבָה וְנֹאמֵר בּוֹ וְקָם, וְהָיָה עוֹלָה, וּבְשִׁירְד לְשֵׁם
 הָיָה עוֹשֶׂה מַעֲשִׂים וְתוֹלְדוֹת בְּכָל אָרֶץ וְאָרֶץ, מֵהֶם
 הָיוּ צוּמְחִים וּמֵהֶם לֹא הָיוּ צוּמְחִים, וַיֵּשׁ שָׁם
 בְּרִיּוֹת, מֵהֶן בְּשָׁנֵי רְאִשִׁים, וַיֵּשׁ מֵהֶם בְּשִׁלְשָׁה עַד
 שֶׁבַע, וַיֵּשׁ שָׁם מְקוֹם שֶׁחֻמָּשׁ מְאִירָה וְהַלְבָּנָה

והכּוֹכְבִים וְהַמְּזוּלוֹת, וַיֵּשׂ מְקוֹם שְׂאִין בּוֹ אֹזַר כָּלָל,
אֵלָּא חֲשָׁכָה וְעָרְפֶּל.

כִּי הֵם אֵלוֹ שְׂיֹרְדִים לְשַׁבְּעָה מִיְּנֵי עֲנִיּוֹת, יֵשׁ
מֵהֶם שְׂאִין לָהֶם אֹזַר כָּלָל, שְׁכָל יְמִיהֶם הֵם
בְּעֲנִיּוֹת, וַיֵּשׂ מֵהֶם שְׂיֵשׁ לָהֶם אֹזַר כָּל יְמִיהֶם וְהֵם
בְּעֵשֶׁר, וַיֵּשׂ מֵהֶם שְׁלֹפְעָמִים יֵשׁ לָהֶם אֹזַר וְלִפְעָמִים
חֲשָׁכָה. אֵלוֹ אֹתָם שְׁנוֹלְדוּ בְּאַמְצַע הַלְּבָנָה,
בִּינוֹנִיִּים, לִפְעָמִים יֵשׁ לָהֶם עֵשֶׁר וְעוֹלָיִם, וְלִפְעָמִים
עֲנִיּוֹת וַיֹּרְדִים, וַיֵּשׂ אַחֲרֵים שְׁעוֹשִׂים תּוֹלְדוֹת
וּמְצַלִּיחִים, וַיֵּשׂ מֵהֶם שְׁלֹא מְצַלִּיחִים, וַיֵּשׂ מֵהֶם
שְׁמְצַלִּיחִים (צוּמְחִים) עַד מַחְצִית יְמִיהֶם וּמֵתִים
בְּקִצּוֹר יָמִים. אֵלוֹ שְׁנוֹלְדוּ בְּמַלּוּי הַלְּבָנָה, הֵם
צוּמְחִים וְחַיִּים וּמְשַׁלִּימִים אֶת כָּל יְמִיהֶם, וְאֵלוֹ
שְׁנוֹלְדוּ בְּחֶסְרוֹן הַלְּבָנָה לֹא צוּמְחִים וּמֵתִים מְיָד,
וְאֵלוֹ שְׁנוֹלְדוּ בְּאַמְצַע הַלְּבָנָה מִתְקַצְרִים בְּמַחְצִית
יְמִיהֶם.

וַיֵּשׂ אַרְצוֹת שְׁנַאֲמַר בְּהֵן וְהַבּוֹר רַק אֵין בּוֹ מַיִם,
מַיִם אֵין בּוֹ אֲבָל נְחָשִׁים וְעַקְרָבִים יֵשׁ בּוֹ, אַף

כִּדְ יֵשׁ בְּרִיּוֹת שְׁהֵם עֲמֵי הָאָרֶץ, שְׁפַתֵיהֶם מְלֵאִים
 מִלְּאֵכֵי חֲפָלָה, שְׁהֵם נְחָשִׁים וְעַקְרָבִים, וְנוֹשְׁכִים
 אוֹתָם בְּכַמָּה נְשִׁיכוֹת שֶׁל יְסוּרִים, שְׁהֵם נִרְמוּ לְפָנַי
 שְׁיָבֹאוּ לְעוֹלָם, (בְּדֵי שְׁיָבֹאוּ) בְּגִלְגּוּל בְּנוֹפִים הִלְלוּ
 וּבְכַתִּים הִלְלוּ, וּבְשָׁנוֹשְׁכִים אוֹתָם אוֹתָם הִנְחָשִׁים
 וְחַעֲקָרְבִים בְּכַמָּה יְסוּרִים, הֵם צוֹנְחִים וַי וַי, וַיֵּשׁ
 לְכֹלֶם קִטְטָה בְּבִית, וְצוֹנְחִים עִם אֱלוֹ בְּעֲלֵי הַגִּיהֶנֶם
 שְׁנִדּוֹנִים בּוֹ, וַיֵּשׁ אַחֲרֵים שְׁכָל יְמֵיהֶם בְּחִדּוֹה
 וּבְשִׁלּוֹה בְּלֵי עֶצֶב כָּלֵל מִכָּל מַה שְׁמַתְגִּדֵּל בְּשִׁבְע
 אֲרָצוֹת, וְנִדּוֹנוֹ בְּשִׁבְעָה מְדוּרֵי גִיהֶנֶם, וַיֵּשׁ בְּכַנֵּי
 אָדָם כְּמוֹ זֶה, וְחַכְמֵי הָרְזִים הִלְלוּ, לָהֶם נִמְסָר
 לְדַעַת.

תְּקוּנוֹ שְׁשִׁים וְחַמְשָׁה

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים (ראשי תבות וסופי תבות א"ב ו"א"ם
 שָׁם, שְׁהֵם י"ה), שָׁם אֵם, וְסוּד הַדְּבָר -
 וַיִּקְרָא הָאָדָם שֵׁם אִשְׁתּוֹ תוֹה כִּי הִיא הִתְיָתָה אֵם
 כָּל חַי, כְּמוֹ שְׁאוֹתָהּ שְׁנַאֲמַר כָּהּ כִּי אֵם לְבִינָה
 תִּקְרָא, הָאֵם כָּל חַי הוּזוֹ אִינָה כְּאִשָּׁה תְּרֵאשׁוּנָה,

שָׁנָאֹמַר בָּהּ הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַתְּ עִמָּדִי, שְׁנַרְמָה מִיָּתָהּ
 לְכָל הָעוֹלָם, שְׁחֵרִי כְּתוּב בָּהּ אִם כָּל חַי, שְׁנָאֹמַר
 בָּהּ רֵאֵה חַיִּים עִם אִשָּׁה אֲשֶׁר אֶהְבֵּתָ.

אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר: וְכִי שְׁתֵּי נָשִׁים הָיוּ לוֹ? אָמַר
 לוֹ: בֵּן, אֶחָד יֵצֵר הַטּוֹב וְאֶחָד יֵצֵר הָרָע,
 אֶחָד מַצַּד הָעֵצִים הַקָּשָׁה, הַדִּין הַקָּשָׁה, וְאֶחָד מַצַּד
 הַבְּשָׂר, מִשָּׁם הֵם רַבִּי הַלֵּב, וְאֵלּוּ שְׁמַצַּד הָעֵצִים הֵם
 קָשִׁי עֲרָף, וְעַל הָאִשָּׁה שֶׁנִּשְׁלַח מִהָעֵצִים אָמַר בֶּן
 סִירָא, עֵצִים שֶׁנִּכְפַּל בְּחִלְקָהּ, טוֹב אִזְ רָע, גֵּרֵר אֹתוֹ.
 וְעַל הָאִשָּׁה שֶׁמַּצַּד הָעֵצִים, אָמַר אָדָם הָאִשָּׁה אֲשֶׁר
 נָתַתְּ עִמָּדִי. לֹא קָרָא לָהּ אִשְׁתּוֹ, כְּמוֹ שְׁחִוָּה
 שְׁנָאֹמַר בָּהּ וַיִּקְרָא הָאָדָם שֵׁם אִשְׁתּוֹ חִוָּה,
 שֶׁהֵאֱחָרַת הָיְתָה שֶׁפָּתַח שְׁמַצַּד עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע,
 אֶחָד רָע וְאֶחָד טוֹב, וּמַצַּד שֶׁל עֵץ הַחַיִּים שְׁנֵיהֶם
 חַיִּים.

וּבְסִתְרֵי תוֹרָה חִוָּה ח' ו"ה, ח' חֲכָמָה, כ"ח מ"ה,
 הַכֶּלֶל שֶׁל הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ, ח' הִיא כְּמוֹ
 הָאֵם הָעֲלִיזָה שֶׁהִיא הַשְּׂמִינִית לְעֵשֶׂר הַסְּפִירוֹת

ממטה למעלה, והחכמה נודעת בה, ועליה נאמר
 עין חיים היא למחזיקים בה, ומהצד שלה ויפח
 באפיו נשמת חיים, ועליה נאמר לזאת יקרא אשה
 כי מאיש לקחה זאת, ולא האחרת שנפלה מן
 העצם, שנרמה לו מות, שחרי השפחה גרמה,
 וידעו כי עירבם הם, ומשום זה ויעש יהו"ה
 אלהים לאדם ולאשתו כתנות עור וילבישם. (דף צו

(ע"ב)

אמר לו רבי אלעזר: למה אמר בשבילה כי
 מאיש לקחה זאת? הנה לו לומר כי
 מאדם, למה מאיש? אלא מאיש, שם א"ם ושם
 י"ש. שם י"ש, זהו שפתוב להנחיל אהבי יש. שם
 אם, כי אם לבינה תקרא, והם אב ואם, חכמה
 ובינה, שמשם נפלה, ומשום זה כי מאיש לקחה
 זאת.

ויש לו אחרת שנקראת פת זוגו, זהו שפתוב זכר
 ונקבה בראם ויברך אתם ויקרא את שםם
 אדם. בא וראה, אדם הראשון בדמותו של יהו"ה

הוא נִבְרָא, וּבְדַמוֹת שֶׁל עֵשָׂר סְפִירוֹת שֶׁהֵן יו"ד
 ה"א וא"ו ה"א מִהֲצַד שֶׁל יְהו"ה, מִצַּד שֶׁל י' נִקְרָא
 אִישׁ, וּמִצַּד שֶׁל ה' הֶעֱלִיזָנָה אִשְׁתּוֹ נִקְרָאת אִשָּׁה,
 אִם כָּל חָי, וּמִהֲצַד שֶׁל ו"ה חָוָה אִשְׁתּוֹ, וּמִהֲצַד
 שֶׁל יו"ד ה"א וא"ו ה"א חָוָה נִקְרָאת אָדָם, וּבְכָל
 מָה שֶׁחָיָה בְדַמוֹתָיו - לָקָח.

הַתְּקוּן שְׁשִׁים וְשָׁשָׁה

בְּרֵאשִׁית, בְּרֵאשִׁית, זֶה אָדָם שֶׁכּוֹלֵל שֵׁשׁ, וְהֵם
 שְׁתֵּי שְׁפָחוֹת מִהֲצַד שֶׁל הָעֵץ שֶׁל טוֹב
 וְרָע, עֵצִים וּבָשָׂר, אִישׁ וְאִשָּׁה, שֶׁנֶּאמַר כֹּה כִּי
 מֵאִישׁ לָקָחָה זֹאת, הֲרִי אֶרְבַּע, אָדָם זָכָר וּנְקֵבָה,
 זֶהוּ שְׁכֵתוֹב זָכָר וּנְקֵבָה בְּרֵאשִׁית וְגוֹמֵר, הֲרִי שֵׁשׁ,
 וּמִשּׁוֹם זֶה וַיֵּאמֶר יְהו"ה אֱלֹהֵי"ם הֵן הָאָדָם תְּהִי
 כְּאַחַד מִמֶּנּוּ לְדַעַת טוֹב וְרָע וְגוֹמֵר, וּפְרָשׁוֹהוּ
 הֲרֵאשׁוֹנִים, כְּאַחַד מִמְּלֵאכֵי הַשָּׁרֵת.

בֵּין כֹּךְ כֹּךְ בָּא אֵלָיָהוּ וְהוֹדִימֵן אֵלָיו, וְאָמַר: רַבִּי,
 כְּאַחַד מֵהֶם תְּהִי לוֹ לֹמֵר, אִם עַל מְלֵאכֵי
 הַשָּׁרֵת תְּהִי אֹמֵר, מָה זֶה כְּאַחַד מִמֶּנּוּ? וְעוֹד, תְּהִי

לו לומר הן אדם, מה זה האדם בְּתוֹסַפֶּת ה' ? אֵלֶּא
 ה' שֶׁל הָאָדָם הָיָה כְּאַחַד מִמֶּנּוּ, לֹא כְּתוֹב יְהִי
 (הוא), אֵלֶּא הָיָה, אַחַת מֵאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת שֶׁהֵן יְהו"ה,
 כְּאַחַת מֵאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת שֶׁהִיא ו'.

וְעַתָּה פֶּן יִשְׁלַח יְדוֹ, זוּ י', אִם זָכָה וְלָקַח גַּם מֵעֵץ
 הַחַיִּים, זוּ ו' (ה), וְאָכַל וַחֲיוּ לְעֵלָם זֶה ו', חִי
 וְדַאי, כְּשֶׁה' הִיָּתָה יְחִידָה מִמֶּנּוּ, נִכְנָסָה בֵּין טוֹב
 לְרָע, זֶהוּ שְׁכַתוֹב וַיִּיצֹר יְהו"ה אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם,
 שְׁתֵּי יְצִירוֹת, טוֹב וְרָע, לְדַעַת (וְנִאָּמַר בָּהֶם וַיִּפַּח בְּאַפִּי נְשָׁמַת
 חַיִּים, וְזוּ ה' לְדַעַת טוֹב וְרָע, לְדַעַת) מַה שֶׁהָיוּ גּוֹרְמִים לַעֲשׂוֹת,
 וּמִשׁוֹם זֶה נִכְנָסָה בֵּינֵיהֶם.

אַחַר שֶׁחֲטָא הָאָדָם שֶׁל הִצְיָרָה, נִפְרְדָה ה'
 הַעֲלִיּוֹנָה וְהַסְּתַלְקָה מִמֶּנּוּ, וּמִשׁוֹם שֶׁלֹּא
 חִזְרָה אֵלָיו אָמַר, אִם זָכָה וְלָקַח גַּם מֵעֵץ הַחַיִּים,
 וְאָכַל וַחֲיוּ לְעֵלָם, וְעֵץ הַחַיִּים הָיָה נְטוּעַ בְּעֵץ
 הַנָּזֵן, וּמִשׁוֹם שֶׁלֹּא זָכָה לְאָכַל מִמֶּנּוּ, מַה כְּתוֹב בּוֹ?
 וַיִּשְׁלַחְהוּ יְהו"ה אֱלֹהִים מִן עֵדֶן לְעַבְדֵי אֶת
 הָאָדָמָה אֲשֶׁר לָקַח מִשָּׁם, אוֹתוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וַיִּיצֹר

יהו"ה אלהי"ם את האדם עפר מן האדמה, שלא
 היה כדאי להיות בגן התורה, כיון שלא שמר בה
 את עץ הדעת טוב ורע באסור וזהו, ועבר על
 מאמר רבנו, שאם היה שומר שלא יעבר על
 מאמר רבנו, ולקח גם מעץ החיים, שנאמר בו
 תורת חכם מקור חיים לסוד ממקשי מות, עץ
 חיים הוא למחזיקים בה, וזהו ולקח גם מעץ
 החיים ואכל וחי לעלם, גם - לרבות הנקבה, פרי
 האילן, פרי צדיק.

ועוד, הן האדם היה באחד ממנו, אמרו
 המלאכים הקדושים, פרי שיהיה הוא
 באחד ממנו, כמו שאמר הנחש והייתם באלהי"ם
 ידעי טוב ורע, וזהו לדעת טוב ורע, זה גרם לו
 את המות, שאם זכה לאכל מעץ החיים, שהוא
 עץ חיים היא למחזיקים בה, מה פתוב בו? ולקח
 גם מעץ החיים וגומר.

אמר רבי שמעון: אוי להם לאותם שמניחים
 מלעסן בתורה, שנאמר בה ולקח גם מעץ

החיים, ובמצוותיה שהן פרי האילן, שנאמר בו
 ואכל וחי לעלם, והולכים אחר אלו שמפתיים
 אותם מצד הנחש הקדמוני, שאומרים להם,
 השתדלו במלאכים שממנים על הכוכבים והשמש
 והלבנה, ועל אלו שממנים על רוחות ושרים,
 להיות כאלהי"ם ידעי טוב ורע, ועליהם (דף צו ע"א)

נאמר כה אמר יהו"ה למובחים ולמקטרים
 לכוכבים ולמזלות ולשמש ולירח ולכל צבא
 השמים אשר לא צויתי, וזהו שצוה הקדוש ברוך
 הוא את האדם, ומעין הדעת טוב ורע לא תאכל
 מפני וגומר, ובלעם הרשע היה מתעסק עם זה,
 ודור אנוש ודור המבול ודור הפלגה, והקדוש
 ברוך הוא עקר אותם מהעולם הזה ומהעולם
 הבא, וזהו כי ביום אכלך מפני מות תמות, מות
 - בעולם הזה, ותמות - בעולם הבא, והחטא הזה
 גרם את חרבן בית המקדש וגלות ישראל בין
 אמות העולם ונהרגו מהם.

שכל אחד היה מובח ומקטר, והיו יורדים
 החילות שלמעלה, וכשתיה הנביא מיסר

אותם, מה פתוב פָּהֶם? וְלֹא שָׁמְעוּ לְקוֹל נְבִיא
 וְחֹזֶה, וּבַמָּה הָיָה מִיִּסֵּר אֹתָם הַנְּבִיא? הָיָה אֹמֵר
 לָהֶם שִׁיחֲזְרוּ בַתְּשׁוּבָה, וְאִם לֹא - וְעֲצֵר אֶת
 הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מָטָר וְהִאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת
 יְבוּלָהּ, וְהֵם הָיוּ מְזַלְזְלִים בּוֹ, וְהָיוּ אֹמְרִים, אָנּוּ
 הַשְּׁבַעְנוּ אֶת אֱלֹהֵי שָׁמַיִם עַל הַמָּטָר וְכַפִּינוּ אֹתָם
 לְהוֹרִיד מָטָר, וְהַקְּדוֹשׁ פְּרוּךְ הוּא הַחֲלִיף לָהֶם אֶת
 הַמְּמַנִּים בְּשִׁלְיֹתָם בְּשִׁבְלֵם, וְהָרַג אֹתָם, וְהַחֲרִיב
 אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּשִׁבְלֵם, וְנָלוּ יִשְׂרָאֵל לְבֵין
 אַמּוֹת הָעוֹלָם, וְזֶהוּ הַחֲטָא שֶׁל אָדָם שֶׁנֶּרַם לוֹ
 הַנְּחָשׁ מִיָּתֶה לוֹ וּלְאִשְׁתּוֹ, שֶׁפָּתָה אֹתָם בְּאוֹתוֹ
 הָעֵץ. זֶהוּ שֶׁפְּתוּב כִּי יוֹדַע אֱלֹהֵי"ם וְכוּ', וּמַשּׁוּם זֶה
 צָוָה הַקְּדוֹשׁ פְּרוּךְ הוּא לְאָדָם. בְּמַה שֶׁהָרְשִׁיתָ
 הַתְּבוּנָה, אִין לְךָ עֶסֶק בְּנִסְתָּרוֹת.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: בְּמַה הָיוּ יוֹרְדִים הַחֲתָלוֹת
 הַלָּלוּ? אָמַר לוֹ: בְּנִי, מָה אַתָּה חוֹשֵׁב,
 שֶׁהָיוּ יוֹרְדִים? וַדַּאי זֶהוּ סוּד הָעֵץ שֶׁל עֵץ הַדַּעַת
 טוֹב וְרַע, שֶׁלֹּא עֲתִיד הַקְּדוֹשׁ פְּרוּךְ הוּא לְגַלוֹתוֹ
 מִפְּרֶסֶם לְעוֹלָם, אֶלָּא בֵּין הַחֲבָרִים, עַד שֶׁיֵּבֵא הַדּוֹר

שֶׁל מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ. אָמַר לוֹ: כִּי־זֶה הַתְּנַלְחָה בֵּין
הַחֲבֵרִים מַה הוּא? אָמַר לוֹ: בְּנִי, מִמְּרֵאחַ מִתְּנִי
וּלְמַעַלְהָ תִּהְיֶה טוֹב, מִמְּרֵאחַ מִתְּנִי וּלְמַטָּה תִּהְיֶה רַע,
נְבוֹכַדְנֶצַּר תִּהְיֶה מִכִּיר בּוֹ, וְכֹךְ עָשָׂה אֶת הַצֶּלֶם
שָׁלוֹ, וְבוֹ נִוְדַע הָעֵץ שֶׁל טוֹב וְרַע, זֶהוּ שְׂכַת־טוֹב
רֵאשִׁיחַ רֵאשִׁי שֶׁל זָהָב טוֹב, תִּזְהוּ וְזִרְעוּתִי שֶׁל
כֶּסֶף. עַד כָּאן מֵצַד הַטוֹב, וּמִשׁוּם זֶה אָמַר שֶׁל זָהָב
טוֹב, מִמְּרֵאחַ מִתְּנִי וּלְמַטָּה רַע, זֶהוּ שְׂכַת־טוֹב מִעִי
וְיִרְכּוּתִי שֶׁל נְחֹשֶׁת, מֵצַד שֶׁל הַנְּחָשׁ הַקְּדָמוֹנִי.

וּמִהָאֵילָן תִּהְיֶה יוֹרְדוֹת נְשָׁמוֹת הָעָרֶב רַב, שֶׁהֵם
עַרְבוּכָיָה שֶׁל טוֹב וְרַע, וְכִפָּה נִימִים
תְּלוּיֹת מִהָעֵץ תִּהְיֶה, שֶׁהֵם צְבָא הַשָּׁמַיִם, שְׂמִמָּנִים
עַל הַכּוֹכָבִים וְהַמְּזֻלוֹת, וְכֻלָּם מְעַרְבִים טוֹב וְרַע,
וְהִיוּ הָעֲנָפִים תְּלוּיִים מִהַצַּד הַזֶּה וּמִהַצַּד הַזֶּה, אֵלֹ
מְמִיתִים וְאֵלֹ מְחַיִּים, אֵלֹ שְׂדִים מֵצַד הַשָּׁמַיִל,
וְאֵלֹ מְלָאכִים מֵצַד הַיָּמִין, וְהִיוּ יוֹדְעִים כָּל הַגְּנוּנִים
שֶׁל עֲנָפֵי הָאֵילָן שֶׁהֵם מְזֻלוֹת וְכוֹכָבִים, וְהִיוּ
לוֹקְטִים עֲשָׂבִים כְּמוֹ שֶׁל הַגְּנוּנִים הַלָּלוּ, וְהִיוּ עוֹשִׂים
דְּמִיּוֹת כְּפִי אֹתוֹ הַמְּזֹל שֶׁהִיוּ רוֹצִים לְהוֹרִיד אֹתוֹ,

כְּמוֹ טָלָה אִו שׁוֹר אִו בְּתוֹלָה אִו תְּאוּמִים, שֶׁהוּא
 צוֹרֵת אָדָם דּוּ פְּרָצוּפִים, שֶׁהִיא דְמוּת שֶׁל נִקְבָּה,
 אִו סְרָטָן אִו אֲרִיָּה אִו מֵאוּזִיָּם אִו עֶקְרָב אִו קִשְׁת
 אִו גְּדִי אִו דְּלִי אִו דָּגִים, וְהָיוּ מְקַטְרִים לָהֶם
 בְּעֵשְׂבִים הֶלְלוּ בְּכָל צוּרָה, לְכָל אֶחָד בְּפִי הַצּוּרָה
 שֶׁלוֹ לְמַעְלָה, וְכֵן הָיוּ דְמוּת שֶׁל צוּרֵת חֲמָה
 וּלְבָנָה וְשִׁבְעָה בּוֹכְבֵי לָבֵת, וְהָיוּ מְקַטְרִים לְכָל
 צוּרָה שֶׁהָיוּ רוֹצִים לְהוֹרִיד לְעוֹלָם, וּמִשׁוּם זֶה
 נֹאמֵר עֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר יְהו"ה לְמַקְטְרִים וְלַמּוֹבְחִים
 לְכַכְּבִים וְלַמּוֹלֹת וְלַשֶּׁמֶשׁ אִו לַיָּרֵחַ אִו לְכָל צְבָא
 הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר לֹא צְוִיתִי.

אָמַר לוֹ: מַה זֶה לְמוֹבְחִים? אָמַר לוֹ: לְכָל דְמוּת
 הָיוּ עוֹשִׂים, שֶׁנּוֹטְלִים בְּחַמּוֹת אִו עוֹפוֹת בְּפִי
 אוֹתוֹ הַמּוֹל וְהָיוּ זוֹבְחִים עֲלֵיהֶם, וְזֶהוּ לְמוֹבְחִים,
 וְהָיוּ מוֹרִידִים אוֹתָם וּמְדַבְּרִים עִמָּהֶם, וְהָיוּ עוֹשִׂים
 רְצוֹנָם, וְהָיוּ מִשְׁתַּחֲוִים לָהֶם וּמֵאֲמִינִים בָּהֶם. אָמַר
 לוֹ: בְּמַה הָיוּ מוֹרִידִים אוֹתָם? אָמַר לוֹ: בְּנִי, הָיוּ
 יוֹדְעִים אֶת כָּל הַשְּׁמוֹת שֶׁל הַשָּׁמַיִם הַמְּפָרֵשׁ וְהָיוּ
 מִשְׁבִּיעִים אוֹתָם, וְאַחַר כֵּן מְכַנְּיָם אֶת הַשָּׁמַיִם

הַמְּפָרֵשׁ ^(דף צו ע"ב) בְּפִיָּהֶם שֶׁל הַדְּמִיּוֹת הַלָּלוּ וְהָיוּ
 מְדַבְּרִים, וְזֶהוּ סוּד הַכְּתוּב וְהוֹצֵאתִי אֶת בְּלִעוֹ
 מִפִּיו. נֶפֶל הַשֵּׁם הַמְּפָרֵשׁ, וּמִיָּד נֶפֶל הַצֵּלָם עַל
 פָּנָיו. אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר: וְכִי אֵיךְ הָיָה שֵׁם
 הַקְּדוֹשׁ פְּרוּךְ הוּא מְדַבֵּר בָּהֶם? אָמַר לוֹ: בְּנִי, עַל
 זֶה נֵאמַר לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשׂוֹא
 כִּי לֹא יִנָּקֶה וְכוּ'. אָמַר לוֹ: וְכִי יָכוֹל אָדָם לְלַמֵּד
 אֶת שֵׁם הַקְּדוֹשׁ פְּרוּךְ הוּא לְחַנּוּם? אָמַר לוֹ כֵּן.

וּכְגוֹן זֶה מִי שֶׁמוֹצִיא מִדְּשׁוֹת הַיְחִיד וּמִכְּנִים
 בְּדְשׁוֹת הַרְבִּים, אוֹ שֶׁמוֹצִיא זֶרַע מִפְּנֵי
 מֵאוֹת בְּרִית קִדְשׁ וּמִכְּנִים לְדְשׁוֹת נְכֻרְיָה, כְּאֵלוֹ זֶה
 נִטַּע הָאֵילָן שֶׁל טוֹב זֶרַע, וּמִשׁוּם זֶה בֵּן שֶׁנִּטַּע
 בְּזוֹנָה אוֹ שֶׁפָּחָה אוֹ גִּזְיָה אוֹ גֵּדָה, נֵאמַר לֹא תַעֲשֶׂה
 לָךְ פֶּסֶל, וְעַל בֵּית שֶׁנִּעֲשְׂתָה בְּגוֹן זֶה נִקְרְאת
 מִסְכָּה, וְעַלֵּיהֶם נֵאמַר אָרוּר הָאִישׁ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה
 פֶּסֶל וּמִסְכָּה וְגוֹמֵר, וְשֵׁם בְּסֻתְרָה. מַה זֶה בְּסֻתְרָה?
 בְּסֻתְרוֹ שֶׁל עוֹלָם, וּמִשׁוּם זֶה אָמַר תְּקַדֹּשׁ פְּרוּךְ
 הוּא לֹא תַעֲשׂוּן אֶתִּי אֱלֹהֵי כֶסֶף וְאֱלֹהֵי זָהָב, וְכֹךְ
 פְּרָשׁוּהוּ הַחֲבָרִים, לֹא תַעֲשׂוּן אֶתִּי בְּדְמוֹת שְׁמַשִּׁי

שְׁמֵשֶׁמֶשִׁים אוֹתִי (לְפָנַי) בְּמָרוֹם לְצִיֵּר בְּסֶתֶר שְׁלִי
 שׁוֹם צִיֹּר אוֹ דְמִיּוֹן, שְׁכָל מִי שְׁצִיֵּר לְמַעְלָה אֶת
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּסֶתֶר (שֶׁהוּא שְׂכִינָתוֹ הַכְּלוּלָה מֵעֶשֶׂר סְפִירוֹת)
 שׁוֹם צִיֹּר וְצֵלָם וְדַמּוֹת כְּמוֹ שְׁמַצִּיִּיִּים בְּשֶׁמֶשֶׁשִׁים
 שְׁלוֹ, נִשְׁמָתוֹ מִתְּלַבֶּשֶׁת בְּאוֹתוֹ צֵלָם כְּשִׁיּוֹצֵאת מִן
 הָעוֹלָם הַזֶּה, וְקוֹל יוֹצֵא אֵלָיָהּ: אֶת הַצֵּלָם הַזֶּה
 תִּשְׂרְפוּ בְּאֵשׁ, וּמִשׁוֹם זֶה אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
 וְאֵל מִי תְדַמְיוּנִי וְאֶשְׁוֶה יֹאמַר קְדוֹשׁ, וְאֵל מִי
 תְדַמְיוֹן א"ל וּמֵה דַמּוֹת תַּעֲרְבוּ לוֹ.

וּבְנֵי, וְדַאי כָּל מִי שְׂמוֹצִיא מִרְשׁוֹת תְּרַבִּים
 וּמְכַנִּים לְרְשׁוֹת תִּיחִיד אוֹ מִרְשׁוֹת תִּיחִיד
 וּמְכַנִּים לְרְשׁוֹת תְּרַבִּים, כְּאֵלוֹ עֲרַב אֶת שֵׁם הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא בְּעַבְדוּדָה וְדָה וְעִשָּׂה עֵץ שֶׁל טוֹב וְרַע,
 וְזֶהוּ תַסְוֵד שֶׁל הָיָה מוֹצִיא בְּלָעוֹ מִפִּיּוֹ, שְׂבוּ הָיָה
 אוֹמֵר צֵלְמוֹ שֶׁל נְבוּכַדְנֶצַּר אֲנֹכִי יְהו"ה אֱלֹהֵי"ךָ,
 וּבְשִׁבִיל זֶה לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם יְהו"ה אֱלֹהֵי"ךָ
 לְשׂוֹא, וְעַתִּיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לַעֲקֹר אֶת הָעֵץ
 הַזֶּה מִן הָעוֹלָם וְלִשְׂרֹף אוֹתוֹ בְּגִיהֶנָם. זֶהוּ שְׂפָתוֹב
 וְהָיָה הַחֶסֶן לְנִעְרָת וְגוֹמֵר.

אמר לו רבי אלעזר: אם בן, אסור לעם
 להשתמש בשום מלאך ולא בשם בעולם
 אחר שיש ערבוביה. אמר לו: בני, לא כן, שהרי
 אמר הקדוש ברוך הוא לאדם, מכל עץ הגן אכול
 תאכל, מעץ הדעת טוב ורע לא תאכל. אמר רבי
 אלעזר: זה היה קדם שחטא, אחר שחטא וירד
 ממקומו והתערב בעץ של טוב ורע. אמר לו:
 ודאי כן הוא, ובזמן שישראל הם בגלות, כאלו
 הם מערבים באילן של טוב ורע, ומשום זה
 פרשוהו הקדמונים, ישראל בגלות עובדים עבודה
 זרה, בטתרה הם.

אבל אלו שיודעים את האילן של הקדוש ברוך
 הוא. שהוא עץ החיים הנטוע בגן שלו
 שהיא שכינתו, שנאמר ביה לא יגרו רע, יבולים
 להוריד פח משם לשכינתו בלי ערבוביה כלל בכל
 מצוה ומצוה, הוא עץ פרי עשה פרי למינו, נטוע
 בגן בלי ערבוביה כלל, ומשום זה אמר למינו,
 אבל עץ הדעת טוב ורע לא נאמר בו למינו, אבל

מֵעֶרֶב מִיַּן בְּשָׂאֵינוּ מִיָּנוּ, וּבְשִׁבִילֹו נֹאמַר שְׂרָף לֹא
תִזְרַע בְּלֵאָיִם וְכוּ', שֶׁעֲטִינוּ לֹא יַעֲלֶה עָלֵינוּ.

אֲשֶׁרִי הוּא שֶׁמֵּעֲלֶה אֶת הָאֱמוּנָה שֶׁל הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהִיא שְׂכִינְתּוֹ הַכְּלוּלָה מֵעֶשֶׂר
אֱמִירוֹת, בְּמַחְשָׁבָה אַחַת, בְּרִצּוֹן אֶחָד בְּלִי
עֲרֻבוּבָיָה כָּלֵל, שֶׁכָּל סְפִירָה וְסְפִירָה נְטוּעָה בּוֹ,
וְהִיא הִנֵּן שֶׁכָּל הַסְּפִירוֹת בָּהּ, הֵן אֶחָד, וְכָל אֶחָד
עוֹשֶׂה בָּהּ פְּרִי לְמִינוֹ, הִיא מִיַּן שֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד
לֹא מוֹצִיא מִמֶּנָּה זְרָעִים חֲחוּצָה, כִּי צָרִיךְ אָדָם
שֶׁלֹא יוֹצִיא זְרַע מִחוּץ לְבֵית זִוּגוֹ, שֶׁהִיא הַמִּין שֶׁלּוֹ
וְחִיחֻד שֶׁלּוֹ, וּבְאוֹתוֹ זְמַן שֶׁצָּרִיךְ אָדָם לְיַחַד אֶת
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עִם שְׂכִינְתּוֹ, צָרִיךְ לְהַפְשִׁיט
מִמֶּנּוּ כָּל הַמַּחְשָׁבוֹת שֶׁהֵן קַלְפוֹת, שֶׁנֹּאמַר בְּהֵן
רַבּוֹת מַחְשָׁבוֹת בְּלֵב אִישׁ, וּלְהַעֲלוֹת אֶת הַשְּׂכִינָה
בְּמַחְשָׁבָה אַחַת. זֶהוּ שְׂפָתוֹב וְעֵצַת יְהו"ה הִיא
תְּקוּם, כְּמוֹ שֶׁאָדָם שֶׁמִּתְיַחַד עִם בֵּית זִוּגוֹ וּמִתְפַּשֵּׁט
מִלְּבוּשָׁיו לְהִיּוֹת עֲמָה אֶחָד, זֶהוּ שְׂפָתוֹב וְהִיוּ
לְבָשָׂר אֶחָד, כִּי צָרִיךְ לְהַפְשִׁיט מִמֶּנּוּ כָּל
הַמַּחְשָׁבוֹת הָאַחֲרוֹת בְּזְמַן שֶׁמִּיַּחַד אֶת הַקְּדוֹשׁ

ברוך הוא בכל יום פעמים שמע ישראל יהו"ה
אלהינו יהו"ה אחד. (דף צח ע"א)

תקון ששים ושבעה

בראשית ברא אלהים, זה מטטרו"ן, שפרא
אותו הקדוש ברוך הוא קדמון
וראשית לכל צבא השמים שלמטה, וזהו אדם
הקטן, שהקדוש ברוך הוא עשה אותו בדמות
וציור של מעלה בלי ערבוביה, ועליו נאמר תוצא
הארץ נפש תיה למינה, והוא עין פרי עשה פרי
למינו, כמו שלמעלה. אוי למי שעושה ערבוביה
למעלה ולמטה, שזהו אילן של ערבוביה, ערבוביה
מעין המות, בגלל זה נקרא מטה, שמתהפך לנחש
להלקות בו את הרשעים, ומיהו שהופך אותו?
הקדוש ברוך הוא ששולט עליו, וברי פרשוק.

אמר לו רבי אלעזר: אבא, בין שהקדוש ברוך
הוא תיה יודע שהאילן תיה תיה עתיד
לגדם מיתה לאדם (ולכל הפריות שעתידות להיות אחריו), למה
ברא את האדם שעתיד לחטא לפניו? אמר לו:

בְּנֵי הַדְּמוּת שְׁלֹמֶעֱלָה לֹא הָיְתָה שְׁלֹמָה עַד שֶׁבָרָא
 אֶת הָאָדָם, שֶׁכָּךְ הָיָה הָאָדָם שְׁלֹמֶעֱלָה (כְּלִפֵּי הָאָדָם
 שְׁלֹמָה), כִּמוֹ שֶׁהִנְשָׂמָה כְּלִפֵּי הַגּוֹף. וְכִמוֹ שֶׁאֵין
 מַעֲשֵׂה לְנִשְׂמָה לְלֹא הַגּוֹף, כָּךְ הָיָה צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת
 דְּמוּת לְמַטָּה לְהוֹצִיא בּוֹ מַעֲשֵׂה, וְהַכֵּל כִּמוֹ (כְּמַעֲשֵׂה)
 שְׁלֹמֶעֱלָה, אֲדָ"ם הוּא לְחֻשְׁבוֹן קָטָן שֶׁל חֲנוּ"ךְ תִּשְׁעַ
 נְקֻדוֹת, הַפְּעֻלָּה שְׁלוֹ, הַשְּׂכִינָה כְּלוּלָה בְּכֹל (כְּכֹל)
 אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה, וְהַכֵּל כִּמוֹ שְׁלֹמֶעֱלָה.

הָאָדָם שְׁלֹמֶעֱלָה לֹא הָיָה שְׁלֵם כְּלִי נְקֻבָּה, זֶהוּ
 שְׁפָתוֹב זָכָר וְנְקֻבָּה בְּרָאָם וַיִּקְרָא אֶת
 שְׁמֵם אָדָם, אָדָם זָכָר וְאָדָם נְקֻבָּה, וְכִשְׁנִבְרָא
 הָאָדָם שְׁלֹמֶעֱלָה שֶׁהוּא נְקֻבָּה, זֶהוּ שְׁפָתוֹב וַיִּבְרָא
 אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצִלְמוֹ, הַשְּׁתֵּלִם הַדְּמוּת
 שְׁלֹמֶעֱלָה, וְזֶהוּ סוּד כִּי לֹא הִמְטִיר יְהו"ה אֱלֹהִים
 וְכו', וְלָמָּה? מִשּׁוּם שֶׁאָדָם אֵין, וּמִשּׁוּם זֶה מְכַרַח
 הָיָה אָדָם לְבָרָא אוֹתוֹ, לְהַשְׁלִים בּוֹ אֶת הַדְּמוּת
 שְׁלֹמֶעֱלָה, וְהַנְקֻבָּה בְּאָדָם הָיָה הָיְתָה אַחַת. זֶהוּ
 שְׁפָתוֹב כִּי אֶחָד קָרָאתִיו וְגוֹמֵר, וְזֶה סוּד הַנְּשָׂמָה.

אַחַר כֵּן אָמַר לֹא טוֹב הֵיוֹת הָאָדָם לְבַדּוֹ אֲעִשֶׂה
 לוֹ עֶזְרָא כְּנֶגְדּוֹ, זֶה חֲנוּף, שֶׁהוּא עֶבֶד שֶׁפָּחָה
 כָּלֹל מִטוֹב וְרָע, כִּי שִׁיחָהּ לוֹ שָׂכָר וְעֵנֶשׁ,
 וּבְשִׁבִילוֹ אָמַר רְאֵה נָתַתִּי לְפָנֶיךָ הַיּוֹם אֶת הַחַיִּים
 וְאֶת הַטּוֹב אֶת הַמָּוֶת וְאֶת הָרָע, וְאָמַר לוֹ וּבַחֲרֹת
 בַּחַיִּים, שְׂאֵם לֹא נִתְּנָה בְיָדוֹ, לֹא הָיָה לוֹ שָׂכָר
 וְעֵנֶשׁ וְהָיָה כְּבַהֲמָה, וְעַם כָּל זֶה הָרְאָה לוֹ הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא כָּל מַה שְׂאֲרַע לוֹ, אִם הָיָה מִטָּה כְּלַפֵּי
 חֶסֶד, שֶׁהוּא כְּלַפֵּי זְכוּת, אוֹ אִם הָיָה מִטָּה בַּה
 כְּלַפֵּי חוּבָה, שְׂאֵם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רָצָה
 בְּמִיתָתוֹ, לֹא הָיָה מֵרְאָה לוֹ שְׁנֵי הַדְּרָכִים שְׁלוֹ,
 שֶׁהֵם מָוֶת וְחַיִּים בְּיַד לְשׁוֹן.

וְהָרְאָה לוֹ שֶׁלֹא הָיָה מְעַרְב טוֹב בְּרָע, שֶׁהַפְּרִידָם
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וַיִּבְדֵּל
 אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ, וְסוּד הַדְּבָר -
 וְהַבְּדִילָה תְּפָרְכֶת לָכֶם, וְכֵן עֲשֵׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא בְּחֲנוּף הָאָדָם שְׂרַעְפָּת, שֶׁהַפְּרִיד בֵּין הַדְּרָגוֹת
 שֶׁל הָעֵץ הַטּוֹב וּבֵין הַדְּרָגוֹת שֶׁל הָעֵץ הָרָע, וְצִוָּה
 אוֹתוֹ שֶׁלֹא לְעַרְב טוֹב עִם רָע, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וַיִּמְעַן

הַדַּעַת טוֹב וְרַע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ. הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא צָוָה אֹתוֹ לְהִשָּׁמֵר מִמֶּנּוּ, וְאַחַר כֵּן אָמַר
 הַאֱלֹהִים אֲשֶׁר נָתַתְּ עִמָּדִי וְגוֹמֵר.

בֵּינֵתַיִם הֵינָה זְקֵן אַחַר הַזְּדִמָּן לוֹ, וְאָמַר: רַבִּי רַבִּי,
 תְּרִי רְאִיתִי פָּסוּק שְׂאוּמֵר בַּתּוֹרָה אָדָם
 בִּי יָמוּת בְּאַהֲלִי, וְתְרִי הַתּוֹרָה הִיְתָה קָדָם שְׁנִבְרָא
 הָעוֹלָם, וְרְאִיתִי שְׁהָעוֹלָם קָדָם לְאָדָם, שְׁכָל הָעוֹלָם
 וְצָרְכָיו נִבְרָאוּ קָדָם שְׁנִבְרָא אָדָם, אִם כֵּן, מָה
 הַתַּקְנָה שְׂיֵשׁ כָּאֵן? אָמַר לוֹ: זְקֵן, וְתְרִי כַּתּוּב
 שְׁנִשְׁמֹת הַצְּדִיקִים נִקְרָאוּ קָדָם שְׁנִבְרָא הָעוֹלָם,
 כִּמוֹ שְׁנִאָמַר בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, וְאִין רֵאשִׁית
 אֱלֹהִים נִשְׁמָה, שְׁנִאָמַר בְּהַ יְרֵ יְהוָה נִשְׁמַת אָדָם,
 הִיא הַנִּשְׁמָה שֶׁל הָאָדָם שְׁלִמְעָלָה. אֱלֹהִים יֵשׁ אָדָם
 וְיֵשׁ אָדָם, יֵשׁ אָדָם שֶׁהוּא אָדָם שֶׁל הַנִּשְׁמָה, וְיֵשׁ
 אָדָם שֶׁל הַגּוּף, שְׁנִאָמַר בּוֹ אָדָם לְהַכֵּל דְּמָה, וְעֲלִיו
 נִאָמַר אָדָם בִּי יָמוּת בְּאַהֲלִי, וְעֲלִיו נִאָמַר אֲרוּר
 הַגִּבּוֹר אֲשֶׁר יִבְטַח (דף צח ע"ב) בְּאָדָם וְשֵׁם בְּשֶׁר זְרוּעוֹ,
 וְזֶה סִמָּא"ל, אָדָם בְּלִיעַל אִישׁ אֶן, וְיֵשׁ לוֹ שְׂתִי
 נִקְבוֹת רְעוּת, וְעֲלִיָּהֵן נִאָמַר וְעַל כָּל נַפְשׁוֹת יַת

לא יבא לאביו ולאמו לא יטמא, ואין אביו אלא
 הקדוש ברוך הוא, ואין אמו אלא השכינה, וכי
 לא נאמר בקדוש ברוך הוא ושכינתו הלא כה
 דברי פאש נאם יהו"ה, מה אש אינו מקבל
 טמאה, כך הוא לא מקבל טמאה. אמר לו: ודרי
 כתוב את מקדש יהו"ה טמא, וזו שכינתו? אמר
 לו: ודאי שחקדוש ברוך הוא ושכינתו לא
 מקבלים טמאה, אבל כל מה שטמא את המקום
 שהיא שורה בו, נחשב לו כאלו עשה אותו,
 ומשום זה לאביו ולאמו לא יטמא, ואין אביו אלא
 הקדוש ברוך הוא ואין אמו אלא שכינה, וזה סוד
 מי שמכנים מרשות הרבים לרשות היחיד, ומשום
 זה אמר ולא תחלו את שם קדשי, וזה אדני,
 שהוא רשות היחיד, שהוא יהו"ה יחידו של עולם,
 וזהו אדם.

(ומשום זה לאביו ולאמו לא יטמא, וזהו סוד מי שמכנים מרשות הרבים לרשות

היחיד, ומשום זה אמר) אדם פי ימות באהל, זה
 אדם בליעל, ומצד זה אדם רשע קרוי מת
 מעקרו, לפני שנברא העולם, אבל לא נאמר על

אָדָם שֶׁהוּא מֵצֵד הַקְרֵשָׁה, וְכַמָּה טַפְשִׁים הֵם
 בְּעוֹלָם שְׂאוֹמְרִים, הֲרִי הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא גָזַר עַל
 אָדָם שְׂיִמּוֹת, זֶהוּ שְׂכַתוֹב אָדָם כִּי יָמוֹת, וְאִיךָ
 אוֹמְרִים שְׁלֹא תִהְיֶה מִיתָה מִפְּנֵינוּ? אֹי לָהֶם, טוֹב
 שְׁלֹא נִבְרָאוּ בְּעוֹלָם, שְׂאֵלוּ הֵם שְׂמִשּׁוּיִם אוֹתָם,
 מִשּׁוּיִם אֵת הָאָדָם שְׂנִקְרָא יִשְׂרָאֵל וְאֵת הָאָדָם
 בְּלִיעֵל, וְאוֹמְרִים בְּאָדָם טוֹב כַּחוּטָא, כְּלָם שְׁוִיִם,
 יִהְיוּ כְּמוֹץ לְפָנֵי רוּחַ אֱלֹהֵי הַרְשָׁעִים שְׂאוֹמְרִים כְּךָ,
 וּמִלְאָךְ יִהוּ"ה דוֹחָה מֵהֶם.

שְׂיִישׁ אָדָם שֶׁהוּא יִשְׂרָאֵל, וְיִישׁ אָדָם שֶׁהוּא מִלְאָךְ,
 וְזֶה מִטְטְרוּ"ן, וְיִישׁ אָדָם בְּדַמּוֹת הַקְדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהוּא אֲצִילוּתוֹ, וְזֶה יו"ד ה"א וּא"ו
 ה"א, וְאֵין לוֹ בְּרִיָּאָה וְיִצִּירָה וְעֲשִׂיָּה, אֵלָא אֲצִילוּת,
 וּבְמִקוּם תְּזַה אֵין חֲטָא וְלֹא מָוֹת. זֶהוּ שְׂכַתוֹב לֹא
 יִגְדֹךְ רָע, וְעַל הָאָדָם הַבְּלִיעֵל תְּזַה צְנוּה הַקְדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא שְׁלֹא לְאֵכֵל מִפְּנֵינוּ וְשְׁלֹא לְעָרֵב אוֹתוֹ עִם
 טוֹב, שְׁזֶהוּ כְּמִי שְׂמְעָרֵב כְּסָף עִם עֲפָרָת, וְזֶה גוֹרֵם
 בְּלִבּוֹל בְּפִמְלִיָּא שְׁלֵם מְעָלָה, וּמְעָרֵב חֲשִׁכָה עִם

אור, מה שֶׁהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַפְרִיד, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ.

וְלֹא עוֹד, אֲלָא מִי שֶׁמְכַנִּים אֶת זֶרְעוֹ בְּנִדָּה אוֹ
שֶׁפָּחָה אוֹ גוֹיָה אוֹ זוֹנָה, כְּאֵלוֹ מְעַרְבֵי מַה
שֶׁהַפְרִיד הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁכָּתוּב וַיְהִי מִבְּדִיל
בֵּין מַיִם לְמַיִם, שֶׁהֵם מִי נִדָּה לְמִי טְהוֹרָה, שְׁוֵה
אִסוּר וְזֶה מְתֵר, וְזֶה כְּשֶׁר וְזֶה פְּסוּל, זֶה טְמֵאָה וְזֶה
טְהוֹרָה, אֵלּוּ הֵם שְׁשֵׁת הַסְּדָרִים שֶׁנִּתְּנָה (בְּהֵם מִשְׁנָה)
(לְמִשְׁנָה) לְהַפְרִיד בֵּין טוֹב לְרָע, שֶׁעַרְבֵי אוֹתָם אָדָם
וְהַדּוֹרוֹת שֶׁבָּאוּ אַחֲרָיו.

תְּקוּן שְׁמוֹנָה וְעֶשְׂרִים

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, מַה זֶה אֱלֹהִים? לְהַט
תְּחַרְבַּת הַמִּתְהַפְּכֵת לְשֹׁמֵר אֶת דְּרֹךְ
הַחַיִּים, מִטֵּה הָאֱלֹהִים וְדָא, וְזֶה מִטְטְרוֹן, וְהָרִי
בְּאֲרָנוֹ שְׁמֵת־הַפֶּד מוֹדִין לְרַחֲמִים, וּבֹה הִשְׁתַּנּוּ (נִמְצָאוּ)
כָּל הַדְּמִיּוֹת שֶׁלֹּא דָמוּ זוֹ לְזוֹ. כְּשֶׁמִּתְהַפֵּד מִיָּמִין
לְשִׁמְאֵל, הוּא מֵרָאָה פְּרָצוֹף שֶׁל שׁוֹר. וְכְשֶׁמִּתְהַפֵּד
מִשִּׁמְאֵל לְיָמִין, מֵרָאָה פְּרָצוֹף שֶׁל אֲרִיָּה.

וּכְשֶׁמֵת הַפֶּדָּה מִשְׁנֵיהֶם לְמַעַרְב, מִחֲזִיר פָּנָיו
 וּמֵת הַפֶּדָּה לְנֶשֶׁר (לְאָדָם). וּכְשֶׁמֵת הַפֶּדָּה מִשְׁנֵיהֶם
 לְמִזְרָח, שֶׁהוּא בְּאִמְצַע, מֵת הַפֶּדָּה לְאָדָם (לְנֶשֶׁר),
 מִלְּמַטָּה לְנֶשֶׁר, אִין דְּמוֹת בְּעוֹלָם שְׂלֵא נֹדַעַת בּוֹ.

שְׁנַיִם עֶשֶׂר מְזוֹלוֹת נִרְאִים בּוֹ, וְכָל הַדְּמִיּוֹת שֶׁל
 הַמְּלֹאכִים, וְהַדְּמִיּוֹת שֶׁל הַנְּשָׁמוֹת,
 וְהַדְּמִיּוֹת שֶׁל כָּל מַה שֶׁנִּבְרָא בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ, (אֵינוֹ
 דְּמוֹת שֶׁל אָדָם שָׁלֵם כְּכֹל הַתְּקוּנִים, אֲלָא אִם הוּא) (כִּלְאֵי תְּיָה) כְּלוּל
 בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ וְשָׁמַשׁ וְיָרֵחַ וְכוּכָבִים וּמְזוֹלוֹת
 וְהַכֶּסֶף וְהַמְּלֹאכִים וְנֵן עֶרְוֹן וְגִיהֶנָם, מֵהַצַּד שֶׁל
 שְׁנֵיהֶם נִתֵּן תֵּינֶצֶר הַטּוֹב וְתֵינֶצֶר הָרָע. נֵן עֶרְוֹן - מְצֵא
 אִשָּׁה מְצֵא טוֹב, גִּיהֶנָם - וּמוֹצֵא אֲנִי מֵרַמְּמוֹת
 אֵת הָאִשָּׁה, וְשְׁנֵיהֶם כִּלְב, לֵב חָכָם לִימִינוֹ וְלֵב
 כְּסִיל לְשִׁמְאֵלוֹ. (דף צט ע"א)

תְּקוּן שְׁנַיִם וְתֵשֶׁעַ

בְּרֵאשִׁית, ב' שְׁנַיִם, חֲכָמָה וְתְבוּנָה (וּבִינָה),
 תְּשִׁלִּישִׁית, יִרְאֵת יְהו"ה רֵאשִׁית
 דַּעַת, וּבְדַעַת הוּוֹ נֶאֱמַר וְהָאָדָם יָדַע אֵת תְּוָה

וּכְשֶׁמֵת הַפֶּדָּה מִשְׁנֵיהֶם לְמַעַרְב, מִחֲזִיר פָּנָיו
 וּמֵת הַפֶּדָּה לְנֶשֶׁר (לְאָדָם). וּכְשֶׁמֵת הַפֶּדָּה מִשְׁנֵיהֶם
 לְמִזְרָח, שֶׁהוּא בְּאִמְצַע, מֵת הַפֶּדָּה לְאָדָם (לְנֶשֶׁר),
 מִלְּמַטָּה לְנֶשֶׁר, אִין דְּמוֹת בְּעוֹלָם שְׂלֵא נֹדַעַת בּוֹ.

שְׁנַיִם עֶשֶׂר מְזוֹלוֹת נִרְאִים בּוֹ, וְכָל הַדְּמִיּוֹת שֶׁל
 הַמְּלֹאכִים, וְהַדְּמִיּוֹת שֶׁל הַנְּשָׁמוֹת,
 וְהַדְּמִיּוֹת שֶׁל כָּל מַה שֶׁנִּבְרָא בַשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ, (אֵינוֹ
 דְּמוֹת שֶׁל אָדָם שָׁלֵם כְּכֹל הַתְּקוּנִים, אֲלָא אִם הוּא) (כִּלְאֵי תְּיָה) כְּלוּל
 בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ וְשָׁמַשׁ וְיָרֵחַ וְכוּכָבִים וּמְזוֹלוֹת
 וְהַכֶּסֶף וְהַמְּלֹאכִים וְנֵן עֶרְוֹן וְגִיהֶנָם, מֵהַצַּד שֶׁל
 שְׁנֵיהֶם נִתֵּן תֵּינֶצֶר הַטּוֹב וְתֵינֶצֶר הָרָע. נֵן עֶרְוֹן - מְצֵא
 אִשָּׁה מְצֵא טוֹב, גִּיהֶנָם - וּמוֹצֵא אֲנִי מֵרַמְּמוֹת
 אֵת הָאִשָּׁה, וְשְׁנֵיהֶם כִּלְב, לֵב חָכָם לִימִינוֹ וְלֵב
 כְּסִיל לְשִׁמְאֵלוֹ. (דף צט ע"א)

תְּקוּן שְׁנַיִם וְתֵשֶׁעַ

בְּרֵאשִׁית, ב' שְׁנַיִם, חֲכָמָה וְתְבוּנָה (וּבִינָה),
 תְּשִׁלִּישִׁית, יִרְאֵת יְהו"ה רֵאשִׁית
 דַּעַת, וּבְדַעַת הוּוּ נֹאמֵר וְהָאָדָם יִדַּע אֵת תְּוָה

אֲשֶׁתוֹ, שְׂאִין וּזְוֹג אֵלָא בְּרַעַת, שְׁהוּא הָעֲמוּד
הָאֲמָצְעִי, הַיְחֻוד שֶׁל הָאָב וְהָאִם, כִּדְ הוּא לְמִטָּה
הַצְּדִיק הַיְחֻוד שֶׁל הָעֲמוּד הָאֲמָצְעִי עִם הַשְּׂכִינָה
שְׁלִמָּה, וְעַל הַגּוֹף וְהַבְּרִית נֹאמֵר כִּי אֵ"ל יַדְעוֹת
יְהו"ה וְגוֹמֵר, וְשְׂנִיָּהֶם עֲדוֹת, שְׂאִין עֲדוֹת פְּחוֹת
מִשְׂנִיָּם.

וְהַבֵּן הַזֶּה הוּא הַיְחֻוד שֶׁל הָאָב וְהָאִם, הוּא
הָעֲמוּד הָאֲמָצְעִי שְׁנוּשָׂא הַכֹּל, כְּמוֹ
שְׁשִׁמִּים וְאֶרֶץ נֹאמֵר בָּהֶם שְׁהַעוֹלָם עוֹמֵד עַל עֲמוּד
אֶחָד, כְּמוֹ שְׁנֹאמֵר וְצְדִיק יְסוּד עוֹלָם, כִּדְ הָאָב
וְהָאִם סְמוּכִים עַל הָעֲמוּד הָאֲמָצְעִי, וְהוּא הַיְחֻוד
בֵּין אִם וּבֵת כְּמוֹ זֶה: הו"ה וּבוֹ נַעֲשׂוּ ה"ה אֶחָד
אֶחָד, שְׁלֹשׁ עֲשָׂרָה כָּאֵן וְשְׁלֹשׁ עֲשָׂרָה כָּאֵן, וְהו"ה
הוּא יְחֻוד שֶׁל שְׁתֵּי אֲחִיוֹת, כְּמוֹ זֶה: וַיִּצְרַח יְהו"ה,
זֶה תְּסוּד שֶׁל א' - י' לְמַעְלָה, י' לְמַטָּה, ו' כְּאֲמָצְעִי.

הַיְחֻוד שֶׁל שְׂנִיָּהֶם פְּלָה וְחֲמוּתָהּ, (ה' מִן אֱלֹהִים ו') (ה"י
מִן אֱלֹהִים ו' מְלֵא), הַכֹּלֵל שֶׁל שְׂנִיָּהֶם ה"ה, אִם
וּבֵת, ו' בֵּין שְׁתֵּיהֶן, לְמַעְלָה אִין עֲרוֹת, וּבְמִקוֹם

הַיְהִי אָמֵר לֹא תִדְמֶה לְיוֹצְרָהּ, לְמִטָּה חוּץ לְמִקְוֹמוֹ
 אָמֵר לֹא תִקְרְבוּ לְגִלּוֹת, וְחֲרִי בְּאַרְנוֹ לְעִיל. וְעוֹד
 מְצֵאֵנוּ סוּד עֲלִיוֹן, עֲרוֹ"ה ע"ר ו"ה, בְּשׁוֹ' בֵּין עַר,
 שְׁהוּא רַע, נַעֲשֶׂה עוֹר, זְהוּ שְׁכַתוֹב וַיַּעַשׂ יְהו"ה
 אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתָנוֹת עוֹר וַיִּלְבָּשֵׁם,
 וַעֲלִיָּהֶם נֶאֱמַר וּלְפָנַי עוֹר לֹא תִתֵּן מִכְּשׁוֹל, שְׁחֲרִי
 רַע מִן עוֹר, הוּא עֲרוֹה שְׁמִפְרִידָה בֵּין ו"ה שְׁהֵם
 אָח וְאָחוֹת, בְּשִׁמְתִּלְבַּשׁ עֵץ הַחַיִּים בְּעֵץ שֶׁל טוֹב
 וְרַע, זְהוּ שְׁכַתוֹב וַעֲזַן הַחַיִּים כְּתוּדָה הַגֵּן וַעֲזַן הַדַּעַת
 טוֹב וְרַע, בְּזִמְן שְׁהוּא (שְׁוִיה) עַר, בֵּין הַגֵּן וְהַכֶּתֶל לֹא
 תִקְרְבוּ לְגִלּוֹת עֲרוֹה, לֹא תִקְרְבוּ ו' לְה', שְׁלֹא
 יִתְגַּלֶּה רַע בֵּינֵיהֶם, שְׁהוּא אַחַר, שְׁעֲלִיו נֶאֱמַר וְסוּד
 אַחַר אֵל תִּגַּל, עֲרוֹ"ה תַעֲזוֹר כְּשִׁתְּהָ, עַר יְה, רַע
 בְּזִמְן שְׁהוּא בֵּין י"ה, אוֹתוֹ הָרַע לֹא תִקְרַב י' עִם
 ה'.

וְזוֹהִי קְלִפָּה שֶׁל עֲרֻלָּה, ע"ר מִן עֲרֻלָּה ר"ע, אָדָם
 חָטָא בְּזוֹה, כְּמוֹ שְׁבִאֲרוּהָ בְּעִלְי הַמִּשְׁנָה,
 אָדָם הָרֵאשׁוֹן מוֹשֵׁךְ בְּעֲרֻלָּתוֹ הָיָה, וְזוֹה גֶרֶם עֲרִיּוֹת
 בְּעוֹלָם, וּמִשּׁוּם זֶה עֲרִיָּה תַעֲזוֹר כְּשִׁתְּהָ, תַעֲזוֹר הוּא

עָרוֹת בְּהַפּוֹךְ אוֹתֵיזוֹת, בְּאִיזוֹה מְקוֹם? קְשָׁתָךְ,
 שֶׁהוּא קְשֵׁת הַבְּרִית, שֶׁעָלֶיךָ נֶאֱמַר וַתֵּלֶד רַחֵל
 וַתִּקְשֵׁ בְלִדְתָהּ, תִּבְק"ש הוּא קְשָׁ"ת, (וסוד תדבֵר - בְּעֶצֶב
 תֵּלְדֵי בָנִים), וּמִשָּׁם אָמְרָה תָּנָה אִשָּׁה קְשָׁ"ת רוּחַ אָנֹכִי.

וְזוֹה סוּד אֵת קְשֵׁתִי נִתְתִּי בְּעֵנֶן, וּפְרָשׁוּהוּ הַחֲבֵרִים,
 דָּבָר שְׁמִקְיֵשׁ לִי כְּתוּב בּוּ מוֹקֵשׁ, שָׁבוּ הָיָה
 מוֹקֵשׁ לְאָדָם הָרֵאשׁוֹן, כְּמוֹ שֶׁבְּאֵרוּהוּ אָדָם
 הָרֵאשׁוֹן הָיָה מוֹשֵׁף בְּעֵרְלָתוֹ, וּמֵה שֶׁשָּׁמַר אוֹתוֹ
 הוּא בְּהִקְשֵׁ בְּשִׁתְּפוֹת עַמִּי, בְּדִיוֹקָן שְׁלִי, עָלֶיךָ
 נֶאֱמַר וַיִּבְרָא אֱלֹהִי"ם אֵת הָאָדָם בְּצִלְמוֹ, מִשׁוֹם
 שְׁמִי שֶׁשׁוֹמֵר אֵת הַבְּרִית זוֹכֵה לְמַלְכוּת, תְּרִי הוּא
 בְּהִקְשֵׁ לִי בְּשִׁתְּפוֹת עַמִּי, וְאִם לֹא שָׁמַר אוֹתוֹ, חוּזֵר
 בְּ"ש, קְשָׁה לוֹ, קְשָׁה לְאוֹת ה', וְעַל הַקֵּשׁ תָּזוּה
 נֶאֱמַר וּבֵית עֵשָׂו לְקֵשׁ, וְהוּא לְבְק"ש בְּהַפּוֹךְ אוֹתֵיזוֹת
 שְׁק"ל, וְהוּא שְׁקָל לְצַדִּיקִים שֶׁשׁוֹמְרִים בְּרִית שְׁקָל
 הַקֵּדֶשׁ. אוֹי לוֹ לְמִי שֶׁלֹּא שׁוֹמֵר אוֹתוֹ, וְאִשְׁרֵי מִי
 שֶׁשׁוֹמֵר אוֹתוֹ. וּמִי שֶׁשׁוֹמֵר אֵת הַבְּרִית חַזוֹ, הוּא
 עַד עָלָיו - ע' מִן שְׁמַע, ד' מִן אֶחָד. וְאִם לֹא שׁוֹמֵר

את הברית, פורת מִמֶּנּוּ הַקּוֹץ שֶׁל ד' מִן אֶחָד
וְנִשְׁאַר אַחֵר, (עד צ"ב).

וְהָאָדָם יָדַע וְכוּ', קָם זָקֵן פָּתַח וְאָמַר: רַבִּי רַבִּי,
וְעַד כָּאֵן לֹא הָיָה אָדָם יוֹדֵעַ אֶת אִשְׁתּוֹ?
אֲלֹא בְזִמְן שֶׁחָטָא הִסְתַּלְקָה הַשְּׂכִינָה מִמְּקוֹמוֹ, וְכִךְ
פָּרְשׁוּהוּ בְּעֵלֵי הַמִּשְׁנָה, שֶׁבְזִמְן שֶׁאִין שְׂכִינָה
בְּמְקוֹמָהּ, אָסוּר בְּתַשְׁמִישׁ הַמָּטָה, מִשּׁוֹם שֶׁעֲלֶיהָ
נֶאֱמַר וַיִּשְׁתַּחֲוּ יִשְׂרָאֵל עַל ^(דף צ"ב ע"ב) רֹאשׁ הַמָּטָה,
וּמֵאִיזָה מְקוֹם הִסְתַּלְקָה? מִיָּמִין וּשְׂמֹאל שֶׁשָּׁם
הָיְתָה, וְזֶהוּ סוּד הָעֵבֹר (ס"א וַיַּעֲבֹר) ע"ב רי"ו, חֶסֶד
וּגְבוּרָה, וְלֹא לְחֶנֶם פָּרְשׁוּהוּ בְּעֵלֵי הַמִּשְׁנָה הַנּוֹתֵן
מִטָּתוֹ בֵּין צָפוֹן לְדָרוֹם יְהִי לֹו פָּנִים וְכָרִים, וְהוּא
גַּרְם שֶׁתִּסְתַּלֵּק אוֹתָהּ מִטָּה מִשָּׁם, כִּךְ הוּא מִסְתַּלֵּק
מִתַּשְׁמִישׁ הַמָּטָה, וְאַחֵר שֶׁקָּבַל עֲנָשׁוֹ, חוֹזֵר
הַמָּטָה לְמְקוֹמָהּ. בְּאוֹתוֹ זִמְן, וְהָאָדָם יָדַע אֶת חוּה
אִשְׁתּוֹ.

וְעוֹד וְהָאָדָם יָדַע אֶת חוּה אִשְׁתּוֹ, יֵשׁ יְדִיעָה לְטוֹב
וְיֵשׁ יְדִיעָה לְרַע, כִּמוֹ וַיִּדְעוּ כִּי עִירְפָּם הֵם,

וּכְמוֹ וְאֵת עָרוֹם וְעָרְיָה, עָרוֹם מִתּוֹרָה שְׂבַכְתָּב,
וְעָרְיָה מִתּוֹרָה שְׂבַעַל פֶּה.

וְעוֹד וְהָאָדָם יָדַע, כְּמוֹ וּמְרֻדְכֵי יָדַע אֵת כָּל אֲשֶׁר
נַעֲשָׂה, כִּי אָדָם יָדַע שְׁגָרָם הַפְּרָדָה בֵּין
הַקְּרוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשְׂכִינָתוֹ, שְׂאָדָם חָטָא
בְּמַחְשָׁבָה, וְחָוָה חָטָאָה בְּמַעֲשֵׂהָ, בְּאוֹתוֹ מְקוֹם
שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ יִשְׂרָאֵל עָלָה בְּמַחְשָׁבָה, בְּאוֹתוֹ מְקוֹם
שֶׁנִּטְלָה נְשָׁמָתוֹ בְּדֶרֶךְ אֲצִילוֹת שָׁם חָטָא, וְחָוָה
בְּמַעֲשֵׂה שָׁלוֹ, שֶׁהִיא הַכַּח שָׁלוֹ, כ"ח הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל
מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, וְהַכַּל חֲכָמ"ה, כ"ח מ"ה.

וְעוֹד וְהָאָדָם יָדַע, יָדַע חָטָאוֹ בְּמָה? בְּקִיּוֹ, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר וַתַּהַר וַתֵּלֶד אֵת בִּנּוֹ, מִשּׁוֹם שְׁעָלֶיהָ
נֶאֱמַר כִּי מִשְׁרָשׁ נָחַשׁ יֵצֵא צַפְעִי, וְזוֹ הַזְּהֵמָה
שֶׁהַטִּיל הַנָּחַשׁ בְּחָוָה, וְהָיָה יוֹדַע זְהֵמָתוֹ
שֶׁהַתַּפְּשָׁמָה עַד קִנֵּי חוֹתֵן מִשָּׁה, וּכְשֶׁרָאָה אֵת
הַגְּלָגוּל וְהַתְּשׁוּבָה שָׁלוֹ שָׁם, אָמַר קָנִיתִי אִישׁ אֵת
יְהו"ה, אִזּוֹ יָדַעְתִּי אוֹתוֹ שֶׁקָּנִיתִי אוֹתוֹ בְּקִנֵּי חוֹתֵן
מִשָּׁה, וְהַרְוַחְתִּי אוֹתוֹ שָׁם, וּמִשּׁוֹם זֶה נֶאֱמַר קָנִיתִי

אִישׁ אֶת יְהו"ה, וְזֶהוּ סוּד שֶׁל וּבְכֵן רְאִיתִי רְשָׁעִים
קֹבְרִים וּבָאוּ וְכו'.

אָמַר לוֹ רַבִּי שְׂמַעוֹן: זָקֵן וְזָקֵן, וְלָמָּה מָרַח הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא בָּהֶם לְהַכִּיָּא אוֹתָם בְּגִלְגּוּל? אָמַר
לוֹ: בְּשָׂבִיל כְּבוֹד הַצְּדִיקִים, שְׂיַעֲבֹר הַחַטָּא
מִבְּנֵיהֶם, שְׂעַד שְׂקִין שָׁב בְּתִשׁוּבָה, הַפָּגַם שֶׁל אָדָם
לֹא הַשְׁתַּלֵּם, וְלִכֵּן לְכְבוֹדוֹ מָרַח הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
בְּקִיּוֹ, וְכֵן בְּכָל הַרְשָׁעִים שֶׁהֵם בְּנֵי צְדִיקִים.

אָמַר לוֹ: מָה הַזְּהֻמָּה שֶׁהַטִּיל נִחַשׁ בְּחוּהָ? אָמַר
לוֹ: זֶו לִילִי"ת טַפָּה סְרוּחָה, הִיא הַזְּהֻמָּה,
וְהִיא שְׂאוֹר שְׂבָעָסָה, שְׂעָלְיוֹ נֶאֱמַר מִי מְעַכֵּב?
שְׂאוֹר שְׂבָעָסָה, וְהוּא הַפְּרִי שֶׁל סַמָּא"ל, שְׂנֶאֱמַר
בּוֹ וַתִּקַּח מִפְּרִיו וַתֹּאכַל, זֶה מִן"ת, שְׂנֶאֱמַר עָלֶיךָ
רְגָלֶיךָ יִרְדוּת מָוֶת, וְהִיא טַפָּה רָעָה, וְזֶהמָה שֶׁל אֵל
אַחֵר, סָם הַמָּוֶת וְזֶהמָה וְעָרְלָה שֶׁל עֵץ הַמָּוֶת,
וּבְגִלְגָּלָה פְּרִשׁוּחָה בְּעָלֵי הַמִּשְׁנָה אָדָם תִּיהָ מוֹשֵׁף
בְּעָרְלָתוֹ.

וְתוֹסֵף לְלֶדֶת אֶת אֶחָיו אֶת הַכֵּל. פָּתַח וְאָמַר:
 תִּסְפָּה רוּחָם יִגְוְעוּן וְאֵל עֲפָרָם יִשׁוּבוּן. כָּאֵן
 רְמוּז הַגְּלָגוּל שֶׁל הַצְּדִיקִים, וְהִרְאָה לוֹ הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא אֶת הַגְּלָגוּל שְׁלוֹ בְּכָל דוֹר וְדוֹר, אֵיךְ
 תִּיָּה הוֹלֵךְ מִצְדִּיק לְצְדִיק, עַד שְׁשִׁים רַבּוּא, עַד
 שֶׁתִּגִּיעַ לְאוֹתוֹ שְׁנַיִמָּר בּוֹ בְּשֵׁנָם הוּא בְּשֵׁר, בְּשֵׁנָם
 זֶה הַכֵּל, וּפְרִשׁוּהָ תְּרַאשׁוּנִים בְּשֵׁנָם זֶה מִשָּׂה, וּמִיָּד
 שְׁרָאָה שְׁעֵתִידָה תוֹרָה לְהַנְתִּין עַל יְדוֹ, הוֹסִיפָה
 בְּגִלְלוֹ בְּמָה קְרַבְנוֹת לְקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּבְמָה
 תְּפִלוֹת וּבְקִשׁוֹת, וְזֵהוּ וְתוֹסֵף לְלֶדֶת.

וּמִשׁוּם זֶה נֵאמַר בּוֹ דוֹר הוֹלֵךְ וְדוֹר בָּא, וְאֵין דוֹר
 פְּחוֹת מִשְׁשִׁים רַבּוּא, וְלִמְעַלָּה דוֹר הוֹלֵךְ
 זֶה ו', שְׁעוֹלָה לְשִׁשִּׁים רַבּוּא בְּשֵׁשׁ סְפִירוֹת, וְהִתְאַרְץ
 לְעוֹלָם עוֹמֶדֶת, זוֹ שְׂבִינָה, שֶׁהִיא עוֹמֶדֶת לוֹ, וְהִיא
 הַשְּׁעָה שְׁעוֹמֶדֶת לוֹ, וּבְשִׁבְלָה נֵאמַר אֵין מִזֵּל הַיּוֹם
 גּוֹרָם, אֲלֵא מִזֵּל הַשְּׁעָה גּוֹרָם, וְלֵא לְכָל אָדָם
 עוֹמֶדֶת הַשְּׁעָה, שְׁהִרִי יֵשׁ אָדָם צְדִיק שְׂאֵין הַשְּׁעָה
 עוֹמֶדֶת לוֹ, שְׁלֵא עוֹמֶדֶת הַשְּׁעָה אֲלֵא לְבַעֲלָהּ,
 וּמִהַשְּׁעָה הַזֶּה בְּנִים חַיִּים וּמְזוֹנוֹת לְאָדָם, וּמִשׁוּם זֶה

פְּרִשׁוּתָּהּ בְּעֵלְי הַמְּשָׁנָה, בְּנִים חַיִּים וּמִזִּנּוֹת לֹא
 בְּזֻכּוֹת הֵם תְּלוּיִים, אֲלָא בְּמִזְל תְּלוּי הַדְּבָר. מָה
 הַמִּזְל שָׁלָה? בְּעֵלָה, וּלְבַעֲלָה אֵין מִזְל, כְּמוֹ
 שְׂבִאֲרֵנוּ אֵין מִזְל לְיִשְׂרָאֵל, וְאַף עַל גַּב שְׂהַכַּל תְּלוּי
 בְּמִזְל, אֲפִלוּ סֵפֶר תּוֹרָה שְׂבִהִיכַל, הֵיכַל - שְׂכִינָה
 הַתְּחִתּוֹנָה, סֵפֶר תּוֹרָה - צְדִיק.

וְשָׁנִים עֶשֶׂר מִזְלוֹת הֵם, וְהֵם ו"ו, (שְׁנַמְצָא ו') (שְׁנַמְצָאוּ
 מְהֵאוֹת א', וְזֶה תְּסוּד שֶׁל וְא"ו, וְא' שָׁם ו' עֲלִיּוֹנָה שֶׁהוּא תְּמִזְל הַעֲלִיּוֹן
 שְׂעוּלָה בְּמַחְשָׁבָה), (דף ק ע"א) שְׂהוּא א שָׁם, ו' שֶׁל הָאֲמִצַּע שֶׁל
 אוֹת א הוּא הַמִּזְל שֶׁל הַכֹּל, שְׂעוּלָה בְּאוֹת י'
 הַעֲלִיּוֹנָה, שְׂהִיא בְּרֵאשׁ הָאוֹת א, וּכְשְׂעוּלָה
 בְּמַחְשָׁבָה, נֶאֱמַר יִשְׂרָאֵל עֲלָה בְּמַחְשָׁבָה, שְׂהִיא י'
 שְׂעַל רֵאשׁ הָא', וּמִשׁוּם זֶה אֵין מִזְל לְיִשְׂרָאֵל, (שְׂחֵרִי
 בְּמַחְשָׁבָה עוּלָה, וְכֹל מִזְל הוּא מְמַנָּה עַל שְׂעָה מְשָׁנִים עֶשֶׂר מִזְלוֹת), שְׂהוּא
 הַמִּזְל שֶׁל הַכֹּל, וְכֹל הַמִּזְלוֹת תְּלוּיִים מִמֶּנּוּ שְׂהֵם
 ו' ו', שְׂמְמַנִּים עַל שְׂתֵימ עֲשִׂרָה שְׂעוֹת, שְׂהֵם ה"א
 ה"א. אֲשֶׁרִי הוּא מִי שְׂעוּמְדַת לוֹ תְּשָׂעָה.

וְשֶׁהוּא גִלְגּוּל שֶׁל כָּל־ם, זֶה י' שֶׁהוּא גִלְגּוּל, וְעַם ו'
 נִעֲשֶׂה גִלְגּוּל, שֶׁהוּא כְּסוּד שֶׁל ס"ו מִן
 יְסוּד, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ כָּל הַנֶּפֶשׁ הַבָּאָה לִיַּעֲקֹב מִצְרַיִמָּה
 שְׂשִׁים וְשֵׁשׁ, לְהַתְעוֹרְרוֹת הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעֵי שְׂשִׁים,
 לְהַתְעוֹרְרוֹת שֶׁל הַצְּדִיק וְשֵׁשׁ, וְהַכֹּל נִרְמָז בְּצְדִיק
 שָׁבוֹ גִלְגּוּל. וְעוֹד יְסוּד, שָׁם יו"ד, שְׂמֵת־גִּלְגּוּל בּוֹ וְנַח
 בּוֹ מִכָּל הַגִּלְגּוּלִים שֶׁהִתְגַּלְגַּל, וּמִשּׁוּם זֶה וַיִּכַּל
 אֱלֹהִים בֵּינֵם הַשְּׂבִיעִי מְלֹאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה, וְאוֹת
 ו' שֶׁל גִּלְגּוּל בּוֹ עוֹלָה הַצְּדִיק לְשְׂשִׁים רַבּוּא, בְּצְדִיק
 הֵם שֵׁשׁ, וּבְעֲמוּד הָאֲמֻצְעֵי עוֹלָה לְשְׂשִׁים, וּבְכֶתֶר
 עֲלִיּוֹן שֶׁהוּא אַ עוֹלָה לְשְׂשִׁים רַבּוּא, וְזֶהוּ דוֹר הוֹלֵךְ
 וְדוֹר בָּא.

אָמַר לוֹ רַבִּי שְׂמַעוֹן: וַתְּרִי תִּיקָן אָמַר שֶׁהִתְגַּלְגּוּל
 הוּא בֵּי־סוּד, וְשָׁם י' שְׂמֵת־גִּלְגּוּל בּוֹ וְשׂוֹרָה
 עֲלָיו וְנַח בּוֹ מֵאוֹתָהּ מְרַחֵת הַגִּלְגּוּל שְׂפָרַח בְּשִׁשָּׁה
 יָמִים, שְׁעוֹלִים לְשֵׁשׁ כָּאוֹת ו', וְלְשְׂשִׁים בִּי' שֵׁשׁ
 פְּעָמִים עֲשָׂרָה, וְלְשִׁשָּׁת אֲלָפִים כָּאֶלֶף, וְלְשְׂשִׁים
 רַבּוּא כְּכֶתֶר עֲלִיּוֹן, וְזֶהוּ דוֹר הוֹלֵךְ וְדוֹר בָּא וְהֶאֱרִיךְ
 לְעוֹלָם עֲמֻדָת.

וּבְכָל זְמַן שָׁבָא וְהוֹלֵךְ, הַשָּׁעָה עוֹמֶדֶת לוֹ, וְהוּ
 שֹׁכֵתוּב וְהָאָרֶץ לְעוֹלָם עוֹמֶדֶת, שְׁלֹזָה בַּת
 זוּגוּ עוֹמֶדֶת לוֹ בְּכָל מְקוֹם וּבְכָל גְּלָגוּל וּבְכָל שָׁעָה,
 אַף עַל גַּב שְׁהוֹלֵךְ וּכְאִי בְּכַמָּה גְּלָגוּלִים, וְהוּ צַדִּיק
 וְטוֹב לוֹ, וְלָמִי שִׁשְׁעָתוֹ לֹא עוֹמֶדֶת לוֹ, אֲלֵא שָׁעָה
 אַחֲרַת שְׁאִינָה בַּת זוּגוּ עוֹמֶדֶת לוֹ, וְזוּהוּ צַדִּיק וְרַע
 לוֹ, כְּמוֹ שֶׁבְּאֵרוֹנָה בְּעֵלֵי הַמַּשְׁנָה, כָּל מִי שֶׁדוֹחֵק
 אֶת הַשָּׁעָה, הַשָּׁעָה דוֹחֶקְתּוֹ.

אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר: וְתַרִי רַבִּי פְּדַת צַדִּיק גָּמוּר
 תִּיהֵ, וְלָמָּה לֹא נָפַל בַּשָּׁעָה שְׁלוֹ שְׁהִיא בַּת
 זוּגוּ בֶּן גִּילּוֹ? אָמַר לוֹ: בְּנִי, יֵשׁ גְּלָגוּל שֶׁמְחַיֵּב אוֹתוֹ
 שֶׁנּוֹפֵל בְּמִזְלוֹ שְׁהוּא בֶּן גִּילּוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ אָרֶץ אֲשֶׁר
 לֹא בְּמִסְכַּנֵּת תֹּאכַל בָּהּ לֶחֶם, שְׁהִיא שָׁעַת הַמְּזוּזָה,
 שָׁעַת הַחַיִּים וְהַבְּנִים, וַיֵּשׁ גְּלָגוּל שֶׁמְחַיֵּב אוֹתוֹ שְׁלֹא
 נוֹפֵל בַּשָּׁעָה שְׁלַ הַמְּזוּזוֹת שְׁהִיא בַּת גִּילּוֹ, אַף עַל
 גַּב שֶׁעָשָׂה בְּמָה זְכוּיֹת בְּעוֹלָם, וּמַשּׁוּם זֶה פִּרְשׁוּהָ
 בְּעֵלֵי הַמַּשְׁנָה, בְּנִים חַיִּים וּמְזוּזוֹת, הַדְּבָר לֹא תְלוּי
 בְּזָכוֹת, אֲלֵא הַדְּבָר תְלוּי בְּמִזְלוֹ, שְׁהַגְּלָגוּל גּוֹרֵם לוֹ
 כְּאִלּוֹ שֶׁהַדְּבָר תְלוּי בְּמִזְלוֹ.

ומה שאמר, אם רצית שאחריב את העולם אהזור
 ואברא אותו ואפשר שנפלת בשעת המזונות,
 כך שמעתי, בנדאי שכל צדיק וצדיק יש לו עולם
 בפני עצמו, זה גוף האדם שנקרא עולם קטן,
 ומשום כך נאמר, אם רצית שאחריב את העולם,
 ואביא אותו בגלגול אחר, ואולי שנפלת בשעת
 המזונות.

בינתים הרי זמן הזקנים, עתיק העתיקים, יורד
 אליו ואומר, העולם שלך צדיק זו
 השכינה, פשהסתלק ממנה העמוד האמצעי
 ונשארת חרבה, ובשכילה נאמר תרצה שאחריב
 את העולם? שכל ספירה וספירה נקראת גלגל,
 ועם ו' הוא גלגול, ויש ספירות באותיות עולים
 לששים רבוא, וזהו דור הולך ודור בא, ואין דור
 פחות מששים רבוא, והארץ לעולם עמדת, זו
 השכינה.

שהיא נקראת אולי, ועליה נאמר כל זה ואולי
 שזוכה לשעה של המזונות, ועליה נאמר

על אוכל אולי, שפכר התחייב קדם שיבא לעולם,
 שהיא השכינה התחתונה, וזה התחייב בפפירה
 שהיא למעלה ממנה. עד שהתפקן לאותו מקום
 שנפלה נשמת האדם, אין לו תקנה בשכינה
 התחתונה, שהיא השעה של כלם, ומשום זה
 השעה לא עומדת לו, ואם תלוי בפול העליון,
 אפלו שיעשה כמה זכיות, לא בזכות הדבר תלוי,
 שהרי הוא מחייב מלמעלה. אמר רבי שמעון:
 מפאן משמע הגלגול תלוי ^(דף ק ע"ב) בשכינה, שהיא
 במינו, אבל אם אחרת יקח לו, אם אותה רוח
 תבא בגוף אחר, שהרי אינו ממנו, מה פתוב בו?
 עומדת לו שם השעה, והיא פת זוגו. אמר: ודאי
 שהשעה עומדת לו, שהיא פת זוגו שהתגלגלה
 עמו, אם לא עומד בו, שארה פסותה וענתה לא
 יגרע. שארה - זה הגלגול הראשון, שאר פשרו,
 פסותה - פי היא כסותה לבדה היא שמלתו
 לעורו, זה הגלגול השני, וענתה - האדם היחוד
 שלו, שהוא הגלגול השלישי.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן: זָקֵן וְזָקֵן, פָּתַח בְּדַבָּרִים יוֹתֵר,
שֶׁחֲרֵי דְבָרֶיךָ סְתוּמִים. אָמַר לוֹ אוֹתוֹ זָקֵן:
שְׂאֵרָה זֶה הַמְּזוֹן מֵצַד הַיָּמִין, שְׂמֵשׁ כָּל הַמְּזוֹן בָּא,
וְהוּא שְׂפָתוֹב פּוֹתַח אֶת יְדֶיךָ וּמִשְׁפִּיעַ לְכָל חַי רָצוֹן.

בְּסוֹתָהּ מֵצַד הַשְּׂמָאל, שֶׁהִיא כְּסוֹת עֵינַיִם,
שְׂמֵשׁ הָעֲרִיזוֹת לְשְׂמָאל, מִשּׁוֹם שְׂצַד
הַשְּׂמָאל שֶׁם הַפָּנִם, וְהוּא שְׂפָתוֹב מֵצַפּוֹן תִּפְתַּח
הָרָעָה, וּמִשּׁוֹם זֶה נֶאֱמַר בְּיִצְחָק וַיְהִי כִּי זָקֵן יִצְחָק
וַתִּבְהִין עֵינָיו מִרְאוֹת, וְשֵׁם צָרִיךְ כְּסוּי, וּמִשָּׁה
בְּאוֹתוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וַיִּסְתֵּר מִשָּׁה פָּנָיו כִּי יֵרָא
מִהַבֵּיט אֶל הָאֱלֹהִים, וּמִשּׁוֹם זֶה צִיצִית וְתַפְלִין
הֵם הַכְּסוּי שְׂלָהּ. וְהוּא שְׂפָתוֹב כִּי הִיא כְּסוֹתָהּ לְבָדָה
הִיא שְׂמָלָתוֹ לְעוֹרוֹ, (וּבְעוֹר שֶׁל תַּפְלִין כְּסוֹתָהּ לְבָדָה הִיא שְׂמָלָתוֹ
לְעוֹרוֹ), בְּעוֹר שֶׁל תַּפְלִין כְּסוֹתָהּ עַל אַרְבַּע כַּנְּפוֹת
כְּסוֹתֶךָ אֲשֶׁר תִּכְסֶה בָּהּ.

וְעֲנִתָּהּ מֵצִדוֹ שֶׁל הָעַמּוּד הָאֲמֻצְעִי, שֶׁהוּא יִשְׂרָאֵל
שְׂמַע יִשְׂרָאֵל, לְשֵׁם תִּיחּוּד שְׂלָהּ. וְהוּא
שְׂפָתוֹב וְאִם שְׂלֵשׁ אֱלֹהִים לֹא יַעֲשֶׂה לָּהּ וַיִּצְאָה חֲנָם

אִין כָּסֶף, שָׁהֵן כָּל אֱלֹה יַפְעֵל אִ"ל פְּעַמִּים שְׁלוֹשׁ
עַם נִבְרָ.

הָאֵב, שֶׁהוּא חֲכָמָה, בְּשִׁלְשֵׁת אֱלֹה יוֹרֵד בְּגִלְגּוּל,
וְחָרִי כְּתוּב בְּאָדָם וְחֹהָ שְׁעָלוּ לַמָּטָה שְׁנַיִם
וַיֵּרְדוּ שְׁבַע. אָמַר, וַדַּאי כִּי הוּא, שֶׁהֵם אָדָם וְחֹהָ,
כִּיז וְתֵאוּמָתוֹ, הַכֵּל וְשִׁתֵּי תֵאוּמוֹתָיו. וְכִיז, מִשּׁוּם
שְׁלֵהֲכֵל הָיוּ שִׁתֵּי תֵאוּמוֹת וְלוֹ לֹא הִיָּתָה אֱלֹא
אַחַת, כִּנְיָ לְהַכֵּל, וְזֶה גֵרָם לוֹ, כִּי שְׁבַע יְפוּל צַדִּיק
וְקָם, שְׁחָטָא בְּשִׁכְיָנָה שֶׁהִיא פֶת שְׁבַע, וּמִשּׁוּם זֶה
נִפְל בְּשְׁבַע, שֶׁהָאִשָּׁה גֵרָמָה לוֹ מִיָּתָה, וְזוֹ הִיָּרִידָה
שְׁלוֹ שְׁיָרְדָה הַשְּׁכִינָה הַתְּחִתוֹנָה מִמְּקוֹמָה.

וְאַחַר שְׁנִשְׁרָשׁ בָּהּ (שֶׁהִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהּ) הָאֵילָן, וַיֵּרְדָה לְשָׁם
הַנְּבִיעָה לַעֲשׂוֹת פְּרִי, שֶׁהוּא פְּרִיָה וְרִבְיָה,
זֶה גֵרָם אָדָם שְׁנִבְרָא בְדַמּוֹתוֹ, שֶׁהִסְתַּלְקָה הַנְּבִיעָה
מִן הַשְּׁכִינָה הַתְּחִתוֹנָה וּמִשְׁבַּע הַדְּרָגוֹת שְׁלָה.
לְאַחַר שְׁיָרְדוּ לְשָׁם, הַכֵּל עָלָה לְמְקוֹמוֹ, וְזֶהוּ סוּד
וְקָם.

וְמָה הִיְתָה הַנְּבִיעָה שֶׁהִסְתַּלְקָה מִמֶּנּוּ? הוֹי
 שֶׁהִסְתַּלַּק עַד אֵינן סוֹף, שֶׁהוּא הַמּוֹל
 הָעֲלִיּוֹן, שֶׁיֵּרֵד לוֹ ו' שֶׁהוּא הָאָבָא לְמִקּוּמוֹ, וְלֹא־אֲחֵר
 בְּדֵי הָעֲלָה הָאָב כָּל בְּנֵי לְמִקּוּמוֹ. (שְׁהוֹרֵדִים שֶׁהוּא הָאָב לְבָנָו,

וְאֲחֵר בְּדֵי עֲלָה הָאָב מִבְּנֵי לְמִקּוּמוֹ).

(כֹּל זֶה מִיּוֹתֵר) (שֶׁהִיא הַשְּׁעָה שֶׁעוֹמְדָת לוֹ, אֲשֶׁרִי
 מִי שֶׁעוֹמְדָת לוֹ וְלֹא דְחוּקָה לוֹ הַשְּׁעָה,
 כְּמוֹ שְׂבִאֲרוּהָ, כָּל הַדּוּחַק אֶת הַשְּׁעָה, הַשְּׁעָה
 דּוּחַקְתּוֹ. וְהֵרִי רַבִּי פֶּדָת שֶׁדְּחַקָּה לוֹ הַשְּׁעָה, אָמַר
 לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: הָאִם תִּרְצֶה שְׂאֲחֵרִיב אֶת
 הָעוֹלָם, וְאֶפְשֶׁר שֶׁתִּפְּל בַּשְּׁעָה שָׁל מְזוֹנוֹת? אָמַר
 לוֹ הַמְּנוּרָה הַקְּדוֹשָׁה: לָמָּה כָּל זֶה? אָמַר לוֹ: זֶה
 סוּד גְּדוֹל שְׂמֵעָתִי, שְׂאָדָם שְׂבִא בְּגִלְגּוֹל וְהִתְחַיֵּב
 לְרַבּוֹנוֹ לְפָנָי שְׂיִבֵּא לְעוֹלָם, אַף עַל גַּב שְׂיַעֲשֶׂה
 כְּמָה זְכוּיֹת, לֹא בְּזָכוּתוֹ הַדְּבָר תְּלוּי, שְׂחֵרִי מוֹלוֹ
 גְּרָם לוֹ, וְמָה שְׂאָמַר הָאִם תִּרְצֶה שְׂאֲחֵרִיב אֶת
 הָעוֹלָם וְאֶפְשֶׁר שֶׁתִּפְּל בַּשְּׁעָה שָׁל מְזוֹנוֹת - בּוֹדְאִי
 בְּדֵי שְׂמֵעָתִי, שְׂלְכָל צְדִיק וְצְדִיק יֵשׁ עוֹלָם בְּפָנָי
 עֲצָמוֹ, וְזֶה גּוֹף הָאָדָם שְׂנִקְרָא עוֹלָם קָטָן, וּמִשּׁוּם

וְהָאָמַר, הָאֵם תִּרְצֶה שְׂאֲחָרִיב אֶת הָעוֹלָם וְאֶבְיֵא
 אוֹתוֹ בְּנוֹף אַחַר, וְאֶפְשֶׁר שְׂתַפֵּל בְּשַׁעַה שֶׁל
 מְזוֹנוֹת? אָמַר לוֹ: וַתִּירֵי כְּתוּב, אִם אַחֲרַת יִקַּח לוֹ
 שְׂאֲרָה כְּסוּתָהּ וְעוֹנָתָה לֹא יִגְרַע וְהֵן כָּל אֱלֹהִים יִפְעַל
 אִ"ל וְכוּ' וְאֵם שְׁלֹשׁ אֱלֹהִים לֹא יַעֲשֶׂה לָּהּ וַיִּצְאָה חֲנָם
 אִין כְּסָף. אָמַר לוֹ: וַדַּאי תִּתְנַלָּה כְּאֵן סוּד עֲלִיזוֹן,
 כְּמוֹ שְׂפִאָרוּהוּ בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה אֲשֶׁתוֹ דּוּמָה לְגוֹפּוֹ,
 וְנִמְצָא שֶׁהִיא חַחֲיִים שְׁלוֹ. וְהוּ שְׂכַתוּב רְאֵה חַיִּים
 עִם אִשָּׁה אֲשֶׁר אֶהְבֶּתָּ, עֵץ חַיִּים הִיא לַמַּחְזִיקִים
 בָּהּ, ^(דף קא ע"א) וְהִיא פְּרִנְסָתוֹ, וְהוּ שְׂכַתוּב אֶרְצֵן אֲשֶׁר
 לֹא בְּמִסְכְּנוֹת תֹּאכַל בָּהּ לֶחֶם וְכוּ', וּמְמַנָּה בְּנִים
 חַיִּים וּמְזוֹנוֹת. ע"כ).

וּכְנֶנְדַר הַגְּלִגּוּלִים הָאֵלוֹ, שְׁנוּי מְקוּם וְשְׁנוּי הַשֵּׁם
 וְשְׁנוּי מַעֲשֵׂה, שְׁנוּי כְּמוֹ שְׂתַקְדוּשׁ פְּרוּד
 הוּא, שְׁבוּ נֶאֱמַר תִּנֵּה יְהו"ה יוֹצֵא מִמְּקוֹמוֹ,
 וּכְשִׁיוֹצֵא, מִשְׁתַּנֵּה מְדִין לְרַחֲמִים וּמִרַחֲמִים לְדִין,
 כְּמוֹ שְׂפִאָרוּהוּ בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, לֹא כְּשִׂאֲנִי נִכְתָּב
 אֲנִי נִקְרָא. בְּעוֹלָם הַפֶּא, שֶׁהוּא מְקוֹמוֹ, נִכְתָּב
 בִּיהו"ה וְנִקְרָא בִּיהו"ה. בְּעוֹלָם הַזֶּה נִכְתָּב בִּיהו"ה

וּנְקָרָא בְּאֲדֵנִי. זֶה שְׁנׁוּי מְקוּם מַחוּץ לְמְקוּמוֹ,
 שֶׁהוּא הָעוֹלָם הַבָּא. בְּעוֹלָם הַבָּא אֵין שְׁנׁוּי, זֶהוּ
 שְׁכַתוֹב אֲנִי יְהו"ה לֹא שְׁנִיתִי, נִכְתָּב בְּשֵׁם יְהו"ה
 וּנְקָרָא בְּשֵׁם יְהו"ה, יְהו"ה נְקָרָא רַחֲמִים, מַחוּץ
 לְמְקוּמוֹ מִשְׁתַּנָּה וּנְקָרָא אֲדֵנִי וּנְקָרָא דִין, וְזֶה סוּד
 עוֹמֵד מִכַּפֵּא רַחֲמִים וְיוֹשֵׁב עַל כַּפֵּא דִין.

שְׁנׁוּי הַשֵּׁם זֶה מִצַּפ"ן, שֶׁהוּא בְּא"ת ב"ש - יְהו"ה.
 שְׁנׁוּי מַעֲשֵׂה זֶה שְׁכַת, שְׁצַרִּיף כָּל בְּלֹאֲחֵר יָד,
 כָּל שֶׁהוּא צַדִּיק, אַחֲרֵי יָד שֶׁהוּא הַשְּׂכִינָה, זֶה שְׁנׁוּי
 מַעֲשֵׂה, וּבִזְמַן שֶׁהוּא בְּלֹאֲחֵר יָד אֵין שֵׁם הַשְּׁתַּחֲוּיָה,
 שְׁנֵאמַר בּוֹ כָּל הַכּוֹרֵעַ כּוֹרֵעַ בְּכַרְוֵף. הַשּׁוֹעֵל בְּזִמְנֵו,
 הַשְּׁתַּחֲוּה לּוֹ, שְׁבִזְמַן שֶׁהוּא בְּלֹאֲחֵר יָד, נַעֲשֶׂה זָנָב,
 וְעַם כָּל זֶה שְׁנֵאמַר בְּשֶׁהַשּׁוֹעֵל בְּזִמְנֵו, הַשְּׁתַּחֲוּה לּוֹ
 בְּמְקוּמוֹ, אֲבָל מַחוּץ לְמְקוּמוֹ הָיִי זָנָב לְאַרְיֹת וְאֵל
 תְּהִי רֹאשׁ לְשׁוֹעֲלִים.

שְׁתַּרִּי צַדִּיק גְּמוּר, אַף עַל גַּב שְׂיֹרֵד מִדְּרָגָתוֹ
 וְנַעֲשֶׂה זָנָב לְאַרְיֹת, עָלְיוֹ נֵאמַר לֹא רָאִיתִי
 צַדִּיק נַעֲזֹב, מַה זֶה הַזָּנָב שְׁלוֹ? הַקּוּץ תְּהוּא שֶׁל

הַאֲזוֹת ד' מִן אַח"ד, שְׁהִיא י' קַטְנָה, הַשְּׂכִינָה
הַתַּחְתּוֹנָה, עָלְיוּ נֵאמַר כִּי שְׁבַע יְפוֹל צְדִיק וְקָם.

בֵּא וּרְאֵה, גְּלָגוּל הַאֲזוֹת ו' הוּא שְׂיִוְצֵא בְּשַׁעְתּוֹ,
שְׁעָלְיוּ נֵאמַר מִזֵּל שְׁעָה גוֹרָם, כְּמוֹ שְׂפִארוֹהָ
אֵינן מִזֵּל יוֹם גוֹרָם אֲלָא מִזֵּל שְׁעָה גוֹרָם. מַה כְּתוּב
בְּאַבְרָהָם כְּשָׂפָא בְּגִלְגוּל? וַיִּשְׁכֶּם אַבְרָהָם בְּבֶקֶר
אֶל הַמָּקוֹם. וּבְשָׂבִיל לְהִקְדִּים אֶת יִצְחָק, מַה כְּתוּב
בְּגִלְגוּל? וַיִּצֵּא יִצְחָק לְשׁוּחַ בְּשָׂדֵה לַפְּנוֹת עָרְבַי,
יֵצֵא אֶל הַשָּׂדֵה, מִשּׁוּם שְׂנֵאמַר בּוֹ מִי יִתְּנֵנִי בַּמִּדְבָּר
מְלוֹן אוֹרְחִים. הֲאֶחָד הִקְדִּים לְחַפֵּשׂ בָּהּ בְּבֶקֶר,
וְהַשְּׂנֵי הִקְדִּים לְחַפֵּשׂ בָּהּ בְּעָרְבַי. מַה כְּתוּב בְּיַעֲקֹב?
וַיִּפְּנֶע בַּמָּקוֹם, פָּנַע בָּהּ. אֲשֶׁרֵי מִי שְׂפּוֹנֵעַ כְּמוֹ
יַעֲקֹב, שְׁעָלְיוּ נֵאמַר וַיִּלֵּן שָׁם, וְאֹתָהּ לִינָה הוּא
לְוִיָּה, מִיָּד שְׂפָנַשׁ בָּהּ, וַיִּפְּנְעוּ בּוֹ מִלְּאֲכֵי אֱלֹהֵי"ם,
וְעַם כָּל זֶה שְׂפָנַע בָּהּ, הֲיָה שׁוֹמֵר אוֹתָהּ, וְלֹא
הִתְאַחַד עִמָּה עַד שְׂפָא בְּעֵלָהּ, וְזֵהוּ וַיִּלֵּן שָׁם כִּי בֵּא
הַשְּׂמֵשׁ, שְׂבִשְׂבִילוֹ וַיִּזְרַח לוֹ הַשְּׂמֵשׁ, שְׁהוּא מִשָּׁה
שְׂפָא בּוֹ בְּגִלְגוּל רוּחוֹ שֶׁל מִשָּׁה, וּמִשּׁוּם זֶה יַעֲקֹב
וּמִשָּׁה הָיוּ עוֹמְדִים בְּדַרְגָּה אַחַת בְּעֵמּוּד הָאֲמֻצְעֵי,

אבל זה בגוף וזה בנשמה, ומשום זה אין השעה
עומדת לכל אדם, שהיא שכינה בלי בעלה.

ומשום זה בפשדחקה השעה לרבי פדת, ואמר אם
תרצה שאחריב את העולם, ואפשר
שתפל בשעה של מזונות, ואולי שתפל, מה זה
ואולי? אלא ואולי אם רוצה הקדוש ברוך הוא
שתפל בשעה של מזונות, שחרי אשתו עשתה,
ואולי אם רוצה בעלה שתיה עומד מה שהיא
עושה בלי רשות של בעלה.

וכגון זה אין השעה עומדת, שהיא השכינה,
לאותו אדם, אלא אם יבא בגלגול פאותו
האיש של אותה שעה, וסוד הדבר - פואת יבא
אחרן אל הקדוש, ובלי בעלה נאמר ואל יבא בכל
עת אל הקדוש, ויהוד הקרב יומת, ואין מיתה אלא
עניות, ויהוד הוה אינו בוד אחר של מום זר, אלא
זר מבעלה.

אשרי מי שפוגש בשעה שנבראה ממששת ימי
בראשית, שלכל נשמה יש עת וזמן

בְּגִלְגּוּל, כְּמוֹ שֶׁאָמַר קִהְלַת לְכָל זְמַן וְעַת לְכָל חֶפְצֵי
 תַּחַת הַשָּׁמַיִם, וְזוֹ שְׂכִינָה תַּחְתּוֹנָה שֶׁהִיא זְמַן וְעַת
 לְכָל סְפִירָה וְסְפִירָה וּלְכָל גִּלְגּוּל וְגִלְגּוּל, וְהִיא עֵדוֹן
 וְעֵדוּנִים וְחֲצֵי עֵדוֹן, עֵדוֹן שֶׁל כָּל הָעֵדוּנִים? יָפֵה, אֲבָל
 מַה זֶה וְחֲצֵי עֵדוֹן? אֵלֶּא כְּמוֹ פֶּלֶג הַמִּנְחָה, בְּשִׂמְאֵל
 נִחְלָקֶת לְדִין וּבְיָמִין לְרַחֲמִים, וְנִשְׁלָמֶת בְּעֵמוּד
 הָאֲמֻצָּעִי, וּבְשִׁנְיַת לִקְוֶת לְיָמִין וְלִשְׂמֵאל נֵאמַר בָּהּ
 לְאַסְתֵּר מַה בִּקְשָׁתָךְ עַד חֲצֵי הַמַּלְכוּת וְתַעֲשֵׂה,
 וְהוּא כ"ח יְהו"ה, חֲצֵי שְׁלֹשׁ יַד יָמִין, וְחֲצֵי שְׁלֹשׁ יַד
 שְׂמֵאל, וּבְנֶגֶד שְׁנֵיהֶם הַזְּכִיר בָּהּ קִהְלַת עֲשָׂרִים
 וְשִׁמוֹנֶה פְּעָמִים עַת. (דף קא ע"ב) זֶהוּ שְׂפָתוֹב עַת לְלֶדֶת
 וְעַת לְמוֹת עַת לְטַעַת וְכוּ', וְהֵן אַרְבַּע עֲשָׂרָה
 אַרְבַּע עֲשָׂרָה, יַד יָמִין רַחֲמִים: לְלֶדֶת, לְטַעַת,
 לְרַפּוּא, לְבְנוֹת, לְשִׁחּוּק, לְרִקּוּד, פְּנוּם אֲבָנִים,
 לְחִבּוּק, לְבִקְשׁ, לְשִׁמּוֹר, לְתַפּוֹר, לְדַבֵּר, לְאַהֲב
 שְׁלוֹם. יַד שְׂמֵאל לְדוֹן דִּין: לְמוֹת, לְעִקּוֹר, לְהַרְוֵה,
 לְפָרוּץ, לְבִכּוֹת, סְפוֹר, לְהַשְׁלִיךְ אֲבָנִים, לְרַחֲוֹק,
 לְאַבֵּד, לְהַשְׁלִיךְ, לְקָרוֹעַ, לְחַשׂוֹת, לְשִׁנְא, מְלַחֲמָה.
 יַד יָמִין הִיא פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל שָׂכִים, שְׂפָתוֹב וּבְנֵי

יִשְׂרָאֵל יֵצְאִים בְּיַד רָמָה, יְמִינָךְ יְהו"ה נְאֻדְרֵי בַכַּח,
 יַד יָמִין - רַחֲמִים, יַד שְׂמָאל - דִּין, שְׁפָתוֹב הִנֵּחַ יַד
 יְהו"ה הוֹיָה, יַד יְהו"ה הִיָּתָה בָּם לְהַמָּם.

וּמִשׁוֹם זֶה יֵשׁ עֵת רָצוֹן, וְנֹאמֵר בָּהּ בּוֹאֵת יָבֵא
 אַחֲרָן אֶל הַקֹּדֶשׁ, וְיֵשׁ עֵת שֶׁל דִּין שְׁנֹאמֵר
 בָּהּ וְאֵל יָבֵא בְּכָל עֵת אֶל הַקֹּדֶשׁ, וּמִשׁוֹם זֶה הֵם
 עֹשְׂרִים וְשִׁמוֹנָה יָמִים שֶׁל הַלְּבָנָה, אַרְבַּעַּה עֶשֶׂר
 יָמִים הִיא שְׁלֵמָה, וְאַרְבַּעַּה עֶשֶׂר חֲסָרָה, וּמִי שְׁנוֹלָד
 בְּיָמֵי הַשְּׁלֵמוֹת הוּא שָׁלֵם בְּבָנִים בְּחַיִּים וּבְעֹשֶׂר,
 בְּמוֹזוֹנוֹת בְּשִׁמְחָה בְּשִׁלּוֹה בְּבִנְיָן, בְּכָל אַרְבַּע עֶשְׂרֵה
 עֲתוֹת - טוֹב, וּמִי שְׁנוֹלָד בְּזִמְן שְׁחִיָּא חֲסָרָה בְּכָל
 אַרְבַּעַּה עֶשֶׂר יָמִים אֵלוֹ, הוּא חָסֵר בְּכֻלָּם, הוּא עֲנִי
 מִסִּבָּן, בְּלֵי מוֹזוֹנוֹת וּבְלֵי חַיִּים, וּמִי שְׁנוֹלָד בְּאַמְצַע,
 יִהְיֶה בִּינוֹנִי.

וְכָל זֶה מִי גוֹרֵם שְׁנוֹלָד בְּרֹאשׁ אוֹ בְּסוֹף אוֹ
 בְּאַמְצַע? זֶה גְּלָגוּלוֹ שְׁמַחֲיָב אוֹתוֹ, (וּמִי גוֹרֵם זֶה
 שְׁנוֹלָד שָׁם? מִשׁוֹם שְׁמֻלוֹ גַּרְם שְׁחַתְחֲיָב מְלַמְעָלָה) לְפָנַי שְׁבֵא לְעוֹלָם,
 וּמִשׁוֹם זֶה אָמַר לְרַבֵּי פְּדָת, שְׂאֵם תִּרְצָה שְׂאֲחֲרֵיב

את העולם? (ומי שגולד בַּחֲסֵרוֹן הַלְבָנָה בְּכָל אַרְבָּעָה עֶשֶׂר הַיָּמִים, הוּא חֶסֶר, שְׁמֹלֵז גִּזְרִים, וְלֹא אָדָם הָיָה קָשִׁים לוֹ מְזוֹנֹתָיו בְּקִרְיַעַת יַם סוּף) (אֲפֹשֶׁר שְׁתַּפֵּל בְּשַׁעַת מְזוֹנֹת, שְׁלֹא אָדָם הָיָה שְׁגוֹלָד בִּי"ד שְׁמַאֵל, קָשִׁים מְזוֹנֹתָיו בְּקִרְיַעַת יַם סוּף, שְׁמֹזוֹן הַנְּשָׁמָה - תּוֹרָה, מְזוֹן הַגּוֹף - לְחֵם. בֵּין בְּנֵה וּבֵין בְּנֵה קָשִׁין מְזוֹנֹתָיו), מִשּׁוֹם שֶׁהֵם מֵצֵד הַדִּין שְׁנִבְרָא בְּדִין שֶׁהוּא אֲדָנִי, וְמִי שְׁנִבְרָא בְּרַחֲמִים שֶׁהוּא יְהו"ה, אֵין מְזוֹנֹתָיו קָשִׁים, וּמְזוֹן הַנְּשָׁמָה - תּוֹרָה, מְזוֹן הַגּוֹף - לְחֵם מִתְמַשֵּׁת הַמִּינִים.

וְמִי שֶׁהוּא מֵצֵד שֶׁל אָדָם שֶׁהוּא יו"ד ה"א וּא"ו
 ה"א, נֵאמַר בּוֹ וַיִּרְדּוּ בְּדַגַּת הַיָּם וְכוּ', שׁוֹלֵט
 בְּכָל כְּמוֹ שְׁנִבְרָא בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ וּבַיָּם, וְעָלְיוֹ
 נֵאמַר מַה שְׁתִּיחַ בְּכָר הוּא, מַה שְׁתִּיחַ קִדְם שְׁיִבֵּא
 לְעוֹלָם הַזֶּה, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר אֵין כָּל חֲדָשׁ תַּחַת
 הַשָּׁמַיִשׁ, בְּכָר הוּא מְחִיב לְהִיּוֹת בְּעוֹלָם הַזֶּה, כְּמוֹ
 שְׁנֵאמַר בְּטָרָם אֲצַרְךָ בְּכַטָּן יִדְעִתִּיךָ. וְאֲשֶׁר לְהִיּוֹת
 בְּכָר תִּיחַ, וְאֲשֶׁר הוּא לְהִיּוֹת בְּעוֹלָם הַזֶּה בְּכָר הוּא
 מְחִיב לְהִיּוֹת קִדְם שְׁיִבֵּא לְעוֹלָם לְכָאן בְּגִלְגּוּל.

וְהֵאָלְהִי"ם יִבְקֹשׁ אֶת נִרְדָּף, זֶה הַכֵּל שֶׁהוּא נִרְדָּף
 מִבְּיָז, וְקָם בְּיָז וְהָרַג אֹתוֹ, זֶהוּ
 שְׂפָתוֹב וַיִּקָּם בְּיָז אֶל הַכֵּל אֲחִיו וַיִּתְרַגְּמוּ, וַיִּקָּם
 וַדַּאי, שֶׁהָיָה הַכֵּל עָלָיו, וְקָם בְּיָז וַיִּתְרַגְּמוּ. בְּיָז
 נִקְרָא עַל שֵׁם שְׂקָנָא לְאֲחִיו, מִשּׁוּם שֶׁרָאָה כְּבוֹדוֹ
 וּכְחוֹ לְמַעְלָה, שְׂקָרְפְּנוּ הִתְעַלָּה לְמָקוֹם שֶׁל עֲתִיק
 הַיָּמִים, שְׂנֵאָמַר בּוֹ וְעֲתִיק הַיָּמִים יוֹשֵׁב וְכוּ',
 וְקָרְפְּנוּ הָיָה מִכְבוֹרוֹת צֵאֲנוּ וְהִתְקַבַּל לוֹ בְּרָצוֹן.

אָמַר לוֹ, אִם בֵּן שְׂקָרְפְּנוּ הִתְקַבַּל, לָמָּה נִתֵּן כַּח
 לְבָיִז לְהִרְגוֹ? (בְּגִלְלָה זֶה יֵשׁ הַכֵּל אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה עַל הָאָרֶץ וְנֹמַר,
 לָמָּה?) אָמַר לוֹ, כָּאֵן וַדַּאי יֵשׁ סוּד עֲלִיזוֹן, שֶׁהוּא הָיָה
 בְּדַרְגָּה שֶׁל עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע שְׂחָטָא בּוֹ, וּבְמַה
 שְׂחָטָא בּוֹ קִבַּל עֲנָשׁוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּבְאֹתוֹ קָרְפָּן
 שֶׁהִתְקַבַּל מִמֶּנּוּ, נִצַּל מִעֲנָשׁ שֶׁל אֹתוֹ הָעוֹלָם,
 שֶׁשְׂנֵי עֲנָשִׁים הָיָה מְחִיב, אֶחָד לְמַעְלָה וְאֶחָד
 לְמַטָּה, זֶהוּ שְׂפָתוֹב כִּי בִיּוֹם אֶכְלֹךְ מִמֶּנּוּ מוֹת
 תָּמוּת. (דף קב ע"א) אָמַר לוֹ, וְהָרִי אָדָם הָיָה שְׂחָטָא בְּעֵץ
 הַזֶּה? אָמַר לוֹ, מַעֲשֶׂה אָבִיו הָיָה לוֹ וּמָת. אָמַר לוֹ,

כִּי בַיּוֹם אֲכַלְךָ מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת כְּתוּב. אָמַר לוֹ,
בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם הִצִּיץ וַיִּמָּת.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן: בְּשִׁבִיל זֶה כְּתוּב יֵשׁ הֶבֶל אֲשֶׁר
נִעְשָׂה עַל הָאָרֶץ אֲשֶׁר יֵשׁ צַדִּיקִים שְׁמַנִּיעַ
אֵלֵיהֶם כְּמַעֲשֵׂה הָרָשָׁעִים וְגוֹמֵר, וְכֵאן נִרְמָז צַדִּיק
וְרַע לוֹ רָשָׁע וְטוֹב לוֹ. צַדִּיק וְרַע לוֹ כֵּאן נִרְמָז, יֵשׁ
צַדִּיקִים שְׁמַנִּיעַ אֵלֵיהֶם כְּמַעֲשֵׂה הָרָשָׁעִים, וְזֶה
הַסּוּד שֶׁל צַדִּיק שְׁקוּרָה לוֹ כְּמַעֲשֵׂה הָרָשָׁעִים, לֹא
שָׁהוּא רָשָׁע וְלֹא בֶן רָשָׁע, אֲלָא כְּמַעֲשֵׂה הָרָשָׁעִים,
שְׁחָטָא כְּמַעֲשֵׂה הָרָשָׁעִים, שְׁהֵם סַמָּ"ל וְנִחְשׁ, קָרָה
לוֹ מַעֲשֵׂה שְׁלָהֶם, וְזֶהוּ הַסּוּד שֶׁל פֶּקֶד עֲזֹן אֲבוֹת
עַל בָּנִים, מִשּׁוּם שְׁמַעֲשֵׂה אֲבוֹתֵיהֶם בְּיַדֵּיהֶם, זֶה
גֵּרַם לְהֶבֶל מִיָּתֵהּ, וַיִּמָּת בְּלִי בֶן, וּמִשּׁוּם זֶה הִלְךְ
בְּגִלְגּוּל. שְׁי"ן שֶׁל מַעֲשֵׂה הוּא שְׁ"ת, מִשָּׁם הִרְוִיחַ
שְׁי"ן (ש"ת), זֶהוּ שְׁכָתוּב כִּי שָׁת לִי אֱלֹהִים וְרַע אַחֵר
תַּחַת הֶבֶל כִּי הִרְגוּ קֶזֶז, תַּחַת הֶבֶל וְדָאִי, שְׁהֶבֶל
רַבֵּב עָלָיו, וְנִעְשָׂה שָׁת הִרְכָּבָה לוֹ, וְהִיא הַסִּיּוּם שֶׁל
אֲלָפָא בֵּיתָא, וּמִשּׁוּם זֶה תַּחַת הֶבֶל.

הַבֵּל הַלֵּב, וְעָלְיוֹ נֹאמַר הַלֵּב רוּאָה, וְהוּא ה'
 מִמַּשָּׂה, וְהַלֵּב הוּא לְשִׁמְאֵל, שְׁהוּא אֱלֹהֵי"ם,
 הַלֵּב יַמְבִּין, וְהוּא סִתְרַּת הַבְּנִין וְנִפְלָה בְּגִלְלוֹ, וּמַשׁוּם
 זֶה וַיִּסְתֵּר מַלְּשָׁה פָּנָיו כִּי יֵרָא מִהַפִּיט אֶל הָאֱלֹהֵי"ם,
 מַשׁוּם שְׁשָׁם הָיָה שְׁחֻטָּא בְּאֱלֹהֵי"ם, שְׁהוּא אֱלֹהֵי"ם
 שֶׁל מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, וְזֶהוּ שְׁחֻטָּא בְּמַעֲשֵׂה. לְבַת
 אִשׁ, בַּת הַמֶּלֶךְ שְׁחֻטָּא בָּהּ, וְהַתְּפִישׁ, כִּפְסָה אוֹתוֹ
 בְּשָׁלוֹ (בְּכַח) בְּשֵׁת, וּמָה שְׁהָיָה שֵׁת, הַתְּחִיב עִמּוֹ ב'
 וְנַעֲשֶׂה בְּשֵׁת, וְזֶהוּ יִר"א בְּשֵׁת. וְעוֹד שֵׁת בְּא"ת
 ב"ש הִם אֵב, שֵׁת לְאַחַר שְׁזֻכָּה בְּאוֹת יו"ד, בְּרֵא
 שֵׁת, וְהוּא יו"ד שְׁנַאמַר בָּהּ יתו"ה קִנְיֵי רֵאשִׁית
 בְּרָכּוֹ, שְׁהִיא עֲשָׂרָה דוּרוֹת, וְהַשִּׁיב אוֹתָהּ לְמִקּוּמָה,
 נִקְרְאת בְּרֵאשִׁית, וּמַשָּׁם זָכָה לְתוֹרָה שְׁנִתְּנָה עַל
 יָדוֹ.

וְהִי תוֹז הִיא מִיַּעֲקֹב וַי' מִיִּשְׂרָאֵל, י' מֵאֲדָנִי י'
 מִיתו"ה, שֵׁי"ן מִמַּשָּׂה הִיא מִשֵּׁת, שָׁם הֲרוּיַח
 אוֹתָהּ, וּבְשֵׁתֶלֶךְ לְשֵׁם הֲרוּיַח שָׁם שְׁתֵּי אוֹתֵיזוֹת
 שֵׁ"ם, וּבְשֵׁתֶלֶךְ עֲשָׂרָה דוּרוֹת עַד אֲבָרְהָם, הֲרוּיַח
 שָׁם ה' שָׁלוֹ, וְנִקְרְאָ מִשֵּׁת, וְסוּד הַדְּבָר - מוֹלִיךְ

לַיְמִין מֹשֶׁה זָרַע תְּפֹאֲרָתוֹ בְּזָקַע מַיִם מִפְּנֵיהֶם
 לַעֲשׂוֹת לוֹ שָׁם עוֹלָם, וּבָהּ הוֹצִיא אֶת בְּנָיו מִן
 הַגְּלוּת, וּבָהּ הִכָּה אֶת הַמְּצָרִים. וְהוּא שְׁכַתוֹב הִנֵּה
 יַד יְהוָה הַיְוִיָה, ה' תָּמַשׁ אֲצַבְּעוֹתַי, וּבָהּ בָּקַע אֶת
 הַיָּם, וְזָהוּ בְּזָקַע מַיִם מִפְּנֵיהֶם, וּבָהּ עֲתִיד לְהִיּוֹת
 בְּזָקַע אֶת יָם הַתּוֹרָה מִיְמִין. אוֹתוֹ הַיָּמִין, מִה שְׁתִּיחַ
 לְשִׂמְאֵל בְּלֵב הָיָה הַבָּל, שֶׁהוּא הַלֵּב, הַבָּל הַתְּעֵלָה
 לַיְמִין, וּמִשָּׁם עָלָה לְמַח שֶׁהוּא חֲכָמָה, שְׁתִּירֵי הַלֵּב
 הוּא הָאֵם הַעֲלִיּוֹנָה, שֶׁעֲלֶיהָ נֹאמַר הַלֵּב מִבֵּין,
 וְלֵאחֶר כֶּךָ יָרַד עַל הָאָרֶץ לְהוֹרִיד תּוֹרָה עַל הָאָרֶץ.

וּמִשׁוֹם זֶה יֵשׁ הַבָּל אֲשֶׁר נִעְשָׂה עַל הָאָרֶץ אֲשֶׁר
 יֵשׁ צְדִיקִים אֲשֶׁר מְנִיעַ אֲלֵיהֶם בְּמַעֲשֵׂה
 הַרְשָׁעִים, זֶה אָדָם וְהַבָּל, שֶׁזֶה חָטָא בְּמַחֲשָׁבָה
 וּבְמַעֲשֵׂה, וְזֶה חָטָא בְּמַחֲשָׁבָה וּבְמַעֲשֵׂה, בְּמַחֲשָׁבָה
 הִיא י', עֲלֶיהָ נֹאמַר וַיִּנְסוּ אוֹתֵי זֶה עֲשֶׂר פְּעָמִים,
 וּמִשׁוֹם זֶה, בְּשָׂפָא אָדָם בְּגִלְגּוּל בְּאַבְרָהָם, הַתְּנִסָּה
 בּוֹ בַּעֲשָׂרָה נְסִיוֹנוֹת, וּמִשׁוֹם שֶׁחָטָא בְּמַעֲשֵׂה
 בְּשֶׁהַתְּגִלְגָּל בְּיִצְחָק, נִתְּנָסָה בְּמַעֲשֵׂה. בְּאַבְרָהָם
 נִתְּנָסָה בְּמַחֲשָׁבָה, וּבְיִצְחָק בְּמַעֲשֵׂה, יַעֲקֹב בּוֹלֵל

את שניהם. מהצד של יצחק קרא לו יעקב, ומצד של אברהם, ששם המחשבה, קרא לו ישראל, שהאב התגלגל באברהם שהוא לימין, והאם ביצחק שהוא לשמאל, ויעקב משום שהוא כולל את שניהם, את האב ואת האם, נאמר בו ישראל עלה במחשבה בכתר עליון, שהוא המחשבה הסתומה, וכשנא אדם, הצטרף באברהם, והתפשטו שרשיו בארץ, וסוד הדבר - מצרף לכסף וכור לזהב. מצרף לכסף - זה אברהם, וכור לזהב - (דף קב ע"ב) זה יצחק, ובוחן לבות יהו"ה - זה יעקב, אין ספירה שלא התגלגל אדם עליון, שהוא יו"ד ה"א וא"ו ה"א, כ"ח מ"ה, חכמה ודאי, כדי לצרף וללבן את האדם שפרא בדמותו למטה והאציל בו את אצילותו, וכל הטרחה שלמעלה לא היתה באדם אלא בגלל האצילות שלמעלה, שזה תלוי בזה.

אמר רבי אלעזר: אם בן, מה זה וישוב לימי עלומיו, (ומשום זה ישראל עלה במחשבה? אמר לו: מנין לנו

שאברהם שם במחשבה? אמר לו: לא לחנם תקנו בעלי המשנה הרוצה להחכים

נדרים, שהיא חכמה והיא מחשבת, באברהם התלבן אדם, וביצחק הצטרף, וסוד הדבר - מצרף לכסף וכור לזהב. מצרף לכסף - זה אברהם, וכור לזהב - זה יצחק, ובוהן לבות יהו"ה - זה יעקב, והן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלוש עם נבר. אמר לו: אם בן, מה זה וישוב לימי עלומיו?.

אמר לו: לאילן שהיה קשיש ימים והתיבשו ענפיו, קצצו אותו והצמיח בשרשיו, שקמו מכנו ענפים חדשים כבראשונה, כמו שהיה בעלומיו, וזהו וישוב לימי עלומיו, וזה היה החלום שראה נבוכדנצר בחלומו, עץ גדול ותקיף, וכסוף חלומו היה אומר גרו האילן וקצצו את ענפיו, ואחר אמר, ברם עקר שרשיו בארץ השאירו, ואין אילן כאן אלא אדם עליון, שנאמר בו כי האדם עץ השדה, ואת העץ הזה נטע הקדוש פרוץ הוא בכמה דורות ולא הצליח.

(עד שננטע אותו בארץ ישראל, והרפיב אותו בשלשת האבות והצליח שם, ומשום זה הן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלוש עם נבר. מיד שהצליח שם ואחז שם, התפשטו שרשיו על

הָאָרֶץ, שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה, וְהַתְּעֵלוּ עֲנָפִים בְּכָל
הַרְקִיעִים וּבְכָל הַמַּרְכָּבוֹת שֶׁל הַנְּשָׁמוֹת וְהַמְּלֶאכִים
וְחַיּוֹת וְשָׂרָפִים וְאוֹפָנִים, עַד שְׁחֹזַר בְּבְרָאשׁוֹנָה (עד
אִין סוּף), וְהָרִי פִּרְשׁוּהָ שְׁעֵץ הַחַיִּים מִהַלֵּךְ ת"ק שָׁנָה,
גְּדוֹל הָאֵילָן וְתַקִּיף וְרוֹמוֹ מְגִיעַ לַשָּׁמַיִם, וְחֻזּוֹתוֹ
לְסוּף כָּל הָאָרֶץ, תַּחֲתָיו תַּצְלֵל כָּל חַיַּת הַבֶּרֶךְ,
וּבְעֲנָפָיו יְדוּרוּ צִפְרֵי הַשָּׁמַיִם, שָׁהֵם נְשָׁמוֹת
קְדוֹשׁוֹת, וּמִמֶּנּוּ יוֹזֵן כָּל בְּשָׂר.

וְהַרְכִּיב אוֹתוֹ עַד אֶלֶף דוּר, כְּמוֹ שֶׁהַשְּׂכִינָה
שֶׁהִיא עוֹלָה לְאֶלֶף דוּר בְּעֶשֶׂר סְפִירוֹת,
שָׁבְתָהּ עוֹלָה עֶשֶׂר פְּעָמִים מֵאָה, עַד שֶׁעוֹלָה בָּהֶם
לְאֶלֶף דוּר, וּמִיָּד שֶׁהַצְּלִיחַ הָאֵילָן בְּאָרֶץ, יֵרֵד
הָאֵילָן מִלְּמַעְלָה, שָׂרְשׁוֹ בְּאָרֶץ שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה,
וְהַתְּגַדְּלוֹ שָׁם עֲנָפָיו עַד אִין סוּף, וְהַתְּפַשְׁטוֹ בָּהּ
שָׂרְשׁוֹ עַד אִין תְּכֵלִית. בְּאוֹתוֹ זְמַן הַתְּגַדְּלֵה הָאֵילָן
כְּמוֹ מִקְדָּם, זֶהוּ שְׂפָתוֹב גְּדוֹל הָאֵילָן וְתַקִּיף, וְרוֹמוֹ
מְגִיעַ לַשָּׁמַיִם, וְחֻזּוֹתוֹ לְסוּף כָּל הָאָרֶץ, וּמִמֶּנּוּ יוֹזֵן
כָּל בְּשָׂר. כָּל בְּנֵי הָאָדָם שְׁלֵמֻטָּה. בְּאוֹתוֹ זְמַן
הַתְּגַדְּלֵה הָאֵילָן כְּמוֹ מִקְדָּם, זֶהוּ שְׂפָתוֹב גְּדוֹל הָאֵילָן

וּתְקִיף וְכוּ'. חַיַּת הַבַּר אֵלֹהֵי חַיֵּי הַקֹּדֶשׁ, צִפְרֵי
הַשָּׁמַיִם אֵלֹהֵי הַנְּשָׁמוֹת, וּמִמֶּנּוּ יוֹזֵן כָּל בָּשָׂר לְמַטָּה,
שֶׁבְזִמְן שִׁחְטָא אָדָם וְהָיָה מְקַצֵּץ בְּנִטְיָעוֹת, כְּכִיכּוֹל
כְּאֵלֹהֵי עֵקֶר חַיֵּי וּמִלְאָכִים וּשְׂרָפִים וְאוֹפְנִים
מִמְּקוֹמָם, וְלֹא תָהִי מִי שֶׁמְקַבֵּל תְּפִלוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר
בָּהֶם כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיךְ אֶת הַקּוֹל וּבַעַל כְּנָפָיִם
יַגִּיד דְּבָר. מַה זֶה יַגִּיד דְּבָר? בְּתִפְלוֹת וְהַזְכִּיּוֹת שֶׁל
יִשְׂרָאֵל.

אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר: בְּיַדֵּי שְׁעָלְיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים
הָיוּ תְלוּיִים בְּאָדָם הָרִאשׁוֹן, וְלֹא לְחִנָּם
פְּרִשׁוּהָ בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה לְעוֹלָם יִרְאֶה הָאָדָם עַל
עַצְמוֹ כְּאֵלֹהֵי כָּל הָעוֹלָם תְלוּי עָלָיו, אֲבָל אָדָם
שֶׁפָּרַח עָלָיו הַקֹּדֶשׁ פָּרוּךְ הוּא בְּגִלְגּוּל וְלֹא הִצְלִיחַ
בְּמִקּוֹמוֹ, עוֹקֵר אוֹתוֹ מִמְּקוֹמוֹ וְשָׂם אוֹתוֹ בְּמִקּוֹם
אַחֵר וּמִשְׁנָה לוֹ מְקוֹם, וְסוּד הַדְּבָר - (דף קג ע"א) וְעָפַר
אַחֵר יִקַּח וְטַח אֶת הַבֵּית, וְזֶה שְׁנוּי מְקוֹם (בְּאֵן חֲסֵד).
אִם הִצְלִיחַ, מוֹטֵב, וְאִם לֹא הִצְלִיחַ, עוֹקֵר אוֹתוֹ
מִשָּׂם וּמְרַבֵּב אוֹתוֹ בְּמִקּוֹם אַחֵר וּמִשְׁנָה אֶת שְׁמוֹ,
וְזֶה שְׁנוּי הַשֵּׁם. אִם הִצְלִיחַ, מוֹטֵב, וְאִם לֹא

הַצְּלִיחַ, עוֹקֵר אוֹתוֹ מִשָּׁם, וְזוּהוּ וְנִתֵּן אֶת הַבַּיִת
 אֶת אֲבָנָיו וְאֶת עֲצָיו, וְנוֹטֵעַ אוֹתוֹ בְּמָקוֹם אֲחֵר,
 וּמִשָּׁנָה מִעֲשָׂיו מִכָּל מַה שֶּׁהָיָה בְּרֵאשׁוֹנָה, וּמִכָּל
 הַצְּיוּרִים שָׁלוֹ מִשָּׁנָה פָּנָיו וַתִּשְׁלַחְהוּ.

הֵן כָּל אֵלֶּה יַפְעֵל א"ל פְּעָמִים שְׁלוֹשׁ עִם גִּבְרָה,
 הַקִּרְקַע שֶׁנֹּטֵעַ אוֹתוֹ שָׁם וְהַצְּלִיחַ, וּמִתְפַּשֵּׁט
 עֲנָפָיו וְשָׂרְשָׁיו עַד אֶלֶף הוֹר, זוֹ הַשְּׂכִינָה, וְזוּה שְׁנוֹי
 מִעֲשָׂה, וְעַד כַּמָּה פְּעָמִים? עַד אֶלֶף, כִּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
 דְּבַר צְוָה לְאֶלֶף הוֹר, וְעָלְיוֹ נֶאֱמַר הָאֶלֶף לְךָ
 שְׁלֵמָה, וְהֵם אֶלֶף עוֹלָמוֹת, שֶׁנֹּטֵעַ אוֹתוֹ עַד
 שְׁמִצְלִיחַ וּמְרַכֵּב אוֹתוֹ שָׁם, וְסוּד הַדְּבַר - וְעֲשָׂה
 חֶסֶד לְאֱלֹפִים, לְמִי? לְאַהֲבָיו, וּלְשִׁמְרֵי מִצְוֹתָיו
 לְאֶלֶף הוֹר.

אָמַר לוֹ: וּמַה לְרִשְׁעִים? שֶׁחֲרֵי כָּתוּב וּבִכֵּן רָאִיתִי
 רִשְׁעִים קְבָרִים וּבָאוּ וְכוּ', מַה תֹּאמַר בָּהֶם?
 אָמַר לוֹ: שִׁמְעֵתִי בָּהֶם סוּד, יִפּוֹל מִצִּדָּךְ אֶלֶף
 וְגוֹמֵר, כִּךְ אָמְרוּ לִי בְרָמֹז. אָמַר לוֹ: אִם כֵּן, מַה
 זֶה אֲשֶׁר קָמְטוּ וְלֹא עֵת וְגוֹמֵר? אָמַר לוֹ: אֵלֹהֵי תִשַׁע

מאות ושבעים וארבעה דורות שהתקמטו
 והסתלקו קדם זמנם, וזהו אשר קמטו ולא עת,
 שהסתלקו קדם זמנם וזרק אותם הקדוש ברוך
 הוא על כל דור ודור, וזהו נהר יוצק יסודם, וזהו
 הסוד שאין בן דוד בא עד שיכלו כל הנשמות
 שפגוה, ואז עתידים תדשים לבא. בינתים הסתלק
 תיקון, ואמר רבי שמעון לחברים: חברים, ודאי זהו
 זמן תיקונים, האדם העליון. אשרי הדור שהסוד
 תזה התגלה בו.

(נוסח אחר וזה לשונו והוא מכתב יד)

מעשה היתה, שאדם אחד חגר בלי רגלים מצא
 שני חכמים שלא היו בכל הדור חכמים
 כמותם. פגש בהם אותו חגר, אמר להם: שלום
 עליכם חכמים, (שמעתי עליכם שאתם חכמי הדור), לאן אתם
 הולכים? אמרו לו: למקום פלוני. וערב שבת היתה.
 אמר להם: אף על גב שאתם רוכבים על בהמות
 שרצות הרבה, ואני חגר בלי רגלים, אם אתם
 רוצים, אני אקדים לתיקון לכם את השבת. תמחו.

אָמְרוּ לוֹ: וְהֲלֹא אַתָּה חֲגֵר, וְאַיִךְ אַתָּה יְכוּל לְהַשִּׁיג
 אֶת הַתְּהוֹמוֹת שְׂרָצוֹת הַרְבֵּה? אָמַר לָהֶם הַשֵּׁם שֶׁל
 מ"ב אוֹתוֹת וּדְלָג לָהֶם ת"ק פְּרָסָה בְּרִנֵּעַ אַחַר.

מֵצֵאוּ אֶת עֲצָמָם עַל פִּי מְעָרָה אַחַת, וְשִׁלְחוּ
 לְשִׁמְאֵל עִם כָּל מַעֲדָנֵי הָעוֹלָם עֲלָיו,
 וּמְנוּרָה בְּדָרוֹם עִם שְׂבָעָה נְרוֹת עָלֶיהָ, וּמִטַּת כֶּסֶף
 וְזָהָב וְאַבְנִים יְקָרוֹת בַּמְעָרָב בֵּין צִפּוֹן לְדָרוֹם,
 וְכֶסֶף בַּמְנוּרָה, וְשִׁלְשׁ מֵאוֹת תַּלְמִידִים עַל אוֹתוֹ
 הַשִּׁלְחוּ. אַחַר שֶׁכָּלֶם אָכְלוּ, וְאוֹתָם הִחֲכָמִים עָמָם,
 קָם אוֹתוֹ חֵבֵר וּפָשַׁט אֶת עֲצָמוֹ מֵאוֹתוֹ הַגּוֹף בְּלִי
 תְּרֻגְלִים, וְהִתְלַבֵּשׁ בְּגוֹף שֶׁפָּנּוּ זוֹתָרִים בְּזוֹתָר
 שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וְהַמְשַׁבְּלִים יִזְהָרוּ וְכוּ', וּפְנֵי תַלְמִידֵי
 מְאִירִים כְּכּוֹכְבִים לְעוֹלָם וָעֵד, וְהָיוּ פּוֹתְחִים סֵפֶר
 קַהֲלֵת, וְקוֹרְאִים בּוֹ הַבַּל הַבָּלִים אָמַר קַהֲלֵת כּוּ',
 וְהָיוּ חוֹזְרִים כְּפָמָה פְּעָמִים. אָמְרוּ לוֹ אוֹתָם חֲכָמֵי
 הַדּוֹר: וְכִי שְׁלֵמָה לֹא עָשָׂה פָּסוּק אַחַר בְּקַהֲלֵת?
 הַבְּנִים אוֹתָם אוֹתוֹ שֶׁנִּרְאָה חֲגֵר בְּדָרָה, לְשִׁבְעָה
 הֵיבְלוֹת מִכֶּסֶף וְזָהָב וְאַבְנִים יְקָרוֹת, וּבִהִיבֵל
 שְׂבָעָה כֶּסֶאֹת שֶׁל אַרְבַּע חִיוֹת, וְשָׁם יוֹנָה שֶׁל כֶּסֶף

וְעִטְרַת זָהָב עַל רֵאשָׁהּ, וְכִתּוּב בָּהּ כָּל מִי שֶׁלֹּא
מִכִּיר אֶת הַהֶבְלִים הַלָּלוּ, עָלָיו כָּתוּב וְהָזֹר הַקָּרֵב
יוֹמֵת. מִיָּד שָׁרְאוּ בָּךְ אוֹתָם חֲכָמֵי הַדּוֹר אֶת
שְׁכֵתוֹב בְּאוֹתָהּ הָעִטְרָה, תּוֹרוֹ לְאַחֹר. אָמַר לָהֶם
אוֹתוֹ שֶׁנִּרְאָה עֲלֵיהֶם בְּחֵנֶר: וְכִי עֲלֵיכֶם נֶאֱמַר
שְׂאֵתָם חֲכָמֵי הַדּוֹר? אֵינְכֶם אֶלָּא טַפְשֵׁי הַדּוֹר, וְלֹא
רְאִיתֶם בְּכָל לְמוֹדֵיכֶם כִּי בִי חָשַׁק וְאַפְלִטָהוּ, עַד
אֶרֶךְ יָמִים אֲשַׁבֵּיעָהוּ, לְעוֹלָם שִׁכְלוּ אֶרֶךְ, אֵלּוּ
הַהֶבְלִים שֶׁל קִהְלַת הֵם בְּסוֹד שֶׁל שְׁבַעַה שְׁמוֹת,
שֶׁבָּהֶם אֲרַבְעִים וּשְׁתַּיִם אוֹתֵינִי, בְּנֶגֶד שְׁבַעַה יָמֵי
בְּרֵאשִׁית שְׁשִׁישׁ בָּהֶם עֶשֶׂר אֲמִירוֹת וּשְׁלֹשִׁים וּשְׁנַיִם
אֱלֹהִי"ם, וְהֵם אֲרַבְעִים וּשְׁתַּיִם, וְעֲלֵיהֶם לֵב,
שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם אֱלֹהִי"ם הָאֱלֹהִי"ם, וְהֵינּוּ וּגְבוּהֵים
עֲלֵיהֶם, אֵלּוּ שְׁבַע תִּבּוֹת אֲבִגִית"ן, עֲלֵיהֶם נֶאֱמַר
שְׂרָפִים וְגוֹמֵר. וְהַשֵּׁם הַזֶּה הוּא סִגְלָתוֹ לְכִסּוֹת אֶת
הַנְּשָׂמָה, כְּשֶׁעוֹלָה לְמַעְלָה בְּכָל לַיְלָה לְהַעֲרִיד עַל
הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים שֶׁל אָדָם, מִמְּלֶאכֵי חֶבְלָה וּמִכָּל
הַמַּזִּיקִים וְהַרוּחֹת וְלִילִין וְשִׁדְיִין, וּבָהֶם פּוֹרַחַת
לְמַעְלָה, בְּשִׁתֵּי אוֹתֵינִי מִכָּל שֵׁם תְּכִסֶּה פָּנֶיהָ

מהם, ובשתי אותיות תכסה רגליה, ובשתי
 אותיות פורחת למעלה, ואף כף לרות, ואף כף
 לנפש, ויש שם פן מ"ב בצורת חותם שעוה נכתב,
 ויש שם מ"ב בציור של דמות המלך חקוק על
 החותם, ויש שם מ"ב שהוא דמותו ממש, שם
 מ"ב שהוא דמותו, הוא יהו"ה, יו"ד ה"א וא"ו
 ה"א, יו"ד וא"ו דל"ת, ה"א אל"ף, וא"ו אל"ף
 וא"ו, ה"א אל"ף, שם מ"ב שהוא החותם הוא
 אהי"ה אשר אהי"ה, ציור מ"ב בשעוה זה
 אבנית"ן.

והרשעים נשמתם של השדים ומהמויקים, ולא
 פועלים בהם אלא בשוף ועובדי
 שדים כמותם, משום שהרשעים כל השמות וכל
 התיו"ת של הקדוש פרוד הוא וכל המלאכים
 שונאים אותם, ומשום כך לא מועיל לא קמיע
 ולא שמות קדושים ולא מלאכים, שלא תופס
 אלא מין במינו, ומשום זה לא תזרע פרמך
 בלאים, שנאמר בהם כי כרם יהו"ה צבאו"ת
 וגומר, צבאו"ת הנקדה שלו יהו"ה, עליו נאמר רק

בְּאִבוֹתֶיךָ חָשׁ"ק, חל"ם שָׁב"א קַמ"ן, וְהֵם זָרַע
 אֲבֹתָהֶם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב, וְרִנְתָּם חֶסֶד, הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל,
 גְּבוּרָה - לְוִי, יִשְׂרָאֵל - הָעַמּוּד הָאֲמֻצְעִי, מִשׁוּם
 שְׁחֵל"ם פֶּתֶר עַל תְּפִאֲרָתוֹ, קַמ"ן חֲכָמָה עַל חֶסֶד,
 וְכוּ הַרוּצָה לְהַחֲכִיִּים יְדָרִים, וּבְחֲכָמָה אֲשֶׁרִי
 חֲמֻחָה לְתַחֲנִית תַּמְתִּים, חֲכָמָה מְחַכֵּ"ה. קָמוּ כָלֶם
 וְהִשְׁתַּטַּחוּ לְפָנָיו וְכוּ'.

פֶּתַח בְּמַקְדָּם וְאָמַר, יֵשׁ הַכֹּל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה עַל
 הָאָרֶץ וְכוּ'. בֹּא וּרְאֵה, שְׁמַעְתִּי שְׁחִיָּה
 מַעֲשֵׂה בְּאִישׁ אֶחָד מֵאוֹתָם בְּעֲלֵי קַבִּים שְׁחִיָּה הוֹלֵךְ
 בְּדֶרֶךְ, פָּנָשׁ בְּשָׁנֵי חֲכָמִים בְּעֲלֵי הַדּוֹר, בְּעֲלֵי חֲכָמַת
 הַתּוֹרָה. אָמַר לָהֶם: שְׁלוּם עֲלֵיכֶם חֲכָמִים, שְׁמַעְתִּי
 עֲלֵיכֶם שְׁאַתֶּם חֲכָמֵי הַדּוֹר, לָאֵן אַתֶּם הוֹלְכִים?
 אָמְרוּ לוֹ: לְמָקוֹם פְּלוֹנִי. וְעָרַב שֶׁבֶת הָיָה. אָמַר
 לָהֶם: אֲנִי הוֹלֵךְ לְשָׁם, (אֵלֶּה) וְאִסְדַּר לָכֶם מְקוֹם בֵּית
 מוֹשְׁבֵכֶם, אִם אַתֶּם רוֹצִים. אָמְרוּ לוֹ: וְהָרִי אָנּוּ עִם
 סוּסִים וְאַתָּה בְּלֵי רַגְלִים, וְאִיךָ יִתְכַּן שְׁחִיָּה זֶה?
 אָמַר לָהֶם: אַף עַל גַּב שְׁאַתֶּם רוֹכְבִים עַל בְּהֵמוֹת
 שְׂרָצוֹת תְּרַבֶּה, וְאֲנִי חֲגַר בְּלֵי רַגְלִים, אִם תִּרְצוּ,

אני אקדים לסדר לכם את השבת. תמהו. בינתיים
 החזירו ראשיהם אליו וראו אותו שהיה ^(דף קג ע"ב) רץ
 כמו כוכב שביט. עשה להם קפיצה, ומצאו את
 עצמם על פי מערה בתרף עין. ואמר להם השם של מ"ב

אותיות, דלג להם חמש מאות פרסות ברנע אחר, מצאו בו.

אמר להם: חכמים, הבננו. נבננו אחריו למערה
 בתוך מערה, עד שנבננו לפרדם אחר,
 והיה שם אותו בעל קנים מתפשט מאותו הגוף,
 והיה מתלבש בגוף אחר שפניו היו מאירים
 בשמש, והיה יושב על פסא של מלכות, ושלוש
 מאות תלמידיו תחת הפסא לרגליו, והיו קוראים
 הבל הבלים אמר קהלת, והיו קוראים פסוק זה
 פעמים בלי חשבון. אמרו להם אותם חכמים
 בעלי הדור: מה זה, וכי אין פסוק אחר בספר
 קהלת? מיד קם אותו בעל הקנים שהיה יושב
 על פסא, ואחז בידיהם, והכניס אותם לשבעה
 היכלות, ובכל היכל והיכל היה כתוב הבל
 הבלים, ובהיכל השביעי היה נשר ועטרה בפיו,
 ודמות יונה באותה עטרה, והיה כתוב בעטרה:

כָּל מִי שֶׁלֹּא מִכִּיר אֶת הַהֶבְלִים הִלְלוּ וּבִסּוּד
שָׁלְחָם, עָלְיוּ נֹאמֵר וְהָזַר הַקָּרֵב יוֹמֵת. מִיָּד הֵם
חֲזְרוּ לְאַחֹר. אָמַר לָהֶם אוֹתוֹ בַּעַל הַקְּבִים: אַתֶּם
חֲכָמִים בַּעֲלֵי הַדּוֹר? שְׁהִלְכֹתִי אַחֲרֵיכֶם עַד כָּעַת
לֹדַעַת אֶת חֲכַמְתְּכֶם, וּבִוְדָאֵי שְׁאִינְכֶם חֲכָמִים,
שְׁוֹדָאֵי שְׁכַפְסוּק תְּהֵא עֲשִׂיתִי כָּל תַּבְנִין תְּהֵא, וּבוֹ
תִּיִיתִי טָם אֶת הָעוֹלָם בְּמִיסָה אַחַת, וּפְעַם אַחַת
בְּשִׁתַּיִם, וּפְעַם בְּשִׁלְשׁ, וּפְעַם בְּאַרְבַּע, וּפְעַם
בְּחַמִּישׁ, וּפְעַם בְּשִׁשׁ, וּפְעַם בְּשִׁבְעַ, וְאֲנוּ בְּאַרְצֵן הַזֶּה
בְּלָנוּ הוֹלְכִים עַל קְבִים, וְהַפְסוּק תְּהֵא יִרְשָׁתִי
מֵאַבָּא, וְאָבִי מֵאַבִּיו, עַד כָּל תְּדוֹרוֹת. נָתַן לָהֶם
כְּמוֹן רַב וְשֵׁם אוֹתָם בְּמִקוּמָם בְּתַרְף עִין.

וּמִשׁוּם זֶה יֵשׁ הֶבֶל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה עַל הָאָרֶץ. אָמְרוּ
לוֹ הַחֲבֵרִים: רַבִּי, אָמַר לָנוּ שׁוּם רְמוֹ
בְּפִסּוּק תְּהֵא, שֶׁלֹּא הִתְפַּסְתָּה הַחֲכָמָה הַזֶּה מִן
הַחֲכָמִים. אָמַר לָהֶם: חֲכָמִים, בְּוִדָאֵי שְׁסוּד עֲלִיוֹן
יֵשׁ שֵׁם, אֲבָל אָמַר לָכֶם בְּרָמוֹ. שְׁבָעָה הֶבְלִים הֵם,
וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁלֹּא נוֹטֵל אֶת שְׁכָרָם בְּעוֹלָם תְּהֵא, וְהֵם
שְׁכָלוֹלִים בְּבַת שְׁבַע, וְהֵם בְּפִסּוּק תְּהֵא, הֶבֶל

אָחַד, הַבָּלִים שְׁנַיִם, הַבָּל הַבָּלִים שְׁלֹשָׁה, הָרִי
שְׁשָׁה, הַבָּל הַבָּל - הָרִי שְׁבַעַה, וּכְנָגָדָם שְׁבַעַה
שְׁמוֹת אַבְגִּית"ן, אֵלּוּ שְׁבַעַת הַהַבָּלִים הֵם כְּפוּלִים,
כְּנָגֵד שְׁבַעַת הַנְּרוֹת שֶׁל הַמְּנוֹרָה, כְּפוּלִים, שְׁנֹאֵמַר
בָּהֶם שְׁבַעַה שְׁבַעַה מוֹצְקוֹת, (וְהֵם) שְׁבַע הַיּוֹי"ת
שְׁנֹאֵמַר בָּהֶן בְּאִמְרָה יְהִי אוֹר, וְתִהְיֶה מִידָה,
וְהַלְבוּשִׁים שֶׁל אוֹתָם שְׁבַע הַיּוֹי"ת הֵם שְׁבַעַה
שְׁמוֹת אַבְגִּית"ן וְחִבְרִיּוֹ, הַבָּל הוּא לְהַב, הַבָּלִים
לְהַבִּים, וְעֲלֵיהֶם נֵאמַר קוֹל יְהו"ה חוֹצֵב לַהֲבוֹת
אֵשׁ, וּמִי שְׁמַכִּיר אֶת הַהַבָּלִים הַלָּלוּ, כְּשֶׁמוֹצִיא
אוֹתָם מִפִּיּוֹ וּמִלְבוּ, יוֹדֵעַ לְבִיּוֹן בְּשִׁכְיִנָּה הַעֲלִיזָנָה,
שְׁפָל הַהַבָּלִים יוֹצֵאִים מִמְּנָה וּמֵתְּלַבְּשִׁים בְּשִׁכְיִנָּה
הַתְּחַתּוֹנָה, שְׁפוּלָלֶת שְׁבַעַה שְׁמוֹת אַבְגִּית"ן
וְחִבְרִיּוֹ, שֶׁהֵם הָאוֹתִיּוֹת שֶׁבָּהֶן נִבְרְאוּ שְׁמַיִם וָאָרֶץ,
שֶׁאֵלּוּ תְלוּיִים בְּאִמְרָה וְאֵלּוּ בְּעֲשִׂיָה, כְּסוּד שֶׁל
אוֹמֵר וְעוֹשֶׂה מִידָה, וְשְׁבַעַת הַהַבָּלִים הַלָּלוּ הֵם
כְּפוּלִים, כְּנָגֵד שְׁבַעַה נְרוֹת הַמְּנוֹרָה, כְּפוּלִים,
שְׁנֹאֵמַר בָּהֶם שְׁבַעַה וְשְׁבַעַה מוֹצְקוֹת לְנְרוֹת וְגוֹמַר,

(אלו באמירה ואלו בפעשה, והם י"ה יו"ד ה"א, ו"ה וא"ו ה"א, אלו הם שבועה ושבועה מוצקות).•

(אֲשֶׁר־י הָעַם שִׁיזְדַּעִים לְהַעֲלוֹת תְּפִלוֹת בְּאִמְרָה
וּבַמַּעֲשֶׂה, וְעָלְיוּ נֹאמֵר וְאֲשִׁים דְּבָרֵי בְּפִיךָ
וְכוּ, וְהָרִי פִּרְשׁוּהָ אֶל תִּקְרִי עַמִּי אֵלֶּי עַמִּי,
בְּשִׁתְּפוֹת, כְּמוֹ שֶׁנֹּאמֵר בּוֹ בְּדִבְרֵי יְהו"ה שָׁמַיִם
נַעֲשׂוּ כו', כִּי אֵתָּה בְּשִׁתְּפוֹת עַמִּי, שֶׁבְּדַבְּרֶיךָ
נַעֲשׂוּ שָׁמַיִם וָאָרֶץ.

וְעוֹד, הַבַּל ה' לֵב, ה' מִתְחַלֵּק לְד"ו פְּרָעוּפִים,
ד"ו, ד' אַרְבַּעַת רַגְלֵי הַכֶּסֶּא, ו' שֵׁשׁ מַעֲלוֹת
לְכֶסֶּא. אֲשֶׁר־י הוּא מִי שִׁיזְרַשׁ נִשְׁמָה מְכֶסֶּא הַכְּבוֹד
הַכָּלוּל מִעֲשָׂרָה תִּתְקוּנִים הַלְלוּ, וְעוֹשֶׂה אוֹתָהּ כֶּסֶּא
לְיְהו"ה, שֶׁהַשֵּׁם שֶׁל יְהו"ה שֶׁהוּא בְּדֶרֶךְ אֲנִילוֹת,
לְתִקּוּן לוֹ הָאָדָם כֶּסֶּא לְנִשְׁמָתוֹ, שֶׁכֶּךָ פִּרְשׁוּהוּ
הַקְּדָמוֹנִים, כָּל הַנִּשְׁמוֹת גְּזוֹרוֹת מְכֶסֶּא הַכְּבוֹד,
וְשֵׁם שׁוֹרָה הַשְּׂכִינָה הָעֲלִיּוֹנָה, וְאִין ה' בְּלִי י',
וּמִשׁוֹם כֶּךָ כִּי יָד עַל כֶּסֶּא י"ה.

ו' שׁוֹרָה בַּמַּטְרוֹן, וְזֶה רֹחַ הַשְּׂכָלִי שֶׁהוּא
 אֲצִילוֹת, ה' שׁוֹרָה בְּאוֹפֵן, וְזוֹ נֶפֶשׁ הַשְּׂכָלִית
 בְּדַרְךְ אֲצִילוֹת, שְׂיֵשׁ נְשָׁמָה וְרוּחַ וְנֶפֶשׁ שְׂכָלִית וְלֹא
 בְּדַרְךְ אֲצִילוֹת, אֵלֶּא נֶאֱמַר בְּהֵן גְּזוֹרוֹת, וְהֵם כִּפְּסֵא
 וּמְלֵאךְ וְאוֹפֵן, אֲשֶׁרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל שְׂמַעְלִים הַהֲבָלִים
 שֶׁל הַתְּפִלוֹת בָּהֶם אֵל הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא וְהַשְּׂכִינָה הָעֲלִיוֹנָה וְהַתְּחִתּוֹנָה, וּמִשּׁוֹם זֶה יֵשׁ
 הֶבֶל אֲשֶׁר נֶעֱשָׂה עַל הָאָרֶץ, וַיֵּשׁ הֶבֶל שֶׁל רְשָׁעִים,
 שֶׁהֵם הֲבָלִים שֶׁל שָׂקָר, וְנוֹטְלִים אוֹתָם מִלְּאֲבֵי
 חֲבֵלָה, וְנוֹטְעִים בָּהֶם רְקִיעִים וְאַרְצוֹת שֶׁל שָׂקָר,
 וְעֲלִיָּהֶם נֶאֱמַר הֶבֶל הַמָּה מַעֲשֵׂה תַעֲתָעִים. קָמוּ
 בָּלָם וְהִשְׁתַּטְּחוּ לְפָנָיו, וְאָמְרוּ, אֵלֵינוּ לֹא בָּאֵנוּ
 לְעוֹלָם אֵלֶּא לְשִׁמְעַת אֶת זֶה - דִּי.)

לְגִירוֹת אֲשֶׁר עַל רֵאשָׁה, וְהֵן י"ה יו"ד ה"א, ו"ה
 וא"ו ה"א, וְהַשְּׁבַע כְּפּוֹלוֹת בַּג"ד כַּפְּר"ת
 הֵם לְבוּשִׁים לָהֶם, וְכָלָם עוֹלִים מִהֶלֶב לְפָה, (דף קד ע"ב)
 שְׂבָעָה הֲבָלִים עוֹלִים, שְׂבָעָה יוֹרְדִים לְהַשְׁקוֹת
 אוֹתָם, וּמִשּׁוֹם זֶה שְׂבָעָה וְשְׂבָעָה מוֹצְקוֹת, שְׂלֵשָׁה
 הֵם גְּנוּזִים לְמַעְלָה, שְׂתֵּלְבוּשִׁים שְׂלָהֶם אֶמ"ש, שֶׁהֵם

אֵשׁ מִיַּם רוּחַ, הָרִי הֵם עֲשָׂרָה שְׁעוּלִים מִשְׁלָשִׁים
 וּשְׁתַּיִם נְתִיבוֹת, וּכְנָנְדָם הֵם עֶשְׂרֵת אֲמִירוֹת,
 וּשְׁלָשִׁים וּשְׁנַיִם אֱלֹהִים שֶׁל בְּרֵאשִׁית - הָרִי
 אַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם. מִהֵלֵב יוֹצֵאת אֵשׁ, מִכַּנְפֵי הַרְאָה
 - רוּחַ, מִן הַמַּח - מַיִם, וְהַרוּחַ אֲחוּזָה בְּמַיִם וְאֵשׁ
 וְנִעְשָׂה קוֹל. בְּשֵׁאוּחֻז בְּמַיִם נֹאמֵר בּוֹ קוֹל יְהו"ה
 עַל הַמַּיִם, בְּשֵׁאוּחֻז בְּאֵשׁ נֹאמֵר בּוֹ קוֹל יְהו"ה חֲצֵב
 לַהֲבוֹת אֵשׁ, בְּשֵׁאוּחֻז בְּרוּחַ הוּא רוּחַ חֲזֵק מְפָרֵק
 הָרִים וּמְשַׁבֵּר סְלָעִים, וְעֲלִיו נֹאמֵר קוֹל יְהו"ה
 שׁוֹבֵר אֲרָזִים.

וּשְׁלָשׁ נְקֻדוֹת הֵן בְּנִגּוּד אֶמ"ש, וְהֵם חֲש"ק, וְהוּ
 שְׁכָתוֹב רַק בְּאַבְתְּיָד חֲשֵׁק יְהו"ה, וְהוּא
 חל"ם שְׁב"א קַמ"ץ, קַמ"ץ לְיָמִין, קוֹל יְהו"ה עַל
 הַמַּיִם, וּכְשֵׁרוּחַ אוּחֻז בּוֹ, שֶׁהוּא חל"ם, נֹאמֵר בּוֹ
 וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם. הַשְׁב"א הוּא
 בְּאֵשׁ, וּכְשֵׁאוּחֻז בּוֹ הַרוּחַ, הוּא רוּחַ חֲזֵק מְפָרֵק
 הָרִים וּמְשַׁבֵּר סְלָעִים. מִצַּד הַגְּבוּרָה שֶׁהוּא קִנְשָׁה,
 בְּשֵׁאוּחֻז בּוֹ הַרוּחַ, שֶׁהוּא חל"ם בֵּין קַמ"ץ שְׁב"א,
 שֶׁהֵם מַיִם וְאֵשׁ, שֶׁהֵם שְׁתֵּי זְרוּעוֹת שֵׁישׁ בָּהֶם יָד

ימין יד שְׁמאל, שָׁהם עֲשָׂרִים וּשְׁמוֹנֶה פְּרָקִים,
 נֹאמֵר בָּהֶם קוֹל יְהו"ה בְּכַת. בְּשִׁתְרוּחַ הַזֶּה אוֹתוֹת
 בְּעִמּוּד שֶׁל הָאֲמִצֵּעַ, נֹאמֵר בּוֹ קוֹל יְהו"ה בְּהִדְר.
 בְּשִׁאוֹתוֹת בְּשִׁתֵּי שׁוֹקֵים שָׁהם צִר"י, נֹאמֵר בָּהֶם
 קוֹל יְהו"ה יְחוּלֵל אֵילוֹת, שָׁהם שְׁנֵי עֶפְרַי הָאֵילָה,
 שְׁנַיִם אֲחִים, אִישׁ בְּאֲחֵיהוּ יִדְבְּקוּ.

וְכֵאן סוּד הַיְבוּם, שָׁאם יִפֹּל אֲחִיו, הֲרִי הַשְּׁנֵי
 שִׁיקִים אוֹתוֹ, וְסוּד הַדְּבָר - נִתְנַנֵּי שְׁמִמָּה
 כָּל הַיּוֹם דָּו"ה, וְזֶה הו"ה, שֶׁנֹּאמֵר בּוֹ כִּי נִנְעַ בְּכַפּ
 יָרֵךְ יַעֲקֹב, בְּכַפּ שְׁלוֹ, הַשְּׁכִינָה הִיא דָּוָה בְּנִלּוֹת,
 מִשׁוּם שֶׁפִּרַח מִמֶּנָּה תִירֵךְ שֶׁהוּא ו' מִן ה', וְהִיא
 נִשְׁאָרָה ד' שְׁלָה (דָּלָה). קוֹל יְהו"ה יְחִיל מְדַבֵּר, זֶה
 חִיר"ק וְזֶה צְדִיק, בְּשִׁתְרוּחַ אוֹתוֹת בּוֹ, הוּא יְחִיל
 מְדַבֵּר, שְׁבָעָה קוֹלוֹת כְּנֶגֶד שְׁבָעָה שְׁמוֹת אֲבֹנֵי ת"ץ
 וְכו'.

הַרוּחַ עוֹלָה בְּאֵוִיר שֶׁהוּא כְּתֹר עֲלִיזוֹן, אֵוִיר
 קַדְמוֹן, הָאֵשׁ עוֹלָה אֶל הַה' שֶׁהוּא הָאֵם,
 וְנִעֲשִׂית אִשָּׁה, תַּמִּים עוֹלָה אֶל הִי' וְנִעֲשֶׂה יַמִּים,

וְזוֹ חֲכָמָה, וְכִךְ יוֹרְדִים אֶל הַנִּצָּח וְהוֹד יִסוּד,
הַמְלָכוֹת הִיא הַכְּלִי שֶׁל כָּלָם, וְהִיא עֶפְר הַכְּלוּלָה
מִכָּלָם, וְהִיא הַכְּלָל שֶׁל כָּל הָאוֹתִיּוֹת שֶׁהֵם כְּלִי
לְנִקְדוּת, וְעַל שְׂבָעֵת הַקּוֹלוֹת הִלְלוּ נֹאמֵר וְכָל
הָעַם רֵאִים אֶת הַקּוֹלֹת, וְעַל שְׁלֹשָׁה גְנוּזִים אָמַר קוֹל
דְּבָרִים אַתֶּם שׁוֹמְעִים, בַּת קוֹל שֶׁכָּלָם שְׂכִינָה
תַּחְתּוֹנָה.

בֵּיא וּרְאֵה, שְׁלֹשׁ נִקְדוּת הֵן, חִיר"ק חל"ם שׁויר"ק,
חל"ם, קוּצוֹ שֶׁל י' לְמַעְלָה הוּא חל"ם, הַקּוּץ
שֶׁל הָאוֹת י' לְמַטָּה הוּא חִיר"ק, בְּתוֹךְ הָאֲמִצֵּעַ
הוּא שׁויר"ק, בְּשֵׁיהֶם שְׁלֹשׁ בְּאַחַד, הֵן סְגוּלָתָא, וְהֵם
שְׁלֵשֶׁלֶת, וְהֵם שׁויר"ק וְהֵם סְגוּ"ל.

כְּתָר עַל חֲכָמָה וּבִינָה הוּא סְגוּלָתָא, חל"ם עַל
צִיר"י, סְגוּ"ל הוּא נִקְדָּה פִּתְחַת צִיר"י, חֶסֶד
גְבוּרָה, תְּפָאֶרֶת לְמַטָּה, נִצָּח הוֹד, תִּיסוּד בְּאֲמִצֵּעַ
הוּא שׁויר"ק, וְכִךְ בְּשֵׁתְפָאֶרֶת בְּאֲמִצֵּעַ, הוּא
שְׁלֵשֶׁלֶת. הַשֶּׁבַּ"א הוּא שְׁתֵּי נִקְדוּת, בְּשֵׁמֶת גְּבָרִים
מִים עַל אֵשׁ אֵשׁ עַל מִים, אִו בְּשֵׁיהֶם יִסוּד עַל

מלכות, כל ספירה זו על גבי זו בכל מקום הוא
 עב"א, וסוד הדבר - את המאור הגדל ואת
 המאור הקטן, בפניהם שנים הם היו ציר"י, את שני
 המארת הגדלים, וכל הנקודות הן דבור, והאותיות
 הכל הכלים, שתלויים מה"ה, והן אותיות גדולות
 ואותיות קטנות, (הנקודות מ"ו בת קול ודאי, תקולות הם מן ו', והם
 אותיות ונקודות), והטעמים כלולים בהן, (הנקודות מתלפשות
 בפנים בימין, שנאמר הרוצה להחכים ידרים), האותיות מן ה' ה'
 הנקודות מן י', הטעמים מן ו', הנקודות (דף קה ע"א)
 מתלפשות בפנים בימין, שנאמר בו הרוצה
 להחכים ידרים, האותיות מתלפשות באש
 משמאל, ועליהם נאמר קול יהו"ה חצב להבות
 אש, שהם הכלים, הטעמים מתלפשים באויר
 באמצע, והטעמים הם מצד הכתר, והנקודות מצד
 החכמה, והאותיות מצד הבינה, (שבשכילה)
 ומתלפשים בפנים אש ורוח, שהם חסד גבורה
 תפארת, וכך מתלפשים בניצח הוד יסוד, המלכות
 הכלי של כלם, כלולה מכלם.

היא הִפָּה שְׁמֵנֵנוּ יוֹצְאִים הַהֶבְלִים וְהַקּוֹלוֹת
וְהַדְּבוּרִים, וְכֵן נִכְלָלִים בָּהּ, וְהִיא הֵלֵב
שֶׁכֵּלָם בּוֹ נִכְלָלִים, וּמִמֶּנָּה יוֹצְאִים הַדּוֹפֵק שֶׁל הָרוּחַ
לְכָל הָעוֹרְקִים שֶׁל הַזְּרוּעַ. כְּשֶׁהָרוּחַ דּוֹפֵק בַּמַּיִם
שֶׁהוּא לְיָמִין, נֹאמֵר בּוֹ קוֹל דּוֹדֵי דּוֹפֵק בְּתַחֵי לִי
אֲחוֹתִי, לְאוֹתָהּ שֶׁנֹּאמֵר בָּהּ אֲמֹר לְחֻכְמָה אֲחוֹתִי
אָתָּה, וּכְשֶׁדּוֹפֵק לְשִׁמְאֵל שֶׁהִיא אֵשׁ, נֹאמֵר בָּהּ
רַעֲיָתִי, שֶׁכּוֹ נִשְׂרָף בְּכַמָּה רִשְׁפֵי"ם שֶׁהֵם שְׂרָפֵי"ם,
שֶׁנֹּאמֵר בָּהֶם רִשְׁפֵיהָ רִשְׁפֵי אֵשׁ שֶׁלָּהֶבֶת י"ה.

מֵצֵד הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי יוֹנְתִי תַמָּתִי, מִשּׁוֹם שֶׁהִיא
הַדְּרָגָה שֶׁל יַעֲקֹב, שֶׁנֹּאמֵר בּוֹ וַיַּעֲקֹב אִישׁ
תָּם, וְהַדּוֹפֵק שֶׁלָּהּ שֵׁם בְּמִשְׁקָל, לֹא עוֹלָה וְלֹא
יֹרֵד, שֶׁכַּמּוֹם יוֹרֵד אֶל הַצְּדִיק הַמַּעֲיִן אֵלָיו
בְּאֲרִיכוֹת, וְעוֹלָה בּוֹ בְּאֲרִיכוֹת שֶׁל תְּקִיעָה. כִּי אֵשׁ
הוּא הַדּוֹפֵק בְּשִׁבְרִים בְּשִׁבְרָה, וּבְעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי יוֹרֵד
(אויח) בְּשִׁנְיָהֶם שֶׁלְּשָׁל"ת, בִּינּוּנִי, וְזוֹ תְּרוּעָה, קוֹל
דְּמָמָה דְּקָה אֶל הַשְּׂכִינָה הַתְּחִתּוֹנָה. תַמָּתִי, תָּם
אוֹתוֹ הַדּוֹפֵק, מִשּׁוֹם שֶׁהִבִּיאוּ לָהּ בְּחֻשָׁאֵי.

וְכַשֶּׁהַשְּׂכִינָה בְּגִלוּת, נֹאמֵר בָּהּ אֲנִי יִשְׁנָה וְלִבִּי
 עַר, כְּשֶׁהִיא יִשְׁנָה אֵין בָּהּ דַּפְּק,
 מִשּׁוּם שֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שָׁהוּא הַקּוֹל, הַדַּפְּק
 שָׁלָה, הַתְּרַחֵק מִמֶּנָּה. זֶהוּ שְׂפָתוֹב נֶאֱלָמְתִּי דוּמְיָה
 הַחַיִּשִׁיתִי מִטּוֹב, לָמָּה נֶאֱלָמְתִּי? מִי"ה, שָׁהִיא דוּמְיָה
 שְׁנֵרְמוּ בְּאֱלֹהֵי"ם, שָׁהוּא שְׁלֵשִׁים וּשְׁנַיִם אֱלֹהִים שֶׁל
 מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, שְׁרוּחַ הַקְּדוּשׁ הוֹפֵק, שְׁנֵאמַר בּו
 וְרוּחַ אֱלֹהֵי"ם, מִשּׁוּם שֶׁהַחַיִּשִׁיתִי מִטּוֹב, שָׁהוּא קוֹל.
 בְּאוֹתוֹ תִּזְמַן נִשְׁאֶרֶת בַּת יְחִידָה בְּלִי קוֹל, וּמִשּׁוּם
 זֶה אֵין בַּת קוֹל בְּגִלוּת, וּמִשּׁוּם שְׂאֵין בַּת קוֹל
 בְּגִלוּת, הֵבִיאוּ לָהּ בְּחַשְׂאֵי, וּמִשּׁוּם זֶה הַתְּפִלָּה הִיא
 בְּחַשְׂאֵי. אֵף עַל גַּב שְׁסוּדוֹת גְּדוּלִים יֵשׁ כְּאֵן,
 שְׁבָעִים פָּנִים יֵשׁ לַתּוֹרָה.

וּבְאוֹתוֹ זְמַן אֵין לָהּ דַּפְּק, שָׁהוּא כְּמוֹ שֶׁהַנְּקוּדוֹת
 שְׁמֵנְקָדִים בְּדַפְּק הָאֶצְבָּעוֹת שֶׁהֵן עֶשְׂרָה,
 שְׁבָהֵם מְנַקְדִים בְּדַפְּק הָרוּחַ, וְהֵם מְנַקְדִים בְּנִימִים
 שֶׁל כְּנֹר דָּוִד, הַדַּפְּק הוּא כְּמוֹ הַקּוֹל שֶׁעוֹלָה בְּנִגּוּן,
 בְּנִגּוּד עֶשְׂרָה דְּפָקִים שְׁמֵסְתַּכֵּל הָרוּפֵא בְּדַפְּק, עֶשְׂרָה
 דָּוִד עֶשְׂרָה מִינֵי נְגוּנִים בַּתְּהִלִּים. אֲרַבְּעָה הֵם,

אֲחוֹתֵי רַעֲיָתִי יוֹנְתֵי תַמְתֵּי, בְּנֶגֶד יְהו"ה, וְעֲשָׂרָה
 דְּפָקִים בְּנֶגֶד יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, הַדְּפָק יוֹצֵא
 מֵאֵזֶן שְׂמֵאל שֶׁל הַלֵּב, וְזוֹהֵי רוּחַ צְפוּנִית שְׁתִּיתָה
 מִנְשָׁבֶת בְּכִנּוּר דָּוִד שְׁתִּיתָ מִנֵּיזָן מֵאֵלֶיךָ, וְכֹל
 הָעוֹרְקִים וְהוֹרִידִים שֶׁל הַגּוֹף שֶׁהֵם דְּפָקִים, הֵם (ה'ו)
 דוֹפָקִים מִן הַלֵּב, וְסוּד הַדְּבָר - אֵל אֲשֶׁר יִתֶּיךָ
 שְׁמָה הַרוּחַ לְלֶכֶת יִלְכוּ.

הַכֶּבֶד הוּא סְמַא"ל, הוּא עֲשׂוֹ, שְׂאִין בּוֹ רוּחַ
 הַקֹּדֶשׁ, הָעוֹרְקִים שְׁלוֹ לֹא דוֹפָקִים,
 וּמִשׁוּם זֶה אֵין שְׂכִינָה שׁוֹרָה בְּאֵמוֹת הָעוֹלָם,
 וּבְנִלוֹת שְׁתִּסְתַּלְקָה רוּחַ הַקֹּדֶשׁ, שְׂנֵאמַר בּוֹ וְנָחָה
 עָלֶיךָ רוּחַ יְהו"ה וְגוֹמַר, אֵין דְּפָק בְּלֵב שְׁתִּיָּא
 הַשְׂכִּינָה, וּמִשׁוּם זֶה נֵאמַר בָּהּ אֲנִי יִשְׁנָה וְלִבִּי עָר,
 וְאֵין בֵּת קוֹל בְּפֶה (שְׁתִּיָּה עוֹלָה), (שְׂבָה עוֹלָה) הַקוֹל בְּרוּחַ
 בֵּת־קוֹעָה בְּאֶרֶץ, וּבְשִׁבְרִים בְּשִׁבְרָה, וּבִתְרוּעָה
 שֶׁלְשָׁל"ת, קוֹל פִּינּוּנִית, לֹא בְּאֵרִיכוֹת וְלֹא בְּקִצְרָה,
 בֵּת קוֹל הוּא קוֹל דְּמָמָה דְּקָה קְמִנָה, קוֹל נְמוּד
 בְּחִשָּׁאֵי, שְׁתִּירֵי קוֹל בְּאִשָּׁה עֲרוּתָה, וּבְשִׁיבָא הַמְשִׁיחָה,
 יוֹרְדָת עָלֶיךָ רוּחַ הַקֹּדֶשׁ, וּמִיָּד הוּא אוֹמְרָת קוֹל

דודי דופק, הדפּק עוֹלָה וַיִּזְרַד, עוֹלָה ה' הָעֲלִיזָנָה
 אֵל הַי', וַיִּזְרְדַת ה' הַתְּחַתּוֹנָה אֵל ו', שְׁהוּא (דף קה ע"ב)
 קָרְבָן לַיהו"ה, קָרְבָן עוֹלָה וַיִּזְרַד.

וְסוּד הַדָּבָר - יהו"ה בְּחֻכְמָה יָסַד אֶרֶץ פּוֹיֵן שָׁמַיִם
 בְּתַבּוּנָה, בְּאֵפָא שְׁהוּא י' יָסַד הַבַּת, שְׁהוּא
 ה' קַטְנָה, שְׁעָלֶיהָ נֶאֱמַר וְאָבִיו שָׁמַר אֶת הַדָּבָר,
 בְּאֵם שְׁהוּא ה' הָעֲלִיזָנָה פּוֹיֵן שָׁמַיִם, שְׁהוּא ו',
 וְהוּא בֶן י"ה, וּכְשִׁיחִיו מֵתִקְרָבִים הָאוֹתִיּוֹת אָב עִם
 אֵם, בֶּן עִם בַּת, כָּל אַחַד עִם בַּת זּוּגוּ, ה' הָעֲלִיזָנָה
 (עוֹלָה) לַי', ה' (הַתְּחַתּוֹנָה) יִזְרְדַת לו'. וְהוּ קָרְבָן עוֹלָה
 וַיִּזְרַד. בְּאוֹתוֹ תּוֹמֵן וְתִקְרָבוּ עֲצָמוֹת עֲצָם אֵל
 עֲצָמוֹ, וְסוּד הַדָּבָר - עֲצָם מֵעֲצָמִי וּבִשָּׂר מִבִּשְׂרִי,
 עֲצָם מֵעֲצָמִי זוּ י' עִם ה', וּבִשָּׂר מִבִּשְׂרִי זוּ ו' עִם
 ה', וְעַל בֶּן יַעֲזֹב אִישׁ אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ וְגוֹמֵר.

וּמִשּׁוּם זֶה כְּשֶׁעוֹלָה ה' אֵל י', נֶאֱמַר כָּה זֹאת
 תּוֹרַת הָעֹלָה הִיא הָעֹלָה, שְׁהוּא (שְׁהוּתָה)
 עוֹלָה אֵל הָאָב, וּכְשִׁיזְרְדַת לְבֵן, נֶאֱמַר כָּה וְאִשׁ
 הַמְזוּבָח תּוֹקֵד בּוֹ, נִשְׂרָפֶת בּוֹ בְּשִׁלְהִבּוֹת שָׁל

אֶהְבֶּה, וְכִךְ בְּשִׁירְדָת ו' אֶל הַח' שְׁלָה, וי' עוֹלָה
 אֶל הַח' שְׁלָה, בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן וְהִנֵּה מִלְּאֲכִי אֱלֹהִים
 עֲלִים וְיִרְדִים בּוֹ. כָּל הַדְּפָקִים הִלְלוּ שָׁל שְׁאָר
 הָעוֹרְקִים, וְכִךְ פִּרְשׁוּהוּ, עוֹלִים שְׁנַיִם וְיִוְרְדִים
 שְׁנַיִם, עוֹלִים שְׁנַיִם י"ה זָה לָזוֹ, וְיִוְרְדִים שְׁנַיִם ו"ה
 זָה לָזוֹ.

וְעוֹר עוֹלִים שְׁנַיִם - רוּחַ וְאֵשׁ, שְׁהֵם קוֹלוֹת,
 וְעוֹלִים בְּדָפֶק, וְיִוְרְדִים שְׁנַיִם - מַיִם וְעָפָר,
 שְׁהֵם כְּבָדִים בְּדָפֶק, וְהֵם מִיכָא"ל גְּבֻרִיא"ל
 גְּבֻרִיא"ל רַפָּא"ל. מִיכָא"ל מַיִם, גְּבֻרִיא"ל אֵשׁ,
 גְּבֻרִיא"ל רוּחַ, רַפָּא"ל עָפָר, י' בְּרֵאשׁ, ה"ה בְּיַדִים,
 ו' בְּגוֹף, ה"ה תְּהַבֵּל עוֹלָה וְתְהַבֵּל יוֹרֵד, הַבֵּל עוֹלָה
 זוּ ה' עֲלִיוֹנָה שְׁעוֹלָה לִי, שְׁהוּא עֶשֶׂר אֲמִירוֹת,
 וּבַמָּה עוֹלָה? בְּקוֹל שְׁהוּא ו'.

וְתְהַבֵּל יוֹרֵד זוּ ה' תְּתַחַתּוֹנָה שְׁשִׁירְדָת אֱלִיו
 וְנַעֲשִׂית דְּבוּר, תְּקַרְבָּה שָׁל כָּל תְּהַבֵּלִים
 וְקוֹל וְדְבוּר הוּא פ"ה, שְׁהוּא בְּחֻשְׁבוֹן מִי"ל"ה, כּוֹלֵל
 תְּבֵל, הוּא קְרָבָה שָׁל אֲדַנִּי בְּעַמּוּד הָאֲמָצְעִי קְרָבָן

לִיהו"ה, וְזוֹ הַשְּׂכִינָה הַתְּחִתּוֹנָה, וְהִיא (וְהִיא) הַיְחוד
 שֶׁל הָאוֹתִיּוֹת יְהו"ה עִם צַדִּיק, שֶׁהוּא אוֹת הַבְּרִית,
 וְאֲשֶׁרִי הוּא מִי שֶׁמִּקְרִיב אֶת הָאוֹתִיּוֹת הַלְלוּ
 בַּתְּפִלוֹת, שֶׁהוּא הַקְּרָבָן שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
 שְׂכִינָתוֹ, בְּפִיו, אֲשֶׁרִי הוּא מִי שֶׁמִּיחד אוֹתָם
 בְּקִרְיַאת שְׁמַע וּבַתְּפִלָּתוֹ, שֶׁהַקְּרָבָה שְׁלָהֶם וַדַּאי
 בְּעַמּוּד הָאֲמָצְעִי, הַיְחוד שְׁלָהֶם בְּצַדִּיק, וּמִי הוּא
 שֶׁמִּיחד הַכֹּל וּמִקְרִב הַכֹּל? עֲלֵת הָעֲלוֹת.

בֵּינֵתִים הִנֵּה זָקֵן מוֹדֵפֵן לוֹ שֶׁתִּיהָ מֵאִיר
 הָעוֹלָמוֹת, רַבִּי פְּנִיחָם בֶּן יֵאִיר שְׁמוֹ,
 וְאָמַר: רַבִּי רַבִּי, וַדַּאי שֶׁקְּרַבְתָּ אֶרְבַּעַת הָאוֹתִיּוֹת
 וַיְחוּדָם בְּעַמּוּד הָאֲמָצְעִי, וְהַקְּרָבָה וְהַיְחוד שְׁלָהֶם,
 כִּדּוּ הוּא בְּצַדִּיק, וּבְשֵׁתֵי דְרָגוֹת מִיְחָדִים אוֹתָם
 יִשְׂרָאֵל, בְּקִרְיַאת שְׁמַע שֶׁל עֲרַבִית וְשַׁחֲרִית,
 וּמִקְרָבִים אוֹתָם בַּתְּפִלָּת שַׁחֲרִית וְעֲרַבִית, וְזֶה
 קְרָבָן עוֹלָה וַיּוֹרֵד, ה' עוֹלָה בְּעַמּוּד הָאֲמָצְעִי, ו'
 יוֹרֵד בְּצַדִּיק, אַף עַל גַּב שֶׁהַכֹּל אֵמֶת, עוֹלָה וַיּוֹרֵד
 ה' עִם אוֹת י', ה' עִם אוֹת ו'. מִיָּד שֶׁאָמַר הַדְּבָרִים
 הַלְלוּ, פָּרַח.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לַחֲבֵרִים: אֲשֶׁרִי חֶלְקֵנוּ שְׁעֵלְיוֹנִים
וּתְחַתּוֹנִים הֵם בְּהַסְכָּמָה לְסַיֵּעַ לָנוּ. זֶהוּ
שְׂבִאֲרוּהוּ בְּעֵלֵי הַמַּשְׁנָה, שְׂאֲדָם שְׂמִשְׁתַּדֵּל בְּעִבּוּדַת
רַבּוֹנוּ, שְׂכָל הַבְּרִיּוֹת שֶׁל הָעוֹלָם הֵם בְּסִיוְעוֹ, כְּמוֹ
שְׂבִאֲרוּהָ כָּל הָעוֹלָם כִּלּוֹ לֹא נִבְרָא אֱלֹה לְצִוּוֹת
לָזֶה, וְאִפְלוּ שְׂרָפִים וְחַיּוֹת וְאֹפְנִים לֹא נִבְרָאוּ
אֱלֹה לְסַיֵּעוֹ, וּבְשִׂאֲדָם מוֹצִיא הַכְּלִים וְדַבּוּרִים
בְּתַפְלָתוֹ, כְּמָה עוֹפּוֹת פּוֹתְחִים פְּנִיָּהֶם וּפִיָּהֶם
לְקַבֵּל אוֹתָם, זֶהוּ שְׂכָתוּב כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיד
אֶת הַקּוֹל וּבַעַל כְּנָפִים יַגִּיד דְּבָר, וְנוֹטֵל הַקְּדוּשָׁה
בְּרוּךְ הוּא הַדְּבָרִים הַלְלוּ וּבּוֹנֵה מִתְּחֵל עוֹלָמוֹת,
שְׁנֵיאָמַר בָּהֶם כִּי בְּאֲשֶׁר הַשָּׁמַיִם תַּחְדָּשִׁים וְהָאָרֶץ
תַּחְדָּשָׁה אֲשֶׁר אֲנִי עוֹשֶׂה, וְסוּד תְּדַבֵּר - וְאֲשִׁים דְּבָרִי
בְּפִיךָ וּבַצֵּל יָדִי כַּסִּיתִיךָ לְנִטְעַ שָׁמַיִם וְלִיסוּד אָרֶץ
וְלֵאמֹר לְצִיּוֹן עַמִּי אֲתָה, ^(דף קו ע"א) אֵל תִּקְרִי עַמִּי אֱלֹה
עַמִּי, בְּשִׂתְפוֹת.

בֵּינֵתִים תִּרִי תִזְקֵן יוֹרֵד, פֶּתַח וְאָמַר: אֲנִי יִשְׁנָה
וְלִפִּי עֵר, אֲנִי יִשְׁנָה מֵאֲהוּבִי שֶׁתִּתְרַחַק
מִמֶּנִּי, וְלִפִּי עֵר כְּשֶׁפָּא אֵלַי. לְבַלָּה שֶׁתִּיָּתֵה נְשׁוּאָה

לַחֲתָן וְהַתְּרַחֵק מִמֶּנָּה, נִפְלָה בְּבֵית חֻלְיָהּ,
 וְהַתְּקַבְּצוּ אֵלֶיהָ כָּל הָרוֹפְאִים, וְלֹא הָיוּ יְכוּלִים
 לְדַעַת אֶת הַמַּחֲלָה שָׁלָה. רוֹפֵא הַקְּרִטְנִי הָיָה שָׁם
 שְׁהִיָּה מִכִּיר בְּדַפְקָא, בַּעֲשָׂרָה מֵינֵי דַפְקִים שְׁעָרִיךְ
 לַחֲתָנוֹן בָּהֶם רוֹפֵא, כְּנִגְדַּ עֶשֶׂר אֶצְבָּעוֹת, וְלֹא הָיוּ
 מִכִּירִים בְּחֻלְיָהּ אֵלָּא הוּא, שְׁכַמָּה מִשְׁקִים וְרִיחוֹת
 מֵזֹבִים מִתְּפוּחִים, שְׁנֵאמַר בָּהֶם וְרִיחַ אֶפְרַיִם
 בְּתִפּוּחִים, וְכַמָּה מִשְׁקִים מֵעֵסִים רְמוֹזִים הָיוּ
 מִשְׁקִים אוֹתָהּ רוֹפְאִים אַחֲרַיִם, וְלֹא הָיוּ מוֹעִילִים
 לָּהּ, עַד שָׁבָא (שְׁוֵה) הָרוֹפֵא הַקְּרִטְנִי וְהִסְתַּכַּל בְּדַפְקָא
 שָׁלָה, וְהוּא נִכְרָה לְרוֹפֵא, וְאַמְרָה קוֹל דְּזוּדֵי דוֹפְקָא,
 וְהוּא אָמַר פְּתַחֵי לִי, פְּתַחֵי אֶת הָאוֹת י', שְׁהוּא
 עֲשָׂרָה מֵינֵי דַפְקָא, קוֹל דְּזוּדֵי דוֹפְקָא זָה ו', דוֹפְקָא
 בַּשְּׁעָרָא, בַּשִּׁשִּׁתָּ (הַדְּפָקוּם) תַּפְּרָקִים שָׁל הַזְּרוּעוֹת, וְסוּד
 הַדְּבָר - יָדָיו גְּלִילֵי זָהָב מִמְּלָאִים בְּתַרְשִׁישׁ, בְּתַרְ"י
 שׁ"ש, בְּשִׁתֵּי זְרוּעוֹת שְׁשָׁה פְּרָקִים, וְכָלֶם רְמוֹזִים
 בְּמַלְתָּ בְּרֵאשִׁית, שְׁהוּא בְּרֵ"א שִׁ"ת.

וְעֲלִיָּהֶם נֵאמַר פְּתַחֵי לִי בָאוֹת ב', פְּתַחוּ לִי שְׁעָרֵי
 צֶדֶק, שָׂאוּ שְׁעָרִים רְאשֵׁיכֶם וְהִנְשָׂאוּ

פתחי עולם ויבא מלך הכבוד, ומשום זה פתחי
 לי פאות ב', זה השער ליהו"ה, וזו האות ב' מן
 פראשית. אחותי - פאות א' מן פראשית. רעייתי
 - פאות ר' מן פראשית. יונתי - פאות י'
 מפראשית. תמתי - פאות ת' מן פראשית. שראשי
 - פאות ש' מן פראשית. (נמלא מל, סוד הדבר - יהו"ה אה"ה,
 שעולה לחשבון ט"ל). דבר אחר נמלא ט"ל, באלהי"ם, ובו
 היא מלא"ה, באיזה מקום? ביום השביעי שהוא
 הששי, ועל ראשו י', העטרה הכלולה מעשרה, י'
 היא טפה שנמשכת מן המח אל ה' אפיקי מים,
 ו' הרוח שיוצאת מאון שמאל, רוח צפונית
 שהיתה יוצאת מאון שמאל של הלב, והיתה
 מנשבת בכנור דוד, והיה מנגן מאליו, ועליו נאמר
 קול דודי דופק, שפראשנה אמרה ה' קמנה אני
 ישנה מן י"ה, עד שהתעורר ו' אלי שהוא רוח,
 ומיד קול דודי דופק בשש אותיות מפראשית,
 שהם פנגד שש התבות של היחוד, והן פנגד ששת
 ימי פראשית.

וְעוֹד, פִּתְחֵי לִי בַיּוֹם הַרְאֵשׁוֹן, שֶׁהוּא יָמִין, שֶׁעָלֶיךָ
 נֵאמַר פּוֹתַח אֶת יָדֶיךָ וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי
 רְצוֹן, יָדֶיךָ יוֹדֶיךָ, זוּ י' שֶׁהוּא לְיָמִין, אֲחוֹתֵי בַיּוֹם
 הַשֵּׁנִי, שֶׁשָּׁם ה', יוֹנְתֵי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי, שֶׁשָּׁם ו',
 שְׂרָאשֵׁי נִמְלָא מָל בַּיּוֹם הַרְבִּיעִי (הַשְּׁלִישִׁי), שֶׁהוּא
 הַכֶּלֶל שֶׁל יו"ד ה"א וּא"ו, שֶׁהוּא חֲשֶׁבֶן מ"ל, וְזֶהוּ
 גּוֹף וּבְרִית שְׁנַחֲשָׁבִים אֶחָד בְּחֲשֶׁבֶן, שֶׁהוּא וּא"ו
 שְׁעוֹלָה אַח"ד, ו' הָעֲלִיזָנָה - הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי, ו'
 הַתְּחַתּוֹנָה - צַדִּיק, א' מְרָאָה עַל שְׁנֵיהֶם שֶׁהֵם
 אֶחָד.

קְנוֹצוֹתָיו, אֵלּוּ שֵׁשׁ קְצוֹת שֶׁחַן ה"א, שֶׁשָּׂה
 פְּרָקִים שֶׁכְּלוּלִים בְּשֵׁתֵי שׁוֹקֵם, שֶׁהֵם
 יוֹם חֲמִישִׁי וַיּוֹם שֵׁשִׁי, שֶׁעֲלִיהֶם נֵאמַר שׁוֹקֵיו עֲמוּדֵי
 שֵׁשׁ, רְסִיסֵי לְיָלָה - זוּ הַשְּׂכִינָה הַתְּחַתּוֹנָה הַכְּלוּלָה
 מִיּו"ד ה"א וּא"ו ה"א, וְלָמָּה נִקְרְאת לְיָלָה? שֶׁהוּא
 לֵיל שֶׁבֶת לֵיל שְׁמוּרִים, שֶׁהוּא וּדְאֵי לִיהו"ה,
 בְּהוֹצִיאוּ אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם. וְעוֹד, אֲנִי יִשְׁנָה -
 בְּמִשְׁנָה, וְלִבִּי עַר - בְּתוֹרָה, שֶׁנֵּאמַר כֹּה הִתְאַנָּה
 חֲנָמָה פְּנִיָה, שֶׁהֵם תְּלִמִּדֵי חֲכָמִים בְּשֵׁלִשִׁים

וְשִׁתִּים נְתִיבוֹת פְּלִיאֹת חֲכָמָה, בְּשָׁלְשִׁים וּשְׁנַיִם
 אֱלֹהִים (דף קו ע"ב) שֶׁל מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, כָּל"ב שֶׁהוּא ב'
 מִן בְּרֵאשִׁית וְל' מְלֻעֵינִי כָּל יִשְׂרָאֵל. וְהַגְּפָנִים סְמֶדֶר
 נִתְּנוּ רֵיחַ - אֵלּוּ בַּעֲלֵי מִצְוֹת. קוֹמֵי לָךְ רַעֲיָתִי יִפְתִּי
 וּלְכִי לָךְ - בַּתּוֹרָה שֶׁבְּכַתָּב, יִפְתִּי וּלְכִי לָךְ - בַּהֲלָכָה
 בַּתּוֹרָה שֶׁבַּעַל פֶּה. וְעוֹד, אֲנִי יִשְׁנָה - בְּשָׁלֹשׁ מֵאוֹת
 וּשְׁשִׁים וְחֲמִשׁ מִצְוֹת שֶׁל לֹא תַעֲשֶׂה בְּחַשְׁבוֹן
 אוֹתִיּוֹת יִשְׁנָה, וּלְכִי עַד - בְּמֵאוֹתֵי אַרְבָּעִים
 וּשְׁמוֹנֶה מִצְוֹת עֲשֵׂה בְּחַשְׁבוֹן וּלְכִי וְר' מֵעַר, רָמֹז
 שֶׁנִּתְּנוּ מִיְמִין וּמִשְׁמָאל. מַה זֶה ע' מִן עַד שֶׁהוּא
 בְּתוֹסֶפֶת? זֶה הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ עֵין יַעֲקֹב,
 שֶׁהוּא הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי שֶׁכּוֹלֵל מִצְוֹת עֲשֵׂה וְלֹא
 תַעֲשֶׂה, שֶׁנִּתְּנוּ מִיְמִין וּמִשְׁמָאל בּוֹ הֵם כְּלוּלִים.

וְעוֹד, קוֹל דְּוָדִי דוּפֵק, זֶה הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי שֶׁהוּא
 תוֹרָה כּוֹלֵל תְּרִי"א, שֶׁנִּתְּנָן מִשְׁתֵּי זְרוּעוֹת,
 שְׁשִׁים הָאֵב וְהֵאֵם שְׁשִׁים י"ה, וּבָהֶם הַשְּׁתֵּלִים תּוֹרָה
 שֶׁהוּא ו' כּוֹלֵל תְּרִי"ג, ה' תַּחְתּוֹנָה, תּוֹרָה שֶׁבַּעַל
 פֶּה כְּלוּלָה מִכָּל הָאוֹתִיּוֹת, וּבָהּ הַשְּׁתֵּלִים יְהו"ה.

וְעוֹד, אֲנִי יִשְׁנָה, שְׁנִיָּה וְדַאי לַחֲכָמָה שֶׁהִיא י',
 בְּשֶׁהִתְרַחַק מִמְּנִי אֲהוּבֵי שֶׁהוּא ו', וְסוֹד
 הַדְּבָר - יְהו"ה בְּחֲכָמָה יָסַד אֶרֶץ כּוֹנֵן שָׁמַיִם
 בְּתַבּוּנָה. בְּחֲכָמָה, שֶׁהוּא אָב י', יָסַד הַפֶּת שֶׁהִיא
 אֶרֶץ, ה' קִטְנָה - הָאֶרֶץ וְדַאי, כּוֹנֵן שָׁמַיִם זֶה ו',
 בְּתַבּוּנָה - זוּ הָאֵם הָעֲלִיזָנָה, שֶׁפִּינָה נִקְרָאת
 לְמַעְלָה בְּשֶׁהִיא עִם בְּעֵלָה, וְתַבּוּנָה נִקְרָאת לְמַטָּה
 בְּשֶׁהִיא עִם ו' שֶׁהוּא בֵּן, ו', וְת' שֶׁהוּא תַּפְאֶרֶת,
 נִשְׁאֶרֶת הִיא ה' עֲמוֹ, וּבְאוֹתוֹ זְמַן שֶׁהָאוֹת י' הִיא
 עִם הָאֵם וְהִיא מְרַחֶקֶת מִמְּנָה, נֶאֱמַר כֹּה אֲנִי יִשְׁנָה

(וְהִיא שְׁנִיָּה לָהּ).

וְעוֹד יִשְׁנָה, בְּנִלוֹת, שְׁלֵא דוּפֵק בָּהּ, וּבְאוֹתוֹ זְמַן
 שֶׁיֵּבֵא בְּעֵלָה, קוֹל דְּוִדֵי דוּפֵק, שֶׁהוּא ו',
 הָאֲהוּבֵי שְׁלָה, רוּחַ צְפוֹנִית יוֹצֵאת אֵלֶיהָ שְׁנוֹשְׁבֵת
 בְּכִנּוּר דָּוִד, וְרוּחַ דְּרוּמִית מִצַּד הַיָּמִין, וְרוּחַ
 אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם, שֶׁהֵם מַיִם מִצַּד
 הַחֹסֶד שִׁשָּׁם חֲכָמָה.

וּבְזִמְנֵי שֶׁתָּבֵא הַנְּאֻלָּה, תִּדְפַק עוֹלָה וַיִּזְרַד כְּמוֹ
 שֶׁתִּקְרָב עוֹלָה וַיִּזְרַד, עוֹלָה ה' הָעֲלִיזָנָה
 לִי, וַיִּזְרַד ה' פְּתִיחוּנָה לִי, וַמָּה שֶׁהָיָה יְהו"ו חוֹזֵר
 לְהִיּוֹת יְהו"ה, הָאֵב עִם הָאֵם, תִּפְּנֵן עִם תְּבִינָה,
 וּמִשׁוּם זֶה אָמַר הַנְּבִיא כֹה אָמַר יְהו"ה אֵל יִתְהַלֵּל
 חֲכָם בְּחֻכְמָתוֹ, שֶׁהוּא לְיָמִין בְּזִמְנֵי שֶׁתִּקְדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא מְרַחֵק מִשְׁכִּינְתוֹ, וְאֵל יִתְהַלֵּל הַנְּבִיז
 בְּנִבְרָתוֹ, שֶׁשָּׁם נְבִירָה בְּצַפּוֹן וְשָׁם הָעֵשֶׂר, זֶהוּ
 שֶׁתִּתְּנֵן מִצַּפּוֹן זֶהב יֵאָתֶה, וּבְשִׁבִיל זֶה אֵל יִתְהַלֵּל
 עֵשֶׂר בְּעֵשֶׂר, (שָׁם לְצַפּוֹן, שֶׁנֶּאֱמַר מִצַּפּוֹן זֶהב יֵאָתֶה), בְּזִמְנֵי
 שֶׁתָּאֵזֵר ו' מְרַחֵק מֵה' שְׁלָה, כִּי אִם בּוֹאֵת יִתְהַלֵּל
 הַמִּתְהַלֵּל הַשֶּׁבִיל וַיִּדְוַע אֹתִי כִּי אֲנִי יְהו"ה וְגוֹמֵר,
 בְּשִׁיחָה יְהו"ה כְּרֵאִי, כָּל אֹת עִם תְּבִינָה, זֶהוּ
 שֶׁתִּתְּנֵן עֵצִים מִעֵצֵי וּבְשָׂר מִבְּשָׂרֵי לְזֹאת יִקְרָא
 אִשָּׁה כִּי מֵאִישׁ לְקַחָה זֹאת.

עַל כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ, זֹו חֻכְמָה,
 אָבִיו, וּבִינָה - תָּאֵם, זֶהוּ שֶׁתִּתְּנֵן כִּי אִם לְבִינָה
 תִּקְרָא, וְדַבֵּק בְּאִשְׁתּוֹ זֶה ו' תִּפְּנֵן, וְאַחַר שֶׁנִּדְבַק
 בְּאִשְׁתּוֹ שֶׁהִיא ה', וְהָיָה לְבָשָׂר אַחַד, וְזֶהוּ קְרָבֵן

עוֹלָה וַיּוֹרֵד, קָרְבָּן - קָרְבַּת הָאוֹתִיּוֹת שְׁמֵת־קָרְבּוֹת
 י' עִם ה', ו' עִם ה', וּמִשׁוֹם זֶה קָרְבָּן לַיהוָה,
 שְׁמֵת־קָרְבַּת אִשָּׁה לְבַעֲלָהּ. זֶהוּ שְׁכַתּוֹב אָדָם כִּי
 יִקְרִיב מִכֶּם קָרְבָּן לַיהוָה, מַה זֶה אָדָם? זֶה יוֹד
 ה"א וּא"ו ה"א, שֶׁהוּא הַתְּקָרְבּוֹת הָאוֹתִיּוֹת, וּמִי
 קָרַב (דף קז ע"א) לָאוֹתִיּוֹת? זֶה עֲלֵת עַל כָּל הָעֲלוֹת.
 בְּאוֹתוֹ זְמַן הַדֹּפֵק עוֹלָה וַיּוֹרֵד מֵאַרְבַּעַה דְּפָקִים
 לְעֶשְׂרֵה, הַדֹּפֵק שֶׁל אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת עוֹלָה בְּאִשׁ
 וְרוּחַ וַיּוֹרֵד בְּמִים וְעֶפֶר, וְסוּד הַדְּבָר - וְהִנֵּה מִלְּאֲכִי
 אֱלֹהִים עֲלִים וַיִּרְדִּים בּוֹ, עוֹלִים שְׁנַיִם וַיּוֹרְדִים
 שְׁנַיִם, וְהֵם מִים קַמִּין, שְׁבִ"א אִשׁ, חֲלִ"ם רוּחַ,
 שׁוּר"ק עֶפֶר, תְּכֵלֵי שֶׁל כָּלָם, מִשׁוֹם שְׁקַמִּין שֶׁהוּא
 מִים י', בּוֹ עוֹלָה ה' שֶׁהִיא לְשִׁמְאֵל, שֶׁהִיא שְׁבִ"א
 אִשׁ, וְלָמָּה עוֹלָה ה' בְּקַמִּין? מִשׁוֹם שְׁשָׁם י' שֶׁהִיא
 חֲכָמָה, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְוֵהוּ הַרוּצָה לְהַחֲכִים יְדָרִים,
 וַיְהִי י"ה בְּיָמֶיךָ. ה' הִיא עִם הָאֵב, וְהִיא אֶרֶץ,
 יוֹרְדַת לְשִׁמְאֵל שְׁשָׁם הַרוּחַ שֶׁהוּא חֲלִ"ם, שֶׁהוּא
 רוּחַ שְׁנוֹשֵׁב בְּאֶזֶן שְׁמֵאֵל שֶׁל הַלֵּב, וַיְהִי ו"ה

בְּשִׂמְאֵל כְּנֶגֶד הַלֵּב. בְּאֹתוֹ זְמַן, אֵל אֲשֶׁר יִהְיֶה
שָׁמָּה הַרוּחַ לְלֶכֶת יִלְכוּ.

כָּל הַנְּבִיאִים מִתְנַהֲגִים אַחֲרָיו, כְּעֹרְקֵי הַלֵּב
שֶׁכֵּלָם מִתְנַהֲגִים אַחַר רוּחַ הַלֵּב, וְמֵה הוּא
שָׁמָּה? זֶה מִצִּי"ה, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ הוֹלֵךְ אֵל דָּרוֹם
וְסוּבֵב אֵל צָפוֹן וְגוֹמֵר. וְאַחַר שְׁעוּלִים שְׁנַיִם
וַיִּזְרְדִים שְׁנַיִם, עוּלִים (אֲדַבְּעָה) וְדַפְקִים לַעֲשָׂרָה, כְּמוֹ
זֶה: יו"ד ה"א וּא"ו ה"א. כְּאֹתוֹ י' עוֹלָה ה', וּכְאֹתוֹ
ו', ה' הַשְּׁנִיָּה כְּא' עוֹלָה י', שֶׁהוּא כְּעֹשֶׂר אֶצְבְּעוֹת
הַיָּדִים וּבְעֹשֶׂר אֶצְבְּעוֹת הַרְגְּלָיִם, כָּל הָאוֹתִיּוֹת
עוֹלוֹת כְּאו"ו שֶׁהוּא אַח"ד, כְּחֻשְׁבוֹן אַר"ן, שֶׁהוּא
שְׁכִינָה, עוֹלָה לְנִקְדוּת לְחֻשְׁבוֹן קָטָן שֶׁל חֲנוּךְ, קָמִין
י"ד, פֶּתַח כ', צִרֵי י"ב, שְׁבֵא ו', סְגוּל ח"י, חֶלֶם
ט"ו, חֶרֶק י"א, חִירֶק בִּי י"ב, שִׁרֶק ו', שׁוֹרֶק עִם
ו' י"ב, (מֵהוּ שׁוֹרֶק? הוּא אֶרֶץ) לְחֻשְׁבוֹן קָטָן שֶׁל חֲנוּךְ, וְזֶהוּ
הַחֻשְׁבוֹן לְכָל הַנִּקְדוּת לְחֻשְׁבוֹן קָטָן.

אָמַר לוֹ: וַתְּרֵי הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל יְהו"ה, שֶׁחֵן קָרְבָן
עוֹלָה וַיִּזְרַד, מִי עוֹלָה בְּרֵאשׁוֹנָה וּמִי יִזְרַד?

ו' יוֹרְדֵת בְּרֵאשׁוֹנָה אֶל ה', וְאַחַר כֵּן עוֹלָה י' אֶל
ה' הַעֲלִינָהּ, שְׂכָךְ פִּרְשׁוּהָ בְּעֵלְי הַמְשָׁנָה, לֹא אָבִיא
בִּירוּשָׁלַיִם שָׁל מֵעֵלָה וְכוּ', לֹא יִכְנַס י' בַּה'
הַעֲלִינָהּ, שְׁחִיא יְרוּשָׁלַיִם שָׁל מֵעֵלָה, עַד שְׁתַּכְּנַם
ו' בַּה', שְׁחִיא יְרוּשָׁלַיִם שָׁל מִשָּׁתָּה.

בִּינְתַיִם הֵנָּה זְקֵן הַזְּקֵנִים יוֹרֵה, וְאָמַר: רַבִּי רַבִּי,
הֲרִי הַכֶּלֶה הִיא בְּבֵית חֲלִיָּה מֵאַהוּבָה,
צָרִיךְ לְהַעִיר בְּדוֹפֵק שְׁלָה יוֹתֵר, שְׁחֲרִי קוֹל דּוֹדֵי
דוֹפֵק, קוֹל אֲהוּבָה דוֹפֵק אֵלֶיהָ בְּחֹזֶק רַב לְאַרְבַּעַה
צָדָדִים, זֶהוּ שְׁכָתוּב כֹּה אָמַר יְהו"ה מֵאַרְבַּע רוּחוֹת
בְּאֵי תְרוּחַת. מֵצַד תְּאֵוִיר תְּרֵאשׁוֹן שְׁחִיא קַדְמוֹן עַל
הַכֹּל, דוֹפֵק תְּרוּחַת הוּא לַח, מֵצַד תְּחַכְּמָה הוּא קַר,
מֵצַד הָאֵם הוּא בָּחַם רַב, מִשׁוֹם שְׁחֲאֵוִיר תְּרֵאשׁוֹן
נוֹסֵעַ בְּעֵמוֹד הָאֲמָצְעִי וְנוֹסֵעַ בְּצַדִּיק, וְתַחְכְּמָה,
שְׁחִיא קַר, נוֹסֵעַ בְּחֶסֶד וְנִצְחָה, וְהָאֵם, שְׁחִיא תַמָּה,
נוֹסֵעַת בְּגִבּוֹרָה וְהוֹד, וּמֵצַד הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה
הִיא יָבֵשׁ, שְׁחִיא אֶרֶץ, שְׁנֵאמַר כֹּה וַיִּקְרָא אֱלֹהֵי"ם
לְיִבְשָׁה אֶרֶץ, וְתַרִי הֵם אַרְבַּע וְעוֹלָיִם לְעֵשָׂר, כְּמוֹ

אַרְבַּע הָאֹתִיּוֹת שֶׁהֵן יְהו"ה שְׁעוֹלוֹת לְעֵשָׂר יו"ד
ה"א וּא"ו ה"א.

וּלְמַטָּה מִיבֵּיא"ל גְּבֻרֵיא"ל נוֹרֵיא"ל רְפֵיא"ל, הֵם
לְבוּשִׁים לְאַרְבַּע הָרוּחֹת, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם
רוּחַ יְהו"ה, רוּחַ חֲכָמָה וּבִינָה, רוּחַ עֲצָה וּגְבוּרָה,
רוּחַ דַּעַת וַיִּרְאֵת יְהו"ה. רוּחַ יְהו"ה - זֶה הָאֵוִיר
הָרֵאשׁוֹן, רוּחַ חֲכָמָה וּבִינָה - שְׁתֵּי סְפִירוֹת אַחֲרָיו,
רוּחַ עֲצָה וּגְבוּרָה - יְמִין וּשְׂמָאל, רוּחַ דַּעַת וַיִּרְאֵת
יְהו"ה - זֶה הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי וּמְלָכוּת.

וַחֲרִיחוּ בִּירְאֵת יְהו"ה, זֶה רֵיחַ הַנִּיחַח, וּמֵהוּ רֵיחַ
נִיחַח? זֶה צְדִיק שָׁבוּ מְנוּחָה, שֶׁנֶּחַ אִישׁ
צְדִיק. אִשָּׁה לִיהו"ה, זֶה נִצַּח וְהוֹד, עֲלֵיהֶם נֶאֱמַר
אֵת קַרְבְּנֵי לְחֻמֵי לְאִשִּׁי, אִשִּׁי יְהו"ה נִקְרְאוּ, עֲלֵיהֶם
נֶאֱמַר סְמֻכּוֹנֵי בְּאִשִּׁישׁוֹת, עַל כֵּן בְּאוֹרִים כִּכְרוּ
יְהו"ה, וַרִיחַ אֶפְדָּ פַתְפוּחִים, תְּפוּחֵי זֶהב בְּמִשְׁכְּבוֹת
כָּסֶף, וְהֵם שְׁנֵי אוֹפְנֵי הַמְּרַכְּבָה, שֶׁשָּׁלַשׁ דְּרָגוֹת הֵן:
שָׂרָפִים וְחַיּוֹת וְאוֹפְנֵי הַקֶּדֶשׁ. הַשָּׂרָפִים - שְׁתֵּי
זְרוּעוֹת יְמִין וּשְׂמָאל, תְּחִיּוֹת - הַגּוֹף וּבְרִית,

הַאֲפָנִים שְׂתִי ^(דף קז ע"ב) שׁוֹקִים, הַמְרַכְּבָה שָׁל כְּלָם,
 שְׂכִינָה, מִשׁוּם שֶׁהֵם יֵשׁ תְּקוּנִים מִצַּד הָאוֹת ו',
 שֶׁהוּא רוּחַ קְדֻשָּׁה (שָׁל תְּקֻדֹשׁ בְּרוּךְ הוּא), שְׂדוּפְקָת
 וּמִנְשָׁבֶת בְּכָלֵם.

הַמְלָכוֹת, הַמְרַכְּבָה שְׁלָה כְּלוּלָה מֵאַרְבַּע רוּחוֹת,
 וְזֶהוּ סוּד דֵּו פְּרָצוּפִים, שֶׁהֵם עֶשֶׂר
 דְּפִיקוֹת, שֶׁהֵם ה' שְׂיֹצֵאת מֵהֵלֵב, שֶׁהוּא הַכֹּל ה' ה'
 ל"ב, ד' אַרְבַּע מַחְנֹת, ד' חֵיוֹת לְכֶסֶא, ו' יֵשׁ
 דְּרָגוֹת, שֶׁהֵם יֵשׁ מֵעֲלוֹת לְכֶסֶא, שְׂמִשָּׁם כָּל
 הַנְּשָׁמוֹת בְּדֶרֶךְ אֲצִילוֹת, וְאִין הַכֶּסֶא תָּהָ בְּדֶרֶךְ
 בְּרִיאָה, אֲלֵא בְּדֶרֶךְ אֲצִילוֹת, שֶׁהַשְּׂכִינָה תְּעֲלִינָה
 הוּא כְּבוֹד מְרוֹם מְרֵאשׁוֹן, שֶׁהוּא מְלָכוֹת.

וּבְהֵם יִהְיֶה הַי"ו (הַהו"י) מֵתְלַבֵּשׁ בְּשֵׁשׁ סְפִירוֹת,
 שֶׁהֵן יֵשׁ מֵעֲלוֹת לְכֶסֶא, י' הַתְּלַבֵּשׁ
 בְּחֻכְמָה וְעוֹלָה לְעֶשְׂרָה, שֶׁהֵם עֶשְׂרָה גִלְגָּלִים שָׁל
 הַכֶּסֶא, א לְמַעְלָה דְמוֹת בְּמֵרְאָה אָדָם עָלְיוֹ
 מְלַמְעָלָה, וְזֶה אֲוִיר קְדָמוֹן, ה' קַטְנָה הוּא לְיָמִין,
 וְחֻכְמָה לְיָמִין שׁוֹמֵר אוֹתָהּ, וּבְמָקוֹם תָּהָ יִהְיֶה

בְּחִכְמָה יָסַד אֲרָיִן, ה' לְשִׁמְאֵל אִישׁ עַל הַלֵּב, ו' הָרוּחַ שְׁנוֹשֶׁבֶת אֵלֶיהָ, וּמִבְּקֵשׁ רַחֲמִים מִמֶּנּוּ שְׁלֹא תִשְׂרַף הָעוֹלָם, מִשּׁוּם שְׁנוֹרְמִים לָהּ שֶׁהִתְרַחֲקָה מִבְּעָלָהּ וּמֵאֲרִיף רַגְזָהּ.

וּבְזִמְן שֶׁתָּבֵא הַנְּאֻלָּה, נֵאמַר אֵל הו' שֶׁהִיא דְרַגַּת מִשָּׁה, מוֹלִיף לְיָמִין מִשָּׁה, לְסִמּוּךְ ה' שְׁלוֹ בְיָמִין, וְזֶהוּ חַי יְהו"ה שֶׁכְּבִי עַד הַבְּקָר, הַבְּקָר שְׁלֹ אֲבָרְהֵם, י' הוֹלִיף לְשִׁמְאֵל וְזוֹקֵף אֶת ה' שְׁלוֹ, וְזֶהוּ קִרְבֵּן עוֹלָה וְיוֹרֵד, וְסוּד הַדְּבָר - יַעֲקֹב בַּמָּקוֹם הַזֶּה שֶׁכָּל אֶת יָדָיו, וְלִחְכָם בְּרָמּוֹ.

חַוִּזֵּר י"ה לְשִׁמְאֵל, שֶׁהֵם שְׁמוֹר, ו"ה לְיָמִין שֶׁהֵם זְכוּר, וְזֶהוּ זֶה שְׁמִי וְזֶה זְכָרִי, י"ה עִם שְׁמִי - שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שְׁשִׁים וַחֲמִשָּׁה לְשִׁמְאֵל, ו"ה עִם זְכָרִי - מֵאוֹתִים אַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנֶה לְיָמִין. בְּפִסְחַ יְהִיו ו"ה לְיָמִין, בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה י"ה לְשִׁמְאֵל, שְׁבוּעוֹת אוֹחִזוּ בְּשִׁנְיָהֶם, וְזֶה הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי. זֶהוּ שְׁפָתוֹב מִלֵּא שְׁבוּעַ זֹאת וְנִתְּנָה לָךְ גַּם אֶת זֹאת, בּוֹ הַשְּׁתַלֵּם יְהו"ה, וְעַם כָּל זֶה לֹא יִהְיֶה שְׁלֵם אֲלֵא

עם בַּת זִוְגוֹ, שֶׁהִיא אֲדֻנִי, וּבְאִיזָה מְקוֹם? בְּסוּפָה,
 שֶׁהִיא כ"ו ה"ס, שֶׁהִיא יֵאֱהוּדָה"י, וְסוּד הַדָּבָר -
 וַיָּבֵא יַעֲקֹב שָׁלֹם בְּיַחוּ"ה, מִיָּד וַיִּבֶן לוֹ בַּיִת, זֶה
 סִפָּה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וַיַּעֲקֹב נָסַע סִפְתָּה וַיִּבֶן לוֹ בַּיִת.

בְּאֹתוֹ זְמַן, מָה שֶׁהָיָה אֲנִי יֹשֵׁנָה בְּגִלּוֹת,
 שֶׁהִתְעַלָּה הַדּוֹפֵק שָׁלָה, הַשְּׁלֵמוֹת שָׁלָה,
 בְּאֹתוֹ זְמַן נֶאֱמַר עַל הַשְּׂכִינָה וְלִבִּי עָרָה,
 לְהִתְעוֹדְרוֹת הַנְּאֻלָּה, וּבְאֹתוֹ זְמַן נִוְשַׁבְתָּ בְּהַ רֹחַ
 הַקָּדֵשׁ, שְׁבוּזְמַן שְׂאִין נִוְשַׁבְתָּ רֹחַ הַקָּדֵשׁ, נִוְשַׁבְתָּ
 רֹחַ סְעָרָה בְּאִזֹּן שְׂמַאל שֶׁל הַלֵּב, וַיִּכּוֹל לְהַטְעוֹת
 אֶת הָעוֹלָם.

וְזָהוּ שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וְהִנֵּה רֹחַ סְעָרָה בָּאָה מִן הַצָּפוֹן,
 שֶׁמִּסְעִירָה אֶת גּוֹפּוֹ שֶׁל הָאָדָם, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ
 מִצָּפוֹן תִּפְתַּח הַרְעָה, וּבְאֹתוֹ זְמַן שׁוֹלְטִים בְּעוֹלָם
 כָּל הָרוּחוֹת וְהַשָּׂדִים וְהַמְּוִיָּקִים הַרְעִים שֶׁמִּשְׁחִיתִים
 אֶת הָעוֹלָם, שֶׁהֵם מִלְּאֲכֵי חֲבָלָה, וְזָה הַדּוֹפֵק שֶׁל
 הַמַּחְלָה שֶׁעוֹלָה בְּאֵשׁ הַגִּיהֵנוֹם שֶׁהִיא מָרָה, וּמִתְחַמֵּם
 אֶת גּוֹף הָאָדָם, וְכוּ וַיִּמְרְרוּ אֶת תַּיִיהֶם, שֶׁהֵאֱבִירִים,

אֲשֶׁהם יִשְׂרָאֵל, בְּעִבּוּדָה קָשָׁה, זֶה הַכֶּבֶד, אֲשֶׁהוּא
 כְּבֹד עַל הָעוֹרְקִים (שָׁל מְרָה) אֶשְׁל הַדָּם, בְּחֹמֶר
 וּבְלִבְנִים, זֶה לְחַה לְבָנָה, אֲשֶׁהוּא כְּבֹדָה עַל הָאָדָם,
 וּמִמָּנָה יִבְאוּ לוֹ כַּמָּה חֲלָאִים רָעִים, אֲשֶׁהם מִיָּם
 תַּיִדוּנִים אֲשֶׁמִּתְנַבְּרִים עַל הָאֵיבָרִים שָׁלוּ.

וּבְכָל עִבּוּדָה בְּשָׂדֶה, זֶה הַדֹּפֵק אֶשְׁל הַדָּם, אֲשֶׁנֶּאֱמַר
 בּוֹ אִישׁ יוֹדֵעַ צִיד אִישׁ שָׂדֶה, וּמָה הוּא
 הַדֹּפֵק אֶשְׁל הַדָּם? רוּחַ הַסְּעָרָה, אֲשֶׁמִּתְנַבֵּר בּוֹ דָם
 עוֹרְקֵי הַכֶּבֶד, אֲשֶׁהוּא עֲשׂוֹ הוּא אָדוּם, אֲשֶׁעוֹרְקֵיו -
 כִּי רַגְלֵיהֶם לָרַע יִרְוּצוּ וַיִּמְהָרוּ לְשִׁפְףֵי דָם. אֲשֶׁר
 עָבְדוּ בָהֶם בְּפָרָה, הוֹפֵק בְּמָרָה הַשְּׁחוּרָה, אֲשֶׁהוּא
 יֵבֵשׁ בְּרִיקְנוֹת, וּמִשׁוּם זֶה נֶאֱמַר בּוֹ בְּפָרָה.

וּבְשִׁעוּבְרַת רוּחַ הַסְּעָרָה, כְּמוֹ אֲשֶׁנֶּאֱמַר וְאֵת רוּחַ
 הַטְּמֵאָה אֲעֲבִיר מִן הָאָרֶץ, מִתְעוֹרֵר
 הַדֹּפֵק בְּאוֹתוֹ הָרוּחַ, עָלָיו נֶאֱמַר בְּדָבָר יְהו"ה
 אֲשֶׁמִּים נַעֲשׂוּ וּבְרוּחַ פִּי כָל צָבָאָם. בְּאוֹתוֹ זְמַן
 הַחֲבָלִים אֶשְׁל הַתְּפִלוֹת עוֹלָיִם בּוֹ בְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ
 לְמַעַלָּה, וַיִּתְעוֹרְרוּ אֲלֵיהֶם הַבָּלִים עֲלִיזִים, אֲשֶׁנֶּאֱמַר

בָּהֶם (דף קח ע"א) כִּי לֹא עַל הַלֶּחֶם לְבַדּוֹ יִחְיֶה הָאָדָם
 וְכוּ', שֶׁהוּא הַכֹּל הַלֵּב שֶׁל הַשְּׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה, לַחֲב
 הַמְּזִבָּה, וּמִיָּד שֶׁעוֹלָה בְּהַבָּלִים שֶׁל פִּיהֶם שֶׁל
 יִשְׂרָאֵל בְּתַפְלוֹת, הַקְּדוּשׁ פָּרוּף הוּא שׂוֹאֵל
 בְּשִׁבְלָה, מִי זֹאת עוֹלָה מִן הַמִּדְבָּר? מִי בּוֹאֵת
 עוֹלָה וְנֵאֵי.

וּמִשּׁוֹם זֶה יֵשׁ הַכֹּל וְיֵשׁ הַכֹּל, יֵשׁ הַכֹּל שֶׁנֶּאֱמַר כּוּ
 וַתּוֹסֶף לָלֶדֶת אֶת אָחִיו אֶת הַכֹּל, וְיֵשׁ
 הַכֹּל שֶׁל תַּפְלוֹת וְעֲבוֹדוֹת טוֹבוֹת, וְיֵשׁ הַכֹּל שֶׁל
 דְּבָרִים בְּטָלִים, דְּבָרִים רִיקָנִים, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם הַכֹּל
 הַמָּה מַעֲשֵׂה תַעֲתוּעִים בְּעֵת פְּקֻדָּתָם יֵאבְדוּ. מַה
 זֶה בְּעֵת פְּקֻדָּתָם? אֵלֶּא כּוֹמֵן שֶׁבָּאָה גְּאֻלָּה וּפְקֻדָּה
 לְיִשְׂרָאֵל, יֵאבְדוּ מִן הָעוֹלָם. הַכֹּל תַּעֲתוּעִים,
 שְׂמֵתָעִים אֶת בְּנֵי הָאָדָם, וְרוּחַ הַקְּדוּשׁ שׂוֹלְטָת
 בְּעוֹלָם שֶׁהוּא הַדְּפֶק, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ קוֹל דְּוָדִי דוֹפֵק,
 הַדְּפֶק שֶׁעוֹלָה בְּגִלֵי הַיָּם, שֶׁהִסְפִּינָה שֶׁהִיא הַלֵּב,
 וְעַל כֵּן הַגְּלִים נֶאֱמַר אֵל אֲשֶׁר יִהְיֶה שְׂמָה הַרוּחַ
 לָלֶכֶת יֵלְכוּ, וּבָהֶם תַּחֲיֹת רְצוּא וְשׁוֹב, רְצוּא

שָׁנִים, וְשׁוֹב שָׁנִים, וְהֵם יְהו"ה, שְׁנֵאמַר בָּהֶם כֹּה
אָמַר יְהו"ה מֵאַרְבַּע רוּחוֹת בָּאֵי הָרוּחַ.

עַל הַשְּׂכִינָה נֵאמַר, אֲשֶׁר שָׁמְתִי חוֹל גְּבוּל לַיָּם,
וְהוּא הַתְּחוּם שֶׁל כָּל־כָּל־כָּל, כְּמוֹ שֶׁתְּחוּם שִׁבְתָּ,
וּכְשֶׁרְצִים הַגְּלִים בְּאַרְבַּע רוּחוֹת, מִיַּד שְׂרוּאִים
שְׂכִינָה שֶׁהוּא חוֹל לֵב (לַיָּם), שֶׁהִיא הַחוֹל שֶׁמִּקּוּף
אֶת הַיָּם, נֵאמַר בָּהֶם וְשׁוֹב, חוֹזְרִים לְמְקוֹמָם,
וְאַרְבַּע הָרוּחוֹת הַלָּלוּ, כְּשִׁיּוֹצְאוֹת מִן הַיָּב, הַתְּנוּעָה
שֶׁלָּהֶן הִיא לְאַרְבַּעַת צַדֵּי הַסְּפִינָה, שְׁתֵּים
בְּשֵׁמִי בְּנִפִי רֵאָה, וְשְׁתֵּים בְּשֵׁנִי בְּתִי הַיָּב,
וְהַתְּנוּעָה שֶׁל הַדּוֹפֵק שֶׁל הָרוּחַ עוֹשֶׂה תְּנוּעָתוֹ,
וְדוֹפֵק בְּנִקְדָּה אַחַת אוֹ שְׁתֵּים אוֹ שְׁלֹשׁ, וְחוֹזֵר
לְמְקוֹמוֹ, וּבְנִקְדוֹת שְׁדוּפֵק נוֹדַע הַדּוֹפֵק, לְפַעֲמִים
דוֹפֵק פַּעַם אַחַת וְחוֹזֵר לְמְקוֹמוֹ, וְהַדּוֹפֵק הַזֶּה נוֹדַע
בְּנִקְדוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה. בָּאוֹתוֹ זְמַן שְׁדוּפֵק בְּנִקְדָּה
אַחַת לְמִשְׁתָּה, הִיא חִיר"ק, וְאִם הִיא לְמַעְלָה הִיא
חִל"ם, כְּשֶׁהִיא בְּאַמְצַע הוּא שׁוּר"ק. אִם הִיא
לְמַעְלָה, מֵרֵאָה שֶׁמִּתְנַפֶּרֶת הָאֵשׁ שֶׁהוּא תָם וְיָבֵשׁ
וְהוּא קַל, שֶׁעָלְיוֹ נֵאמַר זֹאת תּוֹרַת הָעֵלָה, וְאִם

הוא דוֹפֵק נִקְדָּה לְמִטָּה, הוא תר"ק, וַיִּזְרַד בְּמִים
 שֶׁהוּא קָר וְלֹחַ וְהוּא כָּבֵד, וְאִם דוֹפֵק הַנִּקְדָּה
 בְּאַמְצַע שֶׁר"ק, שְׁנוֹשֵׁב (שְׁיֹרֵד) בְּרוּחַ עַל הַמִּים וְאוֹחֵז
 בְּשִׁנְיָהֶם, וְהוּא חֵם וְלֹחַ.

וְזֶהוּ שֶׁנִּקְוֵד פַּעַם אַחַת לְמַעְלָה וּמִתְעַלָּה הַדֹּפֵק,
 אוֹ דוֹפֵק פַּעַם אַחַת לְמִטָּה וּמִתְעַלָּה הַדֹּפֵק,
 אוֹ דוֹפֵק פַּעַם אַחַת בְּאַמְצַע וּמִתְעַלָּה הַדֹּפֵק, וְאִם
 דוֹפֵק פַּעַמִּים זֶה אַחֵר זֶה וּמִתְעַלָּה הַדֹּפֵק, הֵרִי חֵם
 צִר"י שֶׁהַדֹּפֵק שֶׁלָּהֶם שְׁוִים, אֲבָל דוֹפֵק נִקְדָּה אַחַת
 לְמַעְלָה וּנִקְדָּה אַחַת לְמִטָּה זוֹ אַחֵר זוֹ, הֵם שְׁב"א,
 וְשִׁתֵּי נִקְדוֹת הֵן אֵשׁ וּמִים, לְפַעְמִים זֶה עוֹלָה וְזֶה
 יוֹרֵד, כְּגוֹן אֵת הַמְּאוֹר הַגָּדֹל (לְמַמְשֶׁלֶת הַיּוֹם) וְאֵת
 הַמְּאוֹר הַקָּטָן (לְמַמְשֶׁלֶת הַלַּיְלָה), וְלְפַעְמִים הֵם שְׁוִים,
 וְהֵם שְׁמַיִם, אֵשׁ וּמִים, וְלְפַעְמִים דוֹפֵק שְׁלֹשָׁה
 דְּפָקִים, אֶחָד לְמַעְלָה, וְאַחֲרָיו שְׁנֵי בְּאַמְצַע, וְאַחֲרָיו
 שְׁלִישִׁי לְמִטָּה, הֵרִי שְׁלֹשָׁה יְסוּדוֹת יִתְעוֹרְרוּ בּוֹ,
 שְׁתֵּם אֵשׁ וּמִים וְרוּחַ בְּאַמְצַע, וְזֶה שֶׁר"ק, וְאִם
 דוֹפֵק שְׁתֵּי דְּפִיקוֹת שְׁוֹת זוֹ אַחֵר זוֹ וּנִקְדָּה אַחֵר
 שְׁתֵּים לְמִטָּה, הֵרִי הֵם סָגוּ"ל, שְׁתֵּם מִים וְאֵשׁ רוּחַ

למטה, ולפעמים דופק ברחב, באריכות, זה
 פת"ת, ולפעמים דופק באריכות ונקוד נקודה
 אחריו, זה קמ"ץ, באריכות מראה רחמים.

אם זכו, הדפק דופק בתשע הנקודות הללו,
 השכינה בלי לכלם, עשירית להם, משום
 שפה כלולות כל האותיות, והאותיות הן לנקודות
 כגוף אל הרוח, וביין כל דפק ודפק (י' שעורו, שהוא שעור
 קומה), ו' שעורו, שהוא שעור קומה. (דף קח ע"ב)
 וכשהנקודות דופקות בו, הם כלם דופקים דפיקות
 בנחת ברחמים, וכשאינן שם ו', דופקים במהירות,
 ואותם דינים דפיקות של דחק אחר דחק, והם עת
 צרה היא ליעקב וממנה יושע.

והכלי של הנקודות הוא הנפש, הנשמה היא כתר
 על כלם, וממנה הכתרים, שהם טעמי
 התנועה של הנקודות והאותיות, והיא תלויה
 במחשבה, והנקודות תלויות באמירה, האותיות
 בעשיה, וזהו אומר ועושה, מצד תימין אמירה,
 ומצד השמאל עשיה, העמוד האמצעי כולל את

שְׁנֵיהֶם, אֹמֵר וְעוֹשֶׂה, וּבִמָּה אֹמֵר וְעוֹשֶׂה?
 בְּהוֹנֵ"ה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ יְהִי אֹר, וַיְהִי אֹר. יְהִי אֹר,
 יְהִי י' בְּאֹר, וְנַעֲשֶׂה אֹר, שְׂאוֹחַז בְּשֵׁנֵיהֶם בְּעַמּוּד
 הָאֲמָצִי.

וַיֵּשׁ הַפֶּק שֶׁל עֵין תְּדַעַת טוֹב וְרַע, שְׂמֵה־מְקוֹם הַזֶּה
 יֵצֵר טוֹב וַיֵּצֵר רַע, וְהוּא הַסּוּד שֶׁל לְהַט
 הַחֶרֶב הַמַּתְּהַפֶּכֶת, שְׂמַתְהַפֶּכֶת מִמַּטָּה לְנַחֵשׁ
 וּמִנַּחֵשׁ לְמַטָּה, הַדֶּפֶק שֶׁל יֵצֵר הַטוֹב מֵרְאָה
 בְּרִיאֹת וּרְפוּאָה שֶׁל כָּל הָאֵיבָרִים, וְהַדֶּפֶק שֶׁל יֵצֵר
 הָרַע מֵרְאָה מַחֲלָה שֶׁל כָּל אֵיבָרֵי הַגּוּף, וְכֹל מִי
 שְׂאֵלִים - גּוֹבֵר. אִם מַתְּנֵבְרוֹת הַזּוֹכִיּוֹת, מַתְּהַפֵּךְ
 מִנַּחֵשׁ לְמַטָּה, וּמִיֵּד מַטָּה כְּלַפֵּי חֶסֶד וְכֹל הַגּוּף
 נִרְפָּא, וְאִם מַתְּנֵבְרִים תַּחֲטְאִים, מַתְּהַפֵּךְ מִמַּטָּה
 לְנַחֵשׁ, וְנוֹשֵׁף אֶת כָּל הָאֵיבָרִים בְּכַמָּה נְשִׁיכוֹת שֶׁל
 בְּאֵבִים וּמַחֲלוֹת. בְּאוֹתוֹ זְמַן נֶאֱמַר עַל הַדֶּפֶק, אִין
 קוּל עֲנוֹת גְּבוּרָה וְאִין קוּל עֲנוֹת חֲלוּשָׁה קוּל עֲנוֹת
 אָנְכִי שְׁמַע, הַקּוּל שֶׁל הָעֲנוּי, הַקּוּל שֶׁל הַדֶּפֶק
 בְּבֵית הַחֲלִי שֶׁל הַגְּלוּת אָנְכִי שְׁמַע.

וַיֵּשׁ הַפֶּק מִן הָאֵילָן שֶׁהוּא רָע, וַאִין בּוֹ טוֹב כָּלֵל,
 שְׁמִמְנוּ יוֹצֵאת רוּחַ סְעָרָה שְׁמִסְעִירָה בּוֹ אֶת
 גּוֹף הָאָדָם, וְנֹאמַר בּוֹ רוּחַ חֹזֵק מְפָרֵק הָרִים, שֶׁהֵם
 עֲצָמוֹת הַגּוֹף, וּמְשַׁבֵּר סְלָעִים, שֶׁהֵם צְלָעוֹת הַגּוֹף,
 שֶׁהֵם כְּמוֹ הַסְּלָעִים, וְזֶהוּ שִׁיּוּצָא בְּדוֹן וַאִין לוֹ
 מִשְׁקָל וְשִׁעוֹר, וּבּוֹ וְהֶאֱנִיָּה, שֶׁהִיא הַגּוֹף, חֹשְׁבָה
 לְהַשְׁבֵּר, וְזֶה הַדֶּפֶק שֶׁעוֹלָה וַיּוֹרֵד בְּגַלֵּי הַיָּם, שֶׁהֵם
 עֲשָׂרָה כְּתָרִים תַּחְתּוֹנִים. כְּמוֹ שֶׁהַמְּלָכוֹת הַקְּדוֹשָׁה
 - כֶּךָ הִיא מְלָכוֹת הַרְשָׁעָה, כְּמוֹ שֶׁהַמִּלָּה - כֶּךָ
 הָעֶרְלָה, שֶׁשָּׁם סִמָּא"ל עֶרְלָה, וּבֵת זוּגוֹ עֶרְלָה, נֶחֱשׂ
 וַאֲשֶׁת זְנוּנִים.

כְּנֶגֶד שְׁנֵי יְרֵכֵי הָאֵמֶת מֵצֵד הַטְּמָאָה תֹאמִיא"ל
 תוֹמִיא"ל, וּכְנֶגֶדָם נֹאמַר תְּהִמַּת יְכַסִּימוּ
 יָרְדוּ בְּמִצּוֹלֹת כְּמוֹ אָבִן, כְּנֶגֶד הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי
 הוּא עוֹנִיא"ל, שֶׁשָּׁם עוֹג מֶלֶךְ הַבְּשָׁן, מֵצֵד שְׁתֵּי
 הַזְּרוּעוֹת הֵם (אֲנִיא"ל) עוֹיא"ל, אֲנִיא"ל מִשָּׁם אֲנִי,
 וּבּוֹ כִּי גָאָה גָאָה סוּם וְרָכְבוּ רָמָה בַּיָּם. עוֹזִיא"ל
 מִשָּׁם עֲזִיאוֹל, וּמִשָּׁם עוֹ"א וְעוֹיא"ל, וְהוּא חוֹרִיא"ל,
 יְכַרְסְמָנָה חוֹזֵר מִיַּעַר, וְעֲלִיו נֹאמַר וְעַל חֶרְבֶּךָ

תְּחִיָּה, וְהוּא שְׁעַר־יָא"ל, שְׁמִשָּׁם רוּחַ סְעָרָה, וְהוּא
 עָשׂוּ אִישׁ שְׁעִיר, וּמִשָּׁם שְׁעַר בְּאִשָּׁה עָרוּהָ, וְעָלוּ
 הַתַּנְבֵּר אוֹתוֹ שְׁנֵאמַר בּוֹ עֲוֵי וְזָמַרְת י"ה וַיְהִי לִי
 לִישׁוּעָה, יְהו"ה אִישׁ מְלַחֲמָה יְהו"ה שְׁמוֹ וְגוֹמַר.

בְּנֶגֶד בִּינָה שְׁנֵאמַר בָּהּ אֵלֶּף בִּינָה - אֵלֶּה אֱלוֹפֵי
 עָשׂוּ, בְּנֶגֶד חֲכָמָה - אָדָם בְּלִיעֵל אִישׁ אָוֶן,
 לְמַעַלָּה כְּתָרִיא"ל (כְּתָרִיא"ל) בְּנֶגֶד כְּתָר עֲלִיוֹן, וּמִשָּׁם
 כְּרִית לְכָל אֱלוֹ שְׁעוֹזְבֵּרִים עַל הַתּוֹרָה, וְאוֹתָם
 כְּתָרִים הַתְּחִתּוֹנִים הֵם קְלָפוֹת לְעֵשָׂר הַסְּפִירוֹת,
 וְעֵשָׂר סְפִירוֹת בְּתוֹכָן הַמַּחַ, וְאֱלוֹ הַקְּלָפוֹת הֵן
 מַחְצָה בֵּין יִשְׂרָאֵל לְאַבְיָהֶם שְׁבַשְׁמִים. בְּקְלָפוֹת
 הַלָּלוּ מֵתְלַבֵּשׁ הַקְּדוּשׁ פְּרוּךְ הוּא וּשְׂכִינְתּוֹ, לְקַיֵּם
 בְּשְׂכִינְתּוֹ וּמְלִכוּתּוֹ בְּכָל מְשָׁלָה, וּלְקַיֵּם בּוֹ כִּי מְלֻךְ
 עַל כָּל הָאָרֶץ אֱלֹהֵי"ם, אֲבָל לְמַעַלָּה בְּמִקוֹמוֹ
 נֵאמַר לֹא יִגְדֹךְ רָע, אֵלֶּה הַקְּלָפוֹת שְׁלוֹ לְמַעַלָּה הֵן
 לְבוּשִׁים מִכְּמָה גּוֹנִים יָפִים שֶׁל אוֹר, שְׂמֵהֶם
 הַתְּפִשֵׁט הַקְּדוּשׁ פְּרוּךְ הוּא בְּנִלוֹת, וְהַתְּלַבֵּשׁ
 בְּאַחֲרֵים תְּלָלוּ כִּדִּי לְשֹׁמֵר אֶת יִשְׂרָאֵל, שְׂהֵם
 מֵתְלַבֵּשִׁים בְּקְלָפוֹת הַלָּלוּ, וְזֶהוּ בְּכָל צָרְתָם לוֹ צָר

וכו'. בַּהֲתַחֲלָה נָתַן אוֹתָם בְּיַדֵּי הַשְּׁלִיחַ שֶׁהוּא ^(דף קט ע"א)
 נְבִיאֵי אֱלֹהִים, וְלֹא הָיָה מְזוּן לְסִמְא"ל וְלַמַּחֲנֹת שֶׁלוֹ
 אֵלֶּה עַל יְדֵי שְׁלִיחַ, בְּגִלְלַת הַחֲטָאִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל הוּא
 הַתְּלַבֵּשׁ בָּהֶם, וְכַבֵּיכּוֹל בָּא לוֹ עַל יְדֵי הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא, וְזֶה אִם יִשְׂרָאֵל הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ הַיְשָׁרָה
 וּמְקַיְמִים אֶת הַתּוֹרָה וְאֶת מִצְוֹתָיו, וְאִם חָס
 וְשָׁלוֹם לֹא מְקַיְמִים אֶת הַתּוֹרָה וְאֶת מִצְוֹתָיו, נוֹתֵן
 עֲשָׂרָה כְּתָרִים בְּיַדֵּי סִמְא"ל, וְלֹא צָרִיךְ מְזוּן לֹא
 מִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כָּל שֶׁכֵּן מִשְׁלוּחוֹ, וְזֶה
 לְפָרְעָה שֶׁאָמַר לִי יְאֹרִי וְאֲנִי עֲשִׂיתָנִי, מִשּׁוּם
 שְׂרָאָה כְּתָרִים נְבָרִים בְּיַד סִמְא"ל, שֶׁבַּתְּחִלָּה,
 בְּשִׁחִיו הַכְּתָרִים הַתְּחִתּוֹנִים בְּיַד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא, מַה כָּתוּב בְּיִשְׂרָאֵל? וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי
 שֵׁם יְהו"ה נִקְרָא עֲלֵיהֶם, וּבְזִמְנֵן שְׂאוֹתָם כְּתָרִים
 נְבָרִים בְּיַד סִמְא"ל, לֹא פוֹחֲדִים אִמּוֹת הָעוֹלָם
 מִיִּשְׂרָאֵל וְעוֹשִׂים בָּהֶם כְּרָצוֹנָם, עַד שֶׁעַת הַגְּלוּת
 שִׁיתְקַיֵּם בָּהֶם וְאֶת רוּחַ הַטְּמֵאָה אֲעֲבִיר וְכו',
 שֶׁאֵלּוֹ הַקְּלָפוֹת גּוֹרְמוֹת לְהַפְרָדָה בֵּין הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא וּבֵין יִשְׂרָאֵל, וְזֶהוּ הַסּוּד שֶׁל כִּי אִם עֲוֹנוֹתֵיכֶם

היו מְבַדְּלִים בֵּינְכֶם וּבֵין אֱלֹהֵיכֶם, וְעַתִּיד הַקְּדוֹשׁ
 בָּרוּךְ הוּא לְהַעֲבִיר אֶת הַקְּלָפוֹת הַלָּלוּ וּלְהַרְאוֹת
 לְיִשְׂרָאֵל בַּמַּחַשְׁבֹּת שְׂמֵבֶפְנִים, וְהוּא שְׂפָתוֹב וְלֹא יִכְנַף
 עוֹד מוֹרִיף וְהוּא עֵינָיִךְ רוֹאוֹת אֶת מוֹרִיף, וְלֹא
 תִּהְיֶה מְחַצָּה בֵּין הַקְּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא וְשְׂכִינָתוֹ וּבֵין
 יִשְׂרָאֵל.

וּבְזִמְן שְׁעֶשֶׂר הַסְּפִירוֹת מִתְּלַבְּשׁוֹת בְּקְלָפוֹת
 הַלָּלוּ, אֵלּוּ שְׂמֵבִירִים אֶת הַקְּלָפוֹת עוֹשִׂים
 שְׂבוּעָה בַשְּׂמוֹת וּבְהַנְיִו"ת שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא
 לְקְלָפוֹת הַלָּלוּ וּמְבַטְּלִים אֶת הַגְּזֵרָה, וְעַל הַקְּלָפוֹת
 הַלָּלוּ אָמְרוּ שְׁצַרִיךְ הַבְּדִלָה, שְׁחַקְדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא
 הַתְּלַבֵּשׁ בָּהֶם בַּיָּמוֹת הַחַל, וּבְשִׁפְתַי מִתְּפַשֵּׁט מֵהֶם
 וּמִתְּלַבֵּשׁ בְּלְבוּשֵׁי הַקְּדֹשׁ, וְעֲשֶׂרָה לְבוּשִׁים הֵם שֶׁל
 קְדֹשׁ, שְׁנַאֲמַר בָּהֶם יְהו"ה בְּרַד יִנְחֵנוּ וְאֵין עֲמוֹ אֵל
 נִכְר. בְּרַד עֲשֶׂר, בְּחֲשִׁבּוֹן עֲשֶׂר קְלָפוֹת הַחַל,
 בְּשִׁמְתְּלַבֵּשׁ בָּהֶם, נִאֲמַר בְּרַד יִשָּׁב מִחוּץ לַמַּחֲנֶה
 מוֹשָׁבוֹ, בְּאוֹתָהּ קְלָפָה שְׁגוּרִם אָדָם לְהַתְּלַבֵּשׁ בָּהּ
 שֵׁם ה', בּוֹ נוֹטֵל נְקָמָה, וּבְשִׁבִיל זֶה לֹא תִשָּׂא אֶת
 שֵׁם יְהו"ה אֱלֹהֵיךְ לְשׂוֹא, וּבְשִׁבִיל זֶה תִקְנֵנוּ

בַּהֲבִדְלָה הַמְבְדִיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחֵל וּבֵין אֹר לְחַשְׁדָּה,
שֶׁלֹא יִחַדֵּר קְלָפוֹת הַחֵל אֶל קְלָפוֹת הַקֹּדֶשׁ, וְלֹא
יַעֲשֶׂה לָהֶם תַּעֲרֹבֶת.

וְזֶהוּ שְׂדֵדָה לֹא תִזְרַע בְּלֵאִים, וּבְגֵד בְּלֵאִים שֶׁעָמְדוּ,
וְכֹל מִי שֶׁמְעַרֵב אוֹתָם, נֹאמַר בּוֹ אֵת מִקְדָּשׁ
יְהו"ה טַמֵּא וְגוֹמֵר, שֶׁבְשֵׁבֶת שְׂמַת־פְּשִׁט הַקֹּדֶשׁ
בְּרוּךְ הוּא מֵאֵלֹה הַלְבוּשִׁים וּמַתְּלֵבֵשׁ בְּלְבוּשֵׁי קֹדֶשׁ,
לֹא צָרִיךְ לְקָרֵב לְפָנָיו (לְפָנֵיהֶם) לְבוּשֵׁי חֵל, שֶׁהַמַּח
לֹא מְקַבֵּל טַמְאָה. זֶהוּ שֶׁכִּתּוּב הֵלֵא כֹה דְבַרִי כָּאֵשׁ
נֹאֵם יְהו"ה, שָׂפוּ לֹא יִכּוֹל לְהִתְעַרֵב שׁוֹם עֲרוֹב,
אֲלֵא בְּלְבוּשִׁים שְׂמַת־לְבֵשׁ בְּשֵׁבֶת וְיִזֶם טוֹב יִכּוֹל
לְהִתְעַרֵב, וּבְשִׁבְיָלָם צִוָּה לַעֲשׂוֹת הַבְּדִלָה, שֶׁלְמַטָּה
יֵשׁ עֵץ מְעַרֵב טוֹב וְרַע בְּלֵאִים, וְעָלְיוֹ נֹאמַר וּמַעַן
הִדַּעַת טוֹב וְרַע לֹא תֹאכַל מִמֶנּוּ, מִשׁוֹם שְׂאוֹתוֹ
הַמַּח שָׁלוֹ בַּבְּרִיאָה יִכּוֹלָה לְהִתְעַרֵב עִמּוֹ קְלָפָה,
אֲבָל הַמַּח שֶׁהוּא אֹר בְּדֶרֶךְ אֲצִילוֹת, לֹא יִכּוֹלָה
לְהִתְעַרֵב עִמּוֹ (ב) שׁוֹם תַּעֲרֹבֶת.

וַיֵּשׁ אֵילָן שָׁל טוֹב וְרַע שָׁל הַקְּלָפוֹת, שְׂאוֹתָם
 גְּרָעִינִים הֵם מִבְּפְנֵי רַע, וְהַמַּח דַּק מִבְּחוּץ
 טוֹב, וַיֵּשׁ שְׂמַח דַּק מִבְּחוּץ טוֹב, וּמַח גְּדוֹל רַע
 מִבְּפְנֵי, כְּמוֹ זָהָב וְכֶסֶף מְעַט מְצַפֵּה מִבְּחוּץ
 וְעֹפֶרֶת סִינִים מִבְּפְנֵי, זֶה מוֹנִיטִין שָׁל שְׂקָר, פִּיּו
 טוֹב וְלְבוֹ רַע, וַיֵּשׁ שְׂהוּא קְלָפָה מִבְּחוּץ וּמַח
 מִבְּפְנֵי, וְעַלֵּיהֶם נֵאמַר גּוֹלֵל אֹזֶר מִפְּנֵי חֲשָׁד וְחֲשָׁד
 מִפְּנֵי אֹזֶר.

וַיֵּשׁ עֵץ לְמַטָּה שָׁל עֲבוּדָה זָרָה שְׂאִין לוֹ מַח, אֵלֶּא
 קְלָפָה מִבְּפְנֵי וּמִבְּחוּץ, וְעַלָּיו נֵאמַר לֹא בֵּן
 הָרָשָׁעִים כִּי אִם כְּמוֹן אֲשֶׁר תִּדְפְּנוּ רוּחַ, וְהִיא
 הָאֲשֶׁרָה שְׁנוּטָעִים אֲמוֹת הָעוֹלָם לְפָנֵי עֲבוּדָה זָרָה,
 שְׂפָרְיָה מוּץ אֲשֶׁר תִּדְפְּנוּ רוּחַ. בְּזִמְנֵי שְׂיִבֵּא מִלְּךְ
 הַמְּשִׁית, ^(דף קט ע"ב) עֲתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַעֲבִיר
 אֶת כָּל הַקְּלָפוֹת הַלְלוּ לְמַעַלָּה וּבְאִמְצַע וּלְמַטָּה,
 וְלֹא תִהְיֶה עֲרְבוּבָה בְּפַמְלִיָּה שָׁל מַעַלָּה, בְּאוֹתוֹ
 זְמַן יְהו"ה בָּרַד יִנְחֵנוּ, לְיִשְׂרָאֵל, וְאִין עֲמוֹ אֵל גִּבּוֹר,
 בְּאוֹתוֹ זְמַן וַתּוֹסֵף לְלֶדֶת, נוֹסֶפֶת רוּחַ שָׁל קִדְשׁ עַל

ישראל. זהו שכתוב ונתתי לכם לב חדש ורוח
חדשה אתן בקרבכם.

(אמר המגיד זה הלשון מצאתי בס"א)

רבי אלעזר ורבי יוסי היו הולכים בדרך, הודמו
רבי אלעאי עמהם. אמר רבי יוסי לרבי
אלעזר, שמעתי בפסוק הנה למה נאמר בו את
את פעמים, אחר שאמר ותוסף ללדת את אחיו,
מה זה את הכל? והרי שלשה רבויים יש כאן:
שני אתים - רבויים, ותוסף ללדת - רבוי, הרי
שלשה רבויים? אמר לו, שמעתי שלשה רבויים
אלו הם שלש טפות שגזרו מן האדם הראשון (הראשון
שנאמר בהן אלה). אמר לו, והרי אני שמעתי, אלה
תולדות השמים והארץ - שם תה"ו. אמר לו,
ודאי כך הוא, שמשם היה קין יסודו ועקרו לפני
שכא לעולם. אמר, ודאי סוד עליון התנלה שלא
שמענו עד עתה.

אמר לו, אם כן, הטפות הללו שנוספו כאן מה
הן? אמר, ודאי על שלש הטפות הללו

שׁוֹרֵת שְׁלֹשׁ חֲכָמוֹת, אַחַת הִיא חֲכַמַת הַמַּחְשָׁבָה,
 וְהַשְּׂנֵי חֲכַמַת הַדְּבָר, וְהַשְּׁלִישִׁית חֲכַמַת
 הַמַּעֲשֵׂה, וְהֵן שְׁלֹשָׁה עוֹלָמוֹת נִסְתָּרִים, שְׁלֹשׁ טַפּוֹת
 שְׁתַּלּוּיּוֹת מִן הַמַּח הָעֲלִיּוֹן שְׁקוֹרָאִים לוֹ סְגוּ"ל. וַיֵּשׁ
 שְׁלֹשׁ עֲלִיּוֹנוֹת מִעֲלֵיהֶם שְׁתַּלּוּיּוֹת מִהַמַּח הַסֵּתוּם
 שֶׁל עֲתִיק הָעֲתִיקִים, וְהֵן סְגוּלַת "א", שְׁלֹשׁ
 הָעֲלִיּוֹנוֹת נִרְמְזוּ בִּי הָעֲלִיּוֹנָה שְׁיֵשׁ לָהּ קוּץ לְמַעֲלָה
 וְקוּץ לְמַטָּה וְגוֹף בְּאִמְצָע, וְשְׁלֹשׁ טַפּוֹת שְׁנִיּוֹת שֶׁהֵן
 סְגוּ"ל מִי הַתַּחְתּוֹנָה, וְסוּד הַדְּבָר בְּרֵאשִׁית, שְׁלֹשׁ
 מַאֲדָם הָרֵאשׁוֹן, וְשְׁלֹשׁ מַאֲדָם הַתַּחְתּוֹן, וּבְשְׁלֹשׁ
 הַנְּקוּדוֹת הִלְלוּ נֵאֱמַר אֲנִי רֵאשׁוֹן וְאֲנִי אַחֲרוֹן
 וּמִבְּלַעֲדֵי אֵין אֱלֹהִים, וְאֵלוֹ הֵם שְׁלֹשֶׁת הַגְּלוּגּוּלִים
 שֶׁל אָדָם הָרֵאשׁוֹן, שְׁשְׁלֹשׁ טַפּוֹת שְׁנַזְרְקוּ בְּשְׁלֹשֶׁת
 הָאֲבוֹת, שְׁפָתָם.

יְבָרְכֶךָ יְהו"ה, יָאֵר יְהו"ה, יִשָּׂא יְהו"ה, וְשְׁלֹשָׁה
 שְׁנָיִים בְּבְרִית וּשְׁנֵי עֲמוּדֵי הָאֱמֶת, שְׁנַח
 שֵׁם וַיִּפֹּת הָיוּ מִשָּׁם, שְׁנֵאֱמַר בּוֹ נַח אִישׁ צְדִיק,
 מִצַּד שֶׁל צְדִיק חֵי הָעוֹלָמִים, שֵׁם וַיִּפֹּת מִהַצַּד שֶׁל
 שְׁנֵי עֲמוּדֵי הָאֱמֶת, וְסוּד הַדְּבָר כָּאֵן - מֵה שְׁמוֹ

וּמָה שֵׁם בְּנוֹ כִּי תִדְעַ. מֵה שְׁמוֹ, בָּאִם הָעֲלִיזָה
 שֵׁשׁם חֲכָמָה, וּמָה שֵׁם בְּנוֹ, בָּאִם הִתְחַתְּוֹנָה, הוּא
 נוֹדַע, אֲבָל שְׁלֹשָׁה גִלְגּוּלִים בְּשִׁלְשָׁה אָבוֹת, וּשְׁלֹשָׁה
 בְּשִׁלְשֵׁת הָעַמּוּדִים שְׁלִמְטָה, וְאֵלּוּ הַשְּׁלֹשָׁה הָיוּ
 עֲתִידִים לְהִיּוֹת שְׁלֹשָׁה בְּשֵׁת וּשְׁלֹשָׁה בְּהֶבֶל, אֵלֶּא
 שְׁפָרְחָה מִשָּׁם י' מִשֵּׁת שְׁחִיא נִקְדָּה כו'.

תקון ששים ותשעה

וְעוֹד וַתּוֹסֵף לְלֶדֶת אֶת אַחִיו אֶת הֶבֶל, רַבִּי יוֹסִי
 וְרִי אֶלְעָזַי הָיוּ הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ. הַזְּדִמָּן רַבִּי
 אֶלְעָזַר עֲמָהֶם. אָמְרוּ: וַדָּא עֲלִיף נֶאֱמַר וַיִּפְגַּע
 בְּמָקוֹם, שְׁפָגְשָׁנוּ בְּשִׁכְנִינָה. אָמַר לָהֶם: עֲלִיכֶם
 נֶאֱמַר וַיִּפְגַּעוּ בּוֹ מִלְּאֲכִי אֱלֹהִים. מָה זֶה מִלְּאֲכִי
 אֱלֹהִים? אֵלּוּ שְׁנֵאֱמַר בָּהֶם עוֹשֶׂה מִלְּאֲכִיו רּוּחֹת,
 שְׁרוּחֹתֵיכֶם מֵרוּחוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא (שֶׁל
 הַקְּדוּשָׁה). שְׁמַחוּ בְּכֶם בְּדֶרֶךְ. אָמַר רַבִּי יוֹסִי לְרַבִּי
 אֶלְעָזַר: מָה זֶה וַתּוֹסֵף לְלֶדֶת אֶת אַחִיו אֶת הֶבֶל?
 וְעוֹד, מָה בָּא לְרַבּוֹת וַתּוֹסֵף, וּשְׁתֵּי אֶתִים - אֶת
 אַחִיו אֶת הֶבֶל?

אָמַר לוֹ: וַדַּאי וַתּוֹסֵף זוֹ תוֹסֶפֶת שֶׁל רוּחַ הַקֹּדֶשׁ,
 שֶׁהוּא הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי, מִשָּׁם נוֹסֶפֶת לוֹ רוּחַ
 הַקֹּדֶשׁ, שְׁנֵי אֲתִים לְרַבּוֹת בּוֹ נִשְׁמָה וְנִפְשׁ מִצַּד שֶׁל
 הַשְּׂכִינָה הָעֲלִיּוֹנָה וְהַתְּחִתּוֹנָה, וְכֵן הִיָּתָה תוֹסֶפֶת
 עַל הַרוּחַ? זוֹ הַחֲכָמָה מֵאָדָם הָרֵאשׁוֹן.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי: שָׁמַעְתִּי שֶׁשְּׁלֹשֶׁת הַרְבּוּיִים הִלְלוּ
 יְהוָה שֶׁלֹּשׁ הַטְּפוֹת שֶׁנִּזְרְקוּ מִהַמַּחַ הַנְּסֻתָר
 שֶׁל כָּל הַנְּסֻתָרִים, וְיֵאלוּ הֵם שְׁלֹשָׁה גְלָגוּלִים, וְיֵאלוּ
 שְׁלֹשׁ הַטְּפוֹת, שָׁמַעְתִּי שֶׁחֵן כְּנֶגֶד שְׁלֹשׁ נָשִׁים
 שֶׁנֶּאֱמַר כֶּהֵן חֲכָמוֹת נָשִׁים כְּנֶתֶה בֵּיתָהּ, שְׂאֵחַת
 אוֹפָה, וְאֵחַת עוֹרֶכֶת, וְאֵחַת מְקַטְפֶּת, אֵל אוֹתָהּ
 שֶׁנֶּאֱמַר כֹּה רֵאשִׁית עֲרִיסְתֵיכֶם חֲלָה, וְזוֹ חֲלָה שֶׁל
 פֶּסַח שֶׁהִיא סְגוּלַת "א", הִיא טְפָה רֵאשׁוֹנָה, וּמִמֶּנָּה
 נִזְרְקוּ שְׁלֹשׁ טְפוֹת, וְהֵם שְׁלֹשָׁה יוֹדִין י' י' י' שֶׁהֵם
 סְגוּלַת "א וַדַּאי, וְהֵם י' יְבָרְכֶךָ, י' יָאֵר, י' יִשְׂאֵל,
 וּבְאִיזָה מְקוֹם נִזְרְקוּ? בְּשְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת, שְׁלֹשָׁם יָרַד
 אָדָם בְּשְׁלֹשָׁה גְלָגוּלִים, וּמֵאִיזָה מְקוֹם נִזְרְקוּ?
 מֵאוֹתוֹ שֶׁיָּרַד בָּתָּם (וְהַ י"ח) מִצַּד הַחֲכָמָה הָעֲלִיּוֹנָה.

וּבְנֵי אֱלֹהֵי שָׁמַיִם הַטְּפוֹת הַלְלוּ תִּקְנוּ שְׁלֵשׁ מִצְוֹת
 בְּכַסֵּת, אַחַת ^(דף קי ע"א) הַמִּצְוָה שְׁלֹשָׁה לְבָרֶךְ
 בָּהּ הַמוֹצֵיא, הַשְּׁנֵי לָחֶם מִשְׁנָה, הַשְּׁלִישִׁית לָחֶם
 עֲנִי בְּלִי מַלְחָה, שְׁחֲרֵי נְאֻמָּר עַל קִרְבָּנְךָ תִּקְרִיב
 מַלְחָה, מִשּׁוּם שֶׁהִיא מִצְוָה פְּרוּסָה, כְּמוֹ שְׁפוֹרָם
 פְּרִיסָת מַלְכוּתְךָ, עַד שֶׁתִּהְיֶה שְׁלֵמָה לֹא צָרִיךְ
 לְהִקְרִיב עָלֶיהָ מַלְחָה, שֶׁהוּא חַל"ם, וְמָה הוּא
 חַל"ם? שֶׁהוּא אֲמֻצְעֵי (שָׁל כָּל הַשְּׁלֵשׁ). שְׁלֵשׁ הַטְּפוֹת
 הַעֲלִיזוֹת הֵן סְגוּלַת "א, שֶׁתְּלוּיּוֹת מִהַמַּחַ הַנְּסֻפָּר
 הַעֲתִיק שֶׁל הַעֲתִיקִים.

שְׁלֵשׁ טְפוֹת נִזְרְקוּ בְּנִלְגָלֶת מִן הַמַּחַ הַשְּׁנִי, וְהֵן
 סְגוּ"ל, אֵיפֹה נִזְרְקוּ? בְּשָׁנֵי עֲמוּדֵי אֶמֶת
 וּבְרִית, שֶׁהֵם בְּנֵי נַח שֵׁם וַיִּפֹּת. נַח נִזְרַק בְּצַדִּיק,
 וְהוּא שְׁפָתוֹב נַח אִישׁ צַדִּיק, שֵׁם וַיִּפֹּת בְּשָׁנֵי עֲמוּדֵי
 אֶמֶת, וְעֲלִיהֶם נְאֻמָּר בְּרָא שֵׁית. שְׁלֵשׁ טְפוֹת
 עֲלִיזוֹת שֶׁהֵן סְגוּלַת "א, שֶׁנִּזְרְקוּ מִהַמַּחַ הַנְּסֻפָּר, הֵן
 הַקּוּץ שֶׁל הָאוֹת י' לְמַעְלָה, וְהַקּוּץ שֶׁלָּהּ לְמַטָּה,
 וְהֵן בְּאֲמֻצְעֵיהֶן, הַמַּחַ שֶׁנִּזְרְקוּ שְׁלֵשׁ הַטְּפוֹת הַלְלוּ
 מִמֶּנּוּ, הוּא י', וְזוֹ י' שֶׁהִיא מַעַל לָאוֹת א, י' לְמַטָּה

מן א - המה השני, ושלא הטפות שנוזקו ממנה
 הן סגו"ל, שלא הטפות של אדם הראשון שהם
 שלאשה גלגולים, ושלא של האדם השני שלאשה
 גלגולים.

מי האדם העליון והאדם השני? אלא מה שמו
 ומה שם בנו. מה שמו? אדם עליון, מה שם
 בנו? אדם תחתון, ושניהם נרמזו באותו פסוק
 שאמר משה, ואמרו לי מה שמו מה אמר? שלא
 טפות, אחת אופה במה שהוא כנגד ימין, שהוא
 האופה, שהוא שר האופים, ואחת עורכת זה
 המה, שהוא מצד השמאל, שנמר בה אף ערכה
 שלחנה, וברי פרשוהו שלחן בצפון כנגד הלב,
 ואחת מקטפת כנגד המה, שהוא לאחור כלפי
 הכתף, וכנגד שלא הטפות הללו הם שלא יודים,
 שהם ביו"ד ה"י וא"ו ה"י, שמעידין על עלת כל
 העלות, שעליו נאמר אני ראשון ואני אחרון
 ומבלעדיו אין אלהים, שהוא ראשון ואחרון
 ומבלעדיו אין אלהים.

וּמַיִשֵׁשׁת הַתְּקוּנִים הַלְלוּ רְצַח הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 לְבָרָא אֶת אֶת שֵׁת, שִׁיְהִיָּה שְׁמוֹ שֵׁת, שִׁיְהִי־
 בּוֹ שְׁלֵשָׁה גְּלוּגִלִּים שֶׁל אָדָם וְשְׁלֵשָׁה שֶׁל הַבַּל,
 אֱלֹא שְׁפָרְחָה י' מִשֵׁת, שֶׁהִיא נִקְדָּה, אֲכֹן שְׁתִּיָּה,
 שְׁמִשָּׁם הַשְּׁתֵּת הָעוֹלָם.

וּבִי' הִזוּ חָטָא יוֹסֵף, זְהוּ שְׁכָתוּב וַתֵּשֶׁב בְּאֵיתוֹן
 קִשְׁתוֹ וַיִּפְּזוּ זְרוּעֵי יָדָיו. מַה זֶה וַיִּפְּזוּ?
 שְׁנִזְרְקָה הַטְּפָה שֶׁהִיא י' בֵּין עֶשֶׂר אֲצַבְעוֹת וְנִחְלָקָה
 לְעֶשְׂרָה נִיצוּצוֹת שְׁנִזְרְקוּ מִתְּקִשְׁתָּה, שֶׁהִיא הַבְּרִית,
 וּבְאִיזָה מְקוֹם נִזְרְקוּ? בְּעֶשְׂרָה הַרוּגֵי מַלְכוּת. אָמַר
 לוֹ, וַתִּרֵי שְׁמַעְתִּי שְׁעֶשְׂרָה הַרוּגֵי מַלְכוּת הָיוּ בְּנֵי
 יַעֲקֹב? אָמַר לוֹ: חַם וְשָׁלוֹם, אֱלֹא בְּדַמוֹתָם הָיוּ.

אָמַר לוֹ, וּמִי גַרַם שְׁנִזְרְקוּ לְשָׁם? אָמַר לוֹ, דְּמוֹת
 אָבִיו שֶׁהוֹדְמָנָה אֱלִיּוֹ, שֶׁהִיָּתָה בְּדַמוֹתוֹ שֶׁל
 אָדָם הַרְאֵשׁוֹן, זֶה גַרַם שְׁנִזְרְקוּ לָהֶן, וְנַעֲץ צַפְרָנְיוֹ
 בְּפִרְקַע וְהַבְּרִית אֶת עֲצָמוֹ, וְלֹא נִזְרְקוּ (בְּאוֹתָהּ הַיּוֹנָה,
 שָׁאִם לֹא שְׁנִזְרְאָתָה לוֹ דְּמוֹת אָבִיו, לֹא הָיוּ נִזְרְקוֹת בָּהּ, וְדְמוֹת אָבִיו נִרְמָה שְׁאוֹתָהּ
 הַטְּפָה וַיִּנָּם וַיֵּצֵא הַחוּצָה, וְלֹא בַעֲבָרָה, וּבְשֹׁכֵר וַיִּנָּם) (בַּיּוֹנָה הַזֵּה. שָׁאִם הִיָּה זוֹרֵק

אוֹתָן בּוֹזֵה הַזֶּה, הָיוּ יִשְׂרָאֵל מוֹדְעִים בָּנִים. וְלֹא לְחַנּוּם בְּאֵרוֹהָ הַקְּדָמוֹנִים, בְּשֹׁכֵר וַיִּנָּם) -
 (דף קי ע"ב) הַיּוֹם רָאָה וַיִּנָּם, וְאִם לֹא, לֹא הָיוּ יוֹצְאִים
 יִשְׂרָאֵל מִן הַיּוֹם, וְהוּא קָבַל עָנְשׁוֹ בְּאֵלוֹ עֲשָׂרָה
 הַרוּגֵי הַמַּלְכוּת, שֶׁהָיוּ עֲתִידִים לָצֵאת מִמֶּנּוּ עֲשָׂרָה
 שְׂבָטִים, וּמִשׁוֹם זֶה הָיוּ עֲשָׂרָה הַרוּגֵי מַלְכוּת כְּמוֹ
 שֶׁעֲשָׂרַת הַשְּׂבָטִים שֶׁהָיוּ עֲתִידִים לָצֵאת מִמֶּנּוּ, וְהָיוּ
 חוֹשְׁבִים הַחֲבָרִים שֶׁעֲשָׂרָה בְּנֵי יַעֲקֹב הָיוּ.

אָמַר לוֹ, אִם כֵּן, מִי נָתַן סוּד זֶה בְּשֵׁת? (אָמַר לוֹ,
 נְשָׁמוֹת הַצְּדִיקִים נִבְרְאוּ קִדְּם שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁבְּאֵרוֹהָ הַרְּאִשׁוֹנִים)
 (כמ"ש בְּרֵאשִׁית, אֵין רֵאשִׁית אֶלָּא נְשָׁמָה, וְכו') עַיִן לְקַמְּן קִיב ע"א). אָמַר לוֹ,
 בְּגִלְלָל זֶה אָמַר הַכֶּתוּב מִנִּיד מִרְאשִׁית אַחֲרִית,
 וּמִשׁוֹם זֶה שֵׁ"ת הוּא סִיוֹם הָאוֹתִיּוֹת, וּמִהֶם נוֹדְעִים
 רֵאשׁ הָאוֹתִיּוֹת שֶׁהוּא א"ב בְּא"ת ב"ש, וְעוֹד שֵׁת,
 הַש' שְׁלוֹ הֵם שְׁלֹשֶׁת עֲנָפֵי הָאֵילָן לְמַעְלָה, וְהוּא
 הַשְּׂרֵשׁ לְמַטָּה, וְהִרְאָה בָּהֶם שְׁלֹשָׁה גִלְגּוּלִים
 לְמַעְלָה וּשְׁלֹשָׁה לְמַטָּה.

ת' תְּפִאָרַת (ש') שְׁלוֹם, כּוֹלֵל שְׁשָׁה צְדָדִים, וְזוֹ
 דְרָגַת מוֹשֶׁה, כּוֹלֵל שְׁלֹשָׁה אֲבוֹת, וּשְׁלֹשׁ דְרָגוֹת

תַּחֲתֵיהֶן, וְהֵם הַגְּלָגוּל שֶׁל אָדָם, שֶׁת אֲנוּשׁ הַכֵּל נִחַ
 יָשֵׁם יָפֶת, וּמִשֵּׁת וְאֲנוּשׁ הַתִּיחֶסוּ כָּל הַדּוֹרוֹת, זֶהוּ
 שְׁכַתוֹב אִז הוֹחֵל לְקַרֵּא בְּשֵׁם יְהו"ה, אִז, אֹתוֹ
 שְׁנֵאמַר בּוּ (כִּי מִן הַמַּיִם מְשִׁיתָהוּ), אִז הוֹחֵל לְבֹא בְּגְלָגוּל
 אֹתוֹ שְׁנֵאמַר בּוּ אִז יִשִּׁיר מִשָּׁה.

וּמִשֵּׁם זֶה שֵׁת, מִשֵּׁם הַשֵּׁת הָעוֹלָם, וּמִשֵּׁם זֶה
 כִּי שֵׁת לִי אֱלֹהִים זָרַע אַחֲרַי תַּחַת הַכֵּל,
 שְׁנֵאמַר בּוּ בְּשֵׁם זֶה הַכֵּל, וְאִיֹּב אָמַר עָלָיו מִי שֵׁת
 בְּטוֹחוֹת חֲכָמָה. חֲכָמָה - מִי"ם עֲלִיוֹנִים, מִשֵּׁם
 נְמִשָּׁה, וּמִשֵּׁם זֶה כִּי מִן הַמַּיִם מְשִׁיתָהוּ, שֶׁ שְׁלֵשֶׁת
 הָאֲבוֹת, וְזֶה מ"ש מִן מִשָּׁה, ה' שְׁכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה,
 הַכֵּל ה' ל"ב.

וּכְפֹל שְׁמוֹ פְּעָמִים מִשָּׁה מִשָּׁה, לְאַחַז בְּשָׁנֵי יְהו"ן,
 תַּח' הָעֲלִיוֹנָה וְתַח' הַתַּחְתּוֹנָה, וְלְאַחַז
 בְּשֵׁלֶשֶׁת עֲנָפִים וּבְשֵׁלֶשֶׁת שָׂרָשִׁים שֶׁהֵם שֵׁשׁ,
 פְּעָמִים מ"ה מִמִּשָּׁה, הוּא מְרִאָה תְּסוּד מַה שְׁמוֹ
 מַה שֵּׁם בְּנוֹ, שְׁבִשְׁלֵשֶׁת הָאֲבוֹת הַתְּלַבֵּשׁ מ"ה
 שְׁלֵמְעֵלָה, וּמִשְׁלֵשׁ הַדְּרָגוֹת שְׁלֵמְטָה מ"ה שְׁלֵמְטָה,

ומִשָּׁה כּוֹלֵל אֶת שְׁנֵיהֶם, הוּא מְרַכֵּב שְׁלֵמָה
 עֲלִיּוֹנָה וְתַתִּיּוֹנָה, כְּמוֹ זֶה שׁ מִן מִשָּׁה, שְׁלֵשֶׁת
 הָאֲבוֹת, שְׁנַאֲמַר בָּהּ וּפְנֵי אַרְיָה אֶל הַיָּמִין וּפְנֵי שׁוֹר
 וּפְנֵי נֶשֶׁר כּוֹ, מ"ה שֶׁל מִשָּׁה וּדְמוּת פְּנֵיהֶם פְּנֵי
 אֶד"ם, וּמִשׁוּם שֶׁהוּא מְרַכֵּב לְמַעְלָה וּלְמַטָּה, אָמַר
 וְאָמְרוּ לִי מָה שְׁמוֹ מָה אָמַר אֲלֵיהֶם. בֵּינֵתִים הָרִי
 רַבִּי יִצְחָק וְרַבִּי יוֹדָאי וְרַבִּי יְהוּדָה וְשָׂאֵר הַחֲבֵרִים
 בָּאוּ. אָמַר לָהֶם רַבִּי שְׁמַעוֹן: בְּמָה עִסְקֶתֶם? אָמְרוּ
 לוֹ: שְׁמַעְנוּ עֲלֵיךְ וּבָאֵנוּ אֵלֶיךָ, שִׁשְׁאֲלָנוּ עֲלֵיךְ אֶת
 כָּל הַחֲבֵרִים וְלֹא מָצָאנוּ מִי שְׁמוֹדִיעַ לָנוּ עֲלֵיךָ, עַד
 שֶׁפָּגַשְׁנוּ אֶת רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי אֶלְעָאי וְרַבִּי אֶלְעָזָר
 שֶׁהָיוּ מֵתַעֲסָקִים בְּסוּד שֶׁל הַכָּל בְּכָל גְּלִגּוּלָיו.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן: וְדָאי שְׁמַעְשֵׁה הַצְּדִיקִים תָּלוּי
 לְמַעְלָה, וְשֵׁם הַכָּל נוֹדָע, וְהַתְּעוֹרְרוֹת
 שְׁלֵמָה גּוֹרֶמֶת לְהַתְּעוֹרְרוֹת שְׁלֵמָה, בְּיָדָי
 שְׁסוּד הַגְּלִגּוּל הוּא בְּמָקוֹם אַחֵר, וְכָל הַגְּלִגּוּלִים הֵם
 כְּמוֹ הַגְּלִגּוּלִים שְׁעוֹלִים וְיִזְרָדִים, וְגִלְגַּל אַחֵר הוּא
 קְבוּעַ בְּאִמְצַע בֵּינֵיהֶם, וְהוּא לֹא מֵתַנְעֵנֵעַ לְבָאֵן
 וּלְבָאֵן.

וְסוּד תִּדְבַר תְּרֵי פִּרְשׁוּתָהּ, הוֹר הַלֵּךְ וְדוֹר בָּא
וְהָאָרֶץ לְעוֹלָם עֲמֻדָתָהּ, שְׁהִיא קְבוּעָה

בֵּינֵיהֶם (כְּמוֹ זֶה, הַנֶּפֶשׁ הִיא בְּקַבְיֵעוֹת שֶׁל הַגּוֹף, וְהַרוּחַ עוֹלָה וְיורֶדֶת בַּגּוֹף

וּמִתְפַּשְׁטָת בְּכָל וְרִידֵי הַלֵּב, כְּבָר אָמַרְנוּ שְׁחַגְלָגוּלִים הֵם כְּמוֹ הַגְּלִים שְׁעוֹלִים וְיורֶדִים

בְּגִלְגוּל אַחֵר), כְּמוֹ זֶה הַנֶּפֶשׁ הִיא בְּקַבְיֵעוֹת בַּגּוֹף,

וְהַרוּחַ יורֶדֶת וְעוֹלָה בַּגּוֹף, וּמִתְפַּשְׁטָת בְּכָל וְרִידֵי

הַלֵּב שְׁמִתְנַעֲנְעִים, זֶהוּ שְׁכָתוּב אֵל אֲשֶׁר יִהְיֶה שְׁמָהּ

הַרוּחַ לְלֶכֶת יִלְכוּ, אֲבָל הַנֶּפֶשׁ קְבוּעָה בַּלֵּב כְּאִשָּׁה

שְׁהִיא קְבוּעָה בַּבַּיִת, זֶהוּ שְׁכָתוּב מוֹשִׁיבֵי עֲקָרֹת

הַבַּיִת, וּבִעֲלָהּ וַיֵּצֵא וַיֵּצֵא וְשׁוֹב, כֵּן הוֹר הַלֵּךְ וְדוֹר

בָּא, זֶה הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי, הוּא הוֹלֵךְ וּבָא בְּגִלְגוּל,

אֲבָל הַשְּׂכִינָה לְעוֹלָם עֲמֻדָתָהּ, הִיא לֹא הוֹלֶכֶת

בְּגִלְגוּל וְלֹא מִרְפַּכָּת בְּמָקוֹם אַחֵר, וּמִשׁוּם (דף קיא ע"א)

זֶה נֶאֱמַר כֹּה אֲשַׁתֶּךָ כְּגִפְנֵי פִרְיָהּ, מִה גִּפְנֵי לֹא

מִקְבָּלָת עֲלֶיהָ הַרְפָּכָה מִמִּין אַחֵר מִכָּל עֵץ

שֶׁבְּעוֹלָם, כֵּן הַשְּׂכִינָה לֹא מִקְבָּלָת עֲלֶיהָ הַרְפָּכָה

אַחֲרַת בְּעוֹלָם אֵלָּא מִבְּעֲלָהּ.

כְּמוֹ כָּל הַחֲבָרִים וְהַשְּׂתַטְחוֹ לְפָנָיו וְאָמְרוּ: אֵלֹהֵינוּ

לֹא בָּאֵנוּ לְעוֹלָם אֵלָּא לְשִׁמְעַת אֶת זֶה - דִּי.

פָּתַח וְאָמַר: וְזָרַח הַשָּׁמֶשׁ וּבָא הַשָּׁמֶשׁ, וְזָרַח הַשָּׁמֶשׁ
 זֶה הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, שֶׁהוּא מֵשֶׁה בְּדַמּוֹתָיו. וְזָרַח,
 זֶהוּ שְׂפָתוֹב יְהו"ה מְסִינִי בָּא וְזָרַח מִשְׁעִיר לָמוֹ.
 וּבָא הַשָּׁמֶשׁ, בְּשֶׁהִתְכַנַּס מֵשֶׁה, וְעַם כָּל זֶה,
 שֶׁהִתְכַנַּס אֶל מְקוֹמוֹ, שׂוֹאֵף זֹרֵחַ הוּא שָׁם, וְזֶה
 יְהוֹשֻׁעַ שְׁחָה כְּמוֹ הַלְּבָנָה, שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה.

וְעוֹד, וְזָרַח הַשָּׁמֶשׁ זֶה מֵשֶׁה, כְּשִׁיבָא בְּגִלְגּוּל
 בְּצַדִּיק גָּמוּר, וּכְשֶׁהוּא לֹא בְּצַדִּיק גָּמוּר -
 וּבָא הַשָּׁמֶשׁ, מִתְכַנַּס מִפְּנֵי וְהוֹלֵךְ וּבָא בְּגִלְגּוּל, עַד
 שְׂמוּצָא אֶת מְקוֹמוֹ, וּמִשׁוּם זֶה אֶל מְקוֹמוֹ שׂוֹאֵף
 זֹרֵחַ הוּא שָׁם.

וְעוֹד, וְזָרַח הַשָּׁמֶשׁ זֶה הַקְּדוּשׁ כְּרוּךְ הוּא, בְּאִיזָה
 מְקוֹם? בְּאֵדָם שֶׁהַשְּׂכִינָה עָמוֹ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
 בְּכָל מְקוֹם אֲשֶׁר אֲזַכִּיר אֶת שְׁמִי וְגוֹמַר, וְתִרְגַּם
 אוֹנְקְלוֹס, בְּמְקוֹם שֶׁתְּשַׁרְחַה שְׂכִינָתוֹ שָׁם, וְאִם אֵין
 שָׁם שְׂכִינָה - וּבָא הַשָּׁמֶשׁ, מִתְכַנַּס מִפְּנֵי הַקְּדוּשׁ
 כְּרוּךְ הוּא וְנִשְׁאָר בְּחֻשְׁכָּה, וְשׂוֹלְטִים עָלָיו כְּפֶה
 מִתְחַבְּלִים וּכְפֶה יְסוּרִים רְעִים שְׂאִינָם יְסוּרִים שָׁל

אֶהְבֶּה. וְהוּא שְׂכַתוּב עַל כִּי אֵין אֱלֹהִי בְּקִרְבִי
 מִצְאוּנֵי הִרְעוּת הָאֱלֹהִים, שְׁהִרְעוּת הִלְלוּ מִמְּנוֹת עַל
 כָּל הָעֲתִים וְהִרְנָעִים, שְׁעֲלֵיהֶם נֹאמֵר וְתִפְקֹדְנוּ
 לְבִקְרִים לְרִנָּעִים תִּבְחָנְנוּ, וְזֶהוּ שְׁאֵמֵר דָּוִד בְּיָדָךְ
 עֲתוּתִי וְגוֹמֵר, וּמִי גוֹרֵם שְׁלֹא שׁוֹרָה עָלָיו שְׂכִינָה
 וְלֹא מֵאִיר עָלָיו הַשְּׁמֵשׁ? בְּגִלְלֵי הַהֶבֶל שֶׁל שְׂקָר
 וְדִבְרֵי שְׂקָר שְׂיוֹצְאִים מִפִּיו, וּמִשׁוֹם זֶה - יֵשׁ הֶבֶל
 אֲשֶׁר נִעֲשָׂה עַל הָאָרֶץ. יֵשׁ הֶבֶל וְיֵשׁ הֶבֶל. יֵשׁ הֶבֶל
 מִבְּעָלֵי הַשְּׂקָר שְׁנֹאמֵר בָּהֶם הֶבֶל הִמָּה מִעֲשֵׂה
 תַעֲתוּעִים, שֶׁהֵם תוֹעִים בְּמִעֲשֵׂה שֶׁל שְׂקָר.

וְיֵשׁ הֶבֶל שְׁנֹאמֵר בּוֹ כִּי עַל כָּל מוֹצֵא כִּי יְהוֹ"ה
 יִחְיֶה הָאָדָם, וְזֶה הַהֶבֶל שֶׁל הַתּוֹרָה, שֶׁהוּא
 חֲמִשָּׁה חֲמִשֵּׁי תּוֹרָה, מִן ב' שֶׁל בְּרֵאשִׁית עַד ל' שֶׁל
 לְעֵינַי כָּל יִשְׂרָאֵל, וְזֶהוּ הֶבֶל"ל, וְהִרְיֵי שֵׁשׁ הֵם עִם זֶה
 סֶפֶר? אֵלֶּא זֶה ו' שֶׁהוּא הַקּוֹל, שְׁעוֹלָה בְּהֶבֶל
 שֶׁהוּא ה'. אֲשֶׁרֵי הוּא מִי שְׂמַתִּכֵּר אוֹתָם כְּאֶחָד
 וּמוֹצֵא אוֹתָם מִפִּיו בְּאֶהְבֶּה וְיִרְאָה שֶׁל י"ה,
 וּמִשׁוֹם זֶה יֵשׁ הֶבֶל וְכוּ', אֲשֶׁר יֵשׁ צְדִיקִים שְׂמֹנֵעַ
 אֲלֵיהֶם בְּמִעֲשֵׂה הִרְשָׁעִים.

אמרו לו החברים: רבי רבי אם כך שהם צדיקים,
 למה מניע אליהם במעשה הרשעים? אמר
 להם: הגלגול גרם להם שיבא להם במעשה
 הרשעים, באלו היו רשעים, כך יבאו להם יסורים
 ודחק, ואלו הם שנשמותיהם מהצד של אדם
 והכל, שזה חטא במחשבה ומעשה, ומשום זה
 אמר עליהם הכתוב בשנים, זה הכל, גם - לרבות
 אדם.

אמרו לו: ידענו שמחשבה היא אדם קדמון, מ"ה
 שלמעלה, מ"ה שמו, מעשה כ"ח שלו,
 עשרים ושמונה אותיות של מעשה של בראשית
 ברא וכו', והכל חכמה, כח מה, אם כן במה היו
 יכולים לחטא פאן? אמר להם: פודאי כל מי
 שחטא בגופו ששם המעשה, ובנשמתו ששם
 המחשבה, באלו חטא באותו שהוא נברא
 בדמותו. זהו שכתוב ויברא אלהים את האדם
 בצלמו וכו'.

וַיֵּשׁ רְשָׁעִים שְׂמֹנֵיעַ אֲלֵיהֶם כְּמַעֲשֵׂה הַצְּדִיקִים,
שֵׁישׁ לָהֶם עֵשֶׂר וְשָׁלוֹם וְאַרְיֵכוֹת יָמִים בְּעוֹלָם
הַזֶּה. אָמְרוּ לוֹ: מֵאַחַר שֶׁהֵם רְשָׁעִים, לָמָּה יֵשׁ לָהֶם
אֵת כָּל הַכְּבוֹד הַזֶּה? אָמַר לָהֶם: הַטּוֹבָה הַזֹּאת
שֶׁלָּהֶם הִיא הַכָּל וְרַעוּת רוּחַ, שֶׁהַגְּלוּל שֶׁלָּהֶם גָּרַם
לָהֶם שִׁיחֻיו רְשָׁעִים גְּמוּרִים, וְעָשׂוּ (זְכוּיֹת בְּמַה מֵהֵם,
וְהַתְקַצְרוּ בְּקֶצֶר שָׁנִים וְלֹא הִשְׁתַּלֵּם לָהֶם) כְּמַה מִיְּנֵי טוֹבוֹת, הַבֵּינָה
אוֹתָם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּגִלְגּוּל לְהַשְׁלִים לָהֶם
שְׂכָרָם בְּעוֹלָם הַזֶּה, זֶהוּ שְׂכָתוֹב וּמִשְׁלֵם לְשִׁנְאוֹ
אֶל פָּנָיו כּוֹ', וְעֲלֵיהֶם נֹאמַר וּבִכֵּן רָאִיתִי רְשָׁעִים
קְבָרִים וּבָאוּ כּוֹ'. (דף קיא ע"ב) בֵּינְתִים הִנֵּה רַבֵּי פְּנָחִם
שִׁיּוֹרֵד מִהַיְשִׁיבָה הָעֲלִיּוֹנָה, וְנִרְאָה תַּחַת צֵלוֹ שֶׁל
רַבֵּי שְׂמַעוֹן, וְאָמַר לוֹ: מַה זֶה הַכָּל אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה עַל
הָאָרֶץ, וְכִי עַל הָאָרֶץ נַעֲשֶׂה הַכָּל? אֵלֶּיָּהּ כָּמוֹ
שֶׁנֹּאמַר וְאֵד יַעֲלֶה מִן הָאָרֶץ, שֵׁישׁ הַכָּל אֲשֶׁר
נַעֲשֶׂה עַל הָאָרֶץ, הַהַכָּל שֶׁל תְּפִלוֹת וְהַהַכָּל שֶׁל
הַתּוֹרָה נַעֲשֶׂה עַל הָאָרֶץ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
שֶׁהִיא שְׂכִינְתּוֹ, שֶׁנֹּאמַר בָּהּ וְהָאָרֶץ חֹדֵם רִגְלֵי,
וּמֵהוּ הַהַכָּל שֶׁנַּעֲשֶׂה עֲלֶיהָ? אֵלֶּיָּהּ הַפֶּךְ הַכָּל

וְתִמְצָא הַלֵּב, וּמִמֶּנּוּ יוֹצֵא הַכֵּל, וְזוֹ הַנְּפֶשׁ, וְכֵן
 עוֹלָה הַדְּבֹר, הָרוּחַ יוֹצֵאת מֵאֵזֶן שְׂמֵאל שֶׁל הַלֵּב,
 וּמִמֶּנּוּ יוֹצֵא הַקּוֹל, וְהַקּוֹל הוּא הָאֵילָן, שֶׁנֶּחְלָק
 לְכַמָּה קוֹלוֹת שֶׁהֵם עֲנָפֵי הָאֵילָן, וְהַפְּרִי שֶׁלוֹ הוּא
 הַדְּבֹר, וְשִׁנְיָתָם עֵץ פְּרִי, וְהֵם גּוֹף וּבְרִית, הָעֵץ זֶה
 וְ, וְהַפְּרִי זֶה י', אֹת הַפְּרִית.

ה' הַתְּחִתּוֹנָה שְׂרֵשׁ הָאֵילָן, שְׂיֵשׁ בּוֹ שְׁלֹשָׁה וָוִי"ם
 בְּנֶגֶד שְׁלֹשָׁה הָעֲנָפִים שֶׁל ש', ה' הָעֲלִיּוֹנָה
 שְׁלֹשָׁה עֲנָפִים, וְהֵם שְׁלֹשֶׁת הַוָּוִי"ם מִן וַיִּסַּע וַיִּבֵּא
 וַיִּט, וְהוּ עֵץ הַחַיִּים שְׁעַקֵּר עֲנָפָיו, שְׁקֹצֵץ בְּנִטְיָעוֹת
 וְהַסְתַּלֵּק הַפְּרִי, וַיִּנְאֶמֶר בְּאֵילָן גִּדּוֹ הָאֵילָן וְקִצְצוּ
 עֲנָפָיו וְכו'. בְּרַם, עַקֵּר שְׂרֵשׁוֹ בְּאֶרֶץ הַשְּׂאִירוֹ,
 שְׁהִיא ה' הַתְּחִתּוֹנָה, הַסְתַּלֵּק הו"י וְנִשְׁאַרָה ה',
 וּמִשׁוּם זֶה שְׁלֹשׁ מִשְׁמְרוֹת הו"י הַלְּיָלָה, וּבְכֹל
 מִשְׁמֵר וּמִשְׁמֵר יוֹשֵׁב הַקְּדוּשׁ פְּרוּךְ הוּא וְשׂוֹאֵג
 בְּאֶרֶץ וְכו', ה' שֶׁל הַלְּיָלָה עֲלֶיהָ שׂוֹאֵג הַקְּדוּשׁ פְּרוּךְ
 הוּא בְּשֹׁלֵשׁ מִשְׁמְרוֹת שְׁשָׁם הו"י, שָׁם הו"י הוּא
 וַיֵּא.

וּמַנִּין לָנוּ שְׁעַקֵּר אָדָם אֶת הָאֵילָן וְהַפְּרִי וְהָעֲנָפִים
 שָׁלוּ, וְלֹא נִשְׁאַר שֵׁם אֵלֶּא הַשָּׂרֵשׁ שֶׁהִיא ה'
 הַתְּחִתּוֹנָה? זֶהוּ שְׁכַתּוּב וַיֹּאמֶר לוֹ אֵיכָה, כָּמוֹ
 שְׂאִיכָה שֶׁנֶּאמַר בָּהּ אֵיכָה יִשְׁכַּח בָּדָד, אֵיךְ ה'
 יִשְׁכַּח בָּדָד? בְּגִלְלָל זֶה הַתְּנַלְגָּל אָדָם בְּשִׁלְשֵׁת
 הָאֲבוֹת, שֶׁהֵם עֲנָפֵי הָאֵילָן וְהַגּוֹף וְהַפְּרִי שֶׁל הָאֵילָן,
 וְהַתְּתִקוֹן מֵהַ שְׁעַקֵּר, יָרַד בְּאֲבָרָם וְנִטַּע בּוֹ ה',
 שֶׁהִיא עֲנָפֵי הָאֵילָן, יָרַד בְּיִצְחָק וְעָשָׂה פְּרִי שֶׁהוּא
 י' מִן יִצְחָק, יָרַד בְּיַעֲקֹב וְנִטַּע בּוֹ ו' שֶׁהוּא הָאֵילָן,
 שֶׁנֶּאמַר בּוֹ וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב.

אַחֲרֵי כֵן בָּא מֹשֶׁה שֶׁנֶּאמַר בּוֹ בְּשֵׁנָם הוּא בְּשֵׁר,
 שֵׁנָם זֶה הַבָּל, וְהוֹרִיד תְּמוּשָׁה חֲמִשִּׁי תוֹרָה,
 שֶׁהִיא שָׂרֵשׁ הָאֵילָן, וְהַשְּׁלִים אֶת הָאֵילָן בְּשֵׁם שֶׁל
 יְהו"ה, וּמִשּׁוֹם זֶה הַשְּׁתַלֵּם בּוֹ שֵׁם יְהו"ה, כָּמוֹ
 שֶׁנֶּאמַר וְאָמְרוּ לִי מַה שְּׁמוֹ מָה אָמַר אֱלֹהֵיהֶם, כִּי
 יֹאמְרוּ לֹא נִרְאָה אֱלֹיךְ יְהו"ה, שְׁלֹאֲבוֹת לֹא הַתְּנַלְגָּה
 לָהֶם, מִשּׁוֹם שֶׁהַשֵּׁם לֹא הָיָה שָׁלֵם, בְּאֲבוֹת לֹא
 הַתְּנַלְגָּה לָהֶם, זֶהוּ שְׁכַתּוּב וּשְׁמֵי יְהו"ה לֹא נוֹדַעְתִּי
 לָהֶם, בְּמַה שְּׁחָטָא אָדָם הַתְּתִקוֹן, וּבְמַה שְּׁחָטָא

הַכֹּל הַתִּתְקֵן, וְחֹזֵר הַכֹּל בְּתִקּוּנֹו בְּעֲנַפָּיו, בְּשָׂרָיו, בְּגוּפוֹ, בְּכַרְיוֹ, וְהַכֹּל הַשְּׂתֵלֵם בְּב"ר שֶׁהוּא מַעֲשֵׂה, ב"ר מִן בְּרֵאשִׁית, מֵה שֶׁהָיָה שֵׁת יִרְדָּה לְשֵׁם י' וְנַעֲשֶׂה שִׁי"ת, וּמִתְחִיל בְּב' שֶׁהִיא בְּרָכָה לְהוֹצִיא אֶת הָאָרֶץ מִקְלָלָתָהּ, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ אֲרוּרָה הָאֲדָמָה בְּעִבּוּרָהּ, וְאַחַר יִרְדָּה ר' עֲלֶיהָ, שֶׁהִיא רֵאשִׁית חֲכָמָה, וּבְשִׁקְרָב לְחַר סִינִי, יִרְדָּה א' מִן בְּרֵאשִׁית, שֶׁהִיא אֲנָכִי, וְיִרַד עֲלֶיהָ הַכֶּתֶר, שֶׁהֵן הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל עֶשֶׂר אֱמִירוֹת, וְהַשְּׂתֵלֵם הָאֵילָן בְּכֹל הַתִּקּוּנִים שָׁלוֹ.

אָמְרוּ לוֹ: רַבִּי רַבִּי, הֲרֵי הָאֵילָן שָׁלֵם בִּיהו"ה, לָמָּה יִרְדָּה א' מִן בְּרֵאשִׁית? אֵלָּא מִשּׁוּם שֶׁהוּא מַעֲיִן לְהַשְׁקוֹת אֶת הָאֵילָן, שֶׁמִּשָּׁם אֱלֹהִים מְלִיאָה מְכֹל תִּשְׁעֵי הַסְּפִירוֹת, שֶׁהֵם בְּבֵרֵאשִׁית, יֵשׁ הֵן יֵשׁ הַסְּפִירוֹת, בָּרָא, שֶׁלֹּשׁ סְפִירוֹת הָעֲלִיּוֹנוֹת, אֱלֹהִים הִיא הָעֲשִׂירִית מְלִיאָה מְכֹל הַתִּשְׁעֵי הַשְּׂלֵמוֹת שֶׁל כָּלֵם, וּמִשּׁוּם זֶה בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים, בְּרֵאשִׁית בָּרָא עִם אֱלֹהִים, אֶת

הַשָּׁמַיִם וְיֵאת הָאָרֶץ. בָּאוּ לְנִשְׁק אֹתוֹ וּפָרַח
לְמַעַלָּה.

אָמַר רַבִּי שְׂמַעוֹן: חֲבָרִים, בְּנֵי־אֵי שֶׁהִקְדֹּשׁ בְּרוּךְ
הוּא הַסְּבִים עֲמָנוּ, שְׁעֵלְיוֹנִים וְתַחַתּוֹנִים
לְהִיּוֹת עֲמָנוּ בַּחֲבוּר הַזֶּה, אֲשֶׁר־י דִּדוּר שְׁוֹת הַתְּנַלָּה
בוֹ, שְׁעֵתִיד כָּל זֶה לְהַתְּחַדֵּשׁ עַל יְדֵי מֹשֶׁה בְּסוּף
הַיָּמִים בְּדוּר הָאַחֲרוֹן, לְקַיֵּם אֶת הַכְּתוּב מ"ה
שְׁ"הִיָּה ה"וֹא שְׁיִהְיֶה, וּבוֹ ^(דף קיב ע"א) מ'מְכוֹן שְׁבָתוֹ
ה'שְׁנִית, אֲשֶׁר־י הָעַם שְׁכָכ"ה לוֹ בְּגִימְטְרִיָּא מֹשֶׁה,
אֲשֶׁר־י הָעַם שְׁיִהוּ"ה אֱלֹהֵי"ו, שְׁעֵלְיוֹ נֶאֱמַר דוּר הַלֵּךְ
וְדוּר בָּא, וְאִין דוּר פְּחוֹת מִשְׁשִׁים רַבּוּא, וְעֵלְיוֹ
נֶאֱמַר דְּבַר צִוָּה לְאַלְפֵי דוּר, וְהַתְּפַשְׁטוֹתוֹ הִיא בְּכָל
דוּר וְדוּר וּבְכָל צַדִּיק וְחָכָם שְׁמַתְעִסְק בַּתוֹרָה, עַד
שְׁשִׁים רַבּוּא, לְהַשְׁלִים אֶת כָּלֵם מִהַפָּנִם שְׁלָהֶם,
וְסוּד הַדְּבָר - וְהוּא מְחַלֵּל מִפְּשָׁעֵינוּ, שֶׁהוּא שְׁקוּל
לְכָלֵם, כְּמוֹ שְׁבִאָרוֹתוֹ בְּעֵלֵי הַמִּשְׁנָה, אִשָּׁה אַחַת
יִלְדָה שְׁשִׁים רַבּוּא, וּמִיָּהוּ? מֹשֶׁה שְׁשִׁים שְׁקוּל כְּשִׁשִׁים
רַבּוּא, וּמִשּׁוּם זֶה נֶאֱמַר עֵלְיוֹ דוּר הַלֵּךְ (וְדוּר בָּא),
לְאוֹתוֹ הָעוֹלָם, וְדוּר בָּא הוּא יָבֵא כְּמוֹ מְקַדָּם.

וְעוֹד, כִּי שָׁת לִי אֱלֹהִים וְרַע אַחֵר, הַתְּפַשְׁטוֹתוֹ
 שֶׁל שָׁת הִיָּתָה עַד יַעֲקֹב, שֶׁפָּרַח בּוֹ י' מִן
 שִׁית וְנִשְׁאַר שִׁית, וְנִשְׁאַר יַעֲקֹב עַקֵּב, שֶׁיַּעֲקֹב הָיָה
 דְיוֹקְנוֹ שֶׁל אָדָם הָרֵאשׁוֹן, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְוָה, יָפִיז שֶׁל
 יַעֲקֹב בְּעֵין יָפִיז שֶׁל אָדָם הָרֵאשׁוֹן, וּבְשָׂבִיל הִי' הַזֶּה
 נֹאמֵר אָבֵן מֵאִסוֹ הַבּוֹנִים, שֶׁהֵם אֲבָרָהֶם וַיִּצְחָק,
 שֶׁנֹּאמֵר בָּהּ לְאָדָם, הוּא יִשׁוּפֵךְ רֹאשׁ וְאַתָּה
 תִּשׁוּפְנוּ עַקֵּב, שֶׁהָיוּ יוֹדְעִים שֶׁהָיָה עֵתִיד לְלָקוֹת
 מִתְּנַחֵשׁ, וּמִשׁוֹם זֶה נֹאמֵר בָּהּ אָבֵן מֵאִסוֹ הַבּוֹנִים.

אָמְרוּ לוֹ הַחֲבֵרִים: וַתִּרֵי אָמַר רַבִּי פִּנְחָס שְׂאוֹת
 י' הִיא בְּיִצְחָק? אָמַר: וַדַּאי י' עֲלִיוֹנָה הִיא
 מִן חֲכָמָה, וְזוֹ הִיא י' קַטְנָה, וּמִשׁוֹם זֶה נֹאמֵר בָּהּ
 עַקֵּב, זֶהוּ שֶׁפָּתוּב וְאַתָּה תִּשׁוּפְנוּ עַקֵּב, וְזוֹ כַּף יִרְדֵּ
 יַעֲקֹב שֶׁנֹּאמֵר בָּהּ וַיִּנַּע בְּכַף יִרְכּוּ, וְנֹאמֵר בּוֹ וַיִּנַּע
 בְּכַף יִרְכּוּ, וְנֹאמֵר בּוֹ וְהוּא צִלַּע עַל יִרְכּוּ, וְזֶה י'
 מִן אֲדֻנִי, וְהוּא י' מִן חוּה"י, שֶׁבָּהּ וַיִּסְתַּר מִשָּׁה
 פָּנָיו כִּי יֵרָא מִתְּבִיט לְמָקוֹם שֶׁחָטָא בְּרֵאשׁוֹנָה,
 לְפָנָי שֶׁיֵּבֵא בְּגִלְגּוֹל. כִּיּוֹן שֶׁבֵּא יַעֲקֹב לְשֵׁם, מִיָּד -
 וַיַּעֲקֹב נָסַע סִבְתָּהּ וַיָּבֵן לוֹ בַּיִת, בַּת י', מִיָּד

הַשְׁתַּלְמָה י' עִם עֵקֶב וְנַעֲשֶׂה יַעֲקֹב, וְזֶהוּ שְׂאֵמֶר
הַכֶּתוּב וַיָּבֵא יַעֲקֹב שָׁלֹם, וְאַחַר כֵּן בָּא מַעֲשֵׂה וְהַפֶּךְ
הוּא"י מִדִּין לְרַחֲמִים, וְחִזֵּר יְהו"ה, וְזֶהוּ חֲסוּד שֶׁל
אָבִן מֵאִסוּ חַבּוּנִים. פְּאוּתוֹ זְמַן כֻּלָּם אָמְרוּ מֵאֵת
יְהו"ה תִּיָּתֵה זֹאת כּו'.

(אמר המגיה: זה הלשון מצאתי בספר אחר)

בְּרֵאשִׁית, אֵין רֵאשִׁית אֵלָא נְשָׁמָה. אָמַר לוֹ,
מִכָּאן נִדְעַ שְׂפָאוֹת פְּרִית תְּמִילָה הוּוּ
חָטֵא אָדָם וְכָל חַדוּרוֹת שְׂפָאוֹ אַחֲרָיו, וְזֶהוּ שְׂאֵמֶר
הַכֶּתוּב פֶּקֶד עֵזֶן אֲבוֹת עַל בָּנִים, מִשּׁוּם שְׂמִיעֵשָׁה
אֲבוֹתֵיהֶם בִּידֵיהֶם. אָמַר לוֹ, נִמְצָא שְׂשֵׁת גְּלָגוּל שֶׁל
אָדָם וְהֶכֶל, שְׂנַאֲמַר בּוֹ בְּשֵׁם הוּא בְּשֵׁר, בְּשֵׁם זֶה
הֶכֶל, וְסוּד הַדְּבָר - אֵז הוּחַל לְקָרָא בְּשֵׁם יְהו"ה,
וְאִדְעָךְ בְּשֵׁם, אֵז, אִוְתוֹ שְׂנַאֲמַר בּוֹ אֵז יִשִּׁיר מַעֲשֵׂה,
בְּשֵׁם יְהו"ה וְאִדְעָךְ בְּשֵׁם, בְּשֵׁנֵי שְׂמוֹת, מֵה שְׂמוֹ
וּמֵה שֵׁם בְּנוֹ, וְנַאֲמַר בּוֹ הוּחַל, שְׂמִשֵּׁם הַשְׁתַּת
הַעוֹלָם.

בִּינְתַיִם הִנֵּה רַבִּי שֹׁמְעוֹן וְרַבִּי יִצְחָק וְרַבִּי יוֹדָאי
וְרַבִּי יְהוּדָה וְשָׂאֵר הַחֲבֵרִים פָּגְשׁוּ אֶת
רַבִּי אֶלְעָזָר וַחֲבֵרָיו שֶׁהָיוּ עִמּוֹ. אָמַר לָהֶם, בַּמָּה
עִמְּקֹתֶם? אָמְרוּ לוֹ, בְּסוּד הַגְּלָגוּל שֶׁל אָדָם וְהַכֵּל.
אָמַר, וְדָאי בְּסוּד הָעֲלִיזוֹן שֶׁהָיִינוּ מִתְעַפְּקִים אֹתָם
הֵייתֶם מִתְעַפְּקִים.

פָּתַח כְּמוֹ מִקְדָּם וְאָמַר, יֵשׁ הַכֵּל אֲשֶׁר נִעְשָׂה עַל
הָאָרֶץ וְכוּ', זֶה אָדָם וְהַכֵּל, בְּמַחְשָׁבָה
וּבְמַעֲשֵׂה חֲטָאוֹ, כְּמוֹ שֶׁבִּאֲרָנוּ לְמַעְלָה, וּמֵהֶם
מַחְשָׁבָה וּמַעֲשֵׂה? הָאֵב וְהָאֵם, חֲכָמָה וּבִינָה,
שֶׁעֲלִיָּהֶם נֹאמַר בְּכֹל בְּחֲכָמָה עֲשִׂיתָ, הֲרִי עֲשִׂיָּה,
מִשּׁוֹם שֵׁשׁם כַּח מָה, זוֹ הַחֲכָמָה שֶׁתְּחַלְקָה לְשָׁנֵי
צַדִּדִּים, מ"ה הוּא אָדָם, מַחְשָׁבָה - חֲשֵׁב מ"ה, מ"ה
- אָדָם, תִּמְצֵא שֶׁאָדָם הוּא מַחְשָׁבָה, בִּינָה שֵׁם י"ה,
הָאֵב וְהָאֵם, וְהִבֵּן בְּתוֹכָם הָעֲמוּד שְׁסוּמֵךְ אוֹתָם,
אוֹתוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ בְּשֵׁם הוּא בְּשֵׁר, בְּשֵׁם זֶה הַכֵּל,
שֶׁהוּא מִשָּׂה, מִשָּׁם הָיָה, וּכְךָ פִּרְשׁוּהוּ הַרְאִשׁוֹנִים
בְּשֵׁם זֶה מִשָּׂה, הַכֵּל נִקְרָא עַל שֵׁם ב' מִן
בְּרִאשִׁית, ל' לְעֵינֵי כָּל יִשְׂרָאֵל, ה' חֲמִשָּׁה חֲמִשִּׁי

תּוֹרָה שְׁעֵתִידָה לְהַנְתֵּן עַל יָדוֹ, וְזֶהוּ הַבֵּ"ל, שֶׁנֶּאֱמַר
 בּוֹ כִּי עַל כָּל מוֹצֵא כִּי יְהוּ"ה יִחַיָּה הָאָדָם.

וַיֵּשׁ הַבֵּל שֶׁל הַצַּד הָאֲחֵר שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ הַבֵּל הִמָּה
 מַעֲשֵׂה תַעֲתוּעִים, וְזֶהוּ הַבֵּל שֶׁל נְבִלּוֹת הַפֶּה
 וּדְבָרִים בְּטִלִּים, שְׂאִין בָּהֶם תּוֹעֵלֶת כָּלֵל, וּמִשּׁוֹם
 זֶה יֵשׁ הַבֵּל כּוֹ' שֶׁמְּגִיעַ אֲלֵיהֶם כְּמַעֲשֵׂה הַרְשָׁעִים
 וַיֵּשׁ הַבֵּל אֲשֶׁר מְגִיעַ אֲלֵיהֶם כְּמַעֲשֵׂה הַצַּדִּיקִים. מִי
 זֶה הַרְשָׁעִים? זֶה סַמָּא"ל וְנַחֲשׁ, שׁ שֶׁל מִשָּׁה הִיא
 שְׁלֵשָׁה עֲנָפִים שֶׁל שַׁרְשׁ הָאֵילָן, וְזוֹ שׁ מִן שֵׁת, מ"ה
 מִן מִשָּׁה זֶה אָדָם, שֶׁהוּא בְּדַמּוֹת הָאָדָם שְׁלִמְעָלָה,
 וְזֶהוּ מַה שְּׁמוֹ וּמַה שְּׁם בְּנוֹ, וְזֶה הַמ"ה, (ה) תּוֹרַת
 יְהוּ"ה תְּמִימָה, ה' תְּמִשָּׁה חֲמִשִּׁי תּוֹרָה, שֶׁנֶּהְיִנוּ לוֹ
 בְּאַרְבָּעִים יָמִים וְאַרְבָּעִים לַיְלֹת שְׁלָחָם לֹא אָכַל
 וַיָּמִים לֹא שָׁתָה.

וּמִשּׁוֹם שְׁעַקֵּר שׁ, שֶׁהִיא שַׁרְשׁ הָאֵילָן, מִמְּקוֹמָהּ,
 וְנִעְשְׂתָה שְׁלֵשָׁה עֲנָפִים שֶׁהֵם שְׁלֵשָׁה זַיִנִים
 כְּמוֹ זֶה: שׁ, שֶׁל זֶרַע שֶׁהוּא יוֹרָה כַּחֲזֵק, נִעְשָׂה ז',
 שְׁשָׁלֵשׁ טַפּוֹת הַתְּפִשְׁמוֹ וְנִעְשׂוּ שְׂרַבִּיטִים, וּמִשּׁוֹם

שְׁעָקָר אֹתָם מִמְּקוֹמָם, וְיִמָּה שְׁתִּיהָ שְׁרָשׁ אַחַד,
 עָקָר אַחַד, הַתְּחַלְקוּ לְשִׁלְשָׁה, כִּי הוּא נִזְרָק
 בְּשִׁלְשָׁה גִלְגּוּלִים, אַחַד בְּנֵת, וְשְׁנַיִם בְּשֵׁם וַיִּפֹּת,
 וּבְשֵׁם שְׁכִשְׁפָא נֵחַ, לֹא בִקֵּשׁ רַחֲמִים עַל אֲנִשֵּׁי
 הַמִּבּוּל, הַתְּבַיֵּשׁ אַחַר כֵּן וְאָמַר, וְאִם אֵין מִיחֵי נָא
 מִסְפָּרָךְ אֲשֶׁר כְּתִבָּת, וְשֵׁם, לֹא לְחַנּוּם תִּהְיֶה קוֹבֵעַ
 מִדְּרָשׁוֹת, וּבְיַפֶּת נֵאמַר יַפֶּת אֱלֹהִים לְיַפֶּת וַיִּשְׁכַּן
 בְּאֶהְלֵי שֵׁם, בְּשִׁלְשֵׁת אֵלֶּה הָיָה צְרוּךְ לְהַשְׁתַּרְשׁ
 בְּשָׂרָשָׁיו. רָאָה שְׁלֹא הִצְלִית, עָקָר אֹתוֹ מִשֵּׁם וְנִטַּע
 אֹתוֹ אַחַר כֵּן יְחִידִי.

אַבְל אָדָם נִטַּע בְּשִׁלְשֵׁת הָאֲבוֹת, וְהַצְטַרַּף
 וְהַתְּלַבֵּן בָּהֶם וְהַשְׁתַּרְשׁ בְּשָׂרָשָׁיו וְהִצְלִית,
 מִיֵּד כָּא מִשָּׁה שֶׁהוּא בְּנוֹ שֶׁל אָדָם, וְנִתַּן הַקְּדוּשׁ
 כְּרוּךְ הוּא תוֹרָה עַל יְדוֹ לְהַשְׁקוֹת אֶת הָאֵילָן
 לְהַתְּנַדֵּל בְּשָׂרָשָׁיו וְעֲנָפָיו. בְּאֹתוֹ זְמַן הַתְּתַקֵּן
 הָאֵילָן שְׁעָקָר, הַחֲטָא שְׁחֲטָא בְּעֵץ כָּאֵן תִּקֵּן הַכֹּל,
 אַחַר שְׁהַתְּכַנֵּם מִשָּׁה מִן הָעוֹלָם נֵאמַר כּוּ וְזָרַח
 הַשְּׁמֶשׁ וּבָא הַשְּׁמֶשׁ, וְנֵאמַר כּוּ הוֹלֵךְ אֶל דְּרוֹם
 וְסוּבָב אֶל צָפוֹן סוּבָב סוּבָב הוֹלֵךְ תְּרוּת, שְׁלֹשׁ

פְּעָמִים סוֹבֵב בְּנֶגֶד שְׁלֹשָׁה גְּלוּלִים שְׂרוּחוֹ סוֹבֵבָה
שָׁם. מִיָּד בְּשִׁמְצָא שָׁם לְשָׂרוֹת, מַה כָּתוּב? וְעַל
סְבִיבוֹתָיו שָׁב הָרוּחַ.

אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר: פֶּאן נוֹדַע סוּד עֲלִיּוֹן מְרוּחַ
הַקֹּדֶשׁ שְׁלִמְעָלָה, שֶׁהוּא בֶּן י"ה, שֶׁסוֹבֵב
לְיָמִין וּשְׂמָאל וְהָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, וְאַחַר כֵּן לְשִׁלְשֵׁת
הַתַּחְתּוֹנִים, שֶׁהֵם צְדִיק וּשְׁנֵי עַמּוּדֵי הָאֲמֵת, וְכֵן
אָדָם הָעֲלִיּוֹן אֵף כֵּן בְּשִׁשָּׁה צְדָדִים, וְזֶה הַסּוּד שֶׁל
בְּרֵאשִׁית בְּרֵאשִׁית לְמַעְלָה, בְּרֵאשִׁית לְמַטָּה, י'
שְׁפָרְחָה.

מִן שֵׁת הוּא י' שֶׁל יַעֲקֹב, שְׁפָרְחָה י' מִמֶּנּוּ וְנִשְׂאָר
עַקֵּב, וְזֶהוּ הַסּוּד שֶׁל הוּא יִשׁוּפֵךְ רֹאשׁ וְאַתָּה
תִּשׁוּפְנוּ עַקֵּב, וּמִשׁוּם זֶה בְּשְׁפָרְחָה י' מִן שֵׁת, מַה
כָּתוּב בּוֹ? כִּי שֵׁת לִי אֱלֹהִים זָרַע אַחֲרַי, אַחֲרַי גָּרַם
שִׁנְאָבְדָה י', שֶׁהִיא זָרַע מִן שֵׁת, וְהַסּוּד שֶׁל שֵׁת -
כָּל שֵׁתָה תַּחַת רִגְלָיו, כָּל וּדְאִי, שֶׁהוּא זָרַע אוֹת
בְּרִית קֹדֶשׁ. בְּאוֹתוֹ זְמַן בָּא מִשָּׁה עִם שְׁנֵי לוחות
שֶׁהֵן ב' מִבְּרֵאשִׁית, וְכִסָּה עַל שֵׁת וְנִעְשָׂה בְּשֵׁת,

וּבְאִיזָה מָקוֹם כָּפָה ב' עַל אֶת? בְּזִמְנֵי שְׂאֵמֶר וַיִּסְתַּר
 מִפְּנֵי, וְאוֹת י' הִיא תְּמוּנַת יְהו"ה, בְּשֹׁכֵר
 וַיִּסְתַּר מִפְּנֵי כִי יֵרָא מִחִבִּיט - וְתְּמוּנַת יְהו"ה
 יִבִּיט, וְהַשְׂתַּלֵּם אֶת.

וְהִינּוּ בְּרֵאשִׁית בְּרָא, הַשְׂתַּלֵּם בְּשִׁית, אֶת הוּא
 סִיּוּם שֶׁל אֵלֶּפָא בִּיתָא, אָב הָרֵאשִׁי שֶׁל
 אֵלֶּפָא בִּיתָא, וְזֶהוּ הַסּוּד שֶׁל א"ת ב"ש, כָּאֵן
 הַתְּתִיבָן הָאֵב עִם הַבֵּן, שְׁנִיחָם זֶה עַל גַּב זֶה, בְּכָל
 מָקוֹם שֶׁהֲלָכוּ לֹא נִפְרְדּוּ זֶה מִזֶּה. בְּרֵאשִׁית, שָׁם
 א"ת ב"ש, א"ב ש"ת, נִשְׁאַרְו ר' י' מִן בְּרֵאשִׁית,
 עָלְיוּ נִשְׁאַמֵּר וַיֵּרָא רֵאשִׁית לוֹ, שֶׁהוּא רֵאשִׁית חֲכָמָה
 יֵרָאֵת יְהו"ה, כְּמוֹ זֶה בֵּן בְּתוֹךְ הָאֵב, וַיֵּרָא רֵאשִׁית
 לוֹ, מִשָּׁם הוֹרִישׁ לוֹ נִשְׁמָה וְנִקְרָא רֵאשִׁית לוֹ
 בְּשֵׁמוֹ, וְנִקְרָא אָדָם בְּשֵׁמוֹ בְּשִׁלְשֵׁת הָאֲבוֹת שֶׁהֵם
 ש, בָּא אָדָם בְּמִשְׁחָה, וּבְמִשְׁחָה כּוֹלֵל הַכֹּל, וּמִשְׁשׁוּם
 זֶה שׁ מִן מִשְׁחָה שְׁקוּל שׁ לְשִׁלְשֵׁת הָאֲבוֹת, מ"ה שָׁלוֹ
 כְּמוֹ שֶׁל אָדָם הָרֵאשִׁי, מִרְכָּבָה שְׁלֵמָה הִיְתָה
 בְּמִשְׁחָה לְבָדוֹ, כְּמוֹ שֶׁהִיְתָה בְּשִׁלְשֵׁת הָאֲבוֹת, וְאָדָם
 הָעֲלִיּוֹן הָיָה בְּמִשְׁחָה. שְׁלֵשֶׁת הָעֲנָפִים שֶׁל ש - אֲרִיָּה

שׁוֹר נָשָׂר, מ"ה וּדְמוּת פְּנִיָּהֶם פְּנֵי אָדָם, וְנֹאמַר בּוֹ
 מִשָּׁה מִשָּׁה פְּעַמִּים, לְקַיֵּם בּוֹ מַה שֶּׁהָיָה הוּא שֶׁהָיָה
 וְאֲשֶׁר לְהִיּוֹת כְּכֹר הָיָה, זֶה אָדָם הָרֵאשׁוֹן.
 הַשְׁתַּטְּחוּ בְּלֶם לְפָנָיו וְאָמְרוּ: אֲשֶׁרֵי חֲלָקְנוּ שְׁפַנְשָׁנוּ
 בְּךָ לְדַעַת סוּדוֹת עֲלִיּוֹנִים מְמִירִים שֶׁל עֲתִיק
 הַיָּמִים.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: נוֹדַע מְכָאן, שְׁמִשָּׁה מֵאוֹתֵינוּתֵינוּ
 מִשְׁמָע שֶׁהוּא הֶבֶל וְהוּא שֵׁת וְהוּא מִשָּׁה,
 וְהַתַּשְׁטוּתוֹ שֶׁל מִשָּׁה בְּכָל דּוֹר וְדוֹר וּבְכָל צַדִּיק
 וְצַדִּיק, וְהוּא הוֹלֵךְ בְּשֵׁלֶשׁ שֵׁלֶשׁ, וּבְכָל שְׁלֹשׁ שֶׁהוּא
 רוֹכֵב נֹאמַר בָּהֶם לֹא יִמוּשׁוּ מִפִּיָּךְ וּמִפִּי זֶרַעְךָ וּמִפִּי
 זֶרַע זֶרַעְךָ. מְכָאן נוֹדַע שֶׁהוּא לֹא נִמְצָא אֵלָּא
 בְּמָקוֹם שֵׁישׁ בּוֹ תוֹרָה, וּמִשׁוּם זֶה זָכְרוּ תוֹרַת מִשָּׁה
 עֲבָדֵי.

אָמַר לוֹ רַבִּי יְהוּדָה: הַתַּשְׁטוּתוֹ בְּבִנֵי אָדָם יֵשׁ
 לָהּ שְׁעוֹר? אָמַר לוֹ: כֵּן, עַד שְׁשִׁים רְבּוּא,
 וְסוּד הַדְּבָר - דוֹר הַלֵּךְ וְדוֹר בָּא, וּפְרִשׁוּהָ
 חֲקֻדְמוֹנִים, אִינן דוֹר פְּחוֹת מִשְׁשִׁים רְבּוּא, וּמִשׁוּם

זֶה נֹאמֵר בּוֹ אִשָּׁה אַחַת יִלְדָה בְּמִצְרַיִם שְׁשִׁים
 רַבּוֹא בְּכָרֶם אַחֵד, וּמִיָּהוּ? זֶה מֵאִשָּׁה שְׁחֹא שְׁקוּל
 בְּשִׁשִּׁים רַבּוֹא מִיִּשְׂרָאֵל. אָמַר לוֹ רַבִּי שְׁמַעוֹן: בְּרוּךְ
 בְּנֵי לְעֵתִיק הַיָּמִים.

וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים וַיָּבֵא קִיץ מִפְּרֵי הָאָדָמָה מִנְחָה
 לַיהוָה, מִיִּזְהָ מָקוֹם הֵבִיא אוֹתָהּ? מִקֵּץ
 יָמִים, מִהַשִּׁירִים שְׁלוֹ, כְּמוֹ אָדָם שְׁכֹסֵף יָמָיו חוֹזֵר
 בְּתִשׁוּבָה כְּשֶׁאֵין לוֹ כֹּחַ לַעֲשׂוֹת טוֹב וְרַע,
 וּבְעֵלוֹמָיו, כְּשֶׁחֹא כֹּחֹ, לֹא שָׁב, כְּמוֹ שְׁפֹאֲרוֹהוּ
 מִפְּנֵי שִׁיבָה תְּקוּם, וּמִשׁוּם זֶה וְאֵל קִיץ וְאֵל מִנְחָתוֹ
 לֹא שָׁעָה, אֲבָל הֶבֶל מִכְּבוֹרוֹת צִאֲנוּ הֵבִיא לוֹ
 קָרְבָּן, מִתְּיָפָה שְׁלוֹ, וּמִשׁוּם זֶה וַיִּשַׁע יְהוָה אֵל
 הֶבֶל. וְעוֹד, אֵל קִיץ וְאֵל מִנְחָתוֹ לֹא שָׁעָה, מִשׁוּם
 שְׁקָרְבָנוּ הָיָה מֵאוֹתוֹ מָקוֹם שְׁנִקְרָא עֲרוּהָ, וּמָה
 הָיָה? פְּשָׁתִים, שְׁנֹאמֵר בּוֹ וַעֲשֵׂה לָהֶם מְכֻנְסֵי בָד
 לְכִסּוֹת בְּשָׂר עֲרוּהָ.

אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר: שְׁחֵתְכֶסָּה בּוֹ בְּשָׂר עֲרוּהָ -
 טוֹב חוּא. אָמַר לוֹ: בְּנֵי, לֹא כָּל

הַעֲרִיּוֹת שְׁוִים, זֶה לֹא הַקָּרִיב קָרְבַּן זֶה אֵלֶּא לְקָרֵב
 אֶת עֲרֻתּוֹ לֵה, שְׁנֵאמַר בּוֹ אִישׁ אִישׁ אֵל כָּל שְׂאֵר
 בְּשָׂרוֹ לֹא תִקְרְבוּ לְגִלּוֹת עֲרֻה אֲנִי יְהו"ה, וּמָה
 עֲרֻתּוֹ? הַזְהֵמָה, הָעֲרָלָה הֲרָעָה, הַנְּקֵבָה שֶׁל עֲרָלָה,
 אוֹתָהּ שְׁנֵאמַר בָּהּ אָדָם הֲרֵאשׁוֹן הִיָּה מוֹשֵׁף
 בְּעֲרָלָתוֹ, וּמָה הִיא הָאֵם שֶׁל הָעֲרֻבּוּבִיָּה הֲרָעָה?
 הַפְּרִי שֶׁל הָעֵץ שֶׁל טוֹב וְרַע, שְׁנֵאמַר בָּהּ וַתִּקַּח
 מִפְּרִי וַתִּתֵּן גַּם לְאִשְׁתָּהּ עִמָּהּ, וּמִי הִיא? לִילִי"ת,
 שְׁמֹנֶשׁם בָּאִים עָרֵב רַב שֶׁהֵם מְעֲרָבִים עִם יִשְׂרָאֵל,
 שְׁנֵאמַר בָּהֶם הוּי גּוֹי חוֹטֵא, שֶׁהֵם זָרַע מְרַעִים בְּנִים
 מִשְׁחִיתִים וְכוּ', וְאָמְרוּ אֵלֶּה אֱלֹהֵי"ךָ יִשְׂרָאֵל לְעֶגְלָה,
 וּמִשׁוֹם זֶה וְאֵל קִיָּן וְאֶת מִנְחָתוֹ לֹא שָׁעָה.

וַחֲרִי נִתְבָּאָר בְּהַקְדוּשׁ פְּרוּךְ הוּא עֲלֵיהֶם וְרַחֲמָיו
 עַל כָּל מַעֲשָׂיו, וְנֵאמַר בּוֹ כִּי לֹא אֶחָפִיץ
 בְּמוֹת הַמָּוֶת, וְקִבַּל אוֹתָם, כָּל שֶׁבֵן אֶת קָרְבַּן קִיָּן?
 אֵלֶּא שֶׁהִיָּה רְצוֹנוֹ לְרַע כְּמוֹ שְׁנֵאמַר, אֲבָל הַכֹּל
 הִיָּה רְצוֹנוֹ בְּקָרְבָּנוֹ לְקָרֵב הַשְּׂכִינָה, לְאוֹתוֹ שְׁנֵאמַר
 בּוֹ וְעַתִּיק הַיָּמִים יוֹשֵׁב לְבוֹשׁוֹ כְּשֶׁלֶּג לָבֵן וְשִׁעָר
 רֵאשׁוֹ כְּצֶמֶר נָקִי. בְּמָה? בְּאוֹתוֹ שֶׁהַקָּרִיב מִכְּבוֹרוֹת

צאנו ומחלבהן, ומשום זה וישע יהו"ה אל הכל,
והרי נתבאר.

ומיד שלא התקבל קרבנו של קין, ויחר לבין
מאד, ויאמר יהו"ה לבין למה חרה לך
שלא מתקבל קרבנד? אם תיטיב מעשיך בנגול
- שאת לך בעולם ותתקבל בתשובה, ואם לא -
לפתח חטאת רבין. אמר רבי אלעזר: פאן לא
צריך לבסות את הסוד מה זה שא"ת, ולא באנו
לדרש בפסוק הזה, אלא ששאת זה הוא משא,
ובהפוך אותיות שא"ת הוא אש"ת. פאן רמו
שעבר על ואל אשת עמיתך לא תתן שכבתך כו',
שפא על תאומתו של הכל, וזהו ויקם קין אל
הכל, קם על תאומתו, ואחר כך חרג את בעלה,
כמו המצרי, וסוד הדבר - ויפן פה וכה, ואמרו
הראשונים מה זה ויפן פה וכה? אלא ראה מה
עשה בבית (דף קיג ע"א) ומה עשה בשדה, ואין שדה
אלא אשה, כמו שנאמר כי בשדה מצאה, זהו
שפתוב ויהי בהיותם בשדה. ויפן פה וכה,
הסתכל אם תיה בו מצד הטוב, שלפעמים נפרד

טוב מרע, ומשם הם הגרים, ומשום זה הסתכל
מכל צד עד ששנים רבוא ולא ראה שם גר שיוצא
ממנו, ויך את המצרי.

אחר כך מה פתוב? ואם לא תיטיב, אל תקרי
ואם אלא ואם, שהוא יתר שאת ויתר עז.
לפתח חטאת רבין, מה זה רבין? אלא כי תראה
חמור שנאף רבין וכו', שהוא לא יכול לשאת על
פתחו חמרת התורה, לא יכול לשאת על המלכות
בגלות, וחדלת מעזב לו, פאן הראה לקיז
שעתידים ישראל להיות ברחק בגלות, עני ורכב
על חמור, שיהיו בחמור, שמשאו על פתחו מעל
המם בגלות ומכבוד המלאכה, וזהו רבין תחת
משאו - בגלות, ובני קיז שיהיו עשירים וחוקים
במלכים בחזק רב, ומשום זה אמר אם תיטיב
שאת, הלא אם תיטיב להיות שאת לעניי ישראל,
שהם כבדים במשא כבד (וכברו ממני), אני אסכל את
בניך בעולם ומאריך עליהם, ואם לא - לפתח
חטאת רבין, לשער הגיהנם נפתחה, לטל נקמה
ממך ומבניך.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן: בְּרוּךְ בְּנֵי לְעֵתִיךְ תְּיָמִים, שְׁהָרִי
רוּחַ הַקֹּדֶשׁ הַתְּעוֹרְרָה אֵלֶיךָ לְגִלּוֹת בְּאֵן
חַדוּשִׁים שְׁלֹא נוֹדְעוּ עַד עֵתָה. אָמַר: וַדַּאי זָהוּ קוֹל
דְּמֵי אַחִיךָ צַעֲקִים אֵלַי, אוֹתָם דְּמִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל,
שְׁעֵתִידִים לְגִזּוֹל אוֹתָם בְּנֵי קִוָּן, עָרַב רַב, תַּחֲיִיבִים
הַרְשָׁעִים בְּגִלּוֹת, וְזָהוּ כִּי מְלֹאָה הָאָרֶץ חָמָס
מִפְּנִיָּהֶם, וְזָהוּ הַהֲרָג שֶׁל קִוָּן אֶל הַכֹּל, שְׁעֵנִי חָשׁוּב
בְּמֵת.

וַיְהִי ^(דף קיג ע"ב) מִקֵּץ יָמִים וָגו', פָּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן
וְאָמַר: מַה זֶה מִקֵּץ יָמִים? אֵלֶּה מֵאוֹתוֹ
מְקוֹם שְׁעֵתִיד לֹאֵר בּוֹ קִין כָּל בְּשָׂר בָּא לְפָנַי, קִין
שֵׁם לַחֲשָׁד, וְתַרְגָּם יוֹנְתָן בֶּן עֲזִיָּאֵל, קִין כָּל בְּשָׂר
- הַמְּחַבֵּל שֶׁל כָּל בְּשָׂר, מְלֹאָכֵי חַבְלָה. רָאָה
שְׁעֵתִידִים לְצֵאת מִמֶּנּוּ מְחַבְלִים בְּרָמִים, שֶׁהֵם
יִשְׂרָאֵל, שְׁנֵאֲמַר בָּהֶם כִּי בָרָם יְהו"ה צָבָאוֹ"ת בֵּית
יִשְׂרָאֵל, בְּגִלּוֹל כָּךְ וְאֵל קִין וְאֵל מִנְּחָתוֹ לֹא שָׁעָה,
וְרָאָה שְׁעֵתִידִים לְצֵאת מִהַכֹּל כְּפֹה צְדִיקִים, בְּגִלּוֹל
זֶה וַיִּשַׁע יְהו"ה אֶל הַכֹּל וְאֵל מִנְּחָתוֹ.

וְהָרִי בַשָּׁעָה שְׁנוּלָד קִיז, נְאֻמֵּר בּוֹ קִנִּיתִי אִישׁ אֶת
 יְהו"ה, וְלֹא הָיָה כִּי, מִשּׁוֹם שְׁלֹא הִתְבַּשְּׂמָה,
 וְהִנָּחַשׁ הַקָּשָׁה הַטִּיל בָּהּ זִהְמָה שֶׁל הַדִּין הַקָּשָׁה,
 וּמִשּׁוֹם זֶה לֹא הִתְבַּשְּׂמָה, וּכְשֶׁקִּינַן מִצַּד הַנְּקִיבָה יֵצֵא
 תְּקִיף קָשָׁה בְּדִינוֹ, כִּיזוֹן שְׁוֵה יֵצֵא, הִיא נִחְלָשָׁה
 וְנִתְבַּשְּׂמָה אַחֲרֵי זֶה, וְהוֹצִיָּאָה אַחֵר יוֹתֵר מִבְּשָׁם,
 וְעָלָה הָרֵאשׁוֹן שְׁתֵּיהֶן תְּקִיף קָשָׁה עַל הָאֶחֶר, שְׁתֵּרֵי
 כָּל הַדִּינִים הִתְעוֹרְרוּ עִמּוֹ.

בֵּא וּרְאֵה מַה כָּתוּב? וַיְהִי בְּהִיוֹתָם בַּשָּׂדֶה, בַּשָּׂדֶה
 שְׁנוּדָע לְמַעְלָה, שֶׁנִּקְרָא שָׂדֶה שֶׁל תְּפוּחִים,
 וְנִצַּח הַדִּין הָיָה אֶת אֶחָיו, מִשּׁוֹם שְׁתֵּיהֶן קָשָׁה מִמֶּנּוּ,
 וְהַכְּבִיעַ אוֹתוֹ וְהִטְמִין אוֹתוֹ תַּחְתָּיו, עַד שֶׁהִתְעוֹרַר
 הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְהִעֲבִירוֹ מִלְּפָנָיו, וְשָׁקַע אוֹתוֹ
 בְּנִקְבַת תְּחוּם רַבָּה, וְכֻלַּל אֶת אֶחָיו בַּשְּׁקוּעַ שֶׁל הַיָּם
 הַגָּדוֹל שְׁמִבְשָׁם אֶת הַדְּמָעוֹת הָעֲלִיזוֹת.

וּמֵהֶם יוֹרְדוֹת הַנְּשָׁמוֹת לְעוֹלָם, אִישׁ כְּפִי דְרָכּוֹ,
 וְאֵף עַל גַּב שְׁהֵם טְמִירִים, מִתְבַּשְּׂמִים זֶה
 עִם זֶה וְנִעְשִׂים גּוֹף אֶחָד, וּמִהֲגוֹף הָיָה יוֹרְדוֹת

נְשָׁמוֹת שֶׁל הַרְשָׁעִים עֲזִי הָרוּחַ, הָאֵם עוֹלָה בְּדַעְתָּךְ
 מִשְׁנִיָּהֶם יַחַד? לֹא, אֲלֵא אֶחָד לְצַדּוֹ וְאֶחָד לְצַדּוֹ.
 אֲשָׁרֵי הֵם הַצְּדִיקִים שֶׁשׁוֹלְפִים נְשָׁמוֹתֵיהֶם מִהַגּוֹף
 הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה שֶׁנִּקְרָא אָדָם, שְׁכוּלֵל הַכֹּל, הַמָּקוֹם
 שֶׁהַכְּתָרִים וְהַעֲטָרוֹת הַקָּדוֹשׁוֹת ^(דף קיד ע"א) מִתְּחַבְּרִים
 שָׁם בְּצִרּוֹר הָאֲשָׁכוּל.

(נ"א) וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים וַיָּבֵא בִּזְנוֹ, מַה זֶה מִקֵּץ יָמִים?
 אֲלֵא מֵאוֹתוֹ שֶׁעָתִיד לְהֵאמֹר בּוֹ קֵץ כָּל בָּשָׂר
 בָּא לְפָנָי, וּמִשׁוֹם זֶה וְאֵל קֵץ וְאֵל מִנְחָתוֹ לֹא שָׁעָה.
 וְעוֹד מִקֵּץ יָמִים, וְלֹא אָמַר מֵרֵאשִׁית יָמִים, אֲלֵא
 מִהַשִּׁירִים שָׁלוֹ וְלֹא מִן הַיְּפֵה, כְּאָדָם שֶׁבָּא עָנִי
 לְשַׁעַר שָׁלוֹ וּבִזְמַן שֶׁהוּא תֵּאבֵל לְאֵכֵל, כְּדִי שֶׁלֹּא
 לָתֵת לוֹ מִהַיְּפֵה שֶׁבַמְּאֵכֵלִים, לֹא רוּצָה לָתֵת לוֹ
 דָּבָר אַחֵר שֶׁאֵכֵל אֶת הַיְּפֵה מִהַכֹּל, כִּינֵם אֶת אוֹתוֹ
 שֶׁהוּא בְּסוֹף וְנָתַן לְעָנִי הַזֶּה שֶׁהִתְיַאֵשׁ מִמֶּנּוּ. אָמַר
 לוֹ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, לְכֹלֵב תִּזְרְקוּ אוֹתוֹ, וּמִשׁוֹם
 זֶה וְאֵל קֵץ וְאֵל מִנְחָתוֹ לֹא שָׁעָה, אֲכָל הַכֹּל לֹא
 הַקָּרִיב אֲלֵא מִהַיְּפֵה שֶׁל הַכֹּל, זֶהוּ שֶׁפְּתוּב וְהַכֹּל
 הֵבִיא גַם הוּא מִכְּבוֹדוֹת צִאָנוּ.

וּמַחְלֵבֶהֶן, לֹא הִקְרִיב אֶלֶּא שִׁירִים, וּמִשּׁוּם זֶה
 וַיִּשַׁע יְהו"ה אֶל הַכָּל וְאֵל מִנְחָתוֹ וְאֵל
 קִיּוֹן וְאֵל מִנְחָתוֹ לֹא שָׁעָה, וַיֹּאמֶר יְהו"ה לְקִיּוֹן לָמָּה
 חָרָה לָךְ וְלָמָּה נָפְלוּ פָנֶיךָ, הֲלוֹא אִם תִּיטִיב שְׂאֵת.
 אָמַר לוֹ, אִם אַתָּה תִּיטִיב מִעֲשִׂיךָ - שְׂאֵת, יִתְעַלָּה
 קַרְבְּנֶךָ, וְאִם לֹא תִיטִיב מִעֲשִׂיךָ - לִפְתַּח חֲטָאֵת
 רַבִּין, שִׁיפְרַע מִמֶּךָ. נֵאמַר כָּאֵן רַבִּין, וּבְמָקוֹם אַחֵר
 כְּתוּב כִּי תִרְאֶה חֲמוֹר שֶׁנֶּאֱדָר רַבִּין תַּחַת מִשְׁאוֹ כּוֹ'
 לֹא תִרְאֶה אֶת חֲמוֹר אַחִיד, זֶה קִיּוֹן שֶׁהוּא רוֹבֵץ
 מִכַּבֵּד עֲוֹנוֹ, וְאִם לֹא רוֹצֵה לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה,
 וְחֲדַלְתָּ מֵעֲזוֹב לוֹ, שְׁלֹא עוֹשֶׂה מַעֲשֵׂה אַחִיד, וְאִם
 חוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, עֲזוֹב תֵּעֲזוֹב עִמּוֹ. מָה עֲשֶׂה הַכָּל?
 קָם עָלָיו וְהִפִּילוֹ לְאָרֶץ, וְאַחֵר כָּדָּ קָם קִיּוֹן וְהִרְגֵנוּ,
 שָׁכַן כְּתוּב וַיָּקָם קִיּוֹן אֶל הַכָּל אַחִיו וַיִּתְרַגְּמוּ,
 וּמִשּׁוּם זֶה אָמַר בֶּן סִירָא, טוֹב לָרַע אֵל תַּעֲשֶׂה,
 וְלֹא יִגִּיעַ אֵלֶיךָ רָע.

וַיֹּאמֶר יְהו"ה לְקִיּוֹן אִי הַכָּל אַחִיד כּוֹ', אָמַר רַבִּי
 שְׂמַעְוֹן: וְכִי לֹא הָיָה יוֹדֵעַ תְּקַדּוֹשׁ כְּרוּךְ
 הוּא אֵיפֹה הָיָה הַכָּל שְׁשׂוּאֵל אוֹתוֹ, וְהָרִי אֵין

מכסה ממנו דבר, כמו שנאמר אם יסתר איש
 במסתרים כו'? אלא אוי לבני אדם הטפשים,
 אטומי הלב, סתומי העינים, שעליהם נאמר עינים
 להם ולא יראו, באור של התורה, אלו אותם
 בהמות שלא מסתכלים ולא יודעים אלא בתבן
 של התורה, שהיא קלפה מבחוץ ותמוץ שלה,
 שנאמר בהם מוץ ותבן פטורין מן המעשר,
 שהתכמים של התורה, בעלי הסודות, זורקים
 התבן ותמוץ החיצונים, ואוכלים את החטה של
 התורה שהיא מבפנים, עשרים ושתים האותיות
 של התורה שעולות להשבון חט"ה.

בא וראה, אלו הבהמות חושבים ששאל אותו
 הקדוש ברוך הוא אי"ה הכל אחיד, כמי שלא
 ידע איפה הוא, אלא אי"ה, הוא שהסתלק מן
 אדנ"י, שהוא א' אהי"ה האם העליונה אנכי, י'
 יהו"ה שעולה עמה לדון את בני. בגלל זה
 בשהסתלקה אי"ה מן אדנ"י, נשאר ד"ן, בגלל זה
 אי"ה הכל אחיד, ויאמר לא ידעתי השמר אחי
 אנכי?! לא ידעתי ששכינה, שהיא אנכי, עמו שם,

א"י שְׁהִתְעַלָּה הָאֵם וְהִבֵּן אֶל הַחֲכָמָה לְפָל מִמֶּנּוּ
נִקְמָה, וְלָמָּה אֶל הַחֲכָמָה? מִשּׁוּם שֶׁהָאָדָם הָעֲלִיּוֹן
הוּא שֶׁנִּבְרָא אָדָם תַּחְתּוֹן בְּדַמוֹתָיו.

וַיֹּאמֶר קוֹל דְּמֵי אַחִיךָ צִעֲקִים אֵלַי, מַה זֶה דְּמֵי?
דָּם הָיָה צָרִיךְ לְהֵיוֹת! אֵלֶּא מַה זֶה דְּמֵי?
ד"ן כְּחֻשְׁבוֹן דְּמ"י, וְזֶהוּ דָן אֲנֹכִי וְאַחֲרַי כֵּן יֵצְאוּ
בְּרַכּוּשׁ גָּדוֹל. וְעוֹד, מַה זֶה קוֹל דְּמֵי? קוֹל דָּם הָיָה
צָרִיךְ לְהֵיוֹת! אֵלֶּא תִרְגַּם אוֹנְקָלוֹס, קוֹל זְרַעֵיזוֹתָיו
שְׁעֵתִידִים לָצֵאת מֵאַחִיךָ, אוֹתָם שְׂשִׁים רַבּוּא
שְׁעֵתִידִים לָצֵאת מִהֶבֶל, בְּאוֹתוֹ שֶׁנֶּאֱמַר כּוּן בְּשֵׁנֶם
זֶה הֶבֶל, כֵּלָם צוֹעֲקִים מִן הָאָדָמָה. כָּאֵן רָמּוּ עֲנוּי
תְּדִין וְעוֹנוֹת ^(דף קיד ע"ב) תְּדִין וְחָמֶם וְשׁוֹד וְשֶׁכֶר שְׁעֵתִידִים
כֵּינִי קִיֵּן לַעֲשׂוֹת כִּבְנֵי הַקְּדוֹשׁ כְּרוּךְ הוּא, וְזֶהוּ קוֹל
דְּמֵי אַחִיךָ, אַחִיךָ נִקְרָא מִצַּד אוֹתָם שֶׁנֶּאֱמַר כָּהֵם
הִרְגוּ אִישׁ אֶת אָחִיו.

(נ"א) וַיֹּאמֶר יְהו"ה אֶל קִיֵּן אֵי הֶבֶל אַחִיךָ, אָמַר רַבִּי
שְׂמַעוֹן, וְכִי לֹא הָיָה יוֹדֵעַ הַקְּדוֹשׁ כְּרוּךְ הוּא
אִיפֹה הֶבֶל שְׁתָּיָה שׁוֹאֵל אֵיפֹה הֶבֶל אַחִיךָ? וְכִי הוּא

לא תִּיהָ יוֹדֵעַ שֶׁהַקְּדוֹשׁ פָּרוּךְ הוּא אֵין דְּבַר מְכַסֶּה
 מִמֶּנּוּ, אֲפֹלוּ מִחֲשֶׁכֶת הַלֵּב, כֹּל שֶׁכֵּן דְּבַר שֶׁל
 הָעוֹלָם, שֶׁאָמַר לֹא יִדְעֵתִי הַשֹּׁמֵר אֶחָי אָנֹכִי? אֵלֹא,
 אֵין לְטַפְּשִׁים אֲטוּמֵי הַלֵּב, וְעֵינַיִם לָהֶם וְלֹא
 מִסִּתְּפָלִים אֵלֹא בַּתְּנֵן לְאֹכֵל מִמֶּנּוּ בַּבְּהֵמוֹת,
 שֶׁחֲכָמִים שֶׁמְּפִירִים בַּחֲטָה שֶׁל הַתּוֹרָה, שֶׁהִיא
 עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת בְּחֶשְׁבֹּן תַּפְ"ה, אֵלוּ
 זוּרְקִים הַתְּנֵן מִן הַתּוֹרָה, וְאוֹכְלִים אֶת הַחֲטָה שֶׁל
 הַתּוֹרָה מִבְּפָנָיִם. עוֹד אֲרָאָה לָכֶם סוּדוֹת מְפִירִים
 בְּפֶסוּק זֶה, בְּזִמְנֵן שֶׁחָרַג קִיֵּן אֶת הַבֵּל, עָלָה א"י מִן
 אֲדֻנִּי וְנִשְׁאָר ד"ן, א' הוּא אָנֹכִי, הָאֵם הָעֲלִיזָנָה,
 י' יְהו"ה שֶׁל יוֹדֵי"ן אֲפֹא, שֶׁעָלוּ לְתַבְעֵ דִין עַל פְּנֵם
 שֶׁהוּא הַבֵּל, וּמִשּׁוֹם זֶה אָמַר הַקְּדוֹשׁ פָּרוּךְ הוּא אֵין
 הַבֵּל אֶחָיָד.

בְּאוֹתוֹ הַזִּמְנֵן הוּא אָמַר לֹא יִדְעֵתִי הַשֹּׁמֵר אֶחָי
 אָנֹכִי. רָאָה הַקְּדוֹשׁ פָּרוּךְ הוּא שֶׁלֹּא
 הַזְּכִיר י', אֵלֹא א' שֶׁהוּא אָנֹכִי, אָמַר לוֹ קוֹל דְּמִי
 אֶחָיָד צִעֲקִים אֵלַי, דִּם אֶחָיָד תִּיהָ צָרִיךְ לְהִיּוֹת, מַה
 זֶה דְּמִי? אֵלֹא זֶה דִּם י'. וְעוֹד דְּמִי הוּא ד"ן בְּחֶשְׁבֹּן

שְׁנֵשָׂאָר מִן אֲדֻנִי, וְהִכַּל אֲמַת, שְׁשֻׁלְשָׁה שְׁמוֹת
 כְּלוּלִים בְּאוֹתוֹ שֵׁם, הָאֵב הָאֵם וְהַבֵּת, שֶׁהֵם יְהו"ה
 אֵהי"ה אֲדֻנִי, מִשּׁוֹם שֶׁהִכַּל הָיָה דְמוּת שֶׁל אָדָם
 שְׁלִמְעֵלָה שֶׁהוּא הָעֶמּוּד הָאֲמֻצָּעִי, וְהוּא הַקּוֹל
 שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ קוֹל דְּמִי אֲחִידָּ. וַיֵּשׁ סוּד אַחֵר, קוֹל
 דְּמִי? קוֹל דָּם הָיָה צָרִיד לְהִיזוֹת, אֵלָּא תְרַגְּם
 אוּנְקָלוּס, קוֹל דָּם זְרַעִיזוֹת שְׁעֵתִידִים לְצֵאת
 מֵאֲחִידָּ, וְהֵם שְׁשִׁים רַבּוּא.

בְּאוֹתוֹ זְמַן שֶׁרָאָה שְׁתַּחֲמָא הָיָה הָיָה תְלוּי בְּמִקּוֹם
 עֲלִיּוֹן, תְּרַהַר בְּתַשׁוּבָה, וְאָמַר גְּדוּל עוֹנֵי
 מִנְשׁוּא, הֵן גִּרְשָׁת אֶתִי הַיּוֹם מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה
 וּמִפְּנִיךָ אֶפְתֵּר וְהִיִּיתִי נָע וְנָד בְּאֶרֶץ וְכו'. כֵּן גִּרְמוֹ
 גְּלוּל הָרְשָׁעִים שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וּבִכֵּן רָאִיתִי רְשָׁעִים
 קְבָרִים וּבָאוּ וְכו'. וְזֶהוּ הֵן גִּרְשָׁת אֶתִי הַיּוֹם - זֶה
 גְּלוּל רֵאשׁוֹן, וְהִיִּיתִי נָע - זֶה גְּלוּל שְׁנִי, וְנָד - זֶה
 גְּלוּל שְׁלִישִׁי, וְזֶהוּ סוּד עַל שְׁלֻשָׁה פְּשָׁעֵי יִשְׂרָאֵל,
 אֵם שָׁב בְּתַשׁוּבָה בְּשֻׁלְשָׁה גְּלוּלִים - יָפָה, וְאֵם לֹא
 - כְּתוּב בּוֹ וְעַל אֲרַבְּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ, לֹא מִחֲזוּר
 אוֹתוֹ בְּנוֹף אַחֵר, אֵלָּא יָד לְיָד לֹא יִנְקָה רָע, וְכֵן

הוֹלֵךְ נֶעַ וְנָדַד עַד שְׁשִׁים רְבּוּא, וְלִכְלֹ אֶחָד כְּפִי כַחוּ,
שָׁל אוֹתוֹ שְׁהוֹרֵג כְּהוֹ, הַקְּדוֹשׁ כְּרוּךְ הוּא נוֹטֵל מִמֶּנּוּ
בְּקָמָה. (ע"כ בספר אחר).

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: אִם בֵּן, כְּשֶׁנּוֹדַע שָׁפַל הַצָּרוֹת
הִלְלוּ יְהוָה בְּגִלּוֹת הָאֲחֵרוֹנָה, לָמָּה נֶאֱמַר
קִנִּיתִי אִישׁ אֶת יְהוָה? אִם תֹּאמַר כְּשֶׁבִיל קִנִּיתִי
שְׂפִי צָא מִמֶּנּוּ וְרַע מִעֲלָה, אַחֵר שֶׁהוּא יִתְכַבֵּם,
יִתְעוֹרְרוּ בְּנֵי בָּנֵי לְהַחֲרִיב אֶת הָעוֹלָם, וּמִהֵם קוֹל
דְּמֵי אַחִיךָ צוֹעֲקִים, וְהוּ שְׂפָתוֹב מִשׁוֹר עֲנִיִּים
מֵאֲנֻקַּת אֲבִיוֹנִים כּו'.

אָמַר לוֹ רַבִּי שְׁמַעוֹן: בְּנֵי, בָּנֵי הָיָה מִצַּד הָעֵיץ שָׁל
טוֹב וְרַע, וְהַתְּפִשְׁטוֹת הַטּוֹב הָיְתָה בְּגִלְגּוֹל
עַד קִנִּיתִי חוֹתֵן מִשָּׁה, מִשָּׁם וְאֵילָף הַתְּפִשְׁטוֹת הָרַע,
וּמִשׁוֹם שֶׁהָרָאָה לוֹ הַקְּדוֹשׁ כְּרוּךְ הוּא מֵה
שְׁעֵתִידִים לַעֲשׂוֹת בְּנֵיו לְיִשְׂרָאֵל בְּכָל דּוֹר וְדוֹר,
שֶׁהַכֹּל הוּא הָרָאָה לוֹ, הוּא אָמַר גְּדוֹל עוֹנֵי מִנְשׂוּא,
וּמִנֵּין לָנוּ שֶׁהָרָאָה לוֹ אֶת גְּלִגּוֹלוֹ בְּכָל דּוֹר וְדוֹר?
וְהוּ שְׂפָתוֹב הֵן גְּרִשְׁתָּ אוֹתִי הַיּוֹם מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה

וּמִפְּנֵי אֶסְתֵּר וְהֵייתִי נָע וְנָד בְּאֶרֶץ, נָע וְנָד וְדָא, כָּאֵן רֹמֹז אֶת גְּלָגוּלוֹ וְשָׁל בְּנִיו. זְהוּ שְׁפָתוֹב וּבְכֵן רְאִיתִי רְשָׁעִים קְבָרִים וְכָאוּ, וְחָרִי בְּאֶרְנוֹ אוֹתָם וּמִשְׁלָם לְשִׁנְאָיו וְכו'. הֵן גִּרְשָׁתִי אוֹתִי - זֶה גְּלָגוּל רֵאשׁוֹן, הַיּוֹם - כְּמוֹ אוֹתוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ הַיּוֹם אִם בְּקִלּוֹ תִשְׁמָעוּ, וְהֵייתִי נָע וְנָד - שְׁנֵי גְּלָגוּלִים אַחֲרֵי, אֶסְתֵּר - כָּאֵן רֹמֹז וַיֹּאמֶר אֶסְתֵּרָה פְּנֵי מֶהֱם כּו', וְהֵן כָּל אֵלֶּה יִפְעַל א"ל פְּעָמִים שְׁלוֹשׁ עַם גָּבַר, וְעֲלִיָּהֶם נֶאֱמַר עַל שְׁלֹשָׁה פְּשָׁעֵי יִשְׂרָאֵל, וְעַל אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֵנוּ, שְׁלֹשׁ מַחְזִיר אוֹתָם לְגוֹף רְבִיעִי וְלֹא בְּנֵאֱלֹה רְבִיעִית, אֵלֶּה נֶאֱמַר בְּיִשְׂרָאֵל יְהו"ה בְּדָד יִנְחֵנוּ וְאִין עִמּוֹ אֵל גָּבַר, בְּגִלְלֵל זֶה פְּרִשׁוּתָהּ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה אִין מְקַבְּלִים גָּרִים לְיַמּוֹת הַמִּשְׁחָת.

וְעוֹד ^(דף קטו ע"א) אִי הֶבֶל אַחִידָה, כֹּא וְרֵאָה, שְׁתִּי הָאוֹתִיזוֹת תִּלְלוּ שְׁמַעְתִּי שְׁלִמְקוֹם עֲלִיזוֹן הָיוּ עוֹלוֹת, א"י א' אֶמוֹן מִפְּלֹא וּמִכֶּסֶת, י' מַחְשָׁבָה, שְׁבַמְקוֹם הָיָה חֲטָאוֹ אָדָם וְהֶבֶל, וְנֶאֱמַר שְׁהֵם א' בְּתֵר עֲלִיזוֹן, י' מַחְשָׁבָה, לְמַעְלָה לְמַעְלָה תִּתְעַלָּה

החטא הוה. אמר לו רבי אלעזר: אבא, והרי כמה
 מחשבות הן; השכינה נקראת מחשבה, והיא י' מן
 אדנ"י וחכמה מחשבה, וכתר שהיא א' מן אדנ"י
 מחשבה, וכמה מחשבות הן זו למעלה מזו וזו על
 גב זו, והו' שכתוב כי גבה מעל גבה שומר ונגבהים
 עליהם, ולמעלה מכלן המחשבה הנסתרת של כל
 הנסתרים, עליונה על כל העליונים, שאין מחשבה
 אחרת למעלה ממנה, וכמה מחשבות הן לבושים
 זו לזו, והוא נודע שלא חטא אלא במחשבה שהיא
 לבוש, והו' שכתוב ואירא כי עירום אנכי ואחבא.
 נאמר באדם ואחבא, ונאמר במשה ויסתר משה
 פניו.

אמר רבי שמעון: פני, בודאי בכל חטא אדם,
 במחשבה שהיא לבוש, ובמחשבה שהיא
 מבפנים, ומשום זה אמר למשה בזמן שאמר
 ה'ראני נא את כבודך, אמר, כי לא יראני האדם
 וחי, שאם זכה שיראני, וחי לעולם, ומשום זה
 אמר לו לא תוכל לראות את פני, ואינם הפנים
 באן, אלא הפנים שלא נראים, במקום שנודע

עַלֵּת הָעֲלוֹת וּבַמָּקוֹם שֶׁהִתְנַלְּתָה, וְחָטְאוּ שָׁל אָדָם
 גַּרְם שָׁלֹא יִכַּל מִשָּׂה לְהִסְתַּכֵּל בּוֹ, כָּל שֶׁכֵּן אַחֲרַי,
 שֶׁעַלֵּת הָעֲלוֹת הִסְתַּלַּק מִהַמְחַשְׁבָּה שֶׁחָטָא בָּהּ
 אָדָם, וּמִשׁוֹם זֶה עֵינַי לֹא תִשׁוּרְהוּ, וּמִחַשְׁבָּה לֹא
 תִּכְיָלְהוּ, וְלֹא יִכּוֹלָה לְהַשִּׁיג אוֹתוֹ, שֶׁהוּא חַי
 חַיִּים, וּבַמָּקוֹם שֶׁהוּא שׁוֹרָה אֵינִי שָׁם מִיָּתֵהּ,
 וְהַמְחַשְׁבָּה שֶׁהִסְתַּלַּק מִמֶּנָּה בְּיָדַי הִיא חֲכָמָה.
 הַלְבוּשׁ לְחֲכָמָה הִסְתוּמָה, בְּיָדַי בָּהּ חָטָא אָדָם,
 וּמִשׁוֹם זֶה נֶאֱמַר בּוֹ כִּי עִירוֹם אֲנִכִּי וְאַחֲבֵא.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: וְהָרִי מִכָּאן מִשְׁמַע שָׁלֹא חָטָא
 בַּמְחַשְׁבָּה הָעֲלִיּוֹנָה, אֶלֶּא בְּאוֹתָהּ שֶׁהִיא
 לְבוּשׁ מִמֶּנָּה, וְהוּא נִשְׂאָר בְּאוֹתָהּ (דף קטו ע"ב) שֶׁהִיא
 מִבְּפָנִים, בַּמַּחַ בְּלִי קַרְקֶפֶת, וּמִשׁוֹם זֶה וְאִירָא,
 שֶׁהַיְדוּעוֹעַ מֵאוֹתָהּ שְׁלֵפָנִים מִהַמְחַשְׁבָּה הִסְתוּמָה
 שֶׁהִיא עַלֵּת הָעֲלוֹת. אָמַר לוֹ רַבִּי שְׁמַעוֹן: בְּנִי,
 בַּמְחַשְׁבָּה שֶׁהִיא הַמַּחַ אֵף כִּי חָטָא, שְׁזָרַע יָצָא
 מִשָּׁם, שֶׁהוּא הַמַּעֲיִן שֶׁל עֵץ הַחַיִּים, שֶׁהוּא אוֹר
 קְדָמוֹן וְאוֹר צַח וְאוֹר מְצַחֲצַח, שְׁלֵשׁ טַפּוֹת שְׁנַרְמֹזוּ
 בִּי הָעֲלִיּוֹנָה, הַקּוּץ שְׁלֵמְעֵלָה וְהַקּוּץ שְׁלֵמְטָה,

וְעַצֶּם הִי' בְּאִמְצָע, וְעַרְב שָׁם חֲשָׁד שְׁהַפְסִיק בֵּין
עֲלֵת הָעֲלוֹת לַמַּח הַנְּסֻתָּה, וּמִשׁוּם זֶה כִּי לֹא יֵרְאֵנִי
הָאָדָם וְחִי, עַד שְׁאוֹתוֹ הַחֲשָׁד יַעֲבֹר מִשָּׁם, וְזֶהוּ
הַסּוּד כִּי אִם עֲוֹנוֹתֵיכֶם הָיוּ מִמְּדָלִים בֵּינְכֶם וּבֵין
אֱלֹהֵיכֶם, וּמִשׁוּם אוֹתוֹ חֲשָׁד, אִין הַמַּחֲשָׁבָה יִכּוֹלָה
לְחַשֵּׁיג שָׁם, כָּל שְׂפֵן הָעֵינֹן, עַד שְׁעוֹבֵר מִשָּׁם אוֹתוֹ
הַחֲשָׁד, וּבְמֹתוֹ לְמַטָּה יֵשׁ עֲנַן חֲשָׁבָה, שֶׁנֶּאֱמַר כֹּה
סִבְתָּה בְּעֲנַן לְךָ כו'.

הַזֹּדֵעֵזֶע רַבִּי אֶלְעָזָר וְכֹל הַחֲבֵרִים, וְהַזֹּדֵעֵזֶעוּ
הַזֹּקְנִים בְּעֲלֵי הַיְשִׁיבָה. אָמַר רַבִּי
אֶלְעָזָר: עַד עַכְשָׁיו לֹא יָדַעְתִּי שְׁחַמְאוּ שָׁל אָדָם כֶּךָ
הָיָה עֲלִיזוֹן, שְׁחַנִּיעַ לְמָקוֹם הָעֲלִיזוֹן שָׁל כָּל
הָעֲלִיזוֹנִים. אָמַר: אָבִא, יֵתֵן לִי רְשׁוֹת לְשֹׂאֵל אֵף עַל
גַּב שְׁלֹא נִתְּנָה רְשׁוֹת לְכֹל אָדָם לְשֹׂאֵל, כָּל שְׂפֵן
לְדַעַת. אָמַר לוֹ: אָמַר בְּנִי, שְׁחַרֵי רְצוֹן נִמְצָא,
וְהַרְשׁוֹת נִתְּנָה לְגִלּוֹת כָּל מַה שְׁיִכְלְנוּ לְדַעַת. אָמַר
לוֹ: אָבִא, נוֹדַע בְּשִׁבִיל אוֹתוֹ הַחֲשָׁד שְׁהַפְסִיק בֵּין
עֲלֵת הָעֲלוֹת לְבֵין הַמַּחֲשָׁבָה הַנְּסֻתָּרָת, שְׁעֲלֵת עַל
כָּל הָעֲלוֹת לֹא הִשְׁתַּתַּף בְּשׁוּם מַחֲשָׁבָה נְסֻתָּרָת,

כָּל שֶׁכֵּן גְלוּיָהּ, וְלֹא בְשׁוּם אֹר גְּנוּז וְנִטְמֵיר וְקִדְמוֹן
 וְצַח וּמְצַחְצָח. אָמַר: וַדַּאי כִּךָּ הוּא, שְׂאֵם הָאֹרֹת
 הִלְלוּ וְהַמְחַשְׁבוֹת הָיוּ מִמֶּנּוּ, לֹא הָיָה יָכוֹל הַחֲשֵׁךְ
 לְהַפְרֵד, אֲבָל עֲלֵת עַל כָּל הָעֲלוֹת הוּא עַל כָּל
 הָאֹרֹת הַגְּנוּזִים וְהַנְּסֻתִים כִּנְשָׁמָה בְּגוֹף, וְהָאֹר
 הַקִּדְמוֹן, אֵף עַל גַּב שֶׁהוּא נִסְתָּר וְגְנוּז וְהוּא קִדְמוֹן
 לְכָל הַסְּפִירוֹת וְלְכָל הָאוֹתִיּוֹת וְהַנְּקֻדּוֹת וְהַטְּעָמִים,
 כִּךָּ הוּא לְגַבֵּי עֲלֵת עַל כָּל הָעֲלוֹת כְּמוֹ גּוֹף
 לְנִשְׁמָה, שֶׁבְּעֲלֵת הָעֲלוֹת אֵין בּוֹ גְּנוּז וְלֹא צוּרָה וְלֹא
 דְמוּת וְלֹא שְׁתַּפּוֹת, וּבְמָקוֹם שֶׁהָעֵין לֹא שׁוֹלְטָת,
 מִי יָכוֹל לַעֲשׂוֹת דְּמִיּוֹן?

אַחַר שֶׁהִרְתָּר תִּשׁוּבָה אָדָם לְמַטָּה, תּוֹר הַלְבוּשׁ
 לְמַת, שֶׁהוּא הָאֵב, הַקַּרְקָפָת שֶׁל הַתְּפִלִּין,
 וְהַתְּחִיר הַמַּת, שֶׁהוּא הַחֲכָמָה, כָּאֵם, מִיָּד וַיַּעַשׂ
 יְהו"ה אֱלֹהִים לְאָדָם וְלֹאֲשֵׁתוֹ כְּתַנּוֹת עוֹר
 וַיְלַבְּשֵׁם, וְהֵם הַתְּפִלִּין שֶׁהֵם מֵעוֹר. כְּאוֹתוֹ זְמַן
 עֲמֻדָה תִּשׁוּבָה, שֶׁהוּא הָאֵם, כַּרְקָפָת הַתְּפִלִּין, עִם
 אָדָם לְהִגֵּן וּלְבַסּוֹת עָלָיו, שֶׁהָיָה עָרֵם, כְּמוֹ שֶׁהוּא
 כֶּסֶה עַל הַמַּת הָעֲלִיּוֹן. וּבְנֵי, כָּל מִי שֶׁמֵּנִיחַ תְּפִלִּין

בְּאֵלּוּ כִּסֶּה עַל הַמַּח הָעֲלִיּוֹן, וּמִשּׁוּם זֶה הַשְּׂכִינָה
הָעֲלִיּוֹנָה לֹא זָוָה מִמֶּנּוּ, וְסוּד הַדָּבָר - אִם עֲזוּנוֹת
הַשְּׂמֵר יָהּ אֲדֹנָי מִי יַעֲמֵד, מ"י יַעֲמֵד וַדָּא, שְׁהִיא
הָאִם הָעֲלִיּוֹנָה, הַתְּשׁוּבָה, הָרִי עֲמָדָה עִם הָאָדָם
הָעֲלִיּוֹן, וְהַשְּׂכִינָה שְׁהִיא תִּפְלָה שֶׁל יָד עִם הָאָדָם
הַתְּחִתּוֹן, הַשְּׂכִינָה הָעֲלִיּוֹנָה יִרְדָּה עִם אָדָם,
וְהַשְּׂכִינָה הַתְּחִתּוֹנָה עִם הַכֹּל, וְעִם כָּל (יה) בְּעֲלֵי
הַטְּהָרָה שְׂבָאִים מֵהֶם, וּמִשּׁוּם זֶה וַתִּלְכְּנָה שְׁתֵּי הַזָּנוּ.

מִיָּד שְׁחַטְאוּ יִשְׂרָאֵל בְּחַטָּא הָעֲגֹל מַה פָּתוּב?
וּבְפִשְׁעֵיכֶם שִׁלְחָה אִמְכֶם, שְׁנֹאמַר כָּהּ כִּי
אִם לְבִינָה תִקְרָא, הַשְּׁתִּלְחָה (וְהַשְּׁתִּלְקָה) מֵהֶם, וַתָּרֵם
מֵעַל הָאָרֶץ, שְׁלֹא יוֹרְדַת עֲלֵיהֶם אֱלֹא
(דף קטז ע"א)
בְּשִׁבְתוֹת וַיָּמִים טוֹבִים, וְנִשְׁאָרַת הַשְּׂכִינָה
הַתְּחִתּוֹנָה יְחִידָה לְמִשְׁתָּה, וְהַשְּׂכִינָה הָעֲלִיּוֹנָה יְחִידָה
לְמַעְלָה, וְחָרִי פִרְשׁוּהָ אִיכָה יִשְׁבָּה בָּרָד,
שְׁבַהתְּחִלָּה לֹא הִיְתָה הַשְּׂכִינָה הָעֲלִיּוֹנָה זָוָה מֵהֶם,
כְּמוֹ שְׁהַשְּׂכִינָה הַתְּחִתּוֹנָה. אֲשֶׁרִי הֵם בְּעֲלֵי
הַתְּשׁוּבָה שְׁמוֹרִידִים אוֹתָהּ עֲלֵיהֶם בְּכָל יוֹם וְשָׁעָה
וְרַנֵּעַ, וְלֹא זָוָה מֵהֶם בְּכָל מְקוֹם, שְׁעֲלֵיהֶם נֹאמַר

בְּהַתְּהַלְכְּךָ תִּנְחָה אוֹתְךָ כּו', וְאִין לָהּ עֲלֵיהֶם יוֹם
 יְדוּעַ כְּמוֹ שְׂאֵחָרִים, שְׁלֹא יוֹרֶדֶת עֲלֵיהֶם אֵלָּא
 בְּשִׁפְתוֹת וַיָּמִים טוֹבִים, אֲבָל בְּעֲלֵי תְּשׁוּבָה לֹא זָוָה
 מֵהֶם לְעוֹלָם.

וּמִשׁוּם זֶה, בְּנִי, אִ"י הֶבֶל אַחִידָה, אִם יִכְלְנוּ לֹאמַר
 א' י' מִן אַחִי"ה הָאִם הָעֲלִיזוּנָה, וְנִשְׂאָרוֹ
 ה' ה', וְנִאֲמַר עֲלֵיהֶן וַתִּלְכְּנָה שְׁתֵּייהֶן, כָּאִן חָטְא
 הֶבֶל, אָדָם חָטָא בִּי"ו מִן יְהו"ה וְהִסְתַּלַּק י"ו
 וְנִעֲשָׂה ו' י'. אֲמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: וַחֲרִי י' ו' הֵם י'
 לְמַעַלָּה ו' לְמַטָּה, מַה זֶה ו' י'? אָמַר: בְּנִי, כִּדְּזֶה
 וּדְאִי, שְׁחִטָּא הִזֶּה הוּא לְמַעַלָּה כְּאוֹת א'
 שְׁחִתְּעֵלְתָה בְּמַחֲשָׁבָה, שְׁחִיָּא י' הָעֲלִיזוּנָה, שְׁשָׁם
 עֲלֵת הָעֲלוֹת, וְנִשְׂאָרָה ו' י' כְּמוֹ זֶה: , וְעַל חֵי'
 הָעֲלִיזוּנָה נִאֲמַר כִּי יָדַע שְׁמִי, שֵׁם י', יִקְרָאֲנִי
 וְאֶעֱנֶהוּ. אֲשֶׁרִי הוּא מִי שְׁמוֹרִיד אוֹתוֹ כְּמַחֲשָׁבָתוֹ
 לְמַקוֹמוֹ, שְׁעַל תְּמַחֲשָׁבָה חִזוּ נִאֲמַר זֹאת תִּתּוֹרָה
 לְעֵלָּה לְמִנְחָה וְלַחֲטָאת וְלֶאֱשָׁם וְלִמְלוֹאִים וְלִזְבַּח
 הַשְּׁלָמִים.

וְלָמָּה נֵאמַר בָּאוֹת י' כִּי יֵדַע שְׂמִי? אֵלֶּיךָ, כִּמּוֹ
 שְׂאִין בָּאוֹת י' שִׁתְּפוֹת שֶׁל אוֹת אַחֶרֶת, כִּי
 אִין כּוֹ שִׁתְּפוֹת, שֶׁהוּא אֶחָד וְאִין שְׁנֵי לוֹ, אֶחָד בְּלִי
 חֲשִׁבוֹן, הוּא בָּרָא אֶת הַכֹּל וְאִין בּוֹרָא עֲלָיו, וְכִי
 יֵשׁ מִי שְׂיִכּוֹל לְבָרָא אֶפְלוֹ יִתּוּשׁ קָטָן, אֵלֶּיךָ הוּא?
 אֵלֶּיךָ לְמִים יֵשׁ כַּח לְבָרָא אֵילָנוֹת וְעֵשְׂבִים, וְהֵם
 נִבְרָאוּ, אֲבָל בּוֹרָא הָעוֹלָמִים בָּרָא, וְאִין עֲלָיו מִי
 שְׂפָרָא אוֹתוֹ וְדִי לְחֻכְם בְּרָמוֹ, שְׂפַמְקוּם הִזָּה אִין
 לְגַלוֹת יוֹתֵר.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: מִכָּאן מִשְׁמַע שְׂיֵשׁ בּוֹרָא
 בְּשִׁתְּפוֹת שֶׁל הָאוֹתִיּוֹת, כִּמּוֹ ב' מִן
 בְּרֵאשִׁית, שֶׁהוּא הָאֵם, ר' מִן רֵאשִׁית שֶׁהוּא חֲכָמָה,
 ו' מִן בּוֹרָא שֶׁהוּא הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, א' מִן בְּרֵאשִׁית
 שֶׁהוּא כֶּתֶר, שִׁי"ת, שֵׁשׁ סְפִירוֹת, תְּרֵי בְּלֵן עֶשֶׂר,
 אִם אֶחָד חָסֵר לֹא הִשְׁתַּלְּמָה הַבְּרִיאָה, אֲבָל עֲלֵת
 עַל כָּל הָעֲלוֹת הוּא בָּרָא הַכֹּל, בְּלִי שִׁתְּפוֹת כָּלָל.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: וְכִמּוֹ זֶה שְׂמַעְנוּ שְׂבַעֲשָׁר
 סְפִירוֹת לֹא נֵאמַר שֶׁם אֵלֶּיךָ אֲצִילוֹת וְלֹא

בְּרִיאָה. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן: וּמִי אָמַר שְׁיֵשׁ בָּהֶם
 בְּרִיאָה? אֵלֶּא כֹּל הָעֵשָׂר בְּשִׁתְּפוּת זֶה עִם זֶה עוֹשׂוֹת
 בְּרִיאָה בְּעוֹלָם, וְאֲנִי אֹמֵר, שְׂאֵם הָיָה חָסֵר אֶחָד
 מִן הַמִּנִּין, לֹא הִשְׁתַּלְּמָה אוֹתָהּ בְּרִיאָה, אֲבָל עֲלֵת
 עַל כָּל הָעֲלוֹת הוּא בּוֹרָא בְּלִי שִׁתְּפוּת אֶחָדָת,
 שֶׁהוּא אֶחָד בְּלִי שִׁתְּףָה כְּלָל, לֹא לְמַעְלָה וְלֹא לְמַטָּה
 וְלֹא בְּאִמְצַע וְלֹא מִכָּל צַד כְּלָל. אָמַר, וּדְאִי כְּעֵת
 הַתְּנַלְתָּה מַה שְּׁלֹא נִמְסָר לְגִלּוֹת אֲפִלּוּ מִהַלֵּב לְפָה,
 וְסוּד זֶה צָרִיךְ לְכַסּוֹת מִכָּל אָדָם, שְׂאִין כָּל מִחַ
 יְכוּל לְסַבֵּל אֶת זֶה, אֵלֶּא אֵלּוּ שְׂיִזְדְּעִים בְּסוּדוֹת
 אֵלּוּ שְׂחֻכְמָתָם עוֹלָה עַל כָּל הַנְּבִיאִים וְהַחֻכְמַיִם.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: אֲבָא, חֲרִי הַתְּנַלְתָּה א' בְּסוּד
 עֲלִיזוֹן כְּשֶׁחֶסֶתְלֵק עֲלֵת הָעֲלוֹת כְּאוֹת י'
 וְנִשְׂאָר וי, אֵלֶּא מַה זֶה אוֹי? אָמַר לוֹ: (א' הָעֲלִיזוֹנָה) (יֵשׁ)
 לְמַעְלָה מִן א', שְׂיֵשׁ א' מִהֶאֱוִתִּיּוֹת הַגְּדוֹלוֹת,
 וְיֵשׁ א' מִן הָאוֹתִיּוֹת הַקְּטַנּוֹת, וְיֵשׁ א' מִן הָאוֹתִיּוֹת
 הַבִּינּוֹנִיּוֹת, הֵם אָדָם שֶׁל בְּרִיאָה, אָדָם שֶׁל יְצִירָה,
 אָדָם שֶׁל עֲשִׂיָה, וְעֲלִיָהֶם נִאָּמַר כִּי גִבּוֹת מֵעַל גִּבּוֹת

שֹׁמֵר, וַיֵּשׁ שְׁלֹשָׁה עֲלִיּוֹנִים עֲלֵיהֶם בְּדֶרֶךְ אֲצִילוֹת,
וְעֲלֵיהֶם נֶאֱמַר וּגְבֹהִים עֲלֵיהֶם.

וְאוֹתָם שָׁל בְּרִיאָה הֵם לְבוֹשִׁים לְאוֹתָם שָׁל
אֲצִילוֹת, וְזֶהוּ אוֹר לְבוֹשׁ עֲלִיּוֹן, וְאוֹתָם
עֲשָׂרָה מִתְּלַבְּשִׁים בְּעֵשֶׂר, וְאֵלוֹ שָׁל אֲצִילוֹת אָמְרוּ
לְאוֹתָם שָׁל בְּרִיאָה שְׂמֵת־לְבָשִׁים בָּהֶם, נִעֲשָׂה אָדָם
בְּצִלְמֵנוּ בְּדַמוֹתֵנוּ, כָּל סְפִירָה נִתְּנָה בּוֹ חֶלְקוֹ
מִבְּפָנִים וּמִבְּחוּץ, וְאִם חִסְרָה אֶחָת מֵעֵשֶׂר סְפִירוֹת
שָׁלָה הִיטָה נוֹתֶנֶת בּוֹ חֶלְקָה, לֹא הָיָה מִשְׁתַּלֵּם
בְּנֵינוּ שָׁל אָדָם, וּבְזֶמַן שֶׁחָטָא אָדָם, כָּל סְפִירָה
וּסְפִירָה נִטְלָה חֶלְקָה מִמֶּנּוּ, וּנְשָׂאָר אֵין, וְסוּד
הַדָּבָר - וּמוֹתֵר הָאָדָם מִן הַבְּהֵמָה אֵין, וּמִשׁוֹם זֶה
אָמְרוּ בְּעֵלֵי הַמִּשְׁנָה, וְאָדָם בִּיקָר כֹּל יֵלִין נִמְשָׁל
בְּבִהֵמוֹת נְדָמוֹ. אָדָם שֶׁהָיָה לָן בְּכַבּוּד שְׁלִמְעָלָה
וְלֹא שָׁמַר אוֹתוֹ, נִמְשָׁל בְּבִהֵמוֹת הַדָּמוֹת שָׁלוֹ, שֶׁהֵן
חַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ, אֲבָל עֲלֵת הָעֲלוֹת כְּשֶׁבָרָא אוֹתוֹ,
כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (וְזֶהוּ שְׂפָתַיב) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם
בְּצִלְמוֹ, הוּא נִטְלָ מִמֶּנּוּ הַכֹּל, וְנִתֵּן בּוֹ כְּלֵי שְׂתַפּוֹת
שָׁל אַחַר, שֶׁהָאֵב וְהָאֵם עָשׂוּ אוֹתוֹ כְּצִוְרֵיהֶם

בְּשָׁנֵי צִיּוּרִים. וְהוּא שְׂפָתוֹב וַיִּצָּר יְהו"ה אֱלֹהֵי"ם,
 וַיִּצָּר בְּשָׁנֵי צִיּוּרִים, הַצִּיּוֹר שֶׁל הָאָב שֶׁהוּא יְהו"ה,
 וְהַצִּיּוֹר שֶׁל אֱלֹהֵי"ם שֶׁהוּא הָאֵם, וְזֶהוּ וַיִּצָּר יְהו"ה
 אֱלֹהֵי"ם, וְאַחַר כֵּן עָשָׂה אוֹתוֹ כְּלִי, וְהוּא שְׂפָתוֹב
 עֶפְר מִן הָאֲדָמָה, לֹא כְּתוֹב מִן הָאֲדָמָה, אֲלָא עֶפְר
 מִן הָאֲדָמָה, וְזוֹ הַשְּׂכִינָה הַתְּחִתּוֹנָה, שֶׁנֶּאֱמַר כֹּה
 וְאָדָם עַל עֶפְר יָשׁוּב, שֶׁהוּא הַגְּלָגוּל שְׁלוֹ.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: אֲבָא, אַחַר שֶׁנִּמְצָא רְצוֹן, צָרִיךְ
 לְפַתַּח בְּדַבָּרִים בְּגִלּוּי, מָה הָאָדָם שֶׁפָּרָא
 עַל־תְּ הָעֲלוֹת בְּדַמוֹתָו, שֶׁחֲרִי כְּתוֹב שְׂאִין בּוֹ
 דַּמוֹת? אָמַר לוֹ: בְּנִי, כָּאֵן לֹא אָמַר בְּצִלְמֵנוּ, שְׂיִישׁ
 בּוֹ דַּמוֹת, אֲלָא בְּצִלְמוֹ, רוּצָה לוֹמַר, כְּמוֹ שֶׁהוּא
 רוּצָה וְאֵינוֹ נִרְאֶה, שֶׁהוּא יִתְּיָה כֵּן, וְכֵמוֹ שְׂאִין בּוֹ
 דַּמוֹת, שֶׁהוּא יִתְּיָה כֵּן, וְכֵמוֹ שְׂאִין קְדָמוֹן עֲלוֹי,
 שֶׁהוּא יִתְּיָה כֵּן, וְכֵמוֹ שֶׁהוּא עַל־תְּ הָעֲלוֹת אַחַד כְּלִי
 שֶׁתְּפוֹת וְכְלִי חֲשֵׁבוֹן, שֶׁהוּא יִתְּיָה כֵּן, תְּכַל כְּמוֹתוֹ.

וַיֵּשׁ אָדָם שֶׁל בְּרִיאָה וַיִּצְרָה וַעֲשִׂיהָ בְּגִזָּן אַחַר
 בְּלָבוֹשׁ וְגוֹף (שֶׁל בְּחִיּוֹן) (כְּלָבֵד), שֶׁבְּאֲצִילוֹת חֲרִי

נֹאמַר שְׂאִין בּוּ בְּרִיאָה וַיִּצְרָה וַעֲשִׂיהָ כָּלָל. יֵשׁ
בְּרִיאָה שֶׁהוּא בָּרָא לְמַטָּה בְּדַמוֹתוֹ, אֲבָל לֹא שֶׁהוּא
נִבְרָא.

וּבֹא וּרְאֵה, אֵף עַל גַּב שֶׁנֹּאמַר בַּסְּפִירוֹת בְּרִיאָה,
הוּא בְּלִבוֹשׁ מִבְּחוּץ, וְלֹא מִבְּפְנִים, וּמִשּׁוּם זֶה
כְּתוּב וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצִלְמוֹ, כָּאֵן סוּד
אַחַר בְּנוֹף, יֵשׁ סְפִירוֹת שֶׁל בְּרִיאָה, וַיֵּשׁ סְפִירוֹת
שֶׁל אֲצִילוֹת, וּמִשּׁוּם זֶה וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם,
זֶה הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי, שֶׁנֹּאמַר בּוּ כְּתַפְאֶרֶת אָדָם
לְשֶׁבֶת בֵּית. בְּצִלְמוֹ - שְׂכִינָה תַּחְתּוֹנָה, בְּצִלְמֵ
אֱלֹהִים - שְׂכִינָה עֲלִיוֹנָה, וַיִּיצֶר יְהו"ה אֱלֹהִים
אֶת הָאָדָם - זֶה צַדִּיק חַי הָעוֹלָמִים, יִצְרוּ בִּיצִירָה
עֲלִיוֹנָה וּבִיצִירָה תַּחְתּוֹנָה שֶׁהֵם י' מִן א, ו' מִן
וַיִּיצֶר הוּא הו' שְׂפָאֲמֻצֵּעַ, שֶׁהוּא בְּשֵׁנֵי יוֹדֵי"ן כְּאוֹת
א, וְעַל שְׂנֵי יוֹדֵי"ם נֹאמַר חֲכָמוֹת נְשִׁים כְּנִתָּה
בֵּיתָה, וְהֵם חֲכָמָה קְרוֹמָה וְחֲכָמָה תַּחְתּוֹנָה.

וְאָדָם מֵצַד שֶׁל אוֹת הַכְּבִרִית י' נוֹלַד מֵהוּל, זֶהוּ
שְׂכֶתוֹב וַתִּבְרָא אוֹתוֹ כִּי טוֹב הוּא, אָמְרוּ

צדיק כי טוב, ששם אין קלפה של ערלה כלל, וזה שנאמר אדם הראשון מושך בערלתו הנה, זה אדם של עשייה, ומה הוא? זו הקלפה שהתלבשה בו (בה) לשלט על הכל, זה שכתוב ומלכותו בכל משלה, ומשום זה נאמר בה נעשה אדם בצלמנו בדמותנו, להתלבש בכל הדיוקנאות והקלפות.

ועוד נאמר בשכינה התחתונה נעשה אדם בצלמנו בדמותנו, שהיה כלולה מכל הספירות, שכל עשר הספירות כל אחת נתנה בו חלקה, ומה חלקה? אלא כל ספירה נתנה בו עשור שלה, שכל ספירה עולה לעשרה, ונתנו לו כל אחת ואחת העשור שלה, נשארו הן תשע תשע, וכל אחת ואחת השתלם בה לעשרה, ומשום כך מעשרים אחד מעשרה, ומשום שהיא כלולה מכלם, נאמר בה אהבת כלולותיה, כלולה מן הכל, ואחר שנבללה מן העליונים נאמר בה ורדו בדגת הים ובעוף השמים ובבהמה ובכל הארץ, נבללה בתחתונים, ואפלו בכל הקלפות של הצד האחר התלבשה, לקיים בה ומלכותו בכל

מְשָׁלָה, וּבְכָל מָה שֶׁתִּלְבַּשׂה נְבִלְלָה (נְקֻדָּה) בְּשֵׁמוֹ,
הָרִי בְּאֵן אָדָם שֶׁל עֲשִׂיָה וַיִּצְרָה.

הָאָדָם שֶׁל בְּרִיאָה פִּרְשׁוּהוּ עַל תְּפֹאֶרֶת. מַה זֶה
בְּצִלְמוֹ? בְּצֵלָם, שְׁתֵּי דְמִיּוֹת שָׁלוֹ לְמַעְלָה,
אֵלָּא (אֵלֹהִים) הֵן וְאֵ"ו, שְׁתֵּי וְוִי"ן, הֵם שְׁתֵּי דְמִיּוֹת שֶׁל
א שֶׁהוּא אָדָם שֶׁל הָאֲמֻצֵּעַ, שֶׁשְׂכִּינָה הָעֲלִיּוֹנָה הִיא
דְמוֹת אָדָם עֲלִיּוֹן, שֶׁהוּא חֲכָמָה עֲלִיּוֹנָה, וְשְׂכִינָה
הַתְּחִתּוֹנָה - דְמוֹת אָדָם, שֶׁהוּא הָעֲמוּד הָאֲמֻצֵּעִי.

וְעוֹד, הָעֲמוּד הָאֲמֻצֵּעִי בְּדְמוֹת הַכֶּתֶר, וְזֶה אָדָם
שֶׁל בְּרִיאָה, וְאָדָם שֶׁל יִצְרָה - צַדִּיק
בְּדְמוֹת שֶׁל חֲכָמָה, וּמִשׁוֹם זֶה וַיְהוּ"ה נָתַן חֲכָמָה
לְשִׁלְמָה, שֶׁהוּא צַדִּיק בְּרִית שְׁלוֹם שָׁלֵם ה',
וְשְׂכִינָה תְּחִתּוֹנָה - אָדָם שֶׁל עֲשִׂיָה, הַדְמוֹת שֶׁל
הַשְׂכִּינָה הָעֲלִיּוֹנָה, וְהַכֹּל אִמְתָּ, (וְהַשְׂכִּינָה וְדָאֵי נְבִלְלָת בְּכָל),
וּמִשׁוֹם זֶה לְפַעְמִים נִקְרָאת נֶשֶׁר לְפַעְמִים חֲיָה.
לְפַעְמִים יוֹנָה, לְפַעְמִים צְפוּרָה, בְּכָל מָה
שֶׁשׁוּלְמָת נִקְרָאת בְּשִׁמָּה, וּבְעֲשָׂבִים נִקְרָאת
שׁוֹשְׁנָה, עֵץ פְּרִי עֲשֵׂה פְּרִי, וּבְשִׁשׁוּלְמָת עַל הָאָרֶץ

נקראת ארץ, וכששולטת על הים נקראת ים על
 שמו, וכששולטת על ההרים נקראת סלע, אין
 בריה בעולם ששולטת עליה שלא נקראת בשמה,
 אבל עם כל זה ששולטת על הכל, עושה הפרדה
 בין הדרגות שהן מוח ופרי, לבין הקלפות של הצד
 האחר שהן בקלפות האגוז שמכסות על המוח,
 וסוד הדבר - ויבדל אלהים בין האור ובין החושך.
 אוי למי שמערב את קלפות הצד האחר עם
 הדרגות של צד הפתחה.

(כאן חסר) (אמר המגיה עוד מצאתי בס"א זה הלשון)

והאדם ידע את חוה אשתו וכו', וכי לא ידע
 אותה עד אותו הזמן? אלא מיום
 שנחרב בית המקדש, הקדוש ברוך הוא לא
 התיחד עם שכנינתו בימות החל, ולא היו ישראל
 מכירים את כחו בימות החל, משום שממשלת
 העבד והשפחה בהם, אחר שיעברו מן העולם,
 מיד וידע אדם עוד את אשתו, ובאותו הזמן, כי
 מלאה הארץ דעה את יהו"ה, ובאותו זמן יתקיים

הַכְּתוּב כִּי כֻלָּם יֵדְעוּ אֹתִי לְמִקְטָנָם וְעַד גְּדוּלָּם,
וּבַיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְהו"ה אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד.

דְּבַר אַחֵר, וְהָאָדָם יֵדַע אֶת חוּה אֲשֶׁתּוֹ וַתַּהַר
וַתֵּלֶד אֶת קִינ, יֵדַע וַדַּאי, כְּמוֹ וּמְרַדְכֵי יֵדַע.
יֵשׁ יְדִיעָה לְטוֹב וַיֵּשׁ יְדִיעָה לְרָע. בְּזִמְנֵי שְׁהוּלִידָה
אֶת קִינ, יֵדַע אֶת כָּל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה, אֹתָהּ וְהִמָּה,
וְעַד אֹתוֹ מְקוֹם שְׁמִנְיָעָה וּמִתְפַּשְׁטָת אֹתָהּ וְהִמָּה
בְּכָל הַדּוֹרוֹת. וְשָׁלְשָׁה גְלוּגוּלִים, עֲלֵיהֶם נֵאמַר הֵן
כָּל אֵלֹה יִפְעַל אִ"ל פְּעַמִּים שְׁלוֹשׁ עִם גָּבַר, אַחֵר
שְׁיִתְגַּבֵּר בְּיִצְרוֹ, שְׁלֹא עוֹשֶׂה חֵטָא, וְהַיְדִיעָה הַזֹּה
שֶׁל קִינ הִיא שְׁהַתְנַלְתָּה לוֹ עַד אֹתוֹ מְקוֹם
שְׁהַתְפַּשְׁטָה, שְׁעָלְיוֹ נֵאמַר כִּי מִשְׁרָשׁ נָחַשׁ יֵצֵא
צָפַע, מִשׁוֹם שְׁהוּא מִשְׁרָשׁ נָחַשׁ שְׁהַטִּיל וְהִמָּה
בְּחִוָּה, מִלְּאֵךְ הַמְּוֹת שְׁנָרָם מִיָּתָה לְאָדָם וּלְכָל
הַדּוֹרוֹת שְׁלוֹ, כֶּךָ זֶה דְרָכּוֹ לְהַרְגֵּנּוּ, וּמִשׁוֹם זֶה הַרְגֵּנּוּ
אֶת הַכָּל.

וְהַזִּהְמָה הַזֹּה שְׁנִפְטָלָה מִמֶּנּוּ הִיא לִילִי"ת, אִמָּם שְׁל
הָעָרֵב רַב, עֲלֵיהֶּ נֵאמַר רַגְלֵיהֶ יִרְדּוּ

מְנוֹת וְכוּ', שְׁהִיא סַם הַמְנוֹת שֶׁל אֵל אַחַר שֶׁהוּא
 סַמָּא"ל, וְהִיא הַפְּרִי שֶׁלּוֹ, גַּם - לְרַבּוֹת אֵל אַחַר,
 הַנְּחָשׁ, בְּגִלְגָּלָה נֶאֱמַר וַתִּקַּח מִפְּרִיו וַתֹּאכַל. כָּאֵן
 הַסּוּד שֶׁל חוּה, וַתִּתֵּן גַּם לְאִישָׁה עִמָּה וַיֹּאכַל, גַּם
 - לְרַבּוֹת, וְאַחַר כֵּן רָאָה אוֹתוֹ שֶׁהִתְחַרַּט, כְּמוֹ
 שֶׁנֶּאֱמַר גָּדוֹל עֲוֹנֵי מִנְשׂוּא, וּבְשִׁבִיל זֶה קָנִיתִי אִישׁ
 אֶת יְהו"ה. כָּאֵן רָמַז קִינֵי חוּתֵן מִשָּׁה שֶׁעֲתִיד לַחֲזוֹר
 בְּתִשׁוּבָה וּלְקַבֵּל אוֹת הַפְּרִי. זֶהוּ שֶׁכָּתוּב וַיִּשָּׂם
 יְהו"ה לְקִינֵי אוֹת, אוֹת פְּרִיִת מִיִּלָּה לְהִגֵּן עָלָיו.

וּמִשׁוּם זֶה וַתּוֹסֶף לְלָדַת אֶת אָחִיו אֶת הֶבֶל, מֵה
 זֶה וַתּוֹסֶף? אֵלֶּא סוּד הַדְּבָר - וְלֹא יוֹסֵף
 עוֹד לְדַעְתָּהּ, בְּגִלְגָּל אוֹתָהּ וַחֲמָה שִׁינְצָאָה מִמֶּנּוּ,
 וְרָאָה הַתַּפְּשֻׁטוֹתוֹ בְּכָל דוֹר. כִּיּוֹן שֶׁרָאָה אֶת הֶבֶל,
 שֶׁהִתַּפְּשֻׁטוֹתוֹ בְּכָל דוֹר לְטוֹב, אָמַר וַתּוֹסֶף לְלָדַת,
 הִיא הוֹסִיפָה כַּמָּה קַרְבָּנוֹת וְכַמָּה תַחֲנוּנִים וְכַמָּה
 בְּכִיּוֹת בְּשִׁבִילוֹ, כִּיּוֹן שֶׁהוּא הָיָה עֲתִיד לְטַהֵר אֶת
 הַזֵּהָמָה שֶׁלּוֹ מִן הָעוֹלָם, וַחֲרֵי קַהֲלָת אָמַר יֵשׁ הֶבֶל
 אֲשֶׁר נַעֲשָׂה עַל הָאָרֶץ אֲשֶׁר יֵשׁ צַדִּיקִים אֲשֶׁר מִנִּיעַ
 אֲלֵיהֶם כַּמַּעֲשֵׂה הַרְשָׁעִים. כָּאֵן הַתְּנַלָּה צַדִּיק וְרַע

לו רשע וטוב לו, יש הכל ויש הכל, ועליהם נאמר
 לב חכם לימינו ולב כסיל לשמאלו, בשנים זה
 הכל, ויהי פרושהו בשנים זה משה, משה זה שת,
 והוא שם, והוא הכל, והן כל אלה יפעל אל
 פעמים שלוש עם נבר.

וסוד הדבר - איה השם בקרבנו, שהוא מה שמו,
 וזה האדם שהוא רביעי, ובשבילו נאמר ועל
 ארבעה לא אשיבנו, לא אשיבנו יותר בגלגול. כיון
 שנת בו אביו שהוא אדם, באותו זמן נודע מה
 שמו ומה שם בנו כי תדע, וזהו הסוד של מה שמו
 מה אמר אליהם, וזוהי מרכבה שלמה, ש שלש
 חיות שרוכב עליהם מ"ה, ועליהם נאמר הן כל
 אלה יפעל אל (דף קיז ע"ב) פעמים שלוש עם נבר.

קם רבי שמעון ואמר: ותוסף ללדת את אחיו את
 הכל, אוי לעולם שיש להם עינים ולא רואים,
 אזנים ולא שומעים את סודות התורה, והולכים
 אחר הכצע של העולם הזה. בא וראה, קין הוא
 יצר הרע, הכל יצר הטוב, הכל הוא הלב, והם

שְׁנֵי בְּתֵי הַלֵּב, וְהוּא שְׁפָתוֹב לֵב חָכָם לְיָמֵינוּ לֵב
 בְּסִיל לְשִׁמְאֵלוֹ, לֵב חָכָם לְיָמֵינוּ זֶה הַכֵּל, שֶׁנֶּאֱמַר
 בּוֹ וַתּוֹסֶף לְלֶדֶת אֶת אָחִיו אֶת הַכֵּל, הוּא תּוֹסֶפֶת
 רוּחַ הַקֹּדֶשׁ, קִיּוֹן הוּא רוּחַ הַטְּמֵאָה, שֶׁהוּא גּוֹרֵעַ
 וְלֹא מוֹסִיף, קִיּוֹן הַגּוֹף, קִיּוֹן לְשִׁנְיָהֶם, וּבְשִׁבִילָהּ נֶאֱמַר
 אֵל תִּסְתַּכֵּן בְּקִנְיָן אֶלָּא בְּמָה שְׂיֵשׁ בּוֹ. וְדַאי קִיּוֹן
 הוּא הַלֵּב, שֶׁהוּא קְלִפַּת הָאֲנוּחַ, לֹא אוֹתוֹ שְׁלִמְעָלָה
 שֶׁהוּא פְּרִי עֵץ הַחַיִּים, וּמִשּׁוֹם שֶׁתִּקְוֶן תְּהִיָּה יֵשׁ בּוֹ
 מִזֶּה וְרָע, נֶאֱמַר בּוֹ וַיִּמְעַץ הַדְּעַת מִזֶּה וְרָע לֹא
 תֹאכַל מִמֶּנּוּ, עַד שֶׁעוֹבְרַת אוֹתָהּ תִּקְלָפָה מִהָאֲנוּחַ,
 הַפְּרִי שֶׁנִּקְרָא מִיְתָה וְחַיִּים, אֹרֶךְ וְחַשְׁדָּה, הַכֵּל מִזֶּה
 וְהַכֵּל רָע, תִּהְיֶה שֶׁל הַתּוֹרָה שֶׁהוּא לְהַב, עָלְיוֹ
 נֶאֱמַר קוֹל יְהוָה חִצְבַּת לְהַבּוֹת אֵשׁ, וְזוֹ ה' שֶׁל
 מִשְׁתֵּה, מ' מִשְׁתֵּה, ש' שֶׁת, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ כִּי מִן הַמַּיִם
 מִשִּׁיתָהוּ, ש' שֶׁם, וְלֹא לְחִנָּם הָיָה שֶׁם קוֹבֵעַ
 מִדְּרָשׁוֹת בַּתּוֹרָה, וְהָיָה שֶׁת, הַסִּיּוֹם שֶׁל אֶלְפָּא
 בִּיתָא, שֶׁת בְּגִלְל כֹּל שֶׁתָּה תַּחַת רִגְלָיו.

וְהַכֵּל מִצַּד הַיָּמִין הוּא כּוֹלֵל שְׁבָעָה הַכֵּלִים, וְהֵם
 אֲבִגִית"ץ וְכוּ', שֵׁשׁ עוֹלָיִם, שֶׁהֵם לְהַבִּים

בַּשָּׁשֶׁת מַבְעוֹת הַקְּנָה, וְהַכֵּל שֶׁל הַפָּה שְׁבִיעִי,
 וּכְנִגְדָם אָמַר דָּוִד שְׁבַעַה קוֹלוֹת שֶׁל הָבוּ לַיהוָה
 בְּנֵי אֱלֹהִים, וְעַל שְׁבַע הַלָּלוּ נֶאֱמַר כִּי לֹא עַל הַלְּחָם
 לִבְדוֹ יִחְיֶה הָאָדָם כִּי עַל כָּל מוֹצֵא כִּי יִהוּ"ה יִחְיֶה
 הָאָדָם, וְשְׁבַעַה הַקוֹלוֹת הַלָּלוּ עוֹלָיִם בְּשְׁבַעַה
 רְקִיעִים, וַיֵּשׁ שְׁבַע שֶׁל הַשָּׁמַיִם שְׁיֹרְדִים בְּשְׁבַע
 אֲרָצוֹת, וְעַלֵּיהֶם אָמַר קַהֲלֵת כִּי מִי יוֹדַע רוּחַ בְּנֵי
 הָאָדָם הָעוֹלָה הִיא לְמַעְלָה וְכוּ'.

שְׁבַעַה הַבָּלִים מוֹכִיִּים אֵלָיו, הֵם שְׁבַע שָׁנוֹת הַשְּׁבַע,
 וּכְנִגְדָם אַחֲרָיִם כְּנִגְדָ שְׁבַע שְׁנֵי הָרָעָב, אֵלָיו
 הַבָּלִים שֶׁל חַיִּים, וְאֵלָיו הַבָּלִים שֶׁל מִיתָה, וּמִשׁוֹם
 זֶה יֵשׁ הַכֵּל וַיֵּשׁ הַבָּלִים, ה' לֵב, ד' אַרְבַּע חַיּוֹת
 הַכֶּסֶף, ו' שֵׁשׁ הַמְּדַרְגּוֹת שֶׁל הַכֶּסֶף, וְעַלֵּיהֶם
 שׁוֹרִים עֶשְׂרֵת אֲמִירוֹת שְׁתֵּן י', ו' שְׁיֹצֵא מִהַכֵּל הוּא
 קוֹל שֶׁהוּא פוֹרַח בְּאֵוִיר, שֶׁהוּא אוֹר, חֲמִשָּׁה אוֹר
 וְדַאי הֵם ה' הָעֲלִיּוֹנָה, י' דְּבוּר וְאֲמִירָה, וְאוֹתָם
 הַבָּלִים, הַכֵּל עוֹלָה בַּה' הָעֲלִיּוֹנָה, וְהַכֵּל יוֹרֵד בַּה'
 תַּחְתּוֹנָה, הַדְּבוּר יוֹרֵד, וּבְהַבָּלִים הַלָּלוּ עוֹלָה
 בְּאֶחָד, הַקוֹל עוֹלָה, וּבְזוֹת יוֹרֵד, בַּה' תַּחְתּוֹנָה

עוֹלָה הַקּוֹל שֶׁהוּא ו', בַּה' הָעֲלִיזָנָה יוֹרֵד הַדְּבֹר
שֶׁהוּא י'.

וְהַהֲבָלִים עוֹלִים וַיּוֹרְדִים בְּלֵב, וְהִנֵּה מִלְאֲכֵי
אֱלֹהִים עֲלִים וַיּוֹרְדִים שָׁם וְהֵם י"ו, ה'
הַחֲתוּנָה מֵצֵב אֶרֶצָה, וְרֹאשׁוֹ מִגִּיעַ הַשְּׁמַיְמָה - זו
ה' עֲלִיזָנָה שֶׁנִּקְרְאת הַשְּׁמַיְמָה, וְאִם לֹא עוֹלִים
בְּמַחְשָׁבָה שֶׁהִיא יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, לֹא
מִסְתַּכְּלִים בַּתְּפִלוֹת, אֵלּוּ הַהֲבָלִים שֶׁאֵינָם מֵצֵד שֶׁל
הַיְחוּד, וְהַהֲבָלִים הָאֲחֵרִים הֵם בְּפִרוּד, וְעוֹלִים
בְּמַחְשָׁבָה רָעָה, וּמִשׁוֹם שֵׁישׁ שָׁם פִּרוּד, נֹאמַר
בְּמַחְשָׁבָה שֶׁלָּהֶם מִתְּשָׁבֵה רָעָה מֵצַטְרַפֶּת לְמַעֲשֵׂה,
(וְהַהֲבָלִים שֶׁאֵין בָּהֶם פִּרוּד, הַמְּחַשָּׁבָה שֶׁלָּהֶם מֵצַטְרַפֶּת לְמַעֲשֵׂה).

וְהַעֲקָר שֶׁל אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת וְעֶשֶׂר הָאוֹתִיּוֹת הִיא
הַמְּלָכוּת, שֶׁהִיא כְּלוּלָה מִכָּל עֶשֶׂר
הַסְּפִירוֹת, וּבָהּ צָרִיף הַכֹּל לְהַכְּלִיל, שֶׁכֹּל מִי
שֶׁנוֹטֵל מִלְּכוּת בְּלִי תִשְׁעַ סְפִירוֹת, הוּא מְקַצֵּץ
בְּנִטְיָעוֹת, וְכֹל מִי שֶׁנוֹטֵל תִּשְׁעַ סְפִירוֹת בְּלִי
מִלְּכוּת, הוּא כּוֹפֵר בְּעֶקֶר.

תְּהַבְלִים שֶׁל הַצַּד הָאֲחֵר, עֲלִיָּהֶם נֹאמַר הַכֵּל
 הַמָּה מַעֲשֵׂה תַעֲתוּעִים, שְׂאוֹתָם הַבְּלִים
 עוֹלִים בְּנִבְלוֹת הַפֶּה וּבְשִׁקְרוּת, וּבְכֶל עוֹלִים לַמֶּת,
 יֵשׁ חֲמָה וּלְבָנָה וּבּוֹכָבִים וּמְזוֹלוֹת בְּרַקִּיעִים שְׁהֵם
 קְלָפוֹת, שְׁעֲלִיָּהֶם נֹאמַר הוּי מוֹשְׁבֵי הָעוֹן בְּתַבְלֵי
 הַשְּׂוֹא, וְעֲלִיָּהֶם נֹאמַר כִּי שָׁמַיִם כְּעֶשֶׂן נִמְלָחוּ,
 וְחִפְרָה הַלְבָנָה וּבוֹשָׁה חֲחֲמָה וְכו', וּכְמָה הַבְּלִים
 יֵשׁ לָהֶם שְׂכָלָם מְלֵאִים שִׁקָּר וְשְׂוֹא, וְכֹל מִי
 שְׂמוֹצִיא דְבָרֵי שִׁקָּר, כְּמָה מְלֵאכֵי חֲפָלָה פּוֹתְחִים
 בְּנִפְיָהֶם בְּנִגְדָם. זֶהוּ שְׂכָתוֹב כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיד
 אֶת הַקּוֹל וְכו', וְהַדְּבוּרִים הַלְלוּ הֵם בּוֹנִים כְּמָה

בְּנִינִים. (דף קיח ע"א)

וְתוֹסֵף לְלֶדֶת אֶת אֲחִיו אֶת הַכֵּל. בֵּא וּרְאֵה, הַכֵּל
 הוּא הַלֵּב, וַיֵּשׁ שְׁנֵי פִתִּים בְּלֵב, לֵב חָכָם
 לְיַמִּינוֹ הַכֵּל, לֵב כְּסִיל לְשִׁמְאֵלוֹ זֶה הַכֵּל, קִוֵּן הוּא
 יוֹנֵק מִשְׁנֵיהֶם, וְהוּא עֵץ טוֹב וְרַע, וְקִוֵּן הוּא הַזִּהְמָה
 שְׁהַתְּנַחֵשׁ הַטִּיל בְּחִוָּת, וְעֲלִיו נֹאמַר כִּי מִשְׁרָשׁ נְחָשׁ
 יֵצֵא צַפֵּעַ. מַה דְּרָבּוֹ שֶׁל הַתְּנַחֵשׁ לְהַרְגוֹ, כִּדּוּ זֶה הָרֵג
 וְאַחֵר כִּדּוּ הַתְּחַרְט, וּמִשּׁוֹם זֶה וַיִּשָּׂם יְהו"ה לְקִוֵּן

אות, אות ברית מילה, ומשום זה אמר קניתי איש את יהו"ה, ואף על פי שקני"ן הוא זממה, יכול לעשות נק"י, כמו יתרו שנאמר בו ובני קיני חתן משה.

וסוד הדבר - הכל הכלים אמר קהלת, ואמרו הראשונים, יש הכל ויש הכל, יש צדיקים שמגיע אליהם כמעשה הרשעים וכו', אמרתי שגם זה הכל, הכל של הימין, ה' הכסא, ו' יש מעלות לכסא, ד' ארבע חיות, אלו הכלים הם לבוש לתפארת ומלכות שהן ו"ה, י"ה כלולים, י' באויר, ה' תחתונה דבור שעולה בהכל, והכל נכלל בשם של האדם שמתפלל תפלה או שעוסק בתורה, אבל הכלים אחרים שנעשים בארץ, עולים באויר של העולם הזה בקול ודבור של חל, וישראל מתפללים בהם המבדיל בין קדש לחל, ויש אחרים שנאמר בהם הכל המה מעשה תעוועים, ואותם הכלים וקול ודבור של נבלות הפה, הם מצד של אלהים אחרים, הממנים של שאר העמים שהם סמא"ל ונחש, עליהם נאמר בהבדלה ובין

יִשְׂרָאֵל לַגּוֹיִם, כָּל אֶחָד כָּפִי מֵעֲשָׂיו כֶּךָ בּוֹנֵה בְּנֵינוּ,
שְׁוֶה לַעֲמַת זֶה עֲשָׂה הָאֱלֹהִים.

וּבֵא וּרְאֵה, מִי שֶׁבְּנֵינוּ לְמַעַלָּה בְּצַד הַטְּהָרָה, עִם
כָּל הַחֲבָלִים הַלְלוּ שֵׁל תּוֹרָה וּתְפִלָּה, עָלֶיךָ
אָמַר הַכְּתוּב וְאֲשִׁים דְּבָרֵי בְּפִיךָ וְכוּ', וְלֹא אָמַר לְצִיּוֹן
עַמִּי אַתָּה, וַחֲרֵי פִרְשׁוּהוּ אֵל תִּקְרֵי עַמִּי אֲלֵא עַמִּי,
מָה אֲנִי בַדְּבֹר שְׁלִי עֲשִׂיתִי שָׁמַיִם וְאָרֶץ, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר בְּדָבָר יְהו"ה שָׁמַיִם נִעֲשׂוּ, כֶּךָ אַתָּה
בְּשִׁתְּפוֹת עַמִּי תִנְעָשֶׂה בַדְּבֹר, אֲכַל אַחֲרֵים
שְׁמוֹצִיאִים מִפִּיהֶם הַחֲבָלִים שֶׁל שְׁבוּעָה, עֲלִיהֶם
נֶאֱמַר כִּי רַבִּים חֲלָלִים הִפִּילָה, וְאֵלֶּה נִקְרְאוּ
חֲלָלִים, שֶׁמְחַלְלִים שֵׁם יְהו"ה וּמוֹצִיאִים הַחֲבָלִים
מִפִּיהֶם, וְקוֹל וְדְבֹר לְשִׁקָּר וּשְׁבוּעָה לְשִׁקָּר,
וּמוֹפְרִים שָׁמוֹ לְחֲנָם וּלְשִׁקָּר. בְּאוֹתוֹ שֵׁם
שְׁמוֹצִיאִים לְבַטְלָה וּלְשִׁקָּר, בּוֹנִים לָהֶם בְּנֵינִים
שֶׁמְבַטְלִים אוֹתָם מִן הָעוֹלָם, זֶהוּ שֶׁכְּתוּב לְשׂוֹא
הַפִּיתִי אֶת בְּנֵיכֶם. אוֹי לָהֶם לְבָנֵי אָדָם שְׁמוֹצִיאִים
מִפִּיהֶם דְּבוּרִים וּשְׁבוּעוֹת שִׁקָּר, טוֹב לָהֶם שְׁלֵא

יבאו לעולם. קמו כל החברים ואמרו, תרחמן יצילנו, תרחמן יצילנו.

אמר רבי שמעון: חכמים, כל הבנינים הללו תלויים במחשבה, כמו שמצאנו בקין והבל, קין היה עובד אדמה והביא קרבן פשתים, מאותו הצד של ערוה, היתה מחשבה להקריב לפני הקדוש ברוך הוא ערוה, ומנין שפשתים הוא מצד הערוה? שנאמר ועשה להם מכנסי בד לבסות פשר ערוה, הכל היה רועה צאן, הקריב קרבן מכבדות צאנו, והו שכתוב והכל הביא גם הוא מכבדות צאנו, (דף קיח ע"ב) מחשבתו היתה באותו מקום שנאמר בו ועתיק הימים יושב, לבושו בשלג לבן, ושער ראשו כצמר נקי, והקדוש ברוך הוא מצרף מחשבה טובה למעשה, ומשום זה קבל אותו, ומחשבה רעה אינו מצרפה למעשה, וזהו קרבנו של קין, ומשום זה חרה לו. מיד ויאמר יהו"ה לבין למה חרה לך וכו', הלא אם תיטיב שיאת, אם תיטיב מעשיוך - שיאת, אני מתכה לך ואטל משאך עלי, ומנין לנו שיאת הוא משא

הַעֲוֹנוֹת? שְׂכָתוֹב נְלֵאתִי נְשׂוּא, וְאִם לֹא תִיטִיב
 מֵעֲשִׂיךְ - לְפִתַּח חֲטָאת רַבִּין, וְזֶה פֶתַח הַגִּיהֶנֶם,
 שְׁשֵׁם הַחֲטָאִים שְׁלָךְ שׁוֹלְטִים עָלֶיךָ, וְאִם תִּיטִיב
 מֵעֲשִׂיךְ, אַתָּה תִמְשַׁל בּוֹ.

הַרְשָׁעִים לֹא שׁוֹלֵט בָּהֶם מוֹסֵר אֱלֹא שׁוֹמְרִים
 שְׁנֵאָה, כְּמוֹ שְׁעֲשׂוּ - וַיִּשְׁטַם עֲשׂוּ אֶת
 יַעֲקֹב, יַעֲקֹב כְּמוֹ שְׁהַכֵּל, וְעֲשׂוּ כְּמוֹ שְׁקִינִן. וַיֹּאמֶר
 מָה עֲשִׂיתָ וְכוּ', הַחֲטָא הַזֶּה שְׁהַרְגַת אֶת אַחִיךָ לֹא
 עֲשִׂיתָ אוֹתוֹ אֱלֹא לְשֵׁם שְׁנִקְרָא מ"ה, מ"ה אֶעֱיִדְךָ
 וְאֶעֱיִד עָלֶיךָ, וְהִיא תוֹבַעַת אוֹתְךָ, וְלֹא עוֹד, אֱלֹא
 מ"ה שְׁהוּא אָדָם שְׁעֲשֶׂה אוֹתְךָ, גְּרָם אֶת זֶה
 שְׁמִלְאֵךְ הַמָּוֶת הוֹצִיא אוֹתְךָ לְעוֹלָם, וְזֶהוּ פִקְדַן עוֹן
 אֲבוֹת עַל בָּנִים, וְהָרִי נִתְפָּאֵר אִם אוֹחֲזִים מֵעֲשֶׂה
 אֲבוֹתֵיהֶם בִּידֵיהֶם, אֱלֹא כֹךְ הָיָה, מֵעֲשִׂי אָבִיו הָיָה
 בְּיָדוֹ, וְעַל סִפָּה שֶׁל אִשָּׁה זֶה הָיָה, כְּמוֹ שְׁנֵאָמַר
 וַיְהִי בְהִיוֹתָם בְּשָׂדֵה, וְאִין שָׂדֵה אֱלֹא אִשָּׁה, הָאִשָּׁה
 גְּרָמָה מִיתָה לְאָדָם וְגִרְמָה מִיתָה לְהַכֵּל, כְּמוֹ
 שְׁנֵאָמַר בְּיַעֲקֹב עִם הַמְּמַנָּה שֶׁל עֲשׂוּ וַיֹּאבֵק אִישׁ
 עִמּוֹ, כְּמוֹ זֶה הָיָה קִוֵּן וְהַכֵּל, וְנִצַּח הַכֵּל אֶת קִוֵּן,

והוא מצד הרחמים, שחם עליו ולא רצה להרגו,
 וקם הוא והרגו, והאשה גרמה את זה, עליה נאמר
 רגליה ירדות מות, ובקנאתו הרג אותו.

ויאמר קול דמי אחיך צעקים אלי מן האדמה,
 אתה הוא בנו של הנחש שגרם מיתה
 לאדם, שנאמר בו ארור אתה מכל הבהמה, כך
 יש לך לירש ממנו, שמעשהו בידך, בגלל זה ארור
 אתה מן האדמה אשר פצתה את פיה, זו היתה
 הארץ שקלל אותה הקדוש ברוך הוא תשע
 קללות, וקלל את קוץ אחת להשלים לעשרה,
 ומשום זה אמר ארור אתה מן האדמה וכו', כי
 תעבד את האדמה וכו', שפכה יהיה תשוש אליך,
 ולא יצאו ממך מלכים ושליטים.

נע ונד תהיה בארץ, שאני אמרתי לאדם וירדו
 בדגת הים ובעוף השמים ובבהמה, שהם בני
 אדם שתלויים במזלות, שדומים לחיות ובהמות
 ועופות, כלם הולכים אליך לחרג אותך, ואתה
 תלך נע ונד מהראשונים, נ"ע ונ"ד עו"ן ד"ן. ועוד

נע ונד, משום שאַתָּה עו"ן שָׁל נד"ה, וּבְנֵיהָ
 נְעֻשִׁיתָ, שְׁהִיא הַזְהָמָה שְׁהַטִּיל הַנְּחָשׁ בְּתוֹהָ, בְּגִלְלָה
 זֶה נֶע וְנָד תִּהְיֶה. וְעוֹד נֶע, מִשּׁוּם שְׁאִתָּה מֵהֲצַד
 שָׁל סמא"ל, נָד מִשּׁוּם שְׁאִתָּה מֵצַד הַנְּחָשׁ, נֶע
 בְּעוֹלָם הַזֶּה, נָד בְּעוֹלָם הַבָּא, שְׁהֵם שְׂכִינָה עֲלֵיוֹנָה
 וְשְׂכִינָה תַּחְתּוֹנָה, שְׁיִקְחוּ שְׁתֵּיחַן מִמֶּךָ נְקָמוֹת.

וּמִשּׁוּם זֶה, כְּשֶׁשָּׁמַע שְׂבַמְקוֹם הָעֲלִיּוֹן הַזֶּה הָיָה
 תְּלוּי הַבֵּל, מִיָּד וַיֹּאמֶר קִיֵּן אֵל יְהו"ה
 נְדוּל עוֹנֵי מְנֻשׂוֹא, כָּאֵן שָׁב בְּתֻשׁוּכָה וְהִתְחַרַּט,
 בְּגִלְלָה זֶה וַיֵּשֶׁם יְהו"ה לְקִיֵּן אֹתָהּ, כָּאֵן רָמְזוּ אֹתָהּ
 בְּרִית מִלָּה שְׁקִבֵּל יִתְרוֹ, שְׁנֵאמַר בּוֹ וּבְנֵי קִיֵּנֵי חוֹתֵן
 מִשָּׁה, שְׁנֵבְרַד מְקִיֵּן, (וְחֵבֵר סְמִינֵי נִבְרַד מְקִיֵּן), וּבִיתְרוֹ
 הִתְתַּקֵּן קִיֵּן מִחֻטְאוֹ, וְעוֹד כְּאוֹתוֹ זְמַן קִבֵּל אֹתוֹ,
 מִשּׁוּם שְׁחֻרָאָה לוֹ בְּנֵי קִיֵּנֵי חוֹתֵן מִשָּׁה שְׁחִיּוֹ
 עֲתִידִים לְהִיּוֹת בְּלִשְׁבַת הַנְּזוּת, אָמַר, וְכִי אֶת
 הַרְשָׁעִים קִבֵּל תִּקְדוּשׁ פְּרוּךְ הוּא בְּתֻשׁוּכָה, עַל
 אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה אֶת הַצְּדִיקִים, מִיָּד וַיֵּצֵא קִיֵּן
 מִלְּפָנֵי יְהו"ה, בְּזוֹה יֵצֵא מִן הַדִּין וְקִבֵּל עֲלָיו כָּל מַה
 שְׁנֵבְנִיר בּוֹ, שְׂפָתוֹב וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ גּוֹד. מַה שְׁאָמַר לוֹ

נָדָה, שָׁם עָלָיו ו' וּנְעָשָׂה נֹדָה, וְזֶהוּ שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וַיִּשָּׂם
 יְהו"ה לְקִיּוֹן אֹתָהּ לְבִלְתִּי הַכּוֹת אֹתוֹ, שָׁאֵם הָיָה
 נָדָה, נֶאֱמַר בּוֹ וְהָיָה כָּל מוֹצְאֵי יַהֲרִיגֵנִי, וּמִשׁוֹם שֶׁשָּׂב
 בְּתִשׁוּבָה וְקִבֵּל עָלָיו אֹתָהּ בְּרִית, שָׁם עָלָיו הָאֹת
 ו' לְהַצִּילוֹ, וְלֹא עוֹד, אֵלֶּא שֶׁשָּׂם אֹתוֹ קִדְמַת עֵדוֹ,
 שֶׁבְּגָלְלוֹ זָכָה לָגֹן עֵדוֹ.

וַיִּדַע (דף קי"ט ע"א) קִיּוֹן אֶת אֲשֶׁתוֹ וַתַּהַר וַתֵּלֵד אֶת חֲנוּךְ. כָּל
 יָאֵלוּ הַתּוֹלְדוֹת מוֹנְעִים אֹתוֹ לְהַתְרַצוֹת
 בָּהֶם, וְהֵם חֲנוּךְ וְעִירָד וּמְחוּיָאֵל וּמְתוּשָׁאֵל וְלִמְךָ,
 וְלִמְךָ נִטְלָה שְׁתֵּי נָשִׁים, עֵדָה וְצִלָּה, עֵדָה - חֲנוּךְ
 לְטוֹב, חֲנוּךְ לְנַעַר עַל פִּי דָרְכוֹ, צִלָּה - חֲנוּךְ שֶׁל
 רַע, וְזֶה מִלְּאֵךְ הַמְּנוֹת שֶׁמִּחֲנִיךְ אֶת הָאָדָם בְּחַנוּכֵים
 רָעִים, עִירָד לְאַחַר מִיּוֹן הַכְּנִים רַעְדָה בְּאָדָם
 בְּאֵיבָרָיו, וְאַחַר שֶׁמִּפִּיל אֶת הָאָדָם לְחַטָּאִים,
 מִלְּשִׁין עָלָיו וּמִרְאָה לְא"ל כָּל מַה שֶׁעָשָׂה, וְזֶהוּ
 מְחוּיָאֵל - מִרְאָה א"ל, וְאַחַר כֵּן יוֹרֵד וּמִתִּישׁ כַּחוֹ
 וְהוֹרֵג אֹתוֹ, וְזֶהוּ מְתוּשָׁאֵל, שֶׁשָּׂם מְנוֹת שָׂאֵל, וְאִין
 מְנוֹת אֵלֶּא עֲנִיּוֹת, וְאַחַר מוֹלֵךְ עָלָיו, וְזֶהוּ לִמְךָ,
 שֶׁמִּתְהַפֵּךְ עָלָיו לְמִלְכָה, וּשְׁתֵּי נְשׂוֹתָיו, אַחַת עֵדָה,

שְׁמַעִיד עַל חַטָּאי הָאָדָם, וְהַשְׁנִיחַ צְלָה, שְׁחֹלֵךְ
עָלָיו כְּצֵל, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר כִּי צֵל יִמִּינוּ עָלֵי אֶרֶץ,
וְכַתּוּב יָמֵינוּ כְּצֵל עוֹבֵר.

וְהַתְּלֵךְ עֲדָה אֶת יָבֵל, אַחֲרֵי שֶׁהוֹרֵג אוֹתוֹ בְּעֲנִיּוֹת
וְשׁוֹלְטִים עָלָיו עֲדָה וְצְלָה, יָבֵל, כְּמוֹ שָׁמַיִם
וְאֶרֶץ שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם כִּי שָׁמַיִם כְּעֵשֶׁן נִמְלָחוּ וְהָאֶרֶץ
כְּבַנְדָּה תִּבְלָה, וְיָבֵל הוּא אָבִי יֵשֵׁב אֶהָל וּמִקְנָה,
שְׁכֵנִים מְמוֹן, וְאַחֲרֵי כֵן נֶאֱמַר בּוֹ לֹא יוֹעִיל הוֹן,
וְהָרִי נִתְּפֵאֵר שֶׁשׁוֹלְטָת עָלָיו עֲנִיּוֹת שֶׁהוּא מְוֹת,
וְאִין עֲנִיּוֹת לְפָנַי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּעֲנִיּוֹת שֶׁל
הַתּוֹרָה, וְאִין מְוֹת כְּמוֹ אוֹתָם שֶׁעוֹבְרִים עַל דְּבָרֵי
הַתּוֹרָה, שֶׁנֶּקְרְאוּ מֵתִים, וּמִשׁוּם זֶה אָמַר הַכֹּתוּב
שׁוּבוּ וְחִיו, וְאַחֲרֵי יָבֵל הָיָה אָבִי כָּל תַּפְּשׁ בְּנוֹר
וְעוֹנֵב, שֶׁמִּנְגְנָנִים בּוֹ בְּכָל מִינֵי נְגוּנִים, וְהָאָדָם
שֶׁשָּׂמַח בָּהֶם וּמִתְעַסֵּק בְּהַבְלֵי הָעוֹלָם, עָלָיו אָמַר
קַהֲלֵת שְׂמַח בְּחֹר בְּיַלְדוּתְךָ וְכוּ', וְאַחֲרֵי כֵן מָה
אוֹמֵר לוֹ? וְדַע כִּי עַל כָּל אֵלֶּה יִבְיָאֵךְ הָאֱלֹהִים
בְּמִשְׁפָּט, שֶׁעֲלֵיהֶם אָמְרוּ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, וְמַר בְּבֵית
- תָּרַב בְּבֵית, אֵלֶּה וּשְׂמַחְתֶּם לְפָנַי יְהו"ה

אֱלֹהֵיכֶם, כְּמוֹ (שְׁדוּד) שֵׁנְאָמַר (ב) וְהָיָה כְּנִגְזַן הַכְּנִגְזַן
וְהָיָה עֲלֵיו יַד יְהו"ה.

וְצִלָּה גַם הִיא יִלְדָה אֶת תּוֹבֵל קִינ לִטֵּשׁ כָּל חֵרֶשׁ
נְחֹשֶׁת וּבְרוֹל, זֶה יֵצֵר הָרַע, שֵׁנְאָמַר בּוֹ אִם
יֵצֵרְךָ מִתְנַבֵּר עֲלֶיךָ מְשַׁכְּחוֹ לְבֵית הַמְדַרְשׁ וְכו'.
וְאַחֲזֵת תּוֹבֵל קִינ גַּעְמָה, זֶה אִם הַשְּׂדִים, וְלָמָּה,
בְּשָׁעָה שֶׁשׁוֹלֵט עַל הָאָדָם וּמְחַזֵּיק בּוֹ כְּאֶבֶן וּכְבְּרוֹל
וְלֹא עוֹסֵק בַּתּוֹרָה, שׁוֹלֵט עֲלָיו וְהוֹרֵג אוֹתוֹ, וְעוֹשֶׂה
בּוֹ פְּצַע וְחַבּוּרָה, כְּמוֹ שֵׁנְאָמַר כִּי אִישׁ חָרְגְתִּי
לְפַצְעֵי וַיֵּלֶד לְחַבְרָתִי. בְּאוֹתוֹ זְמַן עֲתִיד לְהִלָּל
הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשַׁנֵּינֵהֶם נְקָמָה, זֶהוּ שְׂפָתוֹב כִּי
שְׂבַעְתִּים יוֹקֵם קִינ וְלָמָּה שְׂבַעִים וְשִׁבְעָה, זֶהוּ
שְׂפָתוֹב בְּלַע הַמּוֹת לְנֶצַח.

וַיִּדְעֵ אָדָם עוֹד אֶת אִשְׁתּוֹ וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא אֶת
שְׁמוֹ שֵׁ"ת, הַסִּיּוֹם שֶׁל אֱלֹפָא בֵּיתָא, וְעֲלָיו
אָמַר אֵיזוֹב מִי שֶׁת בַּשְּׂחֹת חֲכָמָה, מָה תְּחַכְּמָה? זֶה
שְׂחָסֵר מִמְנָה י', שְׂבַח תְּהֵא שֵׁית, שֶׁהוּא בְּרָא שֵׁית
וְהוּא רֵאשִׁית, וְהָיָה נְאָמַר בּוֹ מִגִּיד מֵרֵאשִׁית

אֲחֵרִית, הָיָה מְשַׁמֵּשׁ אֶת בְּמִקּוֹם הַכֵּל, וּמִשׁוֹם
אֲחֵסֶר מִמֶּנּוּ י' נִקְרָא אַחֵר, מִשׁוֹם שְׂכַאֲשֶׁר חֲטָא
אָדָם פָּרַחַח מִמֶּנּוּ י', וְעָשָׂה אֶת אֶת בְּלֵי י', שֶׁהֵינָא
חֲכָמָה, וּמִשׁוֹם זֶה הִרְאֵשִׁית הִיָּתָה מִן ח', שֶׁהֵם
שְׂמוֹנָה יָמִים שֶׁל בְּרִית מִיְלָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר אִז
הוֹחֵל לְקָרֵא בְּשֵׁם יְהו"ה, וּמִשָּׁם עֲבְרוּ בְּרִית מִיְלָה,
וְהַעֲבִירוּ מִמֶּנּוּ עֲרָלָה וּפְרִיעָה לְמַעְלָה בְּד' וְלֹא בַח',
שֶׁהִרְאֵשִׁית שֶׁל ח' הִיא בִּינָה, לְמַנְצִיחַ עַל הַשְּׂמִינִית,
וְעֲלֶיהָ נֶאֱמַר אִז הוֹחֵל לְשׁוֹן
הַפְּלָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר אִז תִּקְרָא וַיְהו"ה יַעֲנֶה, זֹהִי
שְׂמִירָה טוֹבָה, שְׂאֵף עַל גַּב שֶׁהַכֵּל הִרְגוּ בָּנוּ,
שֶׁמִּמֶּנּוּ הָיָה יוֹצֵא מִי שִׁינְקוֹם בְּשִׁבְלֵוֹ, זֶהוּ שְׂכַתוֹב
אִז יִשִּׁיר מִשָּׁה, רוֹעָה יִנְקוֹם לְרוֹעָה, וְאַחֵר כֶּךָ אִז
אֶהְפֹּךְ אֶל עַמִּים שְׂפָה בְּרוּרָה לְקָרֵא כֵּלָם בְּשֵׁם
יְהו"ה, אֲבָל כְּשֶׁעֲמִלְק, שֶׁהֵם ^(דף קיט ע"ב) בְּכוּרֵי מִצְרַיִם,
עָרַב רַב הַמְּעַרְבִים עִם יִשְׂרָאֵל, עֲלִיהֶם נֶאֱמַר
תִּמְחָה אֶת זְכַר עֲמִלְק, שֶׁלֹּא יִשָּׂא מֵהֶם שְׂרִיד,
שֶׁאֵלֹו הֵם עַרְבוּכִיהַ מִכָּל הָאֲמוֹת וְאֵפְלוּ מִבְּנֵי
וּמִיָּד כְּשִׁימְחוּ מִן הָעוֹלָם, אִז הוֹחֵל לְקָרֵא בְּשֵׁם ח'.

תקון שבעים

בְּרֵאשִׁית, בְּרֵאשִׁית, וְזֶה מִטְטְרוּ"ן, אֹת בְּצָבָא
 שְׁלוֹ, וּבְשִׁבִילוֹ נֵאמַר וַיֵּשֶׁם יְהו"ה לְבָנָיו
 אֹת, לְהִגֵּן עָלָיו, וַיְמַח שְׁחֵיחַ הוֹלֵךְ נָע וְנָד בְּגִלְגּוֹל,
 נִעְשָׂה נוֹה, מִיָּד וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ נוֹד קְדָמַת עֲדָן, וְזֶה
 אֹת בְּרִית מִיְלָה שְׁקִנְיָא עָלָיו בְּאֶחָיו מִשׁוּם שְׁנוּלָד
 מְהוּל, וּבְאִיזָה מְקוֹם זָכָה לוֹ? בְּקִינָי, מִשׁוּם שְׁחִזֹר
 שָׁם בְּתִשׁוּבָה, וַיֵּצְאוּ מִמֶּנּוּ בָנָיו שְׁנִכְנָסוּ לְגַן עֲדָן,
 וּמִשׁוּם זֶה וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ נוֹד קְדָמַת עֲדָן.

אַחַר כֵּן עָשָׂה תוֹלְדוֹת מִצַּד הָרַע, וְהַתְּפִשְׁטוּ
 בְּגִלְגּוֹלִים בְּעוֹלָם, וְעֲלִיָּהֶם נֵאמַר וַיִּדַע בָּנָיו
 אֶת אֲשֶׁתוֹ וַתַּהַר וַתֵּלֶד אֶת חֲנוּךְ, חֲנוּךְ מִצַּד בָּנָיו,
 וְזֶה יֵצֵר הָרַע, הַחֲנוּךְ לָרַע, וַיֵּשׂ חֲנוּךְ מִצַּד שְׁל
 אָנוּשׁ, שֶׁהוּא יֵצֵר הַטּוֹב, הַחֲנוּךְ לְטוֹב, וְנֵאמַר בּוֹ
 וַיִּתְּהַלֵּךְ חֲנוּךְ אֶת הָאֱלֹהִים וַאֲיָנָנוּ כִּי לָקַח אֹתוֹ
 אֱלֹהִים, וְזֶה חֲנוּךְ שְׁחֵיחַפְּךָ בְּשָׂרוֹ לְלִפְיֵד אִישׁ.

וַיִּשְׁלַחֵהָ הֵם, אָדָם שֶׁת אָנוּשׁ. אָנוּשׁ, שְׁמִשָּׁם
 הַתִּיחָסוּ כָּל הַדּוֹרוֹת, זֶהוּ שְׁפָתוֹב אִז

הוּחַל לְקַרְא בְּשֵׁם יְהו"ה, מִשָּׁם הַתְּפִשְׁטוּ כָּל
 גְּלִגּוּלֵי הַצְּדִיקִים. חֲנוּךְ שְׂיָצֵא מֵאֲנוּשׁ הוּא
 מִמַּטְרוֹן שְׁנֵהֶפֶךְ בְּשָׂרוֹ לְלִפִּיד אֵשׁ, וְהוּא נוֹרִיא"ל,
 וְעַל שְׁנֵיהֶם נֹאמֵר וְהַחִיּוֹת רָצוּא וְשׁוֹב, רָצוּא זֶה
 נוֹרִיא"ל, וְשׁוֹב זֶה מִמַּטְרוֹן, כֶּךָ עוֹלָיִם בְּחֻשְׁבוֹן
 כְּמֵרֵא"ה תְּבֹק, אֲלֵא הוּא כְּמֵרֵאָה תְּקַשֵּׁת אֲשֶׁר
 יְהִיָּה בְּעֵנֶן, שְׁנֵאמֵר בּוֹ וְהָיָה בְּעֵנֵי עֵנֶן עַל הָאָרֶץ
 וְנִרְאָתָה תְּקַשֵּׁת בְּעֵנֶן, וּבְשִׁבִילוֹ נֹאמֵר וְלֹא יְהִיָּה
 מִבּוֹל לְשַׁחַת כָּל בָּשָׂר, מִשּׁוֹם שְׁהַתְּהַפֵּךְ בְּשָׂרוֹ
 לְלִפִּיד אֵשׁ, וְכָל הַמְּלֹאכִים תְּמַמְנִים עַל נִשְׁמוֹת
 הַגְּלִגּוּלִים, מִשָּׁם הִיוּ.

וְעוֹד כְּמֵרֵאָה תְּקַשֵּׁת, עָלָיו נֹאמֵר לְמֹשֶׁה וּרְאָה
 וַעֲשֵׂה בְּתַבְנִיתָם אֲשֶׁר אָתָּה מְרֵאָה בְּחָר,

כְּמֵרֵאָה אֲשֶׁר הִרְאָה יְהו"ה אֶת מֹשֶׁה בֵּין עֲשֵׂה אֶת
 הַמְּנוֹרָה, וְזֶה מִמַּטְרוֹן, מ' מְנוֹרָה שְׁלוֹ, נוֹרִיא"ל
 הַנוֹר שְׁלוֹ, וְהוּא ט"ט, וְהִיוּ לְטַטְפ"ת בֵּין עֵינָיָה,
 וְהַכֹּל הַתְּפִשְׁט מֵאֲנוּשׁ, וּמִשּׁוֹם זֶה אֵז הוּחַל לְקַרְא
 בְּשֵׁם יְהו"ה.

בְּרֵאשִׁית, בְּרֵאשִׁית, וְהֵם שָׁשָׁה הַיְכָלוֹת, הָאֵם
הַעֲלִיזָנָה הַשְּׂבִיעִית, וּבְאֵלוֹ הַשְּׁשָׁה
וַיֵּדַע אָדָם עוֹד אֶת אִשְׁתּוֹ וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא אֶת
שְׁמוֹ שֵׁת וְכוּ', שֵׁת סִיּוּם הָאוֹתִיּוֹת, תַּחַת הַכֶּבֶל, זֶהוּ
שְׂפָתוֹב כּל שְׁתָּה תַחַת רַגְלָיו. הַסְּתַלְקָה י' מִן שֵׁת
וַיֵּרְדָה בּוֹ ה' מִן הַכֶּבֶל, וַנַּעֲשֶׂה שְׁתָּה, כּל שְׁתָּה תַחַת
רַגְלָיו.

וְעוֹד שֵׁת, עַל שֵׁם כִּי מִן הַמִּים מְשִׁיתָהוּ, וְעוֹד
שֵׁת, עָלָיו אָמַר אֵיזֹב מִי שֵׁת בַּמַּחֲוֹת חֲכָמָה,
וְזוֹ י' שְׂבָה הָיָה שֵׁת, אִו מִי נָתַן לְשִׁכּוּי בִּינָה, זֶה
ה' מִן הַכֶּבֶל, וְשֵׁת הוּא הַגְּלָגוּל הַרְאֲשׁוֹן שֶׁל הַכֶּבֶל,
לְאוֹתוֹ שְׁנַאֲמַר בּוֹ בְּשֵׁם זֶה הַכֶּבֶל, בְּשֵׁם זֶה מְשָׁה,
וְחָרִי בְּאֲרָנוֹ אוֹתוֹ שְׁנַאֲמַר בּוֹ אִו יִשִּׁיר מְשָׁה,
וּמְשׁוּם זֶה אִו הוֹחֵל לְקָרָא בְּשֵׁם יְהו"ה. הוֹחֵל, שֵׁם
הַתְּחִלָּה שֶׁל הַגְּלָגוּל הַרְאֲשׁוֹן.

וְהַתְּפִשְׁטוּתָהּ שֶׁל הָאוֹת י' לְמַעְלָה מְשִׁתָּה (מְשִׁית),
הַתְּפִשְׁטָה עַד הַסְּפִירָה הַשְּׁשִׁית,
בְּרָגְתוֹ שֶׁל יַעֲקֹב, וְזוֹ אֶבֶן הַשְּׁתִּיָּה שְׁמִשָּׁם הַשְּׁתִּית

הָעוֹלָם, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ מִשָּׁם רָעָה אֲבֹן יִשְׂרָאֵל,
 וְאַחֲרָיו אֵז, וְזֶהוּ מִשָּׁה שְׁמוֹזְכִּירִים אַחֲרַי יַעֲקֹב,
 וּמִשׁוּם זֶה הוּחַל לְקָרָא בְּשֵׁם יְהו"ה. מִשָּׁם וְאֵילָּה,
 אִזּוּ תִּקְרָא וַיְהו"ה יַעֲנֶה, וּמִשׁוּם זֶה שִׁתָּה, אַחֲרַי שֵׁת
 ה', וְהֵם י"ה, י' מִן שֵׁית ה' מִן הַכָּל, וְהֵם אָב וְאֵם,
 שֵׁית ו' תִּבְּן בְּאֲמִצֵּעַ, וְשָׁלֹשׁ אוֹתִיּוֹת נִכְלָלוּ בְּיַעֲקֹב.
 בְּשִׁבְעָא מִשָּׁה אַחֲרַי יַעֲקֹב, הַשִּׁתְּלָמָה בּוֹ ה' אַחֲרוֹנָה
 וְשׁוֹרָה ^(דף קב ע"א) עָלָיו יְהו"ו, וְנִשְׁתַּלֵּם בּוֹ יְהו"ה, וּמִשׁוּם
 זֶה וְשְׁמֵי יְהו"ה לֹא נוֹדַעְתִּי לָהֶם, אֲבָל לְמִשָּׁה
 וְאָמְרוּ ל"י מ"ה שְׁמ"ו מ"ה אֵמַר אֲלֵיהֶם, מִשׁוּם
 שֶׁהַשִּׁתְּלָם יְהו"ה בְּמִשָּׁה, אֵמַר אִזּוּ הוּחַל לְקָרָא
 בְּשֵׁם יְהו"ה, שֶׁבְּרֵאשׁוֹנָה, וְשְׁמֵי יְהו"ה לֹא נוֹדַעְתִּי
 לָהֶם, וְאַחֲרַי שֶׁהַשִּׁתְּלָם בְּמִשָּׁה יְהו"ה, שָׁרָה עָלָיו
 יו"ד ה"א וּא"ו ה"א וְנִקְרָא מ"ה. בְּאוֹתוֹ זְמַן, מָה
 שֶׁהַשִּׁתְּלָק בְּרֵאשׁוֹנָה הִתְחַזְּרוּ לְמִקוֹמוֹ, וְהַכָּל
 הִתְתַּקֵּן.

וְלֹא עוֹד, אֲלָא פְּעַמִּים נֶאֱמַר בְּפֶסוּק תְּהִי מָה, זֶהוּ
 שְׁפָתוֹב וְאָמְרוּ לִי מָה שְׁמוֹ מָה אֵמַר אֲלֵיהֶם,
 שֶׁהַכָּל חוֹר לְמִקוֹמוֹ, מָה שֶׁלְּמַעְלָה וּמָה שֶׁלְּמַטָּה,

שָׁהֵם מִה שָׁמוּ וּמֵה שָׁם בָּנוּ, וְחֹזֵר הַכֹּל עַל תְּקוּנֹנוּ,
 וְעֲלֵת הָעֲלוֹת יָרַד עַל הַכֹּל. בְּאוֹתוֹ זְמַן שֶׁחֲזָרָה
 אֲמוּנָה (בְּמִנְהָ) לְמִקוּמָהּ, אָמַר מֹשֶׁה שְׁמַע יִשְׂרָאֵל
 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד, שְׁתְּרֵי הַכֹּל בְּיַחֲוֹד
 אֶחָד, אֵין שָׁם קְצוּץ וּפְרוּד, וְאִם חָטָא אָבִיו וְאֲנִי
 וְעַשִׁיתִי הַפְּרָדָה, תְּרֵי קַבְּלָתִי עֲנֵשׁ, וְהַחֲזֹרְתִי הַכֹּל
 לְמִקוּמוֹ בְּיַחֲוֹד שְׁלֵם בְּלִי קְצוּץ וּפְרוּד.

וְעוֹד בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהֵי"ם, בְּרָא שֵׁית, שֵׁשָׁה
 הֵיכְלוֹת, הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה הַהֵיכָל הַשְּׁבִיעִי.
 בֹּא וּרְאֵה, שְׁבַעַה הֵיכְלוֹת הֵם שְׁבַעַתֶּנָּם בְּשַׁבְּעָה
 שְׁמוֹת אֲבֹנֵי"ץ וְכו'.

הַהֵיכָל הָרֵאשׁוֹן מְרַקֵּם בְּכֹל מֵה שְׁיֵשׁ בַּיּוֹם
 הָרֵאשׁוֹן שֶׁל בְּרֵאשִׁית, א' מִן אֲבֹנֵי"ץ
 הוּא פֶתֶר אֲמוֹן מִפְּלֵא וּמִכְפָּה, הָאוֹת ב' הִיא שְׁנֵי
 אֲלָפִים (י"ם) שֶׁהֵיְתָה תוֹרָה טְמוּנָה בְּחִיקוֹ, שֶׁעֲשׂוּעִים
 יוֹם יוֹם, ג' גּוֹמְלֵת וּמְגַדְּלֵת, וְהִיא הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה,
 גּוֹמְלֵת חֶסֶד עִם הַסְּפִירָה הַרְבִּיעִית שֶׁהִיא ד', ית"ץ

י' חכמה, ה' תפארת, צ' צדיק, ומי הוא חכמה י'
כאן? זו חכמת שלמה.

א' אמון מפלא, רקם וציר ציור פהיכל של אדם
הראשון של כל הקדומים, שיש אדם ויש
אדם, יש אדם שאין ספירה שלא נקראת אדם,
אבל אדם הראשון, העליון של כלם, פתר עליון,
סתום ונגזז, נסתר כל הנסתרים, עלת העלות,
קדמון לכל קדומים, בשביל האדם הקדמון הוה
נאמר בעלת העלות ואהיה אצלו אמון, ולאותו
קדמון אמר נעשה אדם בצלמנו בדמותנו, אפה
נתת את כל הציורים וכל הדמיות וכל התקונים
הנסתרים וכל איברי כל המינים, ואפה (ואני) נתת
בו פת שידענו (שידע) בו, שאם לא נותן לו שכל,
הרי אינו יכול לדעת את אמונתו, וכזה יהיה
שולט על כל צבא השמים והארץ והים, והו
שפתוב וירדו בדגת הים וגומר.

ומה הוא האדם הוה שאמר עליו נעשה אדם? זו
חכמה העליונה שהיא בדמות הפתר. ועוד

נְעֻשָׁה אָדָם - זֶה הָעֵמוּד הָאֲמֻצָּעִי, בְּצִלְמֵנוּ - זו
 חֲכָמָה, בְּדַמוּתֵנוּ - זוּ הָאֵם הָעֲלִיזָנָה, שְׂכָמוֹ שְׂאָדָם
 שָׁל בְּרִיאָה, אָדָם שָׁל יִצְרָה, אָדָם שָׁל עֲשִׂיָה,
 בְּדַמוּת שָׁל כְּתָר עֲלִיזוֹן חֲכָמָה וּבִינָה, כָּף הוּא
 בְּדַמוּת הָעֵמוּד הָאֲמֻצָּעִי וְצַדִּיק וְשֹׁכֵינָה תַּחַת־זָנָה,
 שְׂפָסְפִירוֹת הַכֹּל הוּא אֲצִילוֹת.

וְעוֹד נְעֻשָׁה אָדָם, לְמִי אָמַר אֵת זֶה עֲלֵת הָעֲלוֹת?
 אֵלָּא עֲלֵת הָעֲלוֹת אָמַר לְיו"ד ה"א וּא"ו
 ה"א שֶׁהוּא לְפָנִים מֵעֶשֶׂר הַסְּפִירוֹת, וְכֵּן הוּא עֶשֶׂר
 הַסְּפִירוֹת? אֵל"ף ה"א יו"ד ה"א, וְאוֹתוֹ שְׂאָמַר
 נְעֻשָׁה אָדָם הוּא יו"ד ה"י וּא"ו ה"י, אֲנִי רֵאשׁוֹן
 וְאֲנִי אַחֲרוֹן וּמִבְּלָעָדֵי אֵין אֱלֹהֵי"ם. שְׁלֹשׁ יוֹדֵי"ם
 מְעִידוֹת עָלָיו שְׂאֵין לְמַעְלָה מִמֶּנּוּ וְאֵין לְמַטָּה מִמֶּנּוּ
 וְאֵין בְּאֲמֻצָּע. אֵין אֱלוֹהִים בְּכֹל צַד פָּרַט לוֹ, בְּשֵׁם
 הַזֶּה הוּא נוֹדָע בְּלִי חֲשָׁבוֹן.

וְצִיּוֹר הַחֵיכָל הַזֶּה הֵן עֶשֶׂר סְפִירוֹת שְׂמֵת־לְבָשׁוֹת
 בְּעֶשְׂרָה דְבָרִים שְׂנִבְרָאוּ בַּיּוֹם הַרֵאשׁוֹן,
 וְהֵם שָׁמַיִם וְאָרֶץ, אוֹר וְחֹשֶׁךְ, תַּהוֹ וְכַהוֹ, רוּחַ

וּמִיָּמִים, מִדַּת יוֹם וּמִדַּת לַיְלָה. שָׁמַיִם יֵשׁ לְמַעְלָה
 מִשָּׁמַיִם, שֶׁהוּא שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם הָעֲלִיּוֹנִים, וַיֵּשׂ אֹר
 לְמַעְלָה לְמַעְלָה שֶׁנִּקְרָא אֹר הַגָּנוּז לְצַדִּיקִים
 לְעוֹלָם הַבָּא, שְׁעִין לֹא שׁוֹלְטָת עָלָיו, וַיֵּשׂ חֲשׂוֹךְ
 נִסְתָּר שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ יֵשֶׁת חֲשׂוֹךְ סִתְרוֹ, וַיֵּשׂ תַּהוֹ וּבַהוֹ
 לְמַעְלָה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם קוֹ תַּהוֹ וְאֲבִי בַהוֹ. (דף קב ע"ב)
 וַיֵּשׂ רוּחַ הַקֹּדֶשׁ שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ רוּחוֹ הַקָּדוֹשׁ הַמְּרַחֵף
 עַל פְּנֵי מַי הַתּוֹרָה, מִדַּת יוֹם וּמִדַּת לַיְלָה, מִדַּת
 יוֹם - הַשְּׂכִינָה הָעֲלִיּוֹנָה, מַה זֶה יוֹם? הָעֲמוּד
 הָאֲמֻצְעִי שֶׁמִּמֶּנּוּ יָמִים אֲרָכִים, זֶהוּ שְׂפָתוֹב אֲרָךְ
 יָמִים בְּיַמִּינָהּ, זֶהוּ שְׂפָתוֹב יוֹמָם יְצִיָּה יְהו"ה חֲסֵדוֹ,
 יָמִים קַטְנִים מִצַּד שָׁל זְעִיר אֲנַפִּין צַדִּיק, מִדַּת
 לַיְלָה - הָאֵם הַתַּחְתּוֹנָה. עַד בָּאן א' מִן אב"ג.

מַה זֶה ב' (בִּינָה)? בָּהּ נוֹדְעִים דּוֹ הַפְּרָצוּפִים שָׁל
 הָאָדָם הָעֲלִיּוֹן, ג' שָׁלֵשׁ דְּמִיּוֹת, כְּמוֹ שֶׁאָדָם
 שָׁל בְּרִיאָה וְאָדָם שָׁל יְצִירָה וְאָדָם שָׁל עֲשִׂיָּה, ג'
 יֵשׁ לָהּ רֵאשׁ וְגוֹף וְזָנָב, הָרֵאשׁ זֶה י', הַגּוֹף
 הַפְּרָצוּף, הַקּוֹץ שֶׁלְמַטָּה זָנָב, וּמִשּׁוּם זֶה אָמְרוּ
 בְּעַלֵּי הַמִּשְׁנָה, אָדָם הָרֵאשׁוֹן עָשָׂה לוֹ פְּרָצוּף

וּלְבִסּוֹף זָנַב. עַל הַזָּנַב נֶאֱמַר וַיִּגְדֵּל הַיֶּלֶד וַיִּזְמַל, עַד
שִׁיעָשָׂה פְּרָצוֹת.

וְעוֹד אֲבִגִית"ן, א' מוֹרָה עַל א"ל מִסְתִּיר מֵעֵינַי
כָּל חַי וְנִפְעָלִים מִכָּל הַיְצוּרִים כָּלָם, עַל
אֲדִירִירו"ן נֶאֱמַר קוֹמָה אֲדִיר יְרוֹן, וַיֵּשׁ מִמֶּנָּה תַּחַת
יָדוֹ שֶׁנִּקְרָא אֲדִי"ר אֲדִירִים, וְתַחַת מִמְשָׁלְתּוֹ
אֲתֵנִי"ה, וְהוּא יוֹצֵא מִחֶפְסוֹק תְּהֵה, אֵית"ן מוֹשָׁבֶךָ
וְשִׁים בַּפֶּלַע קִנְ"ךָ, שָׁם אֵית"ן וְהוּא תִנְי"א. ק' קִנְיָה,
קִנְיָה חֲכָמָה קִנְיָה בִּינָה, יְהו"ה קִנְיָה רֵאשִׁית יְדָבּוֹ
לְמַעַלָּה מִחֶפֶל, קָדָם מִפְעֲלָיו מֵאֵז, מֵעוֹלָם נִסְכָּתִי
מֵרֵאשִׁי מִקְדָּמִי אֶרֶץ. מַה זֶה מֵרֵאשִׁי? אֵלֶּא כֶּךָ
אֶמְרָה תוֹרָה שְׁתִּיא רֵאשִׁית, אֲנִי תִקְדַּמְתִּי לְהִיּוֹת
רֵאשִׁי לְעוֹלָם.

ב' בִּיהֲרִירו"ן (בִּיהֲרִירו"ן), כִּי כִי"ה יְהו"ה צוֹר עוֹלָמִים,
וְהוּא ב' בְּרוּךְ, וְסִימָן בְּרוּ"ךְ רֵאשִׁי אוֹתִיּוֹת -
ר' רֵאשִׁי, ו' וּמְקוֹר, ד' כָּל, ב' בְּרָכוֹת, שְׁזֵהוּ רֵאשִׁי
וּמְקוֹר לְכָל תְּבָרָכוֹת, וּמִשּׁוֹם זֶה ב' הִיא חֲכָמָה,

ומורה על הכתר שהוא ראש ומעין לכל הכרכות,
ומשום זה ב' שנים לחשבון.

ג' גיהרירו"ן, והוא שלישי, וזו השכינה הספירה
השלישית, (ומשום זה ב' היא חכמה, ומורה על הכתר שהוא ראש
של מעין כל הכרכות), ועליה נאמר כל גיא ינשא, והוא
גימטריאות פּרפראות לחכמה.

ועוד, ברוך ב' מראה שנים, שכינה עליונה
ותחתונה, ר' ראשית חכמה, ו' מראה
יש ספירות, ד' מראה על כתר עליון, וזהו סוד
כל הכורע כורע בברוך ממעלה למטה, לברע בו
לאותו (לדעת בו באותו) שכל המעינות והמקורות של
הכרכות בידו, שהוא עלת העלות, וכל הזקוף
זקוף בשם, צריך לזקוף אותו ביו"ד ה"א וא"ו ה"א
שהוא מבפנים של עשר הספירות, שהוא עליון
וזקוף על הכל ואין אלו"ה למעלה ממנו, ומשום
זה ב' מראה על הכריעה, שכל הכורע כורע
בברוך, שנאמר בו וברוך אל עליון. ג' מראה על
הזקיפה, שהוא גאה גאה על הכל, ואין מי

שִׁיתְנַאֲהָ עָלָיו, וּבְמָה הוּא מִתְנַאֲהָ עַל הַכֹּל? בְּאוֹת
 י' מִן אֲבִנֵי ת"א, וְזֶה יִגְבִּי"ה. וְעוֹד מְצָאנוּ בְּגִזְיוֹן אַחֵר
 יִגְבִּי"ה (יִגְבִּיחִיה), וְאוֹתֵינוּתֵינוּ גְבִי תָהּ (גְבוּתֵנוּתֵנוּ), עָלִיוֹן
 שֶׁל כָּל הָעָלְיוֹנִים.

ת' תלמי"ה, ת' תל שֶׁהַכֹּל פּוֹנִים בּוֹ, שִׁשָּׁם הוּא
 אוֹתוֹ שֶׁכָּל הָעֵינַיִם וְהַמַּחְשְׁבוֹת עוֹלִים אֵלָיו,
 בְּגִלְלָה זֶה ת' תּוֹרָה קְדוּמָה שֶׁל כָּל הַקְּדוּמִים, תּוֹרַת
 חָכָם מְקוּרַת חַיִּים, תּוֹרַת יְהו"ה תְּמִימָה. וְעוֹד
 תלמי"ה, תְּלֻמִּיָּה רַוָּה גִּחַת גְּדוּדִיָּה וְגוֹמֵר, בְּשֵׁם
 הַזֶּה נַעֲשֶׂה הַיּוֹם תְּלֻמִּים תְּלֻמִּים. וְעוֹד תְּלֻמִּיָּה, זוֹ
 הַתּוֹרָה, שֶׁתְּלוּוִיִּים מְמַנָּה בְּמָה תְּלִי תְּלִים שֶׁל
 הַלְכוּת פְּסוּקוֹת שְׁאִין לָהֶן חֲשָׁבוֹן.

צ' צתני"ה זֶה צְדִיק, הָעֵמוּד שֶׁנוֹשֵׂא הַכֹּל, וּבוֹ
 נוֹדַע מִי שֶׁהוּא לְמַעַלָּה מִן הַכֹּל, מַשׁוּם שֶׁצְדִיק
 כּוֹלֵל אֶת כָּל הַסְּפִירוֹת, וּבוֹ מְתִיחִדִּים כָּל
 וְנַעֲשִׂים אֲנֵדָה אַחַת, הוּא הַלּוּלָב שֶׁאוֹגֵד אֶת כָּל
 הַסְּפִירוֹת, וּבְאוֹת צ' מְצַדִּיקִים כָּל הַצְּדִיקִים שֶׁל
 תְּהִיבְלוֹת שֶׁמְקִיפִים אֶת גִּזְיוֹן הָעֵדוֹן שֶׁלְמַעַלָּה, בְּכַמָּה

צִיּוּרִים שֶׁל כָּל מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית שְׂיִזְרָשִׁים אוֹתָם
 הַצְּדִיקִים, וְבוֹ ^(דף קכא ע"א) נְקוּדִים כָּל הַנְּקוּדִים שֶׁל
 הַתּוֹרָה, שָׂהֵם נְקוּדִים בְּהִיכָל שֶׁהוּא הַשְּׂכִינָה
 הַתְּחַתּוֹנָה, וְכֹלָם מְאִירִים עַל הַצִּיּוּרִים כְּמוֹ אֲבְנֵי
 מְרַנְּלִיּוֹת שְׂמֵאִירִים עַל רֹאשׁ הַכֶּתֶר, וְכְמוֹ
 שְׂחַבּוֹכָבִים שְׂמֵאִירִים בְּרִקִיעַ, וּמִשׁוֹם שֶׁכָּל
 הַנְּקוּדִים שֶׁל הַכּוֹכָבִים בּוֹ, נֶאֱמַר וַיִּתֵּן אֶתֶם
 אֱלֹהִים בְּרִקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהָאִיר עַל הָאָרֶץ, זֶה
 הַשְּׂכִינָה הַתְּחַתּוֹנָה. (זֶה נִשְׁמֹת הַצְּדִיקִים שְׁעוֹסְקִים בַּתּוֹרָה לְהוֹצִיא
 לְאוֹר כָּל תַּעֲלוּמָה. זֶהוּ שְׂכָתוּב וְהַמְשַׁכְּלִים וְזִהְרוּ כּוֹתֵר הַרְקִיעַ וְגוֹמֵר).

הַהִיכָל הַשְּׂנֵי מְרָקָם מִכַּפָּה צִיּוּרִים קְפוּאִים
 בַּמִּזְבֵּחַ, אֲבְנֵי הַמְרַנְּלִיּוֹת כָּלָם מְלֵאִים
 מִיָּם, וְהֵם אֲבְנֵי שֵׁשׁ טָהוֹר, שֶׁהַהִיכָל הַשְּׂנֵי בְּתוֹכוֹ,
 הוּא בְּנוֵי מֵהֶם, בַּשֵּׁם הַזֶּה: קַרְ"ע שְׁטִ"ן, וְהוּא רְקִיעַ
 קָרַע, שֶׁכּוֹ קָרַע אֶת הַיָּם, וְהַפְּרִיד מִשָּׁם אֶת הַשְּׁטִן,
 שֶׁהוּא מִיָּם טְמֵאִים, וּמִשׁוֹם זֶה יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ
 הַיָּם וְיְהִי מִבְּדִיל בֵּין מַיִם לְמַיִם, וְזֶה הַשֵּׁם שֶׁעָקַר
 הַשְּׁטִן מִיָּם הַתּוֹרָה, וְהַפְּרִידוּ מִשָּׁם, מִשׁוֹם שֶׁהוּא
 עָקַר הָאֱמוּנָה שֶׁל יִשְׂרָאֵל הַעֲלִיזָה שֶׁל כָּל

הַעֲלִיּוֹנִים. (סמוך של ישראל, וכיום השני אין שם טוב, משום שבו נקרא
גיהנם).

דָּבָר אַחֵר, זֶה סֵפֶר תּוֹלְדוֹת אָדָם, אָמַר רַבִּי
שְׁמַעוֹן: זֶה סֵפֶר - צְדִיק חַי הָעוֹלָמִים שֶׁהוּא
מוֹצִיא תּוֹלְדוֹת, זֶה סֵפֶר וְדָאֵי, וְלֹא אַחֵר, וְהֵם
תּוֹלְדוֹת אָדָם, אוֹתוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ כְּתוּבָא דְּאָדָם
לְשֶׁכֶת בַּיִת. מִי הַבַּיִת שָׁלוֹ? זוֹ הַשְּׂכִינָה, וְרוּעָה
הַנֶּאֱמָן אֶתָּה הוּא כְדָמוֹתוֹ, וְלֶךְ כַּח לְהַסְתַּכֵּל
בְּדִיוֹקְנֵי פְנֵי אָדָם, בְּצִיּוּרִים שֶׁל אוֹתוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ
בְדָמוֹת אֱלֹהִים בָּרָא אוֹתוֹ, שֶׁכָּל הַצִּיּוּרִים שֶׁל פְּנֵי
אָדָם רְשׁוּמִים בְּכַסֵּא, וּמִשׁוּם שֶׁכָּל כַּסֵּא וּמְרַכְבָּה
שֶׁאֶתָּה זְקוּק, אֶתָּה יֵשׁ לְךָ כַּח לְהַסְתַּכֵּל, בְּגִלְל כְּדִ
וְאֶתָּה תַחֲוֶה מְכָל הָעָם וְגוֹמֵר.

וַיְחִי ^(דף קלח ע"ב) אָדָם שְׁלֹשִׁים וּמֵאָת שָׁנָה וַיּוֹלֵד
בְּדָמוֹתוֹ כְּצִלְמוֹ וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ שֵׁת, שֶׁ
שֶׁלֹשׁ חַיּוֹת שֶׁל הַמְרַכְבָּה, ת הוּא נֵר יְהו"ה נְשִׁמַת
אָדָם, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ וּדְמוֹת פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם, וְזֶהוּ
וַיּוֹלֵד בְּדָמוֹתוֹ כְּצִלְמוֹ. וַיְחִיו כָּל יְמֵי אָדָם אֲשֶׁר חַי

תִּשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיָּמַת. מַה זֶה
וַיָּמַת? אֵלֶּא כָּל הַיָּמִים שֶׁהָיָה חַי הָיָה תִּשַׁע מֵאוֹת
וּשְׁלֹשִׁים שָׁנִים, וּשְׁאָר הַשָּׁנִים בַּתּוֹסֶפֶת הָיָה מֵת,
וְהַשְּׂבָעִים שֶׁחָסְרוּ מֵאַלְפָּה, נָתַן לְדָוִד מִשְׁנוֹתָיו,
מִשּׁוֹם שֶׁהָיָה עֲתִיד לְהַשְׁלִים אוֹתָם בּוֹ, וְכֵאן סוּד
הַנְּאֻלָּה.

עֲשָׂרָה דוֹרוֹת הָיוּ מֵאָדָם וְעַד נֹחַ, וַיְחִי לְמֹד שְׁתַּיִם
וּשְׁמֹנִים שָׁנָה וּמֵאֵת שָׁנָה וַיּוֹלֵד בֶּן וַיִּקְרָא
אֶת שְׁמוֹ נֹחַ לֵאמֹר זֶה יִנְחַמְנוּ מִמַּעֲשֵׂינוּ וּמִעֲצָבוֹן
יִדְּיֵנוּ, וְלָמָּה? שֶׁבִּהְתַּחֲלָה הָיוּ טוֹרְחִים בְּגִלְגּוּלִים,
עַד שֶׁבָּא נֹחַ, שֶׁהוּא שֶׁבֶת, וּבּוֹ נָחוּ כָּלֶם, וּבּוֹ
הִתְיַשְּׁבוּ וְהוֹצִיא אוֹתָם לְעוֹלָם.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: לָמָּה הָיוּ הָרֵאשׁוֹנִים חַיִּים יָמִים
רַבִּים כִּמוֹ אָדָם, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וַיְחִי אָדָם תִּשַׁע
מֵאוֹת שָׁנָה וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה, וְנֹחַ תִּשַׁע מֵאוֹת
וַחֲמִשִּׁים שָׁנָה, וְכֵן כָּל הַדּוֹרוֹת עַד נֹחַ הָיוּ חַיִּים
שָׁנִים רַבּוֹת, וּמֵאַבְרָהָם (וּמִנֹּחַ) וְאַיִלָּךְ הָיוּ מִתְמַעֲטִים
בְּשָׁנִים? אָמַר לוֹ: בְּנִי, רַבּוּי שָׁנִים וְאַרְךְ יָמִים הֵם

מֵאַרְיָה אֲנִפִּין, וּמַעוֹט שֶׁל יָמִים וְשָׁנִים מְזַעֵיר
אֲנִפִּין, וּמִשׁוּם זֶה נֹאמֵר בְּאַבְרָהָם אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת
הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהַבְרָאָה בְּה' זַעֲרָה. בְּרוּךְ יְהו"ה
לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן. (דף קלט ע"א)

תְּקוּן שְׁנִי

זֶהוּ תְּקוּן כ"ב וְכ"ג

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, בְּרֵאשִׁית בְּרָא תי"ש,
זֶה אֵילוּ שֶׁל יִצְחָק. בְּרֵאשִׁית שָׁם א"ש
לְעוֹלָה שֶׁל יִצְחָק, וְסוּד הַדָּבָר - (וְעַל אֵלוּ שְׁלֹשֶׁת הַגְּלוּלִים
נֹאמֵר מִה יָפוּ פְּעֻמֹּת בְּנֵעָלִים בַּת גְּרִיב, וְזֹאת לְפָנִים - זוֹ הָאֵם הַעֲלִיזָה, הָעוֹלָם
הַבָּא. דָּבָר אַחֵר, אֵצֶל צָרִיף חֲלִיצָה, וְזֶהוּ שְׁכֵתוֹב שֶׁל נַעֲלִיף וְגוֹמֵר, וְאֵם לֹא, אֵין
לוֹ רְשׁוּת לְחַרְוִיחַ הַשְּׁלֵכָה (לְרוּחַ הַמֵּת) לְעֵלוֹת לְעוֹלָם הַבָּא, וּמִשׁוּם שֶׁהֵיא יוֹם
הַכְּפוּרִים, אִסּוּר בְּנֵעִילַת הַפְּגָדָה) הִנֵּה הָאֵשׁ וְהַעֲצִים וְאֵיהָ הַשָּׂה
לְעֵלָה. יִצָּא קוֹל וְאָמַר, מִשְׁשֶׁת יָמֵי בְּרֵאשִׁית נִבְרָא
לְעֵקֶדֶת יִצְחָק.

מִשׁוּם שֶׁאֵין קָרְבַּן שְׂמֵיכָהּ מִגִּפָּה בְּעֵקֶדֶת יִצְחָק,
שֶׁנֹּאמֵר בּוֹ וַיַּעֲקֹד אֶת יִצְחָק בְּנֹו, נִקְשְׂרָה

בַּמִּדַּת הַדִּין (מִלְאֵד הַמּוֹת) וְנִעְקָד לְמַעְלָה, וְלֹא הָיָה לוֹ
 רְשׁוּת לְקַרֵּב לְבֵית דִּין הַגָּדוֹל, שֶׁהוּא גְבוּרָה, לְתַבְּעַ
 דִּין, וְהַעֲקָדָה שָׁל כָּאֵן מוֹעִילָה לְגָלוּת, שֶׁהָיָה עֲתִיד
 לְהִתְרַגַּם מִשִּׁיחַ בֶּן יוֹסֵף, וְקוֹל יֵצֵא מֵאוֹתוֹ זְמַן אֵל
 תַּעֲשֵׂ לֹא מְאוּמָה, מִשּׁוּם שֶׁהַתְּנַבְּרוּ רַחֲמִים עַל דִּין,
 וְסוּד הַדְּבָר - הוֹשִׁיעָה לוֹ יְמִינוּ, וְאַחַר כֵּן זְרוּעַ
 קִדְשׁוֹ, שֶׁנִּבְרָה הַיָּמִין עַל הַשְּׂמֹאל.

בְּשִׁמְתֵּנִבְרָת הַטָּפָה שָׁל הַזֶּכֶר עַל הַטָּפָה שָׁל
 הַנְּקֵבָה, הוּא בֵּן, הוּא וְדָאֵי
 רַחֲמִים, אֲבָל בְּשִׁמְתֵּנִבְרָת טַפַּת הַנְּקֵבָה עַל הַזֶּכֶר,
 הִיא בַת וְהִיא דִּין, וְסוּד הַדְּבָר - זְכָר שִׁשׁוּלֵט עַל
 נְקֵבָה גּוֹרֵם שִׁשׁוּלֵט הַיָּמִין עַל הַשְּׂמֹאל, וַיֵּצְאוּ
 יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים וְלֹא בְּדִין, וְזָהוּ כִּי גָבַר עָלֵינוּ
 חֲסִדוֹ, וְסוּד הַדְּבָר - בְּטָרְם יֵבֵא חֶבֶל לָהּ וְהִמְלִיטָהּ
 זְכָר.

וּבְשֵׁם שָׁל הַקְּדוּשָׁה בְּרוּךְ הוּא, יְהו"ה רַחֲמִים,
 אַדְנ"י דִּין, וּבְשִׁשׁוּלֵט יְהו"ה עַל אַדְנ"י
 יֵאֱהַדוּנָה"י, הוּא רַחֲמִים, וּבְשִׁשׁוּלֵט אַדְנ"י עַל

יהו"ה אידהנוי"ה, הוא דין, וסוד הדבר - אדנ"י
 אלהי"ם בחוק יבא, בתקף הדין, ובזה עקרת יצחק
 שנעקד לפני אביו ומסר עצמו למיתה כדי שינצל
 משיח וישראל שלא ימותו, ולא עוד, אלא שאפלו
 אם ישראל יהיו עובדים בגלות על שפיכות דמים
 וגלוי עריות ועבודה זרה, זכות אבות תגן עליהם
 משרפה הרג וחנק, משום שאברהם נתנפה באש
 ויצחק בסכין ויעקב בגלות, זכות אבות תהיה
 מגנה עליהם.

ועוד, הנסיון של שלשת האבות מעידים, שלא
 עבר אדם שהוא ישראל על שלשת
 המצוות הללו שצוה אותם (אותו) הקדוש ברוך
 הוא, זהו שפתוב ויצו יהו"ה אלהי"ם על האדם,
 ויצו - זו עבודה זרה, לאמר - זה גלוי עריות, על
 האדם - זו שפיכות דמים, שנשמטו של האדם
 נכנסה בגלגול של אברהם, ואם הוא עבד עבודה
 זרה, כשנכנס לאש היה נשרף, זהו שפתוב פסילי
 אלהיהם תשרפון באש.

שְׁלֹאֵשׁ יֵשׁ שְׁלֹשָׁה גּוֹנִים, לָבֵן יֶרֶק וְשָׁחַר, וְהַרְבִּיעִי
 תִּבְלָת, וְהֵם דְּבָקִים בְּגִחְלָת שְׁהִיא אֲדָמָה,
 הָרִי חֲמֻשָּׁה, בְּחֻשְׁבוֹן ה' (חמש), שְׁהִיא אֲמוֹנַת
 הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁהוּא ו', שְׁהַתְּלִבֵּשׁ בְּחֲמֻשָּׁה
 גּוֹנִים וּמְאִיר בָּהֶם, וּבֹו עוֹלָיִם הַגּוֹנִים שְׁהֵם כָּלוּלִים
 בָּה, וְהִיא עוֹלָה בָּהֶם לְו'. וְהוּ שְׁכַתּוּב הִיא הָעֵלָה,
 וּבְשְׁעוֹלָיִם שְׁנַיִם שְׁהֵם ו' ה' בְּקַרְבָּן, יוֹרְדִים שְׁנַיִם
 מְלִמְעָלָה שְׁהֵם י"ה, (דף קלט ע"ב) וּמִתְקַרְבוֹת הָאוֹתִיּוֹת
 וּמִתְיַחֲדוֹת וְנִקְשָׁרוֹת זו עִם זו, וְזֵהוּ סוּד הַקְּרָבָן.

וְסוּד הַדְּבָר - וְהִנֵּה מִלְּאֲכֵי אֱלֹהִים עֲלִים וְיוֹרְדִים
 בּו, עוֹלָיִם שְׁנַיִם בְּאֵשׁ, וְיוֹרְדִים שְׁנַיִם, וְנִצֵּל
 אֲבָרְהָם בְּשֵׁם שְׁל יְהו"ה, שְׁאֵף עַל גַּב שְׁיֵשׁ אֲרִבְעָה
 מִלְּאֲכִים שְׁהֵם הַמְּמַנִּים שְׁל הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ, לֹא
 רוֹצֵה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַתְּעַסֵּק בְּאֲבָרְהָם
 לְהַצִּילוֹ אֶלָּא הוּא מִמָּשׁ, מִשּׁוּם שְׁקִנְיָא עַל שְׁמוֹ,
 וּבֹו הַתְּלִבֵּן אָדָם הָרֵאשׁוֹן שְׁהוּא יִשְׂרָאֵל, שְׁלֹא עָבַר
 עַל וְיָצוּ, שְׁהוּא עֲבוּדָה וָרָה, אַחַר כֵּן הַתְּלִבֵּשׁ
 בְּיָצֵחַק וְנִצְרָף וְאָמַר אֵל תַּעֲשׂ לֹו מְאוּמָה, שְׁאוֹתוֹ
 שְׁנִצְרָף בּו לֹא עָשָׂה דְבָר, שְׁלֹא עָבַר עַל שְׁפִיכוֹת

דְּמִים, וְכֵן יַעֲקֹב הִתְנַלְּגַל בּוֹ כְּשִׁירָד לְגִלוֹת מִצְרַיִם
 (שֶׁל חוּץ לְאֶרֶץ), שֶׁפָּתַחד שְׁלֹא הָיָה עוֹלָה. בְּאוֹתוֹ זְמַן
 אָמַר לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵל תִּירָא מִרְדָּה
 מִצְרַיִמָּה וְגוֹמֵר, אֲנֹכִי אֵירַד עִמָּךְ מִצְרַיִמָּה וְאֲנֹכִי
 אֶעֱלֶךָ נִם עִלָּה.

הַתְּקוּן שְׁלִישִׁי

בְּרֵאשִׁית שָׁם אֶרֶ"י שֶׁל הַקְּרָבָן, שֶׁהָיָה יוֹרֵד עַל
 הַקְּרָבָן בְּדַמוֹת אֶרֶי אוֹכֵל הַקְּרָבָנוֹת,
 וְזֶהוּ רֵאשׁוֹן לְחֵיוֹת שֶׁהָיוּ אוֹכְלִים קְרָבָנוֹת. אָמַר לוֹ
 רַבִּי אֶלְעָזָר: וְלָמָּה הָיוּ יוֹרְדוֹת חֵיוֹת לְאֹכַל
 קְרָבָנוֹת? אָמַר לוֹ: בְּנִי, אֶרְבַּע חֵיוֹת הֵן בְּכֶסֶא,
 אֶרֶיָה שׁוֹר נֶשֶׁר אָדָם, וּבְגוֹף הָאָדָם אֶרְבַּעַּה יְסוֹדוֹת
 שְׂמֹמְנִים עֲלֵיהֶם אֶרְבַּע חֵיוֹת, שֶׁהַנֶּפֶשׁ כְּלוּלָה בָּהֶם,
 וּמֵשׁוּם זֶה פִּרְנָסַת הַנֶּפֶשׁ מֵאֶרְבַּעַּה הִלָּלוּ. כְּשֶׁחָטָא
 אָדָם בְּאֶרְבַּעַּה הַיְסוֹדוֹת שָׁלוּ, כָּאֵלוֹ חָטָא בְּנֶפֶשׁ,
 זֶהוּ שְׂכָתוֹב מֵאֲשֶׁר חָטָא עַל הַנֶּפֶשׁ, וּבְאוֹתוֹ זְמַן
 נִפְרְדוּ מִים מֵאֵשׁ וְרוּחַ מֵעָפָר.

שְׁמַעְפָּר יוֹצְאִים זְרָעִים, שְׁהֵם פְּרִנָּסָה שֶׁל אָדָם,
 וּמֵהַמַּיִם הַחַיִּוֹת, שֶׁהֵן פְּרִנָּסָה שֶׁל אֲרֵי,
 וּמֵאֵשׁ בְּהֵמוֹת, שְׁהֵם פְּרִנָּסָה שֶׁל שׁוֹר, וּמֵהַרוּחַ
 עוֹפוֹת, שְׁהֵם פְּרִנָּסָה שֶׁל נֶשֶׁר, וּבְשִׁחְטָא בָּהֶם,
 נִפְרְדוּ הַיְסוּדוֹת, וַיֵּשׁ בָּהֶם מִחֻלְקַת שְׁחִיא פְרוּד,
 וְעוֹלָה שֵׁם יְהו"ה מֵהֶם, וְנִכְנַם יֵצֵר הָרַע שֶׁהוּא
 סַמָּא"ל שְׁטָן, שְׁיְהו"ה לֹא שׁוֹרָה בְּפְרוּד, וְסוּד
 הַדָּבָר - חֵלֶק לָבָם עֲתָה יֵאָשְׁמוּ, וּמִשׁוּם זֶה צָרִיךְ
 קִרְבָּן מֵהַמַּיִנִּים הַלָּלוּ שִׁחְטָא בָּהֶם לְקַרֵב בָּהֶם,
 אוֹתָם אֲרַבְעָה יְסוּדוֹת שְׁיֵשׁ בָּהֶם פְרוּד, וּבְאוֹתוֹ
 זְמַן שְׁמַת־קִרְבִּים הַיְסוּדוֹת זֶה לָזֶה, מִיַּד יוֹרֵד
 הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עֲלֵיהֶם וּבוֹרֵחַ הַשְׁטָן, וְאִם לֹא
 בּוֹרֵחַ, תְּרֵי אֵשׁ הַקִּרְבָּן שׁוֹרְפֵת אוֹתוֹ. זֶהוּ שְׁפָתוֹב
 וְהָאֵשׁ עַל הַמְזִבַּח תִּזְקַד בּוֹ.

וְסוּד הַקִּרְבָּנוֹת, עוֹד וּבְשִׁר תִּלְבִּישְׁנִי וּבְעֲצָמוֹת
 וְגִידִים תְּסוּכְבְּנִי. הָעוֹר הוּא לְבוּשׁ הָאָדָם,
 זֶהוּ שְׁפָתוֹב וַיַּעַשׂ יְהו"ה אֱלֹהֵי"ם לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ
 בְּתַנּוּת עוֹר וַיִּלְבָּשֵׁם, אִם זָכָה - בְּתַנּוּת אוֹר
 מִרְקָמִים מִמְצוֹת עֲשֵׂה, שְׁשִׁבְרָם לְעוֹלָם הַבָּא,

וְשֶׁהוּא הָאֹר הַגָּנוּז לְצַדִּיקִים, וְאִם לֹא זָכָה - עוֹר
 הַנְּחָשׁ שְׂכֹלֵל אֲרַבְּעָה יְסוּדוֹת, שֶׁשָּׁם רְשׁוּמוֹת
 מְצוּוֹת לֹא תַעֲשֶׂה שְׂאֵדָם עֲבַר עֲלֶיהֶן, וּמִשׁוּם זֶה
 בְּאָרוּ בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, עוֹנֵנוֹתָיו שֶׁל אָדָם חֲקוּקִים לוֹ
 עַל עֲצֻמוֹתָיו, וְקָרוֹב הָעוֹר שֶׁל הָאָדָם מְצוּוֹת עֲשֵׂה,
 שֶׁהֵם קָרוֹב שֶׁל אוֹתִיּוֹת שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא.

וְעֲלֵיהֶם נֹאמַר אָדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּם קִרְבָּן, מִכֶּם
 וּדְאִי, לְהוֹצִיא עוֹר הַנְּחָשׁ שָׂבוּ מִרְקָמִים
 מְצוּוֹת לֹא תַעֲשֶׂה, וְאָדָם שֶׁעוֹבֵר עֲלֵיהֶם נֹאמַר בּוֹ
 אָדָם לְהַכֵּל דָּמָה יָמִיו כְּצֵל עוֹבֵר, אָדָם כִּי יָמוּת
 בְּאֶהֱל, כִּי יָמוּת וּדְאִי, וְזוֹהִי תְקַרְבַּת הַקְּרָבָן שֶׁל
 עֲשׂוֹ, יֵצֵר הָרַע, שֶׁנֹּאמַר בּוֹ יְקָם אָבִי וַיֹּאכַל מִצִּיד
 בְּנוֹ. הַפֶּשֶׁר הוּא שֶׁבֶר מִן שְׂבָרִים, וְהוּא אָדָם, מְצַד
 שֶׁל תַּחֲיָה שֶׁהוּא שׂוֹר, כְּפֶשֶׁר חַי, כְּפֶשֶׁר מְתוֹר, וַיֵּשׁ
 אַחֵר שֶׁל כְּפֶשֶׁר כְּפֶשֶׁר מְרַפֵּה, שֶׁשׂוֹרָה בּוֹ רוּחַ (דף קמ ע"א)
 הַטְּמֵאָה, מִלְּאֵךְ שְׂרוּכָב עַל קַרְנֵי שׂוֹר מוֹעֵד, כְּפֶשֶׁר
 טְמֵא.

עֵצִים, יֵשׁ עֵצִים טָמֵא וְיֵשׁ עֵצִים טָהוֹר, וּבִשְׂרָשׁוֹ שֶׁל
 טָהָרָה וְעֵצִים שֶׁל טָהָרָה, עֲלֵיהֶם נֹאמַר עֵצִים
 מִעֲצָמֵי וּבִשְׂרָשׁוֹ מִבִּשְׂרָרֵי, וְעֵצִים הוּא אֲרִיָּה, גִּידִים הוּא
 נֶשֶׁר. נֶשֶׁר, נֶשֶׁר שֶׁל טָהָרָה וְנֶשֶׁר שֶׁל טָמְאָה. עֵצִים
 וּבִשְׂרָשׁוֹ וְגִידִים, עֲלֵיהֶם שׁוֹרָה בְּרָכָה וְקַדְשָׁה וְיִחּוּד,
 שֵׁיהֶם כִּהְיוּ לְוֵי וְיִשְׂרָאֵל. כְּשֶׁבָעֵצִים שׁוֹרָה בְּרָכָה,
 מִיָּד וּתְקַרְבוּ עֲצָמוֹת עֵצִים אֶל עֲצָמוֹ, מִתְקַרְבִּים
 וְנִקְשָׁרִים זֶה עִם זֶה בְּקַרְבָּן, וּמִיָּד יוֹרֵד עֲלֵיהֶם שְׁמֹן
 וְשׁוֹרָה עֲלֵיהֶם בְּרָכָה, עַל הַבִּשְׂרָשׁוֹ שׁוֹרָה קַדְשָׁה
 שֶׁהִיא מִצַּד הַלְוִיִּם. זֶהוּ שְׂפָתוֹב וְקַדְשָׁתָּ אֶת הַלְוִיִּם.
 מִיָּד מִתְקַרְבִּים עוֹרְקֵי הַדָּם אֶל הַלֵּב, שֶׁהַבְּרָכוֹת הֵן
 מִהַכְּהֻנִּים, זֶהוּ שְׂפָתוֹב דְּבַר אֶל אֶחָד וְאֶל בְּנָיו
 לֵאמֹר כֹּה תְּבָרְכוּ. הַגִּידִים מִיִּשְׂרָאֵל, וְהֵם הַיִּחּוּד
 וְהַקַּדְשָׁה וְקִשְׁרָה שֶׁל הָעֲצָמוֹת וְהַבִּשְׂרָשׁוֹ, וּבִשְׂנִקְשָׁרִים
 בְּשֵׁנֵיהֶם נִקְרָאִים יְחוּד, וְהַיִּחּוּד הוּא בְּיִשְׂרָאֵל. זֶהוּ
 שְׂפָתוֹב שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה אֶחָד.

הָעוֹר הוּא דְמוּת אָדָם מְלָכוּת, כָּל הַדִּיּוֹקְנָאוֹת
 נִרְאִים בּוֹ, וְהִיא כְּלוּלָה מִבִּשְׂרָשׁוֹ וְגִידִים
 וְעֲצָמוֹת, וְהִיא תְּמוּנַת כָּל, וְהִיא בְּרָכָה וְקַדְשָׁה

ויחוד, בְּהַנִּים וְלוֹיִם וְיִשְׂרָאֵלִים, שָׁהֵם קְשׁוּרִים
 בְּשִׁלְשֵׁת הָאֲבוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם הָאֲבוֹת הֵן הֵן
 הַמְרַכְּבָה. בְּכַשֶּׁר בְּשִׁמְתִּקְדָּשׁ, יוֹרֵד עָלָיו דָּם מֵהוֹר,
 וּכְשֶׁהַגִּידִים מִתְיַחֲדִים, יוֹרֵדֵת עֲלֵיהֶם רוּחַ קְדֻשָּׁה,
 עַל הַעֲצָמוֹת יוֹרְדִים מִי מֵהֲרָה, וְהוּ סוֹד הַקְרָפְנוֹת.
 שְׂמַח רַבִּי אֶלְעָזָר, וְשִׂמְחוּ הַחֲבָרִים וְאָמְרוּ: אֵלֹהֵינוּ לֹא
 בָּאֵנוּ לְעוֹלָם הַזֶּה אֶלָּא לְשִׁמְעַת אֶת זֶה - דִּי.

אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן: בְּנִי, וְעוֹד בְּסוֹד הַקְרָפְנוֹת, הַלֵּב
 הוּא מְזַבַּח שְׂכָוֹ דָּם הַקְרָפְנוֹת, וְעַל זֶה נֶאֱמַר
 וּזְבַחַת עָלָיו, אִם זָכוּ - הָאֲרִיָּה הִיא יוֹרֵד לְאֹכַל אֶת
 הַקְרָפָן, וְאִם לֹא - יוֹרֵד בְּלֵב, וּבְאִיזָה מְקוֹם?
 בְּכַבֵּד, שִׁשָּׁם מָרָה גִיְהֵנָם, שְׁתִּיא עֲלוּקָה שְׁיִישׁ לָהּ
 שְׁתִּי בְּנוֹת הַבְּהַב, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר לְעֲלוּקָה וְכוּ',
 וְהַכֵּלֵב צוֹנַח בָּהֶם הַבְּהַב, וְהַמָּרָה הִיא גִיְהֵנָם,
 חֲרָבוֹ שֶׁל מִלְּאָךְ הַמְּנוֹת שְׁיִישׁ לָהּ שְׁתִּי פִיּוֹת, כְּמוֹ
 שֶׁהַגִּיְהֵנָם שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ לְעֲלוּקָה שְׁתִּי בְּנוֹת הַבְּהַב,
 כְּמוֹ זֶה נֶאֱמַר בְּחָרֵב וְאַחֲרֵיתָהּ מָרָה כַּלְעָנָה חֲדָה
 בְּחָרֵב פִּיּוֹת.

וְכִבְדֵּךְ הוּא סְמַא"ל, הַמָּרָה סַם הַמָּוֶת שְׁלוֹ.
 כְּשֵׁשׁוּלְטַת הַמָּרָה עַל הָעוֹרְקִים שְׁלָה
 וּמִתְנַפֶּרֶת בְּחַטָּאִים, נֶאֱמַר בַּפָּרְקִים שְׁל הַכִּבְדֵּךְ
 וְהַמָּרָה, וַיִּבְאוּ מָרְתָה וְלֹא יָכְלוּ לְשִׁתּוֹת מִיָּם
 מִמָּרָה כִּי מָרִים הֵם. בְּאוֹתוֹ זְמַן אוֹתָם עוֹרְקֵי הַלֵּב
 הֵם בְּדַחֵק וְנִטְמָנִים בְּלֵב, כְּמוֹ שֶׁנֶּחַ וְאַשְׁתּוֹ וּבְנֵיו
 וְחַחִיזוֹת וְחִבְהַמּוֹת וְהַעוֹפּוֹת שֶׁנִּטְמָנוּ בַּתְּבָה, וְהַלֵּב
 הוּא דְחוּק בָּהֶם, שְׂאֵם הַמָּרָה מְנִיעָה לְלֵב, מִיָּד
 יָמוֹת הָאָדָם, וּמָרָה לֹא מִתְנַפֶּרֶת עַל יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם
 הַלֵּב, אֲלֵא בְּחַטָּאִים. אִם חוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה, שֶׁהוּא
 נְשִׁמַּת חַיִּים, הַשְּׂכִינָה הָעֲלִיזָנָה, הָרִי רְפוּאָה תִּתְּנָה
 לְלֵב וְלָעוֹרְקִים שְׁלוֹ, וְנֶאֱמַר בָּהֶם וַיִּמְתְּקוּ הַפְּיֹם,
 וְנִרְפְּאוּ הָעוֹרְקִים, (הַגּוֹף) וְהַאִיבָרִים שְׁלוֹ.

מַחֲזוּל זוּ לִילִי"ת, הָאֲמָא שְׁל הָעַרְב רַב, שְׁחֹזֵק
 הַכְּסִיל, מִי זֶה כְּסִיל? זֶה אֵל אַחַר סְמַא"ל,
 וְעַרְב רַב הֵם בְּנֵיהָ, שֶׁהֵם מְעַרְבִים עִם יִשְׂרָאֵל,
 רָשָׁעִים גְּמוּרִים, וְעֲלֵיהֶם נֶאֱמַר אִם רָאִיתָ רָשָׁע
 שֶׁהִשְׁעָה מִשְׁחָקָת לוֹ, אֵל תִּתְּנָרָה בּוֹ, עֲלֵיהֶם נֶאֱמַר
 לָמָּה תִּבְיַט בּוֹנְדִים תִּחְרִישׁ כְּבֹלַע רָשָׁע צְדִיק

מִמֶּנּוּ. רָשָׁע זֶה הַכֶּסֶל, עָרַב רַב בְּגִלוֹת הֵם רָשָׁע,
בְּבִלְע צְדִיק מִמֶּנּוּ זֶה יִשְׂרָאֵל, וּמִי גֹרֵם שְׂבוּלֵע
אוֹתָם? מִשּׁוֹם שְׂאִינָם צְדִיקִים גְּמוּרִים, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר צְדִיק מִמֶּנּוּ בּוֹלֵעַ, אֲבָל צְדִיק גְּמוּר אֵינוֹ
בוֹלֵעַ.

וּטְחוּל הוּא לִילִי"ת, מְאֵרֶת ה' בְּבֵית רָשָׁע, וְהוּא
אֲסַכְרָה לְתִינוּקוֹת שָׁהֵם רָשָׁעִים, צוֹחֶקֶת
בָּהֶם בְּעֵשֶׂר בְּעוֹלָם תְּהֵא, (דף קמ ע"ב) וְאַחַר כֵּן הוֹרְגֶת
אוֹתָם, וְלָמָּה נִקְרְאוּ תִינוּקוֹת? מִשּׁוֹם שְׂאִין בָּהֶם
דַּעַת לְהַנְצִיל מִמֶּנָּה, אֲבָל לֵב מִבִּין נִצּוֹל מִמֶּנָּה,
שְׂשָׁם צְדִיק, וְסוּד תְּדַבֵּר - טוֹב לְפָנַי הָאֱלֹהִים
יִמְלֵט מִמֶּנָּה, וְחוּטֵא יִלְכֹד בָּהּ.

הַכְּלִיּוֹת הֵן יוֹעֲצוֹת, אִם זָכוּ - נִכְנָסֶת בָּהֶם
נְבוּאָה, שְׁהִיא נֵר יְהו"ה נְשִׁמַּת אָדָם,
וְנַעֲשִׂים נְבִיאִים, וְהֵם יוֹעֲצִים לְטוֹב, וַיֵּשׁ בָּהֶם עֲצָה
וְתוֹשִׁיָה.

בְּנִפְי הִרְאָה, אִם זָכוּ - שׁוֹרָה בָּהֶם רוּחַ הַקֹּדֶשׁ,
וְנֶאֱמַר בָּהֶם וְנָחָה עֲלֵיו רוּחַ יְהו"ה, רוּחַ

חֲכָמָה וּבִינָה, רוּחַ עֲצָה וּנְבוּנָה, רוּחַ דַּעַת וַיִּרְאֵת
 יְהו"ה, וַעֲלִיָּהֶם נֹאמַר וְהָיוּ הַכְּרֻבִים פְּרָשֵׁי כְּנָפִים.
 הַכְּרוּבִים כָּמוֹ צוּרַת אָדָם, פּוֹרְשֵׁי כְּנָפִים כְּנֶגֶד
 שְׁלֹשׁ הַחַיּוֹת שְׁפּוֹרְשׁוֹת כְּנָפִים כְּנֶגֶד הָאָדָם, וְהֵם
 שֵׁשׁ כְּנָפִים, שְׁתַּיִם לְכָל תְּיָה. מִצַּד שֶׁל הַשְּׂכִינָה
 כְּנָפֵי הַחַיּוֹת מְרַבְּעוֹת, שֵׁשׁ כְּנָפִים כְּנֶגֶד שֵׁשׁ
 מַעְלוֹת לְכַסָּא, אַרְבַּע כְּנָפִים כְּנֶגֶד כַּסָּא מְרַבְּעָה,
 פְּרָשֵׁי כְּנָפִים לְמַעְלָה סְבִיבִים בְּכַנְפֵיהֶם עַל
 הַכַּפְרֵת, זוֹ כַּפְרֵת הַלֵּב, קֹדֶשׁ הַקֹּדְשִׁים, וְזֶה הַלֵּב.

נֶפֶשׁ רוּחַ נְשָׁמָה, כִּהֵן לְוֵי וַיִּשְׂרָאֵל. הַכִּהֵן הוּא
 הַנְּשָׁמָה, אִם זָכָה - גֵּר יְהו"ה, גֵּר תְּיָה מֵאִיר
 בּוֹ מֵהַלֵּב בְּשִׁמְשׁ זוֹרְחָתָה, וְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ הִיָּתָה יוֹצֵאת
 מִבֵּין כְּנָפֵי הַכְּרוּבִים שֶׁהֵן כְּנָפֵי רֵאָה, וְהִיָּתָה
 מְדַבְּרַת עִמּוֹ, וְאִם לֹא - אִשׁ, וְזוֹ הַנְּפֶשׁ, הִיָּתָה
 דוֹלְקָתָה, וַיּוֹצֵאת אִשׁ מֵהַלֵּב וְשׂוֹרְפָת אֹתוֹ.
 הַקֹּרְקֹבֵן וְהַקֶּבֶת, כַּאֲשֶׁר יֵשֵׁן נִקְרָא קֶבֶת יֵשֵׁן.

וַיֵּשׁ שְׁנָה לְטוֹב וַיֵּשׁ שְׁנָה לְרָע. לְטוֹב, כָּמוֹ חֵלוֹם
 שֶׁהוּא תְּסֻלָּם (כָּמוֹ חֵלוֹם) שֶׁרֵאָה יַעֲקֹב, וְכֹו דְבוּק

קָנָה, וְיֵשׁ טַבְעוֹת הַקָּנָה הֵם יֵשׁ דְּרָגוֹת הַנְּבוּאָה,
 וְעוֹלָיִם לְשֵׁשׁ נְשִׁימוֹת שֶׁתִּיהָ יֵשׁ בָּהֶם דָּוָד, שְׁכָךְ
 פְּרִשׁוּתָהּ, דָּוָד הָיָה מִתְנַמְנֵם כְּסוּם, וְסוּם לֹא יֵשׁ
 אֲלֵא שֵׁשׁ נְשִׁימוֹת, וְיֵשׁ שְׁנֵה לְרַע, חֵלּוּם רַע,
 שְׁנַאֲמַר בּוֹ אֲצֵל אֲבָרְהָם, וְתִרְדְּמָה נִפְלָה עַל אֲבָרָם
 וְהִנֵּה אֵימָה חֲשֻׁכָה גְדֹלָה נִפְלֵת עָלָיו, וְהִרִי פְּרִשׁוּתָהּ
 בְּאַרְבַּע נְגִילוֹת, וּמִשׁוּם שְׁחֵלּוּם יָבֵא בְּשִׁתֵּי דְרָגוֹת,
 פְּרִשׁוּתָהּ הַקְּדֻמוֹנִים, כְּמוֹ שְׂאֵי אֲפֹשֶׁר לְבָר כְּלֵא
 תִּבְנֶה, כִּךְ אֵי אֲפֹשֶׁר לְחֵלּוּם כְּלֵי דְבָרִים כְּטִלִּים, כְּדִי
 שְׁיָבֵא חֵחֵלּוּם כָּאֵן עַל יְדֵי מְלֶאכֶה, כָּאֵן עַל יְדֵי יֵשׁ,
 מִשׁוּם שֶׁחֵחֵלּוּם הוּא מִצַּד שֶׁל הָעֵץ שֶׁל מוֹב וְרַע,
 אֲבָל מִצַּד שֶׁל עֵץ הַחַיִּים לֹא בָּא (עָלָיו אֲלֵא שֶׁל קֶבֶה)
 אֲלֵא עַל יְדֵי קֶבֶה שֶׁל הַקְּדוּשׁ כְּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא
 שְׁכִינְתּוֹ, וְאֵין שָׁם קֶבֶה רַע, שֶׁהוּא יֵשׁ.

הַקְּרִקְבֵן מוֹחֵן, אִם אָדָם צָדִיק, הוּא מוֹחֶנֶת מִן
 לְצָדִיקִים, שֶׁהֵם אֵיבָרִים קְדוּשִׁים
 בְּמִצְוֹת עֲשֵׂה, וְאִם לֹא הוֹלְכִים בְּמִצְוֹת מוֹבּוֹת,
 מִתְּפָרְנְסִים בְּלֶחֶם הַקְּלוּקָל, מְזוּזַן הַקְּלוּקָל, קַל
 בְּקָלוֹן. וְשֵׁט - שֵׁטוֹ הָעֵם וְלְקָמוֹ. שְׂטִיִּים, (הַשְׂטִיִּים),

לֹקְטִים בְּשָׁטוֹת. וְטַחְנוּ בְּרַחִים - בְּדַחַק, אֵלּוּ הֵן
הַטּוֹחֲנוֹת בְּפֶה, אוֹ דָּכוּ בְּמַדְכָּה - זֶה הַחֶף, וּבְשָׁלוֹ
בְּפָרוֹר - זֶה הָאֵיִצְטוּמָכָה.

בְּנִי, סוֹד עֲלִיּוֹן כָּאֵן, אִם זָכוּ יִשְׂרָאֵל, הִיָּתָה יוֹרֶדֶת
לָחֶם תּוֹרָה מִשָּׁמַיִם בְּלִי דַחַק, וְלֹא הָיוּ
צָרִיכִים לְלַמֵּד אַחַד אֶת חֲבֵרוֹ, זֶהוּ שְׁפָתוֹב הַנְּנִי
מִמְטִיר לָכֶם לָחֶם מִן הַשָּׁמַיִם, שְׂאִין לָחֶם אֵלֶּא
תּוֹרָה, לֹא זָכוּ - בְּגִלְלֵי הָעָרֶב רַב שֶׁהֵם שׁוֹטִים,
נֹאמְרֵם בָּהֶם שָׁטוּ הָעַם וְלָקְטוּ, שְׂמִיָּדְחוּ לְלַמֵּד זֶה
לְזֶה, לְפָרְנָסָה כָּל אַחַד בְּדַחַק, לְחֻכְמִים בְּרָמוֹ.
אֲבָל לְעֵתִיד לָבֵא יִמְחוּ הָעָרֶב רַב מִן הָעוֹלָם,
וְנֹאמְרֵם בָּהֶם וְלֹא יִלְמְדוּ עוֹד אִישׁ אֶת אָחִיו וְגוֹמֵר,
וּמִשׁוֹם זֶה הַיִּשְׁטָה הוּא לְרַע וְהוּא לְטוֹב, לְכֵן וְאָדָם,
דִּין וְרַחֲמִים.

וּבְנִי, בְּוֹדָאֵי אוֹתָם שְׁלוּחֵי הַצְּפוֹר, צָרִיכִים
בְּשִׁקְוֹרָאִים סֵפֶר תּוֹרָה, שְׂיַחֲתָכוּ אֶת
הַמְּלִים וְלֹא יֹאמְרוּ אוֹתָם בְּהִלְעָטָה, כְּמוֹ שֶׁהָעָרֶב
רַב שְׂנֵאמְרֵם בָּהֶם הַכָּשָׁר עוֹדְנוּ בֵּין שְׁנֵיהֶם, וְהָיוּ

אוכלים בהלעטה, וכמו שעשו, שנאמר בו
הלעיטני נא, ולא היו טוחנים לו, נאמר בהם ואף
יהו"ה חרה בעם.

המעיי הגם זהו נחש פרייה, נחש עקלתון,
שעתידים הצדיקים (דף קמא ע"א) לאכל אותו,
ויש חלב טמא שהוא נחש, שהוא אסור למאכל
העם הקדוש, משום שעליו נאמר ארור אתה מכל
הבהמה.

תקון רביעי

זהו תקון כ"ה

בראשית, שם י"ש, להנחיל אחבי יש ואצרתיהם
אמלא, ומשום ששם אוצר, שהיא
יראת יהו"ה, ממשנו מתמלא לצדיקים, ואותם יראי
הקדוש פרוץ הוא יורשים היש תוה, וערב רב הרע
לא היו פוחדים מהקדוש פרוץ הוא אלא בשביל
העשר, והיו מנסים אותו, כמו זה: היש יהו"ה
בקרפנו אם אין, וכל אותם שפנסים את הקדוש

פרוך הוא ופוחדים ממנו בעשר, ולא יראים ממנו
 בעניות כמו בעשר, אינם אלא ערבות רע, שיש
 יראה ויש יראה, יש אהבה ויש אהבה, יש מי
 שירא מתקדוש פרוך הוא פדי שיחון את פניו, או
 שלא ירד לעניות, או שאוהב אותו פדי שיחון לו
 עשר, ומנסה אותו כמו: נעשה את המצוה הזו
 כך, ונראה ה"ש יהו"ה בקרבנו ונותן לנו שכר
 בעבורה אם אין, שאם לא יתן לו שכר בשביל
 זה, אינו אוהב אותו, ולא נותן לו צדקה ולא
 יעשה מצוה, ומנסה את תקדוש פרוך הוא בכל
 מצוה ומעשה, ודאי זהו מאותם ערב רב שנאמר
 בהם ה"ש יהו"ה בקרבנו אם אין.

אלא אהבה ויראה של תקדוש פרוך הוא, שלם
 בכל מצוה ומצוה שעושה, בין שיחון לו
 שכר בטוב, בין שלא נותן לו, ומשום זה צוה
 בתורה ואהבת את יהו"ה אלהיך בכל לבבך
 ובכל נפשך ובכל מאריך, ופרשוהו תקדמונים אם
 חביב עליך נפשך ממונה, לךך נאמר בכל נפשך,
 ואם חביב עליך ממונה מנפשך, לךך נאמר בכל

מֵאֲדָרָה, שֵׁישׁ אָדָם שְׁמֵת פֶּלֶל וְהוֹלֵךְ בְּכָל הַמְצִיאוֹת
 שְׁלֹא נוֹתֵן עֲלֵיהֶם שְׂכָר, וְאִם הָיָה נוֹתֵן שְׂכָר
 עֲלֵיהֶם, לֹא הָיָה עוֹשֶׂה אוֹתָם, שְׂוֵדֵי רַבִּים הֵם בְּנֵי
 הָאָדָם שְׁעֵשִׂירִים בְּעֵשֶׂר רַב, וְהֵם מִתְחַבְּבִים אֶת
 עֶשְׂרָם יוֹתֵר מִנְשֻׁמָּתָם, שְׁעֵשְׂרָה שֶׁל הַנֶּפֶשׁ הִיא
 מְצִיאוֹת טוֹבוֹת בְּעוֹלָם הַבָּא, וְעֵשֶׂר שֶׁל הַגּוֹף -
 מְמוֹן וְעֵדוֹן בְּעוֹלָם הַזֶּה.

וְאוֹתָם שְׁמִתְחַבְּבִים מְמוֹן מִתְנַפֵּשׁ, אִם הָיוּ נוֹתְנִים
 לוֹ כָּל הַתּוֹרָה בְּמֵאָה זוּזִים, לֹא הָיוּ
 נוֹתְנִים אוֹתָם בְּשִׁבְלָה, מִשּׁוּם שֶׁהַמְמוֹן חָבִיב
 עֲלֵיהֶם מִתְנַפֵּשׁ, וּמָה שִׁירָא וְאוֹהֵב אוֹתוֹ, אֵינּוּ
 אֱלֹא בְּשִׁבְלֵי הַמְמוֹן. זֶה שֵׁשֶׁם אֶת הַמְמוֹן עֶקֶר,
 וְהַתּוֹרָה שְׁאוֹהֵב הַקְדוּשׁ פְּרוּךְ הוּא טַיִל, הָאֲהָבָה
 וְהִירָאָה הִזוּ לֹא מִתְשִׁיב הַקְדוּשׁ פְּרוּךְ הוּא, אֱלֹא
 הָעֶקֶר שֶׁל הָאֲהָבָה וְהִירָאָה שֶׁל הַקְדוּשׁ פְּרוּךְ הוּא,
 שְׂאֵף עַל גַּב שֶׁהוּא אוֹהֵב מְמוֹנוֹ מִנְפֵּשׁוֹ, שְׂיֵאֵהֵב
 אוֹתוֹ בְּמְמוֹנוֹ, בְּמָה שֶׁהוּא חָשׁוּב עֲלָיו, וְלֹא בְּטַיִל
 שְׁלוֹ, לְכַךְ נֵאֱמָר בְּכָל מֵאֲדָרָה. וְכֵאֵן מִי שְׁמִתְשִׁיב
 נֶפֶשׁוֹ מִמְמוֹנוֹ, וְהָיָה נוֹתֵן כָּל הַמְמוֹן שֶׁבְּעוֹלָם וְלֹא

הָיָה נֶזֶק אֶפְלוּ בְּאִיבָר קָטָן שְׂיֵשׁ בּוֹ, לְכֹךְ נֶאֱמַר
בְּכָל נִפְשָׁךְ, בְּמַה שְּׂאוּהֵב אוֹתוֹ.

תקון חמישי

וְהוּוּ תְקוּן כ"ו

בְּרֵאשִׁית, כִּי בָאשׁ יְהו"ה נִשְׁפָּט, אֱלֹהִי"ם - בְּעֲלֵי
תְדִינ, וְעֲלִיו נֶאֱמַר אֱלֹהִי"ם לֹא תִקְלָל,
בְּוֹדָאֵי כְמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר לְמַעַלָּה כִּי אֱלֹהִי"ם שִׁפְטָה זֶה
יִשְׁפִּיל וְזֶה יָרִים, כֹּךְ צָרִיךְ לְהִיּוֹת תְדִינ לְמִטָּה, אֶת
זֶה יִשְׁפִּיל בְּדִינ וְאֶת זֶה יָרִים, כְּפִי ^(דף קמא ע"ב) מְעֲשִׂיו,
לְזֶה מִטָּה כְּלָפִי חֶסֶד, לְזֶה כְּלָפִי גְבוּרָה, הָאֵמֶת
בְּאֵמֶצֶע, וּמִשׁוּם זֶה נִקְרָא דִינ אֵמֶת. אֱלֹהִי"ם -
הַכֹּפִים א"א בְּחֻשְׁבוֹן, שְׁשָׁם י"ה שְׁהִיא חֲכָמָה וּבִינָה,
זֶה שְׁמִי עִם י"ה - שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שְׁשִׁים וְחֲמִשׁ מֵאָדָם
הַשְּׂמֵאל, וְזֶה י"ה מִן אֱלֹהִי"ם, ה' עַל י' נִקְבָּה.

וְכֹךְ תְדִינ דִּין, צָרִיךְ שֶׁהוּוּא יִהְיֶה יוֹשֵׁב וּבְעֲלֵי תְדִינ
עוֹמְדִים, כְּמוֹ שֶׁלְמַעַלָּה, שֶׁנֶּאֱמַר בְּקִדּוּשׁ
כְּרוּךְ הוּוּא וַיִּבְאֹו בְּנֵי הָאֱלֹהִי"ם לְהִתְיַצֵּב עַל יְהו"ה,

הוא יושב, והם עומדים לתבע דין, ומשום ששטן
 נכנס ביניהם לתבע את חטאי בני ישראל, הם
 במשא עליו עד שהיה דן אותם, וזהו להתיצב על
 יהו"ה. ועוד להתיצב על יהו"ה, לשאל ולתבע דין
 אצל (לפני) הקדוש ברוך הוא בפשנתיג העולם
 ברחמים, ומקטרגים ותובעים דין, וזהו להתיצב
 על יהו"ה. ועוד להתיצב על יהו"ה, יהו"ה העמוד
 האמצעי, ששואלים ותובעים דין מגבורה, בית
 הדין הגדול שעומד על העמוד האמצעי, וזהו על
 יהו"ה, על שמקריבים הדינים לפני גבורה נאמר
 בהם להתיצב על יהו"ה, שאף על גב שפניו הם
 ישראל, אין לו רשות להעביר על הדין, שהתורה
 נתנה בדין, ונשבע עליה שלא יעבר עליה, ולגבי
 הדין, הגבורה היא באמצע וחסד מימין, והעמוד
 האמצעי משמאל, וכל הדינים תלויים מן המקום
 הזה, וכל הספירות בלן נקראו דינים גבורה,
 ואפלו יהו"ה.

דין ראשון, האחד נקרא דין לדון בתנן, ונאמר
 לא תלין נבלתו על העין. אמר לו: אלעזר

בְּנִי, כָּאֵן צָרִיךְ לְחַדֵּשׁ דְּבָרִים, יֵשׁ עַיִן וַיֵּשׁ עַיִן, וְהוּ
 שְׂפָתוֹב כִּי הָאָדָם עַיִן הַשְּׂדֵה, וַיֵּשׁ אָדָם שְׂהוּא עַיִן
 הַדַּעַת טוֹב וְרַע, וְחֲטָאוֹ שֶׁל אָדָם הִיא נִבְלָתוֹ שֶׁל
 אָדָם הָרֵאשׁוֹן שְׂהִיא עַיִן הַחַיִּים, לֹא צָרִיךְ לְתַלּוֹת
 בּוֹ חֲטָא זֶה. וְהוּ שְׂפָתוֹב לֹא תִלִּין נִבְלָתוֹ עַל הָעַיִן,
 שְׂמִי שְׂאֲכַל מִהָעַיִן שְׁלוֹ, שְׂהוּא עַיִן הַחַיִּים, נֶאֱמַר
 בּוֹ וְאָכַל וְחִי לְעָלָם.

וְעוֹד לֹא תִלִּין נִבְלָתוֹ עַל הָעַיִן - הָעַיִן שֶׁל כָּאֵן
 זֶה תִּלְמִיד חָכָם שְׂמַתְעִיב בַּתּוֹרָה שְׂהִיא עַיִן
 חַיִּים, וְהוּ שְׂפָתוֹב עַיִן חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ, לֹא
 תִּלִּין בּוֹ נִבְלָתוֹ, שְׂהוּא הַחֲטָא שְׂחֲטָא בַּיּוֹם, לֹא
 תִּלִּין עִמּוֹ בַּלְיָלָה, שְׂמִיד יָשׁוּב בַּתְּשׁוּבָה, כְּמוֹ
 שְׂבִאָרוֹ בַּעֲלֵי הַמְּשָׁנָה, אִם רְאִיתָ תִּלְמִיד חָכָם
 שְׂחֲטָא בַּיּוֹם, אַל תְּהַרְהַר אַחֲרָיו בַּלְיָלָה, שְׂוֹדַאי
 עֲשֵׂה תְּשׁוּבָה. (שְׂמִא עֲשֵׂה תְּשׁוּבָה, שְׂמִא יַעֲלֶה בְּדַעְתְּךָ?! אֵלֶּה תֵּאמַר

וְדַאי עֲשֵׂה תְּשׁוּבָה)•

וְעוֹד לֹא תִלִּין נִבְלָתוֹ עַל הָעַיִן - זֶה תִּלְמִיד חָכָם,
 נִבְלָתוֹ - זוֹ בַּת עַם הָאָרֶץ שְׂהִיא רַמְשׁ, שְׂאֵם

אָתָּה תּוֹלֵה אוֹתָהּ בּוֹ - אוֹ קוֹבְרָהּ אוֹ קוֹבְרֶתָּהּ,
 וְזֶהוּ כִּי קְבוֹר תִּקְבְּרֶנּוּ, כִּי קְבוֹר - הוּא אוֹתָהּ, אוֹ
 תִּקְבְּרֶנּוּ - הִיא אוֹתוֹ, וְאִשָּׁה זֶה לֹא נִקְרְאתָ תְּזוּנָה
 וְהִיחֹדֵר שָׁלוֹם, אֵלֶּיךָ הִיא כְּמִשְׁאַ תְּלוּי עֲלִיּוֹ, כְּנִחְשׁ
 קָשׁוֹר עַל צְנֹאָרוֹ, וּמִשׁוֹם כָּף כִּי קָלְלָת אֱלֹהִים
 תְּלוּי, שֶׁהִיא קָלְלָה שְׁחֹרְרָת אוֹתוֹ אוֹ מְבִיָּאה אוֹתוֹ
 לִידֵי עֲנִיּוֹת.

דָּבָר אַחֵר לֹא תִלֵּין נִבְלָתוֹ עַל הָעֵץ - זֶה שֶׁבֵּת,
 שִׁיּוֹרֵשׁ בָּהּ אָדָם נִשְׁמָה יִתְרָה, לֹא צָרִיךְ
 לְהִרְאוֹת לְפָנֶיהָ הַנֶּפֶשׁ שֶׁשׁוֹלֶטֶת בָּאָדָם בִּימֹת
 הַחַל בְּמִלְאָכָה שֶׁאִסּוּרָה בְּשֶׁבֶת, אֵלֶּיךָ קְבוֹר
 תִּקְבְּרֶנּוּ בַּיּוֹם הַהוּא, שְׁלֹא תִרְאֶה לְפָנֶיךָ זְכוֹר
 וְשִׁמּוֹר שֶׁל שֶׁבֶת, וּבְשִׁבְלָה נֶאֱמַר שֶׁל נֶעְלִיךְ מֵעַל
 רִגְלֶיךָ כִּי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָתָּה עוֹמֵד עֲלָיו אֲדַמָּת
 קִדְשׁ הוּא, וְלֹא תִטְמָא אֶת אֲדַמְתְּךָ, שֶׁנִּשְׁמָה יִתְרָה
 הִיא אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שֶׁלְמַעַלָּה, אֲדַמָּת קִדְשׁ, שֶׁנֶּאֱמַר
 בָּהּ קִדְשׁ יִשְׂרָאֵל לִיהוָה.

ועוד לא תלין נבלתו על העץ - זה אדם שהוא
 נבל, עליו נאמר כל המעמיד תלמיד שאינו
 הגון באלו מעמיד אשרה, ומשום זה לא תלין
 נבלתו על העץ, שהוא עץ החיים. דבר אחר לא
 תלין וגומר, העץ - אלו ישראל, שנאמר
 (דף קמב ע"א)
 בהם בימי העץ ימי עמי, החטא שעשו עם נבל,
 אל תתלה אותו בישראל, שכשעשו את העגל,
 חשב משה שישראל עשו אותו, ואמר למה יהו"ה
 יחרה אפך בעמך. אמר לו הקדוש ברוך הוא, לך
 רד כי שחת עמך. מיד ירד וראה עגל, דיוקן של
 שור וחמור, שאל אותו, מי עשה אותך? אמר
 החמור, הערב רב אשר בשר חמורים בשרם. גם
 השור אמר כך. הטבעת שעליה מול שור, בזמן
 שנאמר בערב רב ויתפרקו כל העם את נזמי
 הזהב, הזדמן לשם, וזרק הכל אחרן לאש, ויצא
 עגל, דיוקן של שור וחמור. באותו זמן צנחה רוח
 הקדש ואמרה, ידע שור קוניהו וחמור אבום
 בעליו, ישראל לא ידע עמי לא התבונן.

וְמָה רָאוּ הַרְשָׁעִים לַעֲשׂוֹת עֵגֶל? אֵלֶּא וְדָאֵי הֵם
 הָיוּ הַמְכַשְּׁפִים שֶׁל פְּרָעָה, יוֹנֵי"ם וַיִּמְכְּרוּ"ם
 בְּנֵי בְלָעָם, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וַיַּעֲשׂוּ בֵּן הַחֲרֻטָּמִים
 בְּלָטִיָּהֶם, וְרָאוּ שֶׁלֹּא הָיָה בָּהֶם מַמְשׁוּת, וַחֲזְרוּ עִם
 מִשָּׁה וְקִבְּלוּ בְרִית מִיָּלָה, וַתְּקַדּוּשׁ פְּרוּךְ הוּא
 שִׁיּוּדַע גְּלוּיּוֹת וְנִסְתָּרוֹת, שֶׁהָיָה יוֹדַע בָּהֶם שֶׁהֵם
 מְגֻזְעֵ רַע, כְּשֶׁהָיְתָה יוֹרֶדֶת שְׂכִינָה, נֶאֱמַר כָּהֵן וַיִּסַּע
 מִלֶּאֱדָה הָאֱלֹהִי"ם תְּהִלָּתְךָ לְפָנַי מִחֲנֵה יִשְׂרָאֵל, וְלֹא
 אָמַר לְפָנַי הָעָם, וּמִשׁוּם זֶה נִטְּלוּ קִנְיָנָה בְּלִבָּם,
 וְאָמְרוּ קוּם עֲשֵׂה לָנוּ אֱלֹהִים אֲשֶׁר יִלְכוּ לְפָנֵינוּ,
 כְּמוֹ שֶׁהָיָה הוֹלֵךְ לְפָנֵיכֶם, וּמִשׁוּם זֶה עָשׂוּ אֶת
 הָעֵגֶל כְּכַשְׁפֵיהֶם, וְזֶהוּ יָדַע שׁוֹר קוֹנֵהוּ וְכוּ', יִשְׂרָאֵל
 לֹא יָדַע כְּשָׁפִים, עַמִּי - אַחֲרָן וּמִשָּׁה בְּנֵי עַמְרָם -
 לֹא הִתְבּוֹנְנוּ. וְזֶהוּ לֹא תִלִּין נִבְּלָתוֹ עַל הָעֵץ, הַחֲטָא
 הַזֶּה שֶׁל עִם נִבְּלָה, לֹא תִלִּין נִבְּלָתוֹ עַל הָעֵץ, שֶׁהֵם
 יִשְׂרָאֵל. דְּבָר אַחֵר לֹא תִלִּין וְכוּ', זֶה גַר שֶׁלֹּא
 הִתְגַּיֵּר לְשֵׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ פְּרוּךְ הוּא, לֹא לְתִלּוֹתוֹ
 בְּיִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם עֵץ, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרוּהוּ כִּימֵי הָעֵץ יָמֵי

עמי.

ועוד, לא תלין נבלתו - זו נבלות הפה, על העין
 - זה לשון הרע, שחטא זה גורם שימות
 קדם זמנו, וזהו כי קבור תקברנו. דבר אחר לא
 תלין נבלתו - זה יצר הרע, על העין - זו נשמת
 חיים, שמי שחלל אותה, נאמר בו כי קבור
 תקברנו, וימות בעולם הזה ובעולם הבא, זה דינו
 בחנק מי שעובר על זה.

דבר אחר, לא תלין נבלתו על העין - זו נפש של
 חל שלא תראה לפני הנפש היתרה,
 ובשבילה אמר למשה של נעליך מעל רגליך.

חשני - הרג, הרג לגנב, ולגזלן ענש, ומשום זה
 הממשכן לחברו צריך להחזיר לו משכנו
 בזמן שצריך אותו, כיון שאין לו אחר, והו שכתוב
 השב תשיב לו את העבוט, ונאמר בפסוק אחר
 אם חבל תחבל שלמת רעה עד בא השמש תשיכנו
 לו, זה בנשמתו של אדם מדבר, אם חבל תחבל
 - נפש ורוח, שלמת רעה - זו הנשמה.

וְאִם חָבַל תִּחְבַּל - תִּפְלִין שָׁל יָד וּתְפִלִין שָׁל
 רֵאשׁ, שְׁלֵמַת רֵעֵךְ - בְּסוּי שָׁל מְצוּהָ, עַד בֹּא
 הַשָּׁמֶשׁ - שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ כִּי שָׁמֶשׁ וּמִגֵּן יְהוָה אֱלֹהֵי"ם,
 תְּשִׁיבֵנוּ לוֹ - קִדְּם שְׂיִתְכַנְּם מִמֶּנּוּ, שְׁעֲלִיו נֶאֱמַר
 וְזָרְחָה לָכֶם יְרֵאֵי שָׁמַי שָׁמֶשׁ צְדָקָה וּמְרִפָּא
 בְּכַנְפֶיהָ. מַה זֶה צְדָקָה? תִּפְלָה, וּמְרִפָּא בְּכַנְפֶיהָ -
 בְּנִפְי מְצוּהָ שְׁחֵם תִּפְלִין, בְּנִפְי יוֹנָה, וּכְנִפֵי מְצוּת
 צִיצִית, הִיא שְׁמֵלְתוֹ לְעוֹרוֹ - עוֹר הַתְּפִלִין, וְאִם
 אֶתָּה לֹא תִחְזֹר אֶת הַכְּסוּיִים הַלְלוּ קִדְּם שְׂיִתְכַנְּם
 מִמֶּנּוּ הַשָּׁמֶשׁ, שֶׁהוּא הַקְּדוּשׁ פְּרוּךְ הוּא, שֶׁנֶּאֱמַר
 בּוֹ כִּי שָׁמֶשׁ וּמִגֵּן יְהוָה אֱלֹהֵי"ם, כָּךְ תִּתְכַנְּם מִמֶּךָ
 נִשְׁמָתְךָ, שֶׁנֶּאֱמַר כֹּה כִסְאוֹ כְּשָׁמֶשׁ נִגְדִי, מִדָּה כְּנִגְדִי
 מִדָּה, וּמִשׁוֹם זֶה עַד בֹּא הַשָּׁמֶשׁ תְּשִׁיבֵנוּ לוֹ, לוֹ -
 לְעֲנִי, שֶׁהוּא צְדִיק, וְלִשְׁכִינָה שֶׁהִיא עֲנִיָּה בְּגִלוּת,
 כְּשִׁיבָא הַלֵּילָה שֶׁהוּא גָלוּת, בְּמַחַ תִּשְׁכַּב (דף קמב ע"ב)
 הַשְּׁכִינָה? שְׁוֹדַאי הַשָּׁמֶשׁ, שֶׁהוּא הַקְּדוּשׁ פְּרוּךְ
 הוּא, לֹא מֵאִיר לָהּ בְּגִלוּת, שֶׁהִיא הַלֵּילָה, וְנִשְׁאָרָת
 בְּחֻשְׁכָּה, וּמִשׁוֹם זֶה צְרִיכִים יִשְׂרָאֵל לְהֵאִיר לָהּ
 בְּגִלוּת בְּאוֹר וְגַר, שֶׁהוּא תוֹרָה וּמְצוּהָ, אוֹר

הַנְּשָׁמָה, ג"ר - נֶפֶשׁ רוּחַ, שָׁהֵם סִימָן ג"ר, כְּפִי
הַתְּפִלִּין שֶׁתִּשְׁכַּב בָּהֶם הַשְּׂכִינָה בַּגְּלוּת, וְכִסּוּי שֶׁל
צִיצִית לְהַתְעַטֵּף בָּהּ בְּמִשְׁכָּבָהּ.

וּמִשּׁוּם כֵּן, אִם אָדָם אֵינוֹ מַנִּיחַ תְּפִלִּין וְצִיצִית,
בְּמָה הִיא תִשְׁכַּב בַּגְּלוּת? עָלָיו נֶאֱמַר
אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֶל דָּל כִּיּוֹם רָעָה יִמְלֻטְהוּ יְהו"ה,
וּבְזִכּוֹת הַמַּצּוֹת הִלְלוּ יוֹרְשִׁים כְּנִי אָדָם שְׁלֹשָׁה
קְשָׁרִים, שָׁהֵם נְשָׁמָה וְרוּחַ וְנֶפֶשׁ, וּבָהֶם צָרִיךְ
לְקַרֵּא אֶת יִשְׂרָאֵל הָעֲלִיּוֹן שְׂיִרְד לְהַאִיר לַשְּׂכִינָה
בְּאוֹר הַגְּאֻלָּה, שֶׁהִיא שְׁמֵשׁ צְדָקָה, וּמְרַפֵּא
בְּכַנְפֶיהָ, לְיִשְׂרָאֵל שָׁהֵם בְּבֵית הַחֲלִי בַּגְּלוּת,
שֶׁצְדָקָה הִיא הַשְּׂכִינָה הָעֲלִיּוֹנָה, עָלֶיהָ נֶאֱמַר מִי
יִרְפֵּא לָהּ, וְהִיא עֲשָׂרִים וְחֲמִשׁ עֲשָׂרִים וְחֲמִשׁ
אוֹתִיּוֹת שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע עַרְבִית וְשַׁחֲרִית, וְכוּ
יִרְד לְיִשְׂרָאֵל לְגֹאֵל אֶת הַשְּׂכִינָה, אֲבָל בְּיָמֵינוּ
מְקִיִּם אוֹתָהּ וּמְרַחֵם עָלֶיהָ. זֶהוּ שְׁפָתוֹב וּבַחֲסֵד
עוֹלָם רַחֲמָתֶיךָ, וּמִשּׁוּם זֶה, נְשָׁמָה וְרוּחַ וְנֶפֶשׁ הֵם
הַמִּשְׁכָּב (מִשְׁכּוֹן) שֶׁל הַשְּׂכִינָה בַּגְּלוּת, וְעַל זֶה נֶאֱמַר

וְשָׁכַב בְּשִׁלְמָתוֹ וּבִבְרַכָּהּ, וּמִשּׁוֹם הַמְצִוֹת הַלָּלוּ
שׁוֹרָה שְׂכִינָה עַל אָדָם.

וְעַל הַנְּשָׁמָה נֵאמַר מִשְׁכַּבְתָּ חִיקוֹךְ שָׁמַר פֶּתְחֵי
פִּיךָ, שְׁלֵא תִדַּר אִם לֹא תִשְׁלֵם, זֶהוּ שְׁכַתוֹב
אִם אֵין לָךְ לְשֵׁלִם לָמָּה יִקַּח מִשְׁכָּבְךָ מִתְּחִתֶּיךָ,
וְנִשְׁאַרוּ הָרוּחַ וְהַנְּפֶשׁ יְתוּמִים, וְאִם הַנְּשָׁמָה עוֹבְרָת
עַל מְצִוֹת הַתּוֹרָה וְיִזְרְדִים חֲטָאִים לְגוֹף, דִּין הוּא
לְפָרַע מִנְכֶסֶי יְתוּמִים, בְּמְצִוֹת עֲשֵׂה שְׁנִשְׁאַר לָהֶם
מִהַנְּשָׁמָה, שְׂכַנְלָל הַחֲטָאִים נוֹטְלִים מִהַרְשָׁעִים אֶת
הַמְּשִׁכּוֹן, שֶׁהוּא הַנְּשָׁמָה, וְזֶהוּ אִם חָבַל תִּתְּכַל
שְׁלֵמַת רֵעֶךָ.

וְאִם יֵשׁ לוֹ חֲטָאִים וַיֵּשׁ לוֹ זְכוּיֹת, נִפְרָעִים
הַחֲטָאִים בְּזְכוּיֹת, וְנֵאמַר יֵצֵא שְׁכָרוֹ
בְּהַפְסְדוֹ, מִיַּד מִתְּזִירִים אוֹתוֹ לְגוֹף לְפָנָי שְׂיִבֵּא
הַשְּׂמֵשׁ, וְזֶהוּ עַד פֵּא הַשְּׂמֵשׁ תִּשְׂיִבְנוּ לוֹ, שְׂכַנְאֲשָׁר
הָאָדָם יֵשֵׁן, עוֹלָה מִפְּנֵי הַנְּשָׁמָה, וְאֵין יוֹרְדָת לְגוֹף
עַד שְׁפוֹרְעַת אֶת כָּל הַחֲטָאִים שְׁעֲשֵׂה הָאָדָם
בְּאוֹתוֹ יוֹם, וּמִשּׁוֹם זֶה מִמְּשַׁכֵּן אוֹתָהּ אוֹתוֹ בֵּית

דין שְׁלֹמֶעֱלָה, מִשּׁוּם שֶׁהִמְקַטְרַג עוֹלָה אֲחֵרֶיהָ
 לְתַבְעַ מִמֶּנָּה דִּין בְּאַרְבַּע מִיתוֹת בֵּית דִּין - שְׁנַיִם
 שֶׁנֶּאֱמָרוּ לְמַעַלָּה, וְשְׁנַיִם שֶׁשׂוּרִים עַל אוֹתָם
 שְׁמֹנְטָלִים אֵת הָעֲרִיּוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה. אֲשֶׁרִי הוּא מִי
 שֶׁשׂוֹמֵר אוֹתָהּ בְּכָל יוֹם.

וּבְזִמְן שֶׁהִתְטָאִים גְּדוֹלִים, וּמְלוֹה אָדָם הִטָּאִים עַל
 הַמִּשְׁכּוֹן, אָבֵר הַמִּשְׁכּוֹן, שֶׁהוּא הַנְּשָׁמָה,
 וְלֹא חוֹנֶרֶת אֱלֹיו, וְהַכֹּל הוּא בְּדִין שֶׁדָּנָה אוֹתָהּ
 הַגְּבוּרָה, שֶׁהוּא בֵּית הַדִּין הַגְּדוֹל, בְּכָל לַיְלָה
 בְּשָׂתַיִם עֲשָׂרָה שָׁעוֹת וּבְשִׁבְעִים וְשְׁנַיִם רְנַעִים
 בְּחֻשְׁבּוֹן חֶסֶד, שֶׁנֶּאֱמָר בּוֹ וְהוֹכֵן בַּחֶסֶד כִּפְסָא,
 וְסוּד הַדְּבָר - וְתַפְקֶדְנּוּ לְבִקְרִים, לְרְנַעִים תַּבְּחֶנְנּוּ.

וַיֵּשׁ הִטָּאִים שָׁהֵם בְּפִסְתָּר, וְלֹא יְכוּלִים לְהַעֲיֵד בָּהֶם
 הַמַּלְאָכִים שֶׁהוֹלְכִים עִם הַנְּשָׁמָה, שֶׁנֶּאֱמָר בָּהּ
 כִּי מִלְּאֲכִיו יֵצֵוָה לָּהּ, חֲרִי הַשְׂכִּינָה מְעִידָה עֲלֵיהֶם,
 וְהוּ שֶׁכֶּתוּב אִם יִפְתֹּר אִישׁ בַּמִּסְתָּרִים, מִשּׁוּם
 שֶׁשְׂכִּינָה עַל רֵאשׁוֹ, שֶׁנֶּאֱמָר בָּהּ דַּע מַה לְמַעַלָּה
 מִמֶּךָ, עֵינֵי רֹאֵה וְאַזְנֵי שׁוֹמְעֵת וְכָל מַעֲשֵׂיךָ בְּסֵפֶר

נְכַתְּבִים. (לפְעָמִים הַנְּשָׁמָה לֹא הָיְתָה מוֹדָה בַּחֲטָאִים שְׁתוּבָע עָלָיו הַיָּצָר הָרָע, וְחוֹשֵׁד יָצָר הָרָע בְּזוֹה) (וְלִפְעָמִים הַנְּשָׁמָה לֹא חֲמָאָה, וְחוֹשֵׁד הַיָּצָר הָרָע בְּזוֹה), וְהוֹלְכִים אֶל בֵּית הַדִּין, וְדָן עֲלֵיהֶם דִּין הַנְּשָׁפָעִים, נִשְׁפָּעַת הַנְּשָׁמָה עֲלֵיהֶם וְנִפְטָרָת, וְאִם לֹא - פּוֹרְעַת.

וַיֵּשׁ חֲטָאִים שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וּבִיד כָּל אָדָם יַחְתּוּם, וּמֵרְאִים לָהּ חֲתִימַת יְדִיהָ, וַיֵּשׁ חֲטָאִים שֶׁהֵם עַל תְּנַאי שֶׁמִּתְנָה עָלָיו לְפָרַע אוֹתָם בְּעוֹלָם הַזֶּה, שֶׁהַחֲטָאִים שָׁלוּ בְּמִקוּמוֹ, שְׁלֹא יִגָּבַהּ אוֹתָם הַתּוֹבֵעַ אֲלֵא בְּמִקוּמוֹ, וְאֵלּוּ הֵם חֲטָאִים שֶׁל עֲשָׂרִים שָׁנִים, וַיֵּשׁ חֲטָאִים לְמַטָּה, שֶׁבָּאָרוּ הַקְּדָמוֹנִים שֶׁעַד עֲשָׂרִים שָׁנִים (דף קמג ע"א) מֵעַנְיָשִׁים לְמַטָּה וְלֹא לְמַעְלָה, וַיֵּשׁ חֲטָאִים שֶׁמֵּעַנְיָשִׁים לְמַעְלָה, וְתוֹבָעִים אוֹתָם לְמַעְלָה בֵּית הַדִּין הַגָּדוֹל, וּבִשְׁבִילָם מְמַשְׁכְּנִים אֶת הַנְּשָׁמָה לְמַעְלָה, וְלֹא מְנִיחִים לָהּ לָרֶדֶת לְמַטָּה, אֲבָל בַּחֲטָאִים שֶׁמֵּעַנְיָשִׁים עֲלֵיהֶם לְמַטָּה, לֹא מֵעַנְיָשִׁים אוֹתָהּ לְמַעְלָה וְלֹא מְעַכְּבִים אוֹתוֹ שָׁם, וַיֵּשׁ חֲטָאִים שֶׁל הַנְּשָׁמָה שְׁנוֹזְבִים מֵהֶם בְּכָל מְקוֹם, בְּמוֹ וּבְמִקְלָל אָבִיו וְאִמּוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ מוֹת יוּמָת,

מִבֵּית הַדִּין שְׁלֹמֶעֱלָה וּמִבֵּית הַדִּין שְׁלֹמֶטָה,
 שְׁנֵדוּנִית בְּשָׁנֵי דִינִים, וּמִשׁוּם הַחֲטָא הַזֶּה, בְּכָל
 מָקוֹם שְׁמוּצָאִים אוֹתָהּ לְמַעְלָה, גּוֹבִים מִמֶּנָּה,
 וּבְכָל מָקוֹם שְׁמוּצָאִים אוֹתָהּ לְמַטָּה, גּוֹבִים מִמֶּנָּה
 וְאִין מַצְוָה שְׂאִין לָהּ רְשׁוּת לְהִגָּן עָלֶיהָ. שְׂיִישׁ
 חֲטָאִים שְׁדִינִים בְּדִינִים חֲמוּרִים אֶת הַנְּשָׁמָה, וְתִבֵּא
 מַצְוָה שֶׁהִיא גְבוּרָה כְּמוֹ מַצְוֹת תְּפִלִּין, וּמִגִּנָּה עָלָיו
 וּפּוֹרְשֵׁת בְּנִפְיָהּ עָלָיו, וְאִין רְשׁוּת לְמַקְטִירָג
 לְהִתְקַרֵּב לְשָׁם, וְיִישׁ חֲטָאִים שְׂאִין רְשׁוּת לְגְבוּרָה
 לְהִגָּן עָלֵיהֶם, וְהוּ שְׂפִתוֹב מִעַם מוֹבְחֵי תַקְחָנוּ
 לְמוֹת.

אֲבָל יֵישׁ מַצְוֹת שֶׁהֵן שְׂפָחוֹת, מֵאלוֹ הַמַּצְוֹת שֶׁהֵן
 עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרֶם, אֵף עַל גַּב שְׂיִבְאוּ לְהִגָּן
 עָלֶיהָ, נוֹטְלִים אוֹתָם הַמַּקְטִירִים תַּחַת רְשׁוּתָם,
 (מוּצִיאִים אוֹתָהּ הַמַּקְטִירִים מִרְשׁוּתָם) וְיִישׁ חֲטָאִים אֲחֵרִים
 שְׁנִקְרָאִים חֲלוּקֵי הַדִּינִים, עַל חֲטָאִים שֶׁחֹלְקִים
 בָּהֶם, מֵהֶם מֵטָה כְּלָפֵי חֶסֶד, וְדִינִים אֶת הַנְּשָׁמָה
 בְּמִזֶּן, שֶׁהוּא דִינֵי מְמוֹנּוֹת, וְיִישׁ אֲחֵרִים שֶׁחֹלְקִים
 עָלֵיהֶם וְהֵם נוֹטִים כְּלָפֵי חוּבָה, לְדוֹן אוֹתָהּ בְּדִינֵי

נפשות. אם הזכיות מתנפרות על החובות, דנים אותה בדיני ממונות, וגוברים מהזכיות, שהם נמילות חסדים שלו, ואם החובות מתנפרים, אז דנים אותה בדיני נפשות מצד הנבוכה, וגוברים פה נפש ורוח.

ולמעלה אין משוא פנים, בין לצדיק בין לרשע, וכן צריך להשוות למטה גבי דין הצדיק עם הרשע, מצד של אמת העמוד האמצעי, ולא יהיה דין רשאי לעשות משוא פנים לאחד מהם בדין, שפדין שלמעלה נאמר בו לא ישא פנים ולא יקח שחד. אוי לו לדין למטה שמשתנה מתדין שלמעלה, שמכחיש מעשה בראשית, ולא יאמר זה נאמן מזה, שכמו שהוא למטה, שפטים ושופטים תתן לה בכל שעריו, לדון גופים, כך יש למעלה שופטים ושופטים לדון את הנשמה, ולא יכבד את זה יותר מזה, אלא שניהם בהשוואה בדין, והם צריך להשמיע לפני הדין, ולא ידברו עד ששואל אותם הדין ונותן להם רשות לדבר, ויהיו לפניו ביראה, משום ששכינה שורה

עליהם, ומי שתובע אמת באלו מקנים על העולם
דין אמת (דין אמת), וכל שכן מי שדן דין אמת, באלו
מקנים אמת מארץ תצמח. אוי לו למי שמקנים
שקר ומפיל אמת, שגורם ותשלוך אמת ארצה, ומי
גורם את זה? תדין שלא דן דין אמת, וכודאי שדין
שדן דין אמת, באלו הוא מוציא את השכינה ואת
ישראל מן הגלות ומקים אותם מן הארץ.

קם רבי שמעון על רגליו, והרים ידיו למעלה
ושבח את רבון העולם, ואמר: רבון העולם,
עשה למען השכינה שהיא בגלות, ואם היא
בשבועה, הרי אבא ואמא, שהם חכמה ובנינה,
יכולים לעשות התרה. זהו שכתוב יהו"ה צבאו"ת
יעץ ומי יפר, אם התלמיד נשבע, הרב יכול
לעשות התרה.

ואם נדר או נשבע חבן שהוא ו', שלא יפדה
אותה, אלא שתהיה בגלות עד זמן ידוע,
ונדר או שבועה הם בי"ה שהם חכמה ובנינה, והוא
התחרט, הרי שלשה בני אדם יכולים לפטר אותו,

וְהֵם שְׁלֹשֶׁת הָאָבוֹת לְמַעַלָּה בְּנִגְדָם, וְאִם לֹא
 תִּתְחַרַּט, אֲנִי מְבַקֵּשׁ מִמֶּךָ, וּמִכָּל אוֹתָם שְׁבִישִׁיבָה
 שְׁלִמְעָלָה וּלְמַטָּה, שְׁתַּעֲשֶׂה לְמַעַן רוּעָה הַנְּאֻמָּן
 שְׁלֹא זֶה מִהַשְׁכִּינָה בְּכָל מָקוֹם, וְהוּא הַכְּנִים שְׁלוֹם
 בִּינְךָ וּבִינָה פְּעָמִים (דף קמג ע"ב) רַבּוֹת, וּמִסֵּר עֲצָמוֹ
 לְמִיתָה עֲבוּרָה וְעֲבוּר בְּנִיָּה. זֶהוּ שְׁפָתוֹב וְאִם אִין
 מְחַנֵּי נָא מִסְפָּרְךָ אֲשֶׁר כְּתִבָּת.

וְאִם נֶדֶר הוּא מֵצֵד הָאֵבֶא וְהָאֵפֶא, וְלֹא רוּעָה,
 אֲנִי עוֹלָה לְאוֹתוֹ שְׁנֵאֵמֵר בּוֹ כִּי יִפְלֵא מִמֶּךָ
 דָּבָר, שְׁנֵאֵמֵר בּוֹ בְּמִפְּלֵא מִמֶּךָ אֵל תִּדְרֵשׁ, שְׁיִפְטֹר
 אֶת הַנְּדָר, וְאֵף עַל גַּב שְׁחַשְׁכִּינָה בְּנִלוֹת אֵל בַּעֲלָה
 בְּנִדָּה, שְׁחֵיא תְבַדִּיל בֵּין דָּם לְדָם, וְנִפְתַּח מְקוּרָה,
 לְטַהֵר אוֹתָהּ בְּמֵי הַתּוֹרָה, תַּמִּים תַּחֲיִים שְׁלֹא
 פּוֹסְקִים, וְהַפְּרִיד מִמֶּנָּה דָם נָדָה שְׁחֵיא לִילִי"ת
 שְׁלֹא תִקְרַב אֵלֶיהָ, שְׁחֵיא חֲטָא הַנְּשָׁמָה שְׁטַמְמָה
 אוֹתָהּ, וְאִין לָהּ רְשׁוּת לְהַעֲלוֹת הַנְּשָׁמָה לְבַעֲלָהּ,
 לְאוֹתוֹ מָקוֹם שְׁמֵשׁ נִתְּנָה, וְנִדּוּנִית בֵּין דִּין לְדִין,
 בֵּין דִּינֵי נַפְשׁוֹת לְדִינֵי מְמוֹנוֹת, שְׁיִישׁ מִיִּשְׁהוּ
 שְׁפוּרַע בְּמְמוֹנוֹ, וְיִישׁ מִי שְׁפוּרַע בְּנַפְשׁוֹ, וּבֵין נִנְע

לַנְּנֵעַ, כְּמוֹ שֶׁבְּאֵרוֹהוּ אֵיכָה יֵשְׁבָה בְּדָר, שְׁחֲשׂוּבָה
הַשְּׂכִינָה בְּנִלּוֹת כְּמוֹ מִצְרַע, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ בְּדָר יֵשֵׁב
מִחוּץ לַמַּחֲנֶה, מִחוּץ וַדַּאי, זֶה הַנִּלּוֹת, שֶׁהִיא מִחוּץ
לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁהִיא הַמוֹשָׁב שֶׁל הָאוֹת ה'.

וְאִם הַמְּקוֹר לֹא יָכוֹל לְהִפָּתַח עַד שִׁיִּפְתַּח אֹתוֹ,
אֹתוֹ שֶׁסָּנַר אֹתוֹ, אֲנִי מִפִּיִם אֹתוֹ עֲבוֹר
יו"ד ה"א וא"ו ה"א, שֶׁהוּא תִּיחֻד (שִׁיחֻדוֹ שָׁם), וּמִשׁוּם
הַלְבוּשִׁים שֶׁהִתְלַבֵּשׁ, מִיָּד נִפְתַּח מְקוֹרָהּ וְנִמְתְּקָתָה
הַשְּׂכִינָה, וְסוּד הַדְּבָר - מְקוֹה יִשְׂרָאֵל יְהו"ה
מוֹשִׁיעוֹ בְּעֵת צָרָה, מוֹשִׁיעוֹ וַדַּאי, אֹתוֹ שֶׁהַמְּקוֹר
שֶׁל הַמְּקוֹה בְּיָדוֹ.

תקון ששי

זהו תקון כ"ז

בְּרֵאשִׁית, שָׁם תִּרְ"י א"ש, וְאֵלּוּ הֵם שְׁנֵי הָאֲשִׁים
שֶׁהֵם בּוֹרָא מְאוּרֵי הָאֵשׁ, וְעֲלִיהֶם
נֶאֱמַר סְמִכוֹנֵי בְּאֲשֵׁישׁוֹת, בְּשִׁתֵּי אֲשׁוֹת, וְלָמָּה
אָמַר לָהֶם סְמִכוֹנֵי? אֵלּא בְּלִילֵי שַׁבַּת הַנְּשֻׁמָּה

הִיתְרָה יוֹרֶדֶת לְתַמּוֹד בְּשִׁכְיָנָה הַתְּחִתּוֹנָה בְּגִלּוֹת,
 שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ נִפְלָה וְלֹא תוֹסִיף קוּם, וּכְשֶׁבֵּא מוֹצְאֵי
 שָׁבֹת, מִסְתַּלְקֵת הַנְּשָׁמָה הִיתְרָה שָׁבֹה וַיִּנְפֹּשׁ.
 וַיִּנְפֹּשׁ, מִיָּד שֶׁהִיא הִסְתַּלְקָה וַי נִפֹּשׁ, שְׂאִין מִי
 שֶׁסּוֹמֵךְ אוֹתָהּ. בָּאוֹתוֹ זְמַן הִיא אוֹמֶרֶת לְיִשְׂרָאֵל
 סְמִכּוֹנֵי בְּאֲשֵׁישׁוֹת, שָׁחַם מְאוּרֵי הָאֵשׁ, וּמָה הֵם?
 שְׁתֵּי תוֹרוֹת, שְׁתֵּן חֲצוּבוֹת מֵאֵשׁ שֶׁהִיא אֱלֹהֵי"ם,
 מִדַּת הַגְּבוּרָה. וּמָה הֵם לְמוּדֵי יְהו"ה? שְׁתֵּי שְׁפָתַיִם
 שֶׁנִּקְרְאוּ לְחִבּוֹת (שְׁנִשְׂרָפוּ בְּלִחְבוֹת) אֵשׁ, וְהֵם שְׁנֵי
 תְּפוּחִים, שֶׁמֵּהֶם יוֹצֵאת רוּחוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ, שֶׁנֶּאֱמַר
 בּוֹ וַנְּחֶה עָלָיו רוּחַ יְהו"ה.

לְבַת מֶלֶךְ שֶׁהִיְתָה בְּבֵית חֲלִיָּה מֵאֲחֵבֶת בַּעֲלָהּ,
 שֶׁחֲלָהּ בַּעֲלָהּ וְהִיא נִפְלָה לְמִשְׁכָּב, צוֹנַחַת
 וְאוֹמֶרֶת סְמִכּוֹנֵי בְּאֲשֵׁישׁוֹת, חֲרֵי הִיא בְּבֵית חֲלִיָּה,
 הִיא אוֹמֶרֶת רְפָדוֹנֵי, בְּמָה? בְּתְפוּחִים שֶׁמֵּתְרַבִּים
 בַּעֲצֵי הַיַּעַר, וְאֵלּוּ הֵם עֲצֵי בְּשָׁמַיִם.

קָם זְקוֹן שְׁלִישֵׁי וְאָמַר: רַבִּי רַבִּי, חֲרֵי אָנּוּ מִבְּדִילִים
 בַּעֲצֵי בְּשָׁמַיִם, וְכֵאֵן הִיא אֵינָה אוֹמֶרֶת אֶלָּא

בַּתְּפוּחִים! אֵלֶּא אָנוּ מְבָרְכִים עַל עֲצֵי בְּשָׁמַיִם
 מִשּׁוֹם שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וְרִיחַ אִפְדָּה בַּתְּפוּחִים, וְלֹא עוֹד,
 אֵלֶּא כָּל מִינֵי בְּשָׁמַיִם הֵם טוֹבִים לְבָרֶךְ עֲלֵיהֶם,
 וְאָנוּ שְׁעוֹשִׂים בַּהֲדָרִם, מִשּׁוֹם שֶׁיֵּשׁ בּוֹ שְׁלֹשָׁה עָלִים,
 שֶׁנֶּקְרְאוּ שְׁלֹשָׁה הַדָּסִים, שְׂרוּמָזִים לְשִׁלְשֵׁת הָאֲבוֹת,
 אֲבֵל שְׁנֵי נִקְבֵי הַחֹטֵם הֵם כְּנֶגֶד שְׁנֵי תְּפוּחִים, שֶׁהֵם
 שְׁנֵי נְבִיאֵי אֱמֶת, שֶׁבָּהֶם עֲתִידָה לְצֵאת רוּחַ הַקֹּדֶשׁ,
 שֶׁהוּא הָרוּעָה הַנֶּאֱמָן שְׁלֹמֶעֱלָה, שָׁבוּ מִתְּיַשְׁבֵּת
 נִפְשָׁה, וּמִשּׁוֹם זֶה הוּא אוֹמֶרֶת רַבְדּוֹנֵי בַּתְּפוּחִים
 כִּי חוֹלֵת אֶהְבֶּה אֲנִי. (דף קמד ע"א) בְּלִיל שִׁפְתַי נֶאֱמַר
 כִּמְתִי אֲנִי לְפֶתַח לְדוֹדִי, בְּשִׁפְתַי, וּבְשִׁיּוּצֵאת שִׁפְתַי,
 נֶאֱמַר וְדוֹדִי חָמַק עָבַר, וּבְאוֹתוֹ זְמַן בִּקְשָׁתִיהוּ וְלֹא
 מִצָּאתִיהוּ קָרָאתִיו וְלֹא עֲנֵנִי, עַד שֶׁנִּשְׁבַּעְתִּי,
 שֶׁבְּזְמַן שֶׁיָּבֵא פֶּעַם אַחֶרֶת, שֶׁאֲחֹז בְּיָדוֹ וְלֹא אֶעֱזֹב
 אוֹתוֹ לְלֶכֶת, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר אַחֲזוּתִיו וְלֹא אֶרְפְּנוּ עַד
 שֶׁהִבֵּאתִיו אֶל בֵּית אֲמִי, זֶה בֵּית הַמְּקֻדָּשׁ
 שְׁלֹמֶעֱלָה, וְאֶל חֶדֶר הַזֹּרֵתִי, זֶה בֵּית הַמְּקֻדָּשׁ
 שְׁלֹמֶטָה.

וּבְזֶמַן שְׂאֵחֹז בְּיָדוֹ בְּנִאֲלָה הָאֲחֵרוֹנָה, זֶה לֹא יִהְיֶה
 לִי כִּמוֹ הַפְּעָמִים הָאֲחֵרוֹת, שְׂכַכְל נִאֲלָה
 וּנִאֲלָה הָיָה בָּא, וְאַחַר כֵּן הָיָה פּוֹרֵחַ מִמֶּנִּי, אֲבָל
 בְּנִאֲלָה הָאֲחֵרוֹנָה אֲנִי אֲחֹז בּוֹ וְאֶקְשֶׁר אוֹתוֹ עִם
 כַּמָּה קְשָׁרִים שֶׁל אֲהַבָּה שְׁלֹא יִזוּז מִמֶּנִּי לְעוֹלָם
 וּלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים, שְׂכַכְל נְלוֹת וְנְלוֹת הָיָה הוֹלֵךְ
 מִמֶּנִּי, וְהֵייתִי שׁוֹאֵלֶת עָלָיו אֶת כָּל עוֹבֵר וְשָׁב. זֶהוּ
 שְׂכַתוֹב כַּמְעַט שְׂעֵבְרָתִי מֵהֶם עַד שְׂמֻצָּאתִי אֶת
 שְׂאֲהַבָּה נִפְשִׁי. וְלַפְּעָמִים לֹא הֵייתִי מוֹצֵאת מִי
 שְׂיֵאמֵר לִי מִמֶּנּוּ דָּבָר, וְהֵייתִי מִשְׂפִּיעָה בְּשִׁבְלֹו
 אֶת כָּל בְּנֵי הַקְּרִיָּה, זֶהוּ שְׂכַתוֹב הַשְּׂבַעֲתִי אֶתְכֶם
 בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם אִם תִּמְצְאוּ אֶת דּוּדֵי מַה תִּגִּידוּ לוֹ,
 שְׂחוֹלֵת אֲהַבָּה אֲנִי, וּכְמָה פְּעָמִים עַל מִשְׂכְּבִי
 בְּלֵילוֹת, שֶׁהֵן תְּנַלְיֹת, בְּקִשְׁתִּי אֶת שְׂאֲהַבָּה נִפְשִׁי,
 וְלֹא הָיָה מִי שְׂיֵאמֵר לִי, עַד שֶׁהוּא הָיָה בָּא, וּכְעַת
 בְּנִאֲלָה הָאֲחֵרוֹנָה בְּרַח דּוּדֵי כַּבְעֵם רַב, וְשִׂאֲלָתִי
 בְּעֵבֹרוֹ, וְלֹא מְצָאתִי מִי שְׂיֵאמֵר לִי דָּבָר, וּמִשּׁוֹם
 זֶה אֲנִי נִשְׂבַּעְתִּי, שְׂכַזְמַן שְׂיֵבֵא וְאֲחֹז בְּיָדֵי שְׁלֹא
 יִזוּז מִמֶּנִּי, וְאֲנִי אֲחֻזְתִּיו וְלֹא אֲרַפְנוּ, אֲחֻזְתִּיו -

בְּקֶשֶׁר שֶׁל תְּפִלִּין שֶׁל יָד, וְלֹא אֶרְפְּנוּ - בְּתַפְלִין
שֶׁל רֹאשׁ.

בֹּא וּרְאֵה, בְּשִׁיבֹא דוֹדָה אֵלֶיָּהּ, יֹאמֶר לְשִׁנֵּי
הַמְּשִׁיחִים נִשְׁכַּיְמָה לְבָרְמִים, שְׁהֵם יִשְׂרָאֵל,
שְׁבָהֵם נֹאמֶר כִּי כָרַם יְהו"ה צְבָאוֹת בַּיַּת יִשְׂרָאֵל,
נִרְאָה הַפְּרָחָה הַגִּפְנִי, שְׁהִיא הַשְּׁכִינָה בָּהֶם, הַנִּצְוִ
הַרְמוֹנִים, אֵלּוּ אוֹתָם שְׁמֵלָאִים מְצוּוֹת כְּרַמּוֹן.

קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר: זָקוּן וְזָקוּן, נִשְׁכַּיְמָה לְבָרְמִים,
הֲרִי יֵשׁ בְּרַמִּים שְׁאִינָם יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שְׁשִׁמּוֹנֵי
נוֹטְרָה אֶת הַבְּרַמִּים בְּרַמִּי שְׁלִי לֹא נִטְרָתִי, וְהֵם
הָעַרְבוּבָיָה שֶׁל הָעַרְב רַב, שְׁהֵם מְעַרְבִים עִם
יִשְׂרָאֵל בְּנִלוֹת, וּמַשׁוּם זֶה, בְּשִׁיבֹא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא אֵל הַשְּׁכִינָה, הוּא יֹאמֶר אֵלֶיָּהּ נִשְׁכַּיְמָה
לְבָרְמִים, נִרְאָה אִם פְּרָחָה הַגִּפְנִי בָּהֶם, שְׁנֹאמֶר בָּה
כִּי כָרַם יְהו"ה צְבָאוֹת בַּיַּת יִשְׂרָאֵל, הַנִּצְוִ
הַרְמוֹנִים, אֵלּוּ וַדַּאי אוֹתָם שְׁמֵלָאִים מְצוּוֹת
כְּרַמּוֹנִים, שָׁם אֶתֵּן אֶת דוּרֵי לֶךְ, אֵלּוּ שְׁהֵם
אוֹתְהִיבִים שְׁלֶךְ, שָׁם נִתְּתִי אוֹתָם לֶךְ, כִּי תִּנְהַה הַסְּתָו

עָבַר - שְׁלֹטוֹנָם שָׁל שְׂאָר הַמְּמַנִּים שָׁל הָעַמִּים,
הַנְּשָׂם חֶלֶף חֶלֶף לֹ - שְׁלֹטוֹן הָעָרֵב רַב.

בְּאוֹתוֹ זְמַן יָבֵא אֵלֶיהָ, שׁוֹבֵי שׁוֹבֵי הַשְּׁוֹלְמִית,
בְּשָׁנֵי בָתִּים, שְׁהֵם בֵּית רֵאשׁוֹן וּבֵית שְׁנֵי
לְמִטָּה. שׁוֹבֵי שׁוֹבֵי - בְּבֵית רֵאשׁוֹן וְשְׁנֵי לְמִעֲלָה -
וְנִחְזָה בָּךְ. דְּבָר אַחֵר, שׁוֹבֵי שׁוֹבֵי אַרְבַּע פְּעָמִים,
בְּאַרְבַּע אוֹתִיּוֹתֶיהָ שְׁהֵם אֲרַנ"י, וְנִחְזָה בָּךְ -
בְּאַרְבַּע אוֹתִיּוֹתֶיהָ שְׁהֵם יְהו"ה. אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא אֵל יִשְׂרָאֵל אַרְבַּע פְּעָמִים שׁוֹבֵי עִם הַשְּׁכִינָה
בְּתִשׁוּבָהּ, וְנִחְזָה בָּךְ - בְּאַרְבַּע כּוֹסוֹת שָׁל הַנְּאֻלָּה
שְׁהֵם בְּפִסְחָה, שְׁתִּיבִים כּוּ יִשְׂרָאֵל לְשִׁתּוֹת אַרְבַּע
כּוֹסוֹת, כְּמוֹ אַרְבַּע הַנְּאֻלּוֹת. שׁוֹבֵי שׁוֹבֵי בְּאַרְבַּעָה
תִּיחֻדִּים (תִּיסּוּדוֹת) שְׁלָךְ, וְנִחְזָה בָּךְ - בְּאַרְבַּע חִיּוֹת,
וְנִחְזָה בָּךְ בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וּמִיָּד יִשְׁמְחוּ הַשָּׁמַיִם
וְתִגַּל הָאָרֶץ וַיֹּאמְרוּ בְּגוֹיִם יְהו"ה מְלֶךְךָ.

בְּאוֹתוֹ זְמַן תִּנְצְנִים נִרְאוּ בָאָרֶץ, אֵלּוּ הָאֲבוֹת,
זְכִיּוֹתֵיהֶם תִּתְגַּלּוּ עַל הַשְּׁכִינָה שְׁהִיא אָרֶץ
תְּחִיִּים, וְעַל בְּנֵיהָ שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וְהָיָה זְרַעְךָ כְּעֵפֶר

הָאָרֶץ, עַת הַזְמִיר הַגִּיעַ, אִז יִשִּׁיר מֹשֶׁה וּבְנֵי
 יִשְׂרָאֵל, וְקוֹל הַתּוֹר נִשְׁמַע בְּאֶרְצָנוּ, קוֹל צְפִיד
 נִשְׁאֵר קוֹל יַחֲדוֹ יִרְגֵנוּ, כִּי עֵינַי בְּעֵינַי יִרְאוּ בְּשׁוֹב
 יְהו"ה צִיּוֹן. בְּאוֹתוֹ זְמַן הַקְדוּשׁ פְּרוּף הוּא מְשַׁבַּח
 אוֹתָהּ, זְהוּ שְׁפָתוֹב רֵאשִׁי עֲלֵיךְ כַּבְרָמֶל - זְה
 תְּפִלִּין (דף קמד ע"ב) שֶׁל רֵאשִׁי, וְהִרְצוּעוֹת תְּלוּיוֹת מִכָּאן
 וּמִכָּאן כְּמוֹ זְמוֹרוֹת, שְׁתֵּן כַּבְרָמֶל שְׁתְּלוּיִים מִן
 הַנֶּפֶס, וְדַלַת רֵאשִׁי כְּאֶרְגָּמָן - זוֹ תְּפִלָּה שֶׁל יָד, מֵה
 שְׁתִּיתָה דַלַת בְּגָלוֹת עֲנִיָּה, זְהוּ שְׁפָתוֹב תְּפִלָּה לְעֵנִי
 כִּי יַעֲטֹף, תִּהְיֶה לְבוּשָׁה כְּאֶרְגָּמָן, שֶׁהוּא סוּד
 א"וּרִיאֵל ר' פֶּאֶל ג' בְּרִיאֵל מ"יכָאֵל נ"וּרִיאֵל, מְלֻךְ
 אֶסוּר בְּרִתִּים - זְה תְּקַדּוּשׁ פְּרוּף הוּא יְהו"ה,
 שְׁיִתִּיה אֶסוּר בְּאֶרְבָּעָה בְּתִים שֶׁלָּה שְׁתֵּם אֶדְנ"י,
 אֶרְבָּעָה בְּתֵי חֶמֶת, שְׁיִתִּיה אֶסוּר בְּרִתִּים כְּזֶה:
 יֵאֱחָדוּנָה"י, כִּי שְׁמֹךְ בָּךְ וּבְךָ שְׁמֹךְ, וְזֶהוּ הַסוּד אֶמֶן
 מִן אֶרְגָּמָן.

דְּבַר אַחֵר, רֵאשִׁי עֲלֵיךְ כַּבְרָמֶל - זְה רֵאשִׁי דְּבַרְךָ
 אֶמֶת, דַּלַת רֵאשִׁי כְּאֶרְגָּמָן - זוֹ הַשְּׂכִינָה,
 מְלֻךְ - זְה אֲבָרְתָם, אֶסוּר - זְה יִצְחָק בְּעֵקְרָה,

בְּקֶשֶׁר שֶׁל תְּפִלִּין שֶׁל זְרוּעַ שְׁמַאל, בְּרִהְטִים - זֶה
 יַעֲקֹב, בְּאַרְבָּעָה בְּתֵי הַמַּחַ שֶׁל תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ,
 שֶׁנֶּאֱמַר בְּרִהְטִים בְּשִׁקְתוֹת הַמַּיִם.

קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר: הַתְּכַנְסוּ חֲלִלוֹת קְדוּשִׁים
 עֲלִיּוֹנִים וְתַחֲתוֹנִים לְרֵאוֹת אֶת קִשְׁוֵי הַכֶּלֶה,
 שְׁתֵּרֵי חֶפֶה מִתְּקַנֵּת לָהּ, וְהַחֲתֵן נוֹשֵׂא אוֹתָהּ שָׁם.
 פָּתַח וְאָמַר: אֵלֶיהוּ אֵלֶיהוּ, יֵרֵד לְכָאן אִתָּהּ
 וְחִילוֹתֵיהֶם שֶׁל נְשָׁמוֹת הַצְּדִיקִים שֶׁל הַיְשִׁיבָה
 הָעֲלִיוֹנָה וְהַתְּחִתוֹנָה לְקַשֵּׁט אֶת הַכֶּלֶה. מִיָּד הִנִּיחַ
 אֵלֶיהוּ יוֹרֵד עִם כַּמָּה חֲלִלוֹת שֶׁל מַלְאָכִים וְכַמָּה
 נְשָׁמוֹת.

פָּתַח וְאָמַר: רֵאשֵׁי עֲלִיָּה בְּכַרְמֶל, כֶּלֶה, כַּמָּה
 מִתְּקַן רֵאשֵׁי בְּתִפְלִין שְׁחִוָא (שְׁחָם) פֶּאֶר עַל
 רֵאשֵׁי, שְׁעֲלֵיהֶם נֶאֱמַר פֶּאֶרְךָ חֲבוּשׁ עֲלֶיךָ,
 וְהִרְצוּעוֹת תְּלוּיוֹת מֵצֵד זֶה וּמֵצֵד זֶה, מֵה שְׁחִוֵּי
 הַתְּלִתָּיִם שְׁחִוּוֹת כְּעוֹרֵב, תֵּרֵי הֵם יִרְקִים
 בְּכַרְמֶל, כְּעֵלִים תִּירְקִים שְׁחָם בְּנִפְנֵיִם בְּכַרְמֶל.
 וּמֵה שְׁחִיִּתָּה דִלַּת בְּגִלוֹת - תְּפִלָּה לְעֵנִי, וְזוֹ תְּפִלָּה

שָׁל יָד, שָׁבָה מִתְעַטֵּף הָעֲנִי בַּגְּלוּת (בַּתְּפִלָּה), וְהוּ
 שָׁכַתוּב תְּפִלָּה לָּעֲנִי כִי יַעֲטֵף, כָּעֵת נֹאמֵר בְּךָ
 וְדַלַּת רֵאשִׁיךָ כְּאַרְנָנְךָ. מִלֶּךְ אָסוּר בְּרִהָטִים - אֵלֹ
 אֲרַבְעָה כְּפִי חֲמַת, אֲרַבְעַת כְּפִי תְּפִלִּין שָׁחַם
 אֱהִי"ה, וְכֵן בְּיַד אֱהִי"ה כְּחֻשְׁבוֹן אַחַת וְעֶשְׂרִים
 הָאֲזוּכָרוֹת שָׁל תְּפִלִּין שָׁל רֵאשִׁי, וְאַחַת וְעֶשְׂרִים
 אֲזוּכָרוֹת שָׁל תְּפִלִּין שָׁל יָד, וְעוֹלוֹת לְחֻשְׁבוֹן אֱהִי"ה
 אֱהִי"ה, הוּא מִלֶּךְ אָסוּר בְּרִהָטִים, אֲשֶׁר אֱהִי"ה,
 וְהוּא רֵאשִׁי יְהוּ"ה קוֹרְאִים לוֹ, אָסוּר בְּכָל
 הָאֲזוּכָרוֹת.

דְּבַר אַחַר, רֵאשִׁיךָ עָלֶיךָ כְּבִרְמֵל - הָרֵאשִׁי שְׁלֶךְ,
 בְּלָה, עוֹלָה עַל כָּל הַחִילוֹת, עַל שְׁשִׁים הַמָּה
 מְלָכוֹת שָׁחַם שְׁשִׁים סְדְרֵי מִשְׁנָה, וְעוֹלִים לְשֵׁשׁ
 מֵאוֹת, וְלְשִׁשִׁים רְבוּא, וְשְׁמוֹנִים פְּלִגְשִׁים שְׁהוּ
 שְׁמוֹנִים סְפְרֵי הָאֲנָדָה, וְעֶלְמוֹת אֵין מִסְפָּר - הֵם
 הַהֲלָכוֹת שְׁאֵין לָהֶם חֻשְׁבוֹן וּמִסְפָּר, שְׁלֵאוֹתָם
 הַנִּימִים שָׁל שְׁעָרוֹת הַבְּלָה אֵין לָהֶם חֻשְׁבוֹן, וְאַתָּ
 הַבְּלָה עוֹלָה עַל כָּלָם. וְהוּ שָׁכַתוּב רַבּוֹת כְּנוֹת עֲשׂוּ
 חֵיל וְאַתָּ עֲלִית עַל בְּלָנָה.

דָּבָר אַחַר רֵאשִׁיךָ עָלֶיךָ כְּכַרְמֶל - כַּמָּה מִתְקַנֵּז
 הַשְּׁעָר שְׁלֹךְ בְּשֵׁלֶשׁ עֶשְׂרֵה תְּקוּנִים, שְׁהֵם
 שְׁנַיִם עֶשְׂרֵה הַמּוֹלֹת וְהַלְבָּנָה - שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֵה,
 וְהַנִּימִים שְׁלֹךְ הֵם כּוֹכְבִים וּמּוֹלֹת שְׁאִין לָהֶם
 חֲשָׁבוֹן, וְדַלַת רֵאשִׁיךָ, אֶת (הוּא) שְׁתֵּיית הַלְבָּנָה עֲנִיָּה
 תַּחַת כָּל הַכּוֹכְבִים, מְהַדְקֵת בֵּין הַרְגְּלַיִם, וְהוּ
 שְׁכַתוֹב וְהַגֵּל מְרַגְלוֹתָיו וְתִשְׁכַּב, כָּעֵת אֶת הָרֵאשִׁי
 לְבָלֵם, כְּאַרְגָּמָן שֶׁהוּא אֲמֵן יֵאחֲדוּנָה"י, אֶת אֲדֹנָי,
 הַמְּלֹךְ שֶׁהוּא יְהו"ה, אֲסוּר בְּרִהְטִים שְׁלֹךְ. אֲרַגְמָ"ן
 - א"וּרִיאל ר"פֶּאֶל ג"בְּרִיאל מ"יכָּאֵל נ"וּרִיאל,
 חִילוֹת קְדוּשִׁים שְׁמָעוּ.

בְּשֵׁהַחֲתָן, שֶׁהוּא הַשְּׁמֶשׁ, יָבֵא לְהַאִיר לְלִבָּנָה,
 הִיא מִתְקַשְׁטֵת בְּשֵׁעֲרוֹתֶיהָ מִתְקַנֵּת
 בְּשֵׁלֶשׁה עֶשְׂרֵה (בְּשְׁנַיִם עֶשְׂרֵה) זְקָנִים, (דְּרָגוֹת, תְּקוּנִים), שְׁהֵם
 שְׁנַיִם עֶשְׂרֵה מּוֹלֹת, הַשְּׁמֶשׁ (צ"ל וּלְבָנָה) וְהוּא כְּחֲתָן
 יֵצֵא מִחֻפָּתוֹ, וְהוּא יְשִׁישׁ כְּגַבּוֹר לָרוּץ דְּרָכִים
 בְּרַקִּיעַ, יְצִיץ אֵלָיָה וְדַאי, וְהוּ שְׁכַתוֹב מִשְׁגִּיחַ מִן
 הַחֲלָנוֹת מִצִּיץ מִן הַחַרְבִים, לְהַסְתַּכֵּל אֵלָיָה בְּרַקִּיעַ
 שֶׁהוּא (וְהוּא) יְשִׁישׁ. מַה זֶה כְּגַבּוֹר? אִיזוֹ

גבורה עושה בזה? אלא שנים עשר משקופים יש
 בַּרְקיעַ, וְכָל הַחִילוֹת מִתְגָּרִים בָּהֶם שׁוֹמְרֵי
 הַשָּׁעָרִים, הַשָּׁמֶשׁ מִתְעַפֵּר בְּאוֹתֵיזוֹת הַתְּפִלִּין שֶׁהוּא
 יָשֵׁם יְהו"ה, וּמִתְלַבֵּשׁ בְּגִבּוֹרָה. וְהוּא שֶׁכֶּתוּב יְהו"ה
 בְּגִבּוֹר יֵצֵא, וְזֶהוּ יְשִׁישׁ בְּגִבּוֹר לְרוּץ אֶרֶץ, וּבִוְקֵעַ
 אֶת חִלּוֹנוֹת כָּלָם בַּרְקיעַ, וְעוֹשֶׂה שָׁנִים עֶשְׂרִים
 דְּרָכִים, כְּמוֹ שֶׁעָשָׂה מִשָּׁה עַל הַיָּם, וְזֶהוּ לְרוּץ
 אֶרֶץ, וּמִשׁוֹם שָׁנוּסֵעַ בְּרֵאשׁוֹנָה מִגִּבּוֹרָה, הַשָּׁמֶשׁ
 יוֹצֵאת אֶדְמָה.

אַחַר כֵּן מִתְלַבֵּשׁ בְּחֶסֶד שֶׁהוּא לְבָן, וְכוּ שׁוֹכֵךְ
 רְגָזוֹ שֶׁל הַשָּׁמֶשׁ, יֵרֵק הוּא מֵצַד הַעֲמוּד
 הָאֲמִצְעִי, וּבְשִׁמְתֵּלְבֵּשׁ (נ"א מִתְלַבֵּן) בְּחֶסֶד בְּאוֹר לְבָן,
 מִמֶּנּוּ יִהְיֶה מֵאִיר לְלִבְנָה. מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם מוֹצֵאוֹ -
 זֶה הַעֲמוּד הָאֲמִצְעִי, הַקְּצֵה שְׁלֵה צְדִיק, וְתִקּוּפָתוֹ
 עַל קְצוֹתָם - שְׁנֵי עֲמוּדֵי אֱמֶת, וּבָהֶם אֵין נִסְתָּר
 מִחֲמַתּוֹ - זוֹ הַשְּׂכִינָה הָעֲלִיּוֹנָה, שֶׁהִיא חֲמַת, מִשָּׁם
 יֵצֵטְבַע בְּצַבַע יֵרֵק, שֶׁהוּא רַחֲמִים. בְּאוֹתוֹ זְמַן
 מִסֵּתְפָלִים הַשָּׁמֶשׁ וְתִלְבְּנָה יַחַד, וְאֵין נִסְתָּר
 מִחֲמַתּוֹ, שֶׁהִיא הַחֲפָה שְׁלֵה.

וּבְאוֹתוֹ זְמַן הִיא נוֹטֶלֶת מִשְׁלֶשֶׁה גְּזוּנִים, לְהַתְּפֹאֵר
 לְפָנָיו בְּשִׁלְשֵׁת צְבָעֵי הָעֵינַן, שֶׁהֵם לְבָן
 אָדָם יָרֵק, וּבְאוֹתוֹ זְמַן הוּא יֹאמֵר אֵלֶיהָ, הִסְכֵּי
 עֵינַיִךְ מִנְּגִדֵי שָׁהֵם הִרְחִיבוּנִי, שׁוֹרְפִים אוֹתִי
 בְּשִׁלְחָבוֹת שָׁל הָאֲהָבָה שְׁלֹךְ, וְהַמְּנוּרָה הַקְּדוּשָׁה,
 שְׁתֵּי עֵינַיִם הֵם שְׁנֵי לוֹחוֹת יְקָרוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה,
 שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם לְחוֹת אֲבֹן כְּתוּבִים בְּאֶצְבַּע אֱלֹהִים
 כְּתוּבִים מִשְׁנֵי עֲבְרֵיהֶם, וּמִרְקָמִים מִשְׁנֵים עָשָׂר
 גְּזוּנִים מִהַצַּד הַזֶּה, וּמִשְׁנֵים עָשָׂר גְּזוּנִים מִן הַצַּד
 הַזֶּה, שָׁהֵם אַרְבָּעָה וְעֶשְׂרִים צְדָדִים, וְעֲלֵיהֶם נֶאֱמַר
 מִזֶּה וּמִזֶּה הֵם כְּתוּבִים, ז"ה וז"ה פְּעָמִים - אַרְבָּעָה
 וְעֶשְׂרִים סְפָרִים.

וְהֵם שְׁנֵים עָשָׂר פָּנִים וּשְׁנֵים עָשָׂר הַכְּנָפִים שֶׁל
 הַחַיּוֹת, זֶהוּ שְׂכָתוֹב וּפְנֵי אֲרִיָּה אֵל הַיָּמִין
 לְאַרְבַּעַתָּם, הַגָּזוֹן הַלְבָן שֶׁל הָעֵינַן, וּפְנֵי שׁוֹר
 מִהַשְּׂמַאל לְאַרְבַּעַתָּם, הַגָּזוֹן הָאָדָם שֶׁל הָעֵינַן, וּפְנֵי
 נֶשֶׁר לְאַרְבַּעַתָּם הֵם הַגָּזוֹן הַיָּרֵק שֶׁל הָעֵינַן, שֶׁנֶּאֱמַר
 וְאַרְבָּעָה פָּנִים לְאַחַד וְגוֹמֵר, וְאַרְבַּע כְּנָפִים וְגוֹמֵר,
 חֲרֵי אַרְבָּעָה וְעֶשְׂרִים. הַכְּנָפִים הֵם כְּנָפֵי הָעֵינַן,

וְעַלֵּיהֶם נֹאמַר מְזִה וּמְזִה יֵהֵם כְּתַבִּים, וּבְחִיּוֹת
 כְּתוּב בָּהֶם וְקָרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמַר קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ
 קְדוֹשׁ יְהוָה עֲבָאוֹ"ת מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, זֶה
 אֵל זֶה וַדַּאי, כְּמוֹ הַלּוּחֹת שֶׁל הַתּוֹרָה שֶׁנֹּאמַר
 בָּהֶם כְּתוּבִים מִשְׁנֵי עֲבָרֵיהֶם, מְזִה וּמְזִה יֵהֵם
 כְּתוּבִים, לְחֹת אֶבֶן כְּתוּבִים וְגוֹמֵר. לְחֹת אֶבֶן, מֵה
 זֶה אֶבֶן? זוֹ אֶבֶן הַשְּׁתִּיָּה, שֶׁמִּמֶּנָּה הִשְׁתַּת הָעוֹלָם,
 וְהִיא בֵּת הָעֵינַי, עַלֵּיהֶם נֹאמַר עַל אֶבֶן אַחַת שְׂבָעָה
 עֵינַיִם, וְהֵם שְׂבָעָה גְלָדֵי הָעֵינַי, וְעַלֵּיהֶם נֹאמַר שְׂבַע
 בַּיּוֹם הַלְלֵתֶיךָ, וְזוֹ הַמְּלָכוּת הַקְּדוֹשָׁה שֶׁנֹּאמַר בָּהּ
 אֶבֶן מֵאֶסוּ הַבּוֹנִים הִיְתָה לְרֹאשׁ פְּנֵה, מִי הַבּוֹנִים?
 אֵלֹהֵי אוֹתָם בְּעַלֵּי הַמִּשְׁנָה שְׂבּוֹנִים אֵת הַבְּנִינִים שֶׁל
 הָעוֹלָם וּפּוֹסְקִים הַלְּכוּת, שֶׁמֵּאֶסוּ בְּנִלוֹת, נֹאמַר
 בָּהּ הִיְתָה לְרֹאשׁ פְּנֵה, מִשּׁוֹם שֶׁהִיא הַלְּכָה לְמִשָּׁה
 מִסִּינַי, קִבְּלָה לְמִשָּׁה, וּמֵה שֶׁהִיְתָה בֵּת הָעֵינַי
 שְׁחוֹרָה, מִמֶּנָּה וּבָהּ יְהִיָה הַקְּדוֹשׁ כְּרוּךְ הוּא מֵאִיר
 לְעוֹלָם, מִשּׁוֹם שֶׁהוּא מֵאִיר בָּהּ.

וְהָעֵינַיִם שֶׁמֵּאִירוֹת בְּתוֹרָה, עַלֵּיהֶם נֹאמַר עֵינַי כָּל
 יְאֵלֶיךָ יִשְׁבְּרוּ וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֵת אֲכֹלָם

בַּעֲתוֹ, וְצָרִיךְ אָדָם לְהִתְעַסֵּק בָּהֶם תָּמִיד, עָרֵב
 וּבִקָּר וְצִחָרִים תָּמִיד, שְׂיִסְתַּכֵּל בָּהֶם הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא בְּעֵינָיו. זֶהוּ שְׂכָתוֹב תָּמִיד עֵינֵי יְהו"ה אֱלֹהֵי"ךָ
 בָּה מִרְאשִׁית הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרֵית שָׁנָה, וְלִמְדָנוּ
 תָּמִיד מִתָּמִיד, תָּמִיד שֶׁל עָרֵב וּבִקָּר מִתָּמִיד שֶׁל
 תָּמִיד - עֵינֵי יְהו"ה אֱלֹהֵי"ךָ בָּה, וְחֲרֵי הַתָּמִיד שֶׁל
 עָרֵב וּבִקָּר הוּא שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע, אֲלֹא מִכָּאן
 לְמִדְנֹו, שְׁמִי שְׁקוּרָא קְרִיאַת שְׁמַע עָרֵב וּבִקָּר בְּכָל
 יוֹם תָּמִיד, בְּאֵלוֹ קַיִם וְהִגִּיתָ בּוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה
 בַּתּוֹרָה, זֶהוּ שְׂכָתוֹב לֹא יִמוּשׁ סֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה
 מִפִּיךָ וְהִגִּיתָ בּוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה. וְסֵפֶר תּוֹרָה
 (דף קמה ע"ב)
 הוּא עֵינֵי, שְׁנֵי בְּנֵי הָעֵינַיִם - שְׁנֵי לִוְחֹת, וְעֲלִיָּהֶם
 נֹאמַר תָּמִיד עֵינֵי יְהו"ה אֱלֹהֵי"ךָ בָּה מִרְאשִׁית
 הַשָּׁנָה, וּמָה זֶה בָּה? בְּבֵת הָעֵינַיִם שֶׁהֵיא הַשְּׂכִינָה,
 וְעַל בְּנֵי הָעֵינַיִם נֹאמַר פִּתְחוּ לִי שַׁעְרֵי צְדָק. שְׁלֹשָׁה
 גִּזְנִים - כָּלָל וּפְרָט וּכְלָל, וְהֵם אַהֲי"ה אֲשֶׁר אַהֲי"ה,
 אֲשֶׁר כָּלָל כָּלָל הַתּוֹרָה, אַהֲי"ה כָּלָל, אֲשֶׁר פְּרָט,
 אַהֲי"ה כָּלָל. הַגְּבוּת שֶׁעַל הָעֵינַיִם, נֹאמַר עֲלִיָּהֶם
 פִּתְתִּילִים שְׁחֹרֹת כְּעֹרֵב, וְהֵם תִּלְיֵי תִלְיִים. עַל

הַמִּצַּח שֶׁעַל הָעֵינַיִם צִיץ נֶזֶר הַקִּדְשׁ, מֵרָקַם בְּגוּנִים
 וְצִיּוּרִים שֶׁל בֵּית הַמִּקְדָּשׁ שְׁלֹמֶעֱלָה, וְהַצִּיּוּרִים
 שֶׁלָּה שְׂרָטוּטִים בְּרַחֵב וּבְאַרְבֵּי, מֵהֶם קִטְנִים מֵהֶם
 גְּדוּלִים, וְעַלֵּיהֶם נֹאמֵר בְּמָקוֹם שֶׁאָמְרוּ לְהַאֲרִיךְ
 אֵינּוּ רֵשָׁאֵי לְקַצֵּר, לְקַצֵּר - אֵינּוּ רֵשָׁאֵי לְהַאֲרִיךְ,
 לְהַאֲרִיךְ מֵהַצֵּד שֶׁל ו', לְקַצֵּר מֵהַצֵּד שֶׁל י'.

פְּנֵי הַגְּבִירָה, הֵם אֲרֻבָּעִים וְהִשְׁעָ פָּנִים מְהוּרָה,
 מְאִירִים כִּשְׁשׁוֹשְׁנָה, לָבֵן וְאָדָם, נוֹטְלִים מִיְמִין
 וּמִשְׂמָאל, גָּזֵן לָבֵן בְּלִפְּזֵן שֶׁל עֲנֹהָ, אָדָם - בִּשְׁתַּת
 שֶׁל יִרְאָהָ, יִרְאָ בִּשְׁתַּת. כְּשֶׁחֹזְרִים לִירְקִים, הִרִי
 הַחֲתָן שֶׁלָּה הַסִּתְלָק לְחַמָּה, שֶׁהִיא הָאֵם הַעֲלִיזָנָה.
 וּמִשְׁלֵשֶׁת הַגּוּנִים הִלְלוּ שֶׁל הַפָּנִים תְּלוּוִיִּם שְׁבָעִים
 וּשְׁתַּיִם פָּנִים כְּחֶשְׁבֹן חֶסֶד, וּבְהֶם מְאִתִּים וְשֵׁשׁ
 עֶשְׂרֵה אוֹתִיּוֹת כְּחֶשְׁבֹן גְּבוּרָה, וְזֶהוּ הַסּוּד שֶׁל
 וַיַּעֲבֹר יְהוָה, סוּד הָעֶבֶד, מֵאִיר בָּהֶם לְכֹלָה
 בְּאַרְבַּע פָּנִים, זֶהוּ שְׁכֵתוֹב וְאַרְבַּעָה פָּנִים לְאַחַת,
 וְהַעֲמוּד הָאֶמְצָעִי הוּא וְא"ו, עֶבֶד הַשָּׁנָה, שֵׁשׁ בָּה
 שְׁלֵשָׁה עֶשְׂרֵה חֲדָשִׁים, וְהֵם בְּרֵאשֵׁי תְבוֹת ו"הוּ א"נִי
 ו"הוּ, וְכוּ הוּא אִשָּׁה (ג"ל אִישׁ) וְהִיא אִשָּׁה עֶפְרָה, סוּד

הַעֲבוֹר - יְסוּד, שֶׁהוּא יְסוּד טָפָה שְׁמִמְנָה נַעֲשֶׂה
 עֲבוֹר, שֶׁהוּא וְא"ו, שְׁהֲרִי וְא"ו כְּלִי טָפָה אֵין לָהּ
 עֲבוֹר, וְזֵהוּ הַמַּח, שֶׁשָּׁם הַחֲכָמָה.

וְא"ו הוּא הַחֲטָם מְתַקֵּן בְּפָנִים, עֲלֵיהֶם נֶאֱמַר
 וַיִּצַר יְהו"ה אֱלֹהֵי"ם, וּמְאִירִים בְּלֶכֶן וְאָדָם,
 וְהַחֲטָם שֶׁהוּלֵךְ בְּדַרְךְ יִשְׂרָאֵל הוּא חוֹתֵם אֶמֶת, וְאֵם
 אֵינָה בְּדַרְךְ אֶמֶת, אֵינָה חוֹתֵם, הַטְּבַעֵת שֶׁל הַמֶּלֶךְ,
 וּמִשּׁוֹם זֶה צִיּוֹר הַגְּבִירָה הַדְּמוּת שֶׁלָּהּ שֶׁל הַחֲטָם,
 מְתַקֵּן בְּפָנִים וּבְדַרְךְ יִשְׂרָאֵל עַל הַפָּנִים, וְשְׁנֵי נִקְבֵי
 הַחֲטָם שְׁנֵי נִבְיָאֵי אֶמֶת, הַפָּה - פֶּת הַמֶּלֶךְ, וְכֵן
 לְשׁוֹן לְמוֹדִים, שֶׁהוּא צְדִיק, וְעֲלִיָּה (וְעֲלִיָּהִם) נֶאֱמַר
 בְּחוּט הַשְּׁנֵי שְׁפָתוֹתָיָךְ וּמִדְּבַרְךְ נְאוּתָה, פֶּתוּרָה,
 הַפָּה - הַכָּלָל שֶׁל הַכֹּל, מִמֶּנּוּ קוֹל וְדַבּוֹר שֶׁהֵם ו"ה,
 מִמְּנָה הַכָּל שֶׁהִיא ה', פֶּה קָטָן סְתוּם בְּאוֹת י',
 מְתַתֵּקֵן בְּשִׁמוֹ שֶׁל יְהו"ה, וּמִשּׁוֹם זֶה בְּחוּט הַשְּׁנֵי
 שְׁפָתוֹתָיָךְ וּמִדְּבַרְךְ נְאוּתָה.

צְוֹאֲרָךְ בְּמַגְדֵּל הַשָּׁן - זוֹ יְרוּשָׁלַיִם, עֲלִיָּה נֶאֱמַר
 בְּמַגְדֵּל דָּוִד צְוֹאֲרָה, תְּכַשִּׁיטֶיהָ - בְּהַנִּים

לְוִים וַיִּשְׂרְאֵלִים, בְּנֵי לְתִלְפִיּוֹת, זֶה צַדִּיק שֶׁהוּא
 תֵּל שֶׁהֵכֵל פּוֹנִים אֵלָיו, הַפְּנּוֹת שְׁלוֹ - שְׁנֵי נְבִיאֵי
 אֱמֶת, שֶׁהַשְּׂכִינָה וַדַּאי הִיא יְרוּשָׁלַיִם, הַתְּכַשִּׁיטִים
 שְׁלָה שְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת, הַחֲרוּזִים שְׁלָה - שְׁנֵי עַמּוּדֵי
 אֱמֶת.

דָּבָר אַחֵר, צְנוּאֲרָךְ - זוֹ הַתּוֹרָה, הַתְּכַשִּׁיטִים שְׁלָה
 - מְאֵתִים אֲרַבְעִים וּשְׁמוֹנֶה מִצְוֹתֶיהָ,
 הַחֲרוּזִים וְהַקְּמִיעִים שְׁלָה הֵם מְמַנִּים עַל שְׁלֹשׁ
 מֵאוֹת שָׁשִׁים וְחֲמִשׁ לֹא תַעֲשֶׂה, שֶׁשׁוֹמְרִים אוֹתָהּ
 בָּהֶם, וּבְשִׁמְתָעֲלָה הַצְּנוּאֲרָ בַּתְּכַשִּׁיטִים שְׁלָה אֶל
 הַחֲתָן, בְּמָה רֵיחֹת טוֹבִים עוֹלִים בָּהּ. זֶהוּ שְׁפָתוֹב
 מִי זֹאת עֲלָה מִן הַמְּדָבָר, זֶה הָרַסִּינִי שֶׁהוּא צְנוּאֲרוֹ
 שֶׁל עוֹלָם. מְקַטְרֵת מוֹר - זֶה הַקְּדוּשׁ פְּרוּךְ הוּא,
 שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ אֵלֶךְ לִי אֶל הָרַסִּינִי, וּלְבוֹנָה - זוֹ
 הַלְּבָנָה הַקְּדוּשָׁה, עֲלֶיהָ נֶאֱמַר וְאֵל גְּבַעַת הַלְּבוֹנָה,
 מִכָּל אֲבָקַת רוּבֵל - זֶה צַדִּיק, שֶׁהוּא כָּל הַפְּלוּל
 בְּכָל.

דְּבַר אַחַר, צוֹאֲרֵךְ - זוֹ תוֹרַה שְׁפַעַל פֶּה, הִלְכָה
 לְמֹשֶׁה מִסִּינַי, מְקַטְרֵת מֵר - אָמַר מֵר,
 וּלְבוֹנָה - לְבוֹן הִהְלָכָה, מְכַל אֲבָקַת רוּכַל - זֶה
 צְדִיק שְׂיֵשׁ בּוֹ מְכַל הַמִּינִים, וְזֶה מֵאִיר לְתוֹרַה
 שְׁפַעַל פֶּה, וּמִיֵּד (דף קמו ע"א) כְּשֶׁהִיא מְתַקְּשֶׁת בְּכָל
 מִינֵי תְכֵשִׁיטִים, יְרוּשָׁלַיִם שְׁהִיא צוֹאֵר הָעוֹלָם,
 תְּקַדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְקוּף אוֹתָהּ, זֶהוּ שְׁפַתוֹב וְאֲנִי
 אֶתִּיהָ לָּהּ נֶאֱמַר יְהו"ה חוֹמַת אֵשׁ סְבִיב, וְהוּא מְתַבַּק
 אוֹתָהּ בְּשִׁתֵּי זְרוּעוֹת, זֶהוּ שְׁפַתוֹב שְׂמֵאלוֹ תַּחַת
 לְרֵאשִׁי וַיְמִינוּ תַּחְבָּקֵנִי.

וַיְדִי הַגְּבִירָה, הַפְּלָה תְּקַדוּשָׁה, כְּלָם רְשׁוּמִים בְּשֵׁם
 שְׁל יְהו"ה, כְּמוֹ זֶה: (אמר המגיד, הלשון מופעה ונ"ל
שהלשון כד) בְּבַר י', בְּתַמֵּשׁ אֶצְבָּעוֹת ה', בְּזוּרְעַ שְׁלָה
 ו', בְּבַתַּף שְׁלָה ה', בְּבַתַּף שְׁלָה מְצִירִים בְּמָה
 שְׂרַטוּטִים כְּמוֹ הָעֲנָפִים שֶׁל עֵץ הַחַיִּים, לְרֵשֶׁם בּוֹ
 שְׁהוּא עֵץ חַיִּים. זֶהוּ שְׁפַתוֹב עֵץ חַיִּים הוּא
 לְמַחְזִיקִים בָּהּ וְתַמְכִּיהָ מֵאֲשֶׁר. מִיְמִינוּ נִתְּנָה תוֹרַה
 שְׁבַבְתָּב, מִשְׂמֵאלוֹ תוֹרַה שְׁפַעַל פֶּה, וְאִיפֹה נִתְּנוּ?

בְּשָׁנֵי לוחות, שְׁנֵי אֲמַר בָּהֶם שְׁנֵי שְׂדֵיךְ בְּשָׁנֵי עֲפָרִים
תֵּאֱמַר צְבִיחָה.

וְעוֹד, ו' הִיא תוֹרָה שְׂבִכְתָּב, שְׁנֵתָנָה בְּשָׁתֵי
זְרוּעוֹת, שֵׁהֶם שֵׁשָׁה פְּרָקִים, וְאִיפֹה
נִתְּנָה? בְּשָׁנֵי לוחות, שֵׁהֶם שְׁנֵי שְׂדֵיךְ, וְהֵם י' י'
(וּבָהֶם צִוְּרַת ו'), וּבָהֶם הוּא צָר, וְהוּ שְׂכָתוֹב וַיִּצָּר, וְהֵם
שְׁתֵּי בְּתוֹלוֹתֶיהָ שָׁל הָעֲלָמָה שֶׁהִיא תוֹרָה שְׂבִעֵל
פֶּה, שְׁנֵי אֲמַר בָּהֶם וַיִּשְׁבֵּר אֶתְם תַּחַת הָהָר, הַחֲתָן
שָׁלָה, אֹתוֹ שְׁאֲמַר לֹא נִמְצְאוּ בְּתוֹלִים לְנִעְרָה
וְעָנְשׁוּ אֹתוֹ מֵאָה כֶּסֶף, אֵלּוּ מֵאָה בְּרָכוֹת, וְלוֹ
תִּהְיֶה לְאִשָּׁה לֹא יוֹבֵל לְשִׁלְחָה לְגָלוֹת כָּל יָמָיו.

שְׂבִיחוֹ שָׁל הַגּוֹף, וְאֵת קוֹמְתֵךְ דְּמִתָּה לְתָמָר, וּמִי
שְׂמִכִיר שְׁעוֹר הַקּוֹמָה שָׁלָה, יוֹרֵשׁ אֶת
הָעוֹלָם חָבֵא שֶׁהוּא ו', שְׁנֵי אֲמַר בּוֹ מְקוֹה יִשְׂרָאֵל
יְהו"ה, הַמְּקוֹה שֶׁהוּא הַקּוֹמָה שָׁלָה, הַשְּׁעוֹר שָׁלָה.
שְׁעוֹר הַקּוֹמָה זֶה צְדִיק, שְׁנֵי אֲמַר בּוֹ צְדִיק פִּתְמוֹר
יִפְרָת, וְעֲלֶיהָ נֵאֱמַר דְּמִתָּה לְתָמָר.

וְשָׁנָאֵמַר בָּהּ וַיָּבֵאוּ אֵלֶיהָ וְשָׁם שְׁתֵּים עָשָׂרָה
 עֵינַת מַיִם וְשִׁבְעִים תְּמָרִים, שְׁנַיִם עָשָׂר
 עֵינַת אֱלוֹהִים שְׁנַיִם עָשָׂר פְּרָקִים, שָׁהֵם שְׁשָׁה
 בְּשִׁפְתֵי זְרוּעוֹת וְשִׁשָּׁה בְּשִׁפְתֵי שׁוֹקְנִים. וְהוּא שְׁפָתוֹב
 יִדְיוֹ גְּלִילֵי וְהֵב מְמַלְאִים בְּתַרְשִׁישׁ, מֵהוּ בְּתַרְשִׁישׁ?
 בְּתַרְשִׁישׁ, בְּשִׁפְתֵי זְרוּעוֹת שְׁשָׁה פְּרָקִים, וְכֵן שְׁשָׁה
 אַחֲרֵים בְּשִׁפְתֵי שׁוֹקְנִים. שׁוֹקְיוֹ עַמּוּדֵי שֵׁשׁ - אֱלוֹהִים
 שְׁנַיִם עָשָׂר עֵינֹת מַיִם, שִׁבְעִים תְּמָרִים שְׁפָהֶם
 צְדִיק בְּתָמָר יִפְרָח תְּרֵי הֵם חֲמִשׁ אֶצְבָּעוֹת, וּבְהֵן
 שְׁלֹשָׁה עָשָׂר פְּרָקִים - הֵם שְׁמוֹנָה עָשָׂר, וְכֵן שְׁמוֹנָה
 עָשָׂר בְּיַד יָמִין - שְׁלֹשִׁים וְשִׁשָּׁה, וְכֵן שְׁמוֹנָה עָשָׂר
 שְׁמוֹנָה עָשָׂר בְּשִׁפְתֵי רְגְלָיִם - תְּרֵי שִׁבְעִים וְשְׁנַיִם,
 שִׁבְעִים שְׁלֹתָם שִׁבְעִים תְּמָרִים, שְׁנַיִם צְדִיקִים בְּתָמָר
 יִפְרָח בָּהֶם.

וּבָהֶם פָּתוּב מֵה יָפוּ פְּעֻמּוֹךְ בְּנִעְלִים בַּת נְדִיב,
 הַנִּעְלִים שְׁלָה נְעִילַת הַחֵג וְנִעִילַת הַפֶּסֶח,
 וְלֹא צָרִיךְ לְהִתְרַאֵז לְפָנֶי נְעִלִים שֶׁל חַל, שָׁהֵם
 שְׁאוּר וְחֲמִין, וְעֲלִיהֶם אָמַר לְמֹשֶׁה שֶׁל נִעְלִיךְ מֵעַל
 רְגְלֶיךָ, שְׁתַּרוּמָה וְחֲלִין כְּמוֹ זֶה, לֹא צָרִיךְ לְעַרְב

הַרְוֹמָה עִם קִדְשׁ, וְכֵן מְלֹאכָה שֶׁל חַל לֹא צְרִיכָה
 לְהִרְאוֹת לְפָנַי מְלֹאכָה שֶׁל קִדְשׁ, שֶׁהִיא מְלֹאכֶת
 הַכְּהֻנִּים, וְכֵן יֵאֵשׁ שֶׁל חַל לֹא צְרִיכָה לְהִרְאוֹת לְפָנַי
 יֵאֵשׁ שֶׁל קִדְשׁ, שֶׁכֻּלָּם חַל וְאַחֲרֵים קִדְשׁ, וּמִשּׁוֹם זֶה
 צְנִיחַ הַמְּבַדִּיל בֵּין קִדְשׁ לְחַל.

הַיְנִיחַ צִיּוֹן, שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה, יוֹצֵאת בְּכָל הַקְּשׁוּטִים
 שָׁלָה, וְכָל הָעוֹלָם מוֹרִים עָלֶיהָ בְּאַצְבָּע, וְהוּ
 שֶׁכֶּתוּב תִּזְחַח צִיּוֹן קִרְיַת מוֹעֲדֵנֵנוּ, וְהַחֲתָן יוֹצֵא
 מֵעֶטֶר אֵלֶיהָ, וְכָל הָעוֹלָם אוֹמְרִים צְאִינָה וּרְאִינָה
 בְּנֹת צִיּוֹן בַּמֶּלֶךְ שְׁלֵמָה בְּעֶטְרָה שֶׁעֶטְרָה לוֹ אִמּוֹ
 בַּיּוֹם תִּתְנַתּוֹ וּבַיּוֹם שִׁמְחַת לְבוֹ. תִּתְנַתּוֹ - הַשְּׂכִינָה
 הָעֲלִיּוֹנָה, שִׁמְחַת לְבוֹ - הַשְּׂכִינָה הַתְּחִתּוֹנָה, הַיּוֹם
 שֶׁל שְׂנִיָּהֶם - הָעֵמוּד הָאֲמֻצָּעִי, הַמְּנוֹרָה הַקְּדוּשָׁה,
 תְּרֵי הַכֹּלָה מְקַשְׁטֶת לְבַעֲלָהּ שֶׁהוּא יְהו"ה, בֶּן
 הַמֶּלֶךְ. (דף קמו ע"ב)

תקון שביעי

זהו תקון כ"ז

זהו פראשית פרא אלהי"ם, פראשית אנא ואמא,
 יהו"ה אלהינ"ו, פרא יהו"ה, פנם של האב
 והאם, אלהי"ם הבת, ועליהם נאמר איש אמו
 ואביו תיראו, כפר את אביך ואת אמך, אביך זה
 הקדוש פרנך הוא, אמך זו שכניה, תיראה שלה -
 במצוות לא תעשה, הכבוד שלה - במצוות עשה,
 וכל אלו שמקומים מצוות עשה, נאמר עליהם כי
 מכבדי אכבד, ועל אותם שעוזרים על לא תעשה,
 עליהם נאמר ובני יקלו. אמר המאור הקדוש: רבי
 רבי, ומהו כבוד וביוזן לקדוש פרנך הוא במצוות
 עשה ולא תעשה? אלא ודאי כשהשכניה בגלות,
 כל מי שעושה מצוה להקים אותה מן הגלות,
 כאלו כפר את הקדוש פרנך הוא.

למלך שהיתה לו קטטה עם הגבירה, וזרק אותה
 מהיכלו, והיא הלכה לשכניה, והלא כל מי
 שמקבל אותה בביתו ומכבד אותה, (ודאי שמכבד את

הַמְלֶכֶה, וּמִכְּנִים שְׁלוֹם בִּינָה לְבֵין בְּעֵלָהּ, הֲלֹא כָּל
הַכְּבוֹד שֶׁעוֹשֶׂה לָּהּ, הוּא עוֹשֶׂה לַמֶּלֶךְ, שְׂאֵם הַמֶּלֶךְ
בוֹעֵם עָלֶיהָ פַּעַם אַחַת אוֹ פַּעַמִּים, יִהְיֶה לוֹ שְׁלוֹם
עִמָּה וַיִּחְזֹר אוֹתָהּ לְבֵיתוֹ, וְהוּא שׂוֹאֵל אוֹתָהּ, מִי
כִּבֵּד אוֹתְךָ? אוֹ מִי זָלַל כָּךְ? אוֹ אִם גִּרַּשׁ אוֹתָהּ
לְמַלְכוּת אַחֶרֶת?

כִּמוֹ כֵּן הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא גִרַּשׁ אֶת הַשְּׂכִינָה וְזָרַק
אוֹתָהּ מִבֵּיתוֹ, וְהוּ שֶׁפְּתוּב וּכְפֹשְׁעֵיכֶם שֶׁלְּחָח
אִמְכֶם, וְהֲלֹא כָּל מִי שֶׁמְכִיבֵר אוֹתָהּ בַּגְּלוּת, הוּא
כִּבֵּד אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אוֹ מִי שֶׁמְזַלְזֵל בָּהּ,
הוּא מְזַלְזֵל בְּקְדוּשַׁת בְּרוּךְ הוּא, וּמִשׁוּם זֶה כִּי
מְכַבְּדֵי אֲכִיבֵר וּבְזוֹי יִקְלוּ, שְׂאֵף עַל גַּב שֶׁחַקְדוּשַׁת
בְּרוּךְ הוּא מְכַבֵּר אוֹתָהּ בַּחֲטָאֵי בְּנֵיהָ בַּגְּלוּת
הַרְבִּיעִית, הוּא שׂוֹמֵר אוֹתָהּ וְהוּא יִגְאֹל אוֹתָהּ,
וְסוּד הַדָּבָר - וְכִי יִמְכַר אִישׁ אֶת בֵּיתוֹ לְאִמָּה לֹא
תֵצֵא בְּצֵאת הָעֶבְדִּים, אֲלֹא תֵצֵא בֵּית חוֹרֵין, מִשׁוּם
שֶׁבַּגְּלוּת הָרֵאשׁוֹנָה, שְׁלֹא תִּיָּה לָּהּ בְּעֵלָהּ, שֶׁהִיא
הַתּוֹרָה, הַחֲרוּת שְׁלָהּ, לֹא הוֹצִיא אוֹתָהּ בֵּית חוֹרֵין,
וַיֵּצֵא בַּחֲפוּזוֹן כִּמוֹ עֶבֶד שֶׁבִּירַח מֵאֲדוֹנָו וַאֲיֵן לוֹ

שָׁטַר שְׁחֵרוֹר, אֲבָל בְּנֵאלָהּ הָאֲחֵרוֹנָה, שְׁיֵשׁ לָהּ
 בְּעֵלָהּ שֶׁהוּא בֶן חוֹרִין, לֹא תֵצֵא בְּחִפְזוֹן וְלֹא תֵצֵא
 כְּמוֹ עֲבָדִים, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם עֲבָדִים הָיִינוּ לְפָרְעָה
 בְּמִצְרַיִם, אֲלָא תֵצֵא בֵּת חוֹרִין, וּמִשּׁוֹם זֶה כִּי יִמְכַר
 אִישׁ אֶת בֵּיתוֹ לְאִמָּה לֹא תֵצֵא כְּצֵאת הָעֲבָדִים.

וּמַנֵּיין לָנוּ שְׁתוּדָה הִיא חֵרוֹת? זֶהוּ שְׁכַתוֹב
 וְהַמְכַתֵּב מְכַתֵּב אֱלֹהִים הוּא חֵרוֹת עַל
 הַלְחַת, וְהוּא יִהְיֶה לָהּ בְּנֵאלָהּ הָאֲחֵרוֹנָה חֵרוֹת
 מִמְּלֶאךְ הַמָּוֶת, שְׁלֹא יָמוּת מִשִּׁיחַ בֶּן אֲפָרַיִם, חֵרוֹת
 מִשְׁעַבֹּד מִלְּכֵיזוֹת, שְׁלֹא יִשְׁתַּעֲבְדוּ בָהּ וּבְבִנֶיהָ
 לְעוֹלָם, וְתִהְיֶה לָהּ חֵרוֹת וּלְבָנֶיהָ מִכָּל הַחַטָּאִים
 הָרָעִים שֶׁל הָעוֹלָם, שֶׁהֵם עָרֵב רַב, וַיִּשְׂרָאֵל שֶׁהֵם
 מִצַּד אוֹתוֹ הַנֶּעַר אוֹ מִהַכֶּסֶף הַקָּדוֹשׁ, אֵף עַל גַּב
 שֶׁהָיוּ מְחִיבִים בְּכֶמֶה חַטָּאִים, כְּמוֹ שְׂאוּמְרִים אֵינן
 בֶּן דָּוִד בָּא עַד שִׁיְהִיָּה דוֹר שְׁכָלוֹ וַכֵּי אוֹ כֵּלֹו חֵיב,
 נֶאֱמַר בָּהֶם אִם רָעָה בְּעֵינַי אֲדַנְיָה אֲשֶׁר לֹא יַעֲדָה,
 עִם כָּל זֶה וְהַפְּדָה בְּגָלוֹת, וְלֹא יִמְשַׁל לְמַכְרָהּ
 בְּגָלוֹת בְּבִגְדוֹ בָּהּ, מִשּׁוֹם שֶׁבִגְדוֹ בְּעִבּוּדָה זָרָה.

וְעוֹד כִּי יִמְכַר אִישׁ אֶת בְּתוּלָאָהּ, זֶה הַנְּשֻׁמָּה
הַקְּדוּשָׁה שְׂמֵכַר אֹתָהּ לְגוֹף, שֶׁהוּא הָאָמָה
שְׁלָה, וְנֶאֱמַר וְשִׁפְחָה כִּי תִירַשׁ גְּבִירָתָהּ, כְּשֶׁתֵּצֵא
מִן הַגּוֹף, לֹא תֵצֵא כְּצֵאת הָעֶבְדִּים, שֶׁהֵם נִפְשׁוֹת
שְׂמֵשֶׁת־פִּים עִם הַגּוֹף הַתְּחִילוֹן, שֶׁהִנָּאָתָם אֵינָה
לְעוֹלָם הַבָּא, לְהִשְׁתַּדֵּל בְּתוֹרָה שֶׁהוּא תְרוֹת
מִמֶּלֶךְ הַמָּוֶת, אֲלֵא לִירַשׁ אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה,
וּמִשׁוֹם הַנְּשֻׁמָּה שְׂמֵשֶׁת־דָּלֶת בְּתוֹרָה, לֹא תֵצֵא
כְּצֵאת הָעֶבְדִּים מִן הַגּוֹף בְּדַחֲקָה, כְּמוֹ נְשֻׁמַת עִם
הָאָרֶץ שֶׁהִיא עֶבֶד, אֲלֵא תֵצֵא בַת חוֹרֵין מִמֶּלֶךְ
הַמָּוֶת.

תקון שמיני

זהו תקון כ"ח

בְּרֵאשִׁית, (דף קמז ע"א) זֶה בָּאָר (בְּאֵר שֵׁית), וְהֵם שְׁתֵּים,
אַחַת בָּאָר חֶפְרוּהָ שָׂרִים פְּרוּהָ גְדִיבֵי
הָעַם, וְאַחַת הִיא הַבָּאָר שֶׁנֶּאֱמַר כָּה וַיְרִיבוּ גַם
עֲלֶיהָ, וְהַשְּׁנֵיָה בָּאָר אַחֲרַת וְלֹא רָבוּ עֲלֶיהָ. הַבָּאָר
שָׂרְבוּ עֲלֶיהָ זֶה תוֹרָה שֶׁבָּעַל פֶּה, שֶׁנֶּאֱמַר כָּה וַיְרִיבוּ

רְעִי נָרַר עִם רְעִי יִצְחָק לֵאמֹר לָנוּ הַמָּיִם, אֱלוֹ
 מִקְשִׁים עַל אֱלוֹ, וְאֱלוֹ חוֹלְקִים עַל אֱלוֹ, אֱלוֹ
 מְטַהְרִים וְאֱלוֹ מְטַמְּאִים, אֱלוֹ פּוֹסְלִים וְאֱלוֹ
 מְכַשְׂרִים, אֱלוֹ אוֹסְרִים וְאֱלוֹ מְתִירִין, בְּשֵׁשׁ
 צְדָדִים, וְהֵם בְּרֵאשִׁית בְּרֵאשִׁית שְׁמֵית וְכוּ'.

תיקון תשיעי

והו תקון כ"ט

בְּרֵאשִׁית בְּרֵאשִׁית שֵׁשׁ צְדָדִים שֶׁל אִסּוּר וְהִתַּר כְּמוֹ
 שְׁאִמְרָנוּ, וְעָלִיו נֵאמַר וְעַתָּה יִגְדַל נָא
 בַּח אַדְנִי, וְהִיא עֲשָׂרִים וּשְׁמוֹנֶה הָאוֹתִיוֹת שֶׁל
 מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, בְּזֶה (שְׁהוּא) עֲשָׂרִים וּשְׁמוֹנֶה
 תְּלֻמִּידֵי חֲכָמִים, וַיִּחַפְּרוּ בְּאֵר אַחֲרַת וְלֹא רָבוּ
 עֲלֶיהָ, שֶׁהִיא הִלְכָה לְמַעֲשֵׂה מְסִינֵי, קַבְּלָה לְמַעֲשֵׂה
 מְסִינֵי, וּמַעֲשֵׂה בְּגִלְגָּלָה, בְּזִמְנֵי שְׁאִמְרֵי לֹא הִקְדוּשׁ פְּרוּךְ
 הוּא אֵין שְׁלוֹם בְּעִירָה, אָמַר וְעַתָּה יִגְדַל נָא בַּח
 אַדְנִי, וְהִיא הַתְּלֻמוֹד שְׁנֵאמַר לְמַעֲשֵׂה, מַעֲשֵׂה קַבֵּל
 הַתּוֹרָה מְסִינֵי, הַמַּשְׁנֶה הַשְּׂפָחָה שְׁלָה, זֶו נִעְשְׂתָה
 לְהִלְכָה שֶׁהִיא בַּח הַמְּלָךְ הַלְבוּשׁ, וּבַת הַמְּלָךְ הִיא

בַּת קוֹל מִבְּפָנִים, וְהַכְּרִיתָא הִיא שְׂפָחָה לָּהּ
מִבְּחוּץ, וְאֵלּוּ שְׁנֵי הַתּוֹמְכִים אוֹתָהּ אֵת בַּת הַמֶּלֶךְ
בְּנִלוֹת - מִשָּׁנָה וּכְרִיתָא.

וַיֵּשׁ שְׂפָחָה רָעָה שֶׁנִּקְרְאָת שְׂטֵנָה, זֶהוּ שְׂפָתוֹב
וַיִּקְרָא אֶת שְׂמָהּ שְׂטֵנָה, אִשְׁתּוּ הַנְּחָשׁ שֶׁהוּא
הַשָּׂטָן, וְזוֹהִי מִחֲלָקֶת וְקִשְׁיָה, וְעָלֶיהָ נֹאמַר וַיִּמְרְרוּ
אֶת חַיֵּיהֶם בְּעַבְדָּה קָשָׁה, שְׂוֵדָאֵי זוֹהִי קִשְׁיָה, בְּחֹמֶר
- זֶהוּ קַל וְחֹמֶר, זֶה נְחָשׁ עֶקְלָתוֹן. מִחֲלָקֶת, פֶּעַם
הוּא קַל בַּשְּׁעָפוֹד שֶׁל יִשְׂרָאֵל כְּשֶׁהַחֲטָאִים קָלִים
עָלֵיהֶם, וּפֶעַם שֶׁהוּא חֲמוֹר, כְּבִד, וּמֵהֲצַד שְׁלוֹ
תְּכִבֵּד הָעַבְדָּה.

וְהַנְּחָשׁ הוֹלֵךְ בְּקִשְׁיָה וּבְמִחֲלָקֶת, כְּמוֹ גַלְיָ הַיָּם,
כְּמוֹ בֵּן כְּשֶׁחֹשֵׁב אָדָם שֶׁהוּא בְּקִשְׁיָה
וּמִחֲלָקֶת לְמִטָּה בְּסוֹף הַמִּשְׁנָה, מוֹצֵא אוֹתָהּ
כְּרִישׁ, וּכְשֶׁחֹשֵׁב שֶׁהוּא כְּרִישׁ, מוֹצֵא אוֹתָהּ
בְּסוֹף, וְאַחַר כֵּן חוֹלֵק בְּאִמְצַע הַמִּשְׁנָה. וַיִּחְפְּרוּ
בְּאֵר אֲחֵרֶת - זֶה הַפְּסִיקָתָא, שֵׁשׁ פְּסִקֵי הִלְכָה,
וְהוּא תְרוּץ וְלֹא רְבוּ עָלֶיהָ, וַיִּקְרָא שְׂמָהּ רְחוּבוֹת,

והפסקים והתרוצים הללו הם לבנים, שהם לבון
ההלכה, וזהו ובלבנים. וככל עבדה בשדה -
בודאי זו בריתא, שעליה נאמר כי בשדה מצאה
וגומר. את כל עבדתם - זו משנה, השפחה השניה
לבריתא, אשר עבדו בהם בפרה, הכל תלוי עד
שיבא אליהו, זו השפחה השלישית שנקראת
עבודה, (עבוד ה'). קם תינוק אחר, פתח ואמר: צעיר
אני לימים ואתם ישישים.

תיקון עשירי

זהו תיקון ל'

ב"ראשית ב"רא א"להים, זו בב"א, והן שלשת
הפכות שנרמזו בשלשה פנים
ברא"שית ב"רא א"להים, ועליה נאמר על כל דבר
פשע על שור על חמור - זו בבא קמא, על שה
על שלמה - זו בבא מציעא, על כל אבדה אשר
יאמר כי הוא זה - זו בבא בתרא, על השור שבו
מתנבחים בעלי המשנה זה עם (דף קמז ע"ב) זה, ויש שור
ויש שור, שור תם ושור מועד, ויש חמור ויש

חמור, ועל אלו של צד הטמאה נאמר בהם לא
תחרש בשור ובחמר יחדו, ויעקב בעבורם אמר
ויחי לי שור וחמור. צאן זה שיה, שנאמר בו על
שה, ועבד ושפחה זהו על כל אבדה.

ושור מועד, עשרים וארבע תולדות של גזיקין
תלויים ממנו, וכלם תלויים מארבע אבות,
שהן קרן ושן וגוף ורגל. הנגיחה בקרן, שז שהיתה
אוכלת בגול רבצה בגוף על הכלים ושברה אותם,
ואין כלים אלא תלמידי חכמים, וכן הזיק פרגליו,
וכלם נאמרו במשנה, חמור הוא חמור בחמרה של
המשנה, ועל התלמיד החכם ששולט עליו נאמר
בו עני ורכב על חמור, ומי הוא ששולט עליו?
חכם מ'פלא ו'רב ר'פנן זה השולט עליו, אבל
האחר הוא מתמר אחריו בחמרה של המשנה, וכן
שור נגח אותם בקשיה ונשך אותם, ורבין עליהם
ושבר אותם, וזוהי מחלקת, וכן פרגל שובר כלים,
ומשום זה בשור ובחמר, שהם הממנים של עשו
וישמעאל, יבואו רכובים עליהם שני משיחים
ושולטים עליהם, ובעלי המשנה שולטים עליהם,

וְעֲלִיָּהֶם אָמַר יַעֲקֹב וַיְהִי לִי שׁוֹר וַחֲמוֹר, שְׁשׁוּלֵט
עֲלֵיהֶם בְּתִלְמוֹד וּבְמִדְרָשִׁים, וּבְקֶשֶׁר שֶׁל תְּפִלִּין
וְצִיצִית שׁוּלֵט עֲלֵיהֶם, שְׁהֵם מוֹעֲדִים לְקִלְקֵל,
שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וַיִּמָּרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם בַּעֲבֹדָה קָשָׁה
בְּחֹמֶר וּבְלִבָּנִים.

מִיָּד יֵצֵא קוֹל וְאָמַר: הַנִּיחוּ לְתִינוּק וַיַּעֲלֶה
לְמִקוֹמוֹ, שְׁתֵּרֵי שְׁשִׁים הֶלְכוֹת, שְׁהֵם שְׁשִׁים
הַמָּה מְלָכוֹת, תְּלוּזִים בְּאֵוִיר, וְהוּא בָּא לְהַעֲלוֹתָם
לְמִקוֹמָם. מִיָּד פָּרַח וְלֹא רָאוּ דָבָר. אָמַר רַבִּי
שְׁמַעוֹן: וַדַּאי זֶהוּ תִינוּק יוֹנֵק מִשְׁדֵּי אִמּוֹ, וְזֶה הַנַּעַר
שְׁמַנְהִיג אֶת הָאֲנִיּוֹת בָּיָם, שְׁהֵם תְּלִמִּידֵי חֲכָמִים
שְׁהוֹלְכִים בָּיָם הַתּוֹרָה בְּאַרְבַּע רוּחוֹת, שְׁבָהֶם
נֶאֱמַר כֹּה אָמַר יְהוָה מֵאַרְבַּע רוּחוֹת בָּאֵי הָרוּחַ,
וַיֵּשׂ אַרְבַּע רוּחוֹת אַחֲרוֹת מִן הַצַּד שֶׁל הַשָּׁטָן
שְׁבָאִים בְּקִשְׁיָה וּמַחֲלָקָת, וְטוֹבְעוֹת הַסְּפִינּוֹת,
שְׁהֵם תְּלִמִּידֵי חֲכָמִים, בָּיָם הַתּוֹרָה, וְלֹא יְכוּלִים
לְצֵאת מִשָּׁם, וְהַגְּלִים עוֹלָיִם וַיּוֹרְדִים בָּהֶם.

בִּינְתֵימ הִנֵּה הַתִּינוּק יוֹרֵד, פָּתַח וְאָמַר: מְנוּחָה
 תְּקַדּוּשָׁה, פָּתַח פִּיךָ בַּתּוֹרָה, שְׁתַּרְי פִּיךָ
 הוּא סִינִי, עַל הַקּוֹלוֹת וְהַהֲבָלִים שִׁיּוּצָאִים מִפִּיךָ
 נֹאמֵר וְכָל הָעַם רֹאִים אֶת הַקּוֹלוֹת וְאֶת הַלְּפִידִים
 וְגוֹמֵר, וְכֻלָּם מִקְשִׁיבִים לְקוֹלְךָ, עֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים,
 שָׁחֵם שְׂשִׁימ רַבּוֹא שָׁל הַיְשִׁיבָה הָעֲלִיוֹנָה וְשְׂשִׁימ
 רַבּוֹא שָׁל הַיְשִׁיבָה הַתַּחְתּוֹנָה, וְאַתָּה הוּא בְּדַמּוֹת
 רַבּוֹנָה, שְׂבּוּמֵן שְׂפָתַח בְּאַנְכִי, שׁוֹר לֹא נִגַּח, אֲרִיָּה
 לֹא שָׂאֵג, הָעוֹף שֶׁהוּא נִשָּׁר לֹא פָּרַח, וְכָל הַחַיִּלוֹת
 שֶׁתְּלוּיִים יִמָּחֵם בְּכִסֵּא הַכְּבוֹד, וְאָדָם לְשִׁבְתָּ עַל
 הַכִּסֵּא שֶׁהוּא תְּקַדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, הוּא מִקְשִׁיב
 לְדַבְּרֶיךָ, מִשׁוּם שֶׁהַגְּבִירָה שְׁלָהּ, שֶׁהִיא הַתּוֹרָה
 תְּקַדּוּשָׁה, עוֹלָה בְּפִיךָ.

תקון אחד עשר

והו תקון ל"א

מִיָּד פָּתַח וְאָמַר: בְּרֵאשִׁית, בְּרֵאשִׁית, וְהֵם שְׂשִׁיחָה
 יָמִים, בְּרֵאשִׁית אֱלֹהִים, מַה זֶה אֱלֹהִים? זֶה הַיָּם
 הַשְּׂבִיעִי, וְסוּד הַדְּבָר - כָּל הַנְּחָלִים הוֹלְכִים אֶל

הַיָּמִים וְהַיָּמִים אֵינָנוּ מְלֵא. עֲלִיזוֹנִים שְׂמֵעוּ, הַדְּגִים
 שְׂרוּחֵשִׁים בָּיָם הַתּוֹרָה, עֲלִיָּהֶם נֹאמֵר שֵׁם רָמַשׁ
 וְאִין מִסְפָּר חַיּוֹת קְטַנּוֹת עִם גְּדוֹלוֹת, וְכָלֶם
 שׂוֹאֲנִים עַל מָרָף, וּבִשְׂכִינָה נֹאמֵר כֹּה וַתִּתֵּן מָרָף
 לְבֵיתָהּ וְחַק לְנַעֲרֹתֶיהָ. כָּל הַנְּחָלִים שָׂהוּלְכִים אֶל

הַיָּמִים תְּרֵי הֵם שְׂבָעָה, וְהֵם שְׂבַע הַנְּעֻרוֹת (דף קמח ע"א)
 תְּרֵאוֹיוֹת לְתֵת לָהּ, לָאֵם הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהִיא בַת
 שְׂבַע, יָם הָאוּקְיָנוֹס כָּלוּל מִשְׂבָּעָה יָמִים, וְלָמָּה
 נִקְרָא אוּקְיָנוֹס? מִשּׁוּם שֶׁכָּל מֵינֵי מַיִם וְדָגִים
 וְרִמָּשִׁים שְׂאִינָם שְׂלָהּ, וַיָּבֵאוּ לְהַכְנִים כֹּה, הִיא
 מְקִיָּאָה אוֹתָם, וּמִשָּׁם הֵם שָׂבִים לְלֶכֶת, כְּמוֹ תִבַּת
 נַח שְׂלֵא הִיָּתָה מְקַבֶּלֶת מִמִּין אַחֵר, אֲלֵא מֵאֵלוּ
 שְׂצוּהַ תְּקַדּוּשׁ כְּרוּךְ הוּא, וּמִשּׁוּם זֶה כָּל הַנְּחָלִים,
 שֶׁהֵם תִּלְמִידֵי הַחֲכָמִים, כָּלֶם מִתְעַסְקִים בַּתּוֹרָה,
 הוֹלְכִים אֶל הַיָּם, וְרוֹצִים לְהַכְנִים לִשְׂכִינָה, וְהִיא
 אֵינָה מְקַבֶּלֶת אוֹתָם לְתוֹכָהּ, אֲלֵא רַק אֶת אוֹתָם
 שְׂצוּהַ תְּקַדּוּשׁ כְּרוּךְ הוּא לְהַכְנִים אֵלֶיהָ (בַּתּוֹכָהּ), שֶׁהֵם
 שְׂבָעָה רוֹעִים, וְאֶת הַשְּׂכָטִים שִׁוְצָאִים מֵהֶם, וְאֶת
 כָּל הַכָּאִים מִצָּדָם וַיִּתְעַרְבוּ בָּהֶם, הַיָּם מְקַבֶּלֶת

אוֹתָם וַיִּתְעַרְבוּ בְּתוֹכָהּ, אֲבָל אֶת הָאֲחֵרִים אֵינָה
מְקַבֵּלֶת אוֹתָם, וּמִשָּׁם הֵם שָׂבִים לְלֶכֶת.

שְׂוֹדְאֵי ה' הוּא הַיָּם, הַנִּחַל שְׁלֵה - ו', כָּל אוֹתָם
שְׂוֹדְשִׁים נְשָׁמוֹת מֵהַיָּם וְהַנִּחַל שְׁלֵה
בִּירָאָה וְאֶהְבָּה שֶׁל י"ה, הִיא מְקַבֵּלֶת אוֹתָם,
וְאֲחֵרִים שֶׁהֵם אֵינָם חֵלֶק יְהו"ה, הִיא לֹא מְקַבֵּלֶת
אוֹתָם, וְדוֹחָה אוֹתָם מִשָּׁם, וּמִשָּׁם הֵם שָׂבִים לְלֶכֶת.
קָמוּ כָּלָם וּבִרְכוּ אוֹתוֹ, וְאָמְרוּ: הִפָּח שֶׁל הַשְּׂכִינָה,
סִינֵי סִינֵי, אֲשֶׁרֵי הָאֲזִנִּים שֶׁשׁוֹמְעוֹת הַדְּבָרִים הִלְלוּ
מִפִּיָּךְ.

סֵפֶר

תּוֹרַת

הַזֶּהָר

תְּרַגּוּם

הַזֶּהָר

בְּלָשׁוֹן

הַקִּדְּשׁ

כַּרְדִּי

יתרו

משפטים

432 עמודים

6

סֵפֶר

תּוֹרַת

הַזֶּהָר

תְּרַגּוּם

הַזֶּהָר

בְּלָשׁוֹן

הַקִּדְּשׁ

כַּרְדֵּה

שמות

וארא

בא

בשלה

560 עמודים

5

סֵפֶר

תּוֹרַת

הַזֶּהָר

תְּרַגּוּם

הַזֶּהָר

בְּלָשׁוֹן

הַקִּדְּשׁ

כַּרְדִּד

מקץ

ויגש

ויחי

512 עמודים

4

סֵפֶר

תּוֹרַת

הַזֶּהָר

תְּרַגּוּם

הַזֶּהָר

בְּלָשׁוֹן

הַקִּדְּשׁ

כַּרְדֵּג

חיי שרה

תולדות

ויצא

וישלח

וישב

624 עמודים

3

סֵפֶר

תּוֹרַת

הַזֶּהָר

תְּרַגּוּם

הַזֶּהָר

בְּלָשׁוֹן

הַקִּדְּשׁ

כַּרְדֵּב

נח

לך לך

וירא

544 עמודים

2

סֵפֶר

תּוֹרַת

הַזֶּהָר

תְּרַגּוּם

הַזֶּהָר

בְּלָשׁוֹן

הַקִּדְּשׁ

כַּרְדֵּא

הקדמות

לתורת

הזוהר

הקדמת

הזוהר

בראשית

640 עמודים

1

ספר

תּוֹרַת

הַזֶּהר

תְּרַגּוּם

הַזֶּהר

בְּלִשׁוֹן

הַקִּדְּשׁ

כַּרְדִּי יב

בלק

פנחס

מטות

592 עמודים

12

ספר

תּוֹרַת

הַזֶּהר

תְּרַגּוּם

הַזֶּהר

בְּלִשׁוֹן

הַקִּדְּשׁ

כַּרְדִּי יא

במדבר

נשא

בהעלותך

שלח

קרח

חוקת

בלק

592 עמודים

11

ספר

תּוֹרַת

הַזֶּהר

תְּרַגּוּם

הַזֶּהר

בְּלִשׁוֹן

הַקִּדְּשׁ

כַּרְדִּי י

אחרי

קדושים

אמור

בהר

בחוקותי

528 עמודים

10

ספר

תּוֹרַת

הַזֶּהר

תְּרַגּוּם

הַזֶּהר

בְּלִשׁוֹן

הַקִּדְּשׁ

כַּרְדִּי ט

ויקרא

צו

שמיני

תזריע

מצורע

496 עמודים

9

ספר

תּוֹרַת

הַזֶּהר

תְּרַגּוּם

הַזֶּהר

בְּלִשׁוֹן

הַקִּדְּשׁ

כַּרְדִּי ח

ויקהל

פקודי

640 עמודים

8

ספר

תּוֹרַת

הַזֶּהר

תְּרַגּוּם

הַזֶּהר

בְּלִשׁוֹן

הַקִּדְּשׁ

כַּרְדִּי ז

תרומה

תצוה

כי תשא

560 עמודים

7

ספר

תּוֹרַת

הַזֶּהָר

תְּרַגּוּם

הַזֶּהָר

בְּלִשׁוֹן

הַקִּדְּשׁ

כַּרְדִּי יג

תְּקוּנֵי

הַזֶּהָר

חֶלֶק

ב'

448 עמודים

18

ספר

תּוֹרַת

הַזֶּהָר

תְּרַגּוּם

הַזֶּהָר

בְּלִשׁוֹן

הַקִּדְּשׁ

כַּרְדִּי יז

תְּקוּנֵי

הַזֶּהָר

חֶלֶק

א'

512 עמודים

17

ספר

תּוֹרַת

הַזֶּהָר

תְּרַגּוּם

הַזֶּהָר

בְּלִשׁוֹן

הַקִּדְּשׁ

כַּרְדִּי טז

זֶהָר הַקִּדְּשׁ

שִׁיר

הַשִּׁירִים

רוֹת

אִיכָה

תִּיקוּנֵי

זוֹהַר חֲדָשׁ

556 עמודים

16

ספר

תּוֹרַת

הַזֶּהָר

תְּרַגּוּם

הַזֶּהָר

בְּלִשׁוֹן

הַקִּדְּשׁ

כַּרְדִּי טו

זֶהָר הַקִּדְּשׁ

צו

אֲחֵרֵי

בְּהַר

נִשְׂאָה

חֻקֹּת

בְּלֶקֶת

מִטּוֹת

כִּי תִצָּא

כִּי תִבּוֹא

528 עמודים

15

ספר

תּוֹרַת

הַזֶּהָר

תְּרַגּוּם

הַזֶּהָר

בְּלִשׁוֹן

הַקִּדְּשׁ

כַּרְדִּי יד

זֶהָר הַקִּדְּשׁ

בְּרֵאשִׁית

נַח-לֶךְ

וִירָא

תּוֹלְדוֹת

וַיִּצָּא

וַיִּשָּׁב

בְּשִׁלְחָה

יִתְרוֹ

תְּרוּמָה

כִּי תִשָּׂא

592 עמודים

14

ספר

תּוֹרַת

הַזֶּהָר

תְּרַגּוּם

הַזֶּהָר

בְּלִשׁוֹן

הַקִּדְּשׁ

כַּרְדִּי יג

וְאֶתְחַנֵּן

עֶקֶב

שׁוֹפְטִים

כִּי תִצָּא

וַיִּלֶךְ

הָאֲזִינוּ

320 עמודים

13

